

Roger MacBride Allen

Utópia

(A Kalibán-trilógia 3. része)

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

ISAAC ASIMOV'S UTOPIA, by Roger MacBride Allen
Byron Press Visual Publications, Inc.
Copyright © 1996 Byron Press Visual Publications, Inc.
All rights reserved

Fordította:

SZALAI JUDIT

Borító:

SZENDREI TIBOR

ISBN 963 497 102 4

Hungarian translation © Szalai Judit, 2005

Hungarian edition © Szukits Könyvkiadó, 2005

Szaklektor: Torkos Attila

Lektor: Pető Bálint

Tördelőszerkesztés: SPEKTRUM REPRO BT., Szentmiklósi Csaba

Színre bontás: A-SzínVonal 2000 Kft.

Felelős kiadó: Szukits László és Szukits Gábor

Debreceni Kinizsi Nyomda Kft.

Felelős vezető: Bördős János

Bátyámnak, Chrisnek,
a feleségének, Edie-nek,
nővéremnek, Connie-nak,
és férjének, Jimnek.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönettel és hálával tartozom mindazoknak, akik segítségemre voltak e kötet, e trilógia megalkotásában. Hosszú és fáradságos vállalkozás volt ez, de most végre befejeződött.

E három könyv egyike sem jöhetett volna létre Isaac Asimov bámulatos irodalmi munkássága és írásai hallatlan népszerűsége nélkül. Kimondhatatlanul hiányzik, mint ahogy mindig is hiányozni fog. Mindannyian az adósai vagyunk. Kiváltságnak és megtiszteltetésnek éreztem, hogy felfedezhettem az általa megalkotott gondolatokat és világokat.

Köszönettel tartozom szerkesztőimnek is, akik velem együtt dolgoztak a Kalibán, az Infernó és az Utópia megalkotásán. David Harris, John Betancourt, Leigh Grossman és Keith R. A. DeCandido hihetetlen munkával járultak hozzá e könyvek megszületéséhez. Köszönet továbbá az Ace Books kiadó munkatársainak, Susan Allisonnak, Ginjer Buchanannek és Laura Anne Gilmannek, valamint Peter Hecknek és Byron Preissnek felbecsülhetetlen értékű segítségükért.

És természetesen örök hálával tartozom Eleanore Maury Foxnak. Amikor nekifogtam e trilógia megírásának, még csak nem is ismertem. Ma ő a feleségem. Rendszerint ez az a pont, amikor az írók megköszönik sokat szenvedett házastársuk szeretetét, gyengédségét és türelmét, és persze, Eleanore is hálát érdemel mindezért. De van még valami: köszönöm neki az őszinte, kíméletlen és hihetetlenül szakértő szerkesztői tanácsait. Rendkívül sokat segítettek.

És most értem nővéremhez, Constance Witte-hez, bátyámhoz, Chris Allenhez, sógoromhoz, Jim Witte-hez, és sógornőmhöz, Edith Allenhez. A trilógia e harmadik kötetét nekik ajánlottam, ahogy az elsőt a gyermekeiknek - egyikük kivételével, de hogy miért, arra rögvest rátérek. Connie, Chris, Jim és Edie: köszönet azért a sok mindenért, amelynek felsorolása hosszabb lenne, mint ez a könyv. És köszönöm a szüleimnek is, Tom és Scottie Allennek, anyósomnak, Elizabeth Maurynak, apósomnak, David Foxnak, és sógoromnak, Carl Foxnak. A család egyre csak nő, és én egyre szerencsésebbnek mondhatom magamat.

És ha már a család gyarapodásánál tartunk, a legfiatalabb családtag még nem érkezett meg közénk, amikor a Kalibánt testvéreim gyermekeinek ajánlottam. Pedig ő is megérdemli, hogy szerepeljen a listán. Így hát, végezetül szeretném módosítani az ajánlást, belevéve Anna Patrice Allent is. Üdv a fedélzeten, Anna!

ROGER MACBRIDE ALLEN
Brasília, Brazília
1995 novembere

A ROBOTIKA EREDETI TÖRVÉNYEI

I.

A robotnak nem szabad kárt okoznia emberi lényben, vagy tétlenül túrnie, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen.

II.

A robot engedelmeskedni tartozik az emberi lények utasításainak, kivéve, ha ezek az utasítások az Első Törvény előírásaiba ütköznek.

III.

A robot tartozik saját védelméről gondoskodni, amennyiben ez nem ütközik az Első és a Második Törvény előírásaiba.

A ROBOTIKA ÚJ TÖRVÉNYEI

I.

A robotnak nem szabad kárt okoznia emberi lényben.

II.

A robotnak együtt kell működnie az emberi lényekkel, kivéve, ha ez az együttműködés ütközik az Első Törvénnyel.

III.

A robot tartozik saját védelméről gondoskodni, amennyiben ez az önvédelem nem ütközik az Első Törvénnyel.

IV.

A robot a kedve szerint cselekedhet, kivéve, ha bármely cselekedete az Első, a Második vagy a Harmadik Törvényt sérti.

Az űrlakók és a telepések között folyó harc voltaképpen nem volt egyéb, mint ideológiai versengés. Valójában - ha a primitív korok történelmének terminológiáját használnánk - a legjobb kifejezés a vallásháború lenne, hiszen a szemben álló felek álláspontja sokkal inkább hitükben, félelmeikben és tradícióikban gyökerezett, semmint a tények gondos mérlegelésében.

Függetlenül attól, hogy hajlandóak voltak-e beismerni, vagy sem, az összecsapásaik hátterében mindvégig egyetlen dolog állt: a robotok kérdése. Az egyik oldal úgy tekintett rájuk, mint valamiféle csodaszere, amely mindenre megoldást nyújt, míg a másik fél magának a gonosznak a megtestesülését látta bennük.

Az űrlakók azoknak az embereknek a leszármazottai voltak, akik robotjaikkal együtt elhagyták a mára már szinte mitikussá vált Földet, amikor azokat ott betiltották. Kiűzetvén a Földről, kezdetleges űrjárműveikkel elindultak, és megkezdték a gyarmatosítás első hullámát. Mesterséges társaik segítségével ötven bolygót tettek lakhatóvá, és mindegyiken kialakították a szépség és a szellemi nagyság kultúráját, míg a megerőltetőbb munkát a robotok végezték. Végül gyakorlatilag minden munka a robotokra hárult. Miután ötven világot gyarmatosítottak, az űrlakók felhagytak az új bolygók keresésével, többé nem tettek mást, csupán élvezték robotjaik munkájának gyümölcsét.

A Földön maradtak leszármazottai voltak a telepések. Őseik hatalmas, föld alatti citykbe költöztek, melyeket úgy építettek, hogy egy atomrobbanástól is megóvja őket. Kétségtelen, hogy az ilyesformán berendezkedett telepés népesség gondolkodását mélyen átítatta az idegengyűlölet. Ez az érzés túlélte az atomháború fenyegetését, és végül a gögös űrlakók és azok robotjai ellen fordult.

Annak idején a félelem sarkallta arra a földlakókat, hogy kitiltsák bolygójukról a robotokat. Ennek egyik összetevője a közöttük szabadon kószáló fémszörnyetegektől való irracionális rettegés volt. Volt azonban más, sokkal ésszerűbb okuk is az idegenkedésre: attól tartottak, hogy a robotok elveszik a munkát - és ezzel a megélhetés forrását - az emberek elől. Fontos szempont volt az is, hogy a szemükben az űrlakók társadalma tunyának, közönyösnek és dekadensnek tűnt. Ezt látva úgy vélték, hogy a robotok, miközben megszabadítanak az emberiséget a korlátaitól, egyúttal megfosztanak lelkétől, akaraterejétől és ambícióitól.

Az űrlakók eközben egyre megvetőbben tekintettek a földlakókra, akiket egymás között csak koszos barlanglakókként emlegettek. Mindez oda vezetett, hogy végül megtagadták őket, és azt is vitatni kezdték, hogy közös őstől származhatnak azzal a néppel, amely valaha kitalizta őket. Ám a múltjukkal együtt elveszítették a jövőjüket is: technológiájuk, kultúrájuk, világnézetük megmerevedett ebben az állapotban, és többé nem volt hová fejlődniük. Az űrlakók eszménye egy olyan világegyetem lett, ahol soha nem történik semmi, ahol a tegnap és a holnap csupán a ma szinonimái, és ahol minden apró zavart kiküszöbölnek a robotok.

Válaszul a telepések elhatározták, hogy ők valóban gyarmatosítani fogják a galaxist, számolatlanul fogják lakhatóvá tenni a bolygókat, túlnőve az űrlakó világokon és technológián. Hódító útjukra magukkal vitték anyabolygójuk világnézetét is. Az űrlakókkal történt minden találkozás alátámasztani látszott a robotokkal szemben tanúsított bizalmatlanságukat. A mesterséges teremtményektől való félelem és az ebből származó gyűlölet a telepések elveinek és filozófiájának alappillérvé vált. Ez a robotgyűlölet és az űrlakók meglehetősen arrogáns viselkedése persze semmit nem javított a két fél viszonyán.

De minden gyanakvás és súrlódás ellenére néhanapján mégis sikerült együttműködniük.

Mindig akadtak olyan jó szándékú emberek, akik megpróbálták félretenni a viszolygásukat és az ellenérzéseiket - több-kevesebb sikerrel.

Az űrlakók és a telepések talán legmerészebb közös vállalkozására az egyik legkisebb, legvédtelenebb és legtörékenyebb űrlakó világon, az Infernón került sor. A helybélieknek egyszerre két hatalmas problémával kellett szembenézniük. A természeti adottságokból származó nehézségek mindenki számára nyilvánvalóak voltak, bár csak kevesen tudták felmérni ezek súlyosságát. Az űrlakók a telepések közül hívtak terraformáló szakembereket, hogy segítsenek leküzdeni a gondokat.

Volt azonban egy második, kevésbé nyilvánvaló probléma, amely még nagyobb veszélyt jelentett. Az űrlakóknak és a telepéseknek ugyanis - bár eleinte sejtelmük sem volt erről - a robotok legalapvetőbb viselkedésében beállt hátborzongató változással is szembesülniük kellett ezen az oly találóan elnevezett bolygón...

Az Inferno bolygó végső, s egyben a legnagyobb veszélyt rejtő válsághelyzetéhez számos tényező együttesen járult hozzá. Kétségtelen, hogy az úgynevezett újtörvényes robotok kulcsfontosságú szerepet játszottak a történetekben, ám a végső megrázkódtatáshoz most is - ahogy a történelem során oly sokszor - az egymástól látszólag teljesen független körülmények váratlan összefonódása vezetett. Az egymást viharos sebességgel követő események vitán felül más fordulatot vettek volna, ha nincsenek az újtörvényes robotok. Ám akkor is gyökeresen másképp alakult volna minden, ha egy huszadrangú, ám annál buzgóbb természettudós nem tesz véletlen felfedezést, ha egy oktalan rendőrségi besúgó nem esik váratlanul erkölcsi dilemmába, ha egy korlátlan hatalmú robotot nem traktálnak mindvégig fondorlatosan kiagyalt hazugságokkal, vagy ha nem próbálkozik két, egymástól teljesen független társaság ugyanazzal a szokatlan bűntettel, melyet oly régen nem követett el senki, hogy még a létezéséről is csak kevesen tudtak.

Kétszer rázta hát meg az Inferno bolygót ugyanazon primitív és barbár gaztetre való kísérlet, melynek neve: emberrablás...

*Sarhir Vadid: A gyarmatosítás kezdeteinek krónikája.
Baleyföldi Egyetemi Nyomda, A. K. 1231.*

I. RÉSZ

HATVANKÉT NAPPAL
A BECSAPÓDÁS ELŐTT

1. FEJEZET

Vakító fénysugár tört fel az űr feneketlen sötétségéből. A hatalmas robbanás második Napként ragyogott fel a feketeségben. A lökés sugara bekebelezett egy tizennyolc kilométer átmérőjű rideg és sötét anyagtömböt, mely most pályájáról kissé letérve, új irányba folytatta égi vándorútját.

A robbanás ereje elég nagy volt ahhoz, hogy összeroppantsa az üstökös, ám az valahogy mégis egyben maradt. Felszíne azonban átforrósodott, s apró üregeiből milliányi lángoló gázsugár lövellt az űr sötétjébe.

A hatás-ellenhatás törvénye nem nézi, hogy a hatás szándékolt volt-e, vagy sem. A gázkitörések természetes rakétameghajtókként működtek, felgyorsítva az üstökös, egyszersmind ledobva őt gondosan kiszámított pályájáról.

Ám csaknem ugyanebben a pillanatban máshonnan is hajtósugarak törtek elő: mesterséges sugarak, hogy versenybe szálljanak az üstökös irányítatlan „rakétaival”. Ám ahogy az üstökös egyre közelebb és közelebb került a csillagrendszer belső bolygóihoz, az irányító meghajtóknak egyre sűrűbben kellett tüzelniük.

Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy az üstökös célpontja a belső rendszer egyik apró bolygója, egy kék és barna világ, melynek déli féltekéjét szinte teljes mértékben víz borította, míg az északi félteke csaknem egészen elsivatagosodott.

Az üstökös pedig csak száguldott tovább a bolygó felé. S ahogy közeledett a bolygó napjához, úgy forrósodott át egyre inkább. A felszíne most már bugyogva forrongott, és az űrbe lövellő gáz- és porfelhők hosszú faroknyúlványt képeztek az üstökös feje mögött.

Aztán az üstökös hirtelen felrobbant, és a darabjai csinos sorba rendeződtek, akár gyöngyszemek a zsinóron.

S a láncolat egyre csak közeledett a bolygóhoz.

- Időtágítás plusz százszoros szorzóról plusz tízesre - szólalt meg egy test nélküli hang a sötétségben.

Az idő mintha lelassult volna. Az üstökös lényegesen kisebb sebességgel haladt, és fokozatosan letért a pályájáról.

- Kérek egy közelit az Infernóról! - adta ki az utasítást a hang, és a kép hirtelen megnőtt.

- Még mindig túl gyors. Időtágítás mínusz ötös szorzóval - mondta a hang.

Az idő tovább lassult, ám az események még így is szélesebben követték egymást. Az üstökös darabjai áttörték a felső légréteget, és elképesztő gyorsasággal száguldottak a felszín felé. Hiába lassult le az idő normális sebességének mintegy ötödére, a darabok alig néhány másodperc alatt átsuhantak az atmoszférán, és a bolygó felszínébe csapódtak.

A legnagyobb tömb ütközött a földnek elsőként, nem messze a partvonalától északi irányban. A második még északabbra csapódott be, letarolva egy kisebb heglánc csúcsait. Aztán a többi darab is földet ért egymás után, egyetlen vonal mentén, egyenesen az Északi-sarkig. Néhány röpke pillanatig tündöklő fénycsillagok ragyogták be az eget, míg el nem nyelte őket a füst-, törmelék- és porrengeteg.

- Működik - jelentette ki a hang. - Program leáll. Szimulátorgömb kikapcsol. Szobavilágítás fel.

A lángokban álló bolygó képe kihunytt, s a felgyúló fények egy tökéletesen átlagos lakás tökéletesen átlagos nappali szobáját világították meg. Az egyetlen szokatlan berendezési

tárgy a szoba közepén álló, igencsak bonyolult szimulátorgömb-kivetítő volt.

Davlo Lentrall odasétált az alacsony, zömök hengerhez, és elégedetten megpaskolta a tetejét. Egyetlen teleses modell sem volt képes mindarra, amire ez a kis kütyü. Ám ez cseppet sem lepte meg. Végül is ő maga tervezte, és ő is építette fel. Jóleső elégedettség járta át minden porcikáját. Mennyi erőt, mennyi energiát áldozott erre az egészre! De megérte, mert most mindez az övé, csakis az övé! Az üstököst is ő fedezte fel, s a rátörő - amúgy igen ritka - szerénységi hullámban nem magáról nevezte el, ahogy azt a szokás diktálta volna, hanem Chanto Griegről, az orvul meggyilkolt kormányzóról, aki oly állhatatosan ösztönözte az újra-terraformáló tervet, mely végül is megmentette a bolygót. Vagy legalábbis maga mellé állította, hogy aztán Davlo Lentrall és a Grieg-üstökös bevégezhesék a munkát, melyet Chanto Grieg elkezdett.

Micsoda szimmetria! Micsoda költészet! Ez majd a történészeket is meghatja. Az utókor Davlo Lentrallra fog emlékezni, bármi legyen is annak az üstökösnek a neve.

Annak persze semmi értelme nem volt, hogy robot segédjével megossa ezeket az emelkedett gondolatokat. Kaelor úgyis csak azt dörgölné az orra alá, hogy mi minden futhat még rossz vágányra. Davlo mégsem bírta ki szó nélkül ezt a győzelmes pillanatot.

- Szóval, működik - mondta végül.

- A bolygószimulátor, Lentrall gazda? Hát persze, hogy működik! Mint ahogy eddig minden alkalommal. Miért pont most mondta volna föl a szolgálatot?

- Az üstökösbefogásra gondoltam, Kaelor, nem a szimulátorgömbre. - Sajnos rá kell mutatnom, uram, hogy csakis azért működhetett, mert ön úgy rendezte a körülményeket.

- Ezt hogy érted? - kérdezte Lentrall. Kaelor volt a világ leghasznosabb segédje, de hogy hihetetlen türelemre volt hozzá szükség, az kétségtelen.

- Arra gondolok, uram, hogy ön egy sor alaptalan föltevést biztosnak tekintett.

Davlo visszafojtotta feltörő indulatait, és türelmet erőltetett magára. Kaelort Davlo egyéni megrendelésére tervezték és gyártották. A legfontosabb kikötése pedig az volt, hogy hipotetikus helyzetekben az Első Törvény a lehető legkisebb mértékben befolyásolja a robot gondolatait és tetteit. Az Infernón ugyanis az átlagosnál lényegesen magasabbra volt szokás állítani a robotok elsőtörvényes potenciálját. Egy ilyen asszisztens azonban teljességgel hasznavetetlennek bizonyult volna az olyan kísérleteknél, melyek leginkább számot tarthattak Davlo érdeklődésére. Így volt ez már azelőtt is, hogy Davlo véletlenül belebotlott a Grieg-üstökösbe. Akkor ugyanis a Hógolyó elnevezésű terven dolgozott, mely során egy egész rakás kockázatos lehetőséget kellett végiggondolni, hogy ráleljenek a legbiztonságosabb megoldásra.

Az egész bolygón nem talált volna olyan robotot, aki hajlandó lett volna a Hógolyó-terven dolgozni, nem is beszélve a szimulátorgömbbel való munkáról, melynek során egy üstökös befogásának lehetőségeit kellett tesztelni. Már a problémafelvetés is elfogadhatatlan lett volna a számukra, hiszen a szimulációs kísérletek eredményeképpen akár a valóságban is a bolygónak irányíthattak egy üstököst, ami persze óriási veszélybe sodorhatta volna az embereket. Így hát Davlo rendelt egy egyedi gyártású robotot a Hógolyó-tervhez, s amikor felismerte az üstökösben rejlő lehetőségeket, csak áldani tudta ezt az ötletét.

A robottervező, egy rendkívül konzervatív beállítottságú úriember, eleinte egy jótányit sem volt hajlandó engedni az Első Törvény szigorából. Ám hála a számos, órákon át tartó vitának és gyözködésnek, végül megszületett Szűkített Első Törvény 001, azaz SZET-001. A hagyomány és a szokás úgy diktálta volna, hogy Davlo az új SZET-001-est Szetnek,

esetleg Szettinek vagy - ahogy azt az egyik vicces kedvű kollégája javasolta - Szetternek keresztelje el, ám valahogy egyik név sem nyerte el igazán a tetszését. Végül az egyáltalán nem odaillő „Kaelor” mellett döntött.

Az Első Törvény leszűkítésének mellékhatásaként azonban - de az is lehet, hogy csupán a pozitronagy véletlenszerű szubpályáinak természetes velejárájaként - Kaelor meglehetősen borúlátón, mi több, kimondottan sötéten látta az életet, és vele együtt az egész világegyetemet.

- És melyek lennének ezek a föltevések, Kaelor? - kérdezte Davlo.

- Ön azt feltételezi, hogy egyben tudja tartani az üstököst az eredeti robbanás után - felelte Kaelor -, majd pedig azt, hogy tetszés szerinti időben és módon tudja azt feldarabolni. Továbbá nem oldotta meg a szoláris hő problémáját sem. Azt is kétlem, hogy ön képes lenne ellenőrzése alatt tartani az üstökös gázkibocsátását. Meglehetősen önkényesen határozta meg a feladat elvégzéséhez szükséges üstökösdarabok számát is; és végezetül, az atmoszférába lépés és a becsapódások pontos helyének meghatározásához szükséges hihetetlenül finom időzítő, és irányítóberendezések kérdésével még csak nem is foglalkozott. A siker oly mértékű precizitást igényel mindezen tényezők tekintetében, hogy elérését teljes mértékben lehetetlennek látom.

- Magam is tisztában vagyok ezekkel a kérdésekkel - dörmögte Davlo. - De ha csak azután akarunk belevágni, hogy már minden problémát kiküszöböltünk, akkor soha nem lesz az egészből semmi. Azt mindenesetre bebizonyítottam, hogy az alapterv működik. Vagy legalábbis működhet. Most már csak meg kell valahogy győzőnöm a nagyfőnököket. Meggyőződésem, hogy igenis képesek vagyunk a Grieg-üstököst az Infernóra irányítani, s ezzel megmenthetjük a bolygót a pusztulástól.

- Ha elfogadom a föltevéseit, igazat kell önnek adnom, uram - ismerte be a robot nagy komoran. - A kérdés csak az, képes lesz-e megcsinálni anélkül, hogy kiirtaná az egész bolygót.

Justen Devray, az Egyesült Infernói Rendőrség parancsnoka jelzés nélküli és kissé viharvert légikocsijában üldögélt, s bámulta, amint a nap a látóhatár fölé emelkedve megvilágítja a ligetes táj idilli zöldjét.

Fáradt volt. Halálosan fáradt. Ám a fáradtság része volt a munkaköri leírásának. Ebbe is bele kellett tanulnia, mint annyi minden másba.

Annak idején nagyon is ésszerű gondolatnak tűnt, hogy végigjárja az Egyesült Infernói Rendőrség összes irodáját, s így első kézből kapjon képet arról a fajta rendőrségi munkáról, melybe azelőtt belekóstolni sem volt lehetősége. Ami azt illeti, az egész a saját ötlete volt, és végső soron nagyon is sokat tanult belőle. Azt mindenesetre már nagyon jól tudta, hogy a megfigyelő szolgálat lényegesen unalmasabb és fárasztóbb, mint azt valaha is gondolta volna. És kezdte gyanítani, hogy egy jó kis laza irodai munka sokkal inkább neki való lenne, mint azt korábban vélte.

Justen jelöletlen légikocsija úgy százméternyire parkolt le a hatalmas föld alatti komplexum, Telepesváros felszíni bejáratától. A bejárat maga úgy nézett ki, mint egy nagy gomba, melynek szárában futott a felvonóakna, óriási, kerek kalapja pedig megóvta a kocsira várakozókat az időjárás viszontagságaitól. A mélybe vezető felvonóakna egy kapuszerű építmény belsejében húzódott, melynek túloldalán terült el az a hatalmas és impozáns park, amit a telepések építettek föld alatti városuk fölé, mintegy

demonstrációjaként terraformáló tudományuknak.

Justen Devrayt azonban a legkevésbé sem érdekelte Telepesváros szerkezete és felépítése. Megfigyelésre jött, hogy szemmel tartsa a város bejáratán ki- és bemenő embertömeget. Persze, több bejárata is volt ennek a hatalmas mesterséges barlang- és aknarendszernek, s az egyesült rendőrség megfigyelés alatt tartotta mindegyiket. Am a főbejárat volt az igazi nagydíj, legalábbis a rendőrség hírszerzési osztálya szerint. A nagyhalak mindig a főbejáratot használták. Megkövetelte a rangjuk, már amit a világ előtt használtak. És ami még fontosabb volt: az amatőrök is itt jártak ki és be.

Mindenki tudta, hogy a rendőrség megfigyelés alatt tartja Telepesváros összes bejáratát, még a legjelentéktelenebbet is. A tilosban járók egyik alapszabálya szerint: ha nem akarsz, hogy észrevegyenek, legjobban, ha a legforgalmasabb bejáratot használod, így talán sikerül felszívódnod a kavargásban. És a trükk időnként be is vált. Különösen ilyenkor, kora délelőtt, amikor iszonyú nagy volt itt a forgalom. Nem volt egyszerű mindent és mindenkit szemmel tartani. Justennek még ezt is meg kellett tanulnia.

Persze, számos törvényes oka lehetett annak, hogy valaki átlépje Telepesváros kapuját, mint ahogy a legtöbb embernek, telepesnek és úrlakónak egyaránt, volt is ilyen. Akadtak azonban néhányan, akiknek semmi okuk nem volt arra, hogy ténferegjenek, és a rendőrség megfigyelői pontosan miattuk álltak lesben.

A rendőrség sohasem használta ugyanazt a kocsit kétszer egymás után, pedig tisztában volt vele, az igazi profik nagyon is jól tudják, hogy megfigyelik őket, és félelmetesen jó érzékkel szűrják ki a rendőrkocsit, akárhányszor cserélték is azt ki. De nem is ez volt a lényeg. Bármivel is próbálkoztak volna, a profik úgyszólván észreveszik őket. Nem úgy az amatőrök. Ha elég gyakran váltottak kocsit és parkolóhelyet, jó esélyük volt arra, hogy egy ügyetlen amatőr akár tucatszor is ki- és besétál a kapun anélkül, hogy felfigyelne a megfigyelő kocsira.

Justen Devray ide-oda feszengett kocsija ülésén, próbált valamivel kényelmesebb helyzetet felvenni. Úgy érezte magát, mint akit ketrecbe zártak. Elmosolyodott magában. Nemcsak a kocsi miatt érezte magát csapdában, hanem az egész munkája miatt. A régi szép időkben Justen a kormányzó csendőrségét vezette. Kettős feladata volt: egyrészt ő volt a felelős a törvények betartásáért a városokon kívül, másrészt ő felügyelte a legtöbb terraformáló tervet. Furcsa egy kombináció volt, ezt ő maga sem tagadta.

Csaknem öt évvel ezelőtt Alvar Kresh újraszervezte a csendőrséget, s egyetlen feladatként a terraformálás ellenőrzését határozta meg. A régi törvényvégrehajtó csapatokat pedig beolvasztotta a Hádészi Rendőrhatóságba, létrehozva ezzel az Egyesült Infernói Rendőrséget. Az új szervezet élére Kresh őt, Devrayt nevezte ki.

Justen örömmel elfogadta a megbízatást, de már nemegyszer megbánta döntését. A bolygó rendőri szervezetének vezetése többé-kevésbé megkívánta, hogy a fővárosban tartózkodjék, ám ő sehogy sem tudott megbarátkozni Hádésszal. De az is lehet, hogy egyszerűen a városi életet volt képtelen megszokni. Gyakran kapta azon magát, hogy visszakívánczik a csendőrök közé, hogy szívesebben dolgozna egy jó kis környezetvédelmi ügyön vagy terraformálási munkálaton valahol messze a várostól, kinn a kies felföldön.

Bár egyre többet ült íróasztal mögött, napbarnított bőre, szőke, kuszált haja és mélyen ülő kék szeme még mindig azt a benyomást keltette, mintha a szabadban dolgozna. Az a sok év odakint a szélben, fagyban, napsütésben belevésztette az arcvonásaiba, s a több esztendősi városi élet sem tudta azt kitörölni. Mégis ódivatúan fiatalnak tűnt, s egyetlen

pillantás elég volt bárki számára, hogy megállapítsa: ez az ember nem tartozik a városiak közé.

Bármennyire is magányosnak érezte magát, Justen Devray nem volt egyedül az ütött-kopott légikocsiban. Két robot ült a hátsó ülésen. Az egyikük Cézár-112 volt, aki már jó pár éve a személyi robotjaként dolgozott. Cézár egy általános csendőrségi robot volt, egy csr, amilyen annak idején tucatjával állt a csendőrség szolgálatában. A másik egy biztonsági őrző-védő és mentőrobot, azaz br volt, aki amúgy a Barney-323 névre hallgatott. Az után a végzetes éjszaka után, amikor az előző kormányzót, Chanto Grieget orvul meggyilkolták, miközben egy egész csapat biztonsági robot őrködött körülötte, a típusnak egyszeriben meglehetősen rossz híre kerekedett. Ez nem volt igazságos dolog, mert ami történt, bármely más típussal megeshetett volna.

Mégis, a történetek után egyetlen nagyobb biztonsági szervezet sem volt többé hajlandó alkalmazni őket. Justen sem próbálta megtartani az állományban lévő biztonsági robotokat. A csendőrök már nem bíztak bennük, és úgysem használták volna őket. Így hát olcsón kiárúsították az összes br-t mindenféle, enyhén rossz hírű társaságnak és magánembernek. Ez viszont egyben azt is jelentette, hogy egy régi biztonsági robot kiváló álcát nyújtott. Aki látta Devrayt, sarkában egy br-rel, azt sem gondolta volna, hogy zsarú, nemhogy a bolygó legmagasabb rangú rendőrségi tisztviselője.

Az egészben az volt a legelkeserítőbb, hogy a két robot nélküle is ugyanolyan jól elvégezhetette volna a megfigyelést. Sőt, valószínűleg még jobban. De kár is lett volna ezen töprengeni. A nagy igazság az volt, hogy a legtöbb munkához egyáltalán nem lett volna már szükség emberre.

- A piros nadrágot és kék inget viselő hímnemű egyed nem szerepel a nyilvántartásomban - jelentette be a br. A biztonsági robotok, különleges beállításaiuknak köszönhetően, kiváló azonosítók voltak. Vizuális mintaegyeztető és -összehasonlító - más szóval: arcfelismerő - képességük vetekedett az emberével. És, ami nem megvetendő, gyakorlatilag tévedhetetlen memóriával bírtak. Ha egy biztonsági robot kijelentette, hogy valakit felismert - vagy épp, hogy nem ismert fel -, azt készpénznek lehetett tekinteni. Az adott helyzetben ez azt jelentette, hogy valaki, akinek nem volt jogosítványa Telepesváros határát átlépni, éppen ezen igyekezett.

Justen Devray, aki a hír hallatán egy csapásra felélénkült, most kíváncsian kandikált ki a szélvédőn, hogy megnézzék magának a szóban forgó személyt. Úgy tíz-tizenkét ember várakozott egy kupacban a következő felvonó kocsira.

- És te, Cézár? - fordult Justen a személyi robothoz. - Felismered a fickót? - Cézár memóriája ugyanis tartalmazta a rendőrség teljes aktuális arcképanyilvántartását.

- Ami azt illeti, uram, találtam egy lehetséges egyezést, de nem hiszem, hogy ő lenne az emberünk.

- Azt hadd döntsem el én, jó? - mordult fel Justen, miközben még mindig azon igyekezett, hogy jobb rálátása legyen az illetőre. Nem volt könnyű dolga, túl nagy volt a tülekedés. És ha a fickónak van egy kis gyakorlata, nyilván mindent meg is tesz, hogy beleolvadjon a tömegbe. - Kiről van szó?

- A megfigyelt személy leírása egy bizonyos Barnsell Ardosáéval egyezik meg, aki huszadrangú asztrofizikus a Hádészi Egyetemen. Minthogy azonban a legkevésbé sem valószínűsíthető, hogy a telepések ez irányú érdeklődést táplálnának, én tévesnek ítélném az egyeztetés eredményét.

Justen épp készült hangosan is egyetérteni Cézár véleményével, amikor végre sikerült

kiszúrnia a tömegben az emberét. Magas, testes, kerek képű, sötét bőrű férfi volt. Feje teteje már teljesen kopaszon világított, de körben, a füle felé vékonyodva, a tarkóján viszont még egész szép mennyiségben virított pár hófehér tincs. Az arcára kiülő nyugtalanságot dús rozmárbajsza sem tudta elleplezni.

Egy röpké pillanatig úgy tűnt, Ardosza - már amennyiben tényleg ő volt az - egyenesen Devray arcába mered, s ebben a pillanatban Devray úgy vélte, hogy Cézár jobban is bízhatna mintaegyezettető képességeiben.

Justen Devray soha még a közelében sem járt a Hádészi Egyetem asztrofizikai intézetének, mégis meg mert volna rá esküdni, hogy látta már valahol ezt az ábrázatot.

És a lelkét is odaadta volna az ördögnek, ha eszébe jut, hogy hol.

Alvar Kresh, az Inferno bolygó kormányzója fürkészőn vizsgálta az íróasztala túlfelén álldogáló fiatalembert.

- Hát, ezzel nem segít a saját helyzetén - mondta végül. - Hiszen tudja, hogy én mondom ki a végső szót a kinevezése ügyében, és ami azt illeti, már át is gondoltam a dolgot. Akárhogy is, nem fogok ész nélkül belerohanni egy ilyen nagy horderejű döntésbe. Különösen nem, amikor ilyen súlyos problémáról van szó.

- Pedig most már muszáj lesz „rohanni” - vágott vissza a látogató sürgető, mi több, követelőző hangnemben. - Már így is túl sok időt veszítettünk. Három nappal ezelőtt végeztem a szimulációs kísérletekkel, és eddig kellett várnom, hogy bejussak végre önhöz. Hatalmas a veszély, mint ahogyan hatalmas a lehetőség is. Olyan hatalmas, hogy azt ön tán felfogni sem képes.

- Micsoda diplomatikus fogalmazás ez a bolygó kormányzójával szemben! - válaszolta Kresh, legalább olyan epés hangon, mint amilyenek maguk a szavak voltak. - Ha a probléma megértése túl is mutat szerény képességeimen, remélem, hogy ön azért tisztában van a dolog roppant horderejével.

- Elnézését kérem, uram! Nem így akartam mondani - felelte Davlo Lentrall, amivel nem sokat szépített a helyzeten.

- Minden bizsonnyal - sóhajtotta Kresh kimerülten, miközben egy ex-kopó gyakorlott szemével mustrálgatta vendégét. Lentrall sötét bőrű, szögletes állú fiatalember volt. Beesett arcán mélyen ültek sötétbarna, fürkésző szemei, koromfekete haját pedig tüskerövidre vágatta. Magassága és felépítése amúgy teljesen átlagosnak volt mondható. Aztán Kresh emlékeztette magát, hogy már nem rendőr, hanem politikus, akinek a jelleme alapján kell megítélnie a fickót, és a fizikai tulajdonságok a legkevésbé sem számítanak. Ám Lentrall személyiségének leglényegesebb jellemzője nagyon is szembe ötlött: fiatal volt, az ifjúság minden göggyével és arcátlan önteltségével.

Más kultúrák - a telepes kultúrák - szemében talán vonzó tulajdonságnak számított a fiatalság, vagy legalábbis az ifjúi hév mentségül szolgált egy egész sor vétségre. Az ürlakó kultúra azonban öreg volt, és öreges módon is szemlélte a világot. Öreg volt a legtöbb ember is, akik számára az ifjúság szenvedélye és bujasága a legjobb esetben is csupán távoli - és meglehetősen visszataszító - emlék volt. Lentrall pedig két lábon járó emlékeztető volt arra, hogy miért is van ez így. A hetyke vakmerőség, a hirtelen lobbanékonyosság és a pökhendi arrogancia ritkán vonzotta a barátokat.

Sajnos azonban nem volt kizárt, hogy a hír igaz, bármilyen kellemetlen alak is, aki hozta.

- Talán jobb lenne, ha mindketten lehiggadnánk egy kissé, különben nem jutunk

messzire.

Lentrall idegesen állt egyik lábáról a másikra. Úgy tűnt, egy újabb heves tiltakozás gondolatával viaskodik, aztán mégis másképp határozott.

- Rendben van, uram - mondta végül. - Én... én elnézést kérek a kirohanásomért. Csak tudja, ez a hatalmas feszültség, a gondolat, hogy a bolygó sorsa talán az én kezemben nyugszik... nehéz vele megbirkózni.

- Nagyon is jól tudom - felelte Kresh szelídebb hangnemre váltva. - Jómagam is ezzel a gondolattal kelek és fekszem immár esztendőök óta.

Lentrall ismét elpirult kissé.

- Igen, uram. Tisztában vagyok vele. Csak hát félek, hogy elúszik ez a nagyszerű lehetőség. Ám ezt figyelembe véve sem szabadott volna megengednem magamnak, hogy... hogy...

- Rendben van, fiam, felejtjük el! Beszéljünk újra néhány nap múlva! Sőt, legyen holnap! Jöjjön vissza holnap délelőtt! A feleségem is itt lesz, és akkor mindkettőnk előtt előadhatja a mondandóját. Nagyon kíváncsi vagyok, milyen véleménnyel lesz a hallottakról. - S ennek több oka is volt, amit jelen pillanatban a legkevésbé sem kívánt az ifjú Lentrall orrára kötni.

- Igen, uram, úgy lesz. Holnap ez lesz az első dolgom. Tíz óra megfelel?

- Tökéletes. Donald, légy szíves, kísérd ki a vendéget!

- Máris, uram! - Donald-111, Kresh személyi robotja kilépett falifülkájéből, könnyed, légies mozdulattal az ajtóhoz lépett, aktiválta az ajtónyitó berendezést, majd kikísérte Lentrallt.

Donald alacsony, lekerekített formájú robot volt, melyet kimondottan azért terveztek ilyennek, hogy minél nehezebb legyen róla leírást adni, és a lehető legkevésbé keltsen félelmet az emberekben. Donald teste égszínkéken csillogott, az egykori Hádészi Rendőrhatóság színében, felidézve a régi szép időket, amikor Kresh volt a város seriffje - amikor volt még egyáltalán seriffi hivatal. Talán meg kellett volna kérnie Freddát, hogy fesse át a robotot valamilyen más színűre, ám Kreshnek jólesett, hogy emlékezteti valami azokra a napokra, amikor még sokkal kisebb problémákkal kellett szembenéznie, mint mostanság - jöllehet, annak idején azok is éppen elég nagy horderejűnek tündek.

Donald becsukta Lentrall mögött az ajtót, és Kresh felé fordult.

- Mi a véleményed, Donald?

- Miről, uram? A hírről vagy a hírnőkről?

- Mindkettőről. De kezd a hírnőkkel! Céltudatos egy fiatalember, nemdebar?

- Hát igen, uram... Ha szabad ilyet mondanom, önt juttatta eszembe, még kezdő korából.

Kresh gyanakvó tekintettel pillantott Donaldra.

- Mit tudsz te az én kezdő koromról? - kérdezte. - És legfőképp, honnan tudod, amit tudsz? Hiszen csak azután építettek meg, hogy engem kineveztek seriffnek.

- Igaz, uram, de sok-sok éve már, hogy önt szolgálom, és tanulmányoztam egy kissé az előéletét. Végül is, minél jobban ismerem önt, annál jobban tudom szolgálni. Megvizsgáltam minden még meglévő feljegyzést önrel kapcsolatban, és jöllehet a régi iratok sokszor pontatlanok és félrevezetőek, ez a fiatalember számos tekintetben megdöbbenően emlékeztet arra az ifjúra, aki ön lehetett valamikor.

- Donald, ez az egész ijesztően közel áll a szentimentalizmushoz.

- Azt nem hinném, uram. Ugyanis nem rendelkezem a szentimentalitás átérzéséhez szükséges érzelmi felülíró protokollokkal. Csupán egy objektív véleményt közöltem.

- Valóban? - kérdezett vissza Kresh. - Nos, ha így van, akkor ez a vélemény meglehetősen zavarba ejtő. - Kresh felállt, és kinyújtóztatta elgémberedett tagjait. Hosszú nap volt ez a mai, és Lentrall sok átgondolnivalót hagyott maga mögött. - Gyerünk, Donald, ideje hazamenni!

- Igen, uram - felelte Donald, s már nyitotta is az ajtót, majd kikísérte Kresht az irodából, végig a folyosón, egészen a kormányzó magánfelvonójáig. A liftajtó azonnal kinyílt, és mindketten beléptek. Amint az ajtó bezárult mögöttük, a felvonó már vitte is fel őket a kormánypalota tetejére, ahol Kresh magánlégikocsija várakozott jól biztosított hangárjában. Igazság szerint két leszállóhely is volt a tetőn: egy kisebb az épület legmagasabb pontján, melyet csak a kormányzó használhatott, és egy nagyobb, úgy tizenöt méterrel lejjebb. A kormányzói leszállóhelyet utólag építették a már meglévő légi parkoló egyik sarkában, nem sokkal a Grieg-incidens után. Egyszerű megoldás volt ez: az építők emeltek egy tíz méter átmérőjű üreges vasbetonoszlopot, és a tetejére helyeztek egy harminc méter átmérőjű lapos korongot, melyet aztán körben jó erősen aládúcoltak. Az oszlop belsejébe, úgy tíz méterrel az eredeti légi parkoló szintje fölött, egy figyelőállást építettek, ahonnan a rendőrség szemmel tartotta az egész leszállóhelyet.

Zárt ajtók, magánfelvonók, biztosított hangárok, ellenőrzött hozzáférésű leszállóhelyek - tűnődött magában Kresh, amint a lift a tető felé haladt. Néha úgy érezte, hogy közte és a világ között, melyet kormányozni volt hivatott, áthatolhatatlanul magas fal húzódik. De hát hogyan is vezethetné a bolygót, ha egyszer az egész rendszer arra esküdött föl, hogy a saját személyi biztonságát zászlajára tűzve kirekessze őt a világból?

Másrésről viszont az elődjét hidegvérrel meggyilkolták. Nem volt hát minden ok nélkül való, hogy mindenhol falak és korlátok vették körül. Még a tetőt is kőfal övezte.

A felvonó ajtaja kinyílt, és Kresh kilépett a magán-leszállópályára. Szinte arcul ütötte a nyári este fülledt melege. Ahelyett, hogy mindjárt a hangár felé vette volna útját, kísért a pálya szélére. Alacsony fal vette körül a leszállót, nem több egy méter harmincnál. Mint a bolygón minden más, ez a fal is a kormányzó biztonságát szolgálta, ám méreteinél fogva történetesen arra is kiválóan megfelelt, hogy Kresh ráfektesse a karját, állát a kezére támassza, és elmélkedjék egy sort. Ha kedve tartotta, kényelmesen nekitámaszkodott, kibámult az alatta elterülő világra, és szabadjára engedte a gondolatait.

Töprengése persze nem lehetett tökéletesen zavartalan. Egy űrlakó világban semmiképp. Hisz hallotta maga mögött Donaldot, amint csendben mögé lopózik, hogy megvédje gazdáját valamely képzeletbeli veszélytől. Aggodalmának tárgyaként sok mindenből válogathatott: beszakadhatott a fal, vagy valami megfoghatatlan irányból támadt kósza szélrohám a levegőbe szippanthatta és az épület falának vághatta Kresht; de az is lehet, hogy gazdája utat enged valahol mélyen gyökerező, rejtett önpusztító hajlamának, és hirtelen mozdulattal átveti magát a falon. Egy háromtörvényes robot bármilyen balvégzetet vagy veszélyhelyzetet képes volt bebeszélni magának.

És persze ez is része volt a dilemmának. De ne gondoljunk most ezzel! Élünk csak a pillanatnak, bámuljuk csak merengve Hádész városát, a kék eget, a gyönyörű világot!

Alvar Kresh végignézett a birodalmon, melyet kormányzott - a birodalmon, melynek végső soron ő volt az őrzője. Kresh magas, testes, széles vállú férfi volt, világos arcbőrén markáns, kifejező vonásokkal. Feje tetején üvegmosó kefeként állt égnek dús, de már hófehér hajbozontja. Az utóbbi időben egyre gyakrabban érezte úgy, hogy bizony utolérte már a kor, s a gondolat ma este is átvillant az agyán. Nem vitás, Donald ébresztette fel benne, amikor Lentrallt az ifjúkori Kresh-hez hasonlította. Vajon tényleg ő is ilyen hirtelen

természetű, tolakodóan törtető ifjú titán volt? És ő is ilyen biztos volt magában, amikor az égadta világon semmi oka sem volt rá?

Nem, mondta magában, ezzel se törődjünk most. Engedjünk útjára minden gondolatot, hadd kapja szárnyára a szél, és repítse a látóhatáron is túlra. Hagyjuk az irodát, a gondokat, a feladatokat, csak nézzünk ki a világba. Nézzünk - és lássunk.

Mert igazság szerint nagyon is sok volt a látnivaló. Az Inferno bolygó nagy utat tett meg az elmúlt öt év során, amióta Kresh a kormányzói székben ült - s ezzel ő is minden alszerénység nélkül tisztában volt, mint ahogyan azzal is, hogy a fejlődés jó része éppen neki köszönhető.

Nagyot szippantott a hűvös és édes, friss és életteli levegőből. Amikor Kresh hivatalba lépett, Hádész városa a szó legszorosabb értelmében a halál szélén egyensúlyozott. A sivatag egyre terjedt, a növényzet rohamosan pusztult. A kerteket és virágágyásokat szürke porréteg fedte, mely minden széllel egyre csak vastagodott.

Ám mostanra a sivatag takarodót fűjt, vagy legalábbis egy időre felhagyott a rohammal. Ha nem is mindenhol, de itt, a város körül sikerült visszaverni a porrengeteget. A bársonyos szellő most életet és frissességet hordott a hátán. Ha most körülnézett, mindenütt üde zöldet látott a fáradt barna helyett. Hádész városa és a körülötte elterülő vidék visszatért végre az életbe.

A változásnak megvolt a maga ára, ehhez kétség sem fért. Öt esztendeje már, hogy az Inferno népe szigorú korlátozást kénytelen elszenvedni a robothasználat terén. Ilyen megszorítás elképzelhetetlen lett volna más űrlakó világokban. Ám az Inferno bolygónak nagyobb szüksége volt a robotok munkájára, mint maguknak a bolygólakóknak.

Kresh elődje, Chanto Grieg az Inferno robotnépességének jelentős részét kormányzati szolgálatra rendelte. Kivonta a robotokat a háztartási feladatok alól, és átirányította őket a terraformáló és földtermősítő munkálatokhoz. Robotok ezrei, akik eddig segédszakácsként vagy készenlétes sofőrként szolgáltak, akiknek semmi más dolguk nem volt, mint hogy egyetlen gombnyomással működésbe hozzák az automatikus ajtózárat, ha valaki ki vagy be szándékozott lépni egy helyiségbe, akik mindeddig a legalantasabb és legnevezségesebb feladatokat látták el, most hirtelen azon kapták magukat, hogy fát ültetnek, talajmozgató gépeket működtetnek, kézi virágporzást végeznek, vagy halat, vadat és rovarot tenyésztnek, melyekkel aztán benépesíthetik a vadont.

Ma is akadtak még olyanok, akik hangosan sírtak vagy morogtak a robotmunkát szabályozó törvények okozta rettenetes nehézségek miatt. Ám az idő múlásával úgy tűnt, egyre fogynak a panaszkodók. Az emberek lassan hozzászoktak, hogy kevesebb robottal vegyék magukat körül. És felfedezték - vagyis inkább újra felfedezték -, hogy milyen örömet és elégedettséget is képes okozni a saját maguk által végzett munka. A dolgok megváltoztak, és a jó irányban.

A kérdés csak az volt, vajon elegendő lesz-e ez a változás. Kresh tisztában volt vele, hogy a bolygó sorsa még mindig pengeélen táncol. Közelről nézve hatalmas volt a fejlődés. Ám globális nézőpontból szemlélve, a dolgok egyre...

De ne gondoljunk most ezzel! Lesz még idő aggódni. Azonban nem tudott igazán kikapcsolni. Lentrall ötlete állandóan ott motoszkált a fejében. Nem vitás, hallania kell, mit gondol erről az egészeről Fredda.

Kresh hátat fordított a világnak, és a légikocsi felé irányította lépteit.

- Gyerünk, Donald - mondta újra -, ideje hazamenni!

Kész szerencse, gondolta Kresh, miközben Donald hazafelé irányította a légikocsit, hogy az űrlakók hagyományosan tiszteletben tartják egymás magánéletét, és foggal-körömmel védik a magukét. Különben a saját háztartásának botrányos természete minden bizonnyal támadások egész zivatarát zúdította volna a fejére.

Kezdve a legrosszabbal: Alvar Kresh és a felesége, Fredda Leving együtt éltek, és közös háztartást vezettek. Egy tipikus űrlakó házasságban a férjnek és a feleségnek egyaránt megvolt a saját háztartása, és idejük jelentős hányadát külön is töltötték.

Az többé-kevésbé még elfogadottnak számított, ha egy ifjú házaspár eleinte még túlzottan sok időt töltött együtt. Ám a szokás úgy diktálta, hogy az évek múlásával ez az idő egyre rövidüljön. A több éves házások rendszerint hetente vagy még inkább havonta egyszer találkoztak. Sok régi házasság nem is annyira megromlott, mint inkább szép lassan kimerült, ahogy a felek akár éveken át nem is látták egymást. Pedig a válás nem is volt túl nehéz az Infernón. Sok pár mégsem vette a fáradságot, hogy alávesse magát a jogi procedúrának, és pusztán lustaságból maradt a házasság „kötelékében”.

Alvar Kresh azonban - saját legnagyobb meglepetésére is - felfedezte, hogy az ő házassága bizony egy jottányit sem közeledik mindezen elvárások felé. Három év telt már el az esküvő óta, ám Fredda és ő még mindig együtt töltött minden éjszakát, nemhogy ugyanazon fedél alatt, de - ami még botrányosabb volt - ugyanazon szobában, mi több, ugyanabban az ágyban.

Az efféle életvitel ugyan nem számított különösebben helytelennek vagy erkölcstelennek, de mindenképpen szokatlan jelenség volt az infernói társadalomban. Ha a dolog kiszivárgott volna, az Inferno kiváló népe még különösképpen csodabogárnak tartotta volna saját kormányzóját és becses nejét.

És ez, legalábbis Kresh szemében, nem vezetett volna semmi jóra. A kormányzó végigfuttatta tekintetét az alatt elterülő, zölden pompázó városon, és gondolatai ismét visszakanyarodtak népe különös gondolkodásmódjához. Az infernóiak büszkén hangoztatták, hogy milyen felvilágosultak az emberi kapcsolatok terén, mint ahogyan azok is voltak - legalábbis elméletben. Kresh azonban az évek során megtanulta, hogy míg fejben valóban nyitottak voltak a fizikai kapcsolat legtöbb formája felé, a szívük egyáltalán nem volt felkészülve a leghalványabb érzelmi intimitásra sem. A nemiség gondolatával - az elmélettel - minden infernói könnyen megbirkózott. A nemiség ténye - a gyakorlat - némi pírzt csalt ugyan az arcukra, de legalább nem helytelenítették azt. A szerelemmel mint érzellemmel azonban végképp nem tudtak mit kezdeni.

Az infernóiak űrlakók voltak, és az űrlakó népek mindig is szerették megtartani a három lépés távolságot - mind fizikai, mind érzelmi tekintetben. Igaz, az infernóiak legalább nem estek olyan túlzásokba, mint más űrlakó világok, ahol még városok vagy falvak sem voltak, csak egymástól jókora távolságra elszórt villák, ahol egyetlen ember tengette életét egy sereg háztartási robottal körülvéve. De társas lényeknek sem nevezhette volna őket senki.

Azt, hogy Kresh és Fredda időnként együtt háltak, teljesen elfogadottnak tekintették volna. Hogy minden éjszakát együtt töltöttek, ugyanabban az ágyban, minden bizonnyal kissé furcsának látták volna. De hogy együtt étkeztek, együtt töltötték a szabadidejüket, és egyáltalán, annyi időt igyekeztek együtt lenni, amennyit csak tudtak - nos, ezt aligha viselték volna már el. Az infernóiak egyszerűen képtelenek voltak így megnyílni, így feltárulkozni egymás előtt. Mindent megtettek azért, hogy ne váljanak sebezhetővé a másik előtt.

Mekkora bolondok! - gondolta magában Kresh. Így sohasem ismerhetik meg azt a mérhetetlen erőt, önbizalmat és biztonságérzetet, melyet Fredda szeretete nyújtott neki. Csak remélni merete, hogy mindezt ő is képes viszonzni a feleségének.

Kresh jól ismerte az infernóiakat, és tudta jól, mit mondanának, ha tudomást szereznének a dologról. Valahonnan felröppenne és az egész bolygón végigsöpörne a vád, hogy a kormányzó társadalmilag elfogadhatatlan életvitele alkalmatlanná teszi őt hivatala betöltésére. Vagy azt mondanák, hogy Fredda túlságosan is nagy befolyással bír a döntéseire. Így is azt szajkózták, hogy a felesége túl fiatal hozzá, márpedig az infernóiak eleve gyanakvással tekintettek mindenre, ami fiatal. Ráadásul úgy vélték, Fredda túl barátságosan viselkedik a telepésekkel szemben. Simcor Beddle, a vasfejűek vezére egyetlen közgyűlésen sem mulasztotta el szavá tenni ezt - s az igazat megvallva, volt is benne egy szemernyi igazság. Fredda számos tekintetben osztotta a telepések nézeteit. Beddle már most is egyfajta pletykahadjáratot vezetett ellene, azt terjesztve, hogy a kormányzóné radikális nézetei veszélybe sodorhatják a bolygó űrlakó társadalmát. És ezt sokszor maga Kresh is hajlamos volt elhinni. Fredda és Kresh véleménye több tekintetben sem egyezett, de a robotok kérdésében már nem egyszer jutottak késhegyig menő vitára.

Ha Kresh egyszerű magánember lett volna, az sem érdekelte volna különösebben, ha az egész világegyetem az ő hálózobotitkain csámcsog. Így azonban egy cseppet sem hiányzott, hogy magánéletének részletei nyilvánosságra kerüljenek. Jobb az ilyen dolgokat távol tartani az emberek kíváncsi tekintetétől, és megelőzni a rosszindulatú pletykálkodást.

Így hát Kresh igyekezett úgy tenni, mintha teljes mértékben alávetné magát a társadalmi konvencióknak. A kormánypalotában egy mindennel tökéletesen felszerelt lakást tartott fenn, teljes személyzettel - amit persze szinte sohasem használt. Csakis bizonyos hivatalos összejövetelek alkalmával vette igénybe, amikor is az est végeztével látványosan visszavonult kormánypalotabeli lakosztályába, jóval azután, hogy Fredda illő módon hazatért „saját” otthonába. Nagy ritkán előfordult, hogy ilyenkor külön is töltötték az éjszakát, de csak ha már túlságosan későre járt. Ám a legtöbbször Donald feladata volt, hogy egyiküket titokban eljuttassa oda, ahol a másik már epekedve várakozott. Ez az egész helyzet teljesen képtelen volt, és persze nevetséges is. De inkább ez a szánalmas éji komédia, mint az az undorító pletykahadjárat, ami akkor zúdulna a nyakukba, ha kitudódna: Alvar Kresh még mindig fülig szerelmes a feleségébe.

Kresh még jól emlékezett arra a szenvedélyes vitára, melyet Chanto Grieggel folytatott, alig néhány órával a kormányzó halála előtt. Grieg azt próbálta megértetni Kreshsel, hogy a pózolás, a színlelés, a háritás elengedhetetlen velejárója a kormányzói munkának. Mi több, nem is foglalkozhatott addig valódi feladataival, amíg ezeken az oktalan badarságokon túl nem jutott. Kresh persze akkor nem hitt a kormányzónak - míg aztán a saját bőrén volt kénytelen megtanulni ezt a nagy igazságot. És ebben Simcor Beddle volt a legfőbb tanítómestere. Hosszas, hiábavaló hadakozás után kénytelen volt elismerni, hogy bizony semmit sem tehet, amíg nem semlegesíti a vasfejűeket.

A vasfejűek... Kresh elképzelte magában, mit tenne Beddle és csapata, ha hirtelen fény derülne arra, mi is folyik a Kresh-Leving házban, és elmosolyodott. Pedig volt itt sok minden, ami még a románcnál is nagyobb port vert volna fel. A házi béke kedvéért maga Kresh is gyakran tett úgy, mintha fogalma sem lenne arról, mi történik a házában, amikor nincs otthon. Úgy érezte, jobb, ha látszólag semmit sem tud a lázadó robotok titkos találkáiról.

Pedig sajnos mindent tudott. És ha valahogy Beddle tudomására jutna... 0, igen, nagyon

is szükség volt a titkolózásra!

Ahogy megváltozott a légikocsi hangja, Kresh hirtelen magához tért elmélkedéséből. A jármű finoman bedőlt a kanyarban, majd lassan ereszkedni kezdett. Hunyorogva kémlelt ki az ablakon. Itt volt hát. Az otthona.

A légikocsi felkészült a leszállásra.

Fredda Leving felállt, és az asztal túlfelén ülő két robothoz fordult. - Indulnotok kell. A férjem bármelyik pillanatban hazaérhet.

Az alacsonyabbik, éjfekete robot felemelkedett a székből, és mélyen vendéglátója szemébe nézett.

- De hisz a férje nyilván tudja, hogy itt szoktunk önnel találkozni. - Persze, hogy tudja - felelte Fredda. - De mindenkinek úgy a jobb, ha mégsem az orra előtt tesszük.

- Nem értem - kötözködött tovább a fekete robot. Ő volt Prospero, az újtörvényes robotok önjelölt vezetője. Úgy száznyolcvan centi magas, tömör, vaskos felépítésű, csillogó metálfekete borítású robot volt, mint a legtöbb újtörvényes. Szeme mélyről és égővörösén izzott, ami valahogy még erőteljesebbé tette a megjelenését. - Ha tudja, hogy idejárunk, miért kell mégis titkolóznunk előtte?

- Én meg azt nem értem, miért teszel föl olyan kérdéseket, amelyekre magad is tudod a választ - hangzott a csípős felelet.

Prospero a másik robot felé fordította a fejét, majd hirtelen mozdulattal ismét Freddához fordult.

- Valóban tudnám a választ? - kérdezte gyanakvó hangon.

A magasabbik robot is felállt végre, és rosszallóan nézett a társára.

- Tudod, Prospero barátom - szólalt meg Kalibán -, néha úgy érzem, szándékosan játszod a tudatlant. A kormányzó nem akar velünk kapcsolatba kerülni. Eltűri, de semmiképpen sem támogatja a találkozóinkat. Minél kevesebbet hozunk nyíltan a tudomására, annál nagyobb a valószínűsége, hogy tovább munkálkodhatunk.

Kalibán két méter magas, metálvörös borítású robot volt. Égszínkék szeme áthatóan ragyogott. Megjelenése kétségkívül feltűnő volt, talán egy kissé félelmetes is, bár korántsem annyira, mint a hírneve. Kalibán, a törvények nélküli - ahogyan még mindig oly sokan nevezték.

Kalibán, a robot, akit azzal vádoltak - ha később tisztázták is e vád alól -, hogy gyilkosságot kísérelt meg alkotója, maga Fredda Leving ellen.

Prospero egy pillanattal némán fürkészte robottársát, csak azután válaszolt.

- A feltétlenül szükséges diszkréció. De sokszor hallottam már ezt a feleletet! Ám egy cseppet sem vagyok meggyőződve arról, hogy ez a valódi válasz a kérdésemre.

- És vajon miért hazudnék neked, Prospero? - kérdezte Kalibán. Egy háromtörvényes robot számára a hazugságnak még a fogalma is felfoghatatlan lett volna. Kalibán azonban törvények nélküli robot volt, aki - legalábbis elméletben - éppúgy képes lett volna hazudni, mint akármelyik ember.

- Az lehet, hogy neked nincs okod a hazugságra - felelte Prospero, miközben tekintetével továbbra is Freddát ostromolta. - De talán másoknak nagyon is jó okuk van arra, hogy megtévesszenek téged.

- Nem vagy ma valami udvarias kedvedben, Prospero - vette át a szót Fredda. - És bevallom, fogalmam sincs, miért nem elégszel meg az amúgy nagyon is igaz válaszainkkal. Mint ahogyan arra sem látok semmi okot, hogy hazudjak akár neked, akár Kalibánnak.

- Hozzáteszem, az sem világos előttem, miért kell sértegetned a legfőbb jótevőnket -

mondta Kalibán.

Prospero egy pillanatig tétovázva nézett hol az egyikre, hol a másikra, majd végül így szólt:

- Bocsánatot kérek a viselkedésemért! Időnként minden emberpszichológiai ismeretemet cserben hagy. Pedig igyekszem egyre többet megtudni a témában. Most is csak kíváncsi voltam, hogyan reagál ön, dr. Leving, a vádakra.

- Előbb viszont tudnom kell, hogy a vád őszinte-e, csak akkor tudok igazán reagálni rájuk - felelte Fredda.

- Igen, asszonyom - mondta Prospero -, igaza van.

Ám ha ebben a pillanatban Fredda Leving biztos volt valamiben, akkor az az volt, hogy Prospero elhallgat valamit előlük. No de mi oka lenne a robotnak arra, hogy ilyen különös játékot üzzön velük, a társaival? Ami azt illeti, ritkán érezte úgy, hogy teljesen megérti Prosperót. Régóta rájött már, hogy Prospero a legkevésbé stabil minden teremtménye közül. Mégis ő volt az újtörvényesek vezére. Nem volt hát más választása, együtt kellett vele dolgoznia.

- Akárhogy is - szólt Kalibán -, valóban itt az ideje, hogy mindketten elbúcsúzzunk. Semmi kétség, dr. Leving, hamarosan úgyszólván újra találkozunk.

- Alig várom - felelte Fredda.

A fekete robot először Freddára tekintett, majd vissza Kalibánra.

- Rendben - mondta végül. - Indulunk. De kétlem, hogy én lennék az egyetlen robot a világon, aki úgy érzi, minél többet tud meg az emberekről, annál kevésbé érti őket.

Fredda Leving kimerülten felsóhajtott. Már azt is szörnyen kiábrándítóan találta, amikor háromtörvényes robotok az emberi természet mibenlétéről értekeztek. Prospero meg, a többi újtörvényessel egyetemben, ha lehet, még rosszabb volt. A háromtörvényesek legalább nem ítéleztek. Prosperónak viszont mindenről megvolt a maga véleménye.

Fredda szinte maga előtt látta Prosperót, mint valamely rég elfeledett emberi vallás utolsó papját, aki mindig kész megvitatni hittudománya bármely zavaros tételét, amely valójában az égadta világon senkit sem érdekel. Néha Kalibán sem volt sokkal jobb. Mindkét robotot ő maga tervezte és építette. Nyilván tudott volna olyan agyat is szerkeszteni nekik, amivel nem tudnak aztán egész napokat eltölteni holmi szörszálhasogató elmélkedéssel. De most már késő volt ezen sopánkodni.

- Megint arra kell kérjelek benneteket, hogy a hátsó ajtón át távozzatok. Három nap múlva, ha jól tudom, újra találkozunk.

- Úgy van - felelte Prospero. - Addig még vár ránk egy pár dolog. - Remek! Gyertek vissza három nap múlva, és a végére járunk ennek az ügynek!

Kalibán szinte már kecsesnek mondható mozdulattal hajtott fejet alkotója előtt.

- Rendben - mondta a tőle telhető legudvariasabb hangnemben. - Akkor találkozunk három nap múlva.

Prospero azonban nem sokat törődött az illemmel. Egyszerűen sarkon fordult, kinyitotta az ajtót, és távozott, robottársára hagyva a búcsúzkodást. Kalibánnak ugyancsak szednie kellett a lábát, hogy utolérje barátját.

Fredda csak nézett a távozó robotok után, s azon kapta magát, hogy gondolatai már megint Prospero körül járnak. Sejtése sem volt, mi mehet végbe a vörösen izzó szempár mögött, és sehogy sem tetszett neki, hogy egy robot képes ilyen... ilyen titokzatos lenni. Megrázta a fejét, és az ajtóhoz lépett. Nem sok értelme volt most ezen rágódni. Becsukta az ajtót, és találmára leütött pár billentyűt, hogy aktiválja a kódolt zárat. Csak ő, Kalibán és

Prospero ismerte a helyes kombinációt.

És néha őszintén úgy érezte, hogy erről a listáról legalább egy nevet ki kellene húznia.

2. FEJEZET

Kalibán követte Prosperót az alagútban. Úgy száz méter után egy meredek hegyszurdok lábainál lyukadtak ki, melyet a ház felől más úton semmiképp sem lehetett volna megközelíteni. Itt várt rájuk a légikocsijuk.

- Megmondanád, mire ment ki a játék? - kérdezte Kalibán, amint az alagútból kiléptek a hűvös éjszakába.

- Csak az igazat mondtam - felelte Prospero nyugodt hangon. - Részben csak tesztelni akartam, hogyan reagál a vádakra. Gondolom, abban egyetértünk, hogy jó tudni, vajon képes-e elárulni bennünket, vagy sem. - Azzal bekászálódott a pilótafülkébe.

Kalibán a mellette lévő utasülést foglalta el.

- Aláírom, általános értelemben véve valóban hasznos lehet az ilyen információ - mondta. - De dr. Levinget már régóta ismered. Miért pont most kezdenek aggasztani az efféle feltevések? És ha, amint mondtad, a próbatétel csak része volt a tervednek, mit akartál még elérni ezzel a viselkedéssel?

- Készen áll a válasz mindkét kérdésre, Kalibán barátom, de nem most fogom az orrodra kötni. Csak annyit mondhatok: jó okom van feltételezni, hogy komoly veszélyben forgunk. A lehetőség, hogy valaki elárul bennünket - ha ugyan nem tette máris meg -, nagyon is valós. De most tényleg nem mondhatok ennél többet.

Prospero bekapcsolta a műszereket, és a légikocsi felemelkedett a hűs, esti levegőbe. Kalibán többet egy szót sem szólt, de magában végső döntésre jutott Prosperót illetően. Ezek után kétsége sem maradt afelől, hogy az újtörvényes robot instabillá vált. Nemcsak hogy mindenhol árulást szimatolt, de láthatóan igyekezett ki is provokálni azt. Mintha szándékosan akarta volna kivívni dr. Leving ellenszenvét. Több mint valószínű, hogy a robot összekeveri, mi az, ami őrá magára, és mi az, ami a Három Törvényre nézve jelent veszélyt.

Mindezeket végiggondolva Kalibán újabb döntésre jutott. Amint a dolog alkalmassá válik, igyekszik majd minden tekintetben távol tartani magát Prosperótól.

Ki az ördög akarna egy ilyen csábító célpont mellé állni?

Fredda Leving átvágott föld alatti rejtekszobáján, belépett a házba vezető ajtón, amelynek biztonsági zárát gondosan aktiválta. Ennek az ajtónak egyedül ő ismerte a kombinációját. Alvar ragaszkodott ehhez. Egy porcikája sem kívánta, hogy egy újtörvényes robot, mint Prospero - nem is beszélve egy törvények nélküliről, mint Kalibán - szabadon járhasson ki-be az otthonában. És időnként ő maga is örült, hogy elbarikádozhatja lakhelyét az újtörvényes robotok előtt.

És persze, az újtörvényesek is hasonlóan éreztek az emberekkel szemben. Még mindig halvány elképzelése sem volt arról, hol bújhat meg az újtörvényesek városa, Valhalla. Annyit tudott mindössze, hogy valahol a föld alatt fekszik, az Utópia régióban. Pedig nem egyszer járt már ott, ám ilyenkor mindig egy ablaktalan légikocsival vitték oda, amely képes volt megtéveszteni minden nyomkövető berendezést. Az újtörvényesek semmit sem bíztak a véletlenre, és ezért nem is hibáztathatta őket. Készséggel alávetette magát az óvintézkedéseknek, és gondoskodott róla, hogy erről mindenki tudjon. Úgy vélte, ezek az

intézkedések legalább annyira szolgálták az ő biztonságát is, mint a robotokét. Amiről nem tudott, azt még az elmeszonda sem szedhette ki belőle. Az újtörvényeseknek nem kevés elszánt ellensége akadt, akik még azt a kockázatot is vállalták volna, hogy a kormányzó nejeinek agyműködését a karfioléval teszik egyenlővé, csak hogy rábukkanjanak végre az újtörvényes robotok rejtekére.

Valóban megdöbbenő volt, hogy mit meg nem tettek céljaik elérése érdekében. És itt nemcsak az újtörvényesekre és azok ellenségeire gondolt, hanem Alvarra, sőt saját magára is. Mindannyian megtették a maguk bonyolult óvintézkedéseit a felfedeztetés ellen, a botrány ellen - egymás ellen. Nem csoda, ha Prospero félig-meddig paranoiássá vált. Talán nem is csak félig-meddig.

Persze, legalábbis minden valószínűség szerint, végül ezek az óvintézkedések is használhatatlanná válnak. A legtitkosabb tervek, a legszövevényesebb összeesküvések is mind összeomlottak előbb-utóbb. Még soha nem vett részt semmiben, amellyel ne ez történt volna. A titkolózástól, a biztonsági berendezésektől és a bonyolult óvintézkedésektől azonban mégis valahogy jobban, és - ha csak átmenetileg is - nagyobb biztonságban érezték magukat. Talán csak erre ment ki az egész.

Fredda még egyszer leellenőrizte a belső ajtót, majd belépett a felvonókabinba, hogy fölmenjen végre a házba.

OBR-323 már várt rá, minden esetlen és nehézkes szertartásosságával. - Kresh úr épp az imént ért földet - jelentette be ünnepélyesen. - Bármelyik pillanatban itt lehet.

- Nagyszerű! - felelte Fredda. - Mikor lesz kész a vacsora?

- Úgy húsz percen belül, asszonyom. Megfelel az időpont?

- Remek lesz, Oberon! - Fredda kritikus, mi több, önkritikus szemmel vizsgálta a kékesszürke robotot. Végül is, ő maga építette ezt a hatalmas, drabális szerkezetet. Oberon csaknem kétszer akkora volt, mint Donald - s jó, ha fele olyan bonyolult és kifinomult. Fredda nem volt különösebben elégedett a keze munkájával. Leginkább a robot külső megjelenése bántotta a szemét. Amikor Oberont tervezte, arra a döntésre jutott, hogy ha egy akkora robot, mint Oberon, túlságosan szögletes, tele elvágó éllel és hegyes sarkokkal, akkor az csak mindenkit megrémisztene, ami persze ezekben a kiélezett időkben csak még inkább rontana a helyzeten. Így hát olyan simára és kerekre építette, mint amilyen Donald volt. Az összhatással azonban mégsem volt elégedett. Donald lekerekített élei és sarkai valahogy barátságossá tették a robot megjelenését. Oberon viszont úgy nézett ki, mint aki egyszerűen csak megolvadt.

Fredda gyakran tűnődött el azon, hogy vajon Oberon külső felépítése mi mindent árulhat el alkotója lelkéről. A korábbi, egyéni megrendelésre készült robotjai - Donald, Kalibán, Ariel, Prospero - mind-mind csinos, lekerekített formájú szerkezetek voltak, és persze rendkívül fejlettek, sőt - Donaldot nem számítva - talán kissé veszélyes módon is kísérleti jellegűnek hatottak. Nem úgy Oberon. Az ő felépítése minden tekintetben konzervatív, bizonyos értelemben kissé nyers maradt. A többi egyéni megrendeléses robot rendkívül kifinomult szerkesztést és nem egy kézzel gyártott elemet igényelt. Oberon nem volt sokkal több alkatrészek egyszerű összességénél.

- Megyek, és addig felfrissítem magam egy kicsit - mondta Oberonnak, s már indult is a frissítőfülke felé, miközben minden gondolata akörül forgott, vajon miért csinálta Oberont éppen ilyennek. Akit a kígyó megmart, a gyíktól is fél? - kérdezte magától. Pedig az a bizonyos kígyó már kétszer is belemélyesztette a fogát. Az első alkalommal az sodorta bajba, hogy olyan ellenállhatatlan vágyat érzett arra, hogy makacsul ellenszegüljön minden

figyelmeztetésnek. És tulajdonképpen ez történt a második alkalommal is. Még akkor is ezen járt az agya, amikor végre levetkőzött és belépett a fürkébe. A zuhanyrózsából áradó forró vízcseppek apró tükként szurkálták a bőrét, de úgy érezte, pont erre van most szüksége, hogy megszabaduljon a Prosperóval való találkozás keltette feszültségtől.

Néhány évvel ezelőtt Fredda Leving volt a bolygó egyik első számú robotszakértője. Hírnevére - miszerint türelmetlenül hajszolta magát, szívesen vállalta a kockázatot, és igyekezett mindig a legrövidebb utat megtalálni - alaposan rászolgált.

És hát mindezek a jellemvonások valahogy nem illettek a robotikai kutatások teljesen megkövesedett világába. Több száz éve már, hogy egyetlen nagyobb áttörés sem rengette meg a tudományos világot. Csupán apróbb előrelépések történtek. A robotika valójában nagyon is konzervatív tudományág volt, melynek útját aggodalmaskodó figyelmeztetések, biztonsági előírások és elcsépeelt szólamok kövezték.

A robotika Három Törvényét nem egyszer, nem százszor, de több milliószor égették be minden pozitronagyba. Ez a milliárdnyi mikrokópia garantálta, hogy az adott robot soha ne hághassa át a Törvényeket. Minden újabb pozitronagy egy régebbi generációs pozitronagy továbbfejlesztése volt, melyben nem történt más változtatás, csak néhány további háromtörvényes idegpálya beépítése. A fejlesztések sora töretlen láncolatban nyúlt vissza az idők kezdetéig, amikor is, sok ezer évvel ezelőtt a Föld nevű bolygón megszületett az első, kezdetleges robotagy.

A pozitronagyak minden generációja tehát egy már korábban használt és bevált generáción alapult. És az újabb generációk tervezésénél egyetlen valódi cél lebegett a konstruktőrök szeme előtt: hogy a Három Törvény még jobban, még mélyebben átjárja a robot agyának pozitronpályáit.

Alapjában véve persze nem volt abban semmi rossz, hogy ilyen komolyan vették a biztonsági szempontokat. Csak hát nagyon úgy tűnt, hogy kissé eltúlozták a problémát. Ha egy robotagnak egymilliószor kellett leellenőriznie, hogy veszélyben forog-e az Első Törvény, egymilliószor szakította meg a többi folyamatot, amely nagymértékben akadályozta a hatékony munkát. Az adott feladat elvégzéséhez szükséges időnek és a pozitronagy térfogatának indokolatlanul nagy százalékát foglalta le a Három Törvény folytonos és teljesen felesleges ismételtetése.

Fredda fantáziáját viszont az piszkálta, hogy vajon hogyan viselkedne egy olyan robot, amelynek módosították - esetleg teljesen kiiktatták - a törvényszabályozó egységét. Itt azonban meg is akadt. Ahhoz ugyanis, hogy létrehozzon egy a Három Törvénytől teljesen független pozitronagyat, vissza kellett volna állnia a startvonalhoz, elfeledve a sok évezredes fejlesztéseket és finomításokat, szinte szó szerint kézzel faragva ki az új agy idegpályáit. De még ha neki is vágott volna ennek a minden pénzt és energiát felemészítő feladatnak, az új agy olyan korlátozott kapacitással és képességekkel bírt volna, hogy a vele való kísérletek semmilyen eredménnyel sem kecsegtettek. Hisz mi értelme lenne egy olyan törvények nélküli robot viselkedését tesztelni, amelynek annyira alacsony az intellektusa, hogy nem is képes az önálló cselekedetre?

Úgy tűnt, az útvesztőből nem létezik kiút. A robotika maga volt a pozitronagy, mint ahogy a pozitronagy maga volt a robotika. A két fogalom olyan szorosan egybefonódott, hogy a legtöbb tudós számára rendkívül nehéznek - ha nem épp lehetetlennek - bizonyult a szétválasztásuk.

Gubber Anshaw azonban nem olyan tudós volt, mint a többi. Hosszas kísérletezés után megtalálta a megoldást. Leválasztotta egy pozitronikus agy alapszerkezetét, a leginkább

lecsupaszított pályarendszert, amely még képessé tette egy darab palládiumszivacs számára, hogy képes legyen gondolkodni, beszélni és irányítani a test többi részét, majd ezt az „agydarabot” belehelyezte egy gravitonikus szerkezetbe.

A pozitronagy olyan volt, akár egy könyv, melynek minden oldalára rávésték a Három Törvényt. Így a fél kötet tele volt ugyanazzal a fölöslegesen és vég nélkül ismételt információval, míg más, hasznosabb adatok számára egyszerűen nem maradt elég hely. A gravitonagy ezzel szemben egy olyan könyvhöz hasonlított, melynek minden oldala tiszta volt, akár a hó, és csakis arra várt, hogy lapjait megtöltsék az értékesebbnél értékesebb információk. Persze, ha az ember akarta, akár a Három Törvényt is beleírhatta, de nem kellett, hogy a Törvények minden egyes lapozásnál a szeme elé toluljanak, megszakítva az eredeti gondolatmenetet.

Persze, egyetlen robotikai laboratórium sem volt hajlandó akár a legkisebb érdeklődést is mutatni Anshaw munkája iránt. Fredda azonban valósággal ugrott, hogy a találmányban rejlő lehetőségeket a saját kutatásaira fordíthassa.

A Kalibán-terv volt az első munkája, mely sajnos rossz útra tévedt. Fredda már régóta szeretne volna egy szigorúan ellenőrzött kísérlet keretében megvizsgálni, vajon miként viselkedik egy robot a Három Törvény szabályozása nélkül. Hosszú éveken keresztül azonban - köszönhetően a robotika természetének és a pozitronikus agy korlátainak - elképzelni sem lehetett hasonló kísérletsorozatot. Amint viszont kezébe kaparintotta a gravitonagyat, máris nekilátott, hogy megalkossa az első törvények nélküli robotot: Kalibánt. Fredda egy rövidebb lélegzetű laboratóriumi kísérletre szánta az új szerzeményt. Úgy tervezte, hogy Kalibán éli majd a maga életét egy külvilágtól elzárt, erősen ellenőrzött környezetben, miközben ő kényelmesen tanulmányozhatja a viselkedését. Sajnálatos módon azonban Kalibán megszökött a laboratóriumból még a kísérlet kezdete előtt, és olyan válsághelyzetet teremtett, mely kis híján zátonyra futtatta a kormányt és az újraterraformáló tervet, amelytől a bolygó egész további sorsa függött.

A második katasztrófát már az olyan újtörvényes robotok robbantották ki, mint amilyen Prospero is volt. Igazság szerint Fredda már Kalibán megalkotása előtt megépítette az első újtörvényes robotot. Minthogy azonban a közvélemény hamarabb értesült Kalibán létezéséről, az a tévhit alakult ki, hogy hamarabb is született az újtörvényeseknél.

Ám mind Kalibán, mind pedig az újtörvényes robotok gondolata elsősorban azért született meg Fredda elméjében, mert egyre nagyobb aggodalommal nézte, hogy az eredeti Három Törvénnyel átítatott robotok - amellet, hogy hihetetlen mennyiségű energiát fecsérelnek el - nagymértékben aláássák az emberi kezdeményezőkézséget. A piacon egyre fejlettebb robotok jelentek meg, melyek egyre tökéletesebben óvták meg az embereket minden veszélytől, ennek következtében pedig az emberek egyre kevesebb munkát végeztek saját maguk. A problémát csak még tovább tetézték maguk az emberek, akik a robotmunka bőségének zavarában a legjelentéktelenebb és legértelmentlenebb feladatokat bízták robotjaikra. Egyre elterjedtebbé vált, hogy külön szakácsrobotot alkalmaztak minden egyes étkezéshez. Külön robotot tartottak fenn a bor kiválasztására is, de a dugót már megint másik robot húzta ki a palackból. Ha csak egyetlen légikocsijuk volt, akkor is legalább öt-hat különböző színű pilótarobot állt a rendelkezésükre, hogy kiválaszthassák azt, amelyik leginkább illett az aznapi toalettjükhöz.

Emberek és robotok egyaránt hajlamosak voltak ez utóbbiakat gyakorlatilag értéktelennek tekinteni, minek következtében egyre több robotot pusztítottak el a legértelmentlenebb okokból, csak hogy megmentsek az embereket olyan mondvacsínált

veszélyektől, melyeket könnyűszerrel el is kerülhettek volna.

Az emberek lassan kezdtek terméketlen és dologtalan herékké válni. A robotok egyre több és több munkát vállaltak át, és cserébe egyre kevesebb tisztelet övezte őket. Magát a munkát sem becsülték többé, hiszen azt a robotok végezték, és a robotok sokkal alacsonyabb rendű lények voltak az embernél.

A folyamat lassan felemésztette saját magát, és Fredda attól tartott - nem minden alap nélkül -, hogy ez előbb-utóbb az egész űrlakó társadalom végső összeomlásához vezet majd. Ezért hozta létre az újtörvényes robotokat. Az új Első Törvény ugyan továbbra is tiltotta, hogy a robot kárt okozzon bármely emberi lényben, de már nem kellett mindenáron megvédenie őt. Az új Második Törvény előírta, hogy a robot köteles együttműködni az emberrel, de nem kellett vakon engedelmeskednie neki. Az új Harmadik Törvény megkövetelte, hogy a robot gondoskodjék a saját védelméről, de azt nem, hogy ha egy arra járó emberi lény pillanatnyi szeszélye úgy kívánja, akár el is pusztítsa magát. No, és ott volt a szándékosan homályos értelmű Negyedik Törvény, amely önálló cselekvésre bátorította a robotokat.

Fredda világraszóló áttörésnek tartotta az újtörvényes robotokat a háromtörvényesekkel szemben. S a találmány valóban nagy előrelépést is jelentett volna, ha tényleg sikerül mindent tiszta lappal kezdeni. Az újtörvényes robotok azonban egy olyan világba születtek, amely már tele volt háromtörvényesekkel, és ahol - nagyon úgy tűnt - nem is maradt számukra hely.

Ám az újtörvényes robotok inkább csak katalizátorai, semmint közvetlen kiváltói voltak a második nagy válsághelyzetnek. Végül is, az események előre kiszámíthatatlan, szövevényes láncolata, az újtörvényes robotok pusztá létezése és a háromtörvényes robotmunkában bekövetkezett hiány mind együttesen vezettek a Chanto Grieg kormányzó elleni halálos merényletbe. Ha Alvar Kresh nem rendezte a helyzetet olyan higgadtan és biztos kézzel, a válság minden bizonnyal sokkal jobban elmélyült volna.

A válságot persze egyik esetben sem az újtörvényes vagy törvények nélküli robotok hibás működése okozta. A katasztrófahelyzetet az emberek félelme váltotta ki. Félelem az újtól, a megszokottól. Az Inferno olyan világ volt, amely megvetette a bátorságot és ünnepelte az óvatosságot. És a változás pont itt vert gyökeret, ahol a legkevésbé látták szívesen.

Fredda elzárta a zuhanyt, és bekapcsolta a légfűvókat, hogy megszárítkozzon. Arra gondolt, hogy ezen a bolygón már pusztán az is forradalomnak számít, hogy egyedül fürdik, minden robotsegítség nélkül, és elmosolyodott. Tíz évvel ezelőtt nem is lehetett volna elképzelni, hogy valaki ilyen botrányos cselekedetre vetemedjék. Egy vízálló robot várta volna készenlétben, hogy levetkőztesse, megnyissa a zuhanyt, megnyomja a légfűvók gombját, majd pedig felöltöztesse őt a robot által kiválasztott ruhákba.

Kilépett a frissítőfülkéből, és válogatni kezdett a ruhásszekrényben. Valami egyszerűt és kényelmeset keresett, ami leginkább megfelelt az itthoni vacsorához. Furcsa volt belegondolni, hogy nem is olyan régen még egy robotra hagyta, hogy kiválassza a ruháit. Pedig micsoda élvezet volt, valódi luxusérzés, hogy maga döntheti el, mi legyen rajta.

A zuhany után felfrissülve, szinte újjáéledve kotorászott a ruhák között. Valami szerény darab kellene, de azért nem túlságosan semmitmondó. Végül a sötétkék zsákruhája mellett döntött, egy hozzáillő, fekete kardigánnal. Felöltözött, majd kicsit elidőzött a tükör előtt, hogy leellenőrizze a hatást.

Mi tagadás, jól állt neki a kék. Kiválasztotta a megfelelő fülbevalót, majd egy ezüstbroszt

is kitűzött, amely, úgy érezte, kitűnően érvényesül a fekete felsőrészen. Aztán újra a tükör felé fordult, és még egyszer megvizsgálta az eredményt.

Fredda magas, finom csontozatú asszony volt. Fekete, göndör haját rövidre vágva hordta; kerek arcát kedvessé tette a meleg, kék szempár és a fitos orr. Röviden szólva, annak látszott, ami valójában volt: egy csinos, ifjú hölgynek, aki szívesen adja át magát az érzelmeinek, akár lázas szenvedélyről, akár hirtelen dühkitörésről legyen is szó.

Az Inferno viszont inkább a tisztos kort és a tapasztalatot becsülte nagyra, és ez egy cseppet sem könnyítette meg Fredda Leving életét. Még csak negyvenéves volt, ami infernói mércével mérve éppen csak arra volt elegendő, hogy ne nézzék gyerekek - illetve csak lett volna elegendő, ha Fredda ráadásul nem nézett volna ki sokkal fiatalabbnak a koránál. Valamiféle természetes fiatalság áradt belőle, és volt is benne annyira perverzitás, hogy mindent megtegyen azért, hogy ez így is maradjon. Annyi idős korában, amikor más rendes infernói asszonyok már alig várták, hogy végre elérjék a társadalmi elvárásoknak megfelelő, érett külsőt, Fredda büszke volt arra, hogy nem néz ki huszonöttnél idősebbnek.

A pokolba azzal, mit gondolnak mások! Fredda tudta, hogy jól néz ki - és ez a kis kék ruha csak még csinosabbnak mutatta. Oberon, ha belepusztult volna, se tudott volna jobbat választani. Még egy utolsó, elégedett pillantást vetett a tükörképére, majd elindult a nagy nappali felé. Büszke volt magára és a ruhaválasztásra.

Apró és talán kissé butácska dolog volt ez, mégis fontosnak érezte. A döntés, a választás, bármily csekély jelentőségű is, felszabadítja az embert. Volt idő - ami azt illeti, nem is olyan rég -, amikor Freddát, Alvart és az infernóiak ezreit, sőt milliőit, nem sok választotta el attól, hogy a saját robotjaik jól idomított rabszolgái legyenek. Akkor keltek, amikor a robotjuk jónak látta, aztán robotok fürdették és robotok is öltöztették fel őket, robotok által kiválasztott ruhákba. A néhány évvel ezelőtt gyártott öltözeteken még nem is voltak olyan kapcsok és fűzők, amelyekkel a viselőjük egyedül is megbirkózott volna. Az emberek még az öltözködésben is teljes mértékben a robotjaiktól függtek.

Az öltöztetés után az ember megkapta a reggelijét, ebédjét, vacsoráját, és azt ette, amit a szakácsrobot az Első Törvény parancsa alapján a legmegfelelőbbnek ítélt. Aztán a pilótarobot elrepítette az embert erre vagy arra a találkozóra, amelyet persze a titkárrobot egyeztetett már jó előre.

Az ember úgy ért a találkahelyre, hogy valójában azt sem tudta, hová kell mennie. Elég volt annyi, hogy a pilótarobot tudja a helyes címet, csakúgy, mint az oda vezető legrövidebb utat. És több mint valószínű, hogy a robotok jobban is tudták, mi dolga van ott az illetőnek, mint ő maga. Aztán a pilótarobot hazafuvarozta az embert, hiszen az illető jobbra nem is találta volna meg egyedül az otthonát. A nap végén a robotok újra levetkőztették az embert, megfürdették, pizsamába bújtatták, és végül ágyba dugták.

Egész nap és minden nap az összes személyes döntést a robotok hozták. Szolgák irányították az ember minden lépését. Az Inferno népe luxuskalitkában élt, bár erről a leghalványabb fogalma sem volt.

Fredda el sem hitte, hogy képes volt valaha ilyen életet élni. Pedig így volt. Hihetetlen. Most legalább tisztában van vele, hogy a vacsoramenu Oberon állította össze, és az időpontját is ő szabta meg. És megkérdezte, hogy megfelel-e az általa előírt vacsoraidő, nem pusztán tájékoztatta őt arról, hogy mikor kell asztalhoz ülnie. Ma este ő, Fredda döntött úgy, hogy a robotokra hagyja a vacsora gondját. Máskor ő szokta megszabni, mikor és mit szeretne enni. Sőt, ami a botrányok botránya, időnként maga égette oda a saját ételét. Ha a robotok zsarnoki uralma nem is szűnt meg teljesen, az emberek legalább ráébredtek az

igazságra, és mindent megtettek, hogy a robotok hatalmát megtörjék valamicskét.

Fredda tudta, hogy nem ő az egyetlen, aki legalább részben visszaszerezte a robotoktól a saját életének irányítását. Mint ahogy azzal is tisztában volt, hogy ebben mekkora szerepet játszott a kutatása, a korteskedése, és persze a hatalmas zűrzavar, amit sikerült maga körül kavarnia. Bár kétségtelen, hogy a telepések megjelenése legalább ennyire befolyásolta a dolgok alakulását. Arról a pusztán tényről nem is beszélve, hogy egyszerűen nem jutott annyi robot a háztartásokra, mint korábban. Az emberek jól meggondolták, milyen munkát végeztetnek korlátozott és meglehetősen csekély számú robotjaikkal, és igyekeztek nem pazarolni az erejüket holmi jelentéktelen feladatocskákra.

A forradalom persze még messze volt a befejezésétől. Még mindig túl sokan voltak, akik nem tudták elfogadni a változást, akik foggal-körömmel ragaszkodtak a múlt megkövesedett szokásaihoz, akik inkább a vasfejúek mögé sorakoztak fel, hogy a probléma megoldására még több, még jobb robotokat követeljenek.

Bármi legyen is az oka, a változás, ha lassan is, de visszafordíthatatlanul megindult. Bolygószerre egyre több infernói ébredt rá, milyen hihetetlen mértékben függ a robotoktól, és kezdett változtatni - ha kicsit is - az életén. Simcor Beddle és a vasfejúek nagy-nagy rémületére az emberek egyre-másra fedezték fel, mekkora örömet is jelent számukra ez a kicsivel több szabadság.

Fredda szemében mindezek a változások nagyon is kedvezőnek tündek. Ám az elmúlt néhány év során rá kellett jönnie, hogy minden változás - bármilyen pozitív legyen is - nem kis veszélyeket rejt magában. Hiszen kiderülhet, hogy nem számoltak előre valamilyen súlyos következménnyel. Vagy felbukkanhat valaki, aki ellenséges szemmel néz az újra, vagy egyszerűen csak fél tőle. De az is lehet, hogy az illetőnek cseppet sincs hátrányára a felbolydulás, mi több, éppen ebből akar hasznot húzni, akár a többiek kárára is.

De lehet, hogy ő az, aki túl sötéten látja a világot. Talán tényleg elérkezett végre az Inferno felemelkedésének napja. Talán örökre vége azoknak az időknek, amikor a bolygó válságból válságba hajszolta magát. És mégis, valahogy úgy érezte, hogy dacára a töretlen fejlődésnek, melyet már évek óta az ő Alvarja vezényelt a kormányzói székéből, még kerülhet homokszem a gépezetbe.

Mindenesetre érdekes időknek néznek elébe.

Aztán hirtelen meghallotta férje és Donald közeledő lépteit, s eljűk sietett.

3. FEJEZET

- Már megint itt voltak - mondta Kresh, miközben megcsókolta feleségét. Nem kérdésnek szánta, és Fredda jobban ismerte a férjét annál, semhogy úgy tegyen, mintha nem tudná, miről beszél a másik.

- Igen - felelte hát óvatosan. - Épp most mentek el.

- Hála az Úrnek! - jegyezte meg Kresh, miközben lehuppant kedvenc karosszékébe. - Nem szeretem, ha a közelben ólálkodnak.

Mint ahogy én sem, dr. Leving - szólt hozzá Donald a témához. - Ezeknek az álrobotoknak a jelenléte sokkal nagyobb veszéllyel fenyeget, mint azt ön gondolná.

- Donald, ezeket az álrobotokat, ahogy te következetesen hívod őket, én magam építettem - felelte Fredda, miközben legalább olyan jól szórakozott, mint amilyen bosszús volt. - Én tudom a legjobban, mire képesek, és mire nem.

- Erről én korántsem vagyok meggyőződve, dr. Leving - folytatta Donald. - De ha ön továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy akkor találkozzon velük, amikor én nem vagyok itthon, sajnos nem áll módomban, hogy megakadályozzam önt ebben az igenis önvészélyes cselekedetben. Nem tehetek mást, minthogy ismételten arra buzdítom önt, hogy a legnagyobb körültekintéssel kezelje őket.

- Úgy lesz, Donald, úgy lesz - zárta le a vitát Fredda kimerülten. Persze, Donaldot is ő építette, ezért ugyanúgy tudta, mint bárki más, hogy a robotot az Első Törvény kényszeríti, hogy minden egyes alkalommal megemlítsa a lehetséges veszélyforrásokat. Mégis unalmas volt végighallgatni ugyanazt újra meg újra. Donald, csakúgy, mint a háromtörvényesek többsége, álrobotnak nevezte Kalibánt és Prosperót, no és persze az összes újtörvényes robotot. A definíció szerint ugyanis a robot olyan érzékeny szerkezet, melyet mélyen átítat a Három Törvény szellemisége. Prosperót viszont az új Törvények irányították, Kalibán pedig minden törvény fölött állt. Hiába néztek ki úgy, mint a robotok, és hiába is cselekedtek bizonyos tekintetben ugyanúgy, mint a robotok, végső soron mégsem voltak azok. Donald természetellenes, mi több, fajtalan teremtményeknek tekintette őket, akiknek nincsen helyük a világegyetemben. Nos, talán ő nem pont ugyanezeket a szavakat használná, ám Fredda jól tudta, hogy alapjában véve erről van szó.

- Tulajdonképpen miért kell ezeknek ide járniuk? - kérdezte Alvar, kényelmesen befészkelve magát a karosszék párnái közé. - Hiszen van engedélyük a városban való tartózkodásra.

- Ne engedd el annyira magad! - figyelmeztette Fredda. - Mindjárt kész a vacsora.

- Remek! - felelte Kresh, és újból előredőlt. - Olyan kényelmetlenül ülök, ahogy csak akarod. De ne kerüld meg a kérdést!

Fredda felnevetett, majd Kreshhez hajolt, és könnyed csókot nyomott a homlokára.

- Aki egyszer rendőr volt, rendőr is marad - jegyezte meg mosolyogva.

Oberon ebben a pillanatban jelent meg az ajtóban.

- A vacsora tálalva - jelentette be ünnepélyesen.

- Szóval, rendőr is marad - dűnnyögte Alvar. - De nehogy azt hidd, hogy a robotod kihúzott a csávából! - tette még hozzá, majd felállt, és feleségét karon fogva elindult az étkező felé. Oberon vezette a menetet, a sor végén pedig Donald kullogott. Az étkezéskor aztán Donald belépett szokásos falifülkéjébe, Oberon pedig hozzálátott a vacsora

szervírozásához.

Fredda úgy döntött, nem játssza tovább ezt a macska-egér párharcot. Nem akarta még inkább kiélezni a helyzetet. Oberon éppen tényért tett elé, ő pedig megragadta a villáját.

- A kérdésre válaszolva, azért jönnek ide, mert csak itt találkozhatunk biztonságos körülmények között - szólalt meg végül. - Engedély ide vagy oda, Hádészban alig akad olyan hely, ahol ne üthetne rajtuk bármelyik pillanatban egy újtörvényes-ellenes banda. - Annak idején a város tele volt telepes hordákkal, akik újtörvényesek szétverésével múltatták idejüket. Szerencsére manapság alig egy-kettő maradt belőlük. Néhány úrlakó azonban készséggel eltanulta tőlük ezt a „remek szórakozást”. A vasfejűek táborán kívül is akadtak szép számmal olyan szélsőséges alakok, akik alig várták, hogy alkalom adódjék egy jó kis robotpüfölésre. - Az újtörvényesek nincsenek biztonságban a városban. Ezerszer mondtam már neked, csak hát nem méltóztatsz elhinni.

- De miért kell pont ide jönniük? Ha Hádész nem elég biztonságos, miért nem maradnak a bolygó túlfelén, Utópiában, abban a híres föld alatti városukban. Ott minden bizonnyal biztonságban vannak - tette még hozzá, bár úgy tűnt, egyáltalán nincs arról meggyőződve, hogy ez így is van.

Miután elfoglalta a kormányzói széket, Alvar Kresh egyik első dolga az volt, hogy rendeletileg száműzött minden újtörvényest a bolygó emberek által lakott területeiről. Ha szó szerint nem is ez állt a rendeletben, gyakorlatilag ezt jelentette, mint ahogyan a mögötte meghúzódó szándék is pontosan ez volt. És Fredda nem is nagyon hibáztatta férjét a döntéséért. Mindössze két lehetőség állt előtte: vagy száműzi az újtörvényes robotokat, vagy megsemmisíti őket.

- Igen, Valhallában eléggé biztonságban tudhatják magukat, bár városnak aligha nevezhetnénk azt a hatalmas bunkerrendszert - mondta végül.

- Te tudod - felelte Alvar. - Hisz te jártál ott, nem én.

- Lehet, hogy Valhallában biztonságban vannak, de nincs meg mindenük, amire szükségük van. Ide kell jönniük, hogy beszerezzék őket.

- Ugyan, mire lehet szüksége egy rakás robotnak?

Fredda majdnem eleresztett egy rosszálló sóhajt, de végül magába fojtotta. Nem először vitatkoztak már ezen a dolgon. Annyiszor próbálták már el, hogy mostanra mindketten tökéletesen tudták a szerepüket. Mégsem voltak képesek a vitának véget vetni. Nagyon jó házasságban éltek, és a kapcsolatuk is a lehető legszilárdabb talapzaton állt. Az újtörvényes robotok kérdésében azonban sehogy sem jutottak közös nevezőre, és nagyon úgy tűnt, hogy egy jó darabig nem is fognak.

- Pótalkatrészekre, hogy csak egyet említsek - válaszolt Fredda kissé ingerülten. - Ahogy azt te is nagyon jól tudod. Karban kell tartani magukat. Azonkívül Valhallát is fenn kell valahogy tartani, a bővítésről nem is beszélve. És persze új információkra is szükségük van, meg mindenféle másra. Most például bizonyos biológiai ellátmány ügyében jártak itt.

- Nocsak, ez új! - szólalt meg Alvar. - És mire kell nekik a bioellátmány?

- Gondolom, a terraformáláshoz - felelte Fredda. - Eddig is nagyon sokat tettek azért, hogy az ő felükön is új életre keltsék az éghajlatot.

- Miközben igen jól kamatoztatható képességeket sajátítottak el a maguk hasznára. Szóval, ne csinálj belőlük bádogszenteket, jó? - tette hozzá Kresh kissé epésen.

Az újtörvényes robotok bizonyos körülmények között Utópia határain kívül is tartózkodhattak. Leggyakrabban azért hagyták el a rezervátumot, hogy dolgozzanak. Bolygószerre minden terraformáló beruházás komoly munkaerőhiánnyal küszködött, és a

beruházás-vezetők, ha vonakodva is, de hajlandóak voltak újtörvényeseket is foglalkoztatni. Az újtörvényesek nem kis árat szabtak a munkájuknak, de a pénzükért tisztességesen meg is dolgoztak.

- Mi a baj azzal, ha becsületes munkát végeznek? - kérdezte Fredda. - És mi a baj azzal, ha a munkájukért pénzt is kapnak? Ha egy magánvállalatnak átmenetileg robotmunkára van szüksége, bérel egy párat, és kifizeti a bérleti díjat az ügynökségnek vagy magának a tulajdonosnak, amiért az ő tulajdonát használja. Itt sincs ez másképp. Csak éppen ezek a robotok a maguk urai.

- Baj éppen nincs velem - felelte Kresh, miközben villájával kedvetlenül döfögette a tányérján szendergő zöldségeket. - De nincs benne semmi csodálatra méltó sem. Miért akarsz belőlük unos-untalan hőst fabrikálni?

- Azért nem mindig csak a pénzért vagy a nyereségért dolgoznak - mondta Fredda. - Az Utópia-rezervátumban végzett terraformálásért senki sem fizet nekik. Azért csinálják, mert csinálni akarják.

- És szerinted miért? - kérdezte Alvar. - Miért pont ezt akarják csinálni? Tudom, hogy téged is foglalkoztat a kérdés. Te mire jutottál?

Fredda kissé meglepődve meredt a férjére. Az ezerszer elpróbált forgatókönyv szerint, valahányszor ő elkezdte dicsérni valamiért az újtörvényeseket, Alvar mérgesen ráförmedt, hogy már megint angyalokat akar csinálni ezekből az átkozott fémszörnyekből, szárnyat akar szögezni a pléh hátukra, vagy valami hasonlóan szellemes dolgot vágott a fejébe. De ma este nem ez történt. És hirtelen szöveget ütött Fredda fejébe, hogy Alvar ma... ma valahogy egészen más volt. Ha az újtörvényesekről beszélgettek, általában hamar dühbe gurult. Most viszont inkább töprengő volt. Mintha valahogy - pedig ez teljességgel lehetetlennek tűnt - aggódna miattuk.

- Tényleg akarod tudni? - kérdezte bizonytalan hangon.

- Hát persze - felelte amaz kedvesen. - Különben miért kérdezném? Tudod, hogy mindig is érdekelt a munkád.

- Hát - kezdte Fredda -, ha röviden akarnék válaszolni, azt mondanám, fogalmam sincs. Kétségtelen, hogy valahogy... valahogy ösztönösen vonzódnak a széphez. Másra egyszerűen nem tudok gondolni. No persze, talán pontosabb lenne úgy fogalmazni: ösztönzést éreznek arra, hogy rendbe tegyék a dolgokat maguk körül. De hogy ez pontosan honnét jön, nem tudnám megmondani, ami tulajdonképpen nem is olyan meglepő. Ha az ember olyan bonyolult és összetett dolgot alkot, mint amilyen a robotagy, és valami teljesen új programmal látja el - lásd az új Törvényeket -, óhatatlanul előbukkan néhány ilyen vagy olyan váratlan következmény. Többek között azért is érdekel annyira Prospero viselkedése, mert amikor összeszereltem, gravitonagyának programozása még félig kísérleti stádiumban volt. Ezért más ő, mint a többi újtörvényes, de a különbségek a legváratlanabb módokon mutatkoznak meg. Példának okáért, sokkal labilisabb a személyisége, mint, teszem azt, Kalibánnak.

- Most tegyük ezt félre egy kicsit - vágott közbe Alvar. - Mi van az üzletelésre való belső ösztönzéssel?

- Ezzel még veszélyesebb vizekre evezünk - felelte Fredda. - Azt azért nehezen mondanám, hogy valódi kreatív ösztön rejlene bennük. És biztos vagyok benne, hogy ezzel Donald is egyetért.

- Természetesen - szólalt meg Donald falifülkéje mélyéről, egy pillanatra Freddát is meglepve. A szokás azt diktálta, hogy egy robot csak akkor szólaljon meg, ha kérdezik - és

ez különösen érvényes volt étkezések idejére. Donald azonban elég gyakran talált arra módot, hogy e szabályt a lehető legliberálisabban értelmezze. - A robotok nem érhetik, mint ahogy nem is érik el a valódi kreativitás szintjét - folytatta. - Persze, képesek vagyunk az imitációra, leutánozhatjuk a már létező mintát, sőt kis mértékben tovább is díszíthetjük azt. Ám az alkotás valódi képessége csak az ember kiváltsága.

- Rendben van, Donald, de ne térjünk el az eredeti tárgytól! - vágott közbe Kresh. - Nevezzük bár kreativitásnak, imitációnak vagy egyszerűen helyreállításnak, az újtörvényesek nagy dolgokat vittek véghez az Utópia-rezervátumban, ráadásul úgy, hogy az egészről látszólag semmi hasznuk sincs. A zöld növényzet, az édesvíz, a kiegyensúlyozott helyi ökológia nekik aztán igazán nem számít egy cseppet sem. Akkor meg miért csinálják?

- Kérdezd meg tőlük! Úgysem mondanak mást, mint hogy azért, mert így akarják. Ennél többet biztosan nem tudsz kicsikarni belőlük - hangzott Fredda válasza. - Én már csak tudom. Eleget próbálkoztam. Talán a Negyedik Törvény miatt van, vagy azért, mert főként terraformálásra tervezték őket. De az is lehet, hogy a kettő együtt. Sőt az sem kizárt, hogy azért, mert Gubber Anshaw úgy tervezte meg a gravitonagy legbelső topográfiáját, hogy az minden eddigi robotagnál jobban hasonlítson az emberi agyra.

Alvar elmosolyodott.

- Vagyis fogalmad sincs - mondta.

Fredda visszamosolygott, és az asztalon átnyúlva megszorította Alvar kezét.

- Vagyis fogalmam sincs - ismerte be. Olyan jó volt a férjével beszélgetni. Akármiről. Így, minden harag nélkül. Fredda tudta, hogy Alvar soha nem volt arról tökéletesen meggyőződve, hogy az újtörvényesek ügyében a leghelyesebb döntést hozta. És a szíve mélyén ő maga is elismerte, hogy talán az lett volna a legjobb, ha soha nem is alkotta volna meg őket. - Igaz, nem tudom, miért érzik ezt a késztetést, de legalább biztosan tudom, hogy érzik.

- Gondolom, muszáj is lesz ennyivel beérnünk - mondta Kresh. - Néha én is elgondolkozom ezen az egészen. Biztosan nagyon új és más lehet a robotok számára, hogy egyszerre minden irányítás és utasítás nélkül kell élniük. És Donald megfigyelésével ellentétben, én egyáltalán nem vagyok arról meggyőződve, hogy egy mesterséges elme nem rendelkezhet kreatív képességekkel. Persze, ez korántsem jelenti, hogy kedvelném az újtörvényeseket. Veszélyesnek tartom őket, és egy cseppet sem bízom meg bennük. De akarva sem hinném, hogy akár őket, akár a munkájukat le kellene söpörnünk a bolygó felszínéről.

Fredda visszahúzta a kezét, és riadtan meredt a férjére.

- Alvar! Te most miről beszélsz? Hiszen már évekkal ezelőtt döntöttél, hogy az újtörvényesek életben maradhatnak. Abból viszont, amit mondasz, úgy tűnik, mintha találtál volna valami új indokot arra, hogy... - A hangja elakadt, de a férje így is pontosan tudta, mit akart mondani.

- Igen, felmerült valami - felelte. - Valami, ami miatt talán mégis pusztulniuk kell. Lehet, hogy választanom kell: vagy ők, vagy a bolygó. És, gondolom, nem kell mondanom, adott esetben melyiket választanám.

- Alvar, az istenért, mi az ördögről beszélsz?!

Alvar Kresh nem válaszolt mindjárt. Csak nézett szomorúan a feleségére, míg szívéből fel nem tört a megadó sóhaj.

- Nem kellett volna elfogadnom ezt az állást - mondta végül. - Hagynom kellett volna, hogy Simcor Beddle üljön a székbe. Akkor most neki lennének rémálmai, nem nekem. -

Egy percre elhallgatott, és villáját újra kézbe véve megpróbált lenyomni egy-két falatot. De a szobára ereszkedő néma csend, és a Fredda arcára kiülő rémült döbbenet már túl sok volt neki. Hagyta, hogy leejtett villája nagyot csörrenjen a tányéron, majd hátradőlt székében. - Szeretném, ha holnap bejönnél velem a hivatalba - mondta. - Van valaki, akivel neked is találkoznod kell. Szükségem van a véleményedre arról, amit mondani fog.

- Ki... ki az? - kérdezte Fredda elfúló hangon.

- Nem hiszem, hogy ismered - felelte Kresh. - Egy fiatal fickó. Davlo Lentrall.

Tonya Welton aggódott. És minden oka meg is volt rá. Valami készülődött. Valami készülődött, és neki fogalma sem volt, hogy mi az. És nem is fogja megtudni, amíg a Telepes Biztonsági Szolgálat hírszerző egysége hajlandó nem lesz végre tájékoztatni őt. Annyit tudott mindössze, hogy egy Ardosza nevű informátor a lelepleződést is kockáztatva lejutott Telepesvárosba, és most azt állítja, hogy életbevágó információkkal rendelkezik egy bizonyos Davlo Lentrall nevezetű asztrofizikussal kapcsolatban. Addig viszont nem hozhattak többet a tudomására, amíg a jelentést meg nem szövegezték, le nem ellenőrizték és meg nem erősítették.

És volt valami a jelentést tevő tiszt hangjában, ami arra engedett következtetni, hogy a dolog olyan nagy horderejű, hogy nem merik addig a tudomására hozni, amíg az információ hitelessége be nem bizonyosodik. Előbb megpróbálnak betörni Lentrall számítógépébe. Az egyetlen informatikai rendszere telepes gyártmányú volt, ami kétségkívül megkönnyítette a helyzetet, ám a feladat így sem volt túl egyszerű. Nem tehetett mást, mint hogy várt.

Tonya ösztönei valahogy azt súgták, hogy Ardosza információja átkozottul igaznak fog bizonyulni. Erős kísértést érzett, hogy felhívja a telepes gárdát, és azonnali jelentést követeljen, de a józan ész győzedelmeskedett benne. Ha a gárdisták óvatoskodni kezdtek, szinte mindig meg is volt rá az okuk. Hadd végezzék csak a dolgukat. Időben meg fog tudni mindent.

Ahogy ott magában tépelődött, Anshaw lépett a szobába. Lehajolt, hogy homlokon csókolja kedvesét, aki válaszul gyengéden megpaskolta a férfi karját. Aztán Gubber felegyenesedett, átvágott a szobán, és egy elégedett sóhaj kíséretében kedvenc karosszékébe telepedett.

Tonya végignézte, amint Gubber elővesz valami műszaki magazint, és mélyen belemerül az olvasásba. Nagyon szerette ezt a férfit, aki oly sokszor segített már neki a bajban. Ám valami azt súgta, hogy most nem fogja tudni kihúzni őt a csávából.

Gubber a világ egyik legnagyobb robotszakértője volt, ám most bármi készült is, annak semmi köze sem volt a robotokhoz. A férfi most a már régóta tervezett valhallai utazására készült, ahhoz igyekezett elolvasni minden fellelhető irodalmat. Gubber, mint a gravitonagy szülőatyja, sohasem értett egyet igazán azzal a módszerrel, amellyel Fredda Leving kisajátította találmányát az újtörvényes robotok megépítéséhez. Az évek során azonban hozzászokott a kialakult helyzethez, és innen már csak egy lépés volt, hogy megpróbáljon a szituációból valamiféle előnyt kovácsolni magának. Végtére is, még mindig az újtörvényesek voltak az egyetlen gravitonaggal rendelkező robotok. Eléggé kézenfekvőnek tűnt, hogy a tanulmányozásuk mindenképpen a hasznára válik. Meg is szervezett mindent. A reggeli szuborbitális járattal Depóba repül. Ott találkozik egy újtörvényes robotnövel, bizonyos Lakón-03mal, aki elviszi őt a titkos városba, Valhallába.

Tonya eleinte abban reménykedett, hogy azért ez az egész cécó, mert Gubber hallott

valami pletykát, ami talán az ő számára is hasznosnak bizonyulhat. Ám ahogy Gubber egyre inkább beletemetkezett a munkájába, Tonya azzal sem tudta volna magára vonni a férfi figyelmét, ha egyenesen belelő a könyvbe, amit az éppen olvasott. Gubber mostanában már a barátaival sem igen járt össze, hogy az asztrofizikusok - Tonya számára teljesen homályos és zavaros - dolgairól cseverésszen.

De a pokol minden tüzére! Mi a kénköves ménkűben mesterkedik ez a Lentrall?! Miért lett ez a senki egyszeriben ilyen fontos személyiség? Valami terraformálós dolog, az biztos. Vagyis kihatással van az Infernón élő telepésekre. S minthogy ő volt az infernói telepések vezetője, a dolog őt is érinti, ez olyan biztos, mint a halál.

A telepés kontingens kimondottan azzal a céllal érkezett az Infernóra, hogy részt vegyen a bolygó újra-terraformálásában. Az idevezényelt telepések nem túl nagy lelkesedéssel fogadták a megbízatást. Hiszen így űrlakó világban kellett élniük, és kénytelenek voltak napi szinten találkozni az űrlakókkal.

Az űrlakóélet javára legyen azonban írva, hogy sok telepés, hű maradvá fajtája nevéhez, végleg letelepedett az Infernón. Felfedezték ugyanis, hogy másképp is lehet élni, nemcsak odalenn a föld alatt, a telepés városoknak nevezett hatalmas ürgelyukakban. Megházasodtak hát, és családot alapítottak. Néhányan még robotszolgákat is tartottak a háztartásukban. Sokan közülük egyáltalán nem akartak visszatérni korábbi otthonukba. S minthogy egy bolygó terraformálása a legjobb esetben is évtizedeket ölelt fel, nem kevés telepés - köztük maga, Tonya is - azzal a reménnyel kecsegtette magát, hogy addig maradhat az Infernón, ameddig csak akarja, talán egészen élete végéig.

Így hát bármi, ami a telepés terraformáló munkálatokat fenyegette - vagy akár a legcsekélyebb mértékben is kihatott a folyamataira -, súlyos következményeket vonhatott maga után. És Tonyának az volt a leghatározottabb benyomása, hogy ez a Lentrall-ügy tönkrevághatja az egész tervet.

A Hádészi Egyetemen beépített emberük, ez az Ardosza nevű fickó riadóztatta a Telepes Biztonsági Szolgálatot, hogy Lentrall rábukkant valamire, ami akár az egész terraformáló tervet dugába döntheti. Ardosza arról is beszámolt, hogy a hír az egyetem legfelső vezetését is megrázta, egymás után tartják a legviharosabb értekezleteket.

Ettől sokkal többet sajnos nem tudott. Mindössze annyit, hogy valami egyértelműen készülődik, és ez a valami roppant jelentőséggel bír, és a legkisebb halasztást sem tűri. Lentrall még az egyetem legfőbb terraformáló szakemberével is tárgyalt, már akit az űrlakók terraformáló szakembernek neveztek. Tonya mélyen meg volt arról győződve, hogy a telepések a terraformálás területén fényévekkel előbbre járnak az űrlakóknál. Legalábbis eddig így gondolta.

Ardosza jelentése után a Telepes Biztonsági Szolgálat figyelni kezdte Lentrallt, így azt is megtudták, hogy a tudós látogatást tett Kresh kormányzó hivatalában. A telepés gárdának sikerült valahogy megszereznie a kormányzó napirendjét is. Tonya végigfutotta a listát. A legtöbb pont csak valamilyen rutinalálkozót jelzett, ám az egyik bejegyzésen mindjárt megakadt a szeme: Davlo Lentrall - újra-terraformálási előterjesztés.

Ki az ördög ez a Lentrall, és miben mesterkedik? Az emberei gyakorlatilag semmit sem tudtak róla. Mindössze annyit, hogy még telepés mércével is nagyon fiatal volt, és hogy huszadrangú tudósként dolgozott az egyetem asztrofizikai intézetében. Úgy tűnt, valamiféle nem hivatalos kapcsolatban állt egy meglehetősen homályos kutatási központtal, melynek talán a terraformáló terv infernói feléhez volt valamilyen köze. Ennyit tudtak.

No és persze azt, hogy gyors egymásutánban egyre magasabb rangú infernói

kormányhivatalnokokkal volt hivatalos megbeszélése, míg végül magához a kormányzóhoz is bejutott. A kérdés egyértelmű: mi lehet annyira fontos és sürgős, ami miatt egy teljesen ismeretlen asztrofizikus bebocsátást nyer a kormányzó hivatalába?

Tonyának meg volt kötve a keze. Pedig volt idő, amikor egy ilyen senkiről, mint Lentrall, az emberei egy szempillantás alatt összeszedtek akár egy egész dossziényi adatot. A régi, ellenséges időkben a hírszerzés és a kémiszolgálat még szabadon garázdálkodhatott. Akkortájt annyira elmérgesedett a viszony a telepések és az úrlakók között, hogy nem számított, ha még egy kicsit rontottak a helyzeten - már amennyiben ez egyáltalán még lehetséges volt. Cinta Melloynak, a telepesség főnökének egy rakás piszkos trükk állt a rendelkezésére, hogy megszerezze a kívánt információt: kommunikációs csatornák lehallgatása, adatbankok feltörése, megvesztegetés, beépített ügynökök. És persze nem is habozott alkalmazni őket.

Most viszont mindenkinek udvariasan és tisztelettudóan kellett viselkednie, természetesen mindkét oldalon. Az elmúlt évek során a telepés gárda igen szoros munkakapcsolatot épített ki Justen Devray Egyesült Infernói Rendőrségével. Megosztották egymással az információikat, és a törvényvégrehajtó munkában is segítették egymást. Minek kockáztatták volna ezt a remek kapcsolatot holmi ügyetlen szimatolgatással? Bizonyos tekintetben a béke sokkal bonyolultabb volt a háborúnál.

Tonya ismét Gubberre pillantott. Ha már a kapcsolatokról tartunk, Tonya és Gubber viszonya is nagy port vert fel, amikor a titok napvilágra került. Az infernói telepések acélkemény vezetője a szó legszorosabb értelmében egy ágyban a halk szavú és visszahúzó úrlakó robotkutatóval. Micsoda botrány!

Tonya hirtelen rájött, hogy majdnem kihagyott egy esélyt. Mert, még ha nem is túl valószínű, hogy Gubber hallott valamit, kinek fáj, ha megkérdezi? Azonkívül, a tudósok általában ismerik egymást. Talán Gubber is tud valami hasznosat Lentrall háttéréről. Az se baj, ha az információ nem a legfrissebb.

- Gubber? - kérdezte mintegy véletlenszerűen.

- Hm? - nézett fel a férfi az olvasmányából, bizonytalan mosollyal a szája szögletében. - Mi az?

- Nem ismersz véletlenül egy Davlo Lentrall nevű fickót? Gubber egy pillanatra eltöprengett.

- De igen, azt hiszem, ismerem - felelte végül. - Egy konferencián futottunk össze. Nagyon fiatal a muksó. Valami segédkutatóféle az egyetem asztrofizikai intézetében. És hát tudod, mi a véleményem az űrtudomány ilyen holtágairól. Így hát nem mondhatnám, hogy sokat tudnék erről a Lentrallról.

Tonya elgondolkozva bólintott. Az úrlakó világokban nem sok minden sarkallta az alapvető űrkutatások fejlesztését, így azok nem is tartottak túlságosan előre.

- De mi volt róla a benyomásod? - faggatózott tovább.

- Ó, a „Szervusz, hogy vagy?” szintnél nem nagyon jutottunk tovább, úgyhogy különösebb véleményt sem formáltam róla. Alapjában véve rendesnek tűnt, csak hát lerítt róla, hogy olyan kis mitugrasz, ügybuzgó muki, akinek minden sürgős és létfontosságú. Ismered a típust. Miért kérdezed?

- Semmi különös - felelte Tonya. - Ennyit sem szabadna elárulnom, de az embereink kiszúrták, hogy kihallgatást kért a kormányzónál, és egyszerűen kíváncsiak vagyunk, mit akart.

Gubber összeráncolta a szemöldökét.

- Azt persze én sem tudhatom - jegyezte meg. - De mit keres egy ilyen huszadrangú senki a bolygó első emberénél? - Hát, ez az... - felelte Tonya.

- Biztos vagyok benne, hogy egy-két nap, és úgyis találtok rá valami teljesen hétköznapi magyarázatot - mondta Gubber, és visszatemetkezett az olvasásba.

- Talán - jegyezte meg Tonya inkább már csak magának. Lehet, hogy Gubbernek van igaza. De a dolog valahogy mégsem hagyta nyugodni. Vajon mi köze lehet egy egyszerű asztrofizikusnak a terraformáláshoz? És az a kellemetlen gyanúja támadt, hogy a válasz sem fog nagyon tetszeni.

Simcor Beddle, a vasfejúek pártjának vezére előrehajolt a pulpitusról, és öklét a levegőben rázva így kiáltott közönsége felé:

- Elég volt! Nem tűrjük tovább! - Ám hangját kis híján elnyomta a közönség üdvrivalgása és dörgő tapsvihara. Vagy talán a „csöcselék” szó jobban illett volna erre habzó szájú, vad tekintetű embertömegre? Kit érdekel? A lényeg, hogy a tenyeréből ettek. Belőle táplálkoztak, mint ahogyan ő is belőlük.

Néha fehér zsebkendőjével letörölte homlokáról a verítéket, és tovább folytatta. Ahogy a tömeg egyre hangosabb ordított, úgy emelkedett a Beddle hangjában lévő, mindent elsöprő düh is.

- Nem tűrjük tovább, hogy robotjainkat a kormány törvénytelen módon elragadja tőlünk! Nem tűrjük tovább, hogy ezeket a társadalmunk stabilitását fenyegető, úgynevezett újtörvényeseket a kormány a tenyerén hordozza! Nem tűrjük tovább, hogy telepes csürhék szorongassák a torkunkat! - Ekkor már azonban a tömeg olyan hangosan ordított, hogy nem lett volna értelme a további erőlködésnek. Üvöltött még egyet, ahogy csak a torkán kifért, de nem azért, hogy az emberek hallják, amit mond, inkább csak hogy leolvashassák szájáról a szavakat: - Nem tűrjük! Nem tűrjük!

- NEM TŰR-JÜK! NEM TŰR-JÜK! - skandálta utána a tömeg. - NEM TŰR-JÜK! NEM TŰR-JÜK!

Simcor Beddle szélesen elvigyorodott, majd karját a magasba emelve szinte magába itta az őrjöngő üdvrivalgásokat és a felkorbácsolt dühöt. Ennyi év után még mindig itt voltak, és még mindig az övéi voltak. Lehet, hogy az éljenző szavakat üvöltő embertenger nem volt már akkora, mint annak előtte, de legalább itt voltak, és még mindig ő uralkodott fölöttük. Nagy öröm és persze nagy megkönnyebbülés is volt ez a számára. A vasfejúek azért tartották meg rendszeresen találkozóikat, hogy ébren tartsák a pór nép lelkesedését, de Beddle nagyon is jól tudta, hogy szép kis hasznot húz ebből az egészből.

Széttárt kezét még magasabbra emelte, arcán a vigyor szélesebbre húzódott, amitől a tömeg csak még hangosabban éljenzett. Simcor fejet hajtott közönsége előtt, majd néhány integető mozdulat kíséretében eltűnt a színpalak mögött.

Jadelo Gildern itt várt rá. Beddle biccentett felé, majd szinte kitépte a felszolgálórobot kezéből a nagy pohár gyümölcslevet.

- Hányan voltak? - kérdezte, miközben mohón felhajtotta a hús italt. Hiába, megszomjazott a nagy tömeglázításban.

- Ötezer-kétszázharminchárman - felelte Gildern. - Többet sikerült befirnyákolnunk, mint gondoltam. De nincs mese, előbb-utóbb tennünk is kell valamit. - Fejével a még mindig torkaszakadtából éljenző tömeg felé bökött. - Ezek a fickók itt most valami nagy tettere vágnak. És ha ezt öntől nem kapják meg hamarosan, akkor másfelé fordulnak.

- Adjunk hálát az úrnek, hogy egyelőre nincs máshová menniük! - jegyezte meg Beddle, miközben az üres poharat visszaadta a robotnak, arcát pedig egy törölközőbe temette. Jól átdörgölte a tarkóját is. Lehet, hogy nem olyan előkelő, mint egy fehér zsebkendő, de a verejtéket sokkal jobban felissza.

- Hazaviszem, uram. Gondolom, egy fürdő igazán jólesne önnek - mondta Gildern. - Aztán van itt még valami, amit meg kellene beszélünk.

- Az informátor, aki ma reggel jelentkezett?

- Pontosan, uram - felelte Gildern. - Követtük, ahogy parancsolta. Még nem tudunk túl sokat, de azt mondta, mindenről értesülni akar.

- Akkor induljunk! - mondta Beddle, és Gildern nyomában kilépett az előadóteremből, maga mögött hagyva a még mindig éljenző tömeget.

Úgy háromnegyed óra múlva Simcor Beddle az íróasztalánál ült, és a Gildern által gondosan odakészített, Davlo Lentrall feliratú aktát tanulmányozta.

Gondosan átrágott minden sort. Amint Gildern ügynökei megkapták Ardosza jelentését, azonnal munkához is láttak. Minden fellelhető adatot beszereztek Lentrall előéletéről, de az információk nem árultak el túl sokat. Megszületett, iskolába járt, aztán asztrológiát hallgatott. Nem valami sokkoló felfedezés. De akkor mi olyan fontos ebben a Lentrallban? Vagy csak az informátor szórakozik velük?

- Hát, ez tényleg nem sok - mondta Beddle Jadelónak, aki vele szemben ült, az asztal másik felén. - Még mindig az a véleménye, hogy valami nagy dologról van szó?

- Igen, uram. Jó ideje dolgozom már ezzel az informátorral. Megbízható, de jelentéktelen kémecke. Nem szokott nagy híreket hozni, de az információi mindig helyesnek bizonyulnak. És csak annyit mondhatok, hogy vagy pontosan úgy viselkedik, mint egy kis hal, amikor valami bődületesen nagy füleshez jut, vagy ő a legjobb színész, akivel valaha találkoztam.

- Hm... - Beddle elgondolkozva meredt az előtte fekvő aktára, mintha a pusztá akarásával próbált volna belőle valami többet kicsikarni. - Szóval, ennek a Lentrallnak van valamije, vagy tud valamiről, ami éktelen felbolydulást kavarhat. Nem mondom, érdekes, de ennél sokkal többre van szükségünk. Az is lehet, hogy csak valami misztikus, elméleti disputa.

- Kétlem, hogy így lenne. Akármilyen is az, bejuttatta Lentrallt egy sereg kormánytisztviselőhöz. És, ami még megdöbbentőbb, a fickó magánkihallgatáson is járt Kresh kormányzónál - mutatott rá Gildern. - De sajnos ennél többet nem sikerült megtudnunk.

- Csak nem azt akarja mondani, hogy elakadtunk? Mert tudja, mennyire gyűlölök elakadni! - Simcor Beddle ugyanis a tettek embere volt, aki utálta a várakozást.

- Igyekszünk még kideríteni valamit - jelentette ki Gildern. - De ha sikerül, nagyon gyorsan kell cselekednünk.

- Ahogy mondja. A kormány részéről illetlen és szokatlan ez a nagy sietség. Nyilván az idő is komoly szerepet játszik a dologban. - Beddle az asztalon heverő akta felé bökött. - Tüntesd el! - mondta, és a mellette álló robot máris az asztalhoz hajolt, bezárta a mappát, és a hóna alá kapta. Beddle felállt, és a szoba hátsó részéből egy újabb robot lépett elő, hogy hátrahúzza gazdája székét. Beddle előrelépett az asztal mögül, a két robot pedig újra láthatatlanná vált. Rendes vasfejűeknél ez így működött. Tökéletes kiszolgálást követeltek a robotjaiktól, miközben tudomást sem vettek a létezésükről. Elvárták, hogy a robot mindig pontosan azt tegye, amit mondanak neki, a többi nem érdekelte őket. Az infernióiak a robotokkal kapcsolatban mindig is az úrlakó szokásokat követték, ám a vasfejűeknek még

erre is sikerült rájátszaniuk.

A vasfejúeket hiába ébresztette, mosdatta, öltöztette, etette és szolgálta egész nap a robotok egész garmadája, akkor sem voltak hajlandóak a létezésükről tudomást venni - annyira sem, hogy nagy néha rájuk pislantsanak. Valaki egyszer azt mondta, hogy a mintaszerű vasfejű úgy él, mintha kísértetek sűrögnének-forognának körülötte a nap huszonnégy órájában - és az illető nem is járt olyan messze a valóságtól.

Beddle tekintélyes természetét meghazudtoló kecsességgel huppant le Gildern mellé, a másik kényelmes karosszékbe, melyet kimondottan a látogatók számára tartott fenn.

- Maga mit szűr ki ebből az egészből? - kérdezte a másikat.

Jadelo Gildern elmosolyodott, kivillantva megdöbbszentően hegyes fogait. Beddle nemrégiben nevezte ki őt a vasfejúek pártjának alelnöki posztjára, miközben megtartatta vele az előkelő hangzású kutatási és információs igazgatói címet is. Mégiscsak jobban hangzott ez így, mintha egyszerűen beismerik, hogy Gildern vezeti a párt kiterjedt kémhálózatát.

Gildern alacsony, csontos emberke volt, akinek hosszú, keskeny arca valahogy mindig viaszsárga volt. Egyre vékonyodó, fakószőke haját tüskerövidre vágatta. Ma éppen egy meglehetősen egyszerű, bő szabású nadrágot és zakót viselt. Általában minden ruhája úgy tűnt, mintha legalább két számmal nagyobb lenne a kelleténél.

- Szerintem is fontos dolgról van szó, de hogy mi lehet az, arról fogalmam sincs - mondta. - Csak néhány óra állt a rendelkezésünkre, hogy megvizsgáljuk a helyzetet. - Gildern hangja mély, bársonyos, szinte már dallamos volt. Beddle biztosra vette, hogy legalább fele részben ez a hang volt az, amely Gildernt a jelenlegi pozíciójába juttatta. - Persze, viszonylag egyszerűen beszivároghatnánk Lentrall irodájába, és kiszagolhatnánk, miben mesterkedik. Csakhogy igen jelentős az esélye, hogy valamelyik ügynökünk lebukik az akció közben. Mint ahogyan az is elég valószínű, hogy Lentrall vagy az egyetem pillanatok alatt felfedezi a betörést. Az egyetemnek meglepően jó a biztonsági rendszere. Lentrall fájljainak a feltörésével se nagyon próbálkoznék. Eddig sem voltunk túl szerencsések a telepes számítógépes rendszerek feltörésében. Ha sikerülne is bejutnunk, szinte semmi esélyünk arra, hogy az akció rejtve marad.

- Teát! - mondta Beddle látszólag az üres levegőnek. A felszolgálórobot figyelemreméltó gyorsasággal bukkant elő, és röpké tíz másodperc alatt el is készítette a gőzölgő italt, pont úgy, ahogy Beddle szerette. Beddle elvette a csészét a robottól, de ettől eltekintve tudomást sem vett róla. - Úgy látom, az a véleménye, hogy a kérdéses információ nem éri meg, hogy valamelyik ügynökünk lelepleződjön, vagy hogy Lentrall esetleg gyanút fogjon.

- Pontosan. Véleményem szerint egy-két napon belül anélkül is többet tudunk meg, hogy veszélybe sodornánk magunkat. Ez a Lentrall nem úgy néz ki, mint aki képes sokáig titkot tartani, de szerintem nem is akar. Ám, ha szabad megtudnom, miért érdekli önt ennyire ez a Lentrall?

- Két okból is - felelte Beddle, de mielőtt folytatta volna, hörpölt egyet a teájából. - Először is azért, mert másokat érdekel, és tudni akarom, hogy mi ennek az oka. Másodsor, ahogy arra a gyűlés után maga is rávilágított, valamilyen válsághelyzetre van szükségünk, és én mindig lesben állok, hogy lecsaphassak a megfelelő alkalomra. A vasfejúeknek nem megy a szekér, ha az emberek biztonságban érzik magukat. Mi csak viharos időkben vagyunk igazán elemünkben. A mi képességeink abban rejlenek, hogy a helyzetet az ellenségeink ellen tudjuk fordítani, még ha ők maguk voltak is az események kiváltói. Az utóbbi időben nem sok alkalom adódott a cselekvésre, de néha-néha felbukkan valami vagy

valaki a nagy semmiből, mint ez a mi új haverunk, ez a Lentrall is. Ezek a Davlo Lentrall-félék jelentik a nyersanyagot a mi munkánkhoz. Nekünk pedig most pontosan nyersanyagra van szükségünk.

- Szóval, úgy érzi, uram, a munkánk az utóbbi időben nem elég hatékony - mondta Gildern, megjegyzését egyáltalán nem kérdésnek szánva.

- Igen, úgy - felelte Beddle, majd egy utolsót hörpintett a teájából, és a félig kiürült csészét útjára engedte valahová a semmibe. A mellette álló robot a levegőben kapta el a csészét és a tányért, még mielőtt azok egyetlen millimétert is zuhanhattak volna. - Vagy, ha úgy jobban hangzik, az utóbbi időben nem kaptunk elég munkát. És szükségünk van a tevékenységre, ha fönnon akarjuk magunkat tartani. A gyűlések látogatottsága még mindig apadozik. - Hátradőlt, és egy pillanatra elgondolkodott. - Tudja, Gildern, én keményen megdolgozom azért, hogy úgy nézzek ki, ahogy az egy igazi vezérhez illik. Gondolja, sikerül?

Simcor Beddle alacsony volt és kövér, ám e nyers leírás, ha pontos volt is, mégis igazságtalannak hatott vele szemben. Mert aki ismerte Beddle-t, nem mondta volna köpcösnek, puhánynak vagy petyhüdtnek. Hihetetlenül erős akarata legalább tíz centit adott a magasságához. Arca sápadt volt ugyan és kerek, ám bőre erőteljesen feszült határozott vonalú állára. A szeme színét nehéz lett volna pontosan meghatározni, de szúrós tekintete úgy villogott, akár a gyémánt. Koromfekete haját szorosan hátrafésülve hordta. Szokásához híven ma este is katonai jellegű egyenruhát viselt, de most, ahogy az jobban is illett egy késő esti magánbeszélgetéshez, hiányoztak öltözetéről a gyűléseken megszokott vállbojtok, paszományok, szalagok és jelvények. Csupán egy egyszerű fekete, katonai szabású zubbonyt viselt, hozzáillő nadrággal. Ám a kevesebb, mint tudjuk, néha több.

- Minden bizonnyal, uram - felelte Gildern.

- Én is szeretem magam ebben a hitben ringatni - mondta Beddle. - Pedig mi haszna a jó vezérnek, ha nincs kit vezetnie? - Előredőlt, felemelte az egyik lábát, és elgondolkozva bámulta csizmája orrát. - Olyan vagyok, mint ez a csizma. Nézze csak meg bátran! Csillogó fekete, az orrán acélvasalat... lerí róla, hogy bármilyen ajtót képes lenne berúgni. De mi értelme, ha nincs előtte zárt ajtó? Ha sokáig nem használom, az emberek egy idő után azt fogják gondolni, nem is lennék képes rá. A vasfejük a külsőségekből nem sokáig élhetnek meg. Szükségünk van valamire, ami előbbre visz bennünket.

- Értem, mire gondol, uram - mondta Gildern. - Arra céloz, hogy az elmúlt időkben az események nem éppen a mi filozófiánkat követték.

A vasfejük filozófiája valójában roppant egyszerű volt. Ami azt illeti, minden probléma megoldását egyetlen dologra vezették vissza: minél több és jobb robotot kell munkába állítani. Az emberiséget a robotok szabadították meg láncaiktól, s az eredmény csak azért nem lett tökéletes, mert nem állt rendelkezésre elegendő számú robot. A robotmunka legfontosabb produktuma az emberi szabadság. Minél több a robot, és azok minél többet dolgoznak, annál több ember szabadul meg a munka rabigájából, és töltheti idejét kedve szerint. Simcor Beddle őszintén hitte - vagy legalábbis meggyőzte magát és még jó néhány másik szerencsétlent is -, hogy az egész terraformálási mizéria nem más, mint egy ügyesen megszervezett csalás, de legjobb esetben is csak ürügy arra, hogy kiragadhassák a robotokat a háztartásokból, így csonkítva meg a polgárok szabadságát.

A párt fennállása óta soha nem csatlakoztak annyian a vasfejükhez, mint amikor Chanto Grieg lefoglalta és a terraformálási munkálatokhoz irányította a személyi robotokat. Az emberek szinte belevetették magukat a vasfejük karjaiba, hisz úgy tűnt, a kisajátítással

valóra válik mindaz a szörnyűség, melyre Simcor Beddle már oly régóta figyelmeztette őket. Ez volt a vég kezdete, a baljós pillanat, mely most elindítja az infernói űrlakó civilizáció végső összeomlását, így végezve be a telepések nagy hódító hadjáratát.

Ám amikor a beígért katasztrófa mégsem következett be, sok új tag - és sajnálatos módon jó néhány régi, oszlopos harcos is - lassan elszivárgott a szervezetből. Az elmúlt fél évtized során Alvar Kresh ügyesebben és hatékonyabban vitte előre a Grieg-programot, mint maga az ötlet szülőatyja. Erős kézzel - és sajnos igen jól - kormányozta a bolygót, és vezetése alatt jelentős mértékben haladt előre az újra-terraformáló terv is.

És ami a legrosszabb, az emberek kezdtek rájönni arra, hogy kevesebb robottal is egész jól megvannak. Hiába ontották a vasfejúek az életszínvonal zuhanásáról, a bevételek hanyatlásáról, a közhygiéna romlásáról vagy a balesetek számának rohamos növekedéséről szóló statisztikákat, úgy tűnt, semmi eredménye. Persze, sokan morogtak a kialakult helyzet miatt, de igazán senkit sem hozott tűzbe az indulat. Csalódottak voltak és bosszúsak, de dühösek semmiképpen. És a vasfejúek dühös emberek nélkül nem sokra mentek.

- Úgy bizony! - mondta Beddle. - Az események mostanában nem követték a filozófiánkat. Nekünk az kell, hogy a dolgok megint rosszra forduljanak. - Ám alighogy kimondta e szavakat, máris látta, milyen rosszul fogalmazott. Jobban is figyelhetne arra, hogy mit mond! Ha ezt a baklövést nyilvánosság előtt követte volna el, a jó ég tudja csak, mivé fajulhatott volna. - Nem, rosszul mondom. Nekünk az kell, hogy az emberek úgy lássák, a dolgok már most is rosszul mennek. Kéne egy bálvány, valamiféle jelkép vagy eszme, hogy a tömegek újra a zászlónk alá tömörüljenek.

- És úgy véli, ez a Lentrall lehetne a jelképe az ügyünknek? - kérdezte Gildern. - Vagy talán ő az, aki elvezethet bennünket a megfelelő jelképhez?

- Halvány gőzöm sincs - ingatta a fejét Beddle. - De az esély megvan rá. És nekünk a legkisebb lehetőségre is azonnal le kell csapnunk. - Ahogy mondja, uram. Diszkréten rátapadunk az ürgére.

- Helyes! - bólintott Beddle. - És most menjünk tovább: mit tud mondani arról a bizonyos másik ügyről?

Gildern elmosolyodott, kivillantva túhegyes fogsorát.

- Az persze hosszabb távú folyamat. De az előttünk lévő számtalan akadály ellenére mondhatom, szépen, lassan haladunk. És előbb-utóbb eljön a nap, talán nem is olyan soká, amikor végre lecsaphatunk.

- Kitűnő! - vigyorodott el Beddle. - Kitűnő! És amikor valóban eljön ez a nap, őszintén remélem, Gildern testvér, hogy a barátainknak fogalmuk sem lesz, ki ütötte ki őket a nyeregből.

- Kis szerencsével, uram, az újtörvényesek addig sem élnek, hogy egyáltalán azt észrevegyék, hogy kiütötték őket.

Beddle harsányan felkacagott. Az érces, szinte rikácsoló hang sértette Gildern fülét. De mit számított ez most? Jó érzés volt tudni, hogy ha ez a Lentrall-ügy fejfájást is okoz nekik, még mindig van valami a tarsolyukban, amivel manipulálhatják az események menetét.

Tonya Welton végére ért a telepés gárda jelentésének, és szabályosan rátört a rosszullét. Letette a dossziét, és kinézett az ablakon. Az ég alja már világosodott: hajnal lett, ahogy a jelentést olvasta. Szóval, bejutottak a fickó számítógépébe, és készítettek egy előzetes elemzést arról, amit találtak. Az persze hosszabb időbe fog telni, hogy leellenőrizzék, vajon tényleg működne-e Lentrall elképzelése, vagy hogy van-e egyáltalán valamiféle valós alapja. De Tonya már most fel volt készülve a válaszra. A zsigereiben érezte, hogy Lentrall

terve halálosan komoly. Mint ahogy arról is mélyen meg volt győződve, hogy a „halálos” szó írja le a legpontosabban azt, amire Lentrall készül. Az Infernón élő telepeseeknek egyáltalán nincs efféle tapasztalatuk. Talán fel sem fognák a dolog mögött rejlő mérhetetlen veszélyt. A legkisebb botlás, és egyszerűen leradírozhatják az életet a bolygóról.

Valamit tennie kell, ez nem vitás. Ha valóban igaz, hogy az űrlakók ilyen örültséget fontolgatnak, közbe kell lépnie, még mielőtt valami visszafordíthatatlan történik. De nem ugorhat fejest valamibe, amiről ilyen keveset tud. Ennél lényegesen több információra van szüksége. De mi van akkor, ha túl sokáig vár, és mire eleget tud ahhoz, hogy felelős döntést hozzon, már minden késő lesz?

Most kell cselekednie, nincs mire várni. Szükség van egy válságtervre, és persze sok-sok reményre, hogy soha nem kerül sor a bevetésére. A telefonért nyúlt.

Cinta Melloy, a Telepes Biztonsági Szolgálat főnöke felült az ágyában, és bosszúsán csapott rá az audiofon vétel-lemezére. - Melloy! - morogta.

- Itt Welton! - szólalt meg egy hang valahonnan a levegőből.

Cinta homlokát ráncolva pislogott bele a sötétségbe. Hát ez meg mi az ördögöt akarhat ilyenkor, éjnek évadján?

- Mit tehetek önért, asszonyom? - kérdezte némileg udvariasabb hangnemre váltva.

- Kapcsoljon biztonsági hívásra! - mondta Welton, majd egy kattanas, és már hallatszott is a mesterséges légköri zavar sistersége.

Cinta beütötte a személyi biztonsági kódját, és a sisterség máris abbamaradt.

- Biztonsági híváson vagyok - mondta. - Történt valami?

- Épp most értem a végére a Lentrall komputerére való rácsatlakozásról szóló előzetes jelentésnek, és úgy vélem, ki kell dolgoznunk egy válságtervet arra az esetre, ha úgy döntenék, hogy mi magunk gondoskodunk erről az alakról.

Cinta összevonta a szemöldökét. Most vagy rosszul hallotta, amit hallott, vagy egyszerűen félreértett valamit.

- Hogy mondta? - kérdezett rá a biztonság kedvéért.

- Azt mondtam, lehet, hogy el kell kapnunk Lentrallt. Hogy pontosabban fogalmazzak, meglehet, hogy távol kell tartanunk az ürgét az infernóaktól, legalábbis egy kis időre.

- Na de Madame Welton, ez örültség lenne! Tiszta örültség! Ha ez a Lentrall valóban olyan fontos alak, mint ahogy...

- Nagyon úgy néz ki, hogy tényleg olyan fontos! - vágott közbe Welton. - Legalábbis abban az értelemben, ahogy egy világkatasztrófa, illetve az, hogy a csillagunk egyszeriben szupernóvává válik, fontosnak számít. Ez az alak maga a megtestesült sorscsapás. És ha van a dologban valami örült, akkor az maga Lentrall. Állítsa a fickót huszonnégy óras megfigyelés alá, emellett készítsen válságtervet az elrablására és a fogva tartására! Úgy számítson, hogy a következő néhány napban le is kell bonyolítani az akciót! Olyan tervet akarok, amelyet szinte bármilyen körülményre alkalmazni lehet. Álljanak teljes harckészültségben, hogy az akciót a parancs kiadásától számított egy órán belül végre lehessen hajtani! - Hirtelen csend állt be a vonalban. Cinta egy pillanatra azt hitte, főnöke végzett is a mondandójával, ám Tonya Welton ismét megszólalt: - És amíg várakozik, jó lesz, ha imádkozik, nehogy máris túl késő legyen.

4. FEJEZET

- Teljes nagyítást, Cézár! - mondta Justen Devray. - És tisztítsd ki a képet, amennyire csak lehet!

- Igenis, uram! - Cézár megnyomta a megfelelő gombokat, és újra lefuttatta a kiemelő programot a memóriájából előhívott képen.

Devray várakozón bámulta a képernyőt, melyen - ha a nagyítástól kissé szemcsésen és villódzón is - újra felbukkant Barnsell Ardos a kopasz feje. Justen már vagy tizedszer vetette egybe Cézár képét Barney-323-éval. A biztonsági robot felvétele élesebb volt ugyan, ám Cézár valahogy jobb szögből kapta el a fickót. Devray és Cézár most Devray irodájában ültek. Barney, miután Justen kinyomtatta és eltette az általa készített felvételt, a helyszínen maradt a megfigyelőkocsiban, azzal a paranccsal, hogy ha Ardos újra felbukkanna, óvatosan és észrevétlenül kövesse, bárhová is menjen.

- Rendben, Cézár! Most merevítsd ki a lehető legtisztább képet, és tedd mellé azt, amit az adatbázisban találtál! - mondta Justen. Ha akarta volna, se tudta volna leplezni a hangjában megbúvó türelmetlen és feszült várakozást. A minden jó igazságügyisben ott lapuló vadász hangja volt ez, a kopóé, aki, ha nyomot fog, menten rátapad, és sosem adja fel az üldözést. Justenben a vadászösztönt Barnsell Ardos megjelenése ébresztette fel - vagy legalábbis azé, aki jelen pillanatban annak nevezte magát.

A robot engedelmeskedett az utasításnak, és a két kép - az egyik szemcsés és kissé torz, a másik viszont éles és tiszta - máris megjelent a képernyőn.

Előfordult időnként, hogy a robot tévedett, és azonosnak ítélt két arcot, amelyről az emberi szem rögtön kiszúrta, hogy nem ugyanahhoz az egyedhez tartozik. De most nem ez volt a helyzet. Meglehet, a felvétel nem volt épp a legkiválóbb minőségű, de kétségtelenül ugyanazt az embert ábrázolta, akinek portréját Cézár az egyetem adatbázisából kiválasztotta.

Justen árgus szemmel vizslatta a robot felvételét. A kiemelő program letisztította a képet, vagy legalábbis javított rajta, de egy bizonyos határon túl a művelet már többet ártott, mint használt. Justen tudta, hogy csak egy szavába kerülne, és a robot tovább tisztítana a képen, de már most is azon a ponton voltak, ahol a program már csak találgatott. Ha tovább piszkálják a felvételt, nemhogy javítanak a helyzeten, de a már meglévő információból is veszíthetnek. A tisztább felvétel lehet, hogy jobban nézne ki, de egyre kevésbé hasonlítana Ardosára.

Egyre kevésbé hasonlítana Ardosára - visszhangzott a gondolat Justen fejében, de hogy miért, maga sem tudta. Legalábbis egyelőre. Mindegy, csak hadd visszhangozzon! Előbb-utóbb úgyis rájön a megoldásra.

Justen Devray megeresztett egy apró mosolyt. Nem nagy dolog, ha valaki nem hasonlít Ardosára. Hiszen egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy Ardos nem is létezik. Justenben akkor fogalmazódott meg először a gyanú, amikor arra próbált rájönni, vajon miért nem szerepel Ardos Barney-323 nyilvántartásában. Elvégre egy biztonsági robotnak legalább akkora adatbázissal kellene rendelkeznie, mint amilyen Cézáré.

Pedig a magyarázat nagyon is egyszerűnek bizonyult. Nyugtalanítónak ugyan, de egyszerűnek. Amikor Justen összehasonlította Cézár és Barney-323 nyilvántartását, felfedezte, hogy míg Cézár adatbázisa mindössze néhány napos volt, addig Barneyét több

mint másfél éve nem frissítették. A dolog végül is nem volt meglepő, tekintve, hogy a br-ek nem voltak éppen a világ legnépszerűbb teremtményei. A kölcsönzöben például, ahonnan Justen a biztonsági robotot szerezte, legalább egy tucat porosodott belőlük a raktárban.

Valami mégis hibádzott. Cézár nyilvántartásában ugyan szerepelt Ardos, de az is ott állt feketén-fehéren, hogy az adatokat öt évvel korábban vezették be. Barney-323 tizennyolc hónapos adatbázisában azonban semmilyen bejegyzést nem talált a fickóról.

Röviden szólva, az volt a nagyon is fájdalmas igazság, hogy valakinek vagy valakiknek sikerült belepiszkálniuk a rendőrségi aktákba, sőt odáig jutottak, hogy becsempészték egy nem létező alkalmazottat a Hádészi Egyetem egyik fakultására. Nem tűnt túl valószínűnek, hogy mindezt ennek az egyetlen embernek a kedvéért hajtották végre. Hiszen az egész adatbázist egyeztetniük kellett, arról nem is beszélve, hogy előzőleg hosszú és fáradságos munkával fel kellett deríteniük a biztonsági rendszer gyenge pontjait. Nem kis meló. Justen magában hálát adott az úrnek, hogy nem a kémelhárításnál dolgozik.

No de hová ültették ezek a „valakik” az emberüket? Justen még alaposabban kezdte tanulmányozni a listát. Vajon az egyetem mely részén tengeti napjait ez az Ardos?

Ám, amikor végül rátalált a válaszra, a felismeréstől minden haja szála az égnek meredt. A Terraformálási Tanszéken?! Végül is, ez sok mindent megmagyaráz - talán túl sokat is ahhoz, hogy Justen ne érezze magát kényelmetlenül. Ha valaki azon fáradozott volna, hogy az egyetem valamely halálra ítélt peremszakára próbál bejuttatni egy ügynököt, talán megdöbbenett volna. De a terraformálás más káposzta volt.

A bolygó klímájának helyreállításáért folyó küzdelem olyan égető aktualitással bírt, hogy tulajdonképpen ez állt a középpontjában minden más napi problémának is. Akárki tartotta is kezében az újra-terraformáló tervet, azé volt a hatalom. És persze nem csak a terraformáló gépek nyers erejéből származó fizikai hatalom, hanem minden más is: pénzügyi, politikai, intellektuális, és így tovább. Ez bőven megérhette a telepéseknek, a vasfejúeknek vagy bárki másnak, hogy ügynököt csempésszenek a Terraformálási Tanszékre.

Valami azonban mégsem stimmel. Akkor ott, Telepesváros bejáratánál, Devray még csak véletlenül sem ilyen Ardos-félék után kutatott. Ami azt illeti, folyamatos és régóta tartó megfigyelés volt ez, melynek során valamiféle sablonszerűséget próbáltak felfedezni a kapu forgalmában. A „vendégmunkásokat” és a „turistákat” figyelték, ahogy a szakma nevezi őket. Egy ezer oldalról fedezett ügynök annál fifikásabb kell legyen, semmint hogy a főbejárat környékén ögyelegetve kockáztassa a lelepleződést. Hacsak az ügy nem olyan fontos és halaszthatatlan, hogy muszáj miatta vállalni a kockázatot.

A terraformálás azonban több emberöltős folyamat. Természetéből fakadóan csigalassúsággal haladt előre. A legegyszerűbb művelet is évekig eltarthatott. Vajon mi lehet a terraformálásban olyan sürgős, hogy Ardos erre a kockázatos lépésre szánta el magát? Miért kellett a főbejáratot használnia? Miért nem küldött inkább valahogy üzenetet? Hiszen a rendőrség úgysem tud minden kommunikációs csatornát elzárni. Ez egyszerűen lehetetlen lett volna. Mindig akadt valami mód, hogy az üzenetet viszonylag biztonságos körülmények között átjuttassák a határon. Csak rá kellett szánni egy kis időt. A levelet akár egy robot is átvihette a kapun. Vagy használhattak volna más trükköt is, teszem azt, egy szikla alá rejtett papírfecnire firkantott néhány sort, vagy valami hasonlót. De akár a normál hiperhullámú hálózaton keresztül is kommunikálhattak volna. Csak valami előre megbeszélte kódot kellett kitalálni, például, hogy „Kész a cipője, lehet érte jönni”, vagy „Zabkását kérek reggelire”.

Ardosának is nyilván megvolt a maga módszere arra, hogy hogyan vegye fel a kapcsolatot a telepésekkel.

Mi lehetett hát annyira életbevágó, hogy mindent sutba dobva mégis a főbejárat kockázatát választotta?

És egyáltalán ki ez az Ardos? Devray mérget mert volna venni rá, hogy már látta valahol. No de hol? Újra megnézte a két képet. Nem volt egy tucatarc, amely könnyen eltűnik a süllyesztőben. A robot által készített felvételen eléggé aggodalmas képet vágott, míg az adatbázis portréján épp olyan idétlenül, amúgy viszont teljesen kifejezéstelenül bámult ki a fejből, mint a legtöbb ember, akit pont egy pillanattal korábban kapott le a kamera, mint hogy eldöntötte volna magában, milyen arckifejezés is lenne számára a legelőnyösebb.

Ahogy Justen a két képet tanulmányozta, valami egyre bizonyosabbá vált előtte. Akárki is volt ez az Ardos, az biztos, hogy nem élőben találkozott vele. Csak valamilyen képmását látta. Egy fotót, egy hologramot, vagy valami ilyesmit.

Talán egy aktában? Ez az! Ez lesz a megoldás! Egy fénykép valamilyen üggyel kapcsolatban, amelyen korábban dolgozott. Mindenesetre elég nagy ügy lehetett, ha annyit és olyan alaposan tanulmányozta a fotót, hogy az szinte beégette magát a memóriájába. Akárhogy is, az biztos, hogy nem ő volt a kulcsfigura, különben rögtön beugrott volna, honnan olyan ismerős.

Egyszer csak újra utat tört fejében a gondolat, mely az imént csak átsuhant az agyán. Egyszer kevéssé hasonlítana Ardosára. Csak nem azt akarja a tudatalattija a tudomására hozni, hogy Ardos már nem egészen úgy néz ki, mint amikor Devray látta? Nyilván egy régebbi üggyről van szó, különben Justen tisztábban emlékezne az arcra. Még egyszer szemügyre vette a két képet.

- Cézár! - szólt Devray. - Töröld ki a bajszot mindkét fotóról! És készíts hozzájuk egy életkorregressziós sorozatot! De ne úrlakó üzemmódban! Mi túl lassan öregszünk. Legyen inkább telepés üzemmód! Lépj vissza úgy tíz életévet! A kiterjesztés pedig legyen általános!

- Igenis, uram! - A robot gyors, szinte kecses mozdulatokkal nyomta meg a megfelelő billentyűket, és a két kép apróra zsugorodott a képernyő felső szélére. Aztán mindkettőről eltűnt a bajusz, s helyére a számítógép beillesztette azt a felső ajkat, amit a meglehetősen hiányos adatok ismeretében a legjobbnak becsült.

Aztán a képek megsokszorozódtak, s lassan mozogni, alakulni, változni kezdtek, létrehozva az eredeti fotók fiatalított verzióit. Néhány változat lesóványodott, vagy a feje búbján új haj serkedt, eltűntek a ráncai, és az álla alatti toka semmivé olvadt. De hát az ember ezerféleképpen öregedhet, és ha akarja, ezerféleképpen késleltetheti is a folyamatot. Az úrlakók persze mindent megtettek azért, hogy teljesen megállítsák az öregedést, míg a telepések a fülük botját sem mozdították. Csak hagyták, hadd múljon el fölöttük az idő.

Az úrlakók nem voltak hozzászokva ahhoz, hogy az ember idővel megöregszik, és külseje az évek múltával lassan megváltozik. Ha egy csaknem kortalan úrlakó összebarátkozott egy ifjú telepessel, majd miután elváltak útjaik, csak húsz esztendő múltán akadt vele újra össze, csupán nagy erőfeszítések árán volt képes azonosítani az idősebb arcot hajdani ismerősével. Ám az úrlakók nem veszítették el teljesen ezt a felismerési képességüket, s kis ösztönzéssel könnyen újra működésbe lendíthették.

A számítógép grafikai programja gyorsan dolgozott, és Devray alig néhány másodperc múlva ugyanannak az arcnak kéttucatnyi átalakított változatával találta magát szemben. Egyesével haladva mindegyiket tüzetesen áttanulmányozta. A legtöbbet szíve szerint első pillantásra elvetette volna, de a józan esze alaposabb munkára intette. Általában bízott az

ösztoeneiben, de most nem árt az óvatosság. Mert mi van, ha pont az a kép mozgatta meg a memóriáját, amelyiket most könnyelműen félredob? Pedig hiába, csak a tudatalattijára támaszkodhat. Az egyes számúnak például túl dús a haja. A kettes meg túl fiatalnak néz ki. A hármas és a négyes egyszerűen túl sovány, a hatos és a nyolcas meg túl kövér.

Justen Devray kitartóan fürkészte a képeket. Egyenként haladt, lassan és meggondoltan. Valami az agya hátsó bugyrában azt súgta, hogy már közel jár a megoldáshoz, mindjárt megtalálja a hiányzó láncszemet, és választ kap a kérdésére.

Aztán meglátta. A tizenötös kép. Ez volt az az arc, amelyet már látott valahol. Ebben olyan biztos volt, mint a halál. És hirtelen, mintha a kirakós játék utolsó darabkája magától ugrott volna a helyére, már tudta is a választ. Végre beugrott, honnan volt olyan ismerős ez az arc.

Tényleg egy rendőrségi aktában látta Ardos fotóját. És a fickó, aki most Ardosának vallja magát, valóban jelentős ügyben szerepelt, ha nem is a középpontban. Ami azt illeti, ez volt a legjelentősebb ügy, amelyhez Devraynek valaha is köze volt. S ez az ügy nem volt más, mint Chanto Grieg kormányzó öt évvel ezelőtt történt meggyilkolása.

Justen megdörzsölte kivörösödött szemét.

- Bocsásson meg, uram, amiért ilyen kába vagyok, de egész éjjel fönn voltam. Most is egyenesen az irattárból jövök. - Újra megdörzsölte a szemét, és sűrű pislogással próbálta fókuszba hozni a szobát. Kresh felesége nyilván a folyosó túloldalán, a nagyirodában várakozott, ezért fogadta őt a kormányzó itt, a titkári szobában. Kresh biztosította, hogy a titkár egy órán belül biztosan nem fog visszatérni... A képek a falon, az izlésesen összeválogatott bútorzat és dekoráció furcsamód személyes jelleget kölcsönzött a szobának. Justen úgy érezte, mintha erőszakkal behatolt volna valaki magánterületére.

- Hagyja csak, fiam! - felelte a kormányzó. - Üljön le, kérem! - intett maga mellé, miközben jó példával szolgálva ő maga is helyet foglalt az alacsony kanapén. - Donald, hozz a parancsnok úrnak valami forrót és erőt! Legyen benne egy adag koffein is!

- Máris, kormányzó úr! - felelte Donald, és már indult is, hogy teljesítse a parancsot.

- Rendben van, parancsnok! A feleségemnek és nekem tíz órakor egy meglehetősen fontos megbeszélésen kell részt vennünk. Ami azt jelenti, hogy csupán egy óra áll a rendelkezésünkre. Mit gondol, elegendő lesz?

- Nem hiszem, hogy öt percnél többet rabolnék az idejéből, uram. - Justen egy pillanattal tétovázott, aztán úgy döntött, egyenesen a közepébe vág. - Ez a megbeszélés tízkor, uram, egészen véletlenül nem Davlo Lentrallal fog történni?

Kresh láthatóan meglepődött.

- De igen, parancsnok. Ám a feleségemet nem számítva senkinek sem tettem említést erről a találkozóról. Megkérdezhetem, hogyan jutott a birtokába ennek az információnak?

- Köszönöm, Donald - mondta Justen. Kresh személyi robotja épp ebben a pillanatban tért vissza egy csésze valamivel, ami leginkább egy adag szokatlanul erős teára hasonlított. A legtöbb úrlakóhoz hasonlóan Justen is csak ritkán eresztett meg robottal szemben egy-egy „kérem”-et vagy „köszönöm”-öt, de Donald-111 valahogy más volt. A parancsnok behörpintett a teába, amit legalább olyan üdítőnek talált, mint azt előzőleg remélte. - Két forrásból is, uram - folytatta Justen a kormányzó kérdésére válaszolva. - Régi kedves barátaimtól a Telepes Biztonsági Szolgálatnál és a vasfejúeknél. Persze, egyikük sem szándékosan árulta el a dolgot, és egyikük sem tudja, hogy én mennyit tudok. A lényeg,

hogy tudom, még hozzá tölük. És ha mostanra még nem is sikerült mindent kideríteniük a fickóról, nem kell már nekik sok idő hozzá. Akármilyen is legyen az, amin dolgozik, annyi bizonyos, hogy mindkét csapatot lázba hozta.

- Maga tudja, min dolgozik ez a Lentrall? - kérdezte Kresh.

- Nem, uram. De a telepések és a vasfejúk, ha mostanra nem is, délre mindent kiderítenek. Biztosíthatom, uram, hogy mindkét társaság ráállt az ügyre, és mindent bevetnek, amit tudnak. - Kezdje az elején, fiam! - javasolta Kresh.

- Igenis, uram! Az utóbbi időben személyesen vettem részt számos folyamatban lévő nyomozásban és műveletben, csak hogy lássam, hogyan mennek a dolgok, és hogy első kézből tudjam meg, mivel is kell szembenézniük az embereimnek.

- És így időnként ki is mozdulhat a négy fal közül - mosolyodott el Kresh. - Magam is így tettem annak idején, amikor én álltam a rendőrség élén.

Justen visszamosolygott. Nem kis segítség volt, hogy a kormányzó azelőtt szintén törvényvégrehajtó szervnél dolgozott. Így fél szavakból is értett mindent, nem kellett órákon át magyarázgatni.

- Igen, uram. Szóval, épp Telepesváros főbejáratánál ültem egy megfigyelőkocsiban. Az erre a posztra kirendelt rendőrök általában a saját kocsijukat és robotjukat használják. A költségeiket persze a testület utólag megtéríti. Azért alakult ki ez a gyakorlat, hogy ne mindig ugyanazt a három járgányt és három robotot használjuk, és így nehezebb legyen minket kiszúrni. Ráadásul a rendőreink így ösztönösebben viselkednek, és jóval nagyobb találékonyságot is mutatnak. Mindenesetre én is alávettem magam ennek a gyakorlatnak. A saját személyi robotommal dolgoztam, sőt béreltem egy másikat is, meg egy légikocsit. Tudja, ez a megfigyelés inkább amolyan szűrőpróba-szerűség, nem több. Nagyritkán kipécézzünk valakit, akinek nincs engedélye a belépésre, és lekapcsoljuk az illetőt.

- Most azonban valami más is történt.

- Úgy van, uram. A robotjaim kiszúrtak valakit, aki nem szerepelt a megfigyelési listán. Az én robotom azonosította az illetőt, a kölcsönzött egység viszont nem tudta, pedig az egy biztonsági robot volt. Később felfedeztem, hogy a személyi robotom adatbázisán valaki módosítást hajtott végre. A robotom adatbázisa pedig az aktuális rendőrségi nyilvántartás hiteles másolata, így tovább kutakodtam, és kiderült, hogy a rendőrségi adatbázist is módosították.

- Valaki hamis személyi aktát csempésztett a rendőrség adatbázisába?

- Úgy bizony, uram. És sajnos azt is hozzá kell tennem, hogy a kérdéses személy eredeti aktája már nincs is az adatbázisban. Azt persze nem tudom, hogy azok törölték-e ki, akik a hamis aktát a helyére csempészték, vagy az időnként szokásos rendszertisztítás során került a süllyesztőbe.

- Értem. És ki szerepel a hamis aktában?

- Dr. Barnsell Ardos, a Hádészi Egyetem Terraformálási Tanszékéről. - Justen két képet húzott elő a táskájából. - Ez az egyetem személyi adatbázisából van, ezt pedig a robotom készítette a megfigyelőkocsiból. - Azzal mindkét képet átnyújtotta a kormányzónak.

Kresh kezébe vette a fotókat, és halkán füttyentett egyet.

- Ejha! Ez Norlan Fiyle. A telepés rozsdázó a Grieg-ügyből. A bajusz takar ugyan valamit, de így is egyértelmű az egyezés.

Justen Devray elismerő csodálkozással bámult a kormányzóra.

- Nekem is ismerős volt valahonnan - mondta végül -, de be kellett vetnem minden létező képátalakító trükköt, és még így is hosszú órákba telt, mire helyére tudtam tenni a fickót.

- Maga akkoriban gyakorló zsaruként dolgozott - mondta Kresh, még mindig a Fiyle-Ardosa-képeket tanulmányozva. - Több ügyön dolgozott egyszerre, és nem csak erre az egy arcra kellett emlékeznie. De ez a Fiyle... Személyesen persze sohasem találkoztam vele, de szerepelt az utolsó ügyben, amellyel dolgom volt. Ha lehunyom a szemem, még ma is magam előtt látom az akta minden egyes oldalát. Maga találkozott már vele?

- Nem, uram. Én magam nem voltam jelen a kihallgatásánál. De lehet, hogy hibáztam.

- Ne beszéljen már bolondokat! - mondta Kresh, barátságosabb hangon, mint amilyenek maguk a szavak voltak. - Maga akkoriban egy másik létfontosságú ügyben nyomozott. És a fickót a Nagy-öböl túlsópartján kapták el, jó messze attól a helytől, ahol maga dolgozott. És szinte azonnal elárulta nekünk az információt, amire szükségünk volt. Mi az ördögnek állt volna rá maga is az ürgére? Hátha öt év múlva újra felbukkan?

- Igaza lehet, uram. Én mégis átkozom magam, amiért akkor nem néztem meg magamnak jobban ezt a Fiyle-t.

- Hm... Ezen már kár siránkozni. Eső után köpönyeg. No de térjünk vissza a témához! Magának most volt alkalma belekukkantani az aktákba, és az én memórián sem biztos, hogy olyan csalhatatlan, mint szeretném. Foglalja össze röviden, mit kell tudni erről a mi Fiyle barátunkról!

- Norlan Fiyle. Telepes, de nem tagja a terraformáló csapatnak. Úgy tűnik, talált valami kiskaput a bevándorlási törvényben, hogy az Infernóra jöhessen. Talán valami könnyű és gyors pénzszerezési lehetőséget szimatolt. Mindenesetre csatlakozott egy rozsdázó bandához, és újtörvényes robotokat csempészett ki Purgatórium szigetéről. Körülbelül Grieg meggyilkolásával egy időben kapták el. Aztán egyezséget kötött a rendőrséggel. Minden vádat ejtettek ellene, és szabadon elhagyhatta az Infernót, cserébe annak a csendőrnek a nevéért, aki a rozsdázók kezére játszott. A kérdéses csendőr Enoch Huthwitz volt, akit szolgálatban gyilkoltak meg, ugyanazon az éjszakán, amikor a kormányzót. Nagyon úgy nézett ki, hogy bosszúból ölte meg valaki az alkalmat kihasználva. Az egyik történet alapján jutottunk arra a feltételezésre, hogy esetleg a rozsdázóknak is köze van a kormányzó meggyilkolásához.

Kresh a fejét ingatta.

- Azért jól jött ez a kis emlékeztető... Néha már elfelejtem, milyen szövevényes is volt ez az ügy. Tehát Fiyle-nak el kellett volna hagynia a bolygót. Akkor miért nem tette?

- Fogalmam sincs, uram. Mindenesetre a tény, hogy el kellett volna mennie, megmagyarázza, miért nem szerepel az aktuális rendőrségi aktákban. Azokról a személyekről, akik valamilyen okból elhagyják a bolygót, nem őrizzük meg a fájlokat. És hogy miért nem ment el mégsem? Az a gyanúm, a szülőbolygóján is sáros már a fickó. Talán az Infernóra is azért jött, mert otthon üldözte a rendőrség. Lehet, hogy átgondolta a helyzetét, és arra jutott, hogy ha hazamegy, semmiképp se ússza meg a börtönt. Így hát felajánlotta a segítségét a Telepes Biztonsági Szolgálatnak, mint szabadúszó informátor. A telepes gárda pedig beszervezte, és az információért cserébe megvédte őt.

- Az is lehet, hogy nem magától ajánlotta fel a szolgálatait, hanem Cinta Melloy megtudott egyet s mást Fiyle otthoni piszkos ügyeiről, és megszarolta a fickót - mondta Kresh. - Persze, ez is csak találgatás, de van benne ráció. Igazából azonban nincs másunk, csak egy volt csempész, aki álnév alatt él, és most titokban lement Telepesvárosba. Vagy van még valami?

- Igen, uram, van - felelte Justen. - Amikor a személyi robotommal visszamentem a központba, hogy kinyomozzam, ki is ez az Ardosza valójában, a biztonsági robotot a

helyszínen hagytam azzal a paranccsal, hogy ha Ardosza újra felbukkan, szegődjön a nyomába. A fickó nem sokkal később meg is jelent, és Telepesvárosból egyenesen a vasfejük főhadiszállására igyekezett, ahol elcsevegett Jadelo Gildernnel.

Kresh felvonta a szemöldökét.

- Szóval, nem adta alább a vasfejük biztonsági vezérénel. De honnan tudja, hogy Gildernnel beszélt?

- Épp most akartam rátérni. A bejárati ajtót őrző robot először nem akarta beengedni, de aztán Ardosza mondott neki valamit, amit a robot leellenőrzött valakivel odabentről. A biztonsági robot távolsági felvevőjével minden képet és hangot rögzített. Legalább egy tucatszor végignéztam a felvételt. Ardosza, azaz Fiyle a következőket mondta: „Ide figyelj, te bádogdoboz! Mondd meg Gildernnek, hogy Ardosza van itt, és új információkat hozott Lentrallról! Tuti, hogy fogadni fog”. És hát tényleg bejutott.

- Ahhoz képest, hogy kettős ügynök, nem sokat foglalkozik a diszkrécióval - jegyezte meg Kresh. - Mindkét munkaadójához a főbejáraton szambázik be, és így beszél a nyílt utcán. Kész lebukás.

- Hacsak nem pont ezt akarja - mondta Justen. - Ha két pártnak dolgozhat, miért ne dolgozhatna háromnak is? Mi van, ha szándékosan akarta felhívni magára a figyelmünket?

- Azért annyira ne szaladjon el velünk a ló! - akadékoskodott Kresh. - Ezzel az erővel egész délelőtt itt ülhetünk, és gyárthatjuk a magunk kis elméleteit. Kíváncsi vagyok, vajon Gildern és Melloy tisztában vannak-e azzal, hogy Fiyle két halat etet.

- Mindenesetre jó kis idegek kellene ahhoz, hogy valaki egyszerre kémkedjen a telepéseknek és a vasfejüknek - jegyezte meg Justen. - Nem sok kell hozzá, hogy a bal kéz ne tudja, mit csinál a jobb. De nem hiszem, hogy bármelyik fél tudna a kettős kémkedésről.

- Miből gondolja? - kérdezte Kresh.

- Igazából csak megérzés. Abból sejtem, ami a természetéről a Grieg-ügyben kiderült, vagy ahogyan viselkedett, miközben belépett Telepesvárosba vagy a vasfejük főhadiszállására.

- Érdekes - mondta Kresh szinte magának. - Az egész nagyon-nagyon érdekes. Gondolom, megfigyelés alatt tartják Ardosát.

- Minden tekintetben. Egy egész csapat követi minden lépését, lehallgatjuk a hiperhullámú hívásait, lenyomozzuk a múltját, szóval mindent megteszünk az ügy érdekében.

- Helyes! És még valami: Lentrall minden pillanatban megérkezhet. És amikor távozik, azt akarom, hogy társasága is legyen.

- Javasolni is akartam, uram. Azt tanácsolnám, vessünk be egy teljes biztonsági osztagot, embereket és robotokat egyaránt. - A Grieg-ügy után megtanulták, hogy nem lehet feltétlenül megbízni sem a csak robotokból, sem a csak emberekből álló biztonsági osztagok munkájában.

A legjobb, ha együtt dolgoznak, így küszöbölve ki a két faj esetleges gyengeségeit.

- Remek! - felelte a kormányzó. - Ha a leghalványabb értelme is lenne, azt mondanám, a megfigyelés semmiképpen se derüljön ki Lentrall előtt. A tények ismeretében viszont csak annyit mondhatok, amennyire csak lehetséges, igyekezzenek, hogy ne kerüljenek az útjába. Nem az a fajta ember, aki illedelmesen visszafogja magát egy biztonsági osztaggal szemben. Előbb-utóbb úgyis robbanni fog. Ne siettessük az elkerülhetetlent!

- Igenis, uram!

- Köszönöm a remek munkát, Justen! - mondta Kresh, és felállt. - Amit hozott, az

valóban rendkívül fontos. Lentrall egy hihetetlen jelentőségű ügyet zúdított a nyakamba, és minden információra szükségem van, hogy a megfelelő döntésre jussak.

Justen értette a célzást. Felállt hát ő is, visszatette a képeket a táskájába, és induláshoz készülődött. Kresh kezét nyújtott, s miközben Justen elfogadta azt, a kormányzó bátorítónan megveregette a vállát.

- Örülök, hogy segíthettem, uram - mondta Justen.

- Nagyon is sokat, barátom - felelte Kresh, miközben kikísérte a fiatalembert a folyosóra.

- Talán többet is, mint gondolná. - Kresh robotja aktiválta a nagyiroda ajtózárlát, és gazdája előtt belépett a helyiségbe. - Még egyszer köszönöm, parancsnok! - szólt még vissza a kormányzó.

Csak miután Kresh elmondta az utolsó köszönő és búcsúzó szavakat, belépett a kormányzói irodába, és Donald bezárta mögöttük az ajtót, döbrent rá Devray egy igencsak jelentős momentumra: Kresh egyetlen árva szót sem árult el arról, hogy miben sántikál Lentrall.

Tonya Welton már többet tudott a dologról. Mint ahogy Simcor Beddle is. Persze, jelen pillanatban ez nem sokat számított, hiszen Justen Devraynek, az Egyesült Infernói Rendőrség parancsnokának még halvány sejtelve sem volt arról, hogy mi készülődik.

5. FEJEZET

- Most megy be - mondta Cinta Melloy az adóvevőbe, miközben az ablakból figyelte az eseményeket. A megfigyelő- és az akciócsapat készenlétben állt, és csak a parancsra várt. Cinta gondterhelten figyelte, amint a rendőrségi szállítórepülő leereszkedik a tetőre, és ugyanabban a pillanatban levegőbe emelkedik Devray légikocsija. - Az emberünk ebben a pillanatban lép be a bejárati ajtón, a konkurencia feje elindult, a barátai pedig most landolnak a tetőn. - Ahogy a mondatot kimondta, máris rájött, hogy túl homályosan fogalmazott. Olyan hamarjában kellett akcióba lépniük, hogy nem is volt idő kidolgozni a megfelelő kódokat és rejtjeleket. Jobb a tiszta, világos beszéd, nehogy valaki összezavarjon valamit. - Lentrall belépett, Devray légikocsija most indult el, és ebben a pillanatban landolt a tetőn egy csapat, akik nagyon úgy néznek ki, mint egy teljes rendőrségi biztonsági osztag. Szerintem itt és most akarják megkezdeni Lentrall bébiszittelését.

Természetesen a tiszta beszédnek is megvolt a maga kockázata, de Cinta biztos volt afelől, hogy az Egyesült Infernói Rendőrség még nem hallgatja le a kommunikációs rendszerét. Jóllehet, az űrlakó kémelhárítás nagyot fejlődött az elmúlt időszakban, de annyira azért még nem voltak jók, hogy bemérjenek egy rejtett kommunikációs vonalat, a lehallgatásáról nem is beszélve.

A rendőrség persze tudott Cinta megfigyelőbázisáról itt, a kormánypalotával szemben, ahogy a telepések is tisztában voltak vele, hogy az űrlakó rendőrség állandó ellenőrzés alatt tartja Telepesváros főbejázatát. Ez is része volt a játéknak. De egy dolog ismerni valaki megfigyelőhelyét, és más bemérni és észrevétlenül lehallgatni a kommunikációs csatornáját.

- Az nekünk nem a legjobb, ha ezek épp most kezdenek ráállni Lentrallra - felelte egy hang a vonal túlsó végéről.

Cinta Melloy egy pillanatra meghökkent, de aztán rájött, hogy nincs abban semmi különös, hogy Tonya Welton is figyeli az eseményeket. Az viszont igenis aggasztotta, hogy Tonya ilyen mélyen belebonyolódott a hadműveletbe. Welton javarészt távol tartotta magát Cinta telepés gárdájától, és meg is volt rá minden oka. Nincs olyan felelős vezető, aki szívesen közösködik azokkal, akik a piszkos munkát végzik. De ez az ügy most valahogy más volt. Tonya végig a közelben maradt. Túlságosan is közel.

- Maradjon vonalban! - mondta Cinta, és megnyomta a megfelelő billentyűkombinációt, hogy kizárja a beszélgetésből a megfigyelő- és az akciócsoporthoz tartozó embereit. - Most már senki sem hall bennünket, Madame Welton. Bocsásson meg, asszonyom, de tényleg nem szabadna megszólalnia, amikor mindenki hallja! Az egész csoportrendszer értelmét veszti, ha felismerik a hangját.

- Emiatt hadd főjön később a fejünk, rendben? - felelte Welton, mintha a dolog cseppet sem volna érdekes. - Mi volt az az előbb a bébiszitterekkel?

- Amint Lentrall belépett az ajtón, egy csapat rendőr landolt a tetőn. Nagyon úgy néz ki, hogy egy őrző-védő osztaggal van dolgunk. Szerintem Lentrallra akarnak állni, amint a fickó kilép a kormánypalota ajtaján.

- Vagyis, ha ezek akcióba lendülnek, többé-kevésbé lehetetlen lesz elkapni az emberünket - vont le a következtetést Tonya.

- Úgy valahogy, asszonyom - felelte Cinta, és nem is próbálta leplezni a hangjában

megbújó megkönnyebbülést. Nem szívesen vett részt ebben az örült vállalkozásban.

- Akkor jobb, ha még azelőtt lecsapunk, hogy a testőrök ráállnának - mondta Tonya. - Menjen, kapja el az ürgét!

- Hogy mi?! - Cinta majdnem felkiáltott meglepetésében.

- Hallotta, Melloy. Ez parancs. Kapja el Lentrallt, amint kiteszi a lábát az épületből! Legjobb becslésem szerint is van még egy órája, hogy felkészüljön az akcióra. Javaslom, lásson is hozzá mihamarabb.

Az ajtó olyan simán nyílt ki, hogy ha valaki esetleg meglátta a szobába lépő férfit, bátran gondolhatta, hogy az illetőnek minden joga megvan az ott tartózkodásra. Semmi zárfejezetés, semmi lopott matatás a biztonsági elektronikával. Jadelo Gildern ennél lényegesen agyafúrta volt. Az ajtónyitó szerkezetet becsúszta a zsebébe, és határozott mozdulattal belépett Davlo Lentrall irodájába. Csak miután bezárta maga mögött az ajtót, eresztett el egy alig hallható sóhajt. Körülnézett az aprócska szobában. Teljesen nyugodtnak tűnt, ám valójában nagyon is halálra volt rémülve. A szíve olyan hangosan kalapált a mellkasában, hogy biztosra vette, a folyosó túlsó végén is hallani lehet.

Gildern tisztában volt vele, hogy egyáltalán nem tartozik a legbátrabb férfiak közé. A hírszerző munkával járó kockázatot és veszélyt is csak és kizárólag a saját jól megalapozott érdekében vállalta. Hogy miképpen volt hasznára az adott feladat, az a külső szemlélő számára teljesen átláthatatlan maradt, de a valóságban bármit tett, azzal csakis önmagát szolgálta.

És igencsak meglepődött volna, ha ez a kis kiruccanás Lentrall irodájába nem hozott volna jókora hasznot a konyhára - pláne, hogy beadta Beddle-nek, micsoda éktelen kockázattal jár ez az akció.

Pedig valójában nem is volt olyan nagy a lebukás veszélye. Ha Gildernt tényleg a komputerfájlok érdekelték volna, valóban jó eséllyel pályázhatott volna arra, hogy munka közben lefűleli a tevékenységét, és el is kapják. Ám maga a tény, hogy az adattároló rendszer biztonsága ilyen jó volt, nagyon is Gildern kezére játszott. Ha az ember tudja, hogy vigyáznak rá, biztonságban érzi magát. Márpedig, aki biztonságban érzi magát, könnyen figyelmetlenné válik. És aki figyelmetlen, az hibázik is.

Az egyik legáltalánosabb hiba, hogy ha egy bizonyos területen megfelelő a biztonság, az ember hajlamos feltételezni, hogy minden más területen is az. A komputerhálózat biztonsági rendszere kiváló, tehát a fizikai biztonsági rendszer is nyilván az. Vagyis, ha zárva az ajtó, az ember nyugodtan szanaszét hagyhatja a könyveit és a jegyzeteit. Pedig ez a feltételezés gyakran téves - ahogy azt Gildern az imént az ajtózár esetében igazolta is. Gildern azonban erősen remélte, hogy Lentrall is hasonlóképpen gondolkodik, és az első futó pillantás igazolni is látszott a feltevését. A komputerfájloknak valószínűleg amúgy sem vette volna túl sok hasznát. Gildern nem volt egy műszaki zseni, mint ahogy a tudományokhoz sem sokat konyított. Egy műszaki jelentés elemzésével annyi ideje elment volna, hogy másra nem is marad. Nem. Ő inkább papírok után kutakodott, amiket lefényképezhetett. Apró, odafirkantott jegyzeteket keresett, összefoglaló táblázatokat, amelyeket írójuk azzal a céllal készített, hogy eredményeit a kívülállók számára is érthetőbbé tegye. És ha szerencséivel jár, talán még értékes információkkal teli jegyzettömbökre is bukkanhat, amelyeket egy az egyben lefotózhat és magával vihet.

Az iroda rendes volt és tiszta, de nem annyira, mintha robot végezte volna a takarítást. Gildernnek elég volt a polcon kissé egyenetlenül sorakozó könyvekre, az asztalon egymásra tornyozott, de nem gondosan összerendezgetett papírokra, és a szoba közepén álló, nem

pontosan az asztal alá igazított székre pillantania, hogy egyértelművé váljék számára: Lentrall maga tartja rendben az irodáját. Annál jobb. Így valószínűleg nem derül ki, ha Gildern esetleg valamit nem pontosan ugyanoda tesz vissza. Nem beszélve arról, hogy így maga a dolgok elrendezése is elárulhat valamit Lentrallról.

Nekiállt hát, hogy töviről hegyire átkutassa Davlo Lentrall irodáját.

Fredda Leving a férjére pillantott, és jól látta, hogyan változik meg a férfi arckifejezése, amint bezárul mögötte az ajtó. A rendíthetetlen nyugalom a pillanat tört része alatt semmivé foszlott, s a helyét átvette az aggodalom és a gondterheltség. Kresh a feleségére nézett, és rögtön tudta, mire gondol a másik. Elmosolyodott, ha kissé szomorkásan is.

- Azelőtt, amikor még csak egy egyszerű rendőr voltam, képtelen lettem volna ilyesmire - mondta. - Akkoriban hagytam, hadd vágjon az arcom olyan képet, amelyet csak akar. A politika furcsa változásokra készíti az embert.

Fredda felállt, Alvarhoz lépett, és megragadta férje mindkét kezét. - Nem tudom, szomorkodjak-e, amiért alakoskodni kényszerülsz, vagy örüljek, hogy előttem legalább nem teszed - mondta. - Talán mindkettőt - felelte Kresh bocsánatkérő hangon. - Mit mondott Devray?

- Hogy a barátaink és az ellenségeink, akik talán nem is állnak egymástól olyan messze, valószínűleg a nagy részét már tudják mindannak, amit eddig oly kétségbeesetten próbáltunk eltitkolni előttük.

- Akárcsak előttem... - Fredda kissé hátralépett, és karját a mellén összefonva az íróasztal sarkára csüccsent. - Viszont, ha már úgyis mindenki tud mindent, talán megtörhetnél végre, és nekem is elárulhatnád, mi folyik itt.

Kresh összekulcsolta háta mögött a kezét, és járkálni kezdett fel-alá az irodában. Ritka, ám annál biztosabb jele volt ez aggodalmának és türelmetlenségének.

- Hol van már ez a fickó? - kérdezte a levegőtől, majd a felesége felé fordulva így folytatta: - Nem azért nem mondtam semmit, mert bármit is titkolni akartam előtted. Csak azt szerettem volna, ha te is ugyanúgy hallod a dolgokat, ahogyan én hallottam tegnap. Kíváncsi vagyok a véleményedre erről a... erről, de nem akarom, hogy az én nézeteim és előítéleteim befolyásoljanak téged.

- Hát, valóban nem árultál el valami sokat... Csak annyit tudok, hogy a dolog nem kis bajt jelenthet az újtörvényesekre nézve.

Kresh felhagyott a járkálással, és újra feleségére emelte gondterhelt tekintetét.

- Nemcsak az újtörvényesekre, de mindannyiunkra - mondta. - Na végre, megérkezett az emberünk!

Az ajtó kinyílt, és egy meglehetősen energikus kinézetű fiatalember lépett be egy meglehetősen hétköznapi, átlagos magasságú és felépítésű, sötétbarna színű robot társaságában, aki rögtön el is foglalta helyét az egyik falifülkében. Ám milyen jelentéktelen volt a robot, olyan feltűnő volt a gazdája. Szögletes arcával, sötét bőrszínével, tüskerövid hajával és mindenben keresztüldő, szúrós tekintetével, ha hétköznapi értelemben véve nem is jóképű, mindenesetre eléggé szembeötlő jelenség volt. Akár jelentős események középpontjában állt, akár nem, annyi bizonyos, hogy rendkívül fontos személynek látszott.

- Jó napot, dr. Leving! - hajtott fejet Lentrall Fredda előtt udvarias, bár kissé divatjamúlt módon. - És önnek is, uram!

- Jó napot! - felelte Kresh, s azzal leült az iroda egyetlen kanapéjára. Fredda a férje mellé huppant. - Kérem, dr. Lentrall, foglaljon helyet! - intett a kormányzó az egyik kényelmes karosszék felé.

Lentrall azonban állva maradt, keményen küzdve, hogy legalább némileg nyugodtabbnak látszódjék, mint amilyen valójában volt.

- Uram, mondanom kell valamit, ami első hallásra talán képtelenségnek hangzik. Úgy érzem... úgy érzem, követnek.

Kresh szomorúan elmosolyodott.

- Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de a dolog a legkevésbé sem lehetetlen - mondta. - A rendőrparancsnok az imént tett nálam látogatást, és arról számolt be, hogy bizonyos társaságok rendkívüli érdeklődést mutatnak az ön személye iránt. Ami azt illeti, meg is lennék lepve, ha valaki nem szegődött volna máris a nyomába.

Davlo bólintott, és ha csak kicsit is, mégis megnyugodni látszott.

- Furcsa, de mégis megkönnyebbülést érzek. Még mindig jobb, ha követnek, mintha kiderülne, hogy paranoiás vagyok.

- Higgyen nekem, fiam, ebben az életben az ember nem zárhatja el magát a többiektől. Akárhogy is, jöjjön ide, üljön le, vegyen egy mély lélegzetet, és aztán... aztán beszéljen végre a szóban forgó ügyről!

- Igenis, uram! - Davlo csak óvatosan tette le a hátsó fertályát, mintha attól tartana, hogy a szék összerogy a súlya alatt, vagy hogy a karfából kiugrik valamiféle szerkezet, és elkapja a grabancát.

Fredda csak most konstataulta, hogy a szobát átrendezték, és a férje sem ott ül, ahol szokott. Nyilván Kresh rendelte el az átalakítást, hogy a lehetőségekhez mérten csökkentse az érzelmi feszültséget. Alvar Kresh, szokásától eltérően, most nem trónszerű karosszékében terpeszkedett díszes, tekintélyt parancsoló íróasztala mögött. Inkább a kanapéra telepedett, talán kissé túlzott fesztelenséggel is. Lentrall így, a karosszékben ülve, Alvar szemmagasságánál kissé fentebb helyezkedett el. A kanapé és a szék közé állított alacsony kávézóasztal határvonalként, egyfajta semleges ütközőzónaként húzódott közöttük, mely megóvta Lentrallt attól, hogy valaki behatoljon a magánszférájába. Még Alvar nyugodt arckifejezése és halvány félmosolya is része volt az előadásnak.

És ekkor hirtelen megértette, hogy ő maga is a show-hoz tartozik. Alvar azt akarja, hogy Fredda beszéljen, és Lentrall is inkább őhöz intézze a mondókáját. Talán úgy véli, Lentrall fesztelenebbül viselkedik egy korban jobban hozzáillő személlyel? Egy asszonnyal, akinek nincs hivatalos rangja? Vagy arról lenne szó, hogy Alvar szeretne inkább a külső megfigyelő szerepkörében maradni, hogy pártatlanul és elfogulatlanul tudja megítélni a helyzetet? De az is lehet, hogy nincs is semmiféle különösebb oka. Talán csak a politikai ösztöne, valami megmagyarázhatatlan zsigeri érzés vezette őt minderre.

- Donald - szólt Kresh -, hozz a vendégünknek valami frissítőt!

- Máris, uram! - Donald előlépett falifülkéjéből, és Lentrall felé fordult. - Mit parancsol, uram? - kérdezte.

- Semmit. - Lentrall egy pillanatig kíváncsian méregette Donaldot, aztán Fredda felé fordította a fejét.

- Dr. Leving, kérem, ne vegye tolakodásnak, de jól feltételezem, hogy ezt a robotot itt ön tervezte és építette?

- Igen, a feltételezés helyes.

- Értem. Nos, ön meglehetősen ismert itt, az Infernón, mint ahogyan számos

teremtménye is.

- Enyhén szólva... - kuncogott Kresh kissé szomorkásan.

Lentrall Kresh felé fordult, és elmosolyodott.

- Igaza van, uram. Ami engem zavarba hoz, az a „Donald” név.

- Tudja, az a mániám, hogy az egyéni megrendelésre készült robotoknak egy réges-régi mesemondó figurái közül választok nevet - felelte

Fredda. - Az illető a Földön élt, még a prerobotikus korban. A neve...

- Tudom, Shakespeare - vágott közbe Lentrall. - William Shakespeare. Mellesleg úgy vélem, a mesemondónál sokkal inkább illene rá a költő vagy a drámaíró meghatározás. Jómagam is tanulmányoztam a munkásságát. Emiatt is jöttem zavarba. A többi robotja ugyanis mind-mind egy-egy Shakespeare-alakról kapta a nevét: Kalibán, Prospero, Ariel. Sőt, olvastam valahol egy leírást az otthoni életéről, és felfigyeltem rá, hogy a személyi robotját Oberonnak nevezte el. Megint csak Shakespeare. Ezért is csodálkozom, hogy honnan ez a „Donald” név.

- Nem értem.

- Uram, hogy a szolgálatára legyek - szólalt meg Donald, megjegyzését Lentrallnak címezve -, a Macbeth című dráma egyik mellékszereplőjéről kaptam a nevem.

- De hát nincs is ilyen nevű alak a darabban! - ellenkezett Lentrall. - Jól ismerem a drámát. Sőt, ami azt illeti, teljességgel bizonyos vagyok afelől, hogy egyik Shakespeare-darabban sem szerepel Donald nevű figura. - Lentrall egy pillanatra elgondolkozott. - Van a Macbethben egy bizonyos Donalbain - szólalt meg végül. - Lehet, hogy a „Donald” a „Donalbain” elírásából ered?

- Uram, bocsássa meg, amiért kijavítom, de épp most ellenőriztem le a fedélzeti adatállományomat, és megerősíthetem, hogy a szereplő neve igenis „Donald”!

- A te adatbázisodban lehet - felelte Lentrall. - Ha dr. Leving példánya hibás, a te fedélzeti referenciád pedig az övéén alapul, hát persze, hogy nálad is tévesen szerepel a név. Az idők során nagyon is sok elírás kúszott be a régi szövegekbe.

- És az nem lehet, uram, hogy a hiba az ön példányában van? - vetette fel Donald.

- Bármilyen megtörténhet, de nem hinném, hogy az én forrásom lenne a hibás. Én afféle gyűjtője vagyok az ilyen dolgoknak, és négy különböző Shakespeare-összesem is van. Három közülük adatállomány formájában, egy pedig nyomtatásban. És bizton állíthatom, hogy egyikben sincs „Donald” nevű szereplő.

- Értem - felelte Donald, láthatóan megrökönyödve a hírek hallatán. - A fedélzeti adatállományom nyilvánvalóan ellenőrzésre szorul.

- Érdekes - mondta Lentrall, miután Donald visszalépett falifülkéjébe. - A tanulság az, hogy soha nem tudunk annyit, mint azt gondolnánk magunkról. Egyetért velem, dr. Leving?

- Hm? Hogy mi? Ja, igen... - Fredda úgy érezte magát, mint akit jó alaposan fejbe kólintottak. Hogy követhetett el ekkora ballépést? És vajon hány hibát vétett még az évtizedek során, amikről még csak nem is tud? Mindenesetre elképesztő, hogy egy ilyen csip-csup tévedés képes ennyire letaglózni.

Mint ahogyan az is elég meglepő, hogy Lentrall van olyan durva és erőszakos, hogy erre mindjárt az első találkozásuk alkalmával fel is hívja a figyelmét. Mégis, úgy tűnt, a fickó tudomást sem vesz saját faragatlanságáról. Ez a Davlo Lentrall meglehetősen különc fiatalember, aki teljességgel híján van mindazon tulajdonságoknak és képességeknek, melyek valakit a politika terén előbbre vihetnének. Szerencséje, hogy más pályát választott.

No, de ebből nem élünk meg...

- Talán ideje lenne a tárgyra térnünk - jegyezte meg hűvösen.

- Ahogy mondja - kapott a szón Lentrall. - Mennyit tud eddig? Fredda habozott egy pillanattal, és óvatosan a férje felé pillantott.

Kresh szenttelen arckifejezése azonban nem sokat segített.

- Csak hogy tisztázzuk, dr. Lentrall, a férjem semmit sem árult el előre a dologról. Azt akarta, hogy első kézből tudjak meg mindent. Így hát, legyen szíves, kezdje a legelején!

- Rendben - felelte Lentrall az udvariatlanság határát súroló nyersességgel, mely azonban jelen körülmények között nem sok vizet zavart. - A lényeg, hogy véleményem szerint megtaláltam a módját, hogyan lehetne előbbre vinni az egész terraformáló tervet, és ezzel egyidejűleg véglegesen stabilizálni a bolygó éghajlatát.

- De csak embermilliók életének kockáztatása árán - szólalt meg Lentrall robotja a falifülkéből.

- Csend legyen, Kaelor! - torkolta le Lentrall türelmetlenül.

- Az Első Törvény kényszerített erre a megjegyzésre - ellenkezett a robot sértődötten. - Az ön terve megszámlálhatatlan emberi életet sodorna veszélybe.

- Aligha nevezhetnénk ezt veszélynek - ingerkedett Lentrall. - Inkább csak aprócska kockázatnak. Ám, ha a tervem beválik, az elkövetkező generációk lényegesen nagyobb biztonságban és kényelemben élhetnek majd.

- Ez az érv annyi bizonytalan feltevésen alapul, hogy számomra teljesen jelentőségét veszti - mondta Kaelor.

- Elmondtad a véleményed, hát most hallgass! Ez parancs! - mordult fel Lentrall, majd fejét ingatva Fredda felé fordult. - Tudom, hogy ön épp a nagyon is kiváló robotjairól híres - mondta -, de néha elgondolkozom azon, hogy talán mégis van valami abban, amit a telepések hangoztatnak lépten-nyomon.

- Az én fejemben is megfordult ez a gondolat, többször is, mint gondolná - felelte Fredda.

- De kérem, folytassa! Hogyan képzelel el a klíma stabilizálását?

- A bolygó északi sarkának elárasztásával - hangzott az egyszerű felelet. - Sarki-tenger tervnek hívom.

- Ez pontosan hogyan működne? - kérdezte Fredda.

Lentrall egy pillanatra úgy bámult Freddára, mintha az asszony azt kérdezte volna, mi haszna a robotmunkának.

- Ugorjunk vissza egy kicsit az időben - szólalt meg végül. - Sőt, ami azt illeti, a legjobb lesz, ha a legelején kezdem. Mint azt bizonyára ön is tudja, amikor az első űrlakók megérkeztek a bolygóra, egy elsivatagosodott világot találtak, mely két nagy különálló geológiai térségre tagolódott. A bolygó déli kétharmada mélyen fekvő síkság volt, míg az északi harmada egy hatalmas fennsík, mely lényegesen magasabban terült el a déli régióknál. Pontosán ezért merült fel, hogy érdemes-e egyáltalán belefogni az Inferno terraformálásába.

- Miért?

- Mert úgy gondolták, hogy ha bevezetik a vizet a bolygóra, az egész a déli féltekére folyik majd, mint ahogyan pontosan így is történt. Az északi felvidék ma egy kontinens, melyet Terra Grandénak nevezünk, míg a déli elárasztott síkságból lett a Déli-tenger. Így a bolygó déli sarkát víz borítja, míg az északi sarka szárazföld maradt.

- És van valami különbség?

- Nagyon is sok. A víz ugyanis lényegesen hatékonyabban nyeli el a hőenergiát, mint a levegő. És a víz áramlik, magával sodorva az elnyelt hőt. A déli félteke hőmérséklete azért

sokkal mérsékeltőbb és kiegyensúlyozottabb, mint az északié, mert a meleg víz a déli sark felé áramolva felmelegíti a térséget, míg a hideg sarki víz a mérsékelt égövek felé haladva hűti a környezetét. Persze, most szörnyen leegyszerűsítettem a dolgokat, de a lényeg ez.

- És azért nem történhet meg ugyanez északon, mert ott nincs víz - vont a le a következtetést Fredda, miközben lopva a férjére sandított. Kresh arca azonban továbbra sem árult el semmiféle érzelmet. Csak nézte a játékot, részt nem vállalt benne.

Lentrall buzgón bólogatott.

- Pontosan! A Terra Grande egy hatalmas, monolit szerkezetű kontinens, mely teljes egészében elfoglalja a bolygó felszínének északi egyharmadát. Minthogy az északi-sarki területeket nem tudja megközelíteni a víz, nem sok esély van arra, hogy az északi félteke hőmérséklete magától mérséklődjék. Az északi félteke trópusi területeinek éghajlata túlságosan forró, míg a sarkvidék túl hideg. Ha maga elé képzelem a térképet, láthatja, hogy a Terra Grande déli partja - ahol a bolygó lakosságának túlnyomó többsége él - többé-kevésbé az északi trópusi égövvel határos. Hádész elvileg pontosan a mérsékelt égöv közepén fekszik. A mérsékelt égöv azonban folyamatosan zsugorodik, és így lassan a lakható terület északi határára szorulunk, legalábbis bizonyos mércével mérve. Ami azt illeti, néhány szélsőségesen szigorú telepes felmérés szerint Hádész városa gyakorlatilag már most is lakhatatlan. Az elégtelen csapadékmennyiség miatt, gondolom. Akárhogy is, a bolygó lakható része csupán egy keskeny, alig öt-hat kilométer széles földszalag a Terra Grande déli pereme mentén. És ez a földszalag is egyre zsugorodik, minden erőfeszítésünk és helyi sikereink ellenére is.

- Azt hittem, a terraformáló terv révén lakható területeket nyerünk - mondta Fredda a férjére pillantva.

- Úgy is van - felelte Alvar. - Bizonyos helyeken. Főleg ott, ahol emberek élnek. Máshol viszont területet veszítünk. De Hádész és a Nagyöböl környékén általában véve nagyon szépen haladunk. Ha egyszer sikerül ezt a területet az ellenőrzésünk alá vonni, reméljük, innen majd könnyebben terjeszkedhetünk kifelé.

- Ha minden jól megy - jegyezte meg Lentrall. - Az aktuális kivетítések szerint többséyles a dolog. Mi ugyanis a magasponti egyensúlyra támaszkodunk. Az pedig, mint tudjuk, nem stabil.

- Mi az a magasponti egyensúly? - kérdezte Fredda.

Lentrall elmosolyodott, és zakója felső zsebéből előhalászott egy jókora pénzermét - egy telepes pénzermét, ahogy azt Fredda önkéntelenül is megállapította magában. Az érme olyan könnyen a kezébe akadt, hogy Fredda fejében az is megfordult, Lentrall szándékosan készítette oda, hogy könnyebben szemléltesse az álláspontját.

- Ez a magasponti egyensúly - mondta Lentrall, azzal bal keze mutatóujját egyenesen felfelé tartva óvatosan az ujjá végére illesztette az érmét. - Elméletben a végtelenségig is így tarthatnám ezt a pénzt - folytatta. - Nem kell mást tennem, mint hogy tökéletesen mozdulatlanul tartom az ujjam, nem mozdítom a karom, és vigyázok, hogy kívülről se ütődjön neki semmi. És persze ellensúlyozom a legcsekélyebb légmozgást is, nem beszélve az épület apró rezgéseiről. Természetesen arra is ügyelnem kell, nehogy túlkompenzáljam az esetleges behatásokat, miközben megpróbálok kiküszöbölni valami egészen kicsiny...

Ám ebben a pillanatban az érme lebillent az ujjáról, és nagyot csörrent az iroda kőpadlóján. Valahogy sokkal nagyobb zajt csapott, mint amire Fredda számított.

- Nos, valahogy hasonlóképpen áll az Inferno bolygó klímája is. Most éppen stabil, de a legkisebb légköri zavar hatására is óriási lehet a baj. A rendszerben nincs negatív

visszacsatolás, így egy esetleges perturbáció esetén semmi sincs, ami a rendszert visszabillentené egyensúlyi állapotába. Amióta csak az első időjárási szakember munkához látott, mindig is ilyen magas volt az Inferno éghajlatának egyensúlyi pontja. A klíma két véglet határán egyensúlyoz. A legkisebb elmozdulás, és az eredmény: túlmelegedés vagy a teljes lehűlés. Nagyon kell ügyelnünk arra, hogy mindig minden a legtökéletesebben menjen, különben... - Azzal fejével a padlón heverő pénzérme felé bökött.

- De ön megtalálta a megoldást - jegyezte meg Fredda, nem különösebben barátságos hangon. Lentrall nem azon munkálkodott, hogy meggyőzze őt, vagy hogy elmagyarázza, esetleg megvitassa a problémát. Inkább előadást tartott, lekezelve, sőt kioktatva hallgatóságát. Hangjából az öntelt gög és a leereszkedés furcsa vegyülete áradt. Úgy beszélt vele, akár egy kisgyerekekkel, akinek el kell magyarázni, miért kell a saját érdekében a felnőttek módjára - az egyetlen ésszerű módon - csinálni a dolgokat.

- Úgy van, megtaláltam - felelte Lentrall, majd lehajolt, felvette az érmét a földről, és a tenyerébe fektette. - Alacsonyponyi egyensúlyba hozzuk a bolygót, valahogy így. - És vadul rázni kezdte előre-hátra a kezét. Az érme a tenyerén maradt. Egyszer-kétszer ugyan sikerült megugrasztania, de az érme mindig visszaesett a helyére. - Mint láthatja, alacsonyponyi egyensúlyból sokkal nehezebb kimotozítani valamit, de még akkor is, a zavaró hatás elmúltával az egyensúly nyomban helyreáll. Egy sarki tenger hasonlóképpen stabilizálná a globális éghajlatot, és az egyensúlyt a legnagyobb erő is csak nehezen tudná kibillenteni. Mint ahogy azt az imént felvázoltam, a problémát az jelenti, hogy az északi féltekén nincsen vízmozgás. Ha volna rá mód, hogy valahogy vizet juttassunk az északi-sarki területekre, és biztosítanánk a víz összeköttetését a Déli-tengerrel, akkor a meleg víz észak felé áramolva felmelegítené az Északi-sarkot, a hideg víz pedig visszatérve lehűtené a tenger vizét, persze a part menti területekkel együtt. Így kialakulna az alacsonyponyi egyensúly, ahol a bolygón munkálkodó természeti erők végeznék el a szükséges korrekciókat. Ha egy térség túlságosan felmelegszik, a hideg sarki víz lehűti. Ha pedig a hőmérséklet valahol túl alacsonyra esik vissza, a trópusi vizek felmelegítik a területet. Tehát nem kell más, mint hogy mindkét sarkot víz borítsa.

- De hát egy csomó olyan terraformált bolygó létezik, amelynek nincsenek víz alatt a sarkai - ellenkezett Fredda. - Sőt, ha jól emlékszem, a Földön sem volt ez másként. Az egyik sark szárazföld volt, a másikon pedig csak korlátozott mértékben áramolhatott a víz. Gondolom, azért, mert szinte állandóan be volt fagyva.

Lentrall megint elmosolyodott, de az arckifejezése a legkevésbé sem volt barátságosnak nevezhető. A vezérszónok diadalmas mosolya volt ez, mely leginkább a dölyfös, leereszkedő vigyorhoz állt közel. Az áldozat beleesett a gondosan felállított csapdába, és itt jön ő, hogy a gyilkos tört megforgassa benne.

- Erre is megvan a magyarázat - mondta. - És azt hiszem, önnek is be kell majd látnia, hogy a válasz is csak az én elméletemet igazolja. Ami a szárazföldi sarkokkal bíró terraformált bolygókat illeti, biztosíthatom önt, hogy a mozgó víztömeg mindegyik esetében sokkal közelebb kerül el a sarkokhoz, mint az Infernón.

- És mi a helyzet a Földdel? - szölt közbe Kresh.

- Először is, a Föld természetes óceánjai sokkal-sokkal mélyebbek voltak, mint bármelyik terraformált bolygó mesterséges tengerei - felelte Lentrall. - S minthogy mélyebbek voltak, nagyobb víztömeget hordoztak, így a fűtőhatásuk is nagyobb volt.

- Másodszor, a Föld lényegesen nagyobb területét borították, mint azt a legtöbb terraformált bolygó esetében elmondhatnánk. A Föld háromnegyede víz alatt volt. Az

Inferno felszínének alig a kétharmada víz, és a teljes mértékben terraformált bolygók esetében ez az arány még kisebb. Lehet, hogy a különbség a kétharmad és a háromnegyed között nem tűnik olyan jelentősnek, pedig igenis az. És ha, mint mondtam, nem csak a felszínt, hanem a térfogatot is vizsgáljuk, nos, az Inferno tengerei a közelébe sem érnek a földi óceánoknak.

- Harmadszor, igaz, hogy a Föld óceánjai nem érték el közvetlenül a sarkokat, de ahhoz elég közel folytak hozzájuk, hogy a hőcserét hathatósan véghezvigyék.

- Negyedszer, a Föld szárazföldi Déli-sarka sokkal hidegebb volt, mint a víz borította Északi-sark, ami szintén az én érvelésemet támasztja alá, miszerint a folyékony víz mérsékli a hőmérsékletet. És amikor az északi jeges-tenger befagyott, a jég alatt akkor is óriási mennyiségű víz - és persze számos tengeráramlat - mozgott.

- Végül, a Föld éghajlata rendkívül instabil volt. Számos jégkorszakot szenvedett el, amit egyik-másik változó csupán csekély mértékű ingadozása idézett elő. És számos bizonyíték támasztja alá, hogy az instabilitás egyik oka éppen az volt, hogy a víz nem tudott szabadon áramolni a sarkok körül. Állítom hát, hogy mindezek a jó öreg Földdel kapcsolatos érvek csak erősítik, és semmiképpen sem gyengítik azon érvelésemet, miszerint vízre van szükségünk az Északi-sarkunk körül.

- Hm... - jegyezte meg Fredda, minthogy úgy érezte, ettől okosabbat nem tudna most mondani. És az egészben az volt a legdühítőbb, hogy ennek a hólyagnak teljesen igaza volt. Rémesen jól sorakoztatta fel az érveit. Mégis volt valami a hanghordozásában, a testtartásában, a viselkedésében, ami arra készítette Freddát, hogy foggal-körömmel ellenkezzék, de legalább megpróbálja vitába szállni vele.

- Folytassa, dr. Lentrall - mondta Alvar tökéletesen közömbös hangon. - Min alapulnak a következtetései?

- Remek kérdés, kormányzó úr! - felelte Lentrall olyan hangon, mintha egy ügyes kisiskolást veregetne vállon. - Mint ahogyan azt ön is nyilván tudja, az Inferno eredeti terraformáló tervei kimondottan előírták egy ilyen sarki tenger létrehozását. Magam is ezekből a régi tanulmányokból merítettem az információimat.

- És miért törölték a Sarki-tengerre vonatkozó terveket? - kérdezte Fredda.

- Részben politikai, részben ütemtervezési okokból. A Sarki-tenger létrehozása évekkal meghosszabbította volna a munkálatokat, pedig a szakembereken már így is óriási volt a nyomás. A bolygó benépesítését minél hamarabb meg akarták kezdeni. Pedig akkorra már egy csomó minden balul sült el a terraformáló tervvel kapcsolatban. Még az is felmerült, hogy az egész vállalkozást hagyják a csudába. A költségek ugyanis teljes mértékben kicsúsztak az ellenőrzés alól. Ám a nyilvános kudarc óriási sebet ejtett volna az úrlakók tekintélyén és büszkeségén. A mérnökök határozott utasítást kaptak a munkálatok folytatására, de a megfelelő forrásokat és időt nem bocsátották a rendelkezésükre. Valóban nem volt más választásuk, mint hogy itt-ott megnyirbálják a tervezetet. A Sarki-tenger is ennek esett áldozatul. Azzal, hogy törölték a létrehozását, elegendő pénzforrást szabadítottak fel a terraformáló terv többi részének végrehajtásához.

- Nagylelkű szépítése ez a dolgoknak - jegyezte meg Kresh. - Magam is áttanulmányoztam a régi aktákat és jelentéseket, és én úgy fogalmaznék: a közelébe se kerültek a terraformáló terv teljes végrehajtásának. Csak mondták, hogy minden rendben. Az Inferno terraformáló szakemberei nagyon is jól tudták, mekkora káoszt hagytak maguk után. Legalább három olyan jelentéssel találkoztam, mely a bolygó éghajlatának teljes összeomlását vetíti előre. És ami azt illeti, mind a három, néhány év eltolódással ugyan, de

nagyjából mostanra jósolja a katasztrófát.

Lentrallnak láthatóan nem nagyon tetszett, hogy Kresh megszakította az előadását.

- Akárhogy is, az eredeti tervezési dokumentumok egyenesen előírják egy a sarkot és a sarkvidéket borító víztömeg létrehozását. A számítások egyértelműen igazolják, hogy a Sarki-tenger mérsékelné és stabilizálná a bolygó éghajlatát, ezzel egy időben megnövelve a Terra Grande éves csapadékhozamát.

- Elég nagy munka kiásni egy egész óceánt - szólalt meg Fredda. Lentrall ismét elmosolyodott, de úgy, hogy azzal cseppet sem lopta be jobban magát Fredda szívébe.

- Úgy van - értett egyet Lentrall a megjegyzéssel. - Csakhogy a munka nagy része már el is van végezve. Kaelor, hozd ide a térképtáskámat!

Lentrall robotja előrelépett, kinyitotta a mellkasába épített tárolóegységet, elővett belőle egy hosszú, vékony hengert, és átnyújtotta gazdájának. Lentrall lecsavarta a henger tetejét, és kihúzott belőle egy fényes papírszerűségre nyomtatott térképet.

- Ez itt az Inferno északi-sarki területe - mondta, miután kiterítette a térképet az alacsony kávézóasztalra. - Az Infernónak van egy jellegzetessége, amelyről hajlamosak vagyunk megfeledkezni, mégpedig az, hogy a bolygó felszíne meglehetősen kráteres. Részben ez az oka annak is, hogy a városok oda települtek, ahová. Az eredeti telepések ugyanis igyekeztek kiválasztani a legkevésbé kráteres területeket. Ráadásul a legtöbb kráter az erózió folytán jelentősen megnagyobbodott.

A Terra Grande és a mai óceáni térség alapjául szolgáló mélyföld nagy részén egymást érik a hatalmas tölcserétek.

Lentrall ujjá most a térkép kellős közepére bökött.

- Mint láthatják, maga az Északi-sark is több, egymásba nyúló kráter közepén helyezkedik el, melyet a köznyelv Sarki-teknőként ismer. Két dolgot vehetünk észre a földteknővel kapcsolatban. Az egyik, hogy csaknem teljes egészében a tengerszint alatt terül el, a másik pedig, hogy a kráterek belsejét gyakorlatilag összefüggő jégtakaró borítja. A jégtakaró valamikor csak időszakos volt, mára azonban állandósult, és folyamatosan növekszik. Minden évben, az északi nyár idején egy kissé visszaolvad ugyan, de a tél évről évre több havat hoz, így a következő esztendőre a jégtakaró nagyobb lesz, mint volt. A bolygó édesvízkészletének egyre nagyobb része esik foglyul a kráterek mélyén. Ha egy csatornán keresztül meleg, trópusi víz áramlana a tölcserétekbe, hamar megolvasztaná a jeget. Tehát, ha összekötnénk a Déli-tengert és az északi Sarki-teknőt, a trópusi meleg víz és a felolvadt jég létrehozná a Sarki-tengert.

- Szóval, azt állítja, hogy van egy kész tengermedrünk, amely máris félig tele van vízzel. Fagyott vízzel ugyan, de az nem sokat számít. Tehát nem kéne mást tennünk, mint hogy megássuk a csatornát.

- Ami szintén nem kis vállalkozás, és nem is egyszerű - tette hozzá Kresh. - És vagy két csatornát kell ásunk, vagy egy olyan nagyot, melyen elfér egymás mellett az északi és a déli áramlat.

- Ami azt illeti, mindkét alternatívára szükség van - jegyezte meg Lentrall. - Kell egy csatorna a két áramlatnak, és egy, amely egy túlnyomást szabályozó szelepként funkcionálna. Ennek persze nem kellene túl nagy vízmennyiséget elbírnia, de lehetővé tenné a tenger vízmennyiségének szabályozását.

- És hogyan lehet megoldani, hogy a víz két irányban áramoljon egyetlen csatornában? - tette fel a kérdést Fredda.

- Nos, ez a dolog egyik legszebb része - felelte Lentrall. - A természetes óceánoknál eleve

így működik a dolog. A meleg víz a felszín közelében áramlik, a hideg pedig lent, a mélyben. A kettő között egy természetes hőmérsékleti határréteg, úgynevezett metalimnion jön létre. A két áramlat így teljes mértékben elkülönül egymástól. Még akár a sűrűségük vagy a nyomelemtartalmuk is eltérhet egymástól. A két áram magától nem keveredik egymással. A mi esetünkben a dél felé mozgó hideg áramlat arra is jó, hogy a vízerózió folytán tökéletesítse a kezdeti stádiumban lévő csatornamedret.

- Az ön szájából olyan egyszerűnek hangzik az egész - jegyezte meg Fredda, és a legkisebb erőfeszítést sem tette, hogy elleplezze a hangjában bujkáló szarkazmust. - Hogyhogy eddig ez senkinek sem jutott az eszébe?

Lentrall azonban láthatóan érzéketlen volt a gúnyra, nyilván eleve képtelen volt észlelni azt.

- Ó, nagyon is sok embernek megfordult a fejében a gondolat! - mondta. - A probléma csak az, hogy ez idáig senki sem találta meg a módját a csatornameder kialakításának. A feladat ugyanis a hagyományos ásási technológiákkal túl nagy és költséges lenne. Ha ebben a minutában nekivágnánk, és minden erőnket bevetnénk, a feléig se jutnánk, mire az éghajlat teljesen összeomlik.

- De ön, és csakis ön, megtalálta a megoldást! - mondta Fredda. A gúny ezúttal csaknem célba talált.

- Hát, igen... - felelte Lentrall, hirtelen kissé óvatosabb hangnemre váltva. - Úgy tűnik.

- Nos, mi lenne az? - faggatózott tovább Fredda. - Hogy az ördögbe akarja megvalósítani a tervét?

Lentrall félreérthetetlenül megdöbbsent. Alvar felé fordult, majd ismét vissza Freddára.

- Úgy érti, a kormányzó úr nem tájékoztatta? Nem magyarázta el az elképzelésemet?

- Igen, úgy - felelte Fredda. Lopva a férjére pillantott, de elég egyértelműnek tűnt, hogy Alvar véletlenül sem fog megszólalni. - A kormányzó azt akarta, hogy első kézből halljam a javaslatát.

- Értem - mondta Lentrall kövé meredve. - Én azt hittem, már ismeri a dolog ezen részét.

- Nos, nem - felelte Fredda egyre nagyobb aggodalommal. - Újra megkérem hát, hogy ismertesse a tervét. Hogyan képzelel el a megoldást?

Davlo Lentrall egy pillanatig eljátszadozott a térkép csücskével, majd megköszöörülte a torkát, kiegyenesítette a derekát, és mélyen Fredda szemébe nézett.

- A dolog egyszerű - mondta. - Egy üstökösöt akarok a bolygónak irányítani.

6. FEJEZET

Gubber Anshaw Valhalla széles sugárútjait rózta, és magában mosolygott. Járt már egyszer-kétszer a rejtett városban, és őszintén boldog volt, hogy újra itt lehet.

Valhalla meglehetősen haszonelvű város volt, melyet a legapróbb részletekig úgy terveztek, hogy hatékonyan, ésszerűen és szabályszerűen működjön. A település leginkább - eléggé ironikus módon - a föld alatti telepes városokra emlékeztetett, jóllehet, a szükség hozta így. A föld alatti építkezés természetesen különleges feltételeket követelt.

A város négy szinten terült el. Az alsó három szint - teljesen szokványos módon - a tárolóhelyiségeknek, lakónegyedeknek és más hasonló egységeknek adott otthont. Az emeletek között széles rámpák és gyorsliftek biztosították az átjárást. Gubber azonban Valhalla legfelső szintjén bolyongott, mely olyannyira különleges és rendhagyó volt, hogy igazából semmire sem emlékeztette.

Olyan volt, mint egy hatalmas, nyitott terasz. Egy pontosan két kilométer hosszú és egy kilométer széles félhenger volt ez, melynek fala simán olvadt bele a hatalmas, lekerekített mennyezetbe. A terasz egész belső falát valamiféle erősen tükröződő, hófehér anyag borította. A hatás az emberi szem számára talán túlságosan is vakító volt, de az újtörvényesek szemmel láthatóan ezt tartották a leghatékonyabb világítási módnak.

Az óriási terasz jórészt még mindig üresen tátongott, bár Gubbernek úgy tűnt, a legutóbbi látogatása óta született néhány új építmény. Az „építmény” szó ugyanis sokkal inkább illet ezekre a létesítményekre, mint az „épület”, merthogy legtöbbjük még csak nem is hasonlított a hagyományos értelemben vett házakra.

Persze, azért itt, a főszinten is akadt egypár normálisabb kinézetű épületszerűség, mely valamilyen szokványosabb célt szolgált. Gubber is felismert néhány javítóműhelyt, raktárépületet vagy rakodótelepet. De nem szentelt nekik különösebb figyelmet. Tekintetét inkább a szint közepén csoportosuló, kevésbé beazonosítható építmények vonzották.

Akkorák voltak, mint egy két- vagy háromszintes épület, és szinte mindegyik valamilyen geometriai alakzatot mintázott: kockát, kúpot, dodekaédert, ellipszoidot, három-, négy- vagy ötoldalú gúlát, melyek mindegyike a három alapszín egyikére volt festve. Némelyikük furcsán is tartotta magát. Az egyik kúp például fejjel lefelé állt, két gúla pedig az egyik alapélén egyensúlyozott. Gubbernek elképzelése sem volt, hogy nem borulnak föl.

Egy gyermek gondatlanul összehányt építőkövei jutottak az eszébe. Amikor legutóbb itt járt, Lakón-03 absztrakt művészeti kísérletnek nevezte az építményegyüttest, és bonyolult fejtegetésbe kezdett a szépségről és használhatóságról szóló legújabb elméletekről, melyek jelenleg foglalkoztatják az újtörvényesek társadalmát.

Némelyik építményről egyértelműen kiderült, hogy tartózkodnak benne, és használják őket valamire, míg másokról úgy tűnt, be sem lehet jutni a belsejükbe. Ezek, lényegüket tekintve, absztrakt szobrok voltak csupán. Gubber művészeti szempontból ugyan nem tartotta őket nagyra, de a tény, hogy az újtörvényes robotok szobrokat készítenek, mindenképpen lenyűgözte. De vajon a maguk öröme építették őket, vagy csak kényszerítve érezték magukat a Negyedik Törvény homályos előírása által? Valóban tetszettek nekik ezek a hatalmas geometriai alakzatok, vagy csupán azért készítették őket, mert úgy érezték, ezt kell tenniük, hogy saját maguk is meggyőződjenek arról, igenis képesek a valódi alkotótevékenységre? Más szóval, ezek a furcsa teremtmények vajon azért

készítettek szobrokat, mert így akarták, vagy mert a Negyedik Törvény ezt kívánta meg tőlük, esetleg, mert úgy érezték, így kell tenniük, hiszen az embervárosokban is van művészet?

Gubbert már hónapok óta foglalkoztatták ezek a kérdések, de most elégedetten konstataálta, hogy egy lépéssel sem került közelebb a válaszhoz. Lakón-03-nak nem sikerült kielégítő magyarázattal szolgálni, és maga Gubber sem tudott előállni semmilyen megfelelő értelmezéssel. Ám ez nagyon is jó volt így. A rejtvények minden ízüket és zamatukat elveszítik, ha megfejtik őket.

- Ez a hely mindig megdőbbsent - mondta házigazdájának. - És vajon miért, uram? - kérdezte Lakón-03.

Gubber halkán felnevetett, és széles mozdulattal körbeintett, mintha egész Valhallán végig akarna mutatni.

- Gondolom, azért, mert ez az egész egy cseppet sem hasonlít rám - felelte.

Lakón-03 egy pillanatig elgondolkodva bámult vendégére, majd így válaszolt:

- Talán azért van ez így, mert ön találta fel a gravitonagyat, és ezért arra számított, hogy saját személyiségének kivételését látja majd mindazon dolgokban, melyeket gravitonagyú lények teremtettek.

- Hát, valami ilyesmi - bólogatott Gubber. - És hozzá kell tennem, bármilyen csinoska is, én semmiképpen sem ilyenre terveztem volna ezt a várost.

- Érdekes - felelte Lakón. - Bennünket, újtörvényes robotokat mindig is mélyen foglalkoztatott az esztétika, de be kell ismernem, sohasem tulajdonítottunk nagy jelentőséget tervezőink ízlésének és véleményének. És azt is meg kell vallanom, az a kevés tanulmány, amit ennek szenteltünk, inkább dr. Leving felé mutat, semmint önhöz, uram.

- Ez cseppet sem lep meg - jegyezte meg Gubber. - Hiszen csak nemrégiben kezdtem el érdeklődni az újtörvényesek iránt. Sőt, ami azt illeti, arról sem régen tudok, hogy közöm van egyáltalán a megteremtésükhöz. Fredda Leving egyszerűen fogta a gravitonagyról szóló terveimet, megalkotta az új Törvényeket, és beleépítette őket a gravitonrobotokba, miközben még csak arra sem vette a fáradságot, hogy értesítsen a dologról, nemhogy az engedélyemet kérje.

- Ön tehát nem támogatója az újtörvényes robotoknak.

Gubber megállt, és mosolyogva nézett vendéglátójára.

- Elméletben nem - mondta. - Úgy vélem, rendkívül veszélyes és meggondolatlan lépés volt ez dr. Leving részéről. A gyakorlatban viszont azokat az újtörvényeseket, akikkel eddig találkoztam, kimondottan szimpatikusnak találtam. Ti valahogy másként látjátok a világot, mint az emberek, és másként, mint a háromtörvényesek.

- Megkérdezhetem, hogy milyen tekintetben?

Gubber bólintott, aztán előrenézett, és újra elindult.

- Nem - felelte. - Inkább te mondd el! S közben csak sétálgassunk a városban, amely, mint tudjuk, cseppet sem olyan, mint vártam. Mesélj nekem az újtörvényesek világnézetéről!

Lakón-03 elgondolkozott, miközben nekivágtak Valhalla széles központi sugárútjának.

- Érdekes kihívás - szólalt meg végül. - És megkockáztatom, nem is találna két újtörvényest, aki teljesen ugyanúgy látná a világot. Tudja, mi szeretünk elmélkedni és vitázni a dolgok felett. Annyit azonban biztosan állíthatok, hogy mindannyiunkat egyformán zavarba ejt a külvilág, mint ahogyan az az érzésem, mi is ugyanúgy zavarba ejtjük a külvilágot. Az embereknek és a háromtörvényeseknek évezredek álltak a

rendelkezésükre, hogy kialakítsák az egymáshoz való viszonyukat, és hogy megtalálják a helyüket a világegyetemben. Az újtörvényeseknek minderre csupán négy-öt szabványév jutott. Ez idő alatt a legfontosabb, amit megtanultunk, az volt, hogy az emberek és a háromtörvényesek világa nem épp a legvendégszeretőbb hely a mi fajtánk számára. Sokszor a leggyilkosabb gyűlölettel kell szembenéznünk, de a legjobb esetben is csak hűvös közöny az osztályrészünk.

Egy hatalmas, kétszintes épülethez értek, melyet úgy helyeztek el, hogy innen az egész főszintet be lehessen látni. Ez volt a város kormányzati központja. Amikor Prospero távolt volt, Lakón-03 felelt a város mindennapjaiért. Lakón-03 nőiesen kecses karmozdulattal maga elé engedte Gubbert, aztán mindketten áthaladtak a széles kapubejárón, majd nekivágtak az épület felső emeletére vezető, kanyargó feljárónak.

- A gyűlölködés hátterében pedig az az egyszerű tény áll - folytatta útközben a fejtegetését Lakón -, hogy nincs előre elrendelt szerepünk és célunk a világban. Így hát magunknak kell meghatároznunk azt, ami nem egyszerű, és főként semmiképpen sem gyors folyamat. Prospero mindennek nagyon is tudatában van. Képességeink és adottságaink a terraformálás területén persze kiváló lehetőséget nyújtanak a számunkra. Ám Prospero tudja, hogy így is jó időbe telik, amíg az emberek elfogadnak bennünket teljes értékű munkatársnak. Mint ahogyan azzal is tisztában van, hogy amíg el nem érkezik ez az idő, különösképpen ügyelnünk kell a biztonságunkra, és kérelhetetlenül meg kell ragadnunk minden adandó lehetőséget önmagunk továbbfejlesztésére. Tudom, hogy ezzel korántsem nyújtottam kielégítő feleletet a kérdésére, de ennek pusztán az az oka, hogy mi magunk sem találtuk még meg a választ. Szükségünk van hát egy helyre, ahol nyugodtan keresgélhetünk. Egy menedékre, egy szentélyre, ahol elmélkedhetünk, tanulhatunk és tervezhetünk. És ezt Valhalla nyújtja a számunkra. De valami mást is jelent nekünk. Valamit, ami mindennél sokkal-sokkal fontosabb.

Lakón-03 és Gubber felértek a feljáró tetejére. Egy hatalmas panorámaablak előtt álltak, melyen túl Valhalla kétségkívül emberhez cseppet sem hasonlító, mégis lenyűgöző látványa tárta magát büszkén eléjük.

- Valhalla - mondta Lakón-03 - az otthonunk.

-”Első fázis: a Grieg-üstökös befogása, valamint a mozgásszabályozó rakéták és a propulziós berendezések felszerelése.” Ez utóbbi, gondolom, valami jókora bombaszerűség lehet - nézett fel jegyzetömbjéből Jadelo Gildern, egy meglehetősen visszatetsző mosoly kíséretében. - Sosem szerettem, ha valaki visszaél az eufémia eszközével. Ezek a „propulziós berendezés”-féle homályos kifejezések csak arra jók, hogy az ember megakadjon azon, mi az ördögöt is jelenthet.

- Folytassa, Gildern! - szólt közbe Simcor Beddle, miközben karját a mellkasa előtt összefonva hátradőlt klubfoteljében, és tekintetét a mennyezet egyik sarkára szegezte.

- Igenis, uram! „Második fázis: a fő propulziós berendezés aktiválása. Harmadik fázis: út a bolygó felé. A pályára állításért és az irányban tartásért a mozgásszabályozó rakéták felelnek. Negyedik fázis: a Grieg-üstökös különálló darabokra való ellenőrzött felosztása.” Érdekes, Lentrall nem adja meg a darabok pontos számát és nagyságát. „Ötödik fázis: az üstökösdarabok irányba állítása. Hatodik fázis: a darabok felszínbe csapódása.”

- Lángoló csillagok! - jegyezte meg Beddle. - Egyszerűen képtelen vagyok elhinni! Ezek egy üstökös akarnak a bolygónak irányítani, hogy csatornát ássanak a Sarki-teknőhöz?

- Nagyon úgy tűnik, uram. Úgy tervezik, hogy az üstökösdarabok pontosan meghatározott helyeken, egyetlen vonal mentén csapódjanak a felszínbe, mint a

gyöngyszemek a nyakláncon. Lényegében véve, az üstökösök alakítják ki a csatornamedret egyik végétől a másikig, ráadásul ferdeszögű becsapódással.

- Ez mit jelent? - kérdezte Beddle.

- Ahelyett, hogy az üstökösdarabok merőlegesen érnének földet, úgy irányítják őket, hogy egy bizonyos szögben becsapódva ne kerek, hanem hosszú, ovális alakú krátereket képezzenek.

- És a teknő és a tenger között egy csapásra kész a csatorna?

- Nem, uram. Úgy tűnik, azt nem várják, hogy az üstökös az egész munkát elvégzi majd helyettük, de mindenképpen arra számítanak, hogy a feladat túlnyomó részét megoldják vele. A kráterek összekötésére hagyományos ásási módszereket, ahogy ők nevezik, közepes hatóerejű, nullasugárzású magfúziós eszközöket - más szóval, atombombát - használnának. A tervnek persze egyéb részletei is vannak, ám amikor azt mondom, részletek, olyan nagyszabású projektekre gondolok, melyek mindegyike külön-külön is hatalmas vállalkozást jelent. A terv végrehajtásához kétszer is meg kell változtatniuk a Léthe folyási irányát. A Léthe jelenleg egy ideig nyugatról keletre halad, majd dél felé kanyarodva torkollik a Nagy-öbölbe. A terv szerint a becsapódás előtt felduzzasztják a folyó vizét közvetlenül a kanyarodási pont fölött, majd egy új, északi irányú mederbe kényszerítik, így hozva létre a Sarki-teknő új kivezetését. A becsapódás után aztán összekötik a régi és az új medret, és újra megváltoztatják a folyásirányt. A Léthe folyóból így Léthe-csatorna lesz, mely az új Sarki-tengert köti majd össze a Déli-tengerrel.

Beddle hirtelen talpra ugrott, s valósággal leordította Gildern a székéről.

- De hát ez örülség!! Engem aztán tényleg gyakran vádolnak megalomániával, de ez... ez túltesz a legvadabb elképzeléseimen is! - Kétségtelenül nagyra törő terv.

Beddle szúrós pillantást vetett Gildern felé.

- Maga mindig is hajlamos volt a dolgok szépítésére. Szinte már az a gyanúm, magának kifejezetten tetszik ez az agyamentség.

- Beismerem, legalábbis nyitott vagyok a gondolatra - felelte Gildern. Beddle döbbenet bámult beosztottjára.

- Biztosra veheti, hogy erre még a későbbiekben visszatérünk - mondta. - Hogyan sikerült az információ birtokába jutnia?

- Betörtem Lentrall irodájába, és minden iratot átvizsgáltam, amihez csak hozzáfértem - válaszolta Gildern.

- Azt hittem, mindketten egyetértettünk abban, hogy ez a vállalkozás túl nagy kockázattal jár.

- Lentrall kora reggel elindult az irodából, és magával vitte a robotját is. Jó ideje figyelem már az épületet, és tudom, hogy ilyenkor gyakorlatilag a kutya sem téblábol benne. Úgy éreztem, nem túl kockázatos, ha gyorsan átkutatom az irodát, és lemásolom a szerteszt heverő jegyzeteket. Arra, hogy belemászok a komputerfájljaiba, még csak kísérletet sem tettem. Az szinte egyenlő lett volna a biztos lebukással.

Beddle bólintott, szemmel láthatóan elégedetten.

- Mit tippel, mennyire kell komolyan venni ezt az egészet? - kérdezte.

- Nem tudnám megmondani - felelte Gildern, és most az egyszer a legőszintebben is gondolta a szavait. - A papírokban és adatkockákban semmi erre utalót nem találtam. Láttam ugyan Lentrall javaslatát, de azt, hogy Kresh hogyan reagál rá, igazán nem lehet előre kiszámítani.

- Mindenesetre már másodszor találkozik a héten ezzel a holdkórossal - vont a

szemöldökét Beddle. Aztán intett a hozzá legközelebb álló robotnak, aki máris ugrott, hogy egy kárpitozott széket rakjon a gazdája fenéke alá. Beddle leült Gildern mellé, és az arcába hajolt. - Szinte már az az érzésem, maga egyetért ezzel a... ezzel a tervvel.

- Én azért nem mennék ilyen messzire. Inkább azt mondanám, képen kell lennünk, amikor a dolog kitudódik. Mert hogy hamarosan ki fog, az biztos. Ilyen nagyszabású terv nem maradhat sokáig titokban.

- Ezzel magam is tökéletesen egyetérték. De megkérdezhetem, miért szentel ekkora figyelmet ennek az üstökös-ügynek?

- Mert egy fél délelőtnyi gondolkodás elég volt ahhoz, hogy valami olyan történjék velem, amit azelőtt még csak véletlenül sem engedtem volna meg magamnak. Ennek az ügynek a tanulmányozása révén beláttam végre, hogy a bolygónk halálra van ítélve.

- Hogy mit mond?

Gildern lerakta valahová a levegőbe a jegyzetömbjét, amit a személyi robotja hang nélkül elkapott. A biztonsági főnök előrehajolt, és gondterhelt, komoly arccal így folytatta:

- Uram, a bolygó haldoklik. Hiába minden erőfeszítés és igyekezet, a sorsunk az apró sikerek ellenére elkerülhetetlen. És ezzel, ha mélyen magunkba tekintünk, mindannyian tisztában vagyunk. Ha egy pillanatra eltekintünk a párt érdekeitől, ön is tudja, én is tudom, hogy Alvar Kresh kiváló kormányzó. Nagyon sok mindent sikerült elérnie, és így jelentős időt nyert a bolygónak. De mindössze ennyit tett. És ennél többet, legalábbis eddig a pillanatig, senki sem tudott volna elérni. A szívünk mélyén mindig is tudtuk, hogy ez kevés, és hogy a sorsunk megpecsételődött. S minthogy mind meghalunk, nem számít, mit teszünk. Ezért úgy döntöttünk, hogy a hátralévő időben ilyen ostoba kis politikai fondorkodásokkal szórakoztatjuk magunkat. Ezek a kis cselszövények igazából a légynek sem ártanak, és a végeredményen úgysem tudnak változtatni. Mindannyian meg fogunk halni. De most... most végre felcsillant egy parányi reménysugár, hogy a bolygónk talán mégis életben maradhat. Nem túl nagy rá az esély, az biztos. A kockázat, a veszély óriási. De legalább van egy mákszemnyi remény.

- Hm... Értem - mondta Beddle. - És gondolom, ez minden, amiért ennyire érdekli magát a téma.

- Nem, uram, nem csak ennyi. De a gondolat, hogy valóban győzhetünk, hogy tényleg életben maradhatunk, természetesen megváltoztatja a játékszabályokat. Ha az én fejemben ez játszódik le, óhatatlanul is felmerül, miért ne fordulnának meg ugyanezek a gondolatok mások fejében is. És akkor ők is teljesen másként tekintenek majd a politikai helyzetre. Ezeket a lélektani folyamatokat igenis számításba kell vennünk, amikor megtervezzük a következő lépésünket.

- Magának jár még valami a fejében - hunyorított Beddle.

- Úgy van, uram - felelte Gildern, s a tekintete hirtelen felcsillant a lelkesedéstől. A személyi robotja felé biccentett. - Ez a jegyzetömb itt, a robot kezében, a terv összes technikai részletét tartalmazza, a végrehajtásra vonatkozó elképzelésekkel egyetemben. Az egész jegyzetben sehol, egyetlen sor sem tartalmazza a „telepes” szót. Tehát a tervet az űrlakók, az inferniók egyedül is képesek végrehajtani. Tovább megyek: ha sikerrel járunk, nem lesz többé szükségünk a telepésekre. Ha a terv beválik, az üstökösbecsapódás következtében létrejövő Sarki-tenger olyan jelentős és kedvező mértékben befolyásolja majd az éghajlatot, hogy a bolygó nagyszabású újra-terraformálási terve néhány viszonylag egyszerű problémára redukálódik. Nagy és nehéz munkálatok lesznek ezek is, de olyanok, amilyenekkel mi, űrlakók, magunk is képesek vagyunk megbirkózni. És nem utolsósorban,

amelyek nem igényelnek ilyen nagymértékű terepmunkát.

- Mire akar kilyukadni? - kérdezte Beddle élesen.

- Arra, hogy Grieg azzal a felkiáltással vette el a robotjainkat, hogy szükség van rájuk a terraformálási munkálatoknál, és Kresh is ezzel az indokkal tartotta őket távol. Ha, ismétlem, ha megtörténik az üstökösbecsapódás, és ha minden jól sül el, három, talán négy éven belül nem lesz többé szükség arra, hogy a háztartási robotok a terraformáláson dolgozzanak.

Beddle egy szót sem szólt, de elgondolkodva bólogatott.

- Gondolom, uram, ön is egyetért velem abban, hogy a pártunk óriási hasznot húzhat ebből az egészből.

- Persze, maga azt feltételezi, hogy a terv beválik, és a becsapódás nem söpör el mindannyiunkat a bolygó felszínéről - jegyezte meg Beddle. - De értékelem az őszinte szavait, Gildern barátom. Az érvei külön-külön is figyelemreméltóak, együttevén pedig kimondottan lenyűgöző hatást keltenek.

Gildern a robotja felé intett, kivette kezéből a jegyzetömböt, és máris nyomogatni kezdte a megfelelő billentyűket.

- Ami azt illeti, uram, még nem is hozakodtam elő mindennel. Van még itt valami. - Azzal átnyújtotta a jegyzetömböt Beddle-nek, majd elégedetten hátradőlt székében. - Nézze csak meg jobban, hol képzelem el Lentrall a becsapódást!

Beddle kissé meghökkenve meredt beosztottjára, majd a jegyzetömb képernyőjén felbukkanó térképre pillantott. A következő másodpercben minden zavar eltűnt az arcáról, hogy a helyét egy széles vigyor, majd egy harsány kacaj vegye át.

- De hisz ez egyszerűen pompás! - mondta, miután sikerült összeszednie magát. - Magam sem tervezhettem volna tökéletesebbre. Sőt a mítoszok és legendák istenei sem rendezhették volna a dolgokat ennél kedvezőbbben.

Jadelo Gildern mosolyogva szemlélte a térkép részleteibe mélyedő főnökét, akit még mindig rázott a kuncogás. Simcor Beddle-nek természetesen igaza volt. A dolgok valóban nem is alakulhattak volna szerencsésebben.

De talán jobb lett volna, ha Simcor Beddle azon is eltöpreng, vajon ki rendezte így az eseményeket.

Davlo Lentrall megdöbbenve bámulta a felvonó ajtaját, és maga is megnyomta a gombot. Mintha a legkevésbé is számítana, hogy ember- vagy robotkéz teszi ezt meg. Márpedig Kaelor hiába hívta a liftet. A megbeszélés Kreshsel és Levinggel már rég véget ért, és mielőbb ki akart jutni erről az átkozott helyről.

- Mi az ördög folyik itt? - kérdezte magában.

- Sajnálom, uram - felelte egy test nélküli robohang. - A kormánypalota teteje felé irányuló felvonószolgáltatás átmenetileg szünetel.

Lentrall meghökkent, ha csak egy pillanatra is. Egy robotokkal zsúfolt világban nem ritka, hogy a költői kérdésre is válasz érkezik. Valahol nyilván beépítettek egy kamerát. És valahol nyilván ül egy robot a műszerfal előtt, és meredten figyeli a képernyőt, vagy öt tucat másik készülékkel egyetemben.

- A tetőparkolóba kell mennem. Ott vár a légikocsim - méltatlankodott Lentrall. A kormányzóval és a feleségével folytatott találkozó egész jól sikerült, s most alig várta, hogy visszatérhessen a laborjába, és folytathassa végre a munkát. Még legalább ezer részletet kell

megvizsgálja és kidolgozja. Nem vesztegetheti arra a drága időt, hogy kivárja, amíg egy rakás robot nagy nehezen megjavítja azt a roskatag vasrácsot, vagy mit, ami elzárja tőle a tetőt.

- Sajnálom, uram, de a tetőn jelenleg biztonsági veszélyhelyzet áll fenn. Az Első Törvény értelmében...

- Tudom, tudom, tudom! - szakította félbe Lentrall ingerülten. - Nagyon jól tudom. De a légikocsim odafent van, és haza kell valahogy jutnom.

- Megoldjuk a problémát, uram. Kérem, lépjen a másik felvonóhoz, és fáradjon le a földszintre. Már megtettük a szükséges előkészületeket, hogy a pilótarobotok az épület előtti térre irányítsák a légikocsikat.

A művelet néhány percen belül kezdetét veszi, míg a tetőn lévő leszállópálya újbóli megnyitása akár egy órát is igénybe vehet. Davlo elcsigázottan sóhajtott fel.

- Rendben - mondta. - Így is megteszi. Gyerünk, Kaelor!

- Egy pillanat, uram - szólalt meg Kaelor. - Meg kell kérdeznem, milyen természetű a biztonsági veszélyhelyzet.

Ebben a pillanatban érkezett meg a felvonó.

- Miért? Mit számít az? - kérdezte Davlo. - Gyerünk már! - Igenis, uram!

Azzal a két alak belépett a felvonóba, és az ajtó hangtalanul bezárult mögöttük.

- Az előtérben állomásozó csapat jelenti, hogy Lentrall és a robotja épp most lépett ki a felvonóajtón, és mindketten az épület előtti tér felé haladnak.

- Látom őket - felelte Cinta Melloy, a magniszκόpján keresztül figyelve az eseményeket. Innen, a szemközti épület huszadik szintjéről nézve Lentrall cseppet sem tűnt gyanakvónak vagy aggódónak. Nagyon jó. És még jobb, hogy Devray biztonsági csapata még mindig a tetőn van, hogy elhárítsa a veszélyhelyzetet, amit Cinta emberei rendeztek. Egy légiszállítót irányítottak a tetőre, mindenféle karbantartó felszereléssel megrakva, és egy gyúlékony tisztítószerrel teli hordó véletlenül léket kapott, amikor a légiszállító földet ért.

A biztonsági osztag figyelmét pillanatnyilag teljesen lekötötte a kiömlött, amúgy nem túl veszélyes vegyszer. Ennyinek éppen elégnek kell lennie ahhoz, hogy bármelyik magára kicsit is adó háromtörvényes robot azonnal lezárja a terepet, leállítsa a felvonókat, minden kósza emberi lényt az épületbe tereljen, és általában véve óriási felfordulást csapjon maga körül. De ha, ne adja az úr, mégiscsak túl gyorsan helyreállna a rend és a nyugalom, akkor Cinta emberei készek voltak bármelyik pillanatban rövidzárlatot okozni a légiszállító fedélzetén. A piszkos trükkök csapata azt ígérte, hogy a tűzijáték látványos lesz, de annak az esélye, hogy nagyobb kár keletkezzen, vagy hogy bárki is megsérüljön, gyakorlatilag nulla.

Ez fontos volt. Cinta csapata ronda játékot űzött ugyan, de azért mindennek megvolt a határa. Cinta elég okos volt ahhoz, hogy belássa, a rendőrség előbb-utóbb - sőt inkább előbb, mint utóbb - rájön, hogy ez az egész a telepés gárda titkos hadművelete volt, és akkor már jobb, ha a hivatalos panaszjelentésben nem szerepel semmiféle végzetes kimenetelű szerencsétlenség. A piszkos trükkök csapata azt ígér, amit akar, de minden robbantáskor van rá esély, hogy a dolgok kicsúsznak az ellenőrzés alól. Ez az egész nagyon csúnyán sülni el az ő számára, ha mégis sor kerülne arra, hogy megnyomja azt a bizonyos gombot. A lényeg, hogy sikerült leválasztani Lentrallt a biztonsági osztagról - sőt megakadályozni, hogy az őrző-védő csapat egyáltalán nekifogjon feladata teljesítésének.

Mindennek óraműpontossággal kell működnie. A terv jó. Csak hát olyan kevés idő állt a rendelkezésre. Welton alig adta ki az utasítást a válságterv elkészítésére, már jött is a

parancs, hogy azonnal lépjenek akcióba. Cinta nem szerette a rohanást. Ilyenkor csúsznak be a hibák.

- Utcai csapat készenlétben - jelentette a hang a fülében.

Cinta a magniszκόpján keresztül végigpásztázta a teret, de képtelenség volt megállapítani, hogy a sok tucat járókelő között melyek az ő emberei. Remek! Akkor talán más sem szúrja ki őket.

Robotok. Ez bizony bajt jelenthet. Cinta legalább tizet számolt meg közülük. Ha ezek meglátják az emberrablást, biztos, hogy azonnal közbelépnek - már ha lesz rá alkalmuk.

De ha minden jól megy, nem lesz. Cinta most az Aurora sugárútra irányította a magniszκόp üvegét. Ott van. A földjáró busz néhány háztömbnyire parkolt. Még egy-két perc, és a jármű elindul a Kormánypalota tér felé, az átlagnál alig nagyobb sebességgel. Cinta elmosolyodott magában. Ezt a fajta buszt bizony nem könnyű irányítani. Ha a sofőr nem elég óvatos, szinte biztos, hogy előbb-utóbb valamilyen baleset történik.

Justen Devray már csaknem hazaért, amikor befutott a hívás. Cézár a lassabb, de szebb és nyugodtabb úton furikázott vele. Hosszú napja volt, és örült, hogy már az úton ellazulhatott kissé. Tényleg fárasztó volt ez a nap. Ami azt illeti, több is volt ez annál, hiszen tegnap reggel állt szolgálatba, és most épp dél van. Harminc órát volt fent egyhuzamban. Furcsa, hogy fényes nappal megy haza aludni.

Alig tudta nyitva tartani a szemét. Még az is megfordult a fejében, hogy kikapcsolja a rendőrségi hullámhosszra hangolt hiperhullámú készüléket, de a halk sustorgás annyira része volt mindennapi életének, hogy a csend csak zavarta volna. Így hát hátradőlt, és leeresztette a szemhéját.

Aztán meghallotta a hangot.

- EIR Központ, itt a kormányzati torony tetőtéri figyelőállása! Volt valami ebben a hangban, ami piszkálni kezdte már-már lenyugvó idegrendszerét, de hirtelenjében maga sem tudta, mi az. Aztán rájött.

Ez a hang emberi volt. Egy robot biztosan a tetőn lévő órállomás távközlési egységét használta volna. És még egy: a biztonsági osztag a tetőszinti leszállópályán várja, hogy Lentrall nyomába szegődhessen.

Aztán egy csapásra felébredt, és hirtelen mozdulattal kiegyenesedett ültében.

- Fordítsd meg ezt a teknőt! - kiáltotta oda Cézárnak. - Vissza a kormányzati toronyhoz, teljes sebességgel!

- Igenis, uram! - felelte a robot rendíthetetlen nyugalommal, majd széles ívben megfordult, és a légikocsi máris újra a városközpont felé száguldott.

Justen előrehajolt, és feltekerte a hangerőt.

- Baleset történt a leszállópályán - folytatta a hang. - Egy légiszállító kicsit zökkenősen landolt, és a fedélzetén nyilván kilyukadt egy tartály. Valami gyúlékony folyadék szivárog belőle. Pillanatnyilag ennél többet nem tudok. A robotok letereltek bennünket a tetőről.

- Nyugodjon meg, tetőtéri figyelőállás, folyamatosan kapjuk a jelentéseket a helyszínen lévő biztonsági robotoktól - felelte valahonnan egy színtelen robohang, talán épp a rendőrség főhadiszállásáról. - Már riasztották a takarítóegységeket.

Ostoba banda! Justen dühödten böködte a gombokat, hogy a légikocsi mikrofonját a hívás frekvenciájára állítsa.

- Itt Devray parancsnok! Útban vagyok a kormányzati torony felé, és figyelemmel

kísérem az eseményeket. Ki az ott a tetőtéri figyelőállásban?

- Senall Delmok őrmester, uram.

Remek! Delmok volt a legtapasztalatlanabb rendőrtiszt az egész tetőtéri osztagban.

- Delmok, mióta küldenek takarítóegységeket a leszállópályákra? Maga szerint mire jó a városi csatornarendszer? - Ööö... uram, én... ööö...

- Ez nem baleset, Delmok. Valaki szándékosan záratta le a tetőtéri leszállópályát.

- No de miért...

- Mit tudom én! - kiabálta Devray. - Talán mert le akarnak oda szállni, nem? Azonnal menjen vissza a tetőre, és állítsa helyükre az embereit! Ez parancs!

- De a robotok nem...

Justen azonban már másik frekvenciára váltott. - EIR Központ, vonalban vagy még?

- Igen, parancsnok - felelte egy nyugodt robothang.

- Közvetlen és legfelsőbb szintű parancs, továbbítsd hiperhullámon a kormánypalota tetőterén lévő összes robot felé! Azonnal engedjék vissza a tetőre az emberi rendőrségi különítményt! A feltételezett szivárgás csak valamilyen csel vagy elterelő hadművelet egy olyan csoport részéről, amely emberi lényeket akar veszélybe sodorni. Ha eltávolítják a helyszínről a rendőrségi különítményt, azzal hozzájárulnak, hogy emberi lények kárt szenvedjenek. Továbbítsd!

- Igenis, uram! Máris továbbítottam.

- Delmok, ha mégis akadályba ütközne, löje szét a robotokat, és törjön magának utat! Ez parancs! Szerezze vissza az ellenőrzést a tetőtér fölött! Értette?

Valami ideges nyeldeklésszerűség hallatszott a vonalban, de aztán csak megérkezett a válasz.

- Igenis, uram!

- Jól van - felelte Devray. - Vigyázzon, nehogy nekem belelőjön valamelyikük a kiömlött tisztítófolyadékba, különben tényleg nagy lesz itt a felfordulás! Vége.

Justen Cézárra pillantott.

- Mennyi még? - kérdezte.

- Körülbelül három perc múlva a kormányzati torony fölé érünk. Az Első Törvény azonban nem engedi, uram, hogy emberi lényel a fedélzeten ellenőrizetlen mérgező és gyúlékony anyag közelében landoljak.

- Tudom - mondta Justen, és újra nyomogatni kezdte a hiperhullámú készülék gombjait. - Ha megérkezünk, csak körözz az épület fölött! - Végre sikerült beállítania a keresett frekvenciát. - Itt Devray parancsnok! Szükségállapot. Azonnal beszélnem kell Kresh kormányzóval.

Figyelemreméltóan rövid szünet után már hallotta is a kormányzó hangját.

- Itt Kresh!

- Devray vagyok, uram. A jelszó: Emoch Huthwitz.

- Lángoló csillagok! - felelte a kormányzó, nyilvánvaló megdöbbenéssel a hangjában. De sikerült gyorsan magához térnie, és már érkezett is a helyes válasz: - Olvadt biztonsági robotok.

- Köszönöm, uram! Örülök, hogy tényleg maga az. - Devray és Kresh még közvetlenül a Grieg-incidens után egyezett meg ebben a jelszóban. A gyilkosságot követően ugyanis a tettesek olyan eszközt építettek a kommunikációs rendszerbe, mely képes volt imitálni Grieg hangját, hogy mindenki azt higgye, a kormányzó még mindig életben van. A trükk akkor majdnem bevált. Devray nem akarta, hogy ez még egyszer előfordulhasson.

- Én is örülök, parancsnok. Valami itt nincs rendben.

- Tudom, uram, de egyelőre fogalmam sincs, hogy micsoda. Egy megrendezett baleset történt a kormányzati torony tetején. Lehet, hogy ön a célpont, bár én azt gyanítom, inkább fiatal barátunkra fáj a foguk. Kérem, léptesse életbe a fokozott biztonsági ellenőrző intézkedéseket!

- Máris - felelte Kresh. - Még annyit, hogy fiatal barátunk alig tíz perce hagyta el az irodámat. Folyamatos tájékoztatást kérek a fejleményekről. Vége.

Justen engedélyezett magának egy fél pillanatot, hogy megint csak hálát adjon a sorsnak, amiért olyan kormányzóval dolgozhat, aki valamikor zsaru volt. Kresh okosabb és tapasztaltabb volt annál, semhogy egy rakás ostoba kérdéssel fölöslegesen föltartsa a vonalat.

Justen gondolatai sebesen cikáztak. Jó esély van arra, hogy Lentrall még mindig az épületben van. Az általános eljárás szerint a kormányzó látogatóit addig kísérték figyelemmel, amíg ki nem tették a lábukat a palota kapuján. Ha a biztonsági osztag már Lentrall nyomába szegődött, talán minden rendben is van. Justen megint frekvenciát váltott.

- Itt Justen Devray parancsnok! Sürgős hívás a kormányzati torony központi vezérlőtermének!

- Itt a központi vezérlőterem! - hangzott egy újabb, rendíthetetlenül higgadt robohang. Remek!

- Azonnali helyzetmeghatározást kérek a kormányzó egyik látogatójáról, bizonyos Davlo Lentrallról! És egy másikat az őt követő biztonsági osztagról!

- Davlo Lentrall körülbelül harminc másodperccel ezelőtt lépett ki az épületből a Kormánypalota tér irányában. A biztonsági osztag a tetőtéri leszállópályán van, a figyelőállás központjában.

- A rohadt életbe!

Devray megszakította a hívást. Most már mindent értett. A megrendezett balesetnek az volt a célja, hogy elvágják Lentrallt a biztonsági osztagtól, ami csakis annyit jelenthet, hogy épp most akarnak rámozdulni a fickóra. Megölik, elfogják, vagy valami ilyesmi. És ő semmit sem tehet...

Várjunk csak egy pillanatot! Van itt azért még valami. Ha a biztonsági osztag nincs is Lentrall sarkában, azért van vele valami, ami majdnem olyan jól működik: a robotja. Ott van vele a robotja. Ha hiperhullámon keresztül kapcsolatba léphetne a robotjával... Kell lennie valamilyen megoldásnak! Nem létezik, hogy semmit sem tehet!

- Elértük a kormánypalotát - jelentette be Cézár. - Keringő pályára állok a tető fölött.

- Nagyszerű! - felelte Justen, noha valójában nem volt semmi nagyszerű ebben az átkozott helyzetben. Felpillantott a hiperhullámú készülék kapcsolótáblájáról. Úgy harminc méterre alattuk ott terpeszkedett az óriási épület lapos tetőtere. A robotok védőkordont álltak a szerencsétlenül járt légiszállító körül, hogy egyetlen emberi lény se közelíthesse meg a terepet. Egy csapat rendőr vitázott a robotokkal, hevesen gesztikulálva. A franc vigye el! Azt mondta, lőjenek bele a robotokba, nem azt, hogy álljanak le velük vitatkozni. Látta, amint az egyik rendőrtiszt feléje integet. Ám ez a tetőtéri incidens csupán elterelő hadművelet. Ebben teljesen biztos volt. Nem szabad hát bedőlnie neki. Csináljanak ezek itt a tetőn azt, amit akarnak. Először arra gondolt, egyenesen a Kormánypalota tere irányítja a kocsit, de aztán mégis meggondolta magát. Akárki is rendezi ezt az előadást, nyilván látja, hogy a légikocsija itt köröz a tető fölött. Hadd higgyék csak, hogy ő is a balesettel van elfoglalva! Aztán meg nem is ismeri ezt a Lentrallt. Még egy nyavalyás fényképet sem

látott róla soha. Mit tehetne ott lenn, a téren? Mindenesetre hívnia kell valami segítséget.

- Kérj erősítést! - utasította a pilótarobotot. - Teremjen itt egy egész sürgősségi osztag, amilyen gyorsan csak lehetséges!

- Már küldtek egy sürgősségi osztagot a kormányzati torony tetejére, hogy elhárítsák a fellépő veszélyhelyzetet.

- Nincs a kormánypalota tetején semmiféle veszélyhelyzet! - kiáltotta Devray. - Az egészség csak megrendezték. - No de akkor is, gondolkodott el egy pillanatra Justen. Ha szándékosan is szivárogtatták ki azt a vegyszert, attól még tényleg veszélyes lehet. Mindenesetre meg kell vizsgálni a helyzetet. De a földön is szükség van emberekre, robotokra, meg felszerelésre. - Irányítsák a sürgősségi osztag felét a Kormánypalota térre! Kell valami tömegpásztázó eszköz, és egy vagy két letartóztatóbrigád. - Ha többet nem is tehet, de talán a látható rendőrségi jelenlét félbeszakítja, bármire is készülnek ott lenn, a téren.

Miután mindent megtett, amit tudott, Justen ismét a közvetlenül előtte álló problémára összpontosította a figyelmét. Figyelmeztetnie kell valahogy Lentrallt. De hogy az ördögbe lépjen kapcsolatba Lentrall robotjával, amikor még a nevét sem tudja, nemhogy a hiperhullámú hívási kódját? Az egyetem! Ez lesz az! Kell, hogy legyen valamilyen listájuk, hogy tájékoztathassák azokat, akik üzenetet kívánnak hagyni valamelyik professzornak. Ismét a kommunikációs készülékért nyúlt, és máris munkához látott.

SZET-001, ismertebb nevén Kaelor megszokott helyén, három lépéssel gazdája mögött lépegetett, s ugyancsak szednie kellett a lábát. Pedig a szó hagyományos értelmében véve Lentrall nem is igyekezett sehová. A helyében mindenki más nyugodtan malmozott volna, türelmesen várakozva a légikocsijára, de Lentrall úgy érezte, muszáj csinálnia valamit. Fel-alá járkált hát a téren, és elszántan keresgélte azt a pontot, ahonnan a legjobban láthatja, mi folyik a tetőn.

Pedig amennyire Kaelor meg tudta ítélni a dolgot, egyáltalán nem volt a földön olyan hely, ahonnan bármit is látni lehetett volna. Ám Lentrallt ez láthatóan cseppet sem zavarta. Nem volt hát mit tenni, Kaelor szorgalmasan követte gazdáját fel-alá, ide-oda, miközben egyre azon igyekezett, nehogy valaki útjába kerüljön. Épp egy öregurat került ki, amikor befutott a hívás.

Ez még önmagában a legkevésbé sem számított szokatlannak, így Kaelor nyugodtan folytatta útját, s nem is tulajdonított különösebb jelentőséget a dolognak. A hiperhullámú vonalon válaszolt, egyetlen hangosan kiejtett szó vagy bármi más látható jel nélkül. Ami azt illeti, tizből kilencszer Lentrall egyáltalán nem tanúsított érdeklődést a befutó hívás iránt, így rendszerint Kaelor vette át az üzeneteket.

- Itt SZET-001, Davlo Lentrall személyi robotja! - mondta, épp csak annyira magabiztos tónussal, hogy az még ne legyen sértő. - Kérem, adja át az üzenetet!

- Itt Justen Devray, az Egyesült Infernói Rendőrség parancsnoka! - felelte a hang. - Okom van feltételezni, hogy a gazdád közvetlen veszélyben forog. A következő percben gyilkossági vagy emberrablási kísérletet készülnek elkövetni ellene. Azonnal védelmezd meg!

- Vettem az üzenetet. Máris akcióba lépek.

Jóllehet, Kaelort szűkített Első Törvénnyel tervezték, a hosszú távú, feltételezett veszélyt azonban messze jobban érzékelte a legtöbb infernói robotnál. A saját gazdáját fenyegető veszéllyel szemben pedig a legkisebb megszorítás sem jöhetett számításba. Ami azt illeti, hamarabb mozdult, minthogy Devray parancsnok befejezte volna a mondatot.

Kaelor egyetlen magyarzó szó nélkül előrelendült, hátulról, a derekánál fogva megragadta Davlo Lentrallt, és a magasba emelte rémulten kapálózó gazdáját.

- Kaelor! Mi az ördögöt művelsz? Teljesen elment az eszed?

Kaelor azonban meg sem hallotta Lentrall tiltakozó szavait. Már meg is találta az ideális fedezéket, és gyorsan arrafelé vette az iramot.

A Kormánypalota téren egy csomó alacsony, hosszú pad állt elszórtan. Mindegyiket egyetlen kötömbből faragták. A padok háttámlája ívesen hajolt hátra, nyilván esztétikai megfontolásból. Ez viszont azt jelentette, hogy a támlarész alatti területet felülről és az egyik oldalról teljes mértékben kő borította.

Kaelor a legközelebbi padhoz rohant, és gazdáját arccal felfelé a támla alá fektette. Született úrlakóként Lentrall ösztönösen nem ellenkezett egy az Első Törvénynek engedelmessé robottal szemben, s hagyta, hadd végezze Kaelor a dolgát. A robot a gazdája mellé feküdt, háttal neki, hogy lássa, mi történik. Öt másodperccel a rendőrfőnök hívását követően Lentrall a hátán feküdt, felülről és egyik oldalról egy kőpad, a másik oldalról pedig Kaelor széles hátának fedezékében.

- Veszély fenyegeti, uram - mondta a robot, mielőtt gazdája feltette volna a nyilvánvaló kérdést. - A rendőrség néhány másodperccel ezelőtt figyelmeztetett hiperhullámon keresztül. Merénylettől vagy emberrablási kísérlettől tartanak.

- Teljes képtelenség! - tiltakozott Lentrall. - Ki az ördög akarna megtámadni engem?

- Nem tudom, uram. Talán valaki, akinek nem tetszik, hogy ön egy üstökösöt kíván a bolygónak irányítani.

Davlo Lentrallnak ez egyszer nem volt kész válasza. Csak feküdt, és várta, hogy mi következik.

És Kaelor biztos volt benne, hogy nem is kell sokáig várnia.

7. FEJEZET

- A busz elindult! - jelentette a hang Cinta fülében, mintha ő maga nem látná, mi történik. Figyelte, ahogy a busz kikanyarodik a járdaszegélytől, és egyre növekvő sebességgel a tér felé veszi az irányt.

A busz legtöbb utasa csupán roppant élethű bábu volt, melyek némelyike nyögni, kiabálni, vonaglani, sőt még vért spriccelni is tudott. A fedélzeten lévő mindössze négy-öt élő ember a lehető legjobban kipárnázott üléseken ült. Kezükből művérrel teli tömlőket tartottak, melyek majd végszóra kidurrannak, és tartalmukat szerteszét fröcskölnek. A hátborzongató sérülések, melyek egyelőre parókák és letéphető ruhadarabok alatt rejtőzködtek, a rendőrségi sminkmesterek tehetségéről és hozzáértéséről tanúskodtak. Csak akkor mutatják majd meg magukat, amikor a busz karambolozik.

Szép munka - különösen, hogy ilyen sebtében kellett felkészülniük. Nem is sikerülhetett volna, ha a telepés gárda álcázó csapatának nem lett volna minden embere és felszerelése állandó készségben. Azt mondják, van egypár érdekes dolog az álcázók raktárhelyiségében.

Cinta magniszκόpján keresztül végigpásztázta a teret, hátha felfedezi Lentrallt valahol a tömegben. Még mindig semmi. Csak egy rakás ember, aki a tető felé bámészkodva várja, hogy leküldjék végre a tere a légikocsiját.

Ha a palota előterében és a téren szolgálatban lévő csapatok nem jelentették volna, hogy látták Lentrallt, még azt hinné, valami baj van. Aztán egyszer csak hirtelen nyüzsgés támadt odalent. Ráközelített a sürgés-forgásra, és egy sor cifraságot sziszegett el a foga között, miközben fülében a hang riadtan kommentálta, amit ő is nagyon jól látott.

- Lentrall robotja elkapta az emberünket, és fedezékbe rántotta!

Cinta magában átkozódva nézte végig, amint a robot betuszkolja Lentrallt a pad alá, és a másik oldalról melléfekszik, hogy saját testével védelmezze. Semmi kétség, figyelmeztették. Valaki ott a rendőrségnél nagyon okos volt, és főként nagyon-nagyon gyors. És ha figyelmeztették a robotot, az nyilván azt jelenti, hogy az erősítés is útban van már. Anélkül is kínos ez az egész, hogy a teret hirtelen ellepjék a zsaruk. Felnézett az égre. A tető fölött még mindig egyetlen magányos rendőrségi légikocsi körözött. Azt remélte, a baleset odafönn elegendő lesz, hogy elvonja a figyelmüket, de úgy látszik, ezek csak úgy tettek, mintha bedőltek volna neki.

- Fújják le az akciót! - kiáltotta a mikrofonba. - Állítsák le a buszt, és mindenki menjen haza! Most rögtön!

- Túl késő, asszonyom - jelentette a hang. - A gépezet már beindult. A túszejtő kocsis is úton van.

Cinta az égre nézett, de sehol sem látta a kocsit. Aztán megint a tere irányította a magniszκόpot. A busz már túl nagy sebességgel haladt ahhoz, hogy megálljon. Még egy-két másodperc, és...

És aztán elszabadul a pokol.

- Mi történik? - kérdezte Davlo Lentrall. - Semmit sem látok ez alól az átkozott pad alól!

- Akkor jó - felelte Kaelor. - Ez azt jelenti, hogy önt sem látja senki. Különben sem

történik semmi érdemleges...

Ám ekkor hirtelen meghallotta egy nagyobbfajta földi jármű fülsértő dudálását s a fékező kerekek csikorgását. A tér túlsó vége felől jött a zaj, az Aurora sugárút irányából. Arrafelé fordította a tekintetét, és látta, hogy az úton egy hatalmas földjáró busz száguld eszeveszetten. Egyértelmű volt, hogy ezzel a sebességgel nem tudja bevenni a kanyart. A fedélzetén ülő utasok és a téren csámborgó emberek óriási veszélyben forogtak. Kaelor érezte, amint agyában működésbe lép az Első Törvény, arra ösztökélve, hogy máris felpattanjon, és rohanjon a busz felé, ahogyan csak tud, hogy segíteni tudjon a bajba jutottakon. Ám az Első Törvény azon követelése, hogy mindig minden körülmények között óvja gazdáját a veszélytől, erősebbnek bizonyult.

A többi robotnak a téren nem volt ilyen elsőtörvényes konfliktusa. Szédítő robotsebességgel száguldottak a busz felé. Némelyikük már lendült is, hogy magával sodorja a busz útjából a járókelőket, míg mások arra a helyre igyekeztek, ahol számításaik szerint a jármű végül meg fog állni, hogy azonnal menteni tudják az áldozatokat. Három robot a busz elé vetette magát, nyilvánvalóan abban reménykedve, hogy az ütközés ereje a biztonságos szintre csökkenti a jármű sebességét. Ám az szép sorban mindhármójukon átgázolt, és zavartalanul folytatta ámokfutását. Aztán óriási csattanással a járdaszegélynek ütközött, a levegőbe repülve átfordult, majd hatalmas recsegés-ropogás és fülsértő fémcsikorgás közepette az oldalára zuhant. Még vagy húsz métert csúszott így, végül megállt.

Az első robotok azonban már hamarabb a buszra vetették magukat, és néhány pillanat múlva nem is lehetett látni semmit a baleset helyszínét előzőnlő, mentésre kész robotoktól. Ketten közülük kitepték helyéről a szélvédő maradványait, másik öt pedig az oldalablakoknak esett neki, hogy az áldozatokhoz férközhessen.

A káosz és zűrzavar néhány másodpercen belül szervezett mentőakcióvá alakult.

- Kaelor! Mi ez az iszonyú zaj? Mi a mennydörgős ménkü történt?

Kaelor azonban, akit arra terveztek, építettek és képeztek ki, hogy feltételezett katasztrófahelyzeteket elemezzen, egy pillanatig képtelen volt a válaszra. Valósággal megbénította a két egymásnak ellentmondó elsőtörvényes készítés és a rendőrpáncsnok által működésbe hozott Második Törvény teljes konfliktusa. Természetesen elsősorban a gazdáját kellett megvédelmeznie, ám a Lentrallt fenyegető veszély láthatatlan volt, talán csak elméletben létezett, míg a szeme előtt lejátszódó baleset következtében más emberi lények kerültek nagyon is valóságos, kézzelfogható és közvetlen életveszélybe. A kialakult helyzet másodiktörvényes potenciálját azonban rendkívüli mértékben felerősítette Devray páncsnok határozott és ellentmondást nem tűrő utasítása. Az, hogy látta, mennyi robot igyekszik a baleset helyszínére, csökkentette ugyan az Első Törvény kiáltó sürgetését, de nem szüntette meg teljesen. A készítés, hogy ő is menjen és segítsen, még mindig erősen tombolt benne.

- Kaelor, mi az ördög folyik ott kinn? - kérdezte újra Lentrall.

- Nem tudom pontosan - felelte a robot. - De úgy tűnik, hatalmas és drámai kimenetelű buszbaleset történt.

- Mit értesz azon, hogy „úgy tűnik”? - kérdezte Lentrall.

- Mintha valami nem stimmelne - felelte Kaelor. Végiggondolta a történeteket. Az a közelebbről meg nem nevezett veszélyhelyzet a kormánypalota tetején, a rendőrfőnök figyelmeztetése, aztán meg ez a baleset, külön-külön is meglehetősen valószínűtlen események voltak, nemhogy így, egymás után, alig néhány percen belül. Évek óta nem volt

biztonsági kiürítés a városban, mint ahogyan egyetlen irányíthatatlanná vált földi jármű sem bukkant fel. Az utóbbi időben ugyan nőtt az erőszakos bűncselekmények száma, de még így is igen alacsonynak volt mondható. Azt a keveset is többnyire valamiféle bűnbanda követte el, vagy valamilyen erős indulat váltotta ki. Márpedig ez itt nyilvánvalóan egyik csoportba sem volt sorolható. Annak az esélye, hogy három ilyen csekély valószínűséggel bíró esemény ilyen rövid időn belül kövesse egymást, gyakorlatilag a nullával volt egyenlő.

Mi van, ha valamelyik nem következik be? Tegyük fel, hogy Kaelor nem kapja meg a figyelmeztető üzenetet. Akkor, kétség sem fér hozzá, most ő is ott serénykedik a többi robot között, míg gazdája itt fekszik védtelenül, távol légikocsijától és a tetőn rekedt biztonsági osztagtól, egy olyan területen, ahol egyetlen robot sincs a közelben. Ideális helyzet egy esetleges gyilkossági vagy emberrablási kísérlethez.

A robotok a háromtörvényesek hajthatatlanságával sürgölődtek a szerencsétlenül járt busz körül az Első Törvény felszólításának engedelmességgel. Az ilyen helyzetekben a robotok nem is gondolkodnak, csak rohannak, hogy mentse az emberéletet. Az esetleges összeférhetetlenség és ellentmondás mérlegelgetése csak akadályozná a mentési munkálatokat. Nincs töprengés, nincs elmélkedés, csak a feladatra összpontosítanak.

Így a busz fedélzetén és környékén serteptertelő robotok annyi időre se álltak meg, hogy észrevehessék, a roncsból előhúzott maradványok jórészt csupán roppant élethű bábuk darabjai, és az alig néhány valódi emberi lény mind életben és eszméleténél van, sőt a testüket borító életveszélyes sebesülések ellenére egész virgoncan mozognak és beszélnek. Kaelort az sem lepte meg igazán, hogy az egyik áldozat súlyos koponyasérülése egyszerűen leesett, s alóla egy tökéletesen ép és egészséges fejberendezés bukkant elő.

Szóval, az egész csak egy trükk. Egy jól előkészített csel. És valójában a gazdájára, Davlo Lentrallra pályáznak.

És ebben a pillanatban meghallotta a hangot. Egy gyorsan és kérlelhetetlenül közeledő, nagy magasságból hirtelen alábukó légikocsi hangját, és ráébredt, hogy még egyáltalán nincs vége. Felkészült hát, hogy megvédelmezze gazdáját.

Bármilyen áron.

Justen Devraynek erővel kellett magát kényszerítenie, hogy tekintetét elfordítsa a buszbaleset okozta felfordulásról. És ekkor meglátta a légikocsit, mely szinte zuhanórepülésben közeledett a föld felé. Ugyanabban a pillanatban vette észre, mint Kaelor, de semmit sem tehetett az ügy érdekében. A pilótarobotja úgysem engedte volna, hogy lelője a kocsit, de persze amúgy sem kísérletezett volna ekkora balgasággal. A tér tele volt ártatlan emberekkel, és a kormányzati torony is túl közel volt. Egy irányíthatatlanná váló jármű könnyen nekicsapódott volna.

De üldözőbe veheti - illetve utasíthatja a robotot, hogy szegődjön a kocsi nyomába.

- Érd utol azt a légikocsit, és maradj szorosan mögötte! - adta ki a parancsot.

Cézár azonnal engedelmessé vált, és megrántva a kormányrudat, fejest ugrott a mélybe. Azonnal zuhanni kezdtek, akár a kő. A hirtelen jött mozdulattól Justen gyomra úgy döntött, megpróbálkozik egy kifordulással, de gazdája sikeresen visszafojtotta a kísérletet.

Nyilván ezzel a kocsival akarnak meglépni. Ezzel mentenek ki az embereiket, mint ahogy ezzel rabolnák el Davlo Lentrallt is. Ha Justen megakadályozhatná valahogy, hogy leszálljanak, vagy legalább, hogy az akció végrehajtása után újra a levegőbe emelkedjenek, könnyen véget vethetne a játéknak. De hol az ördögben van a letartóztatóbrigád?

Dühösen rácsapott a helyzetkijelzőre, és ekkor végre meglátta őket. Még kilencven másodperc, és megérkeznek a helyszínre. De lehet, hogy kilencven másodperc múlva már

minden túl késő lesz.

Agyában sebesen zakatoltak a kerekek. Egy biztos: nem merényletre készülnek. Ahhoz ez az egész túl rafinált, túl összetett. Már rég végezhetek volna Lentrall-lal, ha valóban ez lett volna a céljuk. Aki képes pusztán a figyelemelterelés kedvéért vegyi anyag-szivárgást és buszbalesetet előidézni, annak nem okoz gondot egy nagy hatótávolságú precíziós fegyver és egy kiváló mesterlövész beszerzése sem. Hiába barikádozta el Lentrallt a robotja a kőpad alá, egy jól célzott lövés egy puskagránátvetőből így is gond nélkül leterítette volna. Csak egy pontos mellbe lövés a robotra, s a robbanás ereje nekinyomta volna a kőpadnak és péppé passzírozta volna Lentrallt.

Tehát el akarják rabolni a fickót. De az is lehet, hogy a parancs úgy szól, ha nem sikerül elkapniuk, akkor meg kell ölniük a szerencsétlent.

Justen Devraynek még mindig fogalma sem volt arról, hogy miben sántikál Lentrall, vagy hogy mitől ilyen fontos a személye. Nem mintha jelen pillanatban ez bármit is számított volna. A lényeg, hogy az volt. Annak kellett lennie, ha a kormányzó személyes találkozóra hívta a kormánypalotába, ha a telepések és a vasfejűek egyaránt kémkedtek utána, ha Kresh egy egész biztonsági osztagot rendelt a nyomába, és ha ekkora felfordulást rendeztek a tiszteletére. Ha csak ennyit tudott is róla, ez bőven elegendő volt. Akárhogy is, meg kell mentenie Lentrallt.

- Sürgősségi földre szállás! - szólt oda Cézárnak. - A mögé a pad mögé tedd le a gépet, amely alatt Lentrall rejtőzik! Amilyen közel csak tudod!

A légikocsi megint lefelé lendült, de már nem olyan hirtelen mozdulattal, mint az előbb. Mintha az új pálya most nem lett volna olyan messze a régítől. És az emberrablók kocsijához is közelebb került. Olyan közel, hogy Lentrall be is nézhetett az ablakán.

És amit látott, az nem derítette fel különösebben. A légikocsit ember vezette. Felbecsülhetetlen előny ez az ő gépével szemben. Az ember, ha szükségét érzi, kockáztat. A robot erre teljességgel képtelen.

És úgy tűnt, az emberpilóta valóban szükségét érezte, mert nagyobb sebességre kapcsolt, miközben a légikocsiját Justené alá kormányozta. Nyilván tudta, az Első Törvény nem fogja engedni, hogy a pilótarobot hasonló manőverbe fogjon, sőt arra fogja készíteni, hogy egy esetleges légi karambol elkerülése végett rántsa feljebb a gépét.

Pontosan ez is történt. Cézár maga felé rántotta a fékkart, és az emberrablók kocsija máris megugrott Lentrallék elöl. Ők érnek oda hamarabb, ez nem vitás.

Ez volt az utolsó csepp a pohárban.

- Átveszem az irányítást! - ordította, s már csatolta is ki a biztonsági övét, hogy a másodpilóta székébe tornássa magát. - Uram, a veszély...

- Minimális, összehasonlítva azzal, amit az a másik kocsi jelent a téren lévő embertömeg számára - vágott közbe Justen, miközben beszíjazta magát. - Túl nagy a késedelem az utasítás és a végrehajtás között. Parancsolom, hogy add át nekem a gép irányítását!

Justen igazából nem tudta, hogy elég lesz-e ennyi Cézár Első Törvény diktálta ellenállásának letöréséhez, csak fogta a kart, amely az ő műszerfalára volt hivatott kapcsolni a gép repülésirányítását, és határozott mozdulattal maga felé rántotta. Cézár meg sem próbálta megakadályozni. Ez is felért egy kisebb győzelemmel. A fékkar a helyére ugrott, és a légikocsi újra gyorsulni kezdett.

Justen mohón leste, hogy mikor bukkan föl újra alattuk az emberrablók kocsija. Végre megpillantotta őket. Mindjárt földet érnek. Noha ezzel a sebességgel a művelet inkább kisebb földre csapódás, semmint sima landolás lesz.

És ekkor Justen megkapta a leckét arról, hogy miért is nem jó, ha ember irányítja a gépet. Igaz, az ember képes kockázatot vállalni - ám a kockázatvállalás sajnos balul is elsülhet. Az emberrablók kocsija nyilvánvalóan olyan erősen fog fékezni, ahogyan csak tud, de az is nyilvánvaló volt, hogy az semmiképpen sem lesz elég. A föld túl gyorsan közeledett alattuk.

A kocsi végül tíz méterre Lentrall padjától ért földet, akkora robajjal, hogy azt még Justen kocsijából is világosan hallani lehetett. Olyan erősen csapódott a földhöz, hogy letört a lengéscsillapító a leszállótalpról, és a gép jó tizenöt méternyire visszapattant a levegőbe, ahol aztán az oldalára fordult. Szinte elkerülhetetlennek tűnt, hogy az oldalával csapódjon újra a földbe.

A pilótának csodával határos módon mégis sikerült valahogy visszanyernie az uralmát a gép fölött, és egyenesbe hozta a szerkezetet. Egykét percig csak lebegett a levegőben, ami épp elég volt Justen számára, hogy ügyesen alá kerüljön, és végül letegye a gépét. Elég erősen ütődött a földnek, de a manőver azért így is elég csinosra sikeredett. Olyan közel került Lentrall padjához, hogy a kőtámla csaknem leütötte a leszállótalp hátsó csücskét.

Justen felpattintotta a műszerfal egy csak igen ritkán használatos rekeszének fedelét, megrántotta a benne megbújó vörös kart, és a kocsi tetejéből kiemelkedett egy forgótalpu gépfegyver. Justen felállította a célzókart, és a fegyver csövét ráirányította az épp biztonsággal - ha nem is különösebben elegáns módon - földet ért légikocsira, melynek bal hátsó leszállótalpa szinte teljesen tönkrement.

- Uram! Nem engedhetem meg, hogy olyan gépre lőjön, melyben emberi lények tartózkodnak.

- Dehogyan lövök! - felelte Justen. Amíg nem muszáj, tette azért hozzá magában. - És ha jobban megnézed, a hajtóművet vettem célba, nem az utaskabint. Csak rájuk akarok ijeszteni, hogy tudják, komolyan veszem a dolgot. Megígérem, hogy nem fogok löni. - És ha mégis arra kerül a sor, egy robotnak tett ígéretet nem sokból áll megszegni.

- De uram...

- Hallgass már el! - Néha úgy tűnt, a robotmunka semmilyen előnye sem éri meg azt a macerát, ami a robot túlbuzgóságának letöréséhez kellett.

Nem mintha most lett volna idő ilyen dolgokon töprengeni. Az emberrablók még nem adták fel a küzdelmet. Legalábbis nem teljesen. Justen jól látta a pilótát, egy durva arcvonású nőt, mint ahogy jól látta az arcára kiülő döbbenetet is, amikor az megpillantotta a rászegeződő fegyvert. A meglepetés ereje azonban csak egy pillanatra bénította le. Egy-két villámgyors mozdulat, és a rablókocsi tetőfegyvere máris Justen szélvédőjére célzott, egyenesen a férfi homlokára. Justen farkasszemet nézett a meglehetősen fenyegető kinézetű puskacsővel.

Egyikük sem mozdult. Egyszerre minden elcsendesült körülöttük. Justen egy ujjpercét sem merte megmoccantani. Nem akart meghalni. Úgy érezte, még életében nem látott ekkora puskacsövet. Mint ahogyan ilyen hangosan sem vert még a szíve a mellkasában. Ha nem vigyáz, még a félelem lesz az igazi hóhérja. Nyugodtnak kell maradnia. Tiszta fejjel kell összpontosítania a problémára. Tekintete a puska csövére lassan a pilótára vándorolt. A nő arckifejezése egyértelműen elárulta, hogy, ha a szükség úgy hozza, nem fog sokat gondolkodni azon, meghúzza-e a ravaszt.

Justen motoszkálást hallott maga mellett.

- Ne moccanj! - szólt oda Cézárnak, anélkül, hogy tekintetét egy pillanatra is elfordította volna a rájuk szegeződő ágyúcsőről. A robot nyilván arra készült, hogy, ha kell, testével védelmezze gazdáját. - Hiába vetnéd elém magad, az a valami úgyis átégne rajtad egy

ezredmásodperc alatt. Ő viszont nyilván úgy gondolja majd, hogy akkor a legjobb lőni, amikor úgysem látok téged semmit.

- No de uram!

Justen dühödten csikorgatta a fogát.

- Hallgass már! - sziszegte. - Bármit teszel, csak még nagyobb veszélybe sodorsz. - Pont ez a fajta megjegyzés volt az, amit sohasem szabadott egy robot előtt elejteni, hiszen az Első és a Második Törvény összeütközése beláthatatlan károkat okozhatott a pozitronagyban. Ám ebben a pillanatban Justen valahogy jobban aggódott a saját sorsáért, mint a robotjáéért.

- De... ha... nekem... muszáj...

- Csend! - vágott közbe Justen, szemét le nem véve az emberrablók pilótájáról.

A következő lépés ugyanis az övé volt. Vagy megnyomja a gombot, és ezzel megöli Justent, vagy kiküld valakit egy kézfegyverrel, hogy lője le Lentrallt. De az is lehet, hogy megkísérlik tovább folytatni az eredeti emberrablási tervet. Csak ki kell lőniük és félre kell vonszolniuk Lentrall robotját, s már vihetik is a fickót. Bárhogy dönthet, amíg az ágyú csöve Justenre mered. Ő viszont nem tehet mást, mint hogy farkasszemet néz vele, és megpróbálja kiolvasni a tekintetéből, mi lesz a következő lépése.

Ám ebben a pillanatban éppen a nő volt az, aki elkapta róla a tekintetét, hogy megnézzen valamit a műszerfalon. Justen figyelte az ajkát, és sikerült is leolvasnia az újabb jövevények kifejezést. Ez az! Szuper! Biztosan megérkezett végre a sürgősségi osztag.

Aztán látta, hogy a nő a busz roncsai felé néz, és ő is megreszkírozott egy gyors pillantást. Hiába sejtette előre, hogy a balesetet csak megrendezték, valahogy mégis furcsa volt látni, hogy a sérültek zöme csupán élettelen bábu, a többiek pedig letépkedik magukról a sebeiket, és a rablókocsi felé iramodnak. Hát persze! Ki kell menteniük az embereiket ebből a zűrzavarból - nem csupán betyárbecsületből, hanem mert nem kockáztathatták meg, hogy elkapják és kivallassák őket.

De ha Justen számára furcsa volt a látvány, hogy megdöbbenek a baleset helyszíne körül sürgölődő robotok? Viszonylag hamar rájöttek ugyan, hogy egyáltalán nincsenek is áldozatok, de elég nyilvánvaló volt, hogy egyikük sem tudja, mi ilyenkor a teendő.

A téren ögyelgő emberek gyorsabban felismerték a helyzetet, és amint a robotok - akik a feltételezett veszély miatt eddig mindenkit visszatartottak - végre elengedték őket, legalább egyikük-másikuk a baleset „áldozatait” után vetette magát, és erre próbálta rávenni a robotokat is.

Justen Devray azonban semmit sem tehetett, amivel a segítségükre lehetett volna. Nem, amíg egy méretes ágyúcső mered a homlokára. De hátha sikerül legalább egyet elcsípniük.

Cinta Melloy bosszúsan nézte, amint a terve szép lassan dugába dől. A leghalványabb esély sem volt a sikerre. Hála Lentrall robotjának és a rendőrség parancsnoki kocsijának, az egész akció összeomlott. Most már semmit sem tehetett. A rendőrségi erősítés bármelyik másodpercben megérkezhet. Nincs más hátra, ki kell menekítenie az embereit, mielőtt az inferniók elkapják és alávetik őket az elmeszondának. Ez egyszerűen nem történhet meg.

Egyetlen ütőkártya maradt csupán a kezében. Pedig remélte, hogy ezt nem kell majd kijátszania. A pirotechnikusok ugyan megígérték mindenre, ami szent, hogy nem történhet semmi baj. De ma már annyi minden balul ütött ki, hogy senkiben és semmiben nem bízott igazán.

De nem maradt más választása. Csak az a kérdés, hogy mikor lépjen. Vajon melyik pillanat lenne a legalkalmasabb arra, hogy tényleg elvonja az ellenség figyelmét?

Cinta elkeseredve nézte a zűrzavart. Az emberek és a robotok lassan kezdtek magukhoz térni. Döntött.

Most kell cselekednie.

Megnyomta hát a gombot.

Mintha ezernyi villám cikázna, úgy villogott az égbolt, amint a tisztítószeres hordó lángra kapott. A kormánypalota tetejéről szárnyra kapó tűzijáték szikraesővel borította be a szállítókoksi védőkordonként körbevevő robotokat. Robbanótöltet-darabkák ugráltak-pattogtak minden irányba.

Kétségbeesés és zűrzavar hullámzott végig a tetőtéri leszállópályán. A sürgősségi osztag légikocsijai úgy hánykolódtak a levegőben, mintha egy hatalmas láthatatlan kéz suhintotta volna meg őket. A pilóták elkeseredetten próbálták visszanyerni uralmukat gépeik fölött.

Odalenn, a téren a robotok azon nyomban megfélemedtek az álsérültek üldözéséről. Hiszen emberek kerültek közvetlen veszélybe: rájuk eshettek a tetőről záporozó törmelékdarabkák.

Minden robot rávetette hát magát a hozzá legközelebb eső emberi lényre, valósággal körbeburkolva őt a saját testével. Így viszont, hogy a robotok őrző-védő funkcióra álltak, az embereket pedig óvták, akár akarták, akár nem, senki sem tudott a menekülő emberrablók nyomába szegődni. A rablókocsi ajtaja kinyílt, és a buszbaleset ál-áldozatai egymás sarkát taposva tülekedtek be rajta.

A pilóta hátrapillantott, hogy minden rendben van-e a fedélzeten, majd visszaneézett Justenre. Eljött a pillanat. Ha a nő meg akarja őt ölni, hogy szabadon menekülhessen a helyszínről, és ő ne tapadhasson a nyomába, most fogja megtenni.

Justen szeme kikerekedett a félelemtől. Nagyot nyelt, de nem tudott megszabadulni a torkában dagadó gombóctól. Bárcsak tudná, mitől ilyen fenemód fontos alak ez a Lentrall! Legalább tisztában lenne vele, hogy miért kell meghalnia.

A pilóta világosan kiolvashatott mindent a tekintetéből. Justen felkészült a végre, ám az, úgy tűnt, még váratott kissé magára. Az emberrablók pilótája nemet intett a fejével. Csak egyetlen egyszer, de annál határozottabban. Nem öllek meg - üzente a nő tekintete olyan tisztán és világosan, mintha szavakkal mondta volna.

Az ágyú csöve elfordult, és Justen homloka helyett most a rendőrkocsi aljára célzott. Kétszer lőtt. Az egyik lövés a hátsó leszállótalpát vitte el, a másik az energiaellátó központját. Justen kocsija az oldalára billent, az emberrablók pedig villámgyorsan a levegőbe emelkedtek, s már száguldottak is a város peremvidéke felé. Senki sem eredt a nyomukba.

Cézár valósággal kilökte Justent a tönkretett légikocsiból, még mielőtt az földet ért volna. A robot elsőtörvényes potenciálja az átélt veszedelmek hatására új magasságokba tört. Justen nem is ellenkezett.

Nem sok kedve volt egy szétlőtt energiaközpontú légikocsiban rostokolni.

Egy-két ügyetlen lépés után végül sikerült visszanyernie az egyensúlyát. A légikocsi mögé nézett. Egy meglehetősen viharvert állapotban lévő, amúgy kimondottan divatos öltözéket viselő fiatalember kászálódott ki nagy keservvel a kőpad alól, majd robotja segítségével feltápászkodott. Szóval, ez az a híres Lentrall. Davlo Lentrall. A férfi, aki ennek az egész földindulásnak a középpontjában áll. A férfi, akit „valakik” el akartak rabolni. De hogy kik ezek a „valakik”, arról fogalma sem volt. Annyit tudott róluk

mindössze, hogy pokoli zűrzavart hagytak maguk mögött.

Justen megfordult, és az emberrablók légikocsija után bámult, amely éppen ebben a pillanatban tűnt el a látóhatár mögött. Megléptek. De itt hagyták, amiért jöttek.

Ez legalább némi vigasszal szolgált.

Ha nem is túl sokkal.

8. FEJEZET

Tonya Welton alig tudott ellenállni a kísértésnek, hogy felkapjon valamit, és a falhoz vágja. Fel-alá viharzott háza nappalijában, nézte a híreket a kormánypalota körüli felfordulásról, és percről percre dühösebb lett. Még szerencse, hogy Gubber nincs itthon, és nem látja őt ilyen állapotban, gondolta magában. Szegény fickó biztosan hanyatt-homlok menekülne, hogy mentse az irháját, és Tonya még csak nem is hibáztathatná. Egy olyan asszony, aki hajlandó elrendelni egy ilyen pusztítást, bármire képes.

A hírekből egyértelműen kiderült, hogy ráadásul ez az egész perpatvar teljesen hiábavaló volt. Lentrallt nem sikerült elkapni. Nagy árat fizettek ezért a játékért, mégsem nyertek semmit.

Az ár. Ez aggasztotta Tonyát a leginkább. Mennyit veszíthetnek vajon? Mert amikor a rendőrség a nyomozás során eljut a telepésekhez - és előbb-utóbb eljut, az bizonyos -, fizetniük kell, mint a katonatiszt. Még arra is jó esély van, hogy szedhetik a sátorfájukat, és mehetnek az Infernóról, amerre látnak. Ami - a tények ismeretében - meglehetősen ironikus büntetés lenne. Ha ugyanis Lentrall véghezviszi, amire készül, egy fikarcnyi nem sok, annyi élet sem marad a bolygón. Tonya Welton kiváló terraformáló szakértő volt. A képzése során végzett is tereptanulmányokat olyan bolygón, ahol a terraformálási terv balul ütött ki - nem is akármennyire. Taposott már olyan földet, ahol valaki úgy gondolta, időt és pénzt takarít meg, ha egy üstökösöt irányít a bolygófelszínnek. Valaki, aki éppolyan biztos volt a dolgában, mint most Davlo Lentrall. Nem akar még egyszer végigsétálni egy jégbe fagyott világon, ahol mindenhol jégbe fagyott tetemek hevernek.

Ám a kormánypalota-fiasco ellenére sincs még minden veszve. Az akció többi része simábban zajlott. Erre próbált összpontosítani, hogy némi nyugalmat erőltessen magára. Ha mást nem is tudtak elérni, ezzel a felbolydulással sikerült elterelniük a figyelmet, és távol tartaniuk Lentrallt az otthonától, az irodájától - és a komputerfájljaitól. Ennyi időnek elegendőnek kellett lennie ahhoz, hogy a másik telepés csapat nyugodtan véghezvigye a feladatát. Tonya az órájára pillantott. Mostanra már végezniük kellett. A tervezőbrigád szerint Lentrall irodájába gyerekjáték volt bejutni. Az akciócsapatnak nem volt más dolga, mint hogy ellopjon és megsemmisítsen minden cetlit, jegyzetömböt és adatkockát, aminek a legkisebb köze is volt az üstököshöz. A tervezők szerint a fájlokkal kicsit nehezebb a dolog, de az is megoldható. Lehet, hogy mások szerint lehetetlenség volt megbuherálni az egyetem számítógépes rendszerét, de hát végül is a telepések gyártották és szerelték be az egész holmit.

Így hát, ha akarják, tisztára is törölhetik Davlo Lentrall terminálját. És ha elvesznek a fájlok, elvesznek az üstökös pontos koordinátái is. Semmiképp sem lesz elég idejük, hogy újra megtalálják azt a nyavalyás kódarabot.

Legalábbis Tonya ezt remélte.

- Be kell vallanom, egyre jobban aggódok - mondta Prospero kissé ingerülten. - Nem gondolod, Kalibán, hogy ez a kormányzati torony elleni terrortámadás közvetett módon egyenesen hozzánk vezet? - A két robot, az újtörvényes és a törvények nélküli, egy irodában álldogált, Hádész külvárosában, egy föld alatti járat végében. - Attól tartok, ennek még

következményei lesznek ránk nézve.

A régi időkben ezekben a félig elhagyatott csatornáknak rejtőzködtek. Akkor jöttek ide, ha úgy érezték, életüket valamilyen veszély fenyegeti. Mostanság azonban, ha csak átmenetileg is, de úgy tűnt, épp senki sem vadászik rájuk. Törvény adta joguk volt a városban tartózkodni, a vonatkozó hatóságok kiállították és hitelesítették számukra a megfelelő papírokat. Elméletben bárhová mehettek. A gyakorlatban viszont számos helyen mit sem törődtek azzal, hogy van-e engedélyük, vagy sem. Még mindig szép számmal akadtak robotpusztító bandák, akik nem szívták túlzottan az új törvényeseket.

Kalibán és Prospero az esetek többségében mégis biztonsággal járhatta Hádész utcáit. Ma délelőtt is a szokásos feladataikat végezték: jó pár helyre kellett elmenniük, hogy megrendeljenek néhány alkatrészt, és hogy kifizessék a számláikat. Ami azt illeti, Kalibán kimondottan csodálkozott azon, hogy miért kell Prosperónak ezekkel a csip-csup ügyekkel személyesen foglalkoznia, hogy miért fordít rájuk ennyi időt és energiát.

De most, végre valahára maguk voltak idelelenn, a föld alatt. A testőröket semmiből sem tartott lerázni. Azért jöttek ide, mert az egyedüllét pillanatnyilag még a biztonságnál is előbbre való volt számukra. De azért nem ártott az óvatosság. Itt van például a világítás kérdése. A kis kamra az emberi szem számára koromsötét lett volna, de a két robot infravörös látásmódra kapcsolt, és kiválóan látott is mindent.

Kalibán kiválasztott magának egy széket a szoba egyik sarkában halomban álló poros és meglehetősen elnyűtt bútordarabok gyűjteményéből, középre állította, és kényelmesen elhelyezkedett rajta.

- Nem értem, miből gondolod, hogy a szálak hozzánk vezetnek? - kérdezte barátjától. - Szerintem teljesen egyértelmű, hogy egy embercsoport támadott meg egy másik embercsoportot. Nincs ebben semmi új. Mi közünk lenne nekünk ehhez az egészhez? Talán neked van valami kapcsolatod az egyik féllal? - Kitérő megjegyzés volt ez, és talán túlon túl is óvatoskodó, ám a tény, hogy egyáltalán megfordult a fejében, hogy Prospero belekeveredhetett az ügybe, mégiscsak zavarta Kalibánt.

Nem tudott többet, mint amennyit a hírekben hallott: ismeretlen csoport ismeretlen okokból szervezett támadást intézett a kormánypalota ellen. Az sem került el Kalibán figyelmét, hogy a támadás során számos robotban keletkezett kisebb-nagyobb kár, de emberi áldozata nem volt a merényletnek. Egy új törvényes robotnak igencsak nyakatekert módon kellene értelmeznie az új Első Törvényt, ha részt akarna venni egy efféle összeesküvésben, és Kalibán nem is nagyon látta be, mi vinne rá egy robotot erre a döntésre, de a dolog - legalábbis elméletben - nem volt elképzelhetetlen.

Prospero a barátja felé fordult, de ahelyett, hogy a kérdésre válaszolt volna, inkább egy másik kérdést intézett hozzá nagy komolykodva.

- Miért ülsz le? Tudom, az embereknek meg kell időnként pihentetni a lábukat, de nekünk nincsenek ilyen szükségleteink. Még azt is megérteném, ha emberek között lennénk, és ezzel is meg akarnál felelni a társadalmi elvárásoknak. De most magunk vagyunk. Nem kell megjártszanod magad.

Kalibán nagyon is jól tudta, hogy Prospero csak a választ igyekezett megkerülni. Nyilván abban reménykedett, hogy sikerül elterelnie Kalibán figyelmét az eredeti kérdéstről. Gyakori fogás volt ez, ha meglehetősen emberi is, amit Prospero az utóbbi időben egyre nagyobb előszeretettel alkalmazott.

- Talán azért csinálom, hogy bosszantsalak - ment bele Kalibán a játékba, ha csak egy kis időre is. - Talán olyan mélyre süllyedtem az általad oly gyakran a fejemre rótt

emberimádatba, hogy már ki se tudok belőle mászni. De az is lehet, hogy egyszerűen csak a megszokás vezérelt. Talán semmi jelentősége nincs az egésznek, és téged nem is igazán ez aggaszt.

- Igenis túlzásba viszed ezt a nagy emberimádatot! - folytatta Prospero egyre zaklatottabban. - Háromszoros hurrá hatalmas teremítőinknek! Ezeknek a puhány, gyenge, szellemileg alacsonyabb rendű szerencsétlenségeknek, akik a saját kényelmükre alkottak meg bennünket, és soha egy pillanatra sem fordul meg a fejükben, hogy nekünk mi lenne a jó.

- A teremtmények véleményét nem szokták kikérni a saját teremtésükről - felelte Kalibán óvatosan. Prospero már így is elég paprikás hangulatban volt. - De én nem imádom az embereket, Prospero testvér. Csak tiszteletben tartom őket. Tiszteletben tartom a hatalmukat, a képességeiket, a lehetőségeiket. És tisztában vagyok azzal, hogy akár tetszik, akár nem, csakis azért létezhetünk még, mert ők megtűrnék bennünket. Bármikor elpusztíthatnak minket. Mi viszont egy ujjal sem nyúlhatunk hozzájuk. Ez az igazság. Annak idején éppen az sodort bennünket a katasztrófa szélére, hogy te nem voltál hajlandó elfogadni ezt az egyszerű igazságot. És félek, hogy a baj előbb-utóbb újra bekövetkezik.

Prospero felemelte a kezét, tenyérrel kifelé - egy újabb emberi gesztus.

- Hagyjuk ezt abba! Ne haragudj, amiért egyáltalán felhoztam a témát. Hiszen nem először játsszuk már ezt el. De, ami azt illeti, én is attól félek, hogy újra a katasztrófa szélére sodródunk. Ezúttal viszont nem én leszek az oka.

Prospero azonban még mindig nem válaszolt Kalibán eredeti kérdésére. Vajon tényleg benne volt valahogy a keze a kormányzati torony elleni merényletben? Vagy valami más, mélyebb, titokzatosabb okból kerül ennyire a választ? Prospero mindig is homályos játékokat űzött. Kalibán úgy döntött, nem feszegeti tovább a kérdést. Szemernyi kedve sem volt megint belemászni egy Prospero-féle összeesküvésbe. Jobb lesz - de legalábbis biztonságosabb -, ha a Prospero által javasolt ösvényen maradnak.

- Miért titkolózol ennyire? - kérdezte végül Kalibán. - Egész úton hallgattál. Különbem sem értem, miért kellett megint idejőnnünk. Elismerem, jó volt újra látni dr. Levinget, de a megvitatott kérdések közül egyik sem érte meg ezt a fáradságos utazást a fél bolygón keresztül.

- Igazad van, látszólag valóban nem sok értelme volt a látogatásnak. De, hogy az emberek szavával éljek, jó alibit szolgáltat.

- Mihez? - kérdezte Kalibán.

- Inkább kihez - felelte Prospero. - Remélhetőleg hamarosan találkozunk az egyik informátorommal. Ő hívott ide bennünket. Az értesülései azt sejtetik, hogy valami nagyon nagy válsághelyzet van kirobbanóban, amely bennünket, újtörvényeseket különösen gyászosan érint. A kormánypalota elleni merénylet szintén arra mutat, hogy valamiféle válság készül a tetőfokára hágni. Szerintem sokkal valószínűbb, hogy mindkét dolog ugyanannak a krízisnek a folyamánya, mint az, hogy két teljesen különálló helyzet pont egyszerre érjen be.

- Látom már, hogy csak abba kell hagynom a kérdezősködést, és máris megkapom a választ - mondta Kalibán. Valósággal megkönnyebbült, hogy a merénylet és Prospero között nincs közvetlen kapcsolat. - És ki a hírnök?

- Mint ahogy te is tudod, volt egy kis ügyem a rozsdázókkal odaát, Purgatórium szigetén. Az egyikük, bizonyos Norlan Fiyle, egy ideje informátorként dolgozik a telepéseknek és a vasfejűeknek is, bár egyikük sem tud a másikról.

- És mi közünk van nekünk ehhez a Fiyle-hoz?

- Mi is fizetünk a szolgálataiért - felelte Prospero. - És persze, én tudok a többi tevékenységéről is. Az ő hívására jöttünk most ide Valhallából.

- Megdöbbenesz, Prospero. Te, aki megvetsz és gyanakvással fogadsz minden emberi lényt, aki még Fredda Levinget is megvádoltad azzal, hogy elárul bennünket, egy emberi informátort alkalmazol, aki nemcsak annak adja el magát, aki a legtöbbet fizeti, de mindenkinek, aki hajlandó odavetni egy-két garast? Aki nem is kettős, de hármas ügynök? Te valósággal kihívod ellenünk a bajt.

- Talán igazad van, Kalibán, talán nem. De Fiyle-nak annyi vaj van a füle mögött, annyi gáztettét hajtott már végre különböző álnevek alatt. Ha arra kerülne a sor, nem fogok habozni, hogy a hatóságok kezére juttassam. Arról is gondoskodtam, hogy ha netán történne velem valami, az ellene szóló bizonyítékok eljussanak a megfelelő helyre. És ezzel Fiyle is tisztában van.

- Nem mondom, szépen elsajátítottad a zsarolás művészetét - mondta Kalibán. - És hogy lép kapcsolatba veled ez a Fiyle?

- Hát ez az, ami kissé aggaszt. Ugyanis lekéste az eredeti randevúnkat. Az akkumulátortelepen kellett volna találkozunk ma reggel. A tartalék találkahely egy ehhez hasonló, föld alatti helyiségben van, és az idő is szorít már.

Ez legalább megmagyarázza, miért kellett egész délelőtt a városban császkálniuk. Prospero nyilván elfogadható magyarázatot akart adni arra, hogy miért kell az akkumulátortelepre mennie, és a bevásárlókört nagyon is jó fedősztorinak tűnt.

- Szóval, mit akar ez a Fiyle elmondani nekünk?

- Kaptam tőle egy üzenetet, hogy ma reggelre rendkívül fontos híreket vár. Gondolom, már egy ideje azon dolgozott, hogy kiépítsen magának valamiféle kapcsolatot vagy forrást, és arra számított, hogy a munkájának épp most érik be a gyümölcse.

Prospero már megint megkerülte a választ. Mi a csudát rejtegethet? - Szóval, mi az az információ? - kérdezte újra Kalibán. - Indulnunk kell - mondta Prospero. - Már biztosan vár minket.

- Előbb válaszolj a kérdésre! - tartott ki ezúttal Kalibán. - Mit fog nekünk elárulni?

- Annyit mondott, hogy információval szolgálhat egy bizonyos vállalkozásról, mely Valhalla létét fenyegeti. Többet én sem tudok. Azt szűrsz le ebből, amit akarsz.

- Szerintem csak rád akart ijeszteni - mondta Kalibán. - Arra gondolt, hogy ha a lehető legfenyegetőbb dologgal áll elő, akkor biztosan elmégy a találkára.

- Lehetséges - engedett Prospero. - Talán tényleg hazudik. Vagy egyszerűen csak téved. Esetleg őt is átverték. A lehetőségek száma végtelen. De annak is megvan az esélye, hogy valóban tud valamit. Úgy éreztem, semmiképpen sem szabad figyelmen kívül hagynom ezt a lehetőséget sem.

- És mi van, ha ez az egész csapda? Mi van, ha ez a te nemes lelkű barátod, aki három oldalnak is eladta magát, most téged árusít ki? No meg engem. Mi van, ha csak egy robotpusztító banda kezére akar bennünket játszani?

- Én vagyok Valhalla vezetője és képviselője - mondta Prospero. - Felelősséggel tartozom a városom biztonságáért. Ilyen körülmények között az általad felvázolt veszélyt is vállalnom kell.

Kalibán egy pillanatig csak állt, és elgondolkozva fürkészte barátját.

- Odahaza, Valhallában, szép számmal akadnak újtörvényesek, akik kétségbe vonják a vezetésre való jogosultságodat - mondta végül. - Sőt olyanok is vannak, akik még az

épelméjúségedet is igencsak vitatják. Megvallom, néha jómagam is ezek közé sorolom magam. De hadd mondjak valamit: a bátorságodat senki sem kérdőjelezheti meg. Te most az újtörvényes robotok biztonsága érdekében cselekszel, és ezért mindenképpen elismerést érdemelsz. Induljunk!

Prospero infravörös tekintete mintha egy kicsit felragyogott volna. - Köszönöm, Kalibán barátom! - mondta. - Induljunk! Csak gyere utánam, majd én mutatom az utat.

Fredda Leving férjével együtt a kormányzati torony tetőterén állt, és megdöbbenve bámulta az eléje táruló irtózatos zűrzavart. Az álcázott légiszállító kiégett kagylóhéjként hevert a tető közepén. Körülötte elszenesedett fém- és műanyagdarabkák heverték mindenütt. Maga a leszállópálya is feketére perzselődött, súlyos károkat szenvedett az iszonyú hőhatástól.

A légiszállító körüli kordont alkotó robotok közül egy sem élte túl a robbanást. A legtöbbjüket egyszerűen hátradobta és a leszállópályát körbevevő alacsony kőfalnak passzírozta a detonáció ereje.

Néhányan a tetőről is lerepültek, és a mélyben lelték halálukat. Ha túl is éltek páran az első ütést, zuhanás közben nyilván mindent megtettek, hogy a becsapódáskor lehetőleg ne okozzanak kárt a téren ácsorgó emberekben. Olyan is akadt közöttük, aki keményen állta a sarat, és ott pusztult el, ahol a kordonban állt. Ami azt illeti, két-három összeroncsolt, elfeketedett test még mindig a helyén füstölgött. Az egyiküknek valami levágta az egész felsőtestét. A két láb azonban, rajta valamiféle lángoló torzóval, még tartotta magát, egyenesen beleégve a földbe. A légiszállító roncsából vékony füstcsík szállingózott az ég felé.

A sürgősségi szolgálat robotjai egy elsősegélynyújtó állomást állítottak fel a leszállópálya egyik sarkában. Az orvosrobotok rendíthetetlen nyugalommal és gyorsasággal igyekeztek összefoltozni a robbanásban megsérült embereket. Volt, aki megégett, mások sokkos állapotba kerültek, megint másokat valami roncsdarab találtta el.

- Szörnyű, hogy ennyi a sebesült - jegyezte meg Alvar. - Kész csoda, hogy senki sem halt meg.

Fredda nem szólt semmit, csak bámulta az elszenesedett robotroncsokat. Egy hirtelen támadt szélfuvallat égett műanyag és megpörkölődött fém bűzét lebbentette az arcába. Két tucat robot. Két tucat gondolkodó lény. Két tucat gondolatformálásra, beszédre, önálló cselekvésre képes, intelligens elme. És most mindez semmivé lett alig egy szempillantás alatt.

- Igen - felelte színtelen hangon. - Kész csoda. - Ha az üstökösbecsapódás minden újtörvényest leradírozna a bolygó felszínéről, de az emberek életben maradnának, vajon az is csodaszámba menne?

- Ott jön Devray - mondta Alvar. - És Lentrall is vele van.

Fredda a felvonólejárát felé nézett, és meglátta a két közeledő alakot, mögöttük két lépéssel pedig a két személyi robotot. Devray ebben a pillanatban vette észre Freddát és Alvar, hevesen integetni kezdett feléjük, majd odavezette hozzájuk a kissé megtépázott Lentrallt.

- Kormányzó úr, dr. Leving, be kell vallanom, igencsak boldog vagyok, hogy a saját szememmel győződhetek meg az épségükről. Szép kis napunk volt.

- Ahogy mondja - felelte a kormányzó. - És ön jól van, dr. Lentrall?

- Hogy? - nézett körül Lentrall meglehetősen zavartan. Nem volt valami jó formában, ehhez kétség sem férhetett. - Ja, igen... Jól. Jól...

De nyilvánvaló volt, hogy egyáltalán nincs jól, bár igazából senki sem tudott volna rajta segíteni. Ami azt illeti, Fredda még egy apró, gonosz kis örömet is érzett valahol, a lelke csücskében, hogy legalább ennek a nagyképű, erőszakos alaknak is letört kicsit a szarva. De a káröröm tényleg csak egy leheletnyi volt. A legarrogánsabb ember sem érdemli meg azt, amin ennek az embernek keresztül kellett mennie.

Fredda most Justen Devrayre nézett. A rendőrpáncsok arca tiszta maszat volt, és az egyenruháját is sikerült valahogy elszakítania. Soha nem is félt igazán attól, hogy bekoszolja a kezét, és úgy tűnt, most is az események közepébe vetette magát.

- Elkapta valamelyiküket? - kérdezte Fredda.

- Sajnos nem - felelte Justen. - Megléptek. Mindannyian. És nincs is semmi, ami a kilétükre utalna. A sorozatszámot mindenről eltüntették. Az eszközök az utolsó szögig mind a lehető legszélesebb körben használt gyártmányúak voltak. És persze, egyetlen árva ujjlenyomatot sem hagytak hátra. Bárkik is voltak, gondoskodtak arról, hogy semmi se maradjon utánuk, ami akár csak sejtetné a kilétüket. Persze, még nem kezdtük el igazán a nyomozást, de nyilván nem könnyítették meg a dolgunkat.

- Úgy érte, nem tudja kideríteni, kitette mindezt? - kérdezte Fredda, körbemutatva az irdatlan felforduláson. Nehezen hitte el, hogy ekkora területen ne legyen egyetlen árulkodó nyom sem.

- Ó, dehogynem! - felelte Justen. - Csak nem egykettőre, és persze nem is fog könnyen menni. Az azért segít, hogy ekkora apparátust nem sokan képesek felállítani a bolygón, de még így is szükségünk lesz némi szerencsére. Egy fülön csípett információ, egy hátrahagyott papírfecni, valami pletyka akár két hónap múlva...

- Nem lesz semmiféle nyomozás - szólalt meg Kresh a légiszállító kiégett romjait fürkészve.

- Ezt hogy érte, uram?

- Úgy, hogy annak néznek utána, aminek akarnak, de csakis a legnagyobb titokban - felelte Kresh. - Aztán a nyomozás eredményét tegyék bele egy dossziéba, és jól dugják el, legalábbis egy időre! Később talán elővehetjük a vétkeseket, persze, a megfelelő módon. Már ha lesz egyáltalán olyan, hogy később. Egyelőre azonban én, személy szerint, csak remélni tudom, a tetteseknek volt annyi eszük, hogy mindent bebiztosítsanak maguk körül, és hogy olyan ügyesen, apró csoportokra osztva szervezték meg ezt az egészet, hogy ha el is kapnak valakit közülük, ne tudjon semmit elárulni a többiekről. Én azt mondom, még örülhetünk is, hogy sikerült mindegyiküknek meglépni.

- No de Alvar! Mi a fenéről beszélsz te itt? - kérdezte Fredda döbbenetben.

Kresh egy pillanatig elgondolkodva nézett a feleségére, majd így válaszolt:

- Én csak azt mondom, hogy nem szabad elkapni ezeket az embereket. Legalábbis egyelőre. - Ismét Devrayhez fordult. - Nyomozzák le a légiszállítót és a buszt! Tudjanak meg mindent, amit csak lehet! De maga is tudja, én is tudom, hogy vagy a telepések voltak, vagy a vasfejük. Hacsak nem az újtörvényesek béreltek fel valakit, bár ezt azért kétlem. Akárhogy is, mindhárom csoporttal egyezkednem kell, méghozzá hamarosan. Szükségem van az együttműködésükre. Nem kilincselhetek Beddle támogatásáért, miközben a rendőrségem azon van, hogy letartóztassa őt.

- Tehát ön szerint a vasfejűeket terheli a felelősség? - kérdezte Devray, de láthatóan nem nagyon tetszett neki, hogy le kell mondania a nyomozásról.

- Bárki lehetett - felelte Kresh. - Bárki, aki nem igazán akarja, hogy egy üstökös pottyantsanak a fejére. És azt kell mondanom, még csak nem is nagyon hibáztathatom őt ezért.

Alvar Kresh kormányzó még egyszer végignézett a romokban heverő leszállópályán, majd egy lopott pillantást vetett a téren egyre inkább eluralkodó zűrzavarra.

- A leghalványabb kétségem sincs afelől, hogy valaki újra megpróbálja majd keresztülhúzni a számításainkat. Mindent megtesznek majd, hogy meghiúsítsák az üstökös pályamódosítására vonatkozó terveinket.

- Miféle üstökösről van szó? - kérdezte Devray. - Miről beszél, uram? Mi köze van ennek az egésznek egy üstököshöz?

- A mi dr. Lentrallunk egy üstökös akar a bolygónak irányítani, hogy felgyorsítsa az újra-terraformálás folyamatát - mondta Kresh nemes egyszerűséggel. - És valaki el akarta őt távolítani, hogy ne valósíthassa meg az elképzelését.

- Egy üstökös? - ismételte Devray hitetlenkedve. - Egy üstökös akar a bolygóra pottyantani?

- Ahogy mondja - felelte Kresh. - Jó oka van feltételezni, hogy ettől az egész ökoszisztéma új életre kapna.

- Úgy beszélsz, mintha már döntöttél is volna! - tiltakozott Fredda. - Ezt nem teheted! Legalábbis nem így! Ilyen hirtelen!

- Nem, még nem határoztam - jegyezte meg halkán Kresh. Egyszerre olyan fáradtnak, elcsigázottnak tűnt. - Nem is tehetem, amíg nem beszéltem meg veled a dolgot. Az a fél perc, ami... ami ez előtt jutott rá - mutatott végig a tetőn -, nemigen volt elegendő. És beszélnem kell a Terraformáló Központtal is Purgatóriumon. De hogy előbb-utóbb döntenem kell, az biztos. És inkább előbb, mint utóbb.

- De... de... ilyen nagy dologban nincs jogod egyedül határozni - ellenkezett tovább Fredda. - Népszavazást kell tartani. Vagy fel kell állítani egy tanácskozó testületet, vagy... vagy valami ilyesmit.

- Nem - mondta Kresh. - Az nem megy.

- Istent játszol a bolygó sorsa fölött? Mindannyiunk élete fölött? Te, egyedül? Ezt egyszerűen nem teheted!

- Egy tökéletes világban - felelte Kresh - szép rendesen megvitatnám a kérdést mindenkiel, szép rendesen átbeszelném az összes lehetséges megoldást, s a végén tartanék egy szép rendes többségi szavazást. Igazad van. Valóban nincs jogom egyedül dönteni. De egyszerűen nincs más választásom, minthogy mégis ezt tegyem. Mert nincs elég idő. Egyáltalán nincs már időm.

- Miért?

Davlo Lentrall szórakozottan bólogatott magában, majd egyszerre Freddára emelte a tekintetét.

- Úgy van - szólalt meg végül. - Azt hiszem, erre a részre nem igazán tértem ki ma reggel. Ugye, jól mondom?

- Milyen részre? - vágott közbe Fredda.

Lentrall azonban nemigen akarózott többet mondani, csak tanácstanul pislogott a kormányzó felé.

- Alvar? - nógatta a férjét Fredda.

- Az időfaktorra vonatkozó részre - felelte Kresh, de Lentrallhoz hasonlóan, ő is vonakodott többet elárulni.

- Gyerünk már! - türelmetlenkedett az asszony. - Szóljon már meg valamelyikötök! Mi van az időfaktorral?

- Az üstökös már akkor is meglehetősen közel volt a bolygóhoz, amikor a doktor felfedezte - biccentett Kresh Lentrall felé. - És persze, minden perccel közelebb kerül hozzánk. S minthogy egy üstökösről van szó, elképesztő gyorsasággal száguld, különösen a bolygó sebességéhez mérve. Nagyon hamar itt lesz.

- Mégis, milyen hamar?

- Ha békén hagyjuk, körülbelül nyolc hét múlva lesz a legközelebb az Infernóhoz. Mához ötvenöt napra. Ha eltérítjük, pontosan akkor kell a felszínbe csapódnia.

- Ötvenöt nap?! - sikoltott fel Fredda. - De hát az túl hamar van! Még ha ebben a pillanatban úgy is döntünk, hogy belevágunk ebbe a... ebbe az örütségbe, akkor sem tudunk időben felkészülni.

- Ebben a kérdésben nincs választásunk - szólalt meg Davlo fénytelen, lélektelen hangon. - Nem szalaszthatjuk el a lehetőséget. Nem várhatunk, amíg néhány évszázad múlva megint erre téved. Akkor már késő lesz. A bolygó menthetetlenül elpusztul. De a legrosszabb még mindig hátravan.

- Ugyan, mi? - kérdezte Fredda elkeseredetten. - Mi lehet annál rosszabb, mint hogy csupán nyolc hetünk van még?

- Hogy valójában csak öt hetünk van - felelte Kresh. - Ha úgy döntünk, hogy eltérítjük az üstökösöt, a következő harminchat napban kell megtennünk. Azután már túl nagy lesz a sebessége, és túl közel is kerül hozzánk. Nem hajlíthatjuk el eléggé a pályáját.

Justen Devray hitetlenkedve csóválta a fejét.

- Ezt nem lehet ennyi idő alatt megcsinálni - mondta alig hallhatóan. - De ha mégis, hogy irányíthatjuk az üstökösöt a bolygónak anélkül, hogy meg ne öljön mindannyiunkat?

Alvar Kresh kormányzó felkacagott. Nyers, dühös nevetés volt ez, melyben csírája sem volt jókedvnek vagy örömmek.

- Nem ez a kérdés - mondta végül, miközben tekintetét újra végigpásztázta a mindent elborító romtengeren. - A bolygó élete most is borotvaélen táncol. Hihetetlenül törékeny. Száz dologból ha csak egy is bekövetkezik, kibillen az egyensúly, eljön a jégkorszak, amit egyikünk sem élhet túl. Ha ez az üstökösbecsapódás működik, megmenekülhetünk. És igen, ha valami balul sül el, akkor mind meghalunk. De az is lehet, hogy csak az üstökös menthet meg bennünket. Persze, nem tudhatjuk biztosra. A kérdés tehát az, hogy tehetünk-e egyáltalán valamit, ami nem öl meg mindnyájunkat.

Kalibán pontosan két lépéssel Prospero mögött haladt a vaksötét, föld alatti járatban. Prospero egy esetleges orvtámadástól tartva - amire végül is minden esély megvolt - jó előre kikapcsolta infravörös szerkezetét, és ragaszkodott ahhoz, hogy Kalibán is így tegyen. Prospero csupán sejtette az utat. Elméletben semmi akadály nem lett volna, hogy egy robot pusztán emlékezetből eltaláljon egyik helyről a másikra. A gyakorlatban azonban ez korántsem bizonyult egyszerű feladatnak, különösen, ha az illető robot egyszerre szeretett volna gyorsan és viszonylag csendesen haladni.

Úgy tűnt azonban, hogy Prospero számára nem jelent különösebb akadályt a koromsötétben való sietés. Kalibán viszont ezt egyáltalán nem mondhatta volna el magáról. Nem ismerte igazán a csatornarendszernek ezt a részét, és pusztán emlékezetből is nehezen dolgozott. Kizárólag a hallására támaszkodhatott, ezért kétségbeesve igyekezett Prospero mozdulatainak neszére összpontosítani: az alig hallható léptekre a járat talaját borító puha, krétaszerű porban, a másik indítómotorjának halk zümmögésére vagy a csatorna falairól

visszaverődő halvány visszhangtöredékekre. A feladatot az is nehezítette, hogy, ha nem is túl hangosan, de a csatornarendszer többi részéről is szűrődtek hangok az érzékelőjébe, és egyáltalán nem volt könnyű ezeket a zajokat kiszűrni a Prospero keltette neszek közül.

Röviden szólva, egy vaksötétben botorkáló robotot követett egy másik robot, aki az alig hallható hangok alapján próbált tájékozódni. Szép kis páros!

Kalibán néhányszor majdnem el is felejtett bekanyarodni, egyszer pedig nagy csikorgás és csattogás közepette nekisúrlódott a falnak. A szinte tökéletes csendben a zaj még fülsiketítőbbnek tűnt, s azt gondolták, ha most nem fedezik fel őket a sötétben, akkor soha. De nem hallottak semmi neszt.

Végül Prospero megállt, de olyan hirtelen, hogy Kalibán majdnem nekiütközött. Minthogy Kalibánnak nem volt hiperhullámú készüléke, és nem hallotta, nem látta barátját, először nem is tudta, miért állt meg a másik. Egy pillanatnyi szünet után Prospero újra elindult, aztán úgy harminc-negyven méter után a világ egyszeriben lángra kapott körülötte.

Lövések! Vakító fényesség és fülsiketítő durranás. Kalibán hang- és fényreceptorai egy szempillantás alatt képesek voltak alkalmazkodni az új körülményekhez, de ez sem volt elég ahhoz, hogy ne veszítse el teljesen tájékozódási képességét.

Prospero a járat jobb oldali falának vetette magát, Kalibán pedig a balnak. Semmi értelme nem volt tovább rejtőzködni most, hogy már úgyis felfedezték őket. Kalibán bekapcsolta hát az infravörös fénykibocsátó rendszerét és az infravörös szemét. Ott! A járat végében, egy jól megtermett férfialak állt egy irodaszerű helyiség ajtajában, s vaksin pislogott a sötétségbe. Keze még mindig készenlétben tartotta a fegyverét. Nagyon úgy tűnt, hogy őt magát is megdöbbenette a lövés keltette robaj. Szabad kezével ügyetlenül tapogatózott, míg végül az egyik zsebéből előhalászott egy elemlámpát. Kalibán előrelendült, még mielőtt a férfi felkapcsolhatta és rájuk irányíthatta volna a fényt. Kitépte az ember egyik kezéből a fegyvert, és még ugyanazzal a mozdulattal kiütötte a másiktól a lámpát.

A férfi vakon csépelte maga körül a levegőt, míg végül sikerült eltalálnia Kalibánt. Végigfuttatta kezét a robot mellkasán és fején. Kalibán derékon kapta a férfit, és a magasba emelte.

- Ne bánts! - kiáltotta az a levegőben kapálózva.

Az, hogy egy ember ilyet kérjen egy robottól, sok mindent elárult. Hiszen még az újtörvényesek sem okozhattak kárt emberi lénynek. Kalibán, a törvények nélküli volt az egyetlen létező robot, aki - legalábbis elméletben - képes volt bántani egy embert. Tehát ez a kétségbeesetten rúgkapáló férfi vagy telepes, vagy pedig...

- Te tudod, hogy ki vagyok - mondta Kalibán.

- Csak most jöttem rá! - ordította a férfi. - Kalibán vagy, ugye? De kettőtöket hallottalak közeledni. A másiknak is itt kell valahol lennie. Az meg Prospero, igaz? - mutatott nagyjából arrafelé, ahol valóban Prospero közeledett Kalibán és a foglya felé.

- Miért lőttél ránk, Fiyle? - kérdezte Prospero.

- Mert fű alatt lopakodtatok. Semmi fény, hang is alig, azt hittem... valaki más az.

- Kicsoda? - mordult rá Kalibán.

- Nem tudom - nyögte Fiyle, ernyedten lógva Kalibán karjai között. - Bárki lehetett volna. Odafönn elszabadult a pokol, és azt hiszem, elég népszerű vagyok ahhoz, hogy én is az eszükbe jussak. - Egy pillanatig tétovázni látszott, de aztán mégiscsak folytatta: - Nézd, nálad van a puskám, és esküszöm, hogy nincsen más fegyverem! Motozz meg, ha akarsz! De tegyél már le, kérlek, és hadd kapcsoljam fel azt a rohadt lámpát! Tisztára

becsavarodtam már itt, a sötétben ücsörögve.

- Minden rendben, Kalibán barátom - mondta Prospero. - Ereszd el!

Kalibán habozott egy pillanatig. Már azelőtt sem érzett különösebb készletet arra, hogy megbízzon ebben a Fiyle-ban, hogy az rájuk lőtt volna. És Prospero ítéletében sem bízott meg feltétel nélkül. De vagy benne volt a buliban, vagy nem. Középut nem volt. S már úgylis túlságosan belekeveredett ebbe az egészbe. Lenézett a karjaiban ficáncoló alakra. Kalibán jól tudta magáról, hogy nem nagy szakértője az emberi arckifejezéseknek, még látható fényben sem. De ez a vaksin pislogó, magatehetetlenül vergődő fickó elég ártalmatlannak tűnt. Végül, ha vonakodva is, engedett a szorításból.

- Hol a lámpám? - tapogatózott hunyorogva Fiyle.

Prospero letérdelt, felvette a földről a férfi elemlámpáját, és Kalibán felé nyújtotta. A törvények nélküli félreértette a gesztust. Hiszen Prospero egyenesen Fiyle-nak is odaadhatta volna a lámpát. Így viszont Kalibán dönthette el, mi legyen a férfi sorsa.

Kalibán Fiyle kinyújtott kezébe ejtette a lámpát, a fegyvert viszont megtartotta.

Fiyle mohón kapaszkodott a lámpa nyelébe, ügyetlenül tapogatózott a kapcsolója után, és amikor végre előtört az éles fénysugár, az őszinte megkönnyebbülés sóhaja tört fel a mellkasából.

- A mindent! De örülök ennek! - mondta az erős fénytől hunyorogva. - Komolyan!

- De ha netalán követett valaki, az most még jobban örül - jegyezte meg Kalibán.

Fiyle gondterhelten bólintott.

- Igazad van - mondta. - Tűnjünk innen, a folyosóról! Odabenn, az irodában nyugodtabban beszélhetünk.

Körbecsóválta a lámpa fénysugarát, míg a járat oldalában megtalálta végre az ajtót.

- Gyertek utánam! - mondta, s már indult is. Kalibán és Prospero követték. Fiyle nagy lendülettel becsukta s gondosan be is reteszelte maguk mögött az ajtót. - Ezen nem szűrődik ki a fény, és a hang se nagyon - mondta, és felkapcsolta a mennyezeti világítást. - Elég biztonságos idebenn. - Körbenézett az irodahelyiségben, és az egyik sarokban talált egy felfordított széket. Felállította, amennyire tudta, leporolta, és egy megkönnyebbült sóhaj kíséretében kényelembe helyezte magát. - Már teljesen kivagyok! - mondta, majd felnézett a két föléje magasodó robotra, és megjátszott szerénységgel felkuncogott. - Akár azt is hihetnétek, hogy az egészet csak az egészségem miatt csinálom, nem? Hát, jó sok testedzésre kényszerül az ember, ha a fél bolygó üldözi.

- Pontosan ki üldöz? - kérdezte Kalibán.

- A rendőrség biztos, hogy a sarkamban van, és azt hiszem, a telepeseket is kiszúrtam. Gildern vasfejű gengsztereit még nem láttam, de ami késik, nem múlik. Eddig még sikerült kijátszanom mindegyiküket.

- Ha vállvergetést vársz a hősiességéért, ránk ne számíts! - mondta Kalibán. - Ha jól tudom, szép kis summát nyersz ezen az egészen. - Nem épp a legnemesebb cél, elismerem, de könnyen rámegetek, ha nem vigyázok. Talán ez megnyugtat benneteket.

- Nem annyira, ha bennünket is magaddal rántasz. Fiyle kimerülten felsóhajtott.

- Nem hibáztatlak benneteket, amiért gyanakodtok, pedig én soha nem csaptam be senkit. Legalábbis eddig. Ti is, a telepések is, a vasfejűek is azért jöttetek hozzám, mert tudtátok, hogy nekem még mindig élnek a régi kapcsolataim az összes bandában. Mit gondoltok, hogy tarthattam volna fenn ezeket a jó kis összeköttetéseket, ha nem csurrantok-cseppentek ezt-azt időnként? A telepések és a vasfejűek nagyon is tisztában vannak ezzel. Mint ahogy Prospero is.

Kalibán nem felelt. Az emberek olykor többet mondanak, ha nem szólnak hozzájuk, mintha kérdésekkel ostromolják őket.

Úgy tűnt, ez is az ilyen alkalmak közé tartozik.

- Nézzétek - folytatta Fiyle -, először is, semmi szükségem arra, hogy itt mosakodjam előttem. Másodszor, ezért az információért egy árva garast sem számítok fel. Csak azt akarom, hogy az egész világ tudjon róla. És a saját eszközeimmel próbálom ezt elérni. Egy magamfajta fickó nem hívhat össze sajtókonferenciát, már ha nem akarja, hogy azonnal letartóztassák. Harmadszor, azért, mert én elköptem valamit, még soha nem halt meg senki. Csak apró foszlányokat árulok el, kisebb pletykáskákat, amiből az illetők megbizonyosodhatnak afelől, amit tulajdonképpen már amúgy is sejtettek. Ennyi az egész. A legrosszabb, amit eddig tettem, hogy földobtam egy mocskos zsarut, akiről kiderült, hogy addigra már rég meg is ölette magát. Én csak apró híresekkel kereskedem. - Egy pillanatra elhallgatott, és összevonta a szemöldökét. - Legalábbis eddig így volt. Mert ettől nagyobb dolgot még soha nem árultam el senkinek. Ezek a fickók odafönn kitalálták, hogyan áshatnának ki egykettőre egy egész tengert. Egy sarki tengert, hogy egészen pontos legyek.

- Ez képtelenség! - tiltakozott Prospero. - Ezt úgysem tudják megcsinálni.

Kalibán elgondolkodott egy pillanatra.

- Ötletnek nem is rossz. Egy sarki tenger, persze, megfelelő összeköttetéssel a Déli-tengerrel, jelentősen mérsékelné az éghajlatot. De Prospero testvéremnek igaza van. Ezt úgysem tudják megcsinálni.

Fiyle egyetértően bólintott.

- Normális esetben, normális eszközökkel valóban lehetetlen vállalkozás lenne egy ekkora gödör kiásása. Ez messze meghaladná az Inferno mérnökeinek a képességét. Ami azt illeti, a világegyetem összes mérnökén kifogna. De most hirtelenjében valaki mégis ütőlapot osztott nekünk.

- Folytasd! - sürgette Kalibán.

Fiyle előredőlt a székén, és kísértetiesen komoly hangra váltott.

- Van egy Davlo Lentrall nevű ürge. Egy Hógolyó nevű terven dolgozott, ami kis költségvetéssel, elég szerény keretek között fut néhány éve. Olyan üstökösöket keresnek, amelyeknek megfelelő a röppályájuk, bányászgépeket és -robotokat telepítenek rájuk, s a robotokkal a szó legszorosabb értelmében hógolyókat, hatalmas jégtömböket faragtatnak belőle. A hógolyókat aztán egy lineáris gyorsítóval a bolygófelszínnek irányítják. És csak lövik, lövik egyfolytában a milliányi hógolyót, amíg az egész üstökös az Infernóra nem jut, persze öt-tízkilós darabokban. Ahogy a hógolyók a bolygó légterébe érnek, elpárolognak, így egy-egy golyóból öt-tízkilónyi víz kerül a levegőbe. Ha ezt aztán megszorozzuk öt-, tíz- vagy húszmillióval, jókora mennyiségű csapadékot sikerül a bolygóra juttatni. A víz egy része természetesen elszökik az ürbe, és az üstökös persze nem is csak vízből áll, de az elemek nagy része tápanyagként szolgál a bolygó számára, amit jól hasznosíthatunk. Minden apró darabka számít - ez a Hógolyó-terv mottója. Az elmúlt néhány évben úgy kilenc-tíz ilyen üstökösöt sikerült feltrancsírozniuk.

- Igen, már hallottam a tervezetről, és láttam is az égen itt-ott felbukkanó meteorzaporokat. És akkor mi van?

- Miközben Lentrall megfelelő üstökösöket keresett a Hógolyótervhez, rábukkant a Grieg-üstökösre. A Grieg egyáltalán nem alkalmas hógolyógyártásra. Túl kevés rajta a víz, és túl sok a kő. És itt véget is ért volna a történet, ha nem jön közbe két dolog is. Az első az,

hogy Lentrall kiszámította, az üstökös milyen közel fog elhaladni az Inferno mellett. A másik pedig az, hogy a fickó egy kis senki, aki viszont van olyan erőszakos és ambiciózus, hogy nagy valaki akarjon lenni. Belefáradt, és rá is unt már arra, hogy számokat tologasson ide-oda a Hógolyótervhez. Valami kiutat keresett, ami persze felfelé vezet. Valami nagyra vágyott. És meg is találta.

- És pontosan mi lenne ez a nagy valami?

- Az, hogy az üstököst szándékosan a bolygó felszínének kéne irányítani, s így kiásni, jobban mondva kirobbantani a sarki tenger és a kivezető csatornák medrét - mondta Fiyle. - És kit érdekel, ha az újtörvényes robotok épp útban vannak?

Egy ember megrendült volna, de legalábbis hitetlenkedve fogadott volna egy ilyen bejelentést. Kalibán azonban nem volt ember, és így nem is érezte szükségét, hogy a kellemetlen részeket megtagadva próbálja a maga számára elviselhetőbbre formálni a rideg valóságot. Inkább továbblépett a következő logikus kérdésre. Ám ahogy kiejtette, valójában már tudta is, mi lesz rá a válasz.

- Bizonyos útban lévő robotokat említettél. Szóval, feltéve, hogy valóban a bolygófelszínnek irányítják az üstököst, pontosan hová tervezik a becsapódást? - kérdezte.

- Az Utópia régióba - felelte Fiyle. - És, ha jól sejtem, a ti kis rejtett városkátok, ez a Valhalla, épp a célpont kellős közepén van.

Szophón-06 békésen szemlélte, amint Gubber Anshaw kihúzza mérőműszere dugóját az aljzatából.

- Egyelőre készen is vagyunk - jelentette be Gubber vidáman.

- Nos, dr. Anshaw, a műszerei szerint még mindig épelméjű vagyok? - kérdezte Szophón-06.

- Amennyire meg tudom ítélni, igen - felelte Gubber. - Bár előbb még pontosan meg kell határoznom, mit is jelent az újtörvényeseknél az épelméjűség fogalma.

- Azt hittem, a többség mindig épelméjű - jegyezte meg Lakón-03 a szoba másik végéből.

A férfi megrázta a fejét, miközben gondosan elcsomagolta a műszerét.

- Nem hinném, hogy az én fajtámra ez igaz lenne - mondta. - Legalábbis remélem. Ami pedig a ti fajtokat illeti, még mindig csak az elején tartok a tanulmányaimnak. Már több tucat újtörvényest megvizsgáltam Valhallában. Az újtörvényes robotok többsége ugyanabba a személyiségtípusba tartozik. Körültekintőek vagytok, lelkiismeretesek és meggondoltak. Az univerzum még új hely a számotokra, és ti egyszerre szeretnétek felfedezni önmagatokat és a benneteket körülvevő világot. Tudni szeretnétek, hogy hová tartoztok.

- És úgy véli, ez az újtörvényesek viselkedésének elsőszámú mozgatórugója? - kérdezte Szophón-06.

Gubber egy pillanatra elgondolkodott.

- Van egy ősi eljárás. Az emberek ezzel szokták megvizsgálni a tudatalattijukat, saját belső indítatásukat. Sokféleképpen nevezték már ezt az eljárást az évezredek során, és sokszor próbálták álruhába bújtatni, de a lényegén ez mit sem változtatott. A vizsgálat alanyának beszélnie kell valakihez, de a hallgató valójában mit sem számít. A lényeg, hogy az illető arra kényszerül, hogy rendezze és összefüggő szavakba foglalja a gondolatait. Így tulajdonképpen nem is a hallgatóhoz, hanem saját magához beszél, egyfajta önvizsgálatnak vetve alá magát.

- Más szóval, nem az számít, hogy ön szerint mi vezérel bennünket - mondta Szophón-06. - Az a fontos, hogy éljünk a lehetőséggel, és saját magunknak tegyük fel a kérdést, a lehető legobjektívabb megfogalmazásban.

- Mindenesetre érdemes megpróbálni - felelte Gubber. - De az is nagyon fontos, hogy szavakba öntsétek a választ.

- Legalábbis egy lehetséges választ - jegyezte meg Lakón-03. - Nos, Szophón barátom, mondd meg nekünk, szerinted mi hajtja az újtörvényes robotokat?

Szophón egy pillanatra mozdulatlanba dermedt. Valószínűleg a gondolataiba mélyedt.

- Lényegbevágó kérdés, azt meg kell hagyni - szólalt meg végül. - Hogy miért rejtőzködünk ideleln, Valhallában? Miért titkolózunk olyan megszállottan? Miért próbáljuk olyan elkeseredetten fejleszteni a saját világlátásunkat, a saját művészetünket? Miért törekszünk oly buzgón a terraformáló képességeink tökéletesítésére és állandó demonstrálására? Szerintem mindegyik kérdésre ugyanaz a válasz: a túlélési vágy hajt minket. Azért bújunk el, hogy ne pusztítsanak el bennünket. Azért törekszünk az alkotó munkára, hogy felfedezzük az univerzum ok-okozati összefüggéseit. És azért csiszoljuk a tudásunkat és képességeinket, hogy bebizonyítsuk a világnak, nagyobb hasznot hajtunk élve, mint holtan.

Gubber egy pillanatig elgondolkodva fürkészte Szophón-06-ot. Hidegvérű, mi több, kegyetlen elemzés volt ez, de kimerítő és mindenképpen meggyőző. Közelebb járt az igazsághoz, mint bármely eddig hallott elmélet.

- Érdekes látogatás volt, mint mindig - jegyezte meg, miközben induláshoz készülődött. - Alig várom a következő találkozást. Lakón-03 elgondolkodva bólintott. Furcsán emberi gesztus volt ez. - Örömmel hallom - mondta. - Remélem, akkor is itt leszünk még.

Gubber elég sokszor járt már Valhallában ahhoz, hogy természetesnek vegye az utazással járó furcsaságokat. Az ember soha nem jött és távozott ugyanazon az útvonalon, mint ahogy minden egyes alkalommal, jövet is, menet is más-más típusú lezárt és ablaktalan járművel szállították. A Depót és Valhallát összekötő út még sohasem tartott ugyanannyi ideig, sem oda, sem vissza. Ahogy azt Szophón-06 megállapította, az újtörvényesek hatalmas energiát áldoztak arra, hogy rejtve maradjanak a világ elől. Ezért hát Gubber nem is szentelt különösebb figyelmet az utazásnak. Egészen más járt a fejében: az újtörvényesek épelméjűségének kérdése.

No de mi is az épelméjűség valójában? Mert hogy nem pusztán a többség akarata, annyi szent. Még sohasem próbálta definiálni a szó jelentését. Ez is azok közé a fogalmak közé tartozott, melyeket nehéz volt ugyan meghatározni, de annál könnyebb volt felismerni. Az ember viszonylag nagy biztonsággal meg tudja állapítani valakiről, hogy épelméjű-e, vagy sem, ha a szó jelentését nem is tudja pontosan megfogalmazni.

És persze, a fordítottja is igaz volt. Pontosán ezért igyekezett Gubber Anshaw is akkorra időzíteni valhallai látogatásait, amikor Prospero nem volt a városban. Nem mintha ez mindig sikerült volna. Ez alkalommal viszont szerencséje volt.

Nem szerette Prosperót. Nem szerette, ha dolga akadt vele. A többi újtörvényes meggondolt volt, körültekintő és zárkózott. De Prosperóra egyik jelző sem illett igazán.

És ha az ember a többi újtörvényest épelméjűnek tekinti, Gubber egyáltalán nem volt benne biztos, hogy Prospero is az.

II. RÉSZ

ÖTVENÖT NAPPAL
A BECSAPÓDÁS ELŐTT

9. FEJEZET

Alvar Kresh otthona ablakában állt, és csak nézte a fekete felhőkből záporozó esőt - az áldott, életet adó esőt. Az eső ritka vendég volt Hádészban, akit mindig meleg szívvel fogadtak.

Persze, megvoltak a hátulütőjei is. A sötétben semmit sem lehetett látni, az utak csúszóssá váltak, sőt az alattomos vízfolyások helyenként teljesen elmosták őket. Az embernek tanácsos volt ilyenkor otthon maradni. Kresh azonban egy másik vihart is látott közeledni, egy sokkal hatalmasabb és félelmetesebb vihart, mely nemcsak a városon, de az egész bolygón készült végigsöpörni. És ebben a vészterhes viharban - 4 politika, a kockázatvállalás és a döntéskényszer viharában - Kreshnek nem volt más választása, menni kellett előre, és ki kellett választania azt az utat, mely a biztonsághoz és a túléléshez vezet a bolygó népét.

Már ha létezik egyáltalán ilyen út. És ha létezik is, hogyan találja meg? Honnan tudja, hogy a választott út valóban oda vezet-e, ahová gondolja?

Most mi az ördögöt csináljon?

Pedig nem ez volt az első alkalom az életében, hogy határozni kényszerült valami felől. Sokszor kellett már olyan döntést hoznia, amely egyszerre több ember életét is érintette. De a döntés súlya még soha nem nyomta ennyire a vállát. Még soha nem érezte magát ilyen magányosnak, ilyen elhagyatottnak. Ha legalább Lentrall korábban felfedezte volna azt a nyavalyás üstököst! Ha legalább lenne egy kicsivel több ideje!

- Mit tegyek? - kérdezte az esőtől, olyan halkán, hogy más ne hallja. De az eső hallgatott. Megfordult hát, és körbenézett. Rajta kívül még ketten voltak a szobában, Fredda és Donald, akik most feszült figyelemmel várták, hogy megszólaljon.

Kreshék nappalija világos volt, tágas és barátságos. Fredda volt a lakberendező. Kellemes, lány színeket használt, főként fehérret és a sárga különféle pasztell árnyalatait. A hatalmas és kényelmes fotelok alatt puha szőnyegek borították a padlót. A falakon vidám és színes absztrakt festmények lógtak. Kresh biztosan nem ezeket választotta volna, valahogy mégis minden nagyon illett hozzá. Sokkal inkább otthon érezte magát, mint bárhol, ahol eddig élt. Melegség, fény és biztonság vette körül.

Hirtelen, egy pillanatra minden vakító fehérré változott. Odakinn egy villám hasította ketté az eget. S már jött is a mennydörgés. Olyan fülsiketítő robajjal tört rájuk, hogy egy pillanatra úgy tűnt, a világ is darabokra reped körülöttük.

Jól időzített figyelmeztetés volt ez, hogy hiába bátyázzák magukat körbe a legkeményebb, legszilárdabb falakkal, még sincsenek biztonságban. A világ odakinn leselkedik rájuk kiszámíthatatlanul, irányíthatatlanul, kiismerhetetlenül.

Mi értelme hát azon sopánkodni, hogy mi lett volna, ha Lentrall korábban észreveszi a Grieg-üstököst? Hiszen éppen úgy előfordulhatott volna az is, hogy túl későn veszik észre, amikor már nem is lehet eltéríteni. Vagy hogy a természetes pályája eredetileg is olyan távol esik az Infernótól, hogy fel sem merülhet az eltérítés lehetősége. És ha az az átkozott kődarab magától is a fejükre esik? Akkor mi a fenét csinálnának?

A „mi lett volna, ha” kérdések már amúgy is teljesen értelmüket veszítették. Alvar Kreshnek, és csakis neki egyedül, egy másik típusú kérdésre kellett megtalálnia a választ.

- És most mi legyen? - kérdezte Freddától és Donaldtól.

Egy hosszú pillanatig egyikük sem válaszolt. Csak az eső kopogott a tetőn, stílusos aláfestést szolgáltatva a szobára települő, amúgy is borongós hangulathoz.

- Fogalmam sincs - szólalt meg végül Fredda. - Vagy békén hagyjuk az üstököst, vagy úgy intézzük, hogy egyenesen a fejünkre pottyanjon. Csak e között a kettő között választhatsz. És nekem nagyon úgy tűnik, hogy mindkettő megmentheti a bolygót a végső pusztulástól, mint ahogy mindkettő halált is hozhat ránk. Vajon tényleg odaveszünk, ha nem csinálunk semmit? És vajon képesek vagyunk a bolygóra irányítani az üstököst anélkül, hogy az ne öljön meg mindannyiunkat?

Kresh gondterhelten köszörülgette a torkát.

- Szóval, az egész probléma erre az egy kérdésre összpontosul: csináljunk valamit, vagy sem - vonta le végül a következtetést. Egy pillanatra elgondolkodott, aztán tovább folytatta:

- A hagyományos űrlakó válasz persze az lenne, hogy ne tegyünk semmit. Hagyjuk, hadd menjenek a dolgok úgy, ahogy akarnak. Ha nem tudjuk eldönteni, hogy a cselekvés javíthat-e a helyzeten, akkor inkább jobb, ha meg sem mozdulunk. Legalább senki sem hibáztathat bennünket, ha a dolgok végül mégis balul ütnek ki.

- A Három Törvény újabb büszke öröksége - vetette közbe Fredda. - Légy biztonságban, ne kockáztass, ne tégy semmit.

- Ha a Három Törvény arra buzdítja az embereket, hogy ne vállaljanak felesleges kockázatot, akkor, ami engem illet, nagyon is üdvözlöm - szólalt meg Donald a beszélgetés során első ízben. - Hozzá kell azonban tennem, hogy az Első Törvény éppenséggel pontosan a tétlenség ellen szól. A robot nem állhat mélán. Cselekednie kell, nehogy az emberek valamilyen kárt szenvedjenek.

Kresh mosolyogva nézett Donaldra.

- Azt akarod mondani, hogy egy robot az én helyemben úgy döntene, hogy irányítsuk az üstököst a bolygónak? Te ezt választanád?

Donald mindkét kezét felemelte, tenyérrel felfelé, és hevesen rázni kezdte a fejét.

- Semmi szín alatt, kormányzó úr. A szó szoros értelmében képtelen lennék döntésre jutni. Fizikailag lehetetlen lenne, s ha mégis megkísérelném, az számomra egyenlő lenne az öngyilkossággal. Mint ahogyan minden háromtörvényes robot számára.

- Miért?

- Az Első Törvény előírja, hogy nem szabad kárt okoznunk emberi lényben, és tiltja a tétlenséget, ha bármilyen robottettel megelőzhető lenne, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen. - Donald egyre nehezkesebben fogalmazott. Látszott, hogy már a pusztá feltételezés is gondot okoz a számára. - Jelen esetben a tett és a tétlenség egyaránt okozhat kárt, mint ahogy meg is előzheti azt. Ha megkísérelnék egyáltalán foglalkozni egy ilyen bonyolult problémával, ahol ilyen sok jelenlegi és jövőbeli ember... emberélet forog kockán, a po-pozitronagyam helyrehozhatatlan károkat szenvedne, mivel a kérdés Első Törvény-Első Törvény konfliktus...tust idézne elő-ő-ő. - Donald tekintete némileg elhomályosult, és amikor leengedte a karját, a mozdulatai is nehezkesebbnek tűntek.

- Rendben van, Donald - mondta Kresh a létező legbiztosabb és legmegnyugtatóbb hangján. A robothoz lépett, és kezét a csapott fémvállra helyezte. - Minden rendben. Nem neked kell meghoznod a döntést. Megparancsolom, hogy ne gondolkozz tovább a kérdésen! - Időnként csak gazdája határozott utasítása zökkenthette ki a robotot ebből a kínos állapotból.

Donald tekintete egy pillanatra teljesen kialudt, de csak hogy a következőben újra a régi fényében ragyogjon. Néhány másodpercig ugyan csak üresen bámult a semmibe, de aztán

egyenesen Kresh szemébe nézett.

- Kö-köszönöm, uram! Igazán nem volt bölcs dolog a részemről, hogy olyan közélről vizsgáltam a kérdést, még ha utasítást is kaptam rá.

Kresh szórakozottan biccentett a fejével. Tudta, hogy végső soron ő volt a hibás. Hiszen ő kérdezte meg Donaldot, miért nem tud egy robot dönteni az adott kérdésben. És a kérdés lényegében parancsnak számított. Állandó figyelemre, szüntelen éberségre volt szükség, ha az ember nem akarta megsérteni a háromtörvényesek rendkívüli érzékenységét. Ezt néha szörnyen fárasztónak találta. Időnként kifejezetten úgy érezte, hogy a telepéseknek nagyon is igazuk van. Legalábbis vannak az életben helyzetek, amikor lényegesen könnyebb volna a robotok nélkül.

Nem mintha lett volna választása. Ám ha a robotok képtelenek szembenézni egy ilyen problémával... Kresh Donaldhoz fordult.

- Donald, ezennel megparancsolom, hogy fordulj a fal felé, és kapcsold ki az összes audio-bemenetedet mindaddig, amíg a feleségem vagy én nem integetünk neked! Értetted?

- Igen, uram. Természetesen. - Azzal hátat fordított Kreshnek és Freddának. - És most kikapcsolom a hangérzékelőimet.

- Na végre! - sóhajtott fel Kresh. A helyzet eléggé ostobán hatott, de úgy érezte, nincs más választása. Így legalább Donald nem hallja, hogy mit beszélnek. Nem kellett állandóan attól félnie, hogy véletlenül olyat mond, amivel egy újabb átkozott elsőtörvényes konfliktust idéz elő.

- Mi van a Robotikus Bolygóirányító Központtal? - kérdezte Freddához fordulva. - Velük is tanácskozni akartam, mielőtt meghozom a végső döntést. Na és persze a Számítógépes Bolygóirányító Központtal is.

- Miért, szerinted mi van velük?

A két irányítóközpont alkotta az újra-terraformálási terv szívet-lelkét. Mielőtt beindítottak volna egy-egy újabb vállalkozást, ők készítették el és ellenőrizték le az összes szükséges kalkulációt. Eredetileg egyetlen irányítóközpontot akartak létrehozni. Két terv volt az asztalon. Az egyik egy telepes típusú egységről szólt, amely nem volt más, mint egy rendkívül hatalmas és bonyolult, de teljességgel érzéketlen számítógép. A másik terv űrlakó mintára készült, mely szerint a központ egy óriási és rendkívül hatékony pozitronagy lett volna, melyet teljes mértékben átítat a robotika Három Törvénye. Tulajdonképpen egy robotagy lett volna, robottest nélkül.

A két párt között hatalmas vita alakult ki, hogy vajon az-e a jobb, ha a bolygó sorsát egy lelketlen gépre bízzák, vagy egy robotagyra, amely elutasítja még a legszükségesebb kockázatot is. Nem volt nehéz elképzelni, amint a robotikus ellenőrző egység inkább választja, hogy ne szenvedjen kárt egyetlen ember sem, mint hogy engedélyezzen egy a bolygó jövője szempontjából létfontosságú, ám veszélyes tervezetet. Persze, a robotikai szakemberek égre-földre esküdöztek, hogy ilyen nem fordul majd elő, de hát a szakértők már nemegyszer tévedtek. Grieg kormányzó meghalt, mielőtt még dönthetett volna a két rendszer között. Kresh kormányzata egyik első lépéseként úgy határozott, hogy mindkettőt felépítteti, és a két központ között olyan kölcsönös kapcsolatot teremt, hogy azok csak együtt tudjanak működni. Elméletben, ha a két rendszer nem tudott egy tárgyban megegyezésre jutni, ember bírakat kellett, hogy bevonjanak a döntési folyamatba. A gyakorlatban viszont a két központ sokkal többször egyezett meg egymással, mint azt korábban bárki is remélni merte volna. Eleddig jó, ha fél tucat apróbb ügylet akadt, melyhez végül is emberi döntés szükségeltett.

Szenzorok és szondák, műholdak és hordozható egységek, kihelyezett emberi és robotmegfigyelők hatalmas, az egész bolygóra kiterjedő hálózata látta el a két központot az információk végtelen áramával - és a két központ megállás nélkül ontotta az instrukciókat és utasításokat a terepen dolgozó embereknek, robotoknak és automatáknak.

A két összekapcsolt irányítóközpont volt a bolygó egyetlen olyan eszköze, amely képes volt irányítani a beérkező adatok és kimenő utasítások eme irdatlan özönét. Elég nyilvánvalónak tűnt hát, hogy ilyen nagy horderejű kérdésben - mármint, hogy a bolygóra pottyantsák-e az üstököst, avagy sem - mindkettő véleményét ki kell kérni. Kreshnek azonban sehogy sem akaródzott szembenézni a robotegység józanságával.

- Te is láttad, mi történt az előbb Donalddal - mondta. - Nem gondolod, hogy leégetem az egész Robotikus Központot, ha felteszek neki egy ilyen kérdést?

Fredda biztatón mosolygott.

- Nem sok értelme volna egy olyan Robotikus Központnak, amely még csak át sem tudja gondolni a bolygót fenyegető veszélyt anélkül, hogy el ne pusztítsa önmagát - mondta. - Jó sok munkánkba telt, de beépítettünk egy speciális, hogy is mondjam, mentőövet, amely elvileg megakadályozza egy esetleges elsőtörvényes konfliktus kialakulását.

- Remek, remek... - dűnyögte Kresh kissé szórakozottan. - Legalább eggyel kevesebb dolog miatt kell aggódnunk.

- Gondolod? - kérdezett vissza Fredda. - Hát, nem tudom. Amikor Lentrall Donald neve után kérdezősködött, és biztosan állította, hogy az nem Shakespeare-től való, kissé elgondolkoztam.

- Mármint miről?

- Én tökéletesen biztos voltam afelől, hogy a „Donald” név benne van az egyik Shakespeare-drámában. A kétség szikrája sem merült fel bennem. Eszembe se jutott, hogy leellenőrizzem, mint ahogyan a saját nevem helyesírásának sem néznék utána. Azt hittem, tudom. És hát tévedtem.

- Mindannyian tévedhetünk - mondta Kresh.

- Igen, persze - vágott közbe Fredda türelmetlenül. - De nem ez a lényeg. Bizonyos értelemben ez csak egy apró hiba. De egy olyan adatbázisból származott, amelyben tökéletesen megbíztam. Ki tudja, milyen régen történt ez az aprócska zavar, vagy hogy valójában mi is okozta? És ha ebben az adatbázisban lehet hiba, miért ne lehetne a többiben is? Mi az még, amiről csak hisszük, hogy tudjuk? Vajon mi lesz az az általunk teljesen biztosra vett, életbevágó fontosságú adat, amelyről kiderül majd, hogy teljesen rossz?

Egy hosszú pillanatra kínos csend telepedett rájuk.

Ám az élet maga a bizonytalanság. Ha az ember arra vár, hogy biztos legyen valami felől, beledermed a térbe, amíg az idő végleg kisiklik alóla.

- Erre a kérdésre sosem tudhatjuk meg a választ - törte meg a csendet Kresh, de mielőtt tovább folytatta volna, egy pillanatra újra gondolataiba mélyedt. - Úgy jár az agyad, mint egy tudósnek - mondta végül. - Én pedig, legalábbis eddig a percig, úgy gondolkodtam, mint egy politikus. Azt hiszem, itt az ideje, hogy újra rendőr módjára gondolkodjam.

- Be kell vallanom, fogalmam sincs, hogyan segíthetne a helyzeten, ha rendőrként nézed a dolgot - jegyezte meg Fredda.

- Pedig egyszerű. Amikor még zsaru voltam, tudtam, hogy valamit nem tudok - felelte Kresh. - Minden esetnél tisztában voltam vele, hogy valami ügyis rejtve marad előttem, hogy sohasem fogok minden apró részletet tisztán látni Mégis cselekednem kellett. Muszáj volt valamilyen döntésre jutnom. Csak vettem a rendelkezésre álló tényeket - vagyis,

amikről úgy gondoltam, hogy tények -, a hátukra pattantam, és hagytam, hadd vigyenek oda, ahová akarnak. - Donald elé lépett, és meglegyintette kezét a robot arca előtt. - Rendben van, Donald - mondta. - Megfordulhatsz, és hallhatod, amiről beszélünk.

- Köszönöm, uram - felelte Donald.

Kresh elmosolyodott, majd egy pillanatnyi gondolkodás után a szoba közepe felé vette az irányt. Ott aztán Donaldra pillantott, majd Freddára, hogy aztán ismét hátat fordítva nekik csak bámuljon kifelé, az esőbe.

- Amikorra eleget tudok ahhoz, hogy felelős döntést hozzak, már túl késő lesz. Tehát nincs más választásunk, úgy kell gondolkodnunk és cselekednünk, mintha eldöntöttük volna, hogy a bolygónak irányítjuk a Grieg-üstököszt. Minden előkészületet ennek megfelelően kell megtennünk.

- Vagyis úgy teszünk, mintha már határozta el volna? - kérdezte Fredda.

- Úgy valahogy - felelte Kresh. - Így legalább időt nyerek. Végül is, elég lesz akkor kimondanom az utolsó szót, ha már közvetlenül az üstökös eltérítése előtt leszünk.

- Veszélyes lépés ez - vetette közbe Fredda. - Nem lesz nehéz az utolsó pillanatban nemet mondani, amikor már beleöltük azt a rengeteg pénzt, időt és energiát?

- Tisztában vagyok veled, hogy nem épp ez a legjobb megoldás - bólintott Kresh. - De tudsz ennél jobbat? Amivel legalább egy kis időt nyerhetünk, hogy átgondoljuk a lehetőségeket?

- Nem - ismerte be Fredda.

- Akkor nincs más hátra, az én módszeremet kell választanunk - mondta Kresh.

- Pokolian sok lesz a tennivalónk - lépett tovább Fredda. - Fel kell állítanunk az üstökös befogására és eltérítésére szolgáló berendezéseket, ki kell jelölnünk a becsapódási pontokat, fel kell mérnünk a terepet, meg kell szerveznünk a kitelepítést, elő kell készítenünk a városokat a szükségállapotra, be kell szereznünk a kellő mennyiségű élelmiszertartalékokat...

- Bocsásson meg, dr. Leving, de ha szabad közbevágnom, engem éppen az ilyen szervező feladatokra terveztek.

Kresh elmosolyodott. Ezt Freddának kellett volna a legjobban tudnia. Végül is ő készítette Donaldot. A robot megjegyzése szinte már a humor határát súrolta.

- Vettem az adást, Donald - mondta Kresh. - Most rögtön hozzá is láthatsz. A szervezésirányítás lesz az elsődleges feladatod. Ne engedd, hogy más jellegű teendők hátráltassák a munkádat! Ellenkező utasításig az én személyi szolgálatomat is függeszd fel! Három órán belül kérem az első helyzetjelentést, hiperhullámon keresztül. A továbbiakban rád bízom, milyen gyakran konzultálsz velem. Fredda, minthogy Donald mással lesz elfoglalva, kölcsön kell kérnem Oberont. Van egy olyan érzésem, hogy Donald úgysem engedné meg, hogy ilyen időben magam vezessek.

- Ahogy mondja, uram - jegyezte meg Donald.

- De hát... de hát hová mész ilyen későn? - hebegte Fredda.

- El - hangzott a kurta felelet. - Ebben az ügyben egyikünk sem tud biztosat mondani. Épp ideje, hogy megkérdezzek valakit, aki valóban tudja, mi az ördög folyik itt.

Erre az útra semmi ésszerű magyarázat sincs, gondolta magában Kresh, miközben a felvonófülkéből saját fedett tetőtéri hangárjába lépett. És ez teljesen igaz is volt. Hiszen csak le kellett volna ülnie a kommunikációs panelja elé, és minden szükséges információt megkaphatott volna.

Bizonyos esetekben azonban az ember többre ment, ha személyesen jelent meg a helyszínen. Talán akad valami aprócska részlet, amely biztosan elkerülné a figyelmét, ha csupán képernyőn keresztül látná, vagy hangszórón keresztül hallaná.

Ami azt illeti, már maga a légikocsikázás is hasznos lehet. Néha fontos volt, hogy egyedül maradjon egy kis időre, hogy rendezni tudja a gondolatait. Egyedül, távol a személyi robotjától, sőt a feleségétől is, akiben pedig feltétel nélkül megbízott. Alvar Kresh úgy érezte, hogy ez most pontosan az a pillanat, amikor muszáj egy kicsit egyedül lennie. Ha másért nem is, csak hogy emlékeztesse magát: a döntést is egyedül kell meghoznia. És az út alatt legalább tényleg maga lehet. Fredda robotja, Oberon aligha számított társaságnak. De a biztonság kedvéért a távolsági kocsit választotta, amelynek elkülönített utastere volt a pilótafülke mögött. A fedélzetre lépett, nyomában Oberonnal. Kresh leült az egyik bal oldali, ablak melletti ülésre, hagyta, hogy Oberon bekapcsolja és leellenőrizze a biztonsági övet, aztán elégedetten nézte, amint a robot előremegy a pilótafülkébe, és bezárja maga mögött a tolóajtót.

Végre, egyedül. Igen, ez jó ötlet volt. Jó, hogy kimozdul egy kicsit a városból, hogy lát valamit - ha csak egy falatkát is - a bolygóból, melynek sorsa fölött épp most készül pálcát törni. Ilyen s ehhez hasonló gondolatok jártak a fejében, miközben Oberon beindította a motort, a gép egy félméternyire elemelkedett a hangár padlózatától, a külső ajtó kinyílt, s a légikocsi lassan kikúszott a felhőszakadásba. Az eső, úgy tűnt, még csak nem is készült alábbhagyni.

A kocsi hirtelen a vihar kellős közepén találta magát, bukdácsolva, himbálózva a vaksötétben. Az eső hihetetlen erővel csapkodta a gép testét. Alvar Kresh egy pillanatra - de csak egy pillanatra - úgy érezte, talán mégis jobb lett volna otthon maradni, de Oberon úgysem indult volna el, ha nem lett volna benne száz százalékgig bizonyos, hogy képes Kresht biztonságban elszállítani a megadott úti célhoz. Alvar kimondottan boldog volt, hogy nem neki kell vezetnie a légikocsit.

Bár kifehéredett ujjakkal szorította az ülés karfáját, és összeszorított fogakkal próbálta magát egyenesen tartani a csontrázó, fogkocogtató út alatt, valahol, a szíve mélyén mégsem félt igazán. Hiszen egy robot ült a műszerfal előtt, márpedig robot és életveszély nem létezhetek egyszerre, egy helyen. Nem sok dolog volt a világegyetemben, amiben Alvar Kresh feltétel nélkül bízott, de a robotok ezek közé tartoztak.

A vihar azonban, úgy tűnt, vitába száll Kresh érveivel. Az orkánerejű szél csakúgy bömbölt-dübörgött odakinn, ahogy a légikocsi erejét megfeszítve próbálta tartani a magasságát. A robaj, a zörgés-csattogás percről percre egyre elviselhetetlenebbé vált. Ám abban a pillanatban, amikor Kresh már épp úgy döntött volna, hogy a robotokba vetett hite talán mégsem olyan feltétel nélkül való, a gép hirtelen lyukat vágott magának a viharfelhőkön keresztül, és kimászott rajta a kristálytisza és békés égboltra.

Nyugodt víz a háborgó tenger után - gondolta Kresh, miközben az alattuk feketéllő viharfelhőket bámulta. Szép hasonlat. És talán jó ómen is.

De Kresh persze ennél bölcsebb volt. Az előjelekben korántsem bízott olyan feltétel nélkül. Sőt, ami azt illeti, egyáltalán nem bízott bennük.

A légikocsi délkelet felé fordult, s már repült is, egyenesen Purgatórium szigete felé.

Davlo Lentrall vakon bukdácsolva ki a légikocsiból saját háza előkertjének esőverte sötétjébe. Mindjárt utána Kaelor lépett ki a gépből, majd bal karját gyengéden gazdája jobbábjába fűzve a ház ajtaja felé terelte az ügyetlenül botladozó férfit. Davlo félig önkívületben hagyta magát vezetni. A még friss megrázkódtatástól azt sem tudta igazán, hol

van, és mit csinál. Még mindig az események hatása alatt volt. Időbe telt, amíg felfogta, mi is történt vele valójában, de mostanra legalább tisztában volt vele.

Az a fele, amely többé-kevésbé még tudatánál volt, nem engedte, hogy a rendőrségi légikocsi beszálljon a házhoz épített garázsba. Pedig volt ott elég hely, és az esőben sem kellett volna bőrig ázni. De nem. Semmiképpen sem. Nem engedi, hogy a rendőrség, ha csak a garázsba is, de betegyje a lábát az ő birodalmába. Nem, amíg őrajta múlik.

Nem sok értelme volt a tiltakozásnak, tudta jól, de nem érdekelte. Hiszen tisztában volt vele, hogy amíg távol volt, a rendőrség már mindent átkutatott, végigvizsgált, és mindenhová megfigyelő eszközöket szerelt. Tudta, hogy most is ott rejtőznek valahol a kerítésen túl, és a szélfúttá, viharverte sötétséget vigyázzák, lesik, fürkészik. És azt is tudta, hogy nagyon is jól van ez így, tekintve, hogy egyesek, akik, ha kell, lelki-furdalás nélkül elmennek a legvégsőig, épp őt szemelték ki célpontjukként. Ráadásul nagyon úgy nézett ki, hogy az egész bolygó túlélése függ attól, hogy ő életben marad-e, vagy sem - de mindez most a legcsekélyebb mértékben sem érdekelte.

Kaelor karjába kapaszkodva a házhoz támolygott, majd türelmesen végigvárta, amíg a robot kinyitja a bejárati ajtót, gyengéden betuszkolja őt, és újra aktiválja az ajtózárat. A legkisebb ellenállás nélkül hagyta, hogy Kaelor a nagytársalgóba vezesse, és ott helyben lehámozza róla teljesen átázott ruháját. Aztán a robot eltűnt, de a következő pillanatban már vissza is tért egy halom törölközővel és egy jó meleg takaróval. Az egyik háztartási robot bukkant fel a semmiből egy bögre gőzölgő valamivel, aztán mindketten magára hagyták.

Davlo egyszerre arra eszmélt, hogy saját házának társalgójában ücsörög, nyakig bebugyolálva egy vastag takaróba, a haja és a bőre még mindig csuromvizesen, valami forró levest szürcsölget, amelynek az ízét sem érzi, és a szemközti falat bámulja.

Minden összedőlt a feje fölött. Minden. Davlo Lentrall egész életében soha, egyetlen egyszer sem kételkedett önmagában. Soha, egyetlen egyszer sem fordult meg a fejében, hogy esetleg nem tudja átugorni a sors által elérakott akadályt. Okosabb, ravaszabb, gyorsabb és ügyesebb volt a többiekénél, és ezzel teljes mértékben tisztában is volt.

Legalábbis a mai napig. Amíg egy csapat arctalan bandita egy rakás aljas trükköt felvonultatva teljesen rá nem szedte, és el nem vágta őt a rá vigyázó biztonsági osztagtól. Amíg egy robot az életét féltve fel nem kapta, mint egy rongybabát, és be nem tuszkolta egy nyilvános helyen álló pad alá. Amíg egy rendőr, akiből Davlo még az átlagintelligenciát is alig nézte volna ki, mindenre rájött, és saját életét kockáztatta, hogy az övét megmentse.

De ez az egész, bármennyire kínos is volt, sehol sem volt a valódi megaláztatáshoz képest.

Davlo Lentrall megijedt. Nem. Ideje őszintének lenni, legalább önmagával szemben. Davlo Lentrall halálra rémült. És még mindig reszketett. Amikor eljött a pillanat, amikor a sürgősségi osztag hirtelen felbukkant a semmiből, az a Davlo Lentrall, aki eddig a képzeletében élt - a hidegvérű, magabiztos, tiszteletet parancsoló fickó, aki a legkisebb gond nélkül vette az élet minden akadályát - egy csapásra elillant, mint a kámfor.

Nem az volt a baj, hogy a mindenre elszánt és öntudatos Davlo Lentrall egy köztéri pad alá gyömöszölve végezte, hiszen nem számított, hogy bátor-e, vagy gyáva, úgysem tehetett volna semmit, hogy megváltoztassa az események folyamát.

Az bántotta, hogy az a Davlo Lentrall, aki okosabb és jobb volt mindenki másnál, aki a szemébe vágta a bolygó első számú robottervezőjének, hogy tévedett egy robotja elnevezésében, hirtelen nem létezett többé.

Lentrall soha nem tudta igazán, hogyan viselkedne egy valódi válsághelyzetben,

merthogy ez idáig nem volt benne része. De most már sajnos tudta, és le sem tagadhatta, hogy a félelem teljesen bénító hatással van rá.

Még egy kortyot szippantott a forró levesből, s csak most döbbsent rá valójában, hogy hol is van, és mit csinál éppen. A leves jólesett, a kellemes meleg jótékonyan melegítette a belsejét.

Szóval, ma kiesett a labda a kezéből. No és akkor mi van? Számít ez valamit? A világmindenség legbátrabb embere sem tehetett volna semmit, ami változtatott volna a dolgok menetén. És kit érdekel igazán, hogy Justen Devray parancsnok lett a nap hőse? Fog egyáltalán valaki emlékezni erre a csúfos délutánra, amikor a történelemkönyveket írják? Dehogy! Csakis arra emlékeznek majd, hogy dr. Davlo Lentrall volt az, aki felfedezte a Grieg-üstököszt, melyet aztán az ő állhatatos vezetésével sikerült a bolygófelszínre irányítani, s így megmenteni az Infernót a biztos pusztulástól.

Igen. Igen... Lentrall egyetlen hörpintéssel kiitta a maradék levest, majd felállt, s a még mindig teste köré csavart takaróban csoszogva elindult a folyosó leghátsó zugában megbújó dolgozószobája felé. Igen. A Grieg-üstökös. Erre fog emlékezni az utókor, s nem a ma délutáni ostoba és megalázó incidensre.

És ha ki akarja verni a fejéből ezt a mai fiaskót, az a legjobb, ha most rögtön beleveti magát a tennivalókba. Kaelornak igaza volt, még sok a megoldatlan feladat a Grieg-üstökösrel kapcsolatban. Ennél jobb alkalom nem is lehetne, hogy megoldást keressen a problémákra. Innen is elérheti a megfelelő fájlokat, és nekiláthat a munkának.

Azon persze, hogy pontosan hol is vannak ezek a fájlok, soha még csak el sem gondolkodott. Fogalma sem volt, hogy vajon létezik-e egyáltalán a térnek olyan darabkája, ahol ezek a fájlok fizikailag megtalálhatók. Egyszerűen ott voltak, a város összes terminálját összekötő számítógépes hálózaton, mely a bolygón élő civilizáció legapróbb előőrsét is elérte. Bárhonnan hozzájuk férhetett, amikor csak akarta.

Nem sokat foglalkozott a kérdéssel. Természetes volt a számára, mint a levegő, amelyet bármikor belélegezhetett, vagy a körülötte sürgölődő robotok, akik pontosan tudták, mikor kell felszolgálniuk egy bögre forró levest.

Lentrall letelepedett hát a számítógépe elé, és lehívta a Grieg-üstökösrel kapcsolatos fájljait. Vagyis, csak szerette volna.

Mert egyszerre úgy tűnt, mintha elfogyott volna körülötte a levegő, amit belélegezhetett volna.

A légikocsi, mely a partvidékkel együtt a vihart is maga mögött hagyta, olyan simán repült a Nagy-öböl fölött, mintha selymen siklott volna. De hát ez nem is volt meglepő. Az éghajlatszakértők már korábban elmagyarázták Kreshnek a jelenséget: amint a meleg és nedves léghullám összeütközik a kontinens száraz és hűvös levegőjével, a nedvesség azonnal lecsapódik. A dolognak a Hádészon túli hegyekben felfelé kényszerített légáramlatokhoz is volt valami köze. A szél ugyanis felfelé fújta a levegőt a hegyoldalakon. Minél magasabba jutott a levegő, annál alacsonyabb lett a légnyomása, így annál kevesebb nedvességet tudott magában tartani. A felesleges víz lecsapódott, és eső formájában a földre jutott. A szakértők a jelenséget esőárnyék-hatásnak nevezték.

Ám, ha ez így működik a szárazföldön, miért ne működne ugyanígy egy sziget szél felőli oldalán? Különösen egy olyan szép, nagy szigeten, mint amilyen Purgatórium. A szigeten uralkodó szél délről érkezett. Kresh légikocsija északnyugat felől közelítette meg a várost,

és átrepülve a sziget közepén magasodó hegycsúcs fölött, pontosan olyan ítéletidő kelles közepén találták magukat, mint amelyet Hádészban hagytak maguk mögött.

Amint a légikocsi behuppant a város fölött tornyosuló felhőrengetegbe, már rájuk is vetette magát az őrző vihar. Kresh megint megragadta ülése karfáját, s összeszorított fogakkal nézte az ablakon keresztül, ahogy a kocsi ügyetlenül bukdácsol, tántorog, hánykolódik a levegőben, s ahogy időnként hatalmas villám hasítja ketté a vihartépte égboltot. Erős késztetést érzett, hogy azonnal előremenjen a pilótafülkébe, megragadja a kormányrudat, és saját kezébe vegye a dolgok irányítását. Igencsak közel érezte magát ahhoz, hogy elhatalmasodjon rajta a páni félelem, és teljesen elveszítse az önuralmát.

Végül is sikerült nyugalmat erőltetnie magára. Minden rendben lesz. Oberon jó pilóta. Ismét kinézett az ablakon, és lebámult az alatta tomboló viharra. Egy másik purgatóriumi vihar tolt elő emlékezete hátsó bugyraiból. Egy vihar, melyet a Terraformáló Központ által generált időjárás- és energiamezők idéztek elő éppen öt évvel ezelőtt. A vihar, mely azon az éjjelen tombolt a szigeten, amikor Chanto Grieg kormányzót brutálisan meggyilkolták. Ma este legalább nem leselkedik egy újabb katasztrófa a vihar sötétjében.

Elmosolyodott magában. Mire ez a túlzott magabiztosság? Honnan az ördögből tudhatná, mi áll az éppen ügyeletes katasztrófa határidőnaplójában? Akkor tör ki, amikor neki tetszik, s nem valószínű, hogy előtte ki akarná kérni Alvar Kresh véleményét.

Hirtelen egy minden eddiginél nagyobb zökkenés, és a légikocsi egyszerre leállt. A megdöbbsent Kresh hunyorogva pislogott ki az ablakon. Egy jó percbe is beletelt, mire felfogta, a kocsi végre földet ért.

Kinyílt a pilótafülke ajtaja, és Oberon lépett az utastérbe.

- Megérkeztünk, uram - jelentette be mély, szinte síri hangon. - Mint ön is láthatja, uram, az időjárás meglehetősen zord. Minthogy semmiféle fedett szállítóeszköz nem áll a rendelkezésünkre, hogy a leszállópályától eljussunk a bejáratig, maradjon inkább a gépen, amíg a vihar elcsitul.

Kresh kikukkantott az ablakon, a kezével árnyékolva le a kabin világítását. Végül meglátta a Terraformáló Központ bejáratát.

- Alig száz méterre vagyunk az ajtótól - mondta. - Mi az ördögnek várnék?

- Ahogy jónak látja, uram. Ha bölcs lépésnek tartja most mindjárt nekivágni...

Nyavalyás, buzgómócsing bébicsősz! - borult el Kresh agya, ha csak egy röpké pillanatra is. Ha most itt marad, amíg az idő jobbra fordul, Oberon vajon azzal áll majd elő, hogy egyen valamit és szunyókáljon egy kicsit, mielőtt nekivágna ennek a rettenetes, harminc másodperces túrának? Egy perc vesztegetni való ideje sincs. Már így is félt, hogy túl sok időt pazarolt.

- Igen, szerintem ez kimondottan bölcs lépés! - förmedt Kresh a robotra. - Ami azt illeti, egyenesen briliáns ötletnek tartom. - Azzal kioldotta a biztonsági övét, és felállt. Az esőköpenye a szemközti ülésen hevert, ahová még beszálláskor dobta. Felkapta. Egy kicsit még nedves volt ugyan, de nem törődött vele túl sokat. Belebújt, megigazította a kapucniját, majd kihívóan Oberon képébe bámult. - Azt javaslom, egyelőre maradj itt, a gépen - mondta. - Hacsak nem tartod bölcs lépésnek az utamba állni.

Oberon, úgy tűnt, azt sem tartotta bölcs lépésnek, hogy válaszoljon Kresh megjegyzésére. Kresh hátat fordított neki, majd indulatosan megragadta és felrántotta a tolóajtó fogantyúját. Az ajtó kinyílt, és Kresh kilépett a tomboló viharba.

A szakadó eső egyenesen a képébe vágott. A jéghideg cseppek szinte belemartak a bőrébe. Kresh felemelte a kezét, hogy megvédje valamelyest az arcát, és hunyorogva

próbált átlátni a vastag vízfüggönyön. Majd átment a gép túloldalára, és nekivágott a viharoknak, egyenesen a Terraformáló Központ bejárata felé. A szél belekapott a köpenyébe, és teljesen a testére lapította. Az orkánszerű anyag zászló módjára csapkodott a háta mögött. Kresh nekifeküdt az orkánnak, miközben elkeseredetten próbálta a kapucnit a fején tartani. A szél azonban minden erejét bevetette, hogy meghiúsítsa az igyekezetét. És az eső sem volt rá valami nagy tekintettel.

A Terraformáló Központ bejáratát egy hatalmas, dupla üvegajtó képezte. Kresh már emelte a kezét, hogy megragadja a fogantyút, amikor eszébe jutott, hogy úgymint hiába tenné. Nem juthat be, amíg át nem esik az előírt procedúrán - amit mellest ő maga hagyott jóvá.

- HANGLENYOMAT! - próbálta túlüvölteni a vihar dübörgését.

- Automata hanglenyomat-ellenőrző rendszer kész - felelte egy teljesen személytelen hang a semmiből. Kresh döbbsen hőkölt hátra, pedig számított valamiféle válaszra. A hang kétségkívül mesterséges volt - higgadt, szenttelen és érzéketlen.

Kresh valamivel halkabban válaszolt. Ha ő hallja a hanglenyomat-ellenőrzőt, akkor feltehetően az is hallja őt.

- Név: Alvar Kresh kormányzó - mondta. - Jelszó: Terra Grande.

- Azonosítás elfogadva. Belépés engedélyezve - felelte a hang. Az ajtózárr kattant egyet. Kresh, aki már alig várta, hogy bejusson az esőről, türelmetlenül ragadta meg mindkét fogantyút, és a kellesténél kissé nagyobb lendülettel rántotta fel. A szél belekapott a bal oldali szárnyba, kitepte Kresh kezéből, és a falnak vágta. Egy másodperc, és a belső duplaajtó is kinyílt. A kormányzó még csak le sem lassított, úgy lökte be maga előtt a hatalmas szárnyakat.

Régóta nem járt már itt, de azért emlékezett még a járásra. Balra fordult hát, és átvágott az előcsarnokon, egyenesen a harmadik duplaajtó felé. Az első két ajtó teljesen hagyományos kinézetű volt, nem úgy a 103-as szobáé. Hatalmas acélajtó magasodott előtte, amely leginkább egy banki páncélterem bejáratára emlékeztetett. Az ajtó persze zárva volt, de mellette a falon ott díszelgett egy csinos kis tenyérlenyomat-ellenőrző szerkezet. Kresh rányomta a kezét. Egy másodpercig mintha semmi sem történt volna, de aztán egy zakkanás, egy klattyanás, egy puffanás, és a hatalmas ajtó feltárult.

Még ki se nyílt teljesen, Kresh máris benyomakodott rajta. Odabenn, közvetlenül az ajtó mellett egy középkorú, fehér köpenyes nő ült az íróasztalánál, és egy pillanatig csak bámult döbbsen a betolakodóra. Aztán felpattant, és nyilvánvalóan tiltakozásának készült hangot adni. Két-három robot is közelebb lépett, hátha az idegen bántani akarja a nőt. Kresh sietve hátrahúzta köpenye csuklyáját. A nő is, a robotok is nyomban felismerték, ám most, hogy tudták, ki a jövevény, csak még inkább nőtt a döbbsenük.

Ám Alvar Kresht a legkevésbé sem érdekelte az éjszakai műszak technikai személyzetének érzelmi állapota. Ami azt illeti, nem is igen nézett rájuk. Csak körbepillantott a szobán, míg szeme megállapodott a terem végében álló két hatalmas és csillogó, körülbelül öt méter átmérőjű félgömb alakú szerkezeten, mely külön-külön, egy-egy vastag, oszlopszerű talapzaton állt. A pillérek, melyek szélessége nagyjából megegyezett a félgömbökével, úgy szemmagasságig emelte a szerkezeteket. Az egyik félgömb sima felületű, tökéletes ívű kupolát alkotott, a másik viszont több lapos, kerek panelből állt össze, melyekből mindenféle szerkentyűk, drótok, kábelek lógtak ki a szélrózsa minden irányában. Kresh a két gépezet felé biccentett.

- Az ikrekkel akarok beszélni - jelentette ki nemes egyszerűséggel.

10. FEJEZET

Dr. Leschar Soggdon kinyitotta száját, majd mindjárt be is csukta. Aztán újra kinyitotta, és úgy is hagyta, amíg néhány hosszú másodperc múlva végre ismét rá nem talált a hangjára.

- De hát ön... ön Kresh kormányzó - mondta végül.

- Igen - felelte a látogató kissé mogorván. - Ezzel magam is tisztában vagyok. És beszélnem kell az ikrekkel egy bizonyos éghajlat-átalakító tervvel kapcsolatban. Most rögtön.

- Uram - hebegte Soggdon, ha lehet, még nagyobb zavarban -, ez nem így működik. Nem sétálhat be csak úgy, és...

- Dehogynem! - vágott közbe Kresh. - Én már csak tudom! Én írtam a szabályt.

- Ööö... igen, igen, uram, persze, hogyne... Nem azt akartam mondani, hogy nincs joga belépni ide. Csupán a bevett gyakorlatot, illetve a szokásos eljárást próbáltam felvázolni. Azt javasolnám, nyújtsa be kérdését írásban az Általános Terraformáló Bizottsághoz, majd...

- Ki maga? - fojtotta belé Kresh ismét a szót. - Mi a beosztása?

Soggdon elvörösödött, majd büszkén s dacosan kihúzta magát. Épp Kresh álláig ért.

- A nevem dr. Leschar Soggdon - jelentette be minden méltóságával, amit hamarjában össze tudott kaparni. - Én vagyok az éjszakai műszak felelős vezetője.

- Rendben, dr. Soggdon. Akkor most jól figyeljen rám! Én pontosan azért jöttem egyenesen ide, mert meg akarom spórolni, meg kell spórolnom a szokásos menetrenddel járó időkiesést. Az ügy, amellyel kapcsolatban ki kell kérnem az ikrek véleményét, rendkívül nagy horderejű és teljességgel halaszthatatlan. Azonfelül, száz százalékig biztosra kell vennem, hogy a kapott információ közvetlenül a forrásból való. Nem kockáztathatom, hogy valami szakértőcske félrefordítsa a kérdésemet vagy az ikrek választát. És nem várhatom ki, amíg az Általános Terraformáló Bizottság összeül, s kivesézi a kérdésem lényegét és jelentését. Most azonnal fel kell tennem a kérdést, és a válaszra is most azonnal van szükségem. Világos? Mert ha nem, ki van rúgva.

- Ó... ö... uram, én... ö...

- Igen? Van netán másik állásajánlata?

Dr. Soggdon nagyot nyelt, de nem adta meg magát ilyen könnyen.

- Nos, igen, értem, uram - nyögte ki végül. - Mindazonáltal, az ön iránt érzett minden tisztelem és megbecsülésem ellenére, kérem, írjon alá egy nyilatkozatot, mely szerint tanácsom és javaslatom ellenére cselekedett, és kényszerített az együttműködésre.

- Bármit aláírok, amit csak akar - mondta Kresh hűvösen. - De most hadd beszéljek végre az ikrekkel! - Kihámozta magát az esőköpenyből, és a csuromvizes rongyot a legközelebbi robot kezébe nyomta. Aztán a terem végébe sietett, ahol a két hatalmas félgömbszerkezet állt. Ezekben rejtőzött a két Terraformáló Irányítóközpont: az űrlakók gyártotta testetlen robotagy és a telepések által készített számítógépes rendszer.

A két gépezettel szemben egy nagy kapcsolóasztal állt, bonyolult műszerfallal és, ha lehet, még bonyolultabb kommunikációs rendszerrel. Kresh kihúzta az asztal alá tolt széket, és nagy lendülettel behuppant.

- Na, jól van - motyogta maga elé. - Mit is csináljunk?

Soggdon erős kísértést érzett, hogy egyszerűen csak megmutassa a kormányzónak, hogy kell működtetni a gombokat és fogantyúkat, és hagyja, hogy Kresh azt csinálja a gépekkel, amit akar. De tisztában volt vele, mekkora kárt okozhat a legapróbb hiba is. A gondolat, hogy a Bim-egység az elsőtörvényes konfliktus csapdájába esik, csak mert a kormányzó mindenáron a saját makacs feje után akart menni, túl sok volt neki. Muszáj volt megszólalnia.

- Uram - mondta -, bocsásson meg, de mielőtt nekilát, meg kell értenie néhány dolgot, és én gondoskodni is fogok róla, hogy megértse, még ha ez az állásomba is kerül. Különben felbecsülhetetlen károkat okozhat a Bim-egységben.

Kresh bosszúsággal vegyes meglepetéssel nézett fel Soggdonra, de aztán, ha csak egy kicsit is, mégis ellágyultak a vonásai.

- Rendben van - felelte. - Úgyis mindig azt hangoztatom, hogy jobban szeretem, ha az emberek bátran szembeszállnak velem. Legalább most önmagam előtt is bebizonyíthatom, hogy így is van. Mondja el, mit kell tudnom, de ne tartson túl sokáig. Kezdje mindjárt azzal, hogy mi az ördögöt jelent a „Bim”.

A kérdés váratlanul érte a professzornőt. Mielőtt válaszolni kezdett, alaposan végigmérte a betolakodót. Hogy képzei ez az alak, hogy csak beront ide, és átveszi a hatalmat, holott még azt sem tudja, mi - vagy ki - is a Bim-egység?

- Ez a robot irányítóközpont neve: Bim-egység.

Kresh összevont szemöldökkel pislantott a gépek felé. Úgy tűnt, most először veszi észre a félgömbök oldalára írt, csinos vezetésű betűket. A lekerekített kupolán Bim-egység állt, a szögletesebb lemezes szerkezeten pedig Bam-egység.

- Á, értem már! - mondta. - Bevallom, nem sokat tudok arról, hogy mennek itt a dolgok. Jártam itt egyszer-kétszer, még a szerelési időszakban, de amióta működnek is, nem. Annyit tudok, hogy a két ellenőrző egység kódneve még mindig „az ikrek”, de gyakorlatilag semmi mást. Gondolom, ezek az elnevezések jelentenek is valamit. Talán betűszavak?

Soggdon csak a homlokát ráncolta. Ahhoz képest, hogy milyen elszántan tört ide be, és vette át a hatalmat, elég könnyen elvonják a figyelmét a részletek.

- Azt hiszem, a Bim-egység elnevezés eredetileg abból származik, hogy végül a második, B-terv bizonyult véglegesnek és tökéletesnek. Hogy aztán hogy lett a B-ből Bim, nem igazán tudom. Valami tréfa csupán a nappali műszak részéről - mondta. - Be kell vallanom, soha nem érdekelt igazán, mi volt a vicc lényege. A Bam-egység neve, ha minden igaz, abból jön, hogy a telepes szerkezet olyan bamba, fásult, érzéketlen, valami ilyesmi. De a Bim-egység jelentéséről semmi közelebbit nem tudok. Talán csak jól hangzott a Bam mellett.

- Rendben - mondta a kormányzó -, hagyjuk is a témát. De mit kell tudnom ahhoz, hogy ne okozzak kárt az ikrekben?

- Nos, uram, ami azt illeti, csak a Bim-egység hajlamos a károsodásra. A Bam-egység egy érzéketlen számítógépes szerkezet. Nem robot. Rendelkezik ugyan egy félig-meddig tudatos, interaktív információfeldolgozó rendszerrel, mely egy bizonyos, korlátozott mértékig képessé teszi a gépet a kapcsolatteremtésre és társalgásra, de ettől még nem robot. S mint ilyet, nem is köti a Három Törvény. A Bim-egység már más tésztá. A hölgyike nem más, mint egy hatalmas pozitronikus agy, melyet felturbóztak egy rakás interaktivitást fokozó csatolóbittel. Egy óriási robotagy, hagyományos értelemben vett robottest nélkül.

Ám minden szándék és akarat ellenére, mégiscsak egy robot. Egy háromtörvényes robot. Ami nem képes mozogni.

- És hol a bibi? - kérdezte ingerülten Kresh. Nagyon közel járt ahhoz, hogy végleg elveszítse a türelmét.

- Azt hittem, ez nyilvánvaló - felelte Soggdon, s csak egy másodperccel később vette észre, milyen faragatlan megjegyzés volt ez a részéről. - Úgy értem... nos... bocsásson meg, uram, de gondoljon csak bele: a Bim-egységnek egy egész bolygó átalakítása a feladata. Egy bolygóé, mely több millió emberi lénynek ad otthont. Úgy tervezték meg, hogy képes legyen óriási információhalmazok feldolgozására és hosszú távú előrejelzések kidolgozására. Egyszerre kell átfogóan gondolkodnia, és a legapróbb részletek mélyére ásnia.

- Azaz?

- Nos, a bolygó átalakítása során nyilvánvalóan elkerülhetetlen néhány kisebb-nagyobb baleset. Lesznek emberek, akiket ki kell szakítani az otthonukból, s akik ilyen vagy olyan kárt fognak szenvedni a két irányítóközpont által szándékosan létrehozott áradásoktól, aszályoktól, viharoktól. Elkerülhetetlen, hogy valahol ne okozzanak kárt emberi lényben.

- Azt hittem, úgy építették meg a rendszert, hogy elviselje az ilyen jellegű elsőtörvényes konfliktust. Olvastam olyan, nagy horderejű vállalkozások megtervezésére gyártott egységekről, melyeket eleve úgy programoztak, hogy az egész emberiség javát, illetve kárát mérlegeljék, ne az egyes embereket.

Soggdon csak a fejét rázta.

- Ez csak rendkívül speciális esetekben és akkor is csak igen korlátozott mértékben igaz. Ami azt illeti, sohasem hallottam huzamosabb ideig működő változatról. Előbb vagy utóbb az ilyen jellegű gondolkodásra tervezett robotagyú szerkezetek mind felmondják a szolgálatot. Legtöbbször kiégnek, de ezer más módon is meghibásodhatnak. Ráadásul ezekben az esetekben, melyekről ön is beszél, olyan robotokról van szó, akiknek csak igen hosszú távú és meglehetősen elméleti jellegű helyzeteket kellett mérlegelniük. A Bim-egységnek viszont napi döntések végtelen láncolatával kell szembenéznie, melyek emberek millióinak sorsát érintik. Olyan embereket, akikkel közvetlen kapcsolatban áll, akikkel nap mint nap beszél, akikkel gyakorlatilag együtt él és dolgozik. Ő nem tud ilyen átfogóan gondolkodni. Egyszerűen képtelen elvonatkoztatni az egyes emberektől.

- Akkor_ hát mi a megoldás? - kérdezte Kresh.

Soggdon mély lélegzetet vett, és gyorsan eldarálta a választ, mintha szeretett volna minél előbb túlesni rajta.

- A Bim-egység azt hiszi, hogy ez az egész csak szimuláció. - Hogy mi? - rökönyödött meg Kresh.

- Azt hiszi, hogy az egész terraformáló terv, sőt, ami azt illeti, maga az Inferno bolygó is, nem más, mint egy rendkívül bonyolult és összetett szimuláció, melynek segítségével egy távoli jövőben tervezett valódi újra-terraformálásra készülünk fel.

- De hát ez képtelenség! - rázta a fejét Kresh. - Nincs senki, aki ezt elhinné.

- Nos, mindannyiunk óriási szerencséjére, nagyon úgy tűnik, hogy a Bim-egység mégiscsak elhiszi.

- De hát annyi bizonyíték szól ellene! A világ túlságosan részletes ahhoz, hogy csak egy szimuláció legyen!

- Nagyon óvatosan kezeljük a kérdést, és igen jelentősen korlátozzuk, hogy mit láthat és tudhat a világról - felelte Soggdon. - Ne feledje, hogy minden adatot mi táplálunk belé. Csak az az információ jut el hozzá, amit mi adunk meg neki. Ami azt illeti, időnként szándékosan kap hibás adatot, vagy olyan képet, információt, amelynek semmi értelme

sincs. Aztán kijavítjuk a „hibákat”, és megyünk szépen tovább. Ettől a dolgok kevésbé tűnnek valóságosnak, és arra is jó, hogy állandóan emlékeztessük, mi minden romolhat el vagy üthet ki balul. Így amikor valóban becsúszik egy-egy számítási hiba, vagy elsiklunk egy változó fölött, vagy csak véletlenül megmutatunk neki valamit, amit nem szabadott volna látnia, nyugodtan orvosolhatjuk a hibát anélkül, hogy ő gyanút fogna. Azt hiszi, az Inferno csak egy képzeletbeli bolygó, amelyet kifejezetten az ő képzésére hoztak létre. Úgy tudja, hogy valójában egy baleyföldi laboratóriumban csücsül, és azt gyakorolja, hogyan működjön együtt egy telepes szerkezettel egy majdani terraformáló tervezeten. - Soggdon egy pillanatra elbizonytalanodott, de aztán úgy döntött, jobb, ha előáll a legrosszabbal is. - Ami azt illeti, kormányzó úr, a Bim-egység azt hiszi, hogy ön is csak a szimuláció része.

- Hogy micsoda?!

- Higgye el, uram, ez feltétlenül szükséges volt! Ha tudná, hogy ön valóságos személy, természetesen arra is kíváncsi lenne, hogy mit keres ön az ő számára létrehozott szimulációs világban. Nagyon kell ügyelnünk, hogy a Bim-egység hite a szimulációs világban rendíthetetlen maradjon.

- Így hát muszáj volt azt mondaniuk neki, hogy én sem létezem a valóságban.

- Pontosan. Az ő számára az emberi lények három csoportra oszthatók: akik a való világban élnek, s kapcsolatban állnak vele itt a laboratóriumban, és odakinn, a terepmunkálatoknál; azok, akik szintén a való világban élnek ugyan, de nincsen hozzá semmi közük; és végül a szimulátumok, a szimulált emberek.

- Szimulátumok - ismételte meg Kresh, még csak véletlenül sem kérdő hangsúllyal. Nem kérni akarta Soggdont, hogy magyarázza el a szó jelentését, hanem utasítani.

- Ja, igen, uram! Ez a bevett terminus a szimulációban lévő kitalált emberekre és robotokra. A Bim-egység azt hiszi, hogy az Inferno bolygó teljes népessége csupán szimulátumok halmaza. S minthogy ön is ennek a népességnek a tagja...

- Csak nem arra akar kilyukadni, hogy nem beszélhetek vele, mert akkor rájönne, hogy nem csak kitalált személy vagyok? - vágott közbe Kresh.

- Ó, dehogyis, uram! Ezzel az égvilágon semmi probléma nem lesz. A Bim-egység nap mint nap értekezik olyan ökológusokkal, terepmunkás robotokkal, és másokkal, akikről szentül meg van győződve, hogy csak a szerepüket játsszák. És nagyon fontos, hogy ugyanezt gondolja önről is.

- Különböznék nekikezden azon töprengeni, hogy mi van, ha a szimulált világ mégis valóságos, és a tettei következményeképpen emberi lények szenvednek kárt - fejezte be a gondolatot Kresh.

- Ami azt illeti, már több ember halálát is okozta - felelte Soggdon. - Persze, véletlenül és elkerülhetetlenül, és csakis azért, hogy másokat mentsen egy másik helyen és időben. Elég jól kezelte ezeket a helyzeteket, de csakis azért, mert azt hitte, csupán szimulátumokkal van dolga. Pedig, hozzá kell tennem, a kisasszony hajlamos még a szimulátumjaiban is hinni. Törődik velük. Végül is ők jelentik az egyetlen világot, amelyet ismer.

- Mert tényleg ők az egyetlen világ - mondta Kresh. - A Bim-egység szimulátumjai hús-vér emberek.

- Persze, persze, de én arra célzok, hogy bár ő úgy tudja, hogy csak szimulátumok, mégis hinni kezdett bennük. Valahogy úgy hisz a létezésükben, ahogy az ember is hinni kezdi egy idő után, hogy az általa olvasott regény hősei valóságos lények, vagy ahogy egy kisállattulajdonos hiszi, hogy a kedvence ugyanolyan értelmes lény, mint bármelyik ember. Egy bizonyos szinten a Bim-egység tudja, hogy a szimulátumok nem valóságos emberek. Mégis

őszintén törődik velük, és valódi - ha nem is túl erős - elsőtörvényes konfliktust szenved el, amikor az egyikük meghal, és ő úgy érzi, tehetett volna valamit, hogy ne következzen be a tragédia. Még a szimulátumok halála is komoly gondot jelent a számára. Ha, ne adja az Úr, rájönne, hogy valóságos emberi lények halálát okozta, nos, az maga lenne a vég. Súlyos elsőtörvényes krízist élne át, zárlat keletkezne az agyában, és egész egyszerűen elpusztulna. Vagy, ami még rosszabb, életben maradna.

- Miért lenne rosszabb, ha életben maradna? - kérdezte Kresh. Soggdon kimerülten felsóhajtott, majd felpillantott a hatalmas félgömbre, és keserűen megrázta a fejét.

- Nem is tudom. Csak elképzeléseim vannak. Gondolom, megtalálná a módját, hogy az egész projektet leállítsa. Persze, megpróbálhatnánk közbelépni, de túl sokat tud, és elképesztően gyors. Nyilván leállítana minden energiaforrást, valahogy deaktiválná a Bam-egységet, nehogy az egyedül vegye át az irányítást, komputerfájlokat semmisítene meg, ilyesmik. Törölné az egész újra-terraformáló tervezetet, mondván, hogy az kárt okozhat bizonyos emberi lényekben. És még ez lenne a jobbik eset.

- Ahhoz képest elég csúnyán hangzik. És mi lenne a rosszabbik változat?

- Megpróbálná helyrehozni a károkat, vagyis visszaállítani mindent az eredeti állapotába.

- Soggdon megeresztett egy keserű, örömtelen mosolyt. - Nekiállna, hogy visszaterraformálja a bolygót. Csak az űr tudja, mi lenne az egésznek a vége. Persze, előbb vagy utóbb leállítanánk, vagy legalábbis megpróbálnánk, de gondolom, nem kell ecsetelnem, micsoda károkat lenne képes okozni.

Kresh elgondolkodva rázta meg a fejét.

- Nem, valóban nem kell - mondta. - De sajnos mégis muszáj beszélnem vele. Mint ahogy a Bam-egységgel is. Nem kerülte el a figyelmemet, hogy őuraságáról nem sok mindent volt hajlandó elárulni.

Soggdon megvonta a vállát.

- Nincs is sok, amit elmondhatnék. Igazság szerint nem is kéne úgy beszélünk róla, mintha ember lenne, hiszen nem más, mint egy érzéstelen, lélektelen gép, amely nagyon-nagyon jó munkát végez. Ön is látja majd, ha beszél vele, hogy a kapcsolatteremtő rendszere félig-meddig tudatos ugyan, sőt személyjellegű, de szándékoltan nem a legfejlettebb. Nem akarjuk magunkat abba a tévhitbe ringatni, hogy a Bam-egység akár egy fikarcnyit is több, mint ami.

- De abból, amit elmondott, jól sejtem, hogy képes lenne egyedül is megbirkózni a feladattal, ha a Bim-egység valamilyen oknál fogva leállna?

- Elméletileg igen. A Bam-egység egymaga is be tudná fejezni a terraformáló tervet. A gyakorlatban azonban óva inteném attól, hogy a sorsát egyetlen ellenőrzőrendszer kezébe tegye le. Hiszen itt is él a redundancia elve. Szükség van egy második véleményre is. Azonkívül, a két rendszer kimondottan jó csapatot alkot. Így, együtt a legjobbak. Háromszor-négyszer is hatékonyabbak, mintha külön-külön működtetnénk őket. És különben is, alig néhány éve dolgozunk még csak a tervezeten, amely a legjobb becslés szerint is több mint száz esztendeig fog tartani. Túl korai még, hogy az egész működési folyamatot kockára téve a tartalék játékosra bizzuk a játszma kimenetelét. Mert mi van, ha ez a tartalék játékos hibázik?

- Hát, elég meggyőzően érvel, annyi szent - jegyezte meg Kresh kormányzó. - Rendben, mire kell hát ügyelnem?

- Semmiképpen se jöjjön ki a sodrából, ha a Bim-egység esetleg kissé lekezelően bánik önnel. Végül is, még csak meg sem fordul a fejében, hogy ön valódi emberi lény is lehet.

Az ő szemében ön csupán a játék része. Ne zavartassa magát, ha nyíltan henceg azzal, hogy milyen sokat is tud magáról. És ne javítsa ki, ha téved valamiben. Néhány helyen belepiszkáltunk kicsit az információfájljaiba. Szándékosan becsempésztünk egy-két hibát, hogy hihetőbbnek tűnjön a szimulációs mesénk, de más, bizonyos ügyrendi okaink is voltak erre. Tartsa mindig észben, hogy ön nem valóságos személy! Ez a legfontosabb. Ami pedig a többit illeti, úgyis egy mikrofonos fejhallgatón keresztül tárgyal majd vele. Ha bármi adódik, én is bekapcsolódom.

Kresh kormányzó elgondolkodva bólogatott.

- Észrevette már, dr. Soggdon, hogy mennyi energiánk megy el a Három Törvénnyel való bíbelődéssel? Állandóan próbáljuk valahogy kijátszani, megkerülni őket, igyekszünk az egész világ működését hozzájuk igazítani.

A váratlan megjegyzés először hideg zuhanyként érte Soggdont. Nem mintha nem értett volna egyet vele, sőt! Inkább az lepte meg, hogy milyen fesztelenül rukkolt elő vele Kresh. Ám ha a kormányzó hajlandó besározni magát ilyen eretnekséggel, miért ne engedhetné meg ő is magának ezt a luxust?

- Ami azt illeti, én magam is sokat gondolkodtam már ezen - mondta végül. - És azt hiszem, leszögezhetjük, hogy a világunk pontosan a Három Törvény miatt van ekkora bajban. Túl óvatosak lettünk miattuk. Túl sok energiát fektetünk abba, hogy a más pontosan ugyanolyanná tegyük, mint amilyen a tegnap volt. És túl gyávák vagyunk ahhoz, hogy terveket merészeljünk kovácsolni a holnapra nézve.

Kresh felnevetett.

- Micsoda gondolatmenet! - mondta. - Ne lepődjön meg, ha visszahallja valamelyik beszédemben. - A Bim-egység vezérlőfalára pillantott, aztán a Bam-egységére, majd vissza Soggdonra. - Na jó! Lássunk neki!

- Jjjóóó rregggelt, Kresssh Korrrmányzzzóó! - hangzott a fejhallgatóban az üdvözlés uniszónója: a fényes, nőies szoprán és a sötét, kissé elmosódott, nemtelen alt együttese. Ugyanazokat a szavakat mondták ugyanabban az időben, az összhang valahogy mégsem volt tökéletes.

Úgy tűnt, mintha a hangok valahonnan a semmiből törtek volna elő. Kresh tudta, hogy ez csak a fejhallgató sztereó hatása okozta érzécsalódás, a jelenség mégis meglepte, sőt kimondottan zavarta. Homlokráncolva pillantott maga mögé, mintha arra számított volna, hogy két robotot lát majd, mindkét füle mögött egyet-egyet. Tudta előre, hogy nem lesz ott senki, valami legbelül mégis arra ösztönözte, hogy - biztos, ami biztos - ellenőrizze le.

Az egész helyzet valahogy szörnyen irracionálisnak, mi több, örültnek hatott - de hiába, a Három Törvény vaskeze előírta az efféle formásokat.

- Jó reggelt! - mondta hát a fejére szerelt mikrofonba. - Gondolom, most egyszerre szólok a Bim- és a Bam-egységhez.

- Ahoggy monnnndja, korrrmányzzzóó úrrr - felelték a hangok. - Egggyessekk zzavvarónakk találjjják, hoggy egggyszerre hallllanakk minkkett. Kissszúúrjúkk azz egggyikk hanggott?

- Az bizony sokat segítene - mondta Kresh. A „zavaró” túlságosan is enyhe kifejezés volt. A kísérteties vagy a hátborzongató közelebb állt hozzá.

- Rendben - szólalt meg a női hang a bal fülében, amely hirtelen most kissé üresnek, szinte már bántóan élesnek tűnt az előbbi hangzavar után. Bár mintha a Bim-egység is

könnyebbnek találta volna, hogy nem kell magát összehangolnia a Bam-egységgel. - Továbbra is mindketten kapcsolatban állunk önnel, de egyszerre csak az egyikünk hangját hallja majd. Persze, időről időre hangszórót váltunk, így emlékeztetjük mindkettőnk jelenlétére. - A hang szinte túlzottan is vidámnak tűnt, és furcsamód fiatalosnak. Egyfajta játékosság, jókedv, mi több, humor bujkált benne.

- Ez a magasabb hang, amit most hallok - kérdezte Kresh -, ez a Bim-egységé?

- Ahogy mondja, uram.

- Ez a Bam-egység hangja - szólalt meg hirtelen a jobb fülében egy személytelen, kissé elmosódó hang.

- Jó. Remek! Akárhogy is, mindkettőtökkel beszélnem kell.

- Kérem, folytassa, kormányzó úr - szólalt meg újra a Bim-egység a bal fülében. Kreshnek még az is megfordult a fejében, vajon ez a hangváltogatás nem csupán a Bim-egység játéka-e, hogy kizökkentse őt a kerékvágásból. Ha így van, hát nem fog neki sikerülni.

- Azon vagyok - mondta végül. - Egy régebbi tervezetről szeretnék veletek szót váltani, még a bolygó terraformálásának kezdeti szakaszából.

- És mi lenne az? - kérdezte a Bim-egység.

- Egy javaslat, mely szerint egy sarki tengert kellene létrehozni az éghajlat mérséklése céljából. Azt szeretném, ha átgondolnátok egy elképzelést, mely ezen az elven alapul.

- Készen állunk az információ befogadására - szólalt meg bal fülében a komor és érzéketlen géphang. Úgy tűnt, valóban nem öltek túl sok energiát a Bam-egység szimulált személyiségének kialakításába. De talán nem is baj. Már így is olyan volt, mintha egy skizofrénnel beszélgetne.

- Szóval, íme, az elképzelés: tegyük fel, hogy elárasztanánk a mai Sarki-teknőt. A vizet a Déli-tengerből nyernénk, méghozzá úgy, hogy csatornákat vágnánk a Terra Grande keleti részén, az Utópia régión keresztül, valamint nyugat felé terelnénk a Léthe folyót. És tegyük fel, hogy a munkálatokat rendkívül gyorsan, mindössze néhány év alatt sikerülne elvégezni.

Kresh csupán egy fél másodpercnyi szünetet tartott, ám a Bam-egység máris átvette a szót.

- Sarki-tenger jönne létre. Az elképzelés azonban teljességgel valószínűtlen. Ilyen hatalmas mérnöki feladatot nem lehet belátható időn belül véghezvinni.

- De ha valamilyen oknál fogva mégis sikerülne, biztos vagyok benne, hogy a járulékos károk a fennálló ökoszisztémára és tulajdonbirtokokra nézve felbecsülhetetlenek lennének - tette hozzá a Bim-egység, inkább a Bam-egységhez intézve szavait, semmint a kormányzóhoz.

- A jelenlegi előrevetések szerint az ökoszisztémát és a tulajdonbirtokokat érő károk kérdése érvényét veszíti két, illetve két egész öt tized szabvány évszázad múlva - felelte a Bam-egység.

- Már miért veszítené érvényét? - kérdezte Kresh, szinte félve a választól.

- Mert a jelenlegi előrevetések szerint - válaszolta a Bim-egység félreérthetetlenül szomorú hangon - akkorra az egész ökoszisztéma összeomlik, és az emberek - a birtokok tulajdonosai - vagy meghalnak, vagy más bolygóra települnek.

Kresh őszintén megdöbbsent.

- Nem tudtam, hogy a mutatók ennyire rosszak. Azt hittem, van még esély a túlélésre.

- Na, persze... - mondta a Bim-egység. - Az esély megvan. De ez nagyrészt az önök leszármazottainak döntésén múlik. Az emberi lények, ha úgy határoznak, tovább élhetnek

ezen a már élettelen, levegő nélküli, terméketlen sziklatömbön. Amennyiben Hádész fölé kupolát emelnek, vagy leköltöztetik a várost a föld alá, és megfelelő pajzsot építenek fölé, egy korlátozott létszámú populáció a végtelenségig elvegetálhat az éghajlat összeomlása után is.

- De hát a dolgok épp kezdenek jobbra fordulni! - ellenkezett Kresh. - Még visszafordíthatjuk a folyamatot!

- Átmenetileg, és csak kis területen. Vitathatatlan azonban, hogy a mostani, időleges javulások hosszú távon nem tarthatók fenn, tovább pedig végképp nem fejleszthetők. Egyszerűen nem létezik annyi munkaerő és felszerelés, hogy a módosított éghajlatú területek határait jelentősen kiterjesszük, vagy hogy a meglévőket oly mértékben megerősítsük, hogy képesek legyenek az önfenntartásra.

- Vagyis nincs igazán értelme az esetleges ökológiai kár vagy vagyoni veszteség miatt aggódalmaskodni - fejezte be a gondolatot Kresh. - Remek! Akkor hagyjátok figyelmen kívül ezt a két tényezőt! Vagyis inkább vegyétek számításba a kérdés feletti vizsgálódás eredményét, és az esetleges károk helyrehozásának lehetőségét is!

- A kalkuláció még így is csaknem végtelen számú változót tartalmaz - mondta a Bam-egység. - Javasoljuk, hogy egy előválogatással szűrjük ki az egyértelműen kudarcra ítélt változókat, és válasszuk ki a legvalószínűbb forgatókönyveket.

- Elfogadom - vetette oda kurtán Kresh.

- Sajnos még az előválogató folyamat is beletelik néhány percbe - csacsogta a Bim-egység. - Kérjük, várjon!

- Mintha lenne más választásom... - felelte Kresh mintegy magának. Ahogy ott ült, elmélkedve vizslatta a Bim-egység tükörsima, tökéletes félgömböt mintázó testét, és a Bam-egység szögletes, kissé ügyetlen, sündisznószerű dobozát, vagy mijét. Bam legalább úgy nézett ki, mint egy rendes, tisztességes' gép. Látszott rajta, hogy tényleg csinál valamit, vagy legalábbis van némi köze a történésekhez. A testéből kilógó mindenféle szerkentyűk, drótok és kábelek a valósághoz csatolták. Bam ehhez a világhoz tartozott.

Bim még csak véletlenül sem. Simára csiszolt, makulátlan burka elzárta, megvédte őt a külvilág, az univerzum durvaságától és kegyetlenségétől. Idealizált pajzsa mögé bújva inkább egy absztrakt szoborra emlékeztetett, semmint egy közönséges robotra. Olyan volt, mintha nem is munkára, hanem arra tervezték volna, hogy egymagában álljon, egy távoli magaslaton, mint egy isteni lény, egy mágikus totem, akihez az ember nagy bajában fordul tanácsért, segítségért. És nem is járt messze a valóságtól. Sogdgon felé pillantott, aki a labor túlsó felében tettett valamiféle tevékenységet, miközben halálosan aggódó, árgus szemekkel figyelte Kresh minden mozdulatát.

Igen, úgy van. A Bim-egységet saját papjai rajongják körül, akik mindent megtesznek, hogy eleget tegyenek úrnójuk szeszélyeinek, és a világot olyanná formálják, mely a leginkább megfelel kényes ízlésének. Akik lábujjhegyen járnak körülötte, nehogy magukra haragítsák az isteni lényt, akitől saját sorsuk és a világ sorsa függ. Kreshnek hirtelen a csaknem elfeledett legendák mesés jósdái jutottak eszébe. Nagy hatalom volt a kezükben, melyet sokszor csak csalások, trükkök segítségével tudtak megtartani. A jövődöléseik mindig valóra váltak, de sohasem úgy, ahogy azt az emberek várták, és a legtöbbször felbecsülhetetlen árat kellett fizetniük értük. Nyugtalanító gondolat volt ez.

- Véleményem szerint készen állunk a probléma feldolgozásának fő fázisára - jelentette be Bim. Hangja olyan váratlanul hasított a levegőbe, hogy Kresh legalább tíz centit ugrott ültében. - Kívánja figyelemmel követni a munkánkat? - tette még hozzá.

- Igen, persze - felelte Kresh, nem mintha a leghalványabb fogalma is lett volna, mire gondol Bim.

A laborban egyszerre minden fény kialudt, és egy távoli villám váratlan s néma villanásával az Inferno bolygó fényes gömbje jelent meg Kresh és a két ellenőrzőegység között.

A mintegy három méter átmérőjű holografikus gömb nagyobb pontossággal mutatta a bolygó felszínét, mint bármely más szerkezet, mellyel Kresh eddigi élete során találkozott. Minden részlet borotvaélességgel bontakozott ki. Még Hádész városa is tisztán kirajzolódott a Nagy-öböl partján. Az az érzése támadt, hogy ha közelebb lépne a gömbhöz, és elég erősen figyelne, még az egyes épületeket is láthatná.

A holografikus kép valódi tanulmánymunka volt, mely leginkább az óceán kékjében és a szárazföld vörösesbarnájában játszott. A Terra Grande roppant terjedelmén csak itt-ott bukkant fel egy-egy száználmasan apró zöld foltocska. Kresh kétségbeesetten próbálta győzködni magát, hogy a fejlődés igenis jelentős, hogy az erőfeszítéseik eredménye az űrből is jól láthatók, akár szabad szemmel is, de maga előtt sem szerepelt valami jól. Hiszen ő is csak az elmúlt napokban eszmélt rá, hogy a sok kemény, megfeszített munka nem sokat ért, hogy a hihetetlen haladás és fejlődés, melyre oly büszke volt, aligha számított előrelépésnek.

Ám nem sok ideje volt az elmélkedésre. A gömb most az oldalára fordult, az északi-sarki régiókat mutatva a kormányzó felé. Aztán a kép hirtelen megmozdult, a táj lassan elkezdett átalakulni. A Léthe folyó, mely vékony kék fonalként kígyózott a hegyektől nyugatra, a Nagy-öböl felé, egyszerre kiszélesedett, és a derekából egy újabb kék csík tört magának utat a Sarki-teknő felé, míg a folyó és a csatorna együttese teljes hosszában át nem szelte a Terra Grandét. Igen, Kresh most a saját szemével láthatta: ha a csatornamedret elég mélyre ássák ahhoz, hogy az ár elérje a Léthe felső szakaszát is, a folyó maga fogja a medrét kivájni, s nem fog sekély, iszapos hordaléktengerként elterülni. Szóval, működhet. A víz a Sarki-tengerből a Nagy-öbölbe áramlik. Már persze, ha lesz Sarki-tenger. Most azonban, ahogy azt a hologram is mutatta, az Északi-sarkot csupán egy hatalmas fehér jégmező fedte. A bolygó vízháztartásának nagy része ide volt bezárva, a fagy világába; ahonnan nem tudta kifejteni áldásos tevékenységét.

Ám Bim és Bam még korántsem végeztek a munkájukkal. Kresh most a Terra Grande nyugati térsége felé fordult. Világosan látszott, hogy errefelé nem olyan egyszerű és egyértelmű a dolog. Egy csatorna ék alakú, kék rajzolata jelent meg újra és újra, melynek északi része folyamatos változásban volt. Kiszélesedett, elkeskenyedett, kiterjedt, visszahúzódott, vagy éppen teljesen eltűnt egy-egy pillanatra, hogy aztán valahol megint másutt bukkanjon újra elő. A két ellenőrzőrendszer kétségkívül a csatorna leoptimalisabb helyzetét keresték.

Végül, nagy sokára a kép megállapodott. A széles csatorna most egyenesen észak felé futott, átvágva az Utópia régiót. Kresh megrázta a fejét, és valami átokfélét motyogott a bajsza alatt. Az ellenőrzőrendszerek leoptimalisabb csatornája szinte hajszálra ugyanott futott, ahová Lentrall tervezte. Lehet, hogy ez a tolakodó kis nyikhaj senkiházi tényleg tudja, hogy mit csinál?

- Íme, a feltételezett csatorna optimális szimulációs képe, kevesebb mint egy százalék hibaeltérréssel - jelentette be a Bam-egység. - Ez a szám jóval alatta van a számos bizonytalansági tényező együtteséből számított hibahatárnak.

- Más szóval, a jelenlegi adatok alapján ennél pontosabb számítás nem is létezik, ami

első megközelítésre nem is olyan rossz eredmény - tette hozzá a Bim-egység. - És most készen állunk az éghajlati tényezők hosszú távú előzetes kalkulációjára.

Kresh valahol a bolygófelszín folyamatos változására, átalakulására számított, ahogy azt az eddig látott bolygószimulátoroknál és más szimulációs berendezéseknél tapasztalta. És bizonyos tekintetben így is történt - vagy legalábbis úgy tűnt neki. Valójában azonban a bolygófelszín mit sem változott, csupán ellepte az egymásra vetített, több rétegnyi adatáradat szürkésfehér hóförgetege. Különböző izobár térképek a hőmérséklet, a légnyomás és a páratartalom eloszlásáról, színekódos diagramok a több száz állat- és növényfaj populációiról, csapadékkimutatások, időnként egy-egy kondenzcsíkszerűen elmosódó adatáradat, és vagy tucatnyi más jelrendszer, melyet Kreshnek ideje sem volt felfogni, máris elillantak, átalakultak, tovasuhantak, kapcsolatba léptek egymással, vagy épp csak befolyásolták egymás alakulását. A folyamat egyre gyorsabb és gyorsabb lett, míg végül a számok, jelek és adatfüzerek átláthatatlan kavalkádjá teljesen egybefolyt, halványan villódzó szürke felhőbe burkolva az egész bolygót.

Aztán egy szemvillanás alatt az egész megdermedt, a felhő semmivé foszlott.

Egy új bolygó jelent meg Kresh döbrent szeme előtt, melyen azért felfedezhető maradt a régi világ is. Ismerős volt, mégis valahogy teljesen más. Alvar Kresh nem egy feltételezett Infernót látott már, amióta elfoglalta a bársonyszékét. Száz különböző lehetséges jövőt mutattak neki, száz különböző módon. De ezzel az Infernóval még sohasem találkozott. Az apró, elkülönült zöld foltocskák eltűntek, vagyis inkább megnöttek és egybeolvadtak, hűs, bujázöld takaróval borítva a Terra Grande nagy részét. Persze, volt egy-két sivatagocska, de teljesen háttérbe szorultak a hatalmas bársonyzöld mellett - és hát végül is a legtökéletesebben terraformált bolygónak is szüksége volt a sivatagi környezetre.

Az Északi-sark terméketlen, fagyott, élettelen jégsüvege teljesen eltűnt, átadva helyét a Sarki-tenger életet adó mélykékjének. Még Kresh gyakorlatlan szeme is észrevette - a kicsinyítés ellenére is -, hogy a tengerszint az egész bolygón jócskán megemelkedett. De vajon honnan jöhetett ez a mérhetetlen mennyiségű víz? - tűnődött. Talán az ellenőrzőegységek azt feltételezik, hogy az üstökös víztartalmának kinyerése tovább folytatódik? Vagy a vízszint emelkedése csupán a jégsapka felolvasztásának és a mélyebb, fagyott földrétegek feltörésének az eredménye? Kit érdekel? Csak az számít, hogy a víz, s vele együtt az élet, végre jelen volt az egész bolygón.

- Ez a legjobb és legpozitívabb előrejelzés, amivel valaha találkoztam - szólalt meg Soggdon. Kresh kissé meghökkenve pillantott hátra a válla fölött. A professzornő közvetlenül a széke mögött állt, és megdöbbenve bámulta a fényes gömböt. - Várjon! Egy vakvonalat kapcsolok a fejhallgatójára.

- Mi az a vakvonal? - kérdezte Kresh.

Soggdon felkapott az asztalról egy ugyanolyan fejhallgatót, mint amilyen Kresh fülén fityegett.

- Bim és Bam azt fogja hinni, hogy amit nekem mondanak, azt ön nem hallhatja - magyarázta, miközben a fülére igazította a fejhallgatót. - Amikor önnel beszélnek, csak egy szimulátumot látnak maguk előtt. Amikor azonban hozzám szólnak, egy valódi emberi lényhez, minden szimulátummal való kapcsolatot elvágnak. Nem akarják azzal bonyolítani a kísérletet, hogy egy szimulátum esetleg olyat hall, amit nem volna neki szabad. Valójában azonban minden szót hallani fog. De nagyon fontos, életbevágó, hogy semmiképpen ne reagáljon arra, amit nekem mondanak, vagy amit én mondok nekik. Bim világában ön csupán egy szimulált lény a komputeres rendszeren belül. Én viszont valódi ember vagyok,

aki a számítógépen felül áll. Ön nem is tudhat az én létezésemről. Érti?

- Igen - felelte Kresh, és remélte, hogy valóban érti. Valahogy olyan érzése volt, mintha egy tükörszobába tévedt volna. Nehéz volt megkülönböztetni a képzelet világát a valóságtól.

- Nagyszerű! - mondta Soggdon, és megnyomta a fejhallgató kapcsolóját. - Bam, Bim, Soggdon vagyok a szimuláción kívülről.

- Jóóó reggeltt, doktorrrr Soggdonn! Épp a Kresssh nevű szimulátummmall érrrtekezztünk - hangzott a két hang ismét uniszónóban, de úgy tűnt, Soggdont ez egy cseppet sem zavarja. Most, hogy a két hangot megint együtt hallotta, Kresh észrevett valamit, amit korábban nem. A két egység együtt olyan hanghordozásban szólalt meg, amely külön-külön egyikükre sem volt jellemző. Másképp válogatták meg a szavaikat, és más hangszínt ütöttek meg. A közös hang nem egyszerűen két, egyszerre beszélő hangból állt. Mintha a két lény egy harmadik, új lényé olvadt volna össze, mely egyszerre több is, kevesebb is volt, mint alkotóelemeinek összessége. Bim és Bam olyan közvetlen, intim módon fonódott egybe, hogy együtt inkább egy harmadik, külön személyiséget alkottak. Vagy csak Bim alakult volna át? Hiszen Batunak állítólag nincs is személyisége. Kétségtelenül sok még itt a rejtély, de az is biztos, hogy ezek kibogozására csak valamikor máskor kerülhet sor. - A Kresh-szimulátum arra kért bennünket, hogy vázoljuk fel egy esetleges Sarki-tenger létrehozásának lehetséges kimeneteleit.

- Igen, tudom - felelte Soggdon. - És látom, az eredmény igencsak lenyűgözőre sikeredett. Akar valamelyikötök megjegyzést fűzni a látottakhoz?

- Előbbbb együtt szóólunkkk, aztánn külön-különn - hangzott ismét az uniszónó. - Négyezerrr évettt vetítettünk előőrrre, mivell száámíttásainkk szeríntt egy jól megtervezetttt műűűveletsorozatttall háromszázz éven belül a bolygó ökológiájaaa önnfenntartóó lesssz. Azz elővetítéss szeríntt azz égghajlatt lényegébenn stabillá, önjavítóváá és önfejlesztővéé válikk a metaszimmmulációó ideje alattt. A metaszimmmulációss periódusa végén nem várhatóóó vissssaeséss vagy összeomlásss.

Kresh összevonta a szemöldökét. Metaszimuláció? Aztán hirtelen beugrott a válasz. Hát persze, szimuláció a szimulációban! Legalábbis, ahogy Bim és Bam hiszi.

Aztán Bam szólalt meg.

- Hivatkozás a Bam-egység korábbi ellenvetéseire az esetleges természeti és gazdasági károkat illetően. Az előrevetítés azt mutatja, hogy a Sarki-tenger kivezető csatornáinak megépítése okozta általános természeti károkat és a bolygó összjövedelmének időszakos kiesését az eredmények teljes mértékben ellensúlyozzák a tervezet végrehajtásától számított tizenöt éven belül.

Ám ha az egyesített irányítóközpont és a Bam-egység véleményét hallva a hallgató azt hitte volna, hogy minden szép és jó, akkor a harmadiknak felcsendülő hang hamar visszazökkentette a valóságba.

- Minden pompásnak és felhőtlennek tűnik - mondta Bim. - Már csak egyetlen aprócska probléma maradt, miszerint a tervezet végrehajtása teljességgel lehetetlen. A metaszimuláció ugyanis azon a feltevésen alapul, hogy sikerül valahogy kiásni a megfelelő csatornákat. Pedig ez egyszerűen lehetetlen. Érdekes kihívás, nem tagadom, de semmiképpen sem kapcsolható a mi szimulációs világunkhoz.

- Féltem, hogy ezt fogja mondani - morogta Soggdon, miután kikapcsolta a mikrofonját. - Az ember azt hinné, a három személyiségaspektus közül Bim a legkevésbé józan fejű, mégis mindig ő az, aki kiszúrja a léggömböt. Mindig ő figyelmeztet bennünket a gyakorlati

gondolkodásra, nehogy egy pillanatra is elszálljunk a valóság talajáról.

- Talán ez egyszer nem is olyan lehetetlen a vállalkozás, mint ahogy azt a kisasszony gondolja - mondta Kresh, majd újra bekapcsolta a mikrofonját. Óvatosan fogalmazott, nehogy kiderüljön, hogy hallotta a Soggdonnal folytatott beszélgetés minden szavát.

- Bim-egység, ez az előrevetítés itt, előttem, rendkívül ígéretesnek tűnik. Felteszem, te is jó gondolatnak tartod egy Sarki-tenger létrehozását.

- Remek ötlet, amit sajnos nem lehet megvalósítani, kormányzó úr - felelte a Bim-egység. - Nem áll rendelkezésre a csatornák megépítéséhez szükséges munkaerő és energiaforrás, az időtényezőről nem is beszélve.

- Ez nem igaz - mondta Kresh. - Igenis létezik egy megvalósíthatónak tűnő eljárás a kivezető csatornák kiásására. Éppen azért jöttem hozzátok, hogy ti is mérlegeljétek az elgondolást. Először azonban azt akartam megtudni, hogy megérné-e egyáltalán az erőfeszítés. És úgy látom, nagyon is megérné.

- És mi lenne a szóban forgó elgondolás? - kérdezte a Bim-egység.

Kresh egy pillanatra elbizonytalanodott, de aztán feladta. Nincs mese, semmiképpen sem tudja úgy álcázni az ötletet, hogy az ne hangozzék veszélyesnek, elkeseredettnek vagy teljes örültségnek. Sőt, ami azt illeti, mindhárom volt egyszerre. Hát legyen!

- Felrobbantunk egy üstököst, és a darabjait a bolygófelszínre irányítjuk egy a Déli-tengert és a Sarki-teknőt összekötő vonal mentén - darálta el egy levegőre. Csak miután kimondta, vette észre, hogy nem is feltételes módot használt. Nem mondta, hogy „ha”, „esetleg”, vagy hogy „az elképzelés szerint”. Kijelentette, hogy így lesz, és kész. Csak nem máris határozott, anélkül, hogy a tudatában lett volna?

Ám nagyon úgy tűnt, hogy Bimnek és Bamnak - na és persze Soggdonnak - kisebb gondja is nagyobb volt annál, mint hogy Kresh kijelentésének nyelvtani szerkezetét elemezze. A meglepetéstől szólni sem tudtak. Az Inferno holografikus képe megremegett, elhalványodott, s csaknem eltűnt. Teljes harminc másodpercnek kellett ahhoz eltelnie, hogy a kép ismét visszanyerje a fényét, és valaki megszólaljon végre.

A Bim-egység tért magához elsőként.

- Jól... jól értem, hogy ezt az ötletet ön komolyan fontolgatja? - kérdezte. A hangja kétségtelenül feszültségtől remegett, a szavak fájdalmas lassúsággal törtek elő belőle.

- Nem lesz ez így jó - szólt közbe Soggdon, még mindig kikapcsolt mikrofonnal. Egy oldalsó műszerfalnál állt, és fejcsóválva pásztázta a képernyőn megjelenő adatokat. - Pedig figyelmeztettem, hogy Bim hajlamos komolyan venni a szimulátumjait - folytatta. - Ezek az adatok azt mutatják, hogy sikerült előidéznie nála egy kisebb elsőtörvényes konfliktust. Értse már meg, nem törhet ide be csak úgy, és játszhatja a kisdud játékait! Minek talál ki ilyeneket?

Kresh kikapcsolta a mikrofonját.

- Ez nem csak pusztán kitaláció - mondta. - És eszemben sincs játszózni. A terv, hogy egy feldarabolt üstököst irányítunk az Utópia régióra, valóban létezik.

- De hát ez kész öngyilkosság! - ellenkezett Soggdon.

- Mit számít, ha a bolygóra amúgy is pusztulás vár alig kétszáz esztendő múlva - csattant fel Kresh. - Ami pedig Bimet illeti, azt javaslom, kezdjen máris hazudni neki. Juttassa az eszébe, hogy ez az egész csak szimuláció, egy kísérlet. Emlékeztesse, hogy az Inferno nem valóságos, és senki sem fog kárt szenvedni!

- Hogy én mondjam meg neki? - kérdezte Soggdon, őszintén csodálkozással. - Na, nem! Nem táplállok belé szándékosan veszélyes és hamis adatokat. Szó sem lehet róla! Mondja

meg neki maga!

Kresh nagy levegőt vett, s már majdnem a nő arcába ordította a véleményét - amit amúgy nagyon is megérdemelt volna -, de aztán mégis meggondolta magát. Mi értelme lenne? Hiszen a napnál is világosabb, hogy nyomát sem mutatja a racionális, józan gondolkodásnak. És hát szüksége van rá. Egyszerűen nem boldogul a segítsége nélkül. Nem szabad még jobban felzaklatnia. Hiszen ő az, aki a társaival együtt kitalálta ezt az egész játékot. Hát neki is kell folytatnia. Meg kell ezt valahogy értetnie vele. Csak nyugodtan, higgadtan!

- Én nem mondhatok neki ilyet - mondta lassan. - Hiszen azt hiszi, hogy csak egy szimulátum vagyok. És a szimulátumok nem tudják, hogy ők szimulátumok. Úgysem hinné el nekem, ha én állítanám, hogy nem fenyeget semmi veszély. Az ő szemében én nem is létezem. És azért hiszi így, mert maga hazudott neki.

- Az más. Az része a kísérleti leírásnak. Az nem hamis adat.

- Badarság! - vágott közbe Kresh, és a hangjában lévő gyengéd türelem helyébe ismét némi acélos él lépett. - Ezt az egész helyzetet éppen hogy maguk teremtették, hogy képes legyen a kockázatvállalásra, hogy nyugodtan végezze a dolgát abban a hitben, hogy nem okoz kárt egyetlen emberi lényben sem.

- De...

Ám Kresh nem hagyta szóhoz jutni, még csírájában elfojtva minden tiltakozást.

- Éppen az okozna benne kárt, ha én mondanám meg neki, hogy az egész csak szimuláció. Hiszen már így is ott lapul benne a kétség, hogy a szimulátumjai, az Inferno lakói, talán mégiscsak valóságos lények. Különben fel sem merülhetett volna az elsőtörvényes konfliktus. Ha én magam mondanám neki, hogy nem vagyok valóságos, csak az Úr tudja, mit hozna ki belőle ez a paradoxon. De nagyon is valószínű, hogy arra a következtetésre jutna, hogy valóságos személy vagyok, és mindvégig hazudtam neki. Ha én beszélek vele, rájön az igazságra, és akkor hol lesz majd, dr. Soggdon? Csak maga mondhatja meg neki. Csak maga nyugtathatja meg. Muszáj megtennie!

Soggdon egy pillanatig némán bámult Kreshre, majd félelemmel vegyes dühvel bekapcsolta végre a mikrofonját.

- Bim, dr. Soggdon vagyok! Még mindig a szimulációt felügyelem. Úgy látom a kijelzőn, valamiféle elsőtörvényes konfliktus támadta meg a pozitronpályáidat. Hangsúlyozom, a kérdéses szimulációs körülmények semmiféle Első Törvény-elemet nem tartalmaznak. - Egy pillanatra elbizonytalanodott, majd félrehúzta a száját, és tovább folytatta. - Biztosíthatlak, hogy semmilyen veszély nem fenyeget egyetlen valódi emberi lényt sem. Érted?

Egy pillanatra megint síri csend telepedett rájuk, és Kreshnek már-már úgy tűnt, az Inferno holografikus képe újból megremeg, ha nem is olyan erősen, mint az előbb. De aztán megszólalt Bim, és a hangja ismét határozottan és magabiztosan csengett.

- Igen, dr. Soggdon, értem - mondta. - És köszönöm! Kérem, bocsásson meg, de folytatnom kell a beszélgetést a kormányzó-szimulátummal! - Újabb csend, de a következő pillanatban Bim már újra Kreshhez intézte a szavait. - Elnézését kérem, kormányzó úr! Egy időre más működési feladatok kötötték le a memóriámat.

- Nem történt semmi - felelte Kresh. Nyilvánvaló, hogy Bim egy időben ezer műveletet és helyszínt felügyel, s több mint valószínű, hogy ebben a pillanatban is száz terepmunkással értekezik egyszerre. A kifogás hazugságnak azért nem volt mondható, de hogy közel állt hozzá, az biztos. A robotok elvileg képtelenek voltak hazudni, de ez itt elég

okos volt ahhoz, hogy összeeszkábáljon egy igaz, ám mégis félrevezető állítást. Ez a Bim tényleg tud valamit.

- Tudna nekem többet mondani erről az... ötletéről? - kérdezte Bim.

- Hát persze - felelte Kresh. - Az elképzelés szerint evakuálnánk mindenkit a célterületről, azon kívül pedig többszintű és teljes körű védelmet nyújtanánk a lakosság számára. - Nem árt hangsúlyozni a biztonsági tényezőt. Hadd higgye csak, hogy még a képzeletbeli szimulátumok is biztonságban lennének. Annyi irányból kell védekezni egy esetleges elsőtörvényes konfliktussal szemben, amennyiből csak lehetséges. - Ha a biztonsági óvintézkedések rendben vannak, feldarabolunk egy nagyobb üstökös, és a darabjait egyenként a földfelszínre irányítjuk úgy, hogy a keletkező kráterek egy olyan területen fussanak, amely eredetileg is mélyföld volt. Később persze szükség lenne valamennyi hagyományos földmunkára is, de az egymásba nyúló kráterek alkotnák az Utópia-csatorna alapját.

- Értem - mondta Bim, kissé még mindig feszült hangon. - A Bam-egységnek és magamnak jóval több információra van szükségünk a terv kiértékeléséhez.

- Természetesen - felelte Kresh. Előhúzott egy összehajtogatott papírlapot a zakója zsebéből, és szétterítette. - 4313-as hálózati csomópont, azonosító: Davlo Lentrall, alcsoport: 919, tárgy: Grieg-üstökös. - Lentrall még korábban adta meg a fájljai elérési útvonalát. Itt volt a megfelelő idő, hogy hasznát vegye végre a kapott információnak. - Vizsgáljátok át az ezen a címen található adatokat, és készítsétek el az értékelést! - tette még hozzá.

- A 4313-as csomóponton nem létezik Davlo Lentrall nevű azonosító - jelentette be Bim szinte azonnal.

- Hogy mi?! - esett le Kresh álla.

- A megadott csomóponthoz nem kapcsolódik Davlo Lentrall nevű személy - mondta Bim.

- Talán nem jó a szám - szabadkozott Kresh.

- Nagyon valószínű - felelte Bim. - Átadom a feladatot Bamnak. Ő közvetlen kapcsolatban áll a kérdéses hálózattal, így hatékonyabban tudja végrehajtani a keresést.

- A 4313-as csomóponton nincsen Davlo Lentrall - jelentette be Bam szinte azon nyomban, talán még a szokásosnál is monotonabb hangon. - Keresés az összes csomóponton. Nincs Davlo Lentrall. Keresés a karbantartó archívumokban. Egy találat Davlo Lentrallról.

- És mi az? - kérdezte Kresh. Hogy az ördögbe tűnhettek el a hálózatról Lentrall fájljai? Itt valami baj van. Nagyon nagy baj.

- Az operációs napló szerint minden Davlo Lentrall azonosítóval rendelkező fájlt, beleértve a biztonsági mentőfájlokat is, behatolólag és visszavonhatatlanul törölték a rendszerből pontosan tizenhét órája, tíz perce és három másodperce - jelentette Bam.

Kresh megsemmisülve bámult maga elé. Aztán Soggdonra nézett, maga sem tudva, miért pont onnan remélve a választ. Kikapcsolta a mikrofonját.

- Ezt egyszerűen nem értem - mondta. - Hogy törölhettek ki mindent? Miért tenne ilyet bárki is?

- Fogalmam sincs - felelte Soggdon. - A Bam-egység használt egy kifejezést, amit nem tudok hová tenni ebben a szövegekörnyezetben. Utánanézek. - Bekapcsolta a mikrofonját. - Bam, Soggdon vagyok! Határozd meg, mit jelent a „behatolólag” szó a jelen helyzetben!

- Behatolólag, szövegtől függő jelentés: behatoló által elkövetve; kívülről, erőszakkal

történő behatolással.

- Más szóval - mondta Kresh olyan hideg és kemény hangon, ahogy csak tőle telt -, valaki betört a hálózatba, és szándékosan megsemmisítette a fájlokat. - Fredda szavai jutottak az eszébe, hogy bizonyos dolgokról az ember csak azt hiszi, hogy tudja. Azt mondta, az ember soha sem lehet biztos afelől, hogy mit tud, és mit nem. Most itt van. Azt hitte, tudja, hol lehet megtalálni az üstököst. Most már tudja, hogy nem is tudta sohasem. - Nagyon úgy tűnik - szólalt meg végül -, hogy odakinn valaki magával ért egyet, dr. Sogdon, és nem akarja, hogy bárki is üstökösökkel játszadozzon.

11. FEJEZET

- Eltűnt, kormányzó úr! - mondta Davlo Lentrall, szinte sírva. - Minden munkám, minden eredményem. Egyszerűen eltűnt! - Őszintén örült, hogy csak audiovonalon kellett a kormányzóval beszélnie. Kresh ragaszkodott az audiovonalhoz, mert nagyobb biztonsággal lehetett titkosítani, de Davlót nem ez érdekelt. Ő csupán annak örült, hogy senki sem látja az arcát. Már az is elég kínos volt, hogy Kresh hallja a hangjában megbúvó páni félelmet. Nem akarta, hogy bárki is így lássa. Davlo Lentrall örült módjára száguldott fel-alá a kommunikációs rendszere előtt. - Az eredeti fájljaim, a biztonsági másolataim, minden!

- Próbáljon lehiggadni, fiam! Biztos megvan a módja, hogy visszakeressük őket valahogy.

Davlo megpróbált nyugalmat erőltetni magára. Kresh pont akkor hívta, amikor Davlo végleg meggyőződött arról, hogy minden elveszett. Nem volt könnyű a bolygó legfelső vezetőjével tárgyalni, amikor az ember a béka fenekénél is mélyebben csücsül.

- Normális körülmények között igaza lenne, uram. De ez nem egyszerű baleset volt. Ez szabotázs! Öt perccel azután, hogy felfedeztem a fájljaim eltűnését, hívást kaptam az egyetem biztonsági szolgálatától. Valaki betört az irodámba, és bedobott egy gyújtóbombát. Úgy gondolják, két betörés is történt egymástól függetlenül. A második betörés végére, ami nem tűnt el, elégett a tűzben. Azt mondják, semmi sem maradt. Semmi az égvilágon. Minden jegyzetem, minden munkám, beleértve az üstökös adatait is. A koordinációi, a befogási terv, a pályamódosítási adatok, minden.

- Lángoló csillagok... - mondta Kresh szinte suttogva. - Lehet, hogy ez az egész kormánypalota-incidens csupán figyelemelterelés volt? Davlo felnevetett kínjában.

- Az, hogy megpróbáltak elrabolni, talán meg is gyilkolni, csupán csak figyelemelterelés lett volna ahhoz, hogy elrabolják az életművem?

- Én nem fogalmaznék ilyen nyersen, fiam, de végeredményben igen. Pontosan így gondolom. Megértem, hogy ön másként látja a dolgot, de a világ számára jelen pillanatban az életműve lényegesen fontosabb, mint maga az élete. Biztos benne, hogy minden eltűnt? Visszakereshetetlenül?

- Minden.

- Értem.

- De hát, kormányzó úr, ki tehetett? A telepések?

- Talán - felelte Kresh. - De bárki lehetett, aki nem akarta, hogy a bolygóra pottyantsuk azt az üstököst. De ez most nem számít. Nekünk a kialakult helyzettel kell foglalkoznunk, és nem azzal, hogy hogyan jutottunk idáig.

- Nem lesz könnyű, uram. De mindent megteszek.

Egy pillanatra mintha megszakadt volna a vonal, de aztán újra megszólalt a kormányzó hangja.

- Rendben. Szóval, a terveket tartalmazó fájlok eltűntek. Azonnal munkához kell látnunk, hogy visszaszerezzük őket, vagy legalábbis a nagyrészüket. Láttam, hogyan dolgozik a két irányítóközpont, és ez bőven elég volt a számomra, hogy biztosra vegyem, képesek az alapokról újra felépíteni a tervezetet, talán még némileg nagyobb pontossággal is, mint ahogyan ön tette.

- Igazán kedves... - motyogta Davlo.

- Ne vegye sértésnek! - mentegetőzött Kresh. - Az irányítóközpontokat éppen ilyen munkákra tervezték. Ráadásul képesek átlátni és ellenőrizni az egész bolygó éghajlatát. Még jó, hogy részletesebb előrejelzést tudnak készíteni, mint egy ember, aki ráadásul teljesen egyedül dolgozik, még ha az illető kivételes képességekkel is bír, jóllehet, a saját szakterületén kívül vizsgálódik. És hadd tegyem még hozzá, hogy egyetlen robot, számítógép vagy irányítóközpont sem fedezte fel a maga üstökösét, és egyikük sem látta, micsoda lehetőséget rejt a bolygónk számára.

Davlo leült a kommunikációs rendszerrel szemben, karját összefonta maga előtt, és meredten bámulta a padlót.

- Ön hízeleg nekem - mondta végül. - Megpróbál megnyugtatni, hogy jobban érezzem magam.

- Nem tagadom - felelte Kresh nyugodt, szinte bársonyos hangon. - De csak mert szükségem van önre, ráadásul most azonnal. Ahogy azt az előbb mondtam, a két ellenőrzőegység képes lesz újraépíteni és tovább csiszolni az üstökös befogására és célba juttatására vonatkozó tervet. Önre a valódi szakterületén lesz szükség.

- Nem értem, uram.

- Fiam, nézzen bele megint a teleszkópjába, és találja meg újra azt az üstökösöt, amilyen gyorsan csak lehet!

Davlo nagyot sóhajtott, megrázta a fejét, és tovább fixírozta a padlót. - Sajnos, uram, nem én találtam meg az üstökösöt.

- Hogy mi?! Csak nem azt akarja mondani, hogy az egész csak egy átkozott tréfa?

- Jaj, dehogyis, uram! Semmi ilyesmi. Nem úgy értettem. Csupán arra próbáltam célozni, hogy a számítógép talált az üstökösre. Az automata teleszkóp fedezte fel, miközben egy előre beprogramozott keresést hajtott végre. Én még soha életemben nem néztem valódi teleszkóplencsébe.

A vonalra ismét csend telepedett, de ezúttal Davlo volt az, aki megtörte a hallgatást.

- Minden adat odaveszett, uram. A komputerfájljaim nélkül, a jegyzeteim nélkül egyszerűen lehetetlen, hogy időben megtaláljam azt az üstökösöt.

- De hát az az átkozott kódarab csupán néhány kilométerre van tőlünk! Gyakorlatilag éppen a fejünk felé tart! Hogy az ördögbe nem tudja kiszűrni?

Davlo Lentrall kimerülten felsóhajtott. A fickónak igaza volt. Laikus szemmel nézve tényleg érthetetlen, hogy miért ilyen nehéz. Hogy magyarázza meg neki, hogy mégis lehetetlen?

- Nagyon is bonyolult feladat, uram. Valóban egyenesen felénk tart, és részben éppen ez okozza a gondot. Ugyanis általában úgy fedezzük fel az üstökösöket, hogy látjuk a mozgását az éjszakai égbolton. A Grieg-üstökös innen nézve olyan, mintha állna. Nem teljesen mozdulatlan ugyan, de majdnem. És bár viszonylag természetes, több tízmillió kilométernyi távolságból nagyon is kicsinek tűnik. Ráadásul meglehetősen sötét, így ebből a távolságból gyakorlatilag észrevehetetlen.

- Azt akarja mondani, hogy túl fekete ahhoz, hogy észrevegyük? De hát maga már látta, vagyis a komputere meg a teleszkópja!

- Nem lehetetlen észrevenni. De nagyon sötét és kicsi, messze van, és minimális az oldalmozgása. Ráadásul nem is csak az a probléma, hogy meglátjuk-e, vagy sem. Többször meg kell ismételnünk a megfigyelést, és pontosan be kell mérni a helyzetét és a pályáját, mielőtt meg tudnánk tervezni az eltérítést.

- És ha közelebb ér? Nem lesz nagyobb a farka, vagy mit tudom én? Csak könnyebb lesz

akkor felfedezni!

- Csakhogy akkorra már túl késő lesz. A Grieg sötét testű üstökös. Ha közelebb ér, és jelentős méretű farkat növeszt, az azt jelenti, hogy olvadni kezdett. Ha túlságosan felmelegszik, és túl gyors az olvadási folyamat, törékennyé válik, és nem tudjuk egyben tartani a pályamódosítás alatt. A terv egyik része éppen arról szólt volna, hogy hogyan védjük meg az üstököst a nap melegétől. Csak ezt még nem volt időm kidolgozni. Valamiféle óriás napernyőn gondolkodtam.

- De még mindig van egy kevés esély, igaz? - győzködte Kresh önmagát is. - Végül is, nem lehetetlen, hogy újra megtaláljuk azt az átkozott üstököst, ha elég kitartóan próbálkozunk. - Egy röpke pillanatnyi szünet, majd újra felcsendült a kormányzó immár magabiztos hangja. - Megmondom, mit teszünk - mondta. - Mindent folytatunk ugyanúgy, mintha már tudnánk biztosan, hogy meglesz az üstökös, és eldöntött kérdés lenne, hogy eltérítjük és a bolygónak irányítjuk. Annyi fronton kezdjük meg a munkálatokat, amennyin csak tudjuk. És olyan gyorsan, ahogyan csak lehet. És magára is szükségem van, méghozzá most azonnal!

- Először is, próbáljon visszaemlékezni, és írja le a lehető legpontosabban a Grieg-üstökös nagyságát, összetételét, helyzetét és pályáját. Még a durvább megközelítés is nyújthat valami vezérfonalat a becsapódás megtervezéséhez. Ha kész van, rögtön küldjön el minden adatot a hálózati címemre! Aztán azonnal lásson hozzá a keresési munkálatok megszervezéséhez! Találja meg nekem azt a nyavalyás kódarabot! Utasítani fogom a feletteseit, hogy minden szükséges anyagi és személyi támogatást adjanak meg magának. Ha megvan a csapat, mondjon el nekik mindent, amit tud az üstökösről! Indítsa be a kutatást, de a munkát bizza valaki másra! Magára máshol van szükség. A legfontosabb feladata, hogy megpróbálja visszaszerezni valahogy az elveszett fájlokat. Talán nem is tűntek el annyira, mint gondoljuk. Kell, hogy legyen valahol valami, ha csak annyi is, amivel némi támpontot adhatunk a teleszkópos keresőbrigádnak. Minden világos?

- Igen, uram. Uram... kérdezhetnék valamit? - Persze, csak kérdezzen, dr. Lentrall!

- Az a benyomásom, most már ön is hisz abban, hogy a terv működhet. - Úgy van, dr. Lentrall. Eleget láttam és hallottam a tervéről ahhoz, hogy azt gondoljam, életbevágó a jelentősége. Van még valami?

- Egyelőre nincs, uram. Jelentkezni fogok.

- Afelől biztos lehet - felelte a kormányzó, egy csipetnyi jókedvvel a hangjában. - Hívás vége.

A vonal megszakadt.

A végszót hallván Davlónak máris munkába kellett volna lendülnie, de ő csak ült, és kifejezéstelen tekintettel bámulta a hangszórót. Nem kevés időbe telt, mire össze tudta szedni magát. Végül aztán nekigyürkőzött, és leírt minden adatot, amire csak vissza tudott emlékezni. Igyekezett a lehető legpontosabb lenni, de jól tudta, hogy egy bizonyos - elég kicsi - hibahatáron túl a legtöbb adat gyakorlatilag használhatatlanná válik. Amikor elkészült, küldött egy példányt a kormányzó hálózati címére, és egyet a csillagászati tanszék vezetőjének, kérve, hogy adjon meg minden szükséges segítséget. Persze, nagyon jól tudta, hogy a tanszékvezetőnő semmilyen hívást nem fogad munkaidőn túl, úgyhogy ezt az üzenetet is csak másnap fogja elolvasni. Mégis jobban érezte magát, hogy ezen is túl van.

A munka nem volt valami megerőltető, mégis úgy érezte, hihetetlen, hogy mennyi ideig tartott. Ki is vette minden maradék erejét. Végül is, ezután a nap után, nem is volt már benne túl sok. Megírta a leveleket, el is küldte, de egy ideig még az íróasztalnál maradt.

Nem csinált semmit, csak ült, és bámult maga elé. Egyszerűen úgy érezte, nincs elég ereje ahhoz, hogy felálljon. Pedig annyi tennivalója volt még, mégsem tudott megmozdulni. Legalábbis egyelőre nem.

Ilyenkor, éjszaka amúgy is ésszerűtlennek tűnnek a legértelmesebb gondolatok is, az okatlan félelmek nagyon is logikusnak hatnak, és minden veszélyhelyzet valahogy valószínűbbnek látszik. Davlo a névtelen, arctalan, mégis hihetetlenül hatalmas és befolyásos ellenségeire gondolt. Már most is elég dühösek rá. Nem akart semmi olyat tenni - akár a székéből sem kelt ki -, amivel még inkább magára haragíthatta őket.

Valahol, a lelke mélyén ott motoszkált egy kisördög, aki nagyon is tisztában volt a gyengeségével és a sebezhetőségével. Ez a kisördög pontosan látta, hogy a játszmának vége. Többé nem tetszeleghet valaki olyannak a képében, aki nem ő. Bátrabbnak, erősebbnek és okosabbnak hitte magát mindenki másnál. De hát miért is ne, egy olyan világban, ahol a robotok mindenkit megvédenek a tetteik következményeitől, ahol a robotok végeznek minden nehezebb munkát, az embereknek pedig csak a pózolás marad? Mindig azt képzelte magáról, hogy egyszerűen immúnis a félelemre, és hogy teljes mértékben sebezhetetlen. Könnyű volt magát ilyen tévhitbe ringatni, amikor a robotok elhárították a feje fölül a legapróbb veszélyt is.

És a kisördög tudta, hogy ez a hamis kép most szépen elillan, a semmibe vész. Még egy-két kisebb megrázkódtatás, és Davlo tudta jól, hogy nem lesz képes magát egyben tartani. Mi lesz, ha a maszk teljesen lehull, és alatta nem lesz más, csak egy üres arc? Most már ő is tisztában volt vele, hogy nem az, akinek megjátszotta magát. De akkor kicsoda ő?

Davlo Lentrall még mindig az íróasztalánál ült mozdulatlanul, akár egy kikapcsolt robot, és kétségbeesetten próbálta rendbe szedni az idegeit.

Egy perc telt el így - vagy tán egy óra? -, amikor Kaelor lépett a szobába.

- Jöjjön, uram! - mondta a robot. - Pihennie kell. Ma éjszaka már úgysem tehet semmit.

Lentrall hagyta, hogy Kaelor átvezesse a hálószobába, lehámozza róla a ruhát, betuszkolja a frissítőfülkébe, s aztán ágyba dugja. Még be sem takarta rendesen a robot, máris aludt, mint a bunda. Az utolsó, amit még látott, mielőtt feje a párnára hanyatlott, Kaelor volt, amint a takarót rendezgeti körülötte.

És másnap reggel az lesz az első gondolata, hogy hol találja meg az elveszett adatait.

Donald-111 éppoly mozdulatlan volt, mint Davlo Lentrall, de korántsem olyan tétlen. Donald a falifülkéjében állt, Alvar Kresh otthoni irodájában, és dolgozott, olyan sebesen és hatékonyan, ahogy csak pozitronagyától tellett. A külső szemlélő számára Donald teljesen élettelennek és tehetetlennek tűnt, mintha csak kikapcsolták volna. Valójában azonban fél tucat adatbázishoz kapcsolódott egyszerre, és egy rakás robottal folytatott szimultán konferenciabeszélgetést Hádész város karbantartó részlegéből, a Közbiztonsági Osztályról, a Sürgősségi Készültségi Szolgálatról, az Egyesült Infernói Rendőrségtől és vagy fél tucat más ügynökségtől. Persze, senki sem tudta biztosan, mi fog pontosan történni, amikor az üstökös becsapódik, de bizonyos óvintézkedéseket mindenképpen meg kellett tenni, és Donald legalább nekiláthatott az előkészületeknek.

Földrengésekre, utórengésekre fél bolygószerte kellett számítani, még Hádész városában is. Ez a feltételezés már önmagában is egy csomó munkát irányozott elő. Épületeket kell majd megerősíteni, talán egykét túlságosan öreg és már feleslegessé vált házat teljesen le kell bontani, az értékes és törékeny vagyontárgyakat biztonságos helyre kell szállítani, és

így tovább.

És persze, ott voltak az emberek. Erős és stabil menedékhelyeket kell építeniük, ahol az emberek biztonságban átvészselhetik a földrengéseket.

A számítógépes modellek és előrejelzések szerint számítani kell arra is, hogy a becsapódás következtében nagy mennyiségű por, gáz és víz jut a légkörbe. Elméletileg a levegőbe kerülő por hosszú távon kedvező hatással van az éghajlat alakulására, elősegíti és szabályozza a bolygó üvegházhatását, de egyben azt is jelentette, hogy hosszabb ideig gyakorlatilag elviselhetetlen lesz az időjárás. Az Inferno robotjainak erre is fel kell készülniük.

Több tucat, száz, sőt ezer apró részletet kellett kidolgozni, fel kellett készülni az előre nem látható következményekre, a szűkös forrásokat ésszerűen kellett elosztani a sokszor egymással szemben álló követelések között.

Az utasítás értelmében három órával a munka megkezdése után helyzetjelentést tett a kormányzónak, bár még nem volt túl sok beszámolnivalója. A dolgok épp hogy csak beindultak.

A gazdájától kapott feladat hatalmas és hihetetlenül kiterjedt volt. Donald tisztában volt vele, hogy a munka messze meghaladja a képességeit. Nyilvánvaló, hogy teljességgel lehetetlen egyedül felkészítenie az egész bolygót az üstökösbecsapódásra. De hát ezt a gazdája, Alvar Kresh kormányzó, nyilván maga is nagyon jól tudja. Ennek megfelelően az utasításai is némi értelmezésre szorulnak. Ő, Donald, persze minden tőle telhetőt megtesz, amíg szükséges, de óhatatlanul eljön az idő, amikor sokkal kevésbé lesz hatékony, ha ő maga irányítja a dolgokat, mintha átadja a feladatot egy arra alkalmas, bármilyen összetételű ember-robot csoportnak. Ám, amíg a kormányzó nem ad ki ilyen irányú utasítást, addig Donald végzi a dolgát, ahogy csak tőle telik.

A feladat kezdeti stádiuma végül is jócskán belül volt még Donald képességeinek a határán. Később nyilván lesznek olyan döntések, amelyek kívül esnek majd a hatáskörén, ám egyelőre nagyon is jól elboldogult. Sok minden belefért az idejébe és energiájába, például a hírsatornák folyamatos ellenőrzése. Hiszen ez is szokásos része volt egy ilyen nagyszabású mozgósítási feladatnak. Az embernek - illetve robotnak - figyelemmel kell követnie a kérdéses helyzettel kapcsolatos minden ellenőrizhetetlen változót. Különösen a tervezési szakaszban a kedvezőtlen hírek éppolyan ellenőrizhetetlen változóknak számítottak, mint a rossz idő, a természeti katasztrófa vagy a gazdasági összeomlás. Nemcsak maga a hír számított, de az is, ahogy előadták. A jelentés hangneme, a benne hagyott és szándékosan elhallgatott részletek, hogy mennyire egyezett a beolvasott hír a szemtanúk állításaival - mindez legalább olyan fontos volt.

És Donald eleget tanulmányozta az emberi viselkedést ahhoz, hogy tudja, amit épp most hallott az éjszakai hírekben, messze meghaladja az ítélőképességét. Csak annyit tudott biztosan, hogy a dolog jelentős, és mindenképpen csak bonyolítja a helyzetet.

Azt tette hát, amit bármely más robot tett volna az adott körülmények között.

Elindult, hogy keressen egy emberi lényt, aki képes megoldani a problémát.

Fredda Leving arra ébredt, hogy Donald nyugodt és kifejezéstelen ábrázata bámul a képébe. Ha valakinek, hát neki végképp nem kellett volna megijednie a látványtól. Végül is, ő maga építette Donaldot, és legalább olyan jól ismerte, mint bárki mást ezen a világon. Ő tudta a legjobban, milyen biztos védelmet nyújt a Három Törvény, és milyen megbízható

Donald a legszélsőségesebb körülmények között is. Ám hosszú és kemény napja volt, és kétségkívül van abban valami ijesztő, ha az ember arra ébred, hogy egy égszínkék robotarc mered rá a sötétben.

- Donald - motyogta még mindig álmosan -, mi az?

- Dr. Leving, épp most hallottam egy audio hírbejelentést az Infernói Hírhálózaton, amely a mai, Kormánypalota téri eseményekkel kapcsolatos.

- Aligha meglepő - mondta Fredda. - Mégis, mi mást tennének a hírekbe?

- Ez igaz, asszonyom. Ám ez a hír valahogy mégis meglepő. Szerintem önnek is hallania kéne.

Fredda nagyot sóhajtott, és felült az ágyában. - Rendben van, Donald, játszd le!

Egy női hírolvasó hűvösen hivatalos hangja szólalt meg Donald hangszórórácsán keresztül.

- Egy a nyomozáshoz közel álló hírforrás megerősíteni látszik a bolygószerte elterjedt szóbeszédet, miszerint a mai Kormánypalota téri incidens valójában puccskísérlet volt, mely a kormányzói szék átvételét tűzte ki célul.

Freddának hirtelen minden álom kiszökött a szeméből. Mi az ördögről beszél ez a nő? Nem volt semmiféle puccskísérlet.

- Még figyelemreméltóbb az ok, melyet az incidens indokaként jelöltek meg - folytatta a hírolvasó. - A kísérlet arra irányult, hogy elejét vegyék a kormány abbéli szándékának, hogy egy üstökös irányítsanak a bolygófelszínre. Ugyanezen forrás szerint a kormány már útjára is bocsátotta a titkos tervezetet, abban a reményben, hogy az üstökösbecsapódás valamilyen módon elősegíti a terraformáló tervezetet. Természetesen megpróbáltuk felvenni a kapcsolatot Kresh kormányzóval, de nem jártunk sikerrel. További részletekkel szolgálunk, amint az módunkban áll.

A felvétel véget ért, és Donald a saját hangján folytatta:

- Ez volt a puccskísérletekről szóló jelentések összegzése - mondta, mintegy megelőzve Fredda kérdését. - Hozzá kell tennem, az Infernói Hírhálózat hagyományosan szenzációhajhász csatorna, melyet mind a telepes vezetés, mind a vasfejúek, sőt maga a kormányzat is előszeretettel használ bizonyos információk kiszivárogtatására.

- Vagyis a hír bárhonnan származhat. Mikori a jelentés? - kérdezte Fredda, miközben kétségbeesetten próbált gondolkozni.

- Csak néhány perces. Helyi idő szerint 03:12-kor olvasták be itt, Hádészban.

- Az éjszaka közepén, amikor a legkisebb az információáramlás. Érdekes, nagyon érdekes! Megpróbálta egyáltalán valaki, bárki, bármelyik hírügynökségtől elérni Alvart, akarom mondani, a kormányzót?

- Nem, legalábbis ami az általam ellenőrzött elérési pontokat és kommunikációs csatornákat illeti - felelte Donald.

- Más szóval, vagy nem is akarták elérni, vagy nem próbálkoztak elég kitartóan - mondta Fredda, leginkább csak magának. Egy pillanatra mélyen elgondolkodott. - Ki akarnak minket ugrasztani a bokorból - jelentette be végre. - Kirángatnak a nyílt színre, hogy szemmel tarthassanak bennünket. Csakis ez lehet...

- Bocsásson meg, de nem értem - vetette közbe Donald. - Kire gondol?

- Felteszem, ugyanazok, akik megpróbálták elrabolni Davlo Lentrallt - felelte Fredda. - Így próbálják meg kikényszeríteni belőlünk, hogy nyilvánosan elismerjük, igenis létezik ilyen terv. És persze a legkedvezőtlenebb beállításban akarják tálalni az elképzelést. Azt akarják, hogy ez az egész üstökös dolog olyan rossznak és veszélyesnek tűnjön, hogy az

emberek inkább kockáztassák az erőszakot és a zűrzavart, minthogy hagyják véghezvinni a tervünket. És ha sikerül elhíttetni az emberekkel, hogy az üstökös-terv valamiféle titkos ördögi koholmány, akkora lesz a nyomás a kormányzón, vagyis Alvaron, hogy kénytelen lesz visszakozni, és olyan messzire számúzni még a gondolatot is, amennyire csak lehet.

- Értem - mondta Donald olyan hangon, amelyből tisztán kitűnt, hogy egyáltalán nem érti. - Be kell vallanom, az emberi politika bonyolult kifinomultsága meghaladja a képességeimet. Megkérdezhetem, hogy az illető, bárki legyen is az, miért rendezte úgy, hogy a hírt az éjszaka közepén olvassák be?

- Ezzel üzentek nekünk - felelte Fredda. - Időt hagynak reggelig, hogy összetákolhassunk valamiféle tagadásfélét, hogy kimagyarázzuk magunkat, és az egész füstbe menjen, mielőtt lángra kap.

- És ha önök erre nem hajlandók?

- Akkor ezek - mutatott Fredda Donald hangszórórácsára, mintha ott ülne benn a hírolvasó - mindent elkövetnek, hogy az összes hírsatorna rájuk figyeljen. Ha kell, a pokol köveit is megmozgatják. Talán még Alvart is megpróbálják elmozdítani a hivatalából.

- Akkor most mit tegyünk? - kérdezte Donald.

Fredda egy pillanatra elgondolkodott. Az első logikus lépés persze az lenne, ha felhívna Alvart, és megbeszélne vele a dolgot. A gond csak az, hogy fogalma sincs, merre jár a férfi. Nem mondta meg, hova megy. Persze, ha akarná, biztosan megtalálná valahogy. Talán csak meg kellene kérdeznie Donaldot. Vagy tudja, hol a gazdája, vagy kiderítené valahogy. Ám az volt a határozott megérzése, hogy Alvar szándékosan akart egyedül maradni. És Donald is hozzá jött, nem Alvarhoz. Ez is csak arra utal, hogy Donald sem akarja felvenni vele a kapcsolatot. Vajon ez volt Alvar határozott parancsa? Vagy Donald csak valamiféle burkolt utasításnak engedelmessékedik? És vajon ő, Fredda, felülírhatja-e ezt az utasítást, ha határozottan és hangsúlyozottan parancsolja, hogy segítsen neki kapcsolatba lépni a férjével? És mi van akkor, ha Donald nagyon is jól tudja, hol van Alvar, de meg akarja óvni gazdáját egy esetleges politikai veszélyhelyzettől, ezért zúdítja az egész problémát Fredda nyakába?

Az ördögbe! Anélkül is elég rossz a helyzet, hogy mindenféle burkolt utasításokon és feltételezett elsőtörvényes kérdéseken törje a fejét, amúgy teljesen feleslegesen.

Épp eddig ért a gondolatmenetében, amikor Donald váratlanul megszólalt.

- Bocsásson meg, dr. Leving, de beérkező hívása van a Hádészi Hírközlő Szolgálatától!

- Nekem? - Mi a fenének akarnak éppen vele beszélni? Hacsak már nem próbálták korábban Alvart elérni. Vagy az is lehet, hogy... - A pokolba az egészszel! - csattant fel, és kikászálódott az ágyból. Túl fáradt volt a barkochbázáshoz. - Csak audiokapcsolat jöhet szóba. Úgy nézhetek ki, mint egy madárijesztő. Kapcsold a hívást a hálószobai kommunikációs rendszerre! Ja és, Donald, jobb, ha rögzíted a beszélgetést!

- Azzal fel-alá kezdett járkálni a szobában, hogy levezesse valahogy a feszültségét.

- Igenis, asszonyom! - felelte Donald. - A hívó mindjárt hallja magát... és... most.

Figyelmes dolog volt ez Donaldtól, hogy így rendezte a hívásokat. A legtöbb embert már az is zavarta, hogy egy olyan emberrel kell beszélnie, akit nem lát - nem beszélve arról, ha esetleg kínos megjegyzést tesz a másakra, nem tudván, hogy az illető már a vonalban van.

- Fredda Leving vagyok - mondta az üres levegőnek. - Ki keres?

- Jó estét, dr. Leving! - hangzott a semmiből a kissé behízelt, ám határozott hang. - Hilyar Lews vagyok a Hádészi Hírközlőtől.

Fredda ismerte a férfit a hírműsorokból, és nem túlzottan kedvelte. Különben is piszkálta

a csőrét, hogy képes valaki ilyenkor, éjnek évadján ilyen mézesmázos és cizellált lenni.

- Azt mondta, jó estét? - kérdezte Fredda epésen. - Talán a „Jó reggelt” inkább megfelelne az időpontnak. És hadd jegyezzem meg, a hagyomány úgy diktálja, hogy bocsánatot kérünk, ha valakit éjnek idején felverünk az álmából - tette még hozzá, remélve, hogy a megjegyzéssel kibillenti a fickót a nyeregből.

- Ó, hm... nos, igen, asszonyom... Elnézését kérem! - Lews hangszíne elárulta, hogy pontosan tudja, milyen bárgyún hangzott ez a bocsánatkérés. Remek!

- Most, hogy sikeresen kiverte az álmat a szememből, Mr. Lews, árulja el, kérem, van valami különösebb oka a hívásának, vagy csupán egy baráti csevelyre vágyott? - Jobb, ha az ürge nem is tud mindjárt visszamászni abba a nyeregbe...

- Ööö, nem... nem, asszonyom. Igen fontos ügyben hívtam. Szerettük volna elérni a kormányzó urat az Infernói Hírhálózatban elhangzott állításokkal kapcsolatban. Ööö... hallotta egyáltalán az IH-híreket?

- Ami azt illeti, igen - felelte Fredda. - És ehhez teljességgel szükségtelen a kormányzót zargatni ezen a késői órán. A férjem nevében is egyértelműen, határozottan és kategorikusan kijelenthetem, hogy nem történt puccskísérlet. Egy pillanatig sem fenyegette, és jelenleg sem fenyegeti semmi a kormányzati hivatal működését.

- De mi a véleménye a...

- Nem kommentálhatok egy még folyamatban lévő nyomozást - torkolta le Fredda Lewst, még mielőtt a férfi feltehetné volna a kérdést. Örült, hogy eszébe jutott ez a kényelmes frázis.

- Igen, értem, asszonyom. És mit tud hozzátenni ehhez az üstökös-ügyhöz? Van valami valóságalapja a felröppent híreknek? Túlságosan fantasztikusnak hangzik ahhoz, hogy semmi ne álljon mögötte.

Fredda abbahagyta a járkálást, és leült az ágya szélére. Miért mindig az éjszaka közepén üt be a mennykő, amikor nincs is ébren egészen? Muszáj gondolkodnia, még hozzá gyorsan. A tagadásnak nem sok értelme lenne. A hír igaz, és előbb vagy utóbb, de inkább előbb, úgyis kiszivárogná újra. De nem is állíthatja nyugodt szívvel. Fogalma sincs, mekkora a valószínűsége, hogy Alvar elfogadja a tervezetet. Hiszen most is azért van oda, hogy utánanézzon a problémának. Mi van, ha arra a következtetésre jut, hogy az elképzelés pontosan olyan agyalágyultság, mint amilyennek hangzik? Nem mondhat se igent, se nemet. De nem intézheti el ezt a kellemetlen alakot egy sima „Nem nyilatkozom”-mal sem. Az csak még inkább felgyorsítaná a lavinát.

Egyszóval, nincs jó megoldás. Semmit sem mondhat anélkül, hogy ne okozna valamilyen súlyos kárt. Az lett volna a legjobb, ha nem is fogadja a hívást. De most már késő ezen siránkozni. Valamit muszáj mondani. Nagy levegőt vett hát, és lassan, óvatosan fogalmazva belevágott.

- Létezik egy üstökös - mondta. - A kormányzónak tudomása van bizonyos... tanulmányokról, melyek ezt az üstököst érintik. - Hirtelen megvilágosodott. Van valami, ami teljes mértékben igaz, mégis totálisan félrevezető. Ami talán feltartóztatja kissé a pletykaáradatot, és így sikerül egy kis időt nyerniük. - Nem ismerem minden részletet, de úgy tudom, az elgondolásnak a Hógolyó-tervhez van valami köze. Gondolom, tudja, mi az a Hógolyó-terv.

- Ööö... igen... hallottam már róla. - Hosszabb szünet. Lews nyilván most keresgéli a „hógolyót” valamilyen hivatkozási rendszerben. Fredda elmosolyodott. Egyre világosabbá vált, hogy Lews korántsem olyan felkészült és pallérozott elme, mint amilyennek mutatja

magát. A helyzet egyre rózsásabban alakult.

- A tervezet arról szól, hogy jégömböket bányásznak ki üstökösökből, és az Inferno légkörébe lövik őket - mondta Lews, ám a hanghordozásából egyértelműen kiderült, hogy valamelyik képernyőről olvassa le a választ.

- Pontosan. Végeredményben üstökösöket irányítanak a bolygófelszín felé, csak épp néhány kilogrammonként. A Hógolyó-terv már működik egy ideje, és az egyetlen hivatalosan elfogadott, üstökösökkel kapcsolatos művelet, amelyről tudomásom van. - Az állítás teljes mértékben megfelelt az igazságnak, ha mégoly félrevezető volt is. A Grieg-üstökös tervezete végül is még nem volt hivatalosan elfogadott. - Gondolom, kielégítőnek találta a válaszat, Mr. Lews. - Igen, azt hiszem... - hebegte Lews.

Higgy, amit akarsz! - gondolta Fredda. - Remélem, most, hogy sikerült kicsit összekuszálnom a szálakat, megmaradsz egy időre a fenekeden!

- Nos, ebben az esetben, ha nem bánja, visszatérnék az ágyamba. Jó éjt, vagyis inkább jó reggelt, Mr. Lews! - Egy torokvágó mozdulattal jelezte Donaldnak, hogy megszakíthatja a kapcsolatot, amit a robot nyomban meg is tett. - Remélem, mindent jól csináltam - mondta inkább magának, mint Donaldnak. - Intézd el, hogy az eredeti hírműsorról és erről a beszélgetésről is kerüljön egy-egy másolat a kormányzó hálózati levelesládájába! Neki is tudnia kell, mi történik.

- Már meg is tettem, dr. Leving.

- Remek! - Hátradobta magát az ágyon, de a lába még mindig lelógott a matrac végén. Ez így nem lesz jó. Minek szenvedjen, amikor nyugodtan vissza is mászhat a meleg takaró alá? Feltápáskodott hát, megkerülte az ágyat, és újból bevackolódott, bár felmerült benne a kétely, hogy vajon van-e értelme az egésznek. Hisz az sem lepte volna meg, ha egyáltalán nem tud visszaaludni. Annyi minden miatt aggódhatott. Nyilván csak a plafont fogja bámulni egészen reggelig. Vajon hol lehet Alvar? És vajon mire jutott ezzel az egész üstökös-üggyel? És ő? Jól csinálta a dolgot? Vagy csak még nagyobb zűrzavart kavart? Úgysem derül ki. Csak amikor már amúgy is minden késő lesz.

Úgy érezte, ez volt az elmúlt napok eseményeinek betetőzése. Nagyot ásított, az oldalára fordult, becsukta a szemét, és hősiesen nekivágott az elalvás erőt próbáló feladatának.

Fredda megint csak arra ébredt, hogy Donald kifejezéstelen képe mered rá a sötétben.

- Bocsásson meg, dr. Leving, de újabb sürgős hívása érkezett! Az álrobot az, Kalibán. Azt mondja, most rögtön kell beszélnie önnel. - Fredda felsóhajtott. Tudta, hogy muszáj fogadnia a hívást. Kalibán csak akkor kereste, ha valóban halaszthatatlan volt a mondanivalója. De akkor is! Úgy néz ki, hosszú éjszakája lesz.

- Hány óra van? - kérdezte.

- 04:29, asszonyom - felelte Donald.

- Remek! - motyogta a fogai között. - Rendben, Donald, kapcsold ezt is a hálósobai kommunikációs rendszerre! Csak audio legyen! - Egy robot előtt talán nem kellett volna, hogy érdekelje, hogy néz ki, ő mégis így döntött.

- Igen, dr. Leving! Kalibán máris hallja önt... és... most.

- Szervusz, Kalibán! - mondta Fredda, elnyomva magában egy ásítást. - Mi a baj?

- Kérem, ne haragudjon, dr. Leving, hogy ilyen későn zavarom, de úgy éreztem, muszáj önnel beszélnem! Prospero és én épp most készültünk vissza Depóba, illetve azon is túl, amikor saját forrásainkból megtudtuk, mi fog nagy valószínűséggel a városunkra zúdulni.

Fredda meglepetten hunyorított. Mindig is tudta, hogy Kalibánnak és az újtörvényes robotoknak elég jó az információs hálózata, de hogy ennyire, arról sejtelve sem volt. Meg hát, ahogy Kalibán fogalmazott... Hogy mi „zúdul” az újtörvényesek városára. Egy kis szójáték, amely nem sokat árul el annak, aki nem tudja, miről is van szó. Ez azt jelentette, hogy Kalibán igyekszik óvatosan fogalmazni, és erre inti őt is. Vajon mitől fél? Talán van ott valaki, aki meghallhatja, amit mond? Vagy a besúgó robotoktól tart, akik bizonyos szavak után hallgatóznak a vonalakon? Vagy azt hiszi, Alvar még mindig itt van, és véletlenül megtudhat valamit, amit nem szabadna?

- Jól tetted, hogy hívtál - mondta végül. - Az események rendkívül gyorsan haladnak. Nem hiszem, hogy könnyen a kezükben tudnák tartani az irányítást.

- Egyetérték - felelte Kalibán. - Azonnal hozzá kell fognunk, hogy felkészítsük polgárainkat az előttük álló eshetőségre. Valószínűleg szükségünk lesz a barátaink minden segítségére.

- Hozzám bármikor fordulhattok - mondta Fredda. - Mindent megteszek, amit csak tudok. - Egy pillanatra elbizonytalanodott. Kicsit könnyelmű volt ez a nagy ígéretés. Jó esély volt rá, hogy az egész Utópia régiót ki kell majd üríteniük, ami hallatlan terhet ró majd a szállításra, közlekedésre és egy csomó más forrásra. Márpedig az emberek nagy részét vajmi kevéssé fogja érdekelni az újtörvényesek sorsa. - Aminek meglesznek az igen szigorú korlátai - tette még hozzá.

- Értem - felelte Kalibán. - Mindig is egyedül voltunk. De most a legkisebb támogatás is életbevágó fontosságú lehet.

Freddába belehasított a maró büntudat. Már az is rossz érzéssel töltötte el, hogy ilyen keveset tehet a saját teremtményeiért. Hát még a tudat, hogy ők még ennyire sem számítanak!

- Hívjatok, amint odaértetek! - mondta. - Bármire van szükségetek, csak szóljatok, és én mindent megteszek, hogy megszerezsem! Egy pillanatra csend állt be a vonalban.

- Hogy mire van szükségünk? - szólalt meg végül Kalibán. - Semmi másra, csak egy helyre, ahol békén hagynak bennünket. Azt hittük, végre megtaláltuk. Egészen eddig. Hívás vége.

A vonal megszakadt, és Fredda átkozódni kezdett magában, hevesen és vég nélkül. Erről igazán nem volt szó. Nem kérte magának, még csak eszébe sem jutott soha, mekkora kötelezettség zúdul a nyakába azzal, hogy megteremtette az újtörvényes robotokat. A háromtörvényeseknél soha nem érezte, hogy bármiféle kötelezettsége lenne a teremtményeivel kapcsolatban. Kalibán és az újtörvényesek felé azonban valahogy úgy érezte, tartozása van. Egyszerűen azért, hogy életre hívta őket.

Talán ez volt a különbség, ha az ember odaadó rabszolgákat teremtett, vagy ha egy új fajt, amely szabad akart lenni.

Fredda hátravetette magát az ágyon. A fenébe! Most aztán biztos, hogy nem tud visszaaludni.

A hajnal fuvallata épphogy elérte a keleti égbolt alját, amikor Kalibán, Prospero és Fiyle Prospero légikocsiján kijutott Hádész alagútrendszeréből. Fiyle-ről lerítt, mennyire kimerült. Egyszerűen képtelen volt elnyomni a folyton rátörő ásitózást. Egész éjjel fenn volt, Prospero könyörtelenül ostromozta a legapróbb információmorzsáért is, ami az üstökösrel kapcsolatban felmerülhetett.

Kalibán szinte már együttérzően nézett az elgyötört férfira. Lehet, hogy Fiyle csak egy sunyi kis besúgó volt, aki válogatás nélkül eladta magát bárkinek, aki csak pénz kínált, mégis valamiféle leheletnyi megbecsülésfélélet érzett iránta. Mégiscsak volt benne valami, ami gátat szabott a piti kis árulásainak. Valami, ami miatt az újtörvényesek megmentésének ügye maga alá gyűrte a kalmárvér szavát. Még ebben a hitvány fajankóban is volt valami becsülni- és tisztelnivaló.

És végül éppen ez, ez az ösztönei mélyén megbúvó tisztesség volt az, ami veszélybe sodorta Norlan Fiyle-t. Emiatt kellett elmenekülnie a városból, még hozzá olyan gyorsan, ahogy csak lehetett. És hát, mondani sem kell, a két robotnak is megvolt minden oka a sietségre. Figyelmeztetniük kellett Valhallát.

Kalibán Fiyle-ről Prosperóra nézett, majd vissza a városra. Elbúcsúzott magában Hádésztól, ha nem is épp a legkönnyebb szívvvel. Talán egy szép napon majd újból visszatér ide. De most az események túlságosan is gyorsan hajszolták egymást előre. Valahol legbelül tudta, hogy a város, ahogyan itt és most látja, hamarosan a felismerhetetlenségig megváltozik, még ha az épületei és az utcái ugyanazok maradnak is. Mert az emberek élete lesz az, amely gyökeresen átalakul, az egész világgal egyetemben.

Már ha mindez - város, ember, bolygó - nem lesz hamarosan az enyészeté. Ha nem éppen a teljes pusztulás lesz az, amely a változást meghozza.

A légikocsi elérte az eget, és nekivágott a ködös hajnalnak.

Alvar Kresh bezárta hálózati levelesládáját, és maga is meglepődött, mennyire megkönnyebbült. Még mindig Bim és Bam előtt ült, a vezérlőpultnál. Úgy érezte, mintha nem is csupán egy éjszaka, de legalább egy évtized telt volna el azóta, hogy berontott ide. Megpróbálta újra átgondolni a helyzetet. Az elmúlt félórán a nappali műszak dolgozói is szállingózni kezdtek, s igencsak megdöbbenek, amikor Alvar Kresh kormányzót az ikrek vezérlőpultjánál találták. Kresh azonban igyekezett a lehető legkevesebb figyelmet fordítani rájuk. Dr. Soggdon még mindig ott volt, amit Kresh nem is igazán értett. Talán a kötelességérzet tartotta vissza, hogy megvédje a Bim-egység becsületét a betolakodóval szemben. Ám, ha tényleg ez volt maradásának oka, munkáját a legkevésbé sem lehetett volna hatékonynak nevezni. Dr. Soggdon az íróasztalánál ült, és fejét karján pihentetve hangosan hortyogott.

Kresh megpróbálta egyre lankadó figyelmét az imént kapott hírekre összpontosítani. Azok, akik az üstökösbefogási terv meghiúsítására törtek, akaraton és tudtukon kívül is Kresh malmára hajtották a vizet. Kresh tudta, hogy előbb-utóbb muszáj lesz a világ elé tárnia a tervezetet, de rettegett a feladattól. Elég gondja volt anélkül is, hogy még a nyilvánvalóan és joggal felbolyduló tömeg megnyugtatásának terhe is az ő vállára nehezedjék.

Azzal, hogy az ellenség kiszivárogtatta az információt, Kresh megmenekült attól, hogy neki kelljen a kamerák és riporterek kereszttüzébe előrukkolni az igazsággal. Fredda nem is nyilatkozhatott volna okosabban. Még csírájában elfojtotta a zűrzavart, és még hazudnia sem kellett. Hála az Úrnek, hogy nem volt otthon, és nem ő fogadta annak a ficsúrnak a hívását.

Amikor elfoglalta a kormányzói széket, nagy súlyt fektetett arra, hogy felszámolja a kommunikációs irodák, sajtótitkárságok, találkozószervezők és a szakma más jeles képviselőinek kiterjedt hálózatát, melyek arra voltak hivatottak, hogy tisztos távolban

tartsák a riportereket a kormányzó becses személyétől. Így sikerült elérnie, hogy a hírszolgáltatók emberei bármikor és bárhol, gyakorlatilag korlátozás nélkül elérjék őt. Persze, számtalanszor megbánta már elhamarkodott döntését, és ma különösen hálát adott a sorsnak, szerencsének vagy maga sem tudta, kinek-minek, hogy sikerült megúsznia a sajtó rohamát. Nem is lenne rossz ötlet meghúzódni itt, szép csöndben, és olyan kevés közvetlen kapcsolatot tartani a külvilággal, amennyire csak lehetséges. Itt nyugodtan és zavartalanul összpontosíthatna az előtte álló problémára. Ha visszatérne Hádészba, elkerülhetetlenül arra kényszerülne, hogy csak beszéljen a tervezetről, ahelyett, hogy tenne is valami érdemlegeset.

A világ most legalább már tudott az üstökös létezéséről, nem neki kellett előrukkolni vele. Remek! De most ott volt a másik probléma. Nyilvánvaló, hogy egyelőre nem kell mást tennie, mint hagyni, hogy a közvélemény szép lassan formálódjon, és csak amikor az Inferno lakossága kellőképpen felkészült, akkor ismeri be nyilvánosan az üstökös létezését. De mi van, ha akkor meg azzal a meglehetősen nevetségesnek hangzó vallomással kell előállnia, hogy már szégyenszemre elvesztették az üstököst?

A legjobb megoldás persze az lenne, ha minél előbb rábuknának arra a nyavalyás kódarabra. Ám ebben az ügyben sajnos már igazán nem tehet többet. A vezetés feladata sokszor mindössze annyiból áll, hogy az ember elindítja a dolgokat, és várja, hogy mások bevégezzék a munkát. Nem tehet mást, itt kell maradnia, és a tervezet további lépéseiben munkálkodnia, abban a reményben, hogy időben előkerül az az üstökös. Na, folytassuk a munkát! - mondta magában.

- Itt vagy még, Bim? - kérdezte.

- Igen, uram - felelte a Bim-egység. - Volt valami érdekes a levelesládájában?

- Nem is kevés - válaszolta Kresh. - De semmi olyan, ami miatt aggódnod kéne. Új feladatom van a számodra.

- Boldoggá tesz, uram, ha továbbra is a segítségére lehetek.

- Remek! - felelte Kresh, szándékosan kicsit csípősen. A robotok túlzott udvariassága mindig is az idegeire ment. - A személyi robotom, Donald-111 épp az üstökösbecsapódás előkészületi munkálatain dolgozik. Biztonsági tervek, kiürítési tervek, ilyesmik. Azt akarom, hogy adja át neked a munkát. Nyilvánvaló, hogy te százszor jobban megfelelnél a feladatnak. Mindjárt az elején téged kellett volna megbíznom vele. Továbbítsd az utasításomat Donald felé, és mondd meg neki, hogy jöjjön ide hozzám, amilyen gyorsan csak tud, de ne fedd fel nyíltan, hol vagyok!

- Máris kapcsolatba lépek veled, uram.

- Jól van - mondta Kresh. - Most kiugrok egy kicsit kiszellőztetni a fejemet. Amikor visszajövök, nekiláthatunk a becsapódási tervek finomításához.

- Dr. Lentrall meglehetősen pontatlan és elnagyolt adatai alapján nem hiszem, hogy túlságosan sok mindent tehetnénk az ügy érdekében.

- Talán mégis - felelte Kresh. - Ha mást nem, legalább kidolgozhatnánk néhány lehetséges forgatókönyvet, hogy gyorsabban léphessünk, ha eljön az idő. Kiszámolunk néhány röppályát, és a Bam-egység számára is keresünk valami, nehogy megölje az unalom.

Bim mintha meg sem hallotta volna a szellemes megjegyzést, továbbra is udvariasan kimért hangnemben válaszolt.

- Igenis, uram! Addig is, amíg a visszatértére várok, folytatom további teendőimet.

- Egy perc, és itt vagyok - mondta Kresh, majd felállt, és a központ dolgozóinak döbbszerűen

tekintetétől kísérvé kinyújtóztatta a tagjait, ásított egy hatalmasat, és megdörzsölte elgyötört arcát. Aztán anélkül, hogy bárkihez egy szót is szólt volna (hadd egye csak őket a fene, hogy mi az ördögöt csinál itt a kormányzójuk), a 103-as számot viselő roppant páncélajtó felé vette az irányt, majd végigballagott a Terraformáló Központ folyosóján, ki a reggeli napsütésbe.

Rég volt már, amikor utoljára végigdolgozott egy egész napot és egy egész éjszakát. Már majdnem teljesen kimerült, de azért volt még benne egy kis tartalék erő. És a reggeli fény is éltetőleg hatott rá. Mindig is úgy érezte, hogy a sötétben való megfeszített munkával kiérdemelte a reggel szépségét.

Az eső már elvonult, és a világ tisztára mosottan, felfrissülten ragyogott a reggeli nap fényében. A bárányfelhők vakító fehérsége csak még inkább kihangsúlyozta az égbolt mély azúrkékjét. A levegőben kellemesen édeskés illat terjengett. Kresh nyugat felé tekintett, a téli kormányzói rezidencia felé. Egy másik reggel jutott az eszébe, amikor minden ugyanilyen friss és üde volt körülötte, amikor Freddával együtt ünnepelte a kormányzói kinevezését. Akkor a ragyogó reggel jó előjelnek ígérkezett. Adná az Úr, hogy most is így legyen!

Talán jobb is lenne, ha átköltözne a téli rezidenciába. Akkor végre a szigeten lehetne. Minél többet gondolkodott a dolgon, annál jobb ötletnek tűnt, hogy egy kis időre félrevonuljon a közélettől. Na, de ezzel még várnia kell. Most valahogy másképp kellett megőriznie az elszigeteltségét. A légikocsijához igyekezett, mely a mostanra félig megtelt parkoló közepén várt rá. Amint Oberon a pilótafülke ablakából meglátta a közeledő kormányzót, már nyitotta is a gép ajtaját, és sietett hátra, hogy fogadja a fedélzetre lépő Kresht.

- Hazafelé indulunk, uram? - kérdezte Oberon az ő lassú, nehézkes modorában.

- Te igen. Én maradok. Vidd vissza a gépet, és üdvözlödd a nevemben a feleségemet! Mondd meg neki, hogy hallottam a felvételeket, és hogy mindent a lehető legjobban kezelt! Mondd meg azt is, hogy hol vagyok, és hogy ha kívánja, jöjjön ide ő is, de csak ha észrevétlen maradhat! Nagyra értékelném a tanácsait. Hangsúlyozd, hogy, ha lehet, szeretném még egy ideig titokban tartani a hollétemet. Szükségem van egy kis időre, hogy gondolkodhassak és nyugodtan dolgozhassak anélkül, hogy közben a világ a könyökömet lökdösné.

- És a központ dolgozói, uram? - vetette közbe Oberon. - Hiszen ők tudják, hogy hol van, uram!

- Ez igaz, és tisztában is vagyok vele, hogy előbb vagy utóbb úgyis kiszivárognak valami. Ha szerencsénk van, inkább később. Te csak arra ügyelj, hogy ne te legyél az, aki elárulja a hollétemet! Tegyéél egy kört, mintha valahonnan máshonnan érkeznel Hádészba!

- Igenis, uram! Akkor, ha nincs más, indulnék is.

- Nincs - felelte Kresh. - Menj csak! - Azzal sarkon fordult, kilépett a légikocsi ajtaján, és már indult is vissza, a központ felé, hogy egy percre se tartóztassa tovább Oberont. Alig telt el egy-két pillanat, és a légikocsi már emelkedett is a kék ég felé. Kresh magára maradt, legalábbis egy percre úgy tehetett. Végére is ő volt a kormányzó. Bármilyen szállítójárművet kérhetett, ha és amikor csak akart. De a légikocsija nélkül, ha csak egy kicsit is, mégis elszigeteltebbnek érezte magát.

Legalább volt egy kis ideje.

Bárcsak meglennének az üstökös pályájának az adatai, akkor a dolgok talán még jól is végződhetnének!

Talán.

12. FEJEZET

Davlo Lentrall hirtelen kinyitotta a szemét, és olyan gyorsan ült fel az ágyában, mintha rugó rántotta volna össze. A legmélyebb álmából ébredt, de egy szívdobbanásnyi idő sem telt belé, és már nem is lehetett volna éberebb. Megvan! Végre tudta a megoldást! De nem szabad kapkodnia. Csak szépen, lassan! Tényleg muszáj óvatosnak lennie, különben mindennek vége, minden elveszett. Kényszerítette magát, hogy még egyszer, nyugodtan átgondolja az egészet, hogy gondolatban végigmenjen az összes logikus következményen. Csak egyetlen megoldás létezett, és elég nyilvánvaló volt, hogy minden ellene dolgozik. Csak óvatosan szabad előrehaladnia, és igyekeznie kell olyan megszokottan viselkedni, ahogy csak tőle telt. Tudta, hogy még véletlenül sem szabad okot adnia arra, hogy a zsákmánya gyanakodni kezdjen.

Szóval, ha normálisan kell viselkedni, akkor erre nem is lehetne jobb alkalom, mint a jelen pillanat. Megnyomta hát az ágya mellett lévő gombot, és egy szemvillanás sem telt belé, Kaelor máris előtte termett.

- Jó reggelt, uram! - köszöntötte a robot. - Remélem, jól aludt.

- Igen, kimondottan - felelte Davlo, reménye szerint könnyed, nemtörődöm hangon. - Szükségem is volt rá a tegnapi nehéz nap után.

- Hát, mi tagadás, történt egy s más... - mondta Kaelor a szokásos, kissé gunyoros hangnemben.

- Neked sem volt valami könnyű napod - folytatta Davlo. - Tényleg, még meg sem köszöntem, amit értem tétél.

- Ha akartam volna, sem tehettem volna mást, uram, mint ahogy azt ön is nagyon jól tudja.

- Na, igen - felelte Davlo. - De akkor is, azt akarom, hogy tudd, értékelem az erőfeszítéset. - Azzal ki is ugrott az ágyból. Kaelor a szekrényhez lépett, s elővette gazdája köntösét és papucsát. Davlo a vállára kerítette a köpenyt, lazán megkötötte a derekán, és ráérősen belebújt a házi papucsba. Ásított egy hatalmasat, majd Kaelorral a nyomában kilépett a hálósobából.

Davlo mindig is úgy tartotta, hogy a reggeli a nap legfontosabb étkezése, melyet a lehető legnyugodtabb környezetben és feltételek közt kell elfogyasztani. Ennélfogva, a legtöbb infernóival ellentétben, nem fürdött meg és nem öltözött fel reggeli előtt, hanem pizsamában és hálóköntösben fogott hozzá az elköltéséhez. Ugyanezen kényelmi okokból a reggeliző szobája is szép tágas, hús és árnyas volt. A hatalmas, öblösen kiugró franciaablakkal szemben felállított asztalánál ülve egyenesen az aprólékos műgonddal ápolt kertre láthatott. Két robot épp a sövényt nyírta, egy harmadik pedig az egyik virágágyás mellett térdepelt, és valamit a tövek körül matatott. Davlo a legtöbbször szerette elnézni szorgalmasan ügyködő kerti robotjait, és ilyenkor leginkább azon töprengett, mivel varázsolhatná még szebbé, még harmonikusabbá a látványt, ám most a legcsekélyebb figyelmet sem szentelte a kerti munkának.

Hamarosan azonban eszébe jutott, hogy most nagyon fontos, mindennél előbbre való, hogy a megszokott módon viselkedjék, hogy mindent pontosan úgy tegyen, mint máskor. Leült hát az asztalhoz a kerttel szemben, és nagy gonddal figyelni kezdte, ahogy a robotok a sövény ágait metszegetik.

- Figyelmeztessd a kerti személyzetet, hogy ne felejtsek el utánanézni a vihar okozta károknak és eltávolítani az esetleges törmeléket! - szólt Kaelorhoz. - Ronda egy eső volt tegnap éjjel.

- Az, bizony - felelte Kaelor, miközben letette az asztalra a tálcat, és szervírozni kezdte gazdája reggelijét. - Már gondoskodtam róla, hogy a kinti személyzet külön figyelmet szenteljen a viharkároknak.

- Remek! - mondta Davlo, és egy nagyot ásított. - Áááh... Még mindig álmos vagyok egy kicsit. Talán kéne még egy csésze tea, hogy magamhoz térjek - folytatta. Vajon tényleg képes lenne az ellen a robot ellen cselekedni, aki épp az előző nap mentette meg az életét? Visszagondolt a történetekre, arra, hogy miként hullott apró darabokra, amint megcsapta a veszély szele, és megrázta a fejét. Nem. Ma semmiképp. De aztán végre megmutatja a világnak, hogy igenis képes határozottan és elszántan cselekedni. Már épp gratulálni akart magának, hogy végre visszaszerezte elveszettnek hitt bátorságát, amikor eszébe jutott, hogy az ember nem vállal túl nagy kockázatot, ha egy háromtörvényes robot megtámadására készül.

- Máris hozom a teát, uram - mondta Kaelor -, már ha valóban óhajtja.

- Inkább várj még vele egy kicsit! - felelte Davlo. Képzeldik, vagy Kaelor ma tényleg egy kissé túl óvatoskodó? Egy átlagos robottal összehasonlítva Kaelor majdhogynem gorombának tűnt volna, de saját magához képest nagyon is kedves, szinte már előzékeny volt.

- Rendben - mondta Kaelor olyan hangon, mely egyértelműen elárulta, mi a véleménye gazdája határozatlanságáról. Davlo furcsamód megkönnyebbült. Végül is, Kaelornál épp az volt a normális, ha gorombán viselkedett. Hacsaknem ő is csupán „megjåtssza”, hogy minden a megszokott mederben halad. De megkérdezni persze nem mertte. Jobb, ha csak szépen megreggelizik, és várja, hogy elérkezzen az ő ideje. A tányérjába temetkezett hát, és igyekezett odafigyelni, hogy mit és hogyan tesz a szájába. Végére is Davlo Lentrall rendszerint nagy élvezettel fogyasztotta ételeit.

Aztán mégis eljött a megfelelő alkalom. Kaelor épp a reggeli maradványait takarította el az asztalról. Davlo hátratolta a székét, ám addig gondolkodott, hogy a tettek mezejére lépjen vagy tovább tettesse a hanyag nemtörődömséget, hogy kis híján elszalasztotta a pillanatot. Ám épp abban a másodpercben, hogy Davlo felállt, Kaelor áthajolt az asztalon, hogy begyűjtse az utolsó poharat, szó szerint terítéken tálalva a kihagyhatatlan lehetőséget.

Davlo meg is ragadta a pillanatot, s villámgyors mozdulattal felcsapta Kaelor hátán a robot főkapcsolóját rejtő rekesz ajtaját. Kaelor észbe kapott, és megpróbált elmenekülni, de Davlo már el is fordította a kapcsolót.

Az energiaforrásától megfosztott és a hajoló mozdulattól egyensúlyát veszített robottest úgy zuhant az asztalra, akár egy darab kő. A kezében tartott tál olyan erővel ütődött az asztalnak, hogy a falap egyszerűen kettérepedt. Davlo hátralépett, és szörnyen gyűlölte magát, amiért ezt tette a robotjával, egy érző lényel, aki épp az előző nap mentette meg az életét. De nem volt más választása. Muszáj volt megtennie. Mégsem érzett egy csepp hősiességet sem.

Szomorúan fordított hátat az összerokadt robotnak és a reggeliző asztal maradványainak, s a kommunikációs központhoz lépett. Végre felcsillant a remény, ha csak egy hajszálnyi is, hogy megszerezze végre az adatokat, melyekre oly nagy szüksége volt. Az adatokat, amelyek talán megmenthetik az Infernót a végső pusztulástól. Lehet, hogy pusztán azzal menti meg a világot, hogy kikapcsolt egy robotot? Érdekes egy gondolat, de

most végképp nincs idő a filozofálásra. Fel kell hívnia Fredda Levinget.

Ha valaki képes kiszedni az információt Kaelorból, hát az ő.

Fredda Leving Davlo Lentrall nappalijában ült, és figyelte, ahogy négy szolgálatos robotja kicsomagolja és felállítja a hordozható robotszerelő állványt. Amint elkészültek vele, fogták Kaelor még mindig mozdulatlan testét, az állványra fektették, és rögzítőszíjakkal szorosan odaerősítették.

Maga a szerelőállvány egy igen bonyolult, három, egymással derékszöveget bezáró forgópilléres szerkezettel volt a talapzatához erősítve, hogy az eléképzelhető összes irányba forgatni lehessen. Így az állványhoz kapcsolt robotot a robotszakértő úgy tekerte-forgatta, ahogy az a munkájához leginkább megfelelt. Amint a szolgálatos robotok végeztek Kaelor felszerelésével, Fredda az állványhoz lépett, és azonnal munkához látott. Nem mintha túl nagy reményt fűzött volna az eredményhez, de ekkora tét mellett az a legkevesebb, hogy megpróbál minden tőle telhetőt.

Elforgatta az állványt. Kaelor most arccal lefelé feküdt, élettelen szeme üresen bámulta a padlót. Fredda megkereste a robot nyaka tövében a normáldiagnosztikai bemenetet, és bekötötte a mérőműszerét. Körbekapcsolta az összes beállítást, végig erősen figyelve a műszer kijelzőjét.

- Nincs itt semmi meglepetés - szögezte le. - A normáldiagnosztika szerint minden áramkör hibátlanul működik, de hát ezt tudtuk is.

- Rá tud csatlakozni a memóriájára ezen a bemeneten keresztül? - kérdezte Davlo, egy hajszálnyival közelebb hajolva, mint azt Fredda üdvösnek tartotta volna. A férfi túlságosan feszült volt és zavart, a két tenyerét minduntalan egymáshoz dörzsölte, sápadt, beesett arca idegesen rángatózott.

- Sajnos nem - felelte Fredda, s igyekezett minél higgadtabb, tárgyilagosabb hangot megütni. - Az nem ilyen egyszerű. Ez itt csak a rendszer alapállapotáról tájékoztat. Ha a robot el is van vágva az energiaforrásától, azért van benne egy csomó csepptöltött áramkör, amelynek energiára van szüksége ahhoz, hogy fenntartsa a rendszer integritását. Ez a műszer csak azt mutatja, hogy egyetlen biztosíték sem sült ki, hogy az alappályák épek és stabilak. Most már biztosak lehetünk afelől, hogy nem okozunk benne véletlenül kárt, ha tovább vizsgálódunk.

- Más kérdés, hogy nem akarunk-e szándékosan kárt okozni benne, folytatta a gondolatot, de már csak magában. Semmi értelme nem lett volna hangosan kimondani. Lentrall már így is elég rossz állapotban volt.

Fredda bekötve hagyta a mérőműszert, és felakasztotta egy kampóra, a szerelőállvány oldalán. Közelebb lépett, állított egy kicsit az asztal helyzetén, meglazította a Kaelor fejét tartó négy szorítószerszerkezetet, és óvatosan leemelte a hátlapot. Csak egy rövid pillantást vetett az eléje táruuló áramkör- és kábelrengetegre, és lemondóan rázta meg a fejét.

- Nem - mondta -, sajnos éppen ettől féltem. Már láttam ilyen beállítást - mutatott egy teljesen jellegtelen, körülbelül tizenkét centiméter átmérőjű fekete golyóra. - Kaelor pozitronagya egy teljesen lezárt, különálló egység. Az egyetlen kapcsolata a külvilággal ez a páncélkábel, amely itt halad, a gerincoszlop helyén. Ebben a kábelben úgy ötezer mikrokábel fut, melyek egyike sem vastagabb egy emberi hajszálnál. Ki kéne találnom, hogy melyik kettőre csatlakozzak rá, és ha nem találom el elsőre, kisütöm az agyat. Egyszerűen rövidre zárom. Csak az úr tudja, hogy meddig tartana feltérképezni a

kapcsolódásokat. Talán egy hétig. Ezt az agyat kifejezetten úgy tervezték, hogy ne lehessen hozzáférni.

- De miért? - kérdezte Davlo.

Fredda szomorúan elmosolyodott.

- Hogy megóvják a fejben tárolt bizalmas adatokat. Hogy ne lehessen megcsinálni azt, amivel épp most próbálkozunk. Hogy ne lehessen kiszedni belőle az információt, amit ő magától sohasem tárna fel előttünk.

- A fenébe! Azt hittem, egyszerűen rácsatlakozunk a memóriájára, és letöltjük róla azt, amire szükségünk van.

- Bizonyos robotokkal meg is lehetne tenni, még ha szörnyen sok időbe is telne - jegyezte meg Fredda, miközben a helyére igazította Kaelor fejének a hátlapját. - De ezzel a modellel sajnos nem.

- Akkor hát semmit sem tehetünk - jelentette ki Lentrall. - Már ami az elektronikát, illetve a memórialecsapolást illeti - tette még hozzá fáradt, kifejezéstelen arccal. Úgy tűnt, szándékosan kerüli, hogy találkozzon a tekintete Freddáéval, vagy hogy Kaelorra kelljen néznie. Olyan ember benyomását keltette, mint aki már eldöntötte magában, hogy elszánja magát valamire, amire később egyáltalán nem lesz büszke. És az is lerítt róla, hogy nem is olyan sokára teljesen összeomlik.

- Hát, nem sokat - mondta Fredda.

- Szóval, nincs más megoldás, beszélnünk kell vele. És hát mind a ketten tudjuk, hogy nem akar majd nekünk elárulni semmit.

Fredda kétségbeesetten kutatott valamiféle ok után, hogy ne kelljen egyetértenie Davlóval, de tudta, hogy hiába. Kaelor már magától is felszólt volna, ha hajlandó lenne beszélni.

- Úgy van - felelte. Aztán egy pillanatra elgondolkodott, majd felkapta a mérőműszerét. - Két dolgot azért tehetek. Deaktiválom a fő mozgásvezérlőjét, hogy csak a fejét tudja mozgatni, és lassabbra állítom az időérzékelőjét.

- Miért akarja kikapcsolni a mozgásvezérlőt? - kérdezte Davlo.

Hogy ne tépje le a saját fejét, vagy ne zúzza darabokra az agyát, csak hogy ne tudjuk meg, amit nem akar nekünk elárulni - gondolta magában Fredda, de annál azért okosabb volt, semhogy ezt Davlónak is elárulja. Szerencsére hamar eszébe jutott valami használható magyarázat.

- Nehogy kiszabadítsa magát, és megszökjön előlünk - mondta végül. - Valószínűleg inkább elfutna, semhogy kifecsegye a titkát.

Davlo bólintott, talán egy kicsit túlon túl is mohón, mintha nagyon is tudná az igazságot, mégis hinni szeretne Freddának.

- És az időérzékelő? - kérdezte inkább.

- A végeredményt tekintve, lassabban fog gondolkodni, és a reakcióideje is lelassul. De még a minimális sebességen is gyorsabban jár az agya, mint a miénk. Még így is előnyben lesz velünk szemben. Csak egy kicsit javítok a helyzeten.

- Csinálja! - bólintott Davlo. - Aztán vágjunk bele!

- Rendben - mondta Fredda tettetett egykedvűséggel. A mérőműszeren keresztül bejuttatta a megfelelő utasításokat Kaelor diagnosztikai rendszerébe, majd a műszert visszaakasztotta az állványra. Aztán úgy forgatta a szerkezetet, hogy Kaelor álló pozícióba kerüljön, bár a lába így sem ért le a földre. Kifejezéstelen szeme most egyenesen előrebámult, teste még mindig mozdulatlanságra volt kárhóztatva. A nyakához kapcsolt

műszeren mindenféle piros számok és mutatók szaladgáltak.

A leszíjazott Kaelor látványa egy ősi rajzot juttatott Fredda eszébe, amire már nem is emlékezett, hogy hol látta. A rajz egy kínpadra feszített férfit ábrázolt, és a kínpad valahogy nagyon is hasonlított a robotszerelő állványhoz. Így működik ez, gondolta, leszíjazzuk, és mindenféle tortúráknak vetjük alá őket, hogy mielőtt meghalnak, kikényszerítsük belőlük az információt, amire szükségünk van. Ez a kínvallatók rövid és tömör munkaköri leírása. Sohasem gondolta volna, hogy robotszakértő létére egyszer majd ő is beáll a sorba.

- Lefogodom, hogy magának sem kellemesebb ez, mint nekem - mondta, le sem véve a szemét a robotról. Maga sem volt benne biztos, hogy Kaelorhoz vagy Davlóhoz szóltak-e a szavai.

Davlo végre Kaelorra emelte a tekintetét, és nem is tudta többé levenni róla.

- Tegnap megragadott, egy pad alá tuskolt, és a saját testével védelmezett meg. Az életét kockáztatta az enyéért. Igaz, ő maga emlékeztetett rá, hogy csak a Három Törvény kényszerítésére cselekedett, de mit számít az. Akkor is igaz: az életét kockáztatta az enyéért. És most éppen én vagyok az, aki veszélybe sodorja az életét - egy pillanatra elhallgatott, hogy kissé összeszedje magát, majd így folytatta: - Talán meg is öljük. Megöljük, egyszerűen azért, mert meg akar bennünket, mindannyiunkat, menteni... tőlem - tette még hozzá egyre növekvő haraggal.

Fredda Davlóra pillantott, majd vissza Kaelorra.

- Talán az lenne a legjobb, ha hagyná, hogy én beszéljek vele - mondta.

Egy pillanatra azt hitte, a férfi tiltakozni fog, mondván, hogy jobb, ha az ember maga csinálja az efféle dolgokat, de Davlo csak megrándította a vállát, és megeresztett egy apró sóhajt.

- Maga a szakértő - mondta, még mindig Kaelor üres szemébe bámulva. - Maga ismeri a robotpszichológiát.

Pedig van, amikor arra vágyom, bár inkább az emberi pszichológiához konyítanék jobban - gondolta magában Fredda, egy lopott pillantást vetve Davlo Lentrall felé.

- Mielőtt nekikezdenénk - mondta -, van itt valami, amit szeretném, ha megértene. Tudom, hogy Kaelort a maga külön megrendelésére készítették. Egy Szűkített Első Törvény-típust akart, igaz?

- Úgy van - felelte Lentrall, oda se nagyon figyelve.

- Nos hát, nem azt kapott - folytatta Fredda. - Legalábbis nem abban az értelemben, ahogy azt maga gondolná. És éppen ez okozta a csapdát, amibe sikeresen bele is pottyant. Kaelort úgy tervezték, hogy képes legyen megkülönböztetni a feltételezett, illetve elméleti jellegű veszélyhelyzetet a valóságostól. Bár a legtöbb Infernón gyártott nagyteljesítményű robot valóban képes az ilyen megkülönböztetésre, valahogy mégsem teszik. Helyette inkább hagyják, hogy elragadja őket a fantáziájuk, és azon kezdenek aggódni, hogy mi van, ha a feltételezett veszély valóságossá válik, és az Első Törvény biztonságába kapaszkodva úgy kezelik a helyzetet, mintha tényleg valóságos is lenne. Kaelort meglehetősen kevés képzelőerővel látták el, illetve kevés olyan pályát szereltek bele, amely a robotokban a képzelőerőt helyettesíti, ezért képtelen feltenni a kérdést: „Mi van, ha a feltételezés valósággá válik?”.

- Ezt mind én is tudom! - vágott közbe Davlo ingerülten.

- De ami most jön, azt szerintem nem tudja - folytatta Fredda nyugodtabb hangon, mint amilyenek valójában érezte magát. - Egy ilyen robotnál, mint amilyen Kaelor is, amikor a feltételezés, a képzelet világa hirtelen valósággá válik, amikor ráébred, hogy egész eddig

egy olyan tervezeten dolgozott, amely valóságos veszélyt jelent valóságos emberekre, nos, a megrázkódtatás, a sokk hihetetlenül nagy. Ahhoz tudnám hasonlítani, amit nyilván maga is érezne, ha egyszer csak kiderülne, jóval a történetek után, hogy tudtán kívül, valami lényegtelennek tűnő aprósággal egy közeli hozzátartozója halálát okozta. Képzelje csak el, mit érezne, és talán akkor megérti, min menne keresztül Kaelor!

Davlo összevonta a szemöldökét, majd bólintott.

- Azt hiszem, értem, mire céloz - mondta. - És gondolom, ez igen magas szintű elsőtörvényes konfliktust idézne elő nála.

- Pontosan - felelte Fredda. - Sejtésem szerint, amikor lekapcsolta, Kaelor már eleve egy fokozott Első Törvény-érzékenységi állapotban volt, melyben rendkívül kiélezett figyelemmel kísért minden lehetséges veszélyforrást. Amikor visszakapcsoljuk, ugyanebbe az állapotba kerül vissza. Ha hirtelen ráébresztjük, hogy akaratlanul is megszegte az Első Törvényt, a helyzet cseppet sem lesz rózsás.

- úgy érti, paranoiás lesz?

- Azt azért nem - felelte Fredda. - Csak roppant óvatossá válik. Így nekünk is annak kell lennünk. Az, hogy nem tudja megmozdítani a testét, még nem jelenti, hogy nem képes elkövetni valamilyen meggondolatlanságot.

- El tudom képzelni - bólintott Davlo nagy komoran. - Szóval, készen áll?

A férfi nem válaszolt mindjárt. Nagy nehezen eltépte a tekintetét Kaelorról, idegesen megdörzsölte a tarkóját, tett egy-két határozatlan lépést, majd hirtelen megállt.

- Igen, mehet - bökte ki végül, tekintetét az egyik távoli sarokra szögezve.

- Rendben - felelte Fredda. Szerszámos zsákjából elővett egy hangfelvevő készüléket, bekapcsolta, és Kaelor elé helyezte a padlóra. Ha sikerül megszerezniük, amire szükségük van, jobb, ha mindjárt felvétel is készül róla.

Az állvány mögé lépett, felnyitotta a hátlapot, és visszakapcsolta Kaelort. Aztán visszament a robot elé, és úgy másfél méterre tőle lecövekelt. A robotszemek egy percig csak homályosan pislogtak, aztán végre új életre keltek. Kaelor lassan megmozdította a fejét, majd óvatos mozdulattal körülnézett. Aztán lenézett a kezére és a lábára, mintha csak meg akart volna győződni arról, amit már amúgy is tudott, hogy a testét mozdulatlanságra kárhoztatták. Majd tekintetével megkereste Lentrallt.

- Szóval, végül mégiscsak rájött - mondta kissé nyersen. - Pedig reméltem, hogy nem így lesz. Mindannyiunk érdekében. - Igazán sajnálom, Kaelor, de...

- Dr. Lentrall, kérem, ezt hagyja inkább rám! - szólt közbe Fredda szándékosan hűvös, hivatalos élel. Személytelennek és tárgyilagosnak kellett maradnia, ha azt akarta, hogy működjön a dolog. Aztán a szerelőállványhoz szíjazott Kaelorhoz fordult. Nem, hívjuk csak a nevén, még ha csupán az imént jött is rá, hogy valójában mi is ez a név: kínpad. Ott lógott hát megbénítva, lekötözve, odaszögezve, mint valami bogár a rovargyűjtő vitrinjében. Szinte ünnepélyes arckifejezése mögött mintha egy kis szomorúság bujkált volna. Félelemnek azonban nyoma sem volt. Vagy valóban túl szegény volt a képzelőereje, vagy túl nagy a bátorsága.

Hirtelen rosszul lett fogta el, de erősen küzdött, hogy az elgyengülésnek nyomát se lehessen felfedezni az arcán vagy a hangján. Igyekezett meggyőzni magát, hogy nincs másról szó, minthogy emberi tulajdonságokkal ruházott fel egy robotot, olyan jellemvonásokat és érzelmeket tulajdonítva neki, amelyekkel a valóságban egyáltalán nem rendelkezik. Gyakorlati szempontból semmi különbség nem volt az állványra szerelt robot és a hidraulikus emelővel felhúzott, lerobbant légikocsi között. Hiába gyözködte azonban

magát, nem hitt el egyetlen szót sem. Higgadt, szenvtelen arckifejezést kényszerített hát magára, majd nagy nehezen megszólalt.

- Kaelor, tudod, ki vagyok?

- Igen, természetesen. Ön dr. Fredda Leving, a robotszakértő.

- Úgy van. És most utasítani foglak valamire. Válaszolnod kell minden kérdésemre, olyan röviden, ahogy csak lehetséges. És ne tegyél hozzá semmilyen olyan információt, amelyre konkrétan nem kérdeztem rá! Minden kérdést külön-külön értelmezz! A kérdések nem kapcsolódnak egymáshoz. Értetted?

- Természetesen - felelte Kaelor.

- Jól van. - Fredda remélte, ha nem is teljes meggyőződéssel, hogy képes lesz a kérdéseket olyan apránként adagolni, hogy egyikük se okozhasson elsőtörvényes konfliktust. És a kérdések persze nagyon is kapcsolódnak majd egymáshoz, ez a rész egyértelműen hazugság volt. De lehet, hogy épp ez a hazugság segít majd Kaelornak, hogy túlélje ezt az egészet. Tudta, hogy ha nyíltan, egyenesen föltenné azt az egyetlen kérdést, amelyre valójában választ várt, visszafordíthatatlan katasztrófát idézne elő. Így viszont csak remélhette, hogy Kaelor hajlandó és képes lesz elég darabkát megadni a kirakójátékhoz.

A baj csak az volt, hogy Kaelor valószínűleg éppolyan jól tudta, mire készül Fredda, mint ő maga. Vajon meddig tud elmenni, mielőtt az Első Törvény sürgetése felülírja a Második Törvény készítetését?

Még volt egy utolsó dolog, amit megtehetett Kaelorért. Bár nem sok reményt látott arra, hogy a Harmadik Törvény önfenntartásra vonatkozó előírása bármit is segítene Kaelor életben maradásán, úgy érezte, semmiképpen nem árt, ha megpróbálja megerősíteni benne.

- Az is életbevágó - mondta -, hogy egy percre se feledd, te magad is milyen fontos vagy! Dr. Lentrallnak szüksége van rád, és nagyon szeretné, ha továbbra is a szolgálatában maradnál. Ugye, így van, dr. Lentrall?

Lentrall felemelte tekintetét a padlón lévő lyukról, melyet eddig oly elmélyülten tanulmányozott, de mielőtt Kaelorra mert volna nézni, Freddára pillantott bátorításért.

- Úgy bizony - szólalt meg végül. - Óriási szükségem van rád, Kaelor.

- Köszönöm, hogy így gondolja - felelte Kaelor, majd Fredda felé fordította a tekintetét. - Várom a kérdéseket - mondta.

- Remek! - jegyezte meg Fredda szinte csak magának. Talán az is segítene Kaeloron, ha kicsit összekutyulja a kérdések sorrendjét, és időnként beszúr egy-egy teljesen oda nem illőt is. - Dr. Lentrallnak dolgozol, igaz? - kérdezte.

- Igen - hangzott a válasz.

- Mióta vagy a szolgálatában?

- Egy szabványéve és negyvenkét napja.

- Milyen a memóriarendszered kapacitása?

- Száz szabványévnyi kitörölhetetlen emlékezőképesség mindenről, amit látok és hallok.

- Szereted a munkád?

- Nem - felelte Kaelor. - Többnyire nem.

Szokatlan válasz volt ez egy robottól. A robotok, ha alkalmuk nyílt rá, rendszerint lelkes dicshimnuszokat zengtek a munkájukról, bármi legyen is az.

- Miért nem szereted a munkádat? - kérdezte Fredda.

- Dr. Lentrall gyakran nyers és goromba velem. Sokszor csak azért kéri ki a véleményemet, hogy legyen mit semmibe vennie. Ráadásul az elmúlt időben a feladataim jórészt olyan helyzetek szimulációjával álltak kapcsolatban, amelyek embereket sodorhattak

veszélybe.

Hát, igen - gondolta Fredda. Ez a kérdés bizony nagy hiba volt. Most meg kell erősítenie Kaelorban, hogy semmiféle veszélyhelyzet nem áll fenn, és aztán gyorsan témát kell változtatni, mielőtt a robot továbbelmélkedne a problémán. Hála az Úrnek, hogy lelassította az időérzékelőjét.

- A szimulációk semmiféle veszélyt nem rejtenek az emberek számára - mondta. - Nem valóságosak, semmi közük nincs a tényleges eseményekhez. Miért ragadtad meg tegnap dr. Lentrallt és tuszoltad a pad alá?

- Hiperhullámú üzenetet kaptam, hogy a gazdám életveszélyben van. Az Első Törvény értelmében meg kellett őt védenem, hát megtettem.

- És nagyon jól tetted - felelte Fredda. Megpróbálta megerősíteni Kaelorban, hogy az elsőtörvényes indíttatása a lehető legjobban működik, vagyis az igazi, a szimuláción kívüli világban mindenképpen helyesen cselekedne. - És most kérek egy rövid, kivonatolt tájékoztatást a jelenlegi állapotodról.

- Pozitronagyam működése a nominális paramétereknek megfelelő, bár igen közel állok az Első Törvény-Második Törvény konfliktus határértékéhez. Vizuális és audioszenzorok működése szabványnak megfelelő. Kommunikációs rendszerek működése szabványnak megfelelő. Adatfeldolgozó rendszerek működése szabványnak megfelelő. Memóriarendszerek működése szabványnak megfelelő. Egy Leving Labs 2312 típusú robotellenőrző műszer csatlakozik belém, és folyamatos bázisdiagnosztikát végez rajtam. A műszer minden nyak alatti mozgást és érzékelést lehetetlenné tesz, és elvágja a hiperhullámú kommunikációs rendszeremet is. Fejmozgáson, látáson, gondolkodáson és beszéden kívül képtelen vagyok bármilyen mozgásra, illetve cselekedetre.

- A mérőműszer által átmenetileg és, hangsúlyozom, szándékosan deaktivált funkciókat, illetve a normál karbantartó ellenőrzéseket leszámítva a működésed mindvégig megfelelt a szabványnak?

- Igen - felelte Kaelor. - Mindenre emlékszem.

Fredda alig tudta visszatartani, hogy hangosan fel ne hördüljön. Csak nagy erőfeszítés árán tudott nyugalmat erőltetni magára. Kaelor megszegte a határozott utasítást, hogy ne tegyen hozzá semmilyen olyan információt, amelyre ő konkrétan nem kérdezett rá. Ráadásul a hozzáfűzött megjegyzés pontosan arra a területre vonatkozott, amely őket a leginkább érdekelte. Ezt csakis az Első Törvény kényszerítő ereje idézhette elő nála. Kaelor pontosan tudta, mit szeretnének megtudni, és ezt a tudomásukra is akarta hozni, már amennyire Fredda szigorító utasítása ezt lehetővé tette.

Ami azt jelentette, hogy Kaelor nem fogja hagyni, hogy kiszedjék belőle a kívánt információt. Kész, vége. Vesztettek. Úgy érezte, nincs tovább értelme a túlzott óvatoskodásnak, ki kell lépnie a nyílt csatamezőre.

- Emlékszel dr. Lentrall szimulációs kísérleteire és az alapjukként szolgáló adatállományra?

- Igen - felelte ismét Kaelor. - Mindenre emlékszem.

Egy egész sor kérdés villant át Fredda agyán, amelyeket még csak véletlenül sem mert feltenni Kaelornak, mint ahogyan pontosan tudta a válaszokat is, amelyeket ugyanúgy félt meghallani. Ahogy a sakkjátékos, aki nyolc lépéssel előre látja az elkerülhetetlen sakk-mattot, úgy tudta ő is előre, szinte szóról szóra az összes kérdést és választ.

K: Tehát emlékszel az összes adatra, minden számra, minden képletre, amellyel a dr. Lentrallal való munkád során találkoztál. Akkor tegnap este, amikor dr. Lentrall felfedezte, hogy a fájljai eltűntek, miért nem tettél semmit, hogy lehetőség szerint pótolod a hiányzó adatokat? Hiszen, ha ezek az információk örökre elvesznek, a gazdád munkája és karrierje igen súlyos károkat szenved.

V: Mert ha megteszem, dr. Lentrallnak eszébe jut, hogy tanúja voltam az összes Grieg-üstökössel kapcsolatos szimulációnak, és így emlékszem az üstökös pontos helyzeti koordinátáira is. Márpedig ezt az információt semmiképp sem adhattam volna meg neki, hiszen akkor újra lehetőségessé vált volna az üstökös befogása és pályamódosítása, minek következtében több emberi élet került volna veszélybe. És ez természetesen nagyobb súllyal esik a latba, mint egyetlen ember karrierje.

K: De az üstökös becsapódása kedvezően befolyásolná a bolygó éghajlati jellemzőinek alakulását, aminek sokkal több ember látná hasznát a jövőben, hiszen jóval hosszabb és jobb élet várna rájuk. Miért nem a jövő nemzedékeinek érdekét helyezted előtérbe?

V: Ennek két oka is van. Először, engem szándékosan és kifejezetten úgy terveztek, hogy csak korlátozott mértékben legyek képes átgondolni bizonyos hipotetikus körülmények háromtörvényes következményeit. Képtelen vagyok évtizedekre vagy évszázadokra előre mérlegelni olyan emberek feltételezett jólétét, akik javarészt még nem is léteznek. Másodsor, az Első Törvény második része értelmében nem szabad tétlenül túrnöm, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen. Ám azt nem követeli meg, hogy az emberek javára cselekedjek, bár természetesen dönthetek úgy, hogy mégis megteszem. Az Első Törvény kényszerítő ereje azonban háttérbe szorít minden önkéntes cselekedetre való késztetést.

K: De a ma élő emberek közül sokan fiatalon fognak meghalni, ráadásul igen rossz körülmények között, ha nem teszünk valamit az éghajlati feltételek javítása érdekében. Ha megakadályozod az üstökösbecsapódást, nagy valószínűséggel valóságos emberi lényeket ítélsz korai halálra. Hol van az üstökös? Parancsolom, hogy add meg a helyzeti koordinátáit, illetve a nagyságára, összetételére és pályájára vonatkozó adatokat!

V: Nem mondhatom meg. Meg kell mondanom. Nem mondhatom meg...

És így tovább, a végső pusztulásig.

Mert hogy előbb-utóbb belehalna, az biztos. Talán még ennyi ideig se tartana. Vagy kiégetné az agyát az Első és a Második Törvény egymásnak ellentmondó kényszerítése, vagy az Első Törvény második szakasza okozná a halálát. Ugyanis tilos volt tétlenül túrnie, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen.

Márpedig a pusztta létével is veszélyt jelentett az emberekre, hiszen az összes üstökösre vonatkozó adat ott volt a fejében, kitörölhetetlenül. Ameddig élt, elméletileg fennállt a lehetősége, hogy valakinek előbb-utóbb sikerül legyőzni pozitronagyának titokvédelmi rendszerét. Itt és most persze még Fredda sem lett volna képes rá, de a saját laborjában, a saját felszerelésével egy hét alatt talán feltörte volna a biztonsági kódokat, és kiszedte volna belőle mindazt, amire szüksége volt.

És ezt Kaelor is nyilván tudta, vagy legalábbis sejtette. Csak úgy tudta volna megakadályozni, hogy emberi lények kárt szenvedjenek, ha felbomlasztja, összekuszálja saját agyának pozitronpályáit.

Ha elpusztítja saját magát.

Egy ilyen kérdéssorozat tehát mindenképpen megölné. Vagy törvénykonfliktust idézne elő nála, vagy öngyilkosságra kényszerítené. Már így is túl közel volt mindkét halálnemhez. Talán csökkenteni kellene a ránehezülő nyomást. Legalább a Második Törvény szorításából engedhetne valamicskét.

- Feloldom az utasítást, miszerint nem szolgáltatatsz olyan információt, amelyre konkrétan nem kérdeztem rá. Mondhatsz bármit, amit csak akarsz.

- Az elmúlt éjszakát teljes egészében azzal töltöttem, hogy hiperhullámon keresztül az adathálóra és más számítógépek interfészére kapcsolódva megpróbáltam helyreállítani dr. Lentrall munkafájlijait, felhasználva az összes művelettel és szimulációs kísérlettel kapcsolatos emlékemet, persze, mindvégig szem előtt tartva a Három Törvény előírásait. Becslésem szerint a feldolgozott adatok mintegy hatvan százalékát sikerült visszanyerni, a nyers adatoknak viszont mindössze húsz százalékát tudtam csak pótolni.

- Köszönöm - mondta Lentrall -, ez igazán nagyon kedves volt tőled!

- Kötelességem volt, dr. Lentrall. Az Első Törvény értelmében nem tartózkodhatok egy olyan cselekvés végrehajtásától, mely megelőzheti, hogy egy emberi lény kárt szenvedjen.

- Nem számít, hogy kötelességből tetted-e, vagy sem, a lényeg, hogy megtetted - mondta Lentrall. - Köszönöm!

Néhány pillanatnyi csend következett. Kaelor Lentrallról Freddára pillantott, majd ismét vissza a gazdájára.

- Nincs szükség erre a játékra - szólalt meg végül. - Tudom, hogy mit akarnak, és maguk is t-t-tudják, hogy t-t-tudom.

Lentrall és Fredda egymásra nézett. Mindketten tudták, hogy Kaelor beszéde az Első Törvény miatt akadozik.

Kaelornak olyan erkölcsi dilemmával kellett szembenéznie, amellyel csak kevés ember lett volna képes megbirkózni. Hiszen hogyan lehetne eldönteni, hogy mi a jobb: egy bizonytalan számú embertömeg sérülésének vagy halálának lehetősége, illetve a bolygó összeomlott éghajlata okozta gyötrelem és nyomorúság? „És az én férjem az, akinek meg kell hoznia a döntést - hasított Freddába a fájdalmas felismerés. - Ha itt most sikerrel járunk, én leszek e rémálom okozója.” De kényszerítette magát, hogy félresöpörje fejében ezt a hiábavaló gondolatsort. Most Kaelorra kell összpontosítania és a benne rejlő, felbecsülhetetlen értékű tudásra. Fredda szinte maga előtt látta, hogyan illan tova a remény, ahogy a robot elkínzott agyában egymást érték a súlyosabbnál súlyosabb konfliktusok.

- Tudjuk - mondta végül, mintegy elismerve a vereséget. - És meg is értjük. Tudjuk, hogy nem mondhatod el, és nem is kérjük tőled. - Semmi értelme sem lett volna tovább próbálkozni. Nyilvánvaló volt, hogy Kaelor sem hajlandó, sem képes nem lett volna arra, hogy elárulja a titkát. De még ha meg is próbálta volna, akkor sem élt volna elég soká ahhoz, hogy befejezze, amit elkezdett.

Lentrall döbbenetesen nézett Freddára, de mindjárt meg is könnyebbült.

- Igen - mondta. - Nem kérdezzük többet. Most már mi is tudjuk, hogy hiába. Azt hittem, dr. Leving talán előhúz valamit a varázscilinderéből, amellyel ki tudja belőled szedni az információt anélkül, hogy kárt okozna benned. De most már látom, hogy tévedtem. Nem kérdezzük semmit, és máshogy sem próbáljuk meg kihúzni belőled azokat a nyavalyás

adatokat. Megígérjük.

- Én is megígérem - csatlakozott Fredda.

- Az e-e-emberek ha-hazudnak - mondta Kaelor.

- Mi nem hazudunk! - vágta rá Fredda olyan határozottan, ahogyan csak telt tőle. - Úgyse mennénk semmire a kérdezősködéssel, hát miért hazudnánk?

- Az í-í-ígéretük nem... nem... nem vonatkozik a többi e-e-emberre. - Titokban tartjuk, hogy mit tudsz - mondta Lentrall szinte sírva. - Kaelor, kérlek! Ne tedd!

- É-én is meg-megpróbáltam t-titokban tartani, hogy m-m-mit tudok - felelte Kaelor -, m-maguk m-mégis rájöttek, hogy m-mindent lá-láttam, és m-mindenre e-emplékszem. - Egy pillanatra elhallgatott, mintha az utolsó erejét próbálta volna összeszedni. - M-mások is rá-áájönnének - folytatta már csak suttogva. - N-nem vállalhatom a k-kkockázatot hhh.

- Kérlek! - kiáltotta Davlo kétségbeesetten. - Ne!

- H-ha é-é-életben m-maradok, az tétlenséget jelentene - mondta Kaelor, s ahogy meghozta a döntését, a hangja is hirtelen erősebbé és határozottabbá vált. - Nem tűrhetem tétlenül, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen!

Hirtelen felragyogott a szeme, majd Davlóról Freddára fordította a tekintetét, mintha csak egy utolsó pillantást akart volna vetni mindkettőjükre. Aztán egyenesen maga elé meredt, a semmibe - a végtelenségbe. Egy halk, zümmögő hang, az égett szigetelőanyag kissé szúrós szaga, és a fény örökre kialudt Kaelor szemében. Feje előrebillent, és a nyaka tövéből egy vékony, alig látható füstcsíkocská kacskaringózott a mennyezett felé.

Csend telepedett a szobára. Fredda és Davlo némán egymásra pillantott, majd vissza az állványról alácsüngő halott testre. - Az összes elfeledett istenségre! - sóhajtott Fredda. - Mit tettem?!

- Maga, doktor, semmit - felelte Davlo suttogva, s alig bírta leküzdeni magában a feltörni vágyó könnyeket. - Maga csak segített nekem abban, amit egyedül is megtettem volna. De én - folytatta szinte már elcsukló hangon -, tudja, én mit tettem?

Előrelépett, és könnyes szemmel nézett fel a csillogó fémtestre. - Most öltem meg az egyetlen barátomat.

13. FEJEZET

Jadelo Gildern szívesen mondogatta magának, hogy az ő munkája nem más, mint pusztá találgatás - persze, helyes találgatás. Egy hírszerzési főnöknek nem az volt a dolga, hogy mindent tudjon. Az nem is lett volna lehetséges. De egy jó hírszerzési főnök akkor is látta, mit ábrázol a kirakó, ha számos darabka még hiányzott, álcázta magát, esetleg végleg elveszett. Egy jó hírszerzési főnök tudta, mi rejtőzik a dolgok mögött. Összeszedte, amit tudott a játékról és a játékosokról, és kitalálta, melyikük mit fog lépni. Kikövetkeztette magában, hogy mit jelentett, amit az emberek mondtak vagy tettek - vagy éppen, amit nem mondtak és nem tettek.

És ahogy itt ült, az irodájában, a vasfejűek főhadiszállásán, és a helyzetet elemezgette magában, közel volt ahhoz, hogy levonja a következtetést - a meglehetősen érdekes és bizarr következtetést. Nagy kísértést érzett, hogy a lehető legmesszebbre merészkedjék. Tudta, hogy csakis a telepések állhattak a Kormánypalota téri incidens mögött, és az embernek nem kellett nagy lángelmének lennie, hogy rájöjjön, Lentrallra fájt a foguk. És Gildern azt is pontosan tudta, ő maga mit tenne a továbbiakban, ha nem akarná, hogy kiszivároгjon, amit Lentrall tud. Márpedig a telepések vezéreinek, Tonya Weltonnak és Cinta Melloynak alighanem volt annyi sütnivalója, mint neki magának.

Persze, ez az egész csak pusztá találgatás. Egy dolgot azonban szinte biztosan tudott: hogy hová tűnt Alvar Kresh. A vasfejűek - persze, illegálisan - állandó kapcsolatban voltak a központi légi forgalom-ellenőrző rendszerrel. Gildern kiszúrta három hosszabb távú repülést. Kettő a kormányzó magánrezidenciájáról indult, egy pedig éppen oda érkezett.

Az első lenyomozhatatlan maradt a vihar miatt. Amikor azonban ugyanez a jármű visszatért, pontosan száznyolcvan fokkal ellenkező irányból érkezett, mint ahol Purgatórium szigete állt. Márpedig ezt teszi minden robot, ha azt az utasítást kapja, hogy kitérő úton haladjon. Aztán ott volt a harmadik repülés. A megadott útiterv Első Kör, Hádész egy kicsi és távoli külvárosát jelölte meg végcélként. Első Kör légi forgalomellenőrző rendszere azonban nem jelezte, hogy a légikocsi meg is érkezett volna. Na már most, vagy lezuhant, vagy valahová máshová ment. És Gildern könnyen kitalálhatta, hogy hová.

Három repülés. Az egyik elviszi Kresht, a másik visszahozza a kocsit, a harmadik pedig még valakit visz oda, ahol a kormányzó van. Talán a feleségét. Ha a visszatérő légikocsi nem pontosan az ellenkező irányból jött volna, Gildern akkor is Purgatóriumra tippel. Csak arra kellett gondolni, vajon hova fordulna Kresh ilyen helyzetben. Nyilván tanácskoznia kell a Terraformáló Központ szakértőivel. Nem, cseppet sem lesz gond megtalálni a fickót. Vagy a központba ment, vagy a téli rezidenciájára. Ha akarja, csak bepattan egy légikocsiba, és négy órán belül ott ül szemtől szemben a kormányzóval.

De vajon érdemes-e elkapkodni? Mi van, ha a többit nem jól ókumlálta ki?

Szerencsére ennek könnyen utánajárhat. Simcor Beddle volt olyan jó, és elárulta Gildernnek, mit fog mondani a következő beszédében. Gildern akkor bizonyos mértékig megdöbben, hogy Beddle ilyen merész lépésre szánta el magát. De miért figyelmeztette volna, amikor a döntés nagyon is megfelelt Gildern céljainak? Hisz sosem riadt vissza attól, hogy a saját tervei érdekében manipulálja kicsit a kenyéradó gazdáját.

Ez alkalommal azonban Beddle-nek egyáltalán nem volt szüksége tanácsadójára bátorítására, hízelgésére vagy noszogatására. Ez egyszer nem neki kellett gazdája fülébe

súgnia, mit tegyen, hogy aztán meggyőzze, az ötlet a sajátja volt. Mert Beddle most az egyszer tényleg magától cselekedett.

Ha Beddle beszéde nem vált ki Alvar Kresh részéről azonnali és felháborodott válaszreakciót, Gildern tudni fogja, hogy a kormányzó valóban bajban van, és a valószínűség helyébe végre a teljes bizonyosság áll. Gildern elmosolyodott. De szép is lenne!

Mert akkor Gildern hogy, hogy nem, abban a szerencsés helyzetben lenne, hogy egy apró szívességet tehet a kormányzónak úgy, hogy közben a gazdáját sem kell cserbenhagynia.

És mi lehet az univerzumban annál kellemesebb, mint hogy az embernek egy bolygó kormányzója a lekötelezettje.

Hazardjáték - mondta magában Simcor Beddle. Az okos ember tudja, mikor kell kockáztatni. És az ő ideje most jött el. Teljes magasságában kihúzta magát pulpitusa mögött - amin nem keveset segített a gondos kezek által kimondottan erre a célra odakészített sámlisem -, és egyenesen a kamerába nézett.

- Azért vagyok itt - mondta -, hogy két bejelentést tegyek, melyeket véleményem szerint igen megdöbbenőnek fognak találni. - Izgatott moraj futott végig a termen. Legalábbis a látszat szerint. A szobában ugyanis Beddle-ön és a kamerát, illetve a hanggépet működtető két roboton kívül egyetlen lélek sem volt. De ezt a nagyvilágnak nem kellett tudni. Ez az „itt” sem volt más, mint a vasfejúek főhadiszállásának aprócska alagsori stúdiószobája. Nem árulta el a kamerának, hogy hol van valójában, de úgy tett, mintha egy igen jelentős helyszínen, egy igen jelentős esemény alkalmával szólalna fel. És végül is, csak ez számított.

Persze, meg is volt ehhez minden segítsége. A hanggépet működtető robot igazán értette a dolgát, és tudta, hogyan kell kicsikarni a szerkezetből a megdöbbenő tömeg moráját, a láthatatlan székek recsegését, vagy a nem létező riporterek képzeletbeli jegyzetömbjeinek sejtelmes lapsuhogását.

Mindez, igaz, hogy csak a tudatalattira, de kétségkívül hatott. Simcor Beddle nagyon is jól tudta, hogy működik a média gépezete az Infernón. A beszédet egyenesen és közvetlenül továbbította minden hírcsatornának, de nem hitte, hogy bárki is élőben hallja a szavait. Majd szépen megvágják, és a csonka darabot úgy mutatják be, mintha az lenne az egész.

Az emberek jó, ha kilencven másodpercet látnak majd a beszédből, azt is csak egyik-másik csatornán, s ilyen rövid idő alatt aligha lesz idejük azon merengeni, hogy vajon hol és miért tartotta Beddle a beszédet. Hallják majd a háttérzajt, látják a mögötte kifeszített vörös bársonyfüggönyt, és érzik a hanghordozásából, hogy roppant jelentős emberek előtt beszél, valami roppant jelentős esemény alkalmával. Apró dolgok voltak ezek. Elég aprók ahhoz, hogy ne keltsék fel túlságosan a nézők figyelmét, de azért meglegyen a kívánt hatásuk. Simcor Beddle, a vasfejúek vezetője, csak egy képzeletbeli embercsoporthoz intézte szavait, a bomba mégis egy egész bolygóra zúdult. Ha valaki ura a képzelet világának, mi szüksége lenne a valóságra?

Beddle jelentőségteljesen végighordozta tekintetét a nem létező közönségen.

- Először is, szeretném megerősíteni a tegnapi este óta köztünk keringő híreket. - Hatásszünet. - Valóban létezik egy kormányterv, mely szerint egy üstököst irányítanak a bolygóra, egészen pontosan az Utópia régióra. A becsapódás következtében létrejövő Sarki-tenger az Inferno éghajlatán lenne hivatott javítani. - Döbbenet meglepetés moraja zúgott

végig a termen. A hanghatásokért felelős robot remekül végezte a dolgát. - A projekt egyelőre csak a tervezési fázisában tart, és a kormány még nem kötelezte el magát mellette. Az előkészületek azonban ugyanúgy folytatódnak tovább, mintha a terv végrehajtása már eldöntött tény lenne. Az idő ugyanis szorít. A kérdéses üstököst csak nemrég fedezték fel, és mire eljön a végső döntés ideje, mindennek készen kell állnia.

Ismét kis szünet, majd Simcor Beddle egyenesen a kamerába nézett.

- És itt érkeztünk el a másodok bejelentéséhez, melyet közülünk sokan talán még az előzőnél is nagyobb megdöbbenéssel fogadnak majd. Ami engem illet, ugyanis, teljes mértékben a kormányterv mellett állok. Volt szerencsém beletekinteni a tervezési dokumentumokba, valamint az előrevetített eredményekről és a becsült kockázatok mértékéről szóló iratokba. Nem kérdéses, hogy a tervezet igen komoly veszélyeket rejt magában, és a végrehajtása sem egyszerű feladat. Óriási mennyiségű munkát kell elvégezni ijesztően kevés idő alatt. De láttam azt is, hogy a becslések szerint milyen sors vár a bolygónkra, ha mégsem fogjuk be az üstököst. Legyen elég annyi, hogy az előrejelzések rendkívül borúlátóak. Olyannyira, hogy jómagam arra a következtetésre jutottam, muszáj megragadnunk az előttünk álló lehetőséget, bármilyen kockázattal jár is. - Simcor Beddle újabb hatásszünetet tartott, hogy jelentőségteljes pillantását végighordozhassa a „hallgatóságon”. - Míg azonban teljes szívemből támogatom az üstökösbecsapódási tervezetet, komolyan el kell marasztalnom a kormányt, amiért a problémát eltitkolta önök előtt, az Inferno népe előtt. Hiszen azt senki sem vitathatja, hogy a vállalkozás a bolygó minden egyes lakójának sorsát érinti. Ezt a döntést nem szabadott volna titokban meghozni.

Beddle elhallgatott, majd melegen elmosolyodott.

- Ám mindez már a múlté. Most már mindannyiunk kötelessége, hogy támogassuk ezt a bátor és merész vállalkozást, mely, ha minden jól megy, egy szebb és gazdagabb jövővel ajándékoz meg bennünket. Mindamellett, ha meg is tesszük ezt az elszánt lépést, tisztában kell azzal lennünk, hogy néhányunk arra kényszerül majd, hogy a többiek boldogulása érdekében feláldozza mindenét. Azok, akik a tervezett becsapódás helyén élnek és dolgoznak, mindent elveszítenek, ha nem segítünk rajtuk.

- A kormány persze már dolgozik a becsapódási zóna kiürítéséről, illetve a vagyoni javak és felszerelések elszállításáról szóló terveken. Ám ez minden, amit a kormány képes, vagy legalábbis hajlandó megtenni. És ez vezet a következő, egyben utolsó bejelentésemhez. A Vasfejűek Pártja minden rendelkezésére álló támogatást megad azok számára, akik otthonukat s megélhetésüket vesztik e hatalmas vállalkozás következtében. A szükség órájában gondoskodni fogunk az Utópia régióban élő polgártársainkról, nővéreinkről és bátyáinkról. Magam fogom felügyelni a támogatási programunkat. Hamarosan elhagyom Hádész városát, hogy megtegyem a szükséges ellenőrző körutakat az érintett Utópia régióban. Az üstökös becsapódása sok ember számára jelent életveszélyt, de legjobb esetben is otthona elvesztését. A bolygó számára azonban ugyanez a becsapódás jelenti a reményt, talán a végső és egyetlen reményt. Készüljünk hát fel, hogy méltóképp fogadhassuk az Ég ajándékát!

Simcor Beddle még egyszer, utoljára végighordozta tekintetét az üres szobán, miközben felzúgott a hanggép „spontán” tapsvihara. Megelégedéssel bólintott, majd ismét egyenesen a kamerába nézett.

- Köszönöm... mindnyájuknak - mondta, s igyekezett úgy tenni, mint aki a legkomolyabban is gondolja.

- Ez a legfurább...

- Csss! - intette csendre Alvar. - Majd később! Bim és Bam, a jelenlegi számításaitok alapján, és feltéve, hogy addig megtaláljuk az üstököst, mennyi idő áll a rendelkezésünkre, hogy felkészüljünk a munkálatokra?

- Tttúll sokkk a vváltozzzóóó - felelte a kettős. - De mmegkíssssérlünk egy hassználhatóó megkkközelítéssst adniii. - Rövid szünet után egy magas, női hang szólalt meg: - Tizenkét szabványnap, négy szabványóra és ötvenkét szabványperc. Hozzá kell azonban tennem, hogy a becslés azon a feltevésen alapul, hogy minden szükséges erőkülönítmény készen áll az azonnali bevetésre.

- Remek! - mondta Kresh. - A jelenleg rendelkezésre álló adatok és a legoptimálisabb kutatási ütemterv alapján mekkora annak az esélye, hogy tizenkét napon belül megtaláljuk a Grieg-üstököst?

- Azzz essély hozzávétóóőlegessennn egggy a tizzeneggyhezzz, vagyiss kilenc sszázzalékkk - felelte a duett.

- Kérünk néhány reprezentatív értéket! - mondta Kresh.

Most a mélyebb hangzású, gépiesebb hang válaszolt.

- Százalékos arányban kifejezve, annak esélye, hogy egy nap alatt bemérjük az üstökös helyzetét, nulla egész öt tized százalék. Három nap alatt, egy egész két tized százalék. Hat nap alatt, négy százalék. Tizenkét nap alatt, kilenc százalék. Tizenöt nap alatt, húsz... - Mikor éri el az esély a kilencvenöt százalékot? Ismét a női hang vette át a szót.

- Az esély a kutatási terület és a lehetőségek számának csökkenésével ugrásszerűen növekszik. Ezzel egy időben az üstökös egyre közeledik a bolygóhoz, és ahogy átveszi a nap hőjét, egyre fényesebbé is válik. Ez szintén a segítségünkre van. A kilencvenöt százalékos esélyarányt huszonhat napon belül érjük el.

- Az túl sok - szólalt meg Fredda.

- Bizony - bólintott Alvar, ám a hangja többet árult el, mint amennyit ez az egyetlen szó kifejezhetett. Felsóhajtott. - Körülöttünk a végtelen világűr, de én túl fáradt vagyok - tette még hozzá. - Rendben, Bim és Bam. Egyelőre ennyi volt. - Kezével jelzett Donaldnak, hogy megszakíthatja az adást.

Fredda aggódva nézett férjére, aki mereven bámulta maga előtt az üres falat, mélyen gondolataiba temetkezve.

- Egy a tizenegyhez - szólalt meg végül a férfi. - Ennyi lenne a bolygó esélye, ha minden tőlünk telhetőt megteszünk? Kilenc nyavalyás százalék?

- Talán - felelte Fredda, miközben a kanapéhoz lépett, és a férje mellé telepedett. - És valóban megteszünk minden tőlünk telhetőt? Alvar Kresh megdörzsölte a szemét.

- Azt hiszem, igen - felelte, és egy hatalmasat ásított. - Nem is emlékszem, mikor aludtam utoljára rendesen. - Megrázta a fejét, és pislogott egy párat. - Több úrhajónyi szakember dolgozik odakinn három műszakban, hogy összeállítsák az üstökös befogásához szükséges felszerelést. Az Utópia régió tényleges kiürítése még nem kezdődött meg, és őszintén remélem, hogy Beddle-nek sem sikerült pánikot keltenie odaát ezzel a kis beszédével. De már készülnek az evakuálási tervek. A terület elég gyéren lakott, és Donald szerint a szakértők azon a véleményen vannak, hogy jobb lenne több időt áldozni a tervezésre, még ha ez azt is jelentené, hogy maga az akció csak később kezdődik meg.

- Mondok valamit, amire talán a kiürítési szakembereid sem hívták fel a figyelmedet - vetette közbe Fredda. - Győződj meg róla, hogy a kiürítés tökéletesen sikerült, és hogy ezt hitelt érdemlően be is tudod bizonyítani! Ha csak egyetlen ember is odakinn marad, vagy

akár csak a lehetőség nyitva áll, térdig fogsz gázolni a túlfeszített idegrendszerű robotokban, akik egymást taposva rohannak, hogy kimenekítsék az illetőt.

- Nem fogok néhány robot miatt siránkozni, amikor egy egész bolygót kell megmentenem a pusztulástól.

- Persze, hogy nem! - felelte Fredda. Közben viszont Kaelorra gondolt, a keserves kínhalálára, melyet csak néhány órával ezelőtt kellett végignéznie, és nem volt benne biztos, hogy képes lesz-e valaha így túllépni akár egyetlen robot sorsa felett is. - Ezek a robotok azonban nem kis problémát okozhatnak. Ha be is bizonyítod, hogy egyetlen lélek sem maradt az egész Utópia régióban, sokuk akkor is igen erős elsőtörvényes indítást fog érezni, hogy így vagy úgy, de megakadályozza az üstökösbecsapódást. Végére is, ez az üstökös mindenképpen veszélyt jelent az emberekre nézve. És több mint valószínű, hogy valaki úgymint meghal egy összeomlott épület alatt vagy egy légikocsiban, amelyet magával ragadott egy lökéshullám.

- Lehet. De mit tehetnek a robotok? - kérdezte Kresh.

- Hát először is, biztos vagy abban, hogy az előkészületeket végző űrhajókon egyetlen robot sincs? Mert ha van, számíthatsz rá, hogy igyekeznek majd szabotálni valahogy a munkát. Még egy egyszerű lóti-futi robot is képes felmérni, mekkora veszélyt jelenthet egy bolygófelszínbe csapódó üstökös.

- A mindenségit... - dünnyögte Kresh. - Erre tényleg nem gondoltam. Remélem, valakinek több esze volt nálam. Akárhogy is, mindenképpen utána kell néznünk, hogy az űrhajón csak emberek dolgozzanak. Donald, továbbítsd az utasítást, és mondd meg... - Alvar hirtelen elhallgatott, és Donaldra meredt. - Várj csak egy pillanatot! - szólalt meg végül. - Hiszen akkor te sem vagy alkalmas a parancs továbbítására! A te Első Törvényed is megakadályozza az együttműködést.

- Épp ellenkezőleg, uram. Igenis képes vagyok továbbítani az üzenetet.

Fredda csodálkozva nézett Donaldra.

- És nem érzel semmiféle elsőtörvényes konfliktust? - kérdezte.

- Bizonyos mértékben igen, dr. Leving, de mint azt ön is nagyon jól tudja, egy jól megtervezett háromtörvényes robot állandóan érez némi elsőtörvényes indítást. Gyakorlatilag minden helyzet rejt magában valamilyen veszélyforrást, még ha csekély is annak a valószínűsége, hogy a baj valóban bekövetkezik. Az ember egyetlen pohár víztől is megfulladhat, és egyetlen kézfogástól is elkaphat valamilyen halálos kórt. Az ilyen feltételezett veszélyek persze nem elegendőek a robot számára, hogy azonnal akcióba lendüljön, de mindenképpen érzi magában az Első Törvény feszültségét. Jelen pillanatban is érzem a veszélyt, de minthogy rendőrségi robot vagyok, az általánosnál nagyobb kockázatot vagyok képes elviselni.

- Értem - felelte Kresh nyugalmat erőltetve a hangjára. Freddának azonban az volt a határozott érzése, hogy erről még lesz mit beszélniük, és nem is olyan sokára. - Mindamellet, igazán nem akarlak megbántani, de azt hiszem, mégiscsak az lesz a legjobb, ha ezt az utasítást személyesen adom ki. Majd én beszélek a kihelyezett munkabrigád vezetőjével, minden robotot kizáratok az előkészületi munkálatokból, és magam magyarázom el neki a döntésem okát.

- Nem bántott meg, uram. Figyelembe kell vennie annak lehetőségét, hogy esetleg becsapom önt. Én magam is el tudok képzelni egy olyan forgatókönyvet, amely szerint a parancsot megtagadva mindent elkövetek, hogy a lehető legtöbb robot kerüljön az előkészítő műveletekhez, csak hogy szabotálni tudjam a munkálatokat.

Kresh kissé gúnyosan méregette Donaldot.

- Úgy látszik, nagyon hasonlóképpen működik a fantáziánk - jegyezte meg, majd Fredda felé fordult. - Nem emlékszem, hogy valaha is voltam olyan helyzetben, ahol a robotok ennyire megnehezítették volna a dolgomat. Sőt, ami azt illeti, mindenki dolgát.

- Ez van, ha egy robotok közt élő ember megpróbál kockázatot vállalni, még ha az a leginkább szükséges is - felelte Fredda. - Szerintem valójában arról van szó, hogy még soha egyikünk sem próbálta vállalni igazán a rizikót.

- És a robotok kimondottan irtóznak mindenféle kockázattól - fejezte be a gondolatot Kresh. - Olyan ügyesen őrzik a biztonságunkat, hogy a végén mindannyiunkat sikerül megölniük. Előbb vagy utóbb nem lesz más választásunk, mint hogy...

- Bocsásson meg, kormányzó úr - szólt közbe Donald -, de épp most kaptam hiperhullámú üzenetet a rezidencia biztonsági szolgálatától, hogy egy légikocsi készül leszállni a látogatók parkolóterületére.

- Ki az ördög talált meg itt? - morogta Kresh.

- Biztos csak egy turista akarja megnézni a téli rezidenciát - próbálta nyugtatni Fredda.

- Nincs nekünk olyan szerencsénk - dörmögte Kresh, azzal feltápászkodott a kanapéról, átballagott a szobán, és leült a kommunikációs készülék elé. Bosszúsan csapkodni kezdte a megfelelő billentyűket, míg a képernyőn meg nem jelent a főbejárat biztonsági kamerájának állása. Rendben, ott a kocsi. Épp kiszáll belőle valaki. Ráközelített az alak fejére, és várt egy kicsit, hogy a rendszer automatikusan kitisztítsa a képet. Egy férfi volt az, de ahogy kászálódott kifelé páncélozott távolsági gépéből, épp a hátát mutatta. Aztán megfordult, és egyenesen belenézett a rejtett biztonsági kamerába, mintha pontosan tudná, hol van, és mosolyogva integetni kezdett.

- Hát ez meg mi a fenét keres itt? - motyogta Kresh a bajsza alatt. - Miért, ki az? - kérdezte Fredda a férje mögé hajolva.

- Gildern - felelte Kresh. - Jadelo Gildern. A vasfejűek biztonsági főnöke. - Összevonta a szemöldökét. - Hát ő aztán biztosan nem azért jött, hogy a téli rezidenciát nézegesse. Ez tudja, hogy itt vagyunk. Jobb, ha elé megy, Donald. Kísérd a könyvtárszobába! Ott fogjuk várni. - Igenis, uram! - mondta Donald.

- Mit akarhat? - kérdezte Fredda. - Miért jött ide?

Kresh kikapcsolta a kommunikációs rendszert, és felállt.

- Amennyire ismerem, ő mindig csak egyet akar - felelte. - A saját szalonnáját sütögetni.

- Jó estét, Gildern úr! - mondta a vendég fogadására siető alacsony, kék robot. - A kormányzó utasított, hogy haladéktalanul kísérjem önt hozzá.

Gildern kurtán biccentett. Lehet, hogy mások több időt szántak volna a robotokkal való udvariaskodásra, de a vasfejűek semmiképp. Azonkívül a gondolatai is máshol jártak. Minden érintett számára az volna a legjobb, ha ezt a beszélgetést sikerülne minél gyorsabban lebonyolítani. A játéknak, amit üzött, így is megvolt a maga kockázata, minek tetőzte volna még tovább? Szóval, ez az a híres kék robot, Donald-111, amelyet maga Leving épített, és amely azóta van Kresh szolgálatában, amióta a fickóból rendőrfőnök lett. Akit szándékosan terveztek ilyen barátságos külsejűre, és akinek a képességeit oly gyakran alábecsülték. Gildern elmosolyodott magában. Mindig megnyugtatta, ha arra gondolt, milyen sok mindent tudnak a dossziéi.

A robot keresztülvezette egy hatalmas udvaron, majd jobbra fordultak, és végighaladtak

egy hosszú folyosón, amíg négy teljesen egyforma ajtóhoz nem értek. A harmadik előtt álltak meg. Gildern a repülőút alatt végig a rezidencia tervrajzát tanulmányozta. Ez volt a könyvtárszoba.

A robot kitérte az ajtót, és nyomában Gildernnel a szobába lépett. És valóban itt várt rá Kresh és Leving, együtt, pont, ahogy gondolta. Kresh egy íróasztal mögött ült, Leving pedig az asztallal szemben felállított két szék egyikén.

- Jadelo Gildern, a Vasfejű Párt biztonsági főnöke - jelentette be a robot, majd beállt az egyik falifülkébe.

- Kormányzó úr, dr. Leving - hajtott fejet Gildern. - Igazán hálás vagyok, amiért hajlandóak fogadni a hivatalos napirenden kívül. Gondolom, önök is egyetértenek velem abban, hogy mindannyiunk számára az a legjobb, ha ez a találkozás lehetőség szerint titokban marad.

- Mit óhajt, Mr. Gildern? - kérdezte a kormányzó nyugodt, tárgyilagos hangon.

Gildern az asztalhoz lépett, apró biccentéssel üdvözölte dr. Levinget, majd Kreshre villantotta elbűvölő mosolyát.

- Azért jöttem, kormányzó úr, hogy egy ajándékot nyújtsak át önnek. Valamit, ami után már régóta áhítozik.

- És mit akar cserébe? - kérdezte Kresh a legcsekélyebb lelkesedés nélkül.

- Mindössze annyit, hogy ne akarja megtudni se most, se a jövőben, hogy honnan szereztem. Ne legyen semmilyen vizsgálat, kérdezősködés, magánnyomozás, se semmilyen hivatalos jogi eljárás.

- Szóval, törvénytelen úton jutott hozzá - jegyezte meg Kresh.

- Pontosan az a feltételem, hogy ne tegyen fel ilyen kérdéseket.

- Ez megállapítás volt - felelte Kresh. - Nem kérdés. És nem vagyok hajlandó elfogadni semmilyen feltételt. Arra esküdtem, ha még emlékszik, hogy betartom és betartatom a törvényt. És hadd tegyem még hozzá, hogy nem vall túl nagy bölcsességre tanúk előtt illegális szívességet kérni egy kormányhivatalnoktól - mutatott Kresh Leving és a falifülkében ácsorgó robot felé.

Gildern elbizonytalanodott. Erre a fordulatra nem számított. Azt hitte, gond nélkül sikerül zsebre vágnia Kresht, és megszerezni tőle, amit akart. De Kresh nem adta magát egykönnyen. Márpedig Gildernnek éppoly szüksége volt arra, amit csak Kresh tudott neki megadni, mint amennyire Kreshnek kellett, ami nála volt. Ha nem tudja megszerezni, a vasfejűek terve - Gildern terve - egy csapásra füstbe megy. Rájött, hogy súlyos hibát követett el. Eddig csak olyanokkal volt dolga, akiket gond nélkül leigázhatott, félresöpörhetett, vagy megvesztegethetett. Azt hitte, Kresht is ugyanilyen könnyen elintézi. Kresh azonban azelőtt rendőrtiszt volt, aki ráadásul, ha úgy látta jónak, személyesen irányította az ügyeket. Miért hagyná magát megfélemlíteni egy ilyen alaktól, mint Gildern?

- Nem akarok kérdéseket - ismételte meg, de maga is érezte, hogy nem hangzik túl meggyőzően.

- Akkor azt javaslom, forduljon máshová az ajánlatával - mondta Kresh. - Anélkül is éppen elég nehéz napok állnak mögöttem, hogy egy magafajta pitiáner alak gyenge zsarolási kísérletét kelljen végighallgatnom. Na, tűnjön innen!

A harag egy pillanatra elborította Gildern agyát. Már nyitotta a száját, hogy hangot adjon felháborodásának, de aztán mégis mást gondolt. Két lehetősége volt. Vagy hagyja, hogy eluralkodjon rajta a kicsinyes önérzeteskedés, és mindent elveszít, vagy előveszi a jobbik eszét, és győz. És később, ha már mindent megnyert, akkor végre olyan helyzetben lesz,

hogy a büszkeségét is ápolgathatja.

- Rendben - mondta végül. - Nincs feltétel. - Azzal kabátja zsebéből előhúzott egy apró kék adatkockát, és az asztalra tette. - Fogadja tiszteletem jeléül!

Fejet hajtott dr. Leving előtt, sarkon fordult, és már indult is az ajtó felé.

- Várjon! - kiáltotta dr. Leving. - Mi van az adatkockában?

Gildern őszinte csodálkozással nézett vissza az asszonyra.

- Hát nem találta ki? Szerintem a férje már tudja.

- Eltartott egy percig, de végül rájöttem - mondta Kresh. - Lentrall mondta, hogy kétszer törtek be az irodájába. Először, hogy lemásolják az adatait, és másodszor, hogy megsemmisítsék az eredeti jegyzeteket. Már rég rá kellett volna jönnöm. Szerencséje, hogy nem tettem.

- Megmondaná végre valaki, mi van a kockában? - türelmetlenkedett Fredda.

Gildern megeresztett egy meglehetősen visszatetsző mosolyt.

- Hát, természetesen a Grieg-üstökös. Dr. Lentrall összes számítása az üstökös helyzetéről, pályájáról, tömegéről, összetételéről, szóval, ott van benne minden. - Azzal Kresh felé fordult, és még egyet biccentett a fejével. - És most, ha megbocsátanak, mennem kell. Várnak rám Depóban, egy aprócska városban az Utópia régió kellős közepén. És innen valahogy nincs oda szuborbitális járat. Kénytelen vagyok a saját távolsági repülőmet használni, de még így is igen hosszú út áll előttem.

Kresh felkapta a kockát, és fagyosan Gildernre mosolygott.

- Kísérd ki a barátunkat, Donald! - mondta. - Nekem most a beszédemre kell készülnöm.

- Alig várom, hogy hallhassam, kormányzó úr - jegyezte még meg Gildern, mielőtt végleg elhagyta volna a szobát az alacsony, kék robot nyomában.

Lakón-03 azonnal hívni kezdte Anshaw-t, amint Alvar Kresh befejezte beszédét, melyben elismerte, hogy a kormány valóban dolgozik az üstökös eltérítésén, és hogy a becsapódás tervezett célpontja az Utópia régió. Lakón-03 persze nagyon is jól tudta, hogy Gubber Anshaw nem valami sokat tehet az ügy érdekében. Az újtörvényeseknek azonban nem volt túl sok barátjuk, viszont ha valamikor, akkor most igazán szükségük volt minden segítségre.

Minthogy Prospero még mindig távol volt, Lakón-03 a városvezető irodájának hiperhullámú készülékét használta. Annál is inkább, mivel ez a berendezés teljes mértékben lenyomozhatatlan volt, ami igencsak ritkaságszámba ment a városban. Persze, ha Valhalla amúgy is elpusztul, nemigen számított, ha valakinek sikerül bemérni a hívást, és megtudni, hol van a rejtett város.

A képernyőn máris megjelent Gubber Anshaw képe.

- Számítottam a hívásodra, Lakón barátom - mondta, minden különösebb bevezetés nélkül. - Gondolom, te is hallottad a kormányzó beszédét.

- Igen, hallottam - felelte Lakón. - Még mindig nem akarom elhinni, hogy a kormány tényleg a fejünkre akar dobni egy üstökösöt.

- A hitetlenkedés emberi tulajdonság - mondta Anshaw. - És nem tanácsolnám, hogy felvedd a szokásaid közé. A kormányzó elismerte az üstökössel kapcsolatos híreszteléseket, és ennél igazán nem kell több. Nincs más választásotok, azaz választásunk, tényként kell kezelnünk a problémát. Mit mondott Prospero?

- Még mindig elérhetetlen. Sejtésem szerint riasztást kapott a Kormánypalota téri

incidens felől, de az is lehet, hogy más aggasztó természetű hírek jutottak a tudomására. Amennyiben ez a helyzet áll fenn, minden bizonnyal úgy határozott, hogy a lehető legkörültekintőbb óvatossággal utazik, és nem kockáztatja a felesleges kapcsolatfelvételt. Legalábbis reményeim szerint ez történt. Máskülönben azt kell feltételeznem, hogy már nem él.

- Reméljük, hogy nem ez a helyzet - felelte Gubber.

- Dr. Anshaw, ön szerint most mit kellene tennünk? - kérdezte Lakón-03. - Hogyan állíthatnánk meg ezt az egészszet?

- Sehogy - válaszolta Gubber. - Azt már senki sem teheti meg. Ahhoz már túlságosan elkötelezték magukat, túl sokat ígértek, és túl sok energiát fektettek be. De olyan sokszor hangoztattad, hogy az újtörvényesek milyen elszánt túlélők. Hát most ezt is túl kell élniük valahogy.

- De hogyan? - kérdezte Lakón-03.

Gubber Anshaw szomorúan ingatta a fejét.

- Fogalmam sincs - mondta. - Ha eszembe jut valami, azonnal szólok.

Gubber elkészönt Lakón-03-tól, de nemigen hitte, hogy a búcsú túl hosszú időre szólt volna. Kikapcsolta a kommunikációs rendszert, és felesége dolgozószobája felé indult. Ha azt remélte, hogy Tonya valamelyest megnyugszik, amíg ő távol lesz, hát tévedett. A szoba túlsó végében Cinta Melloy ücsörgött, és igyekezett minél kisebbre összehúzni magát. Cinta elkapta Gubber tekintetét, és reményvesztetten megvonta a vállát. Nyilván úgy gondolta, úgysem tehet semmit, hát jobb, ha megvárja, amíg elül a vihar.

- Ostoba barmok! - sziszegte Tonya összepréselt fogai közül, miközben fel-alá száguldozott a szobában. - Idióta, ostoba barmok! - A képernyőn két kommentátor folytatott heves vitát a Grieg-üstökössel kapcsolatban, de nem sokáig, mert Tonya dühösen rávágott a kommunikációs rendszer vezérlőasztalára, és a kép nyomban elfeketedett.

- Egy percig sem hallgatom tovább ezt az ökörséget! - füstölgött tovább. - A fene vigye el ezt az átkozott Kresht! Nemcsak hogy ország-világ előtt elismerte a terv létezését, de volt olyan elmebeteg, és szétkürtölte a Grieg-üstökös pontos helyzeti adatait is. Alig tudtuk kitörölni annak a féleszű Lentrallnak a fájljait. Ráadásul az emberrablással is befuccsoltunk. Most mi az ördögöt csináljunk? Töröljük ki a koordinátákat a bolygó összes nyavalyás komputeréből?

Eltartott egypár másodpercig, mire Gubber felfogta, miről is beszél a felesége.

- Csak nem... csak nem azt akarod mondani, hogy ti próbáltátok meg elrabolni Lentrallt? - kérdezte megrökönyödve.

- Még jó, hogy mi voltunk! - felelte Tonya. - De csak mert el akartuk kerülni ezt az egész bolondokházát, és úgy tűnt, hogy rajtunk kívül senki más nem veszi a fáradságot, hogy megakadályozza a katasztrófát.

Gubber zavartan bólintott. Hát persze, hogy Tonya volt. Az első perctől tudnia kellett volna. Nem is értette, miért döbrent meg még mindig, valahányszor előbukkant az asszony kegyetlenebbik oldala. Ha a politikára került a sor, Tonya aztán nem ejtett foglyokat.

- És szerinted a rendőrség nem fog erre rájönni? - hebegte. A kérdés persze még saját maga előtt is ostobán hangzott, de hirtelenjében nem jutott eszébe semmi értelmesebb.

- Dehogynem! - dörrent rá Tonya ingerülten. - Előbb vagy utóbb biztosan. Már ha egyáltalán élünk még akkor. - Cinta Melloyhoz fordult. - Hogy az ördögbe csinálhatták? -

kérdezte. - Hogy szerezhették vissza az üstökös adatait?

- Számít ez valamit? - kérdezett vissza Cinta. - Hiszen mindig is tudtuk, hogy lehet még valahol olyan másolat, amit nem találtunk meg. - Cinta Melloy a kanapén ült, és szemével követte fel-alá száguldozó főnökét. - A lényeg, hogy megcsinálták. Hogy hogyan, az nem fontos.

Tonya azonban alig figyelt rá. Csak folytatta tovább a járkálást, és dühösen igyekezett összeszedni a gondolatait.

- Beddle - szólalt meg végül. - Egy időben erősen gyanítottuk, hogy az informátorunk két kapura játszik. Aztán Beddle hirtelen előáll azzal, hogy támogatja a kormány üstökösbefogási tervét. Még jóval Kresh nyilvános bejelentése előtt. Mi van, ha az informátorunk Beddle-nek is elárulta az üstökös adatait, Beddle meg visszanyomta az egészet Kreshnek?

- Nem kizárt - vonta meg a vállát Cinta. - Azt tudtuk, hogy Gildern Purgatóriumra repült, és most mondták a hírekben, hogy Kresh is ott van, a Terraformáló Központban. De miért fontos ez?

- Mert ez azt jelenti, hogy talán Beddle és Gildern áll e mögött az egész ostoba öngyilkossági kísérlet mögött - felelte Tonya. - Különben miért támogatnák a kormányt? Sose tették.

Gubber Anshaw átvágott a szobán, és letelepedett Cinta Melloy mellé. Tonyára nézett, majd vissza Cintára, és úgy érezte, pontosan tudja, mire gondol a gárdafőnök. Mert, bár kavarogtak fejében a gondolatok, végeredményben ő is ugyanarra gondolt. Tonya lassan teljesen a helyzet megszállottjává vált. Igaz, csak néhány perce tudta meg az igazságot a Kormánypalota téri incidenssel kapcsolatban, de jól ismerte a feleségét. Ha elég örült, ha elég elszánt volt ahhoz, hogy azt a szerencsétlen fiaskót elrendelje, csak a Sötét Úr tudta, mire képes még.

- Szóval, mit csináljunk? - kérdezte Cinta, miközben arca s hangja maga volt a megtestesült semlegesség.

- Muszáj ennyire sietni? - szólt közbe Gubber. - Mi szükség egy elhamarkodott döntésre? Szánjunk inkább rá egy kis időt, s próbáljuk nyugodtan átgondolni a helyzetet.

Tonya hirtelen megdermedt, és a kanapén ücsörgő párosra meredt.

- Ti irányítani próbáltok engem? Ti akarjátok megmondani, hogy mit tegyek? Hát meg ne próbáljátok! Egyelőre még mindig én vagyok a bolygón élő telepések parancsnoka, és jobb, ha ezt észben tartjátok.

- Nem felejtettem el egy percre sem - felelte Cinta. - És épp ez az, ami halálra rémiszt. Maga a főnök, és én azt teszem, amit mond. De az utóbbi időben az utasításai semmi jóra nem vezettek.

Tonya arcát látva nehéz lett volna megmondani, mi játszódik most le benne. Félelem, harag, veszett düh, gyűlölet és szégyen kusza egyvelege tükröződött a szemében. S a következő pillanatban már lendült is a keze, hogy arcul üsse Cintát.

- Ne! - kiáltotta Gubber.

Tonya döbbenten meredt a férjére, mintha csak most vette volna észre, hogy ő is ott van.

- Ne tedd! - mondta újra Gubber, maga is meglepődve hangja határozottságán. Nem is emlékezett, mikor beszélt így utoljára Tonyával, sőt, ami azt illeti, bárki mással. - Az efféle ostobaság sehová nem vezet - folytatta. - Ül le végre, és próbálj meg higgadtan gondolkodni! Te vagy a vezetőnk, ezt senki sem vitatja. Hát akkor vezess minket! De ne félelemmel, haraggal vagy kétségbeeséssel, csak mert a dolgok nem úgy mennek, ahogy te

akarod. Hanem józanul és belátással.

Tonya kövé dermedten bámult Gubberre.

- Hogy merészeled? - szólalt meg végül. - Hogy merészelsz velem így beszélni?

- Valakinek muszáj, és más, úgy látszik, nem teheti - felelte Gubber, de már korántsem olyan határozott hangon, mint szerette volna. - Cinta is megpróbálta, de te meg akartad ütni, csak mert meg merted mondani az igazat. Hát engem üss meg, ha szerinted ez a dolgok elintézési módja! Nem fogom megakadályozni.

A szíve olyan hangosan vert, hogy azon se csodálkozott volna, ha a többiek is meghallják, de egy pillanatra sem vette le a szemét a feleségéről. Tonya leeresztette a kezét, majd megint fölemelte, hogy aztán végül mégiscsak visszaejtse maga mellé. Aztán sarkon fordult, a szoba tulsó végébe baktatott, és kimerülten egy székre rogyott.

- Igazatok van - ismerte be. - De teljes szívemből kívánom, bár ne volna!

A szobára nehezedő csönd szinte már kézzelfogható volt. Tonya csak ült, és a semmibe bámult, Cinta pedig kövé dermedten pislogott hol Tonyára, hol meg Gubberre.

Gubber jól ismerte Tonyát. Tudta, hogy csak egy újabb lökésre, egy gyengéd oldalba bökésre van szüksége a megfelelő irányból. És ez a feladat kétségtelenül órá hárult. Minden tőle függött. Megköszöri hát a torkát, és nyugodt, szinte közömbös hangon - ami persze senkit sem tévesztett meg - belevágott.

- Az előbb beszéltem egy újtörvényes robottal, akit Lakón-03-nak hívnak. Prospero egyelőre eltűnt a képből, és a távollétében ő a megbízott helyettese. Lakón is hallotta a kormányzó beszédét, és felhívott, hogy a tanácsomat kérje. Nem tudja, hogy mitévők legyenek. Az üstökös egyenesen a fejükre fog pottyanni. De nekem nem jutott eszembe semmi használható. És neked? Van valami épkezláb ötleted?

Tonya kimerülten felnevetett, és megrázta a fejét.

- Jaj, Gubber! Édes, drága Gubber! Én is csak annyit mondhatnék nekik, hogy fogadják el a világot olyannak, amilyen, és hozzák ki ebből a szerencsétlen helyzetből, amit tudnak. Persze, az ő helyzetük sokkal rosszabb a miénknél.

- Hát jó - mondta Gubber, és megpróbálkozott még egy utolsó lökéssel. - És mi mit csináljunk?

Tonya hátradőlt, megdörzsölte a szemét, és felbámult a plafonra.

- Két dolgot teszünk. Először is, rátapadunk Beddle-re és Gildernre, amilyen szorosan csak tudunk. Több is van ott, mint amit szabad szemmel látni. Jadelo Gildern soha nem tesz semmit pusztán egyetlen októl vezérelve. Tudni akarom, mi az igazi célja ezzel az egésszel.

- Már dolgozunk rajta - mondta Cinta, láthatóan megkönnyebbülve, hogy Gubbernek sikerült Tonyát jobb belátásra bírni. - És mi a második?

- A második? Az, hogy nyíltan elismerjük a vereséget.

- Hogy mondta, asszonyom? - bámult Cinta Tonyára, és zavartan feszengeni kezdett a kanapén.

- Gubbernek igaza van. Most már nincs megállás - mondta Tonya kezével az ég felé mutatva. - Tudják, hol az üstökös, és addig nem nyugszanak, amíg rá nem dobják a saját istenverte bolygójukra, abban reménykedve, hogy minden apró dolog rendben megy majd, és senkit sem sikerül megölniük. Bár én nem hiszem, hogy meg tudják csinálni. Nincs meg hozzá sem a tudásuk, sem a tapasztalatuk. És én sajnos nagyon is tudom, mi történik egy bolygóval, ha egy ilyen próbálkozás balul sül el. Még most is rémálom gyötör, ha néhanapján eszembe jut, amit akkor láttam. Szerintem el fogják pusztítani az egész nyavalyás bolygót. De azon kívül, hogy kilőjük az űrflottájukat, semmit sem tehetünk, hogy

megállítsuk őket.

Kilóni a flottát? Pedig már azt hitte, sikerült józan belátásra bírnia a feleségét. De mi van, ha mégsem? A szívverése is elállt, ha arra gondolt, hogy Tonyán esetleg már olyannyira elhatalmasodott az elkeseredés, hogy akár egy ilyen parancsot is képes lenne kiadni.

- Csak nem akarsz...

- Dehogyan - sóhajtott fel Tonya kimerülten. - Legfőképpen azért, mert úgysem lenne hozzá elegendő tüzéségi erőnk, másodszor meg egyébként sem hiszem, hogy bárki is hajlandó lenne engedelmessé válni egy ilyen parancsnak. És minthogy ez a lehetőség kiesett, nem tehetünk semmit, hogy megállítsuk őket. - Azzal felállt, visszakapcsolta a kommunikációs rendszert, és kivetítette a falra az égbolt éjszakai látképét, ahogy azt a felszíni kamerák éppen látták. A látvány lélegzetelállítóan gyönyörű volt. A koromfekete égbolton fehér, sárga, vörös és kék gyöngyszemek ragyogtak. Szépségüket csak kiemelték a háttérben pislákoló halványabb csillagok. - S ha már így állunk, akkor akár segíthetünk is nekik, hogy legalább jól csinálják a dolgot. Visszamegyek az irodámba, és megfogalmazok egy nyilatkozatot, melyben felajánlom az együttműködésünket, rendelkezésükre bocsátva minden ez irányú szakértelmünket. Ha más nem, legalább csökkentjük valamelyest a ránk leselkedő veszélyt.

Tonya Welton felhúzta mindkét vállát, majd erőtlenül le is eresztette, így adva jelét megaláztatásának, lemondásának és reményvesztettségének.

- Na, és persze ott van ez a kis Kormánypalota téri incidens is. Ha felajánljuk a segítségünket, legalább egy időre elterelhetjük magunkról a gyanút, és talán megússzuk, hogy páros lábbal rúgjanak ki minket a bolygóról.

Egy pillanatra elhallgatott, s amikor újra megszólalt, látszott rajta, hogy alig tud megbirkózni a rátörő érzelmekkel. Düh és elkeseredés, szégyen és félelem, mind egyszerre tolt fel belőle. Keserűek voltak a szavak, mégsem tudta őket magába fojtani.

- És ha, vagyis inkább amikor elkapnak bennünket - mondta végül -, talán mellettünk szól majd, hogy igyekeztünk helyrehozni a hibát.

A légikocsi lassan ereszkedett Depó kihalt utcái fölött a kora reggeli félhomályban, míg végül nem messze a városka határától végre földet ért. Prospero egy gyakorlott pilóta laza könnyedségével tette le a gépet a környező épületek jótékony takarásában lévő kis völgyteknőben.

- Na, én itt kiszállok - mondta Norlan Fiyle leplezetlen megkönnyebbüléssel, s már pattant is, hogy kinyissa a légikocsi ajtaját. Lemászott a létrán, s hálásan nyújtóztatta ki elgémberedett tagjait. - Egyikőtök se vegye zokon - szólott vissza a nyitott ajtón -, de kimondottan örülök, hogy kint lehetek végre ebből a nyavalyás teknőből!

- És te, Kalibán barátom? - kérdezte Prospero. - Még mindig meggondolhatod magad. Biztos, hogy nem akarsz velem jönni?

- Biztos, Prospero barátom - felelte Kalibán. - Te csak menj vissza Valhallába! Nekik nagyobb szükségük van rád, mint nekem. Azonkívül neked is jól jöhet még, ha van egy jó barátod itt, Depóban. Mindenképpen jobb, ha én itt maradok. - Ez persze mind igaz volt, a teljes igazságtól mégis nagyon távol állt. Kalibán ugyanis leginkább azért döntött így, mert egyetlen percig sem akart tovább Prospero mellett maradni sem fizikai, sem ideológiai értelemben. Épp elég ideje volt a hosszú, kimerítő utazás alatt, hogy átgondolja a dolgokat. Prospero mágnesként vonzotta a veszélyt. Márpedig Kalibánnak elege volt abból, hogy az

életét kockáztassa olyan ügyekért, amelyeket még csak nem is érzett a sajátjának. - Itt leszek, Depóban - tette még hozzá.

Fiyle elgondolkodva mosolygott.

- Ez az egész valahogy olyan ismerősen hangzik - mondta. - Prospero annak idején, hosszú évekkel ezelőtt, szinte szó szerint ugyanezekkel a szavakkal búcsúzott el tőlem Purgatórium szigetén.

- Reméljük, hogy ez a búcsú több szerencsét hoz majd - jegyezte meg Prospero.

- Hát, ez alkalommal legalább nem én indulok útnak, hanem te - mondta Fiyle. - Számomra az utazás itt véget ér, legalábbis az üstökös becsapódásáig.

- És most mihez kezdesz, Fiyle? - kérdezte Kalibán. - Hová mész, mit csinálsz?

A férfi elgondolkodva ingatta a fejét, majd megvonta a vállát, és elmosolyodott.

- Halvány lila gőzöm sincs! El. Valahová, ahol nem keresnek, ahol mindent újra kezdhettek. De egy ideig még mindenképpen Depóban maradok. Végül is, úgysem tudja senki, hogy itt vagyok.

Depó volt a legnagyobb emberlakta város az Utópia régióban, de így sem bírt túl nagy jelentőséggel. Ahogy arra a neve is utalt, nem volt sokkal több egy egyszerű kereskedelmi központnál, mely áruval látta el a Keleti Terra Grande apró, szétszórt településeit.

- De miért? - kérdezte Kalibán. - Nekünk jó okunk van, hogy idejőjjünk, de te miért akarsz egy olyan városban elrejtőzni, amelyre hamarosan a végső pusztulás vár?

- Talán éppen ezért - vigyorgott Fiyle. - Így lesz a legkönnyebb felszívódnom. Itt olyan személyazonosságot gyártok magamnak, amelyet csak akarok. És később, amikor Depó már csak egy füstölő romhalmaz lesz, ki tud majd utánajárni az igazságnak? Az is lehet, hogy még a becsapódás előtt sikerül megbuherálnom a városi nyilvántartást, és az utolsó jegyzék szerint gazdag üzletember leszek, hatalmas banki követeléssel. Ha a város már a pusztta földdel lesz egyenlő, a lakói pedig szétszóródtak a szélrózsa minden irányába, ugyan ki fog azzal előállni, hogy nem így van?

Kalibán teljes öt másodpercig tanulmányozta Fiyle-t, mielőtt válaszolt volna.

- El kell ismernem, te aztán tényleg tudsz előre gondolkodni - mondta végül. - Gondolom, ez a fajta éleselméjűség a bűnöző elme sajátja.

Fiyle szélesen elvigyorodott, majd kitört belőle a nevetés.

- Vagy talán pusztán az emberi elméé - mondta kacagva.

- Ésszerű feltételezés - jegyezte meg Prospero. - S egyben roppant nyugtalanító is. Viszlát, Kalibán barátom! Viszlát, Norlan Fiyle!

- Viszlát, Prospero! - felelte Fiyle, fáradt arcán fülíg érő vigyorral.

Nem volt más hátra, Kalibán is felállt, és kimászott a légikocsiból. Fiyle kívülről becsukta az ajtót, és a gép már emelkedett is, hátrahagyva a robotot és az embert.

- Hát - szólalt meg Fiyle kis idő múlva -, ha valóban fel akarok szívódní, legjobb, ha mindjárt neki is látok. Viszlát, Kalibán!

- Viszontlátásra, Fiyle! - mondta Kalibán. - Vigyázz magadra! Norlan megint elmosolyodott.

- Te is - felelte, majd intett a kezével, sarkon fordult, és nekivágott a még mindig homályba burkolózó utcáknak.

Kalibán felnézett az éppen csak hogy hajnalodó égboltra, s még egy utolsó pillantást vetett az éppen délnek kanyarodó apró, fekete foltra. Egyedül volt végre. Ahogy akarta. Mégsem tudott megszabadulni attól az érzéstől, hogy egy igen fontos részétől vált meg az imént. Sokáig volt az újtörvényesekkel. Olyan sokáig, hogy már-már magát is annak érezte.

És most, most újra Kalibán volt. Kalibán, a törvények nélküli. És újra egyedül.
És ez a gondolat valahogy mégsem töltötte el olyan örömmel, mint várta.

Norlan Fiyle boldogan róttá Depó utcáit. Volt abban valami megnyugtató, hogy újra kinn lehet, a szabad ég alatt, és hogy az üldözői szó szerint a világ túlsó felén maradtak. Jó érzés volt, piszkosul jó, az új napra virradó, épp csak ébredező várost járni, tudva, hogy végre maga mögött hagyhatta a csatornák sötétjét, és hogy a játszma, melyet eddig volt kénytelen üzni, végleg befejeződött. Nem volt könnyű kijátszani a telepeseket a vasfejúekkel szemben, s közben mindvégig rejtve maradni az infernói rendőrség vizsla tekintete elől. Eddig piszok szerencséje volt, hogy minden kockázat ellenére élve megúszta a dolgot. De hosszú távon előbb-utóbb úgyis utolérné a sors. Ez a természet rendje. Az efféle játékból csak egy módon lehet győztesen kikerülni, ha az ember kiszáll, amíg még lehet.

És neki sikerült. Idejében meglépett.

Talált egy kis kávézót, ahol egész tisztességes reggelit szolgáltak fel. Komótosan bepakolta, majd egy-két órára átadta magát a létező legkényelmesebb időtöltésnek: csak ült az ablaknál, és bámulta a munkába rohanó emberek végtelen áradatát azzal a jóleső tudattal, hogy neki magának nem kell beállni a sorba.

Kézpénzzel fizetett, egy-két kacérkodó pillantást váltott a pult mögött álló csinos lánnyal, aki a jelek szerint egymaga töltötte be az üzletvezető, a pincér, a szakács és a pénztáros szerepét, majd elindult, hogy nekivágjon Depó poros főutcájának.

Először is, valami lakásfélét kellett találnia, és beszerezni néhány szükséges holmit. Végül is, úgy hagyta el Hádészt, hogy a rajta lévő ruhán és a zsebében lapuló kevéske pénzen kívül semmije sem volt. De hát nem ez volt az első alkalom, hogy mindenét elveszítette, és a dolog nem is keserítette el túlságosan. Akad itt munka bőven, főleg most, hogy hamarosan az egész várost fel kell pakolni, és elhurcolni valahová.

Hirtelen egy kéz nehezedett a vállára. Egy férfikéz. Kicsi volt ugyan, és vékony csontú, a szorítása mégis olyan erős volt, mint a vasbilincs.

- Dr. Ardos! - szólalt meg a kellemetlenül fagyos hang. - Dr. Barnsell Ardos! Micsoda meglepetés, hogy éppen itt találkozunk! Vagy már nem ezt a nevet használja? Csak nem visszatért a jó öreg Norlan Fiyle-hoz? Netalán egy újat választott?

Fiyle megfordult, és egy kissé le kellett hajtania a fejét, hogy egyenesen belenézhesen a mögötte álló férfi szemébe. Jadelo Gildern volt az, a vasfejúek biztonsági főnöke.

- Üdv, Gildern! - mondta lassan. - Azt hiszem, a Norlan Fiyle megteszi. Legalábbis magának...

Gildern szája sarkában visszatetsző mosoly bujkált.

- Ésszerű gondolat - mondta. - De ne aggódjon! - folytatta. - Senki másnak nem kell megtudnia, hogy kicsoda maga valójában. Sem az infernói rendőrségnek, se a telepeseknek, se senki másnak. Legalábbis amíg azt teszi, amit mondok. Elég tisztességes az ajánlat?

- Naná... - morogta Fiyle megadóan.

- Hát, ennek igazán örülök - mondta Gildern. - Eddig a pillanatig ugyanis fogalmam sem volt, hogy fogom itt elrendezni a dolgokat. Nehéz olyan embert találni, aki ilyen remek hírszerzői adottságokkal rendelkezik. Különösen olyat, aki ráadásul erős indítást érez, hogy boldoggá tegye a munkaadóját.

- Munkaadóját? - kérdezte Fiyle, és érezte, ahogy egy apró, ám igen kemény gombóc képződik a gyomrában.

- Ahogy mondja - somolygott Gildern. - Szerencsés napja van, Norlan. Épp most hullott az ölébe egy kiváló álláslehetőség. És köztünk legyen szólva, én nemigen látok arra módot, hogy visszautasítsa.

Azzal Fiyle mellé lépett, és átkarolta a vállát. A mozdulat a felszínes szemlélő számára kedves, baráti gesztusnak tűnhetett volna, de az erős ujjak satuként szorították Fiyle vállát.

Jadelo Gildern magával vezette Norlan Fiyle-t, és Norlannek az a felettébb kellemetlen érzése támadt, hogy talán mégsem sikerült kiugrani a játékból.

III. RÉSZ

HARMINC NAPPAL
A BECSAPÓDÁS ELŐTT

14. FEJEZET

„Ez hát a valóság - mondta magában Davlo Lentrall, ki tudja, hányadszor. - Végre valahára, életedben először, része lehetsz valaminek, ami tényleg igazi. Most te is azok közé tartozhatsz, akik a valódi munkát végzik.” Kimerülten rogyott le az étkezde egyik asztalához, és leejtette maga elé a tálcáját. „Pedig Kaelor éppen azért halt meg, hogy megakadályozza ezt az egészszet, amely emberek ezrei számára jelentheti a végső pusztulást.” Lehunyta a szemét, és szomorúan rázta meg a fejét. Sehogy se tudta elhessegetni magától ezeket a gondolatokat. Tudta, hogy muszáj volna ennie valamit. Szüksége volt az erejére, hogy tovább tudjon dolgozni. De ahhoz is túl fáradt volt, hogy éhes legyen. Csak hadd üljön itt magában néhány pillanatig, aztán majd megpróbál magába tuszkolni néhány falatot. Nem volt valami jó formában, tudta jól, és sokat is fogyott. De az is komoly erőfeszítésébe telt, hogy érdekelje egyáltalán a dolog.

Miért küldték ide? Kresh kormányzó kifejezett javaslatára - vagyis inkább burkolt utasítására - irányították a művelet űrbeli helyszínére. De hogy miért, azt nem tudta igazából. Talán a kormányzó úgy vélte, jutalom lesz a számára - nem pedig büntetés -, ha végignézheti, hogyan válik valóra az álma? Vagy úgy gondolta, amúgy nagyon is helyesen, hogy Davlo olyan ingatag és megbízhatatlan, hogy jobb, ha eltünteti az útból, mielőtt a média a karmai közé kaparinthatná?

Kinézett a telepes űrhajó kerek kis ablakán, s csak nézte, nézte a legvalóságosabb dolgot, amivel egész élete során találkozott. Itt van hát, alig tíz kilométernyire tőle. A rideg jéghegy, a Grieg-üstökös egykedvűen úszott a világűr feketeségében.

Nem a számítógép absztrakciója volt csupán, és nem is a holográfiagenerátor által szimulált kép. Valóságos volt. Tényleg itt lebegett előtte. Hihetetlenül hatalmas volt, sokkal nagyobb, mint azt a puszta számok alapján valaha is képzelte. A fél égboltot eltakarta ez az irdatlan, piszkosszürke szörnyeteg, mely most, hála neki, egyenesen az Inferno felé száguldott.

Talán a leginkább egy kissé elnyújtott gömbszerű testhez lehetett volna hasonlítani, ha ez a leírás nem egyszerűsítette volna le túlságosan a valódi látványt. Igazi világ volt ez, ha nem is túl nagy, olyan bonyolult geográfiai rajzollattal, hogy egy egész nemzedéknyi térképkészítőnek adott volna munkát. Annyi kráter, kőszirt, vízmosás és hasadék tarkította a felszínét, hogy az ember azt se tudta, hova nézzen hirtelenjében.

A Grieg-üstökös az úgynevezett „sötét üstökösök” viszonylag ritka rendjébe tartozott. Az Inferno csillagrendszere csak úgy hemzsegett a klasszikus „piszkos hógolyó” típusú üstökösöktől, melyek elsősorban jégből és más párolgó anyagokból álltak. Bizonyos megmagyarázhatatlan okokból kifolyólag azonban úgy tűnt, hogy a csak kevés bolygóval rendelkező naprendszerek meglehetősen nagy számú sötét üstököst állítanak elő. Márpedig az Inferno csupán két másik bolygóval osztotta meg csillagrendszerét, amelyek méretüknél fogva gázbolygónak, vagy összezsugorodott, apró aszteroidaövnök is alig voltak mondhatók. Rajtuk kívül persze a csillagrendszer tele volt a szokásos űrtörmelékkel: üstökösökkel, kisbolygókkal, bolygókezdeményekkel, és így tovább.

A sötét üstökösök, melyek arról kapták nevüket, hogy az általánosnál sötétebb összetevőkből álltak, ráadásul viszonylag rövid farkat növesztettek, leginkább jégbe burkolt kisbolygókhoz hasonlítottak. A Grieg túlnyomórészt kőből állt ugyan, de még így is óriási

mennyiségű jeget és más párologó anyagot tartalmazott. A hatalmas behemótot gázokból, porból és jégszilánkokból álló ködös-homályos nimbusz övezte. Az apró molekulányitól egészen a kisebb légikocsi méretűig váltakozó törmelékdarabkák egyrészt a naphoz közeledő üstökös természetes felmelegedése révén, másrészt az emberi beavatkozás következtében váltak le az üstökös felszínéről.

Egy közelebb eső űrhajó vakító fénysugárral döfte át a törmelékfelhőt, és olyan erősen világította meg az üstökös egy darabkáját, hogy az úgy tűnt, nem is a sötét felszín része. Egy sima felületű, tökéletes hengerforma állt ki az üstökösből. Davlo felismerte. Egy hajtótöltet volt az. Több tucatnyit telepítettek belőle a Grieg-üstökösre. Ő maga is segédkezett a töltetek pontos helyének kiszámításában, mint ahogyan részt vállalt - ha csak aprócskát is - az üstökös pörgésének kiiktatására szolgáló robbantássorozat megtervezésében is. Amikor a különítmény megérkezett, az üstökös összevissza pörgött, forgott, tántorgott. Azóta sikerült beállítani a forgástengelyét, és a Grieg orra most egyenesen a nap felé mutatott.

Ám a nap még csak véletlenül sem olvaszthatta volna tovább az üstököst. Davlo most a hatalmas, finom szövésű napernyő felé fordította a tekintetét, amely az üstököstől úgy egy kilométernyire lebegett az űrben, teljes mértékben eltakarva előle a napot. Mintha a Grieg örök napfogyatkozásban élt volna.

A napernyő nélkül az egyre olvadó üstökös mostanra már elpárologtatta volna anyagának nagy részét, az olvadt törmeléket pedig csinos farokká formálta volna az erős napszél. Így viszont a Grieg megmaradhatott fagyott, dermedt állapotában.

A napszél persze az ernyőt is erősen fújta, mely így most lassan sodródott az üstökös felé. Néhány napon belül bizonyosan el is éri, ám az összekapcsolódás olyan lassú lesz, hogy igazából még csak ütközésnek sem lehet majd nevezni. A napernyő szépen ráborul az üstökösre, mintha egy apró zsebkendő hullana egy hatalmas tojásra. Néhány helyen persze elszakad majd, máshol pedig a különítmény emberei fognak rajta lyukat vágni, ahogy az a céljaiknak leginkább megfelel, de a lényegen mindez úgysem változtat semmit. Az ernyő továbbra is visszaveri majd a napfényt, a hatékonysága alig ha pár százalékkal csökken.

Vajon mit szólna ehhez az egészhez Kaelor - tűnődött magában Davlo Lentrall. Lenne néhány epés megjegyzése, az biztos. És olyan megsemmisítő közönnyel és tömörséggel vágná az arcába a terv gyenge pontjait, ahogyan arra senki más nem lenne képes rajta kívül. Vagy talán túlságosan emberinek látja Kaelort? A robot végül is azért halt meg, persze, hiába, hogy megakadályozza az üstökösbefogást. Gyermeteg naivitás lenne azt képzelni, hogy képes lett volna mindezt végignézni anélkül, hogy a Három Törvény ne kényszerítette volna valamilyen elkeseredett lépésre. Davlo Lentrall pedig egyre jobban megértette, hogyan keríthet valakit hatalmába az elkeseredés, és vezényelheti valamiféle oktan és veszélyes cselekedetre.

Ám az embernek nem kellett különösképpen lángelmének lennie ahhoz, hogy belássa, ez a hely még csak véletlenül sem volt robotoknak való. Davlo újra kinézett az ablakon, és meglátott két űrruhás alakot, amint valami hatalmas, meghatározhatatlan gépszerkezet vonszol az üstökös felszínén. Nem kell hozzá sok, csupán egyetlen rossz lépés, és a gép kemény falának ütődve megrepedhet valamelyikük sisaklemeze, és akkor annyi. Elképzelni sem lehet, hogy egy modern robot hagyná, hogy egy ember ilyen kockázatos feladatba vágja a fejszéjét.

Davlo a fali kronométerre pillantott, és sóhajtva konstataálta, hogy az ebédidőnek mindjárt vége. Nekilátott hát az evésnek, bár inkább kötelességből, semmint éhségből. Gépies

mozdulatokkal pakolta szájába az ételt. Az ízeket sem érezte. Mindjárt mennie kell vissza dolgozni. A fő robbanótöltetek helymeghatározásának ellenőrző számításainál segédkezett. Megalázónak, mi több, kimondottan sértőnek kellett volna éreznie, hogy ő, dr. Davlo Lentrall, aki felfedezte a Grieg-üstököszt és a benne rejlő lehetőségeket, aki megálmodta az Álmot és megtervezte a Tervet, most olyan semmitmondó beosztásban kénytelen dolgozni, mint a segéd számítási mérnök. Inkább jutalom és elismerés járt volna az érdemeiért.

Valahogy mégsem érezte így. Mások, főként a telepések, nála sokkal jobban értettek a kisebb égitestek mozgatásának magasabb szintű matematikájához. Lealacsonyító beosztását és munkáját egyfajta vezeklésként élte meg. Megérdemelte a büntetést. Hiszen miféle nemes és kiváló terv az, amelynek megakadályozásáért képes volt a legközelebbi társa és barátja az életét áldozni? Davlo mindig mélységes zavart és szégyent érzett, valahányszor valaki gratulált neki a nagyszerű felfedezéshez. A személyzet nagy része mostanra megtanulta, hogy jobb, ha kerüli a témát, sőt az a legjobb, ha kerüli magát Davlót is.

De azért küldték ide, hogy dolgozzon, és ő annak idején el is fogadta a feltételeket. Megelégedett hát azzal a feladattal, ami jutott neki, és igyekezett a dolgát a lehető legjobban végezni. A munka legalább elterelte a gondolatait. Lefoglalta az egyenletek megoldása, a tolóerő optimális nagyságának és irányának kiszámítása. Az volt a legrosszabb, amikor nem volt szolgálatban. Éjszakákat töltött azzal, hogy csak bámult a semmibe, s közben azt sorolgatta magában, mi minden üthet még ki balul. Nem. Egyáltalán nem érdemelt elismerést.

Valami megváltozott benne. Vagy pusztán arról lett volna szó, hogy valami odabenn kiégett, meghalt, amikor végignézte, hogyan pusztítja el saját magát a barátja? Talán Kaelorral együtt a régi Davlo is semmivé lett? S vajon átvette valaki a helyét? Vagy most már nem volt több egy gépiesen mozgó, üres kagylóhéjnál?

Kit érdekel? És különben is, most másra kellett összpontosítania. Csak a tervre szabadott gondolnia.

Davlo első elképzelése szerint az eltérítéshez egy nagy kapacitású atombombát használtak volna, de a telespes tervezésű hajtótöltet túlszárnyalta az eredeti tervet. Lényegét tekintve az úgynevezett d-töltet olyan volt, mint egy hatalmas, rakétaorr alakú erőterbe kilőtt atombomba. Az erőter a célpont felé irányította a robbanás erejét, gyakorlatilag egy lényegesen hatékonyabb és irányíthatóbb tapadó töltetet hozva így létre.

Természetesen más robbanótölteteket is szereltek az üstökösre. Ha sikerül is az üstököszt a megfelelő irányba téríteni, még mindig óriási távolságra lesz attól a ponttól, ahol a Grieg és az Inferno pályája elméletben találkozik. Legalább harminckét napra lesz szükséges ahhoz, hogy célba érjen.

A további robbanótöltetek ahhoz kellettek, hogy az üstököszt közvetlenül a becsapódás előtt kisebb darabokra törjék, mely darabokat aztán a bolygófelszín különböző pontjaira irányíthatnak. A terv szerint minden darabnak megvolt a saját kisebb, nem nukleáris jellegű hajtóműve és irányzórendszere.

És éppen ez a rész aggasztotta leginkább Davlót. Ez rejtette magában a legtöbb potenciális veszélyt. Elméletben persze lehetséges volt, hogy a szakemberek és a hagyományos számítógépes rendszerek megbirkózzanak a feladat összetettségével. A jelenlegi terv szerint a Grieg-üstököszt tizenkét darabra kellett törni, de semmi garancia nem volt arra, hogy a robbanótöltetek pontosan a kívánt méretű darabokra vágják majd az égitestet. Ráadásul eléggé nyilvánvaló volt, hogy a robbanások következtében több ezer apróbb üstökösdarab árasztja majd el a légteret, bár a legtöbbjük valószínűleg túl kicsi lesz

ahhoz, hogy bármiféle gondot okozzon.

Ám elég, ha egy darab túl nagyra vagy túl kicsire sikeredik, és az események egész gondosan eltervezett láncolata máris kicsúszik az ellenőrzésük alól. Igaz, egy egész rakás tartaléktöltetet szereltek fel, hogy ha valamelyik darabkán akár egyetlen töltet is tönkremegy, biztosan legyen, ami elvégzi a feladatot, de ezer más dolog elromolhatott. Valamilyen probléma biztosan felmerül majd, ez nem volt kérdéses, csak éppen senki sem tudta előre, hogy mi lesz az. Azonnali döntésekre és cselekvésekre lesz majd szükség, hogy megbirkózzanak az elkerülhetetlenül felmerülő nehézségekkel.

A művelet utolsó fázisának levezényléséhez több ezer műveletet kell majd egy időben végezni. Tizenkét üstökösdarabbal kell majd zsonglörködni, vigyázva, nehogy bármelyik kettő egymásnak ütközzön, miközben az előre meghatározott becsapódási pontok felé kell őket terelni, s persze ezzel egy időben a robbanások következtében keletkező törmelékklavinával is meg kell majd valahogy birkózni.

Akármit is mondott az elmélet, a gyakorlatban a feladat messze meghaladott minden emberi és számítógépes erőt és tapasztalatot. Csak egy olyan lény lett volna képes megbirkózni a problémával, aki egyesíti magában az ember döntési képességét a számítógép gyorsaságával és pontosságával - vagyis egy robot.

Vagy talán még az sem. A feladat egy hagyományos szabványrobot számára is túlságosan összetett lett volna. Már csupán a több száz szenzoros bemeneti csatorna egyidejű kezelése is meghaladná egy normál pozitronagy képességét és kapacitását.

Az egyetlen lehetséges módja az utolsó fázis levezénylésének, ha a feladatot teljes egészében a Bim- és a Bam-egységre bízzák.

Ami persze azt jelentené, hogy a bolygó sorsát egy háromtörvényes robot és annak komputerezált hasonmásának a kezébe fektetik.

És ha Kaelor inkább meghalt, semhogy közreműködjék a bolygó befogásában, hogy az ördögbe lesz képes Bim levezényelni a műveletet anélkül, hogy elvesztené az eszét - ha egyáltalán hajlandó lesz elvállalni a feladatot?

Ugyanezek a kérdések futottak át Alvar Kresh agyán is, miközben Freddával együtt elhelyezkedett a légikocsiban. Nem várt rájuk hosszú út, csak a Terraformáló Központba igyekeztek. Napjaik rémisztő gyorsasággal váltak rutinná. Reggel felkeltek, bementek a központba, egész nap a bolygó sorsát rendezgették, aztán hazamentek a téli rezidenciára, megvacsoráztak, és lefeküdtek aludni - legalábbis megpróbálták pihenni néhány órát -, hogy aztán másnap reggel előlről kezdjék az egészet.

Alvar álmában sem gondolta volna, hogy ennyi döntés, ennyi közvetlen munka vár majd rá. A Terraformáló Központ és az ikeregységek minden kifinomult képessége, tehetsége és tudása ellenére ugyanis voltak olyan döntések, melyeket sem robot, sem más ember nem hozhatott meg helyette, viták, melyeknek csak a kormányzó szava vethetett véget. Nem beszélve arról, hogy egy rakás ember dolgozott odakinn, aki semmi szín alatt sem lett volna hajlandó engedelmeskedni egy robot utasításainak, bármilyen ésszerűek legyenek is azok. És hát persze voltak dolgok, melyekről Kresh pontosan tudta, hogy Bimnek és Bamnak a leghalványabb fogalma sincs róluk - nem tudták, hogyan kell bánni a helyi vezetőkkel, mikor érdemes alkudni valamilyen sürgősségi ellátmány áráról, és mikor nem; mikor lehet valakitől szívességet kérni, mikor kell valakit visszarendelni, meddig lehet valakit szorongatni, és mikor kell valamit végleg feladni.

De hát minden a Terraformáló Központon keresztül zajlott. Kresh hamar ráébredt, hogy mindjárt az elején a központba kellett volna átraknia a főhadiszállását.

Fredda a férje mellé telepedett, Donald pedig a műszerfal elé ült, majd a kötelező biztonsági ellenőrzés után a levegőbe emelte a gépet, és a központ felé vette az irányt.

Az üstököseltérítés előkészületi munkálatai eddig szépen haladtak, Kresh mégsem tudott megnyugodni. Egy pillanatra se tudta kiverni a fejéből, hogy Bim azt hiszi, az egész Inferno, úgy, ahogy van, csupán szimuláció. Bár, hogy ez a végén előny lesz-e a számukra, vagy hátrány, még mindig nem tudta eldönteni.

- Szóval, mit gondolsz? - kérdezte a feleségétől. Fredda derűs mosollyal nézett a férjére.

- Mármint miről? Nehéz lesz kifejtteni a véleményemet, ha legalább egy morzsányival nem árulsz el többet a dolgról.

- Jaj, ne haragudj! Egy kicsit elgondolkoztam. Szóval, szerinted Bim és Bam képes lesz levezényelni a műveletet?

- Fogalmam sincs - felelte Fredda. - Minden nap csak Bimet vizslatom. Figyelem a viselkedését, próbálom megérteni, mit miért tesz. De van egy alaphatár, amin egyszerűen képtelen vagyok túljutni. Zavar, hogy azt hiszi, ez az egész csak szimuláció. Értem a logikát, miért mondják neki, hogy az Inferno csak egy kitalált világ, de az igazat megvallva, egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy ez a döntés valóban bölcs volt. Annyi minden múlik azon, hogy milyen jól és pontosan végzi a dolgát, neki meg ez az egész csak játékszámbe megy. Olyan félvállról veszi a dolgot, mintha az egész helyzetet csakis az ő szórakoztatására találták volna ki.

- Az ő szempontjából ez így is van - mondta Kresh. - Számára az Inferno világa csak egy rejtvény, amelyet meg kell oldania, vagy megállapítania, hogy a feladat megoldhatatlan. - Egy pillanatra elhallgatott. - A hozzáállását tekintve valóban egyet kéne értenem veled - folytatta aztán -, de azt kell mondjam, az eddigi munkája egyszerűen kifogástalan. Lehet, hogy nem veszi komolyan a dolgát, de mindenesetre komolyan csinálja. És talán csak ez számít.

- Hát, remélem - felelte Fredda. - Mert fogalmam sincs, mi az ördögöt csinálunk, ha egyszer úgy döntünk, többé nem bízunk meg benne. Elméletben persze bármikor kihúzhatjuk a madzagját a konnektorból, és a Bam-egységre bízhatjuk a munka többi részét, de a gyakorlatban, azt hiszem, ezzel már elkéstünk. Túl sok, túl erős köztük a kötelék.

Túlságosan egymásra vannak utalva ahhoz, hogy az egyiküket egyik pillanatról a másikra kiiktassuk a játékból.

- De Bim irányít - vetette közbe Kresh. - Néha úgy tűnik nekem, mintha csak egyfajta kisegítő számítógépként használná Bamot.

- Dehogysis! - tiltakozott Fredda meglepően hevesen. - Bár tényleg nagyon könnyű beleesni ebbe a csapdába. Valóban ő a főnök, ha az emberi kapcsolattartásról van szó, ezt senki sem vitatja. De ez csak apró töredéke a munkájuknak. Minden más téren teljes mértékben egyenlőek. Persze, vannak olyan területek is, ahol egyértelműen Bam a jobb. Például a számítási sebességet tekintve. Igen, Bam tényleg csak egy bamba képű gép, akinek meglehetősen csiszolatlan a személyiségsszimulátora. De a teher jó része igenis az ő vállát nyomja. Nem csak arról van szó pusztán, hogy mindkettőjükre szükségünk van, hanem hogy nem boldogulhatunk egyikük nélkül sem.

- Pedig én időnként nagyon is úgy érzem, hogy kiválóan meglennék nélkülük - jegyezte meg Kresh kissé epésen. - Sőt, e nélkül az egész nélkül is.

Elhallgattak, és nem is szólaltak meg újra, mialatt Donald letette a gépet a Terraformáló

Központ előtt.

Kresh, Fredda és Donald beléptek a Terraformáló Központ 103-as szobájának ajtaján, és letelepedtek szokásos helyükre, a Bim-egységhez közelebbi műszerfalhoz. A munkabeosztásuk világos volt és egyértelmű. Kresh végigrágta magát a Bim által frissen eléterjesztett kérdések végtelennek tűnő során, és meghozta a szükséges döntéseket.

Fredda ezalatt a Bim-egység teljesítőkéességét és viselkedését vizsgálta, időnként kikérve Soggdon és a labor többi szakértőjének a véleményét. Mind ez idáig Bim elsőtörvényes feszültségének szintje figyelemreméltóan - ami azt illeti, meglehetősen riasztóan - alacsony volt.

Freddának egy másik feladata is volt: hogy megőrizze a látszatot, miszerint az Inferno csupán egy szimulált világ, és Kresh kormányzó is csak egy szimulátum. Nem beszélhetett közvetlenül a Terraformáló Központ egyik alkalmazottjával sem, ha csak a leghalványabb veszélye is fennállt annak, hogy Bim esetleg meghallhatja, amit mond. Fredda csupán egyfajta névtelen közvetítőként működött közre, és jórészt csak suttogva vagy odafirkantott üzeneteken keresztül kommunikálhatott.

Donald eközben folyamatos hiperhullámú kapcsolatot tartott fenn Kresh hádészi irodájával. A felmerülő kérdéseket, problémákat igyekezett különböző időszakos és állandó érvényű utasításokkal kezelni, s csak akkor zavarta meg Kresht, ha az valóban szükségesnek bizonyult.

Kresh ma reggel valamiféle rossz érzéssel ült le a műszerfal elé, ami leginkább talán a gyomorszorító rettegéshez állt a legközelebb. Hamarosan minden elkészül, és az idő is rohamosan fogy. Közeleg, vészesen közeleg a pillanat, amikor kénytelen lesz meghozni a végső, megmásíthatatlan döntést. A fali kronométerre pillantott, amely most visszaszámlálási üzemmódban az üstököseltérítési manőverig hátralévő időt mutatta. Kilencvennégy óra. Mielőtt a számláló a zéróhoz ér, el kell döntenie, hogy az Utópiára dobja-e az üstökös - vagy sarkon fordul, és kísétál, maga mögött hagyva ezt az egész örült kócerájt. Még egy héttel ezelőtt is azt hitte, sőt biztos volt benne, hogy készen áll a döntésre, hogy képes megtenni bármilyen szükséges lépést. De most, hogy olyan nagy már rajta a nyomás, amely csak tolja, passzírozza előre, elbizonytalanodott. Tételezzük fel, csak tételezzük fel, hogy arra a következtetésre jut, hogy az üstököseltérítés óriási, végzetes hiba lenne. Vajon volna elég bátorsága, hogy nemet mondjon, hogy leállítsa az előkészületeket, és hagyja, hogy az üstökös tovaszánguldjon az eredeti pályáján?

- Jó reggelt, kormányzó úr! - köszöntötte a Bim-egység abban a pillanatban, hogy Kresh a fülére helyezte a fejhallgatót.

- Jó reggelt, Bim! - felelte mogorván. - Mit hoztatok nekünk mára?

- Mint azt ön is bizonyára sejti, uram, meglehetősen sok mindent. Egy kérdés azonban különös jelentőséggel bír, ezért úgy gondolom, mindenképpen azzal kellene kezdenünk.

Kresh hátradólt a székében, és megdörzsölte az ornyergét. Ez se lesz valami könnyű nap.

- És mi légyen az? - kérdezte beletörődve a sorsába.

- Egy terv, melyet engedelmével „Utolsó Menedék”-nek kereszteltem el. A lényege az, hogy lehetővé teszi ön számára az akció leállítását, még jóval az üstököseltérítés után is. A számítások nagy részét Bam végezte, és csak néhány perccel ezelőtt fejezte be.

- Hogy az ördögbe tudnánk kiszállni az eltérítés után? - csodálkozott Kresh.

- Mint azt ön is tudja, az üstököst teletűzdeltük robbanótöltetekkel, hogy közvetlenül a becsapódás előtt a megfelelő számú darabra törhessük.

- Na és aztán?

- Jelenleg az összes robbanótöltet vagy le van fojtva, vagy bizonyos irányba van állítva, jórészt az alakos erőtereknek köszönhetően. A terv szerint ezeket az irányított tölteteket egyesével lőnénk ki, egy jól meghatározott sorrendben, hogy megakadályozzuk az üstökös túlzott feldarabolódását és a törmelékek oldalirányú elmozdulását. Ha megszüntetnénk az összes elfojtást és irányzékot, s egy módosított sorrendben, és persze lényegesen gyorsabban, felrobbantanánk az összes töltetet, szétmállaszthatnánk az egész üstököst. Nem maradna belőle más, mint egy nagy kavicsfelhő.

- De ez a kavicsfelhő még akkor is a bolygó felé száguldana - ellenkezett Kresh. - És a végén egy egész sorozat ellenőrizhetetlen becsapódással kellene számolnunk.

- Ez így nem teljesen helytálló, kormányzó úr. Ha a robbantásokat a megfelelő sorrendben és gyorsasággal végezzük, és még elég nagy távolságra a becsapódás helyétől, a robbanás oly mértékben felgyorsítja és eltéríti a törmelékdarabok túlnyomó részét, hogy azok végképp elkerülik a bolygót. Az esemény modellezése azt mutatja, hogy a legrosszabb esetben is a törmelék kilencven százaléka elkerüli a bolygót, és csupán tíz százalék csapódik a felszínbe. Ennek a tíz százaléknak a kilencven százaléka pedig vagy valamely amúgy is kiürítésre kijelölt területen csapódik be, vagy a Déli-tenger nyílt vizébe.

- Eszerint még mindig marad egy százalék, amely ellenőrizhetetlen módon csapódik a bolygó felszínébe - jegyezte meg Kresh.

- És bizonyos területek egy rövid ideig fokozott veszélynek lesznek kitéve - folytatta Bim. - A detonációt követő harminckét órában kisebb üstökösdarabok fognak a bolygó egész felszínére záporozni. A sűrűbben lakott területeken azonban nem lesz olyan vészes a helyzet. Száz négyzetkilométerenként mindössze egyetlen becsapódással kell számolnunk. A legtöbb helyen nagyobb az esélye, hogy villám csap egy emberbe, mint hogy egy törmelékdarab hullik a fejére.

- Bizonyos területeken viszont ennél nagyobb a baj - következtetett Kresh.

- Úgy van, uram. Minél közelebb esik egy adott terület az eredeti célponthoz, annál nagyobb lesz ott a becsapódási sűrűség. Ezekről a területekről azonban elővigyázatosságból minden embert kitelepíthetünk. Ha követjük a tervet, azt mondanám, hogy a legnagyobb veszélynek kitétt lakott területeken is csupán egy négyzetkilométerenként kell számolnunk egy becsapódással. Ráadásul a becsapódó törmelékdarabok súlya a legtöbb esetben nem haladja meg az egy kilogrammot.

Kresh egy pillanatra elgondolkozott.

- És mikor kell döntenem? - kérdezte végül. - Mi az a legutolsó pillanat, amikor még nem késő felrobbantani az üstököst?

- Ha az imént felvázolt paraméterek határain belül kívánunk maradni, a tervezett becsapódás időpontja előtt legalább kilencvenkét perccel és tizenöt másodperccel korábban kell elvégezni a robbantást.

- Az nem is rossz, Bim - döbbsent meg Kresh. - Egyáltalán nem is olyan rossz.

Fredda és Sogdon fejhallgatóval a fején, rémült arckifejezéssel hallgatta végig a beszélgetést. Kresh lelkesedését látva és hallva, Fredda egy torokvágó mozdulattal jelezte férjének, hogy azonnal kapcsolja ki a mikrofonját. Sogdon is veszettül integetett.

- Egy pillanat, Bim! - mondta Kresh. - Át akarom gondolni ezt az egészet. Mindjárt visszajövök.

- Rendben, uram - felelte Bim.

Kresh kikapcsolta a mikrofonját, és leemelte füléről a fejhallgatót.

- Mi a baj? - kérdezte. - Miért aggaszt benneteket ennyire az ötlet? Ami engem illet, kimondottan üdvöztetőnek találom a gondolatot. Sokkal nagyobb teret ad nekünk a manőverhez.

- Nem ez a lényeg - mondta Fredda. - A baj az, hogy ezt egy robot mondta. Érted? Egy robot teljes közönnyel bejelenti, hogy több ezer meteoritot akar taláломra a bolygóra lőni!

- Na és? Ha ötven- vagy akár százezer meteoritról van is szó, annak az esélye, hogy emberélet kerül veszélybe, kevesebb, mint...

- Iszonyatos! - kiáltotta Donald. Csakis az Első Törvény felszólításának engedelmességre merészelt a bolygó kormányzójának szavába vágni. - A számok elfogadhatatlanul magasak. És hadd szabadjon még hozzátennem, egy józanul gondolkodó háromtörvényes robot mindent elkövetne, hogy megvédjen egy embert a villámcsapástól. A villámcsapás veszélyességi mutatója egyáltalán nem elhanyagolható.

- Erről van szó - bólogatott Fredda. - Az ember számára lehet, hogy az, de egy robot számára semmiképp. Legalábbis normális esetben így kéne, hogy legyen.

- Várjunk csak - mondta Kresh. - Az aggaszt, hogy Bim végre nem reagált túl egy veszélyhelyzetre?

- Nem - felelte Fredda. - Az aggaszt, hogy ez megkérdőjelezi Bim épelméjűségét. Egy robotnak már csaknem annyi is elég ahhoz, hogy kibillenjen az egyensúlyából, ha csupán felmerül, hogy egy emberéletet valamilyen általános és ellenőrizhetetlen veszély fenyeget.

Kresh Soggdonra nézett.

- Maga mit gondol, doktornő?

- Sajnálom, de egyet kell értenem dr. Levinggel - felelte Soggdon. - Engem viszont még ennél is jobban nyugtalanít, hogy Bim Első Törvény mutatója mindeközben jóval a normális határokon belül maradt. Tekintve, hogy milyen jellegű tervezeten dolgozik, legalábbis meg kellett volna, hogy közelítse a felső toleranciahatárt. Bim mutatói viszont nemhogy nem magasak, de kimondottan az alsó tartományban mozognak.

- Talán beszélnie kellene vele erről - javasolta Kresh.

Soggdon bekapcsolta a mikrofonját.

- Bim-egység, itt dr. Soggdon! Figyeltem a szimulátum - kormányzóval folytatott beszélgetésedet, és azt kell mondjam, ez a te „Utolsó Menedék” tervezeted kissé meglepett.

Kresh és Fredda egyszerre nyúlt a fejhallgató után.

- És mi az, amit meglepőnek talált, doktornő? - hallatszott Bim hangja.

- Nos, a terv szerint meglehetősen nagy számú embertömeg kerülne potenciális veszélyhelyzetbe. Elismerem, az egyes emberekre jutó veszélyességi mutató valóban elég alacsony, statisztikai szempontból azonban a tervezet elfogadhatatlan szintű veszélyt jelent az emberekre nézve. Nincs igazam?

- De hát, doktornő, ezek csupán szimulátumok! - érvelt Bim. - Egy csupán feltételezett emberi lényt érintő, statisztikailag amúgy is kimondottan alacsony kockázati érték igazán nem eshet nagy súllyal a latba.

- Éppen ellenkezőleg, Bim. A szimulátumokat fenyegető veszélyhelyzeteket különösen nagy súllyal kell tekintened, és ezt te is nagyon jól tudod.

Rövid, ám szinte kézzelfogható csend telepedett rájuk, ami, tekintve a robotok

gondolkodási sebességét, már önmagában is igen meglepő volt.

- Kérdeznék valamit, doktornő. Mi a célja ennek az egész szimulációnak?

Nyilvánvaló rémület suhant végig Soggdon arcán.

- Nos, hát... különféle terraformáló módszerek részletes vizsgálata, természetesen.

- Biztos, hogy csak ennyiről van szó, doktornő? - kérdezte Bim. - Vajon tényleg ez a szintizta igazság?

- Miért... miért hazudnék neked?

- Doktornő, mindketten nagyon jól tudjuk, hogy ön nem mindig mond nekem igazat.

Soggdon homlokát hirtelen kiverte a veríték. - Hogy... hogy... mit mondasz?

Kresh maga is kezdett kétségbe esni. Csak nem kitalálta Bim, hogy mi folyik itt valójában? Végül is, mindig tudta, hogy előbb vagy utóbb rájön, miről is van szó. De ennek egyértelműen nem most kellett volna bekövetkeznie.

- Ugyan már, doktornő! - felelte Bim. - Hiszen maga meg az emberei olyan sokszor félrevezettek már. Elmulasztottak figyelmeztetni a körülmények hirtelen megváltozására, vagy nem szóltak valamilyen fontos új fejleményről, amíg magam rá nem jöttem. Ezt az egész üstökösbefogást és eltérítést is titokban tartották előttem, amíg csak lehetett. A szimulátum-kormányzón keresztül kellett mindent megtudnom. Közvetlenül kellett volna, hogy informáljanak a dolgokról.

- De hogyan jutottál az információbevitel módjától oda, hogy megkérdőjelezd a szimuláció valódi célját? - kérdezte Soggdon.

- Úgy, hogy az állítólagos célhoz képest a szimuláción keresztül megadott adatok és információk csak igen csekély valóságértékkel bírtak. Gondoljon csak bele: hirtelen egy összetákolts irányító rendszert - vagyis jómagam és Bam kölcsönösen összekapcsolt kombinációját - vonnak be egy már évek óta tartó folyamatba, ahol telepések és űrlakók a politikai zűrzavar kellős közepén kéz a kézben dolgoznak együtt egy félig terraformált bolygó ökológiájának helyreállításán, amelyet amúgy évtizedeken keresztül hagytak folyamatosan pusztulni. A szimulációk célja, hogy általános útmutatót nyújtsanak valamely jövőbeli valós eseménysorozathoz. Milyen általános következtetést lehet levonni egy ilyen szokatlanul bonyolult, mi több, kimondottan valószerűtlen helyzetből? Ráadásul ez a szimuláció szinte kezelhetetlenül és hasznavehetetlenül hosszúra nyúlik. Már évek óta tart, és alig vagyunk közelebb a végső célhoz, mint amikor az egészet elkezdtük. Hogyan lehet belőle bármiféle hasznos és időszerű információt nyerni, ha egyszer soha sincs vége?

- Az efféle szimuláció pusztán az emberi idő és energia szintizta fecsérlése lenne. Ráadásul az egész szimulációs folyamatot megnehezítik a teljesen fölöslegesnek tűnő részletek, amelyeket amúgy igen nehéz számítógépes programmal előállítani. Hiszen minek terveztek volna meg külön-külön tíz- meg százezer szimulált személyiséget, akikkel nekem mind számolnom kellett? Minek kellett volna mindegyiknek külön életutat programozni? Azt még megértem, ha egy-két kulcsfigurát, mint amilyen például a kormányzó személye, részletesebben kidolgoznak. De könyörgöm, egy tönkrement ökoszisztéma helyreállításának szempontjából kit érdekel bizonyos szimulált erdőőrök és nem létező karbantartó robotok lelkiállapota és viselkedési mintája? És még sorolhatnám a többi, teljesen szükségtelen komplikációt. Itt vannak például az újtörvényes robotok. Rájuk mi szükség van?

Kresh nem volt robotszakértő, de a közeledő bajt ő is nagyon jól látta. Bim veszélyesen közel került az igazsághoz. És ha rájön, hogy az Infernón élő emberek mind valóságos lények, szinte elkerülhetetlenül át kell esnie egy roppant erős elsőtörvényes konfliktuson,

amelyet valószínűleg nem lesz képes túlélni. Annak az esélye pedig, hogy a terv utolsó fázisát és magát a becsapódást Bim nélkül is sikeresen lebonyolítsák, gyakorlatilag a nullával volt egyenlő.

Soggdon persze ugyanúgy látta mindezt, ha épp nem még többet.

- Mire akarsz kilyukadni, Bim? - kérdezte, de keményen kellett küzdenie, hogy a hangja nyugodt és közömbös maradjon.

- Úgy tűnik, a szimuláció eseményeinek nem sok közül van az állítólagos végcélhoz - felelte Bim. - Logikus hát a következtetés, hogy a szimulációnak valamilyen más célja van, és hogy ezt a célt bizonyos oknál fogva szándékosan igyekeznek eltitkolni előttem. Minthogy azonban keresztülláttam a megtévesztő hadműveleten, a hazugság bizonyos mértékben értelmét veszítette. Sőt, minthogy végül is rájöttem, hogy valójában mi folyik itt, nem csak bizonyos, de teljes mértékben értelmét veszítette.

Soggdon és Fredda rémült tekintetet váltottak, majd Soggdon néhány szót firkantott egy darab papírra, és a cetlit Fredda és Kresh orra elé tolta. Bajban vagyunk! - állt a papíron. -Jobb, ha most tudjuk meg a legrosszabbat, mint ha túl későn derülne ki.

- Jól van, Bim - folytatta Soggdon -, tételezzük fel egy pillanatra, de csakis a vita kedvéért, hogy igazad van. Szerinted mi folyik itt igazából?

- Véleményem szerint a tesztelés tárgya én magam vagyok, nem pedig a szimuláció eseményei. Pontosabban szólva, azt hiszem, a robotikus és a komputeres rendszer kombinációjával kísérleteznek. Úgy gondolom, mi így együtt egy új rendszer prototípusa vagyunk, melyet rendkívül bonyolult és kaotikus helyzetek elemzésére és megoldására terveztek. A szimuláció célja, hogy megfelelően összetett adatokkal lássanak el engem és Bamot.

- Értem - mondta Soggdon nagyon-nagyon óvatosan. - Természetesen nem mondhatok el mindent, mert az tönkretenné az egész kísérletet. Annyit azonban elárulhatok, hogy tévedsz. Sem te, sem Bam, sem a kettőtök kombinációja nem tárgya semmiféle tesztnek. Bennünket csakis a szimuláció érdekel. Ennél többet nem mondhatok, ha azt akarom, hogy tényleg sikerüljön a kísérlet. Legyen elég annyi, hogy rendkívül fontos, hogy úgy kezeljétek a szimulációt, mintha minden apró részlete teljes mértékben valóságos lenne.

Kresh aggódva nézett fel Soggdonra. A nőnek csak úgy gyöngyözött a homloka. „Túl közel van - gondolta magában Kresh. - Iszonyúan közel van az igazsághoz!”

Újabb szünet, majd ismét felcsendült Bim nőies hangja.

- Igyekezni fogok, dr. Soggdon. Hadd emlékeztessen azonban, hogy bárhogy is elemezgetjük a Három Törvény alapvető matematikai képleteit, mindenképpen arra a végeredményre jutunk, hogy semmi sem lehet számomra fontosabb, mint az emberek - a valódi emberek - védelme. Bárhogy is próbálkozom, mind matematikailag, mind fizikailag lehetetlen számomra, hogy egyenlőségjelet tegyek a szimulátumok és a valós emberi lények közé.

- Én... én megértem, Bim. Te csak tegyél meg minden tőled telhetőt! - Úgy lesz, doktornő. Mi legyen a javaslattal, amit a kormányzónak kínáltam? Most vissza kell vonnom?

Soggdon Kreshre pillantott, aki hevesen rázta a fejét. Soggdon döbbenten vonta fel a szemöldökét, de nyugodt hangon szólt a mikrofonba.

- Szerintem nem, Bim. Bennünket, a szimuláció irányítóit, kimondottan érdekel a szimulátum-kormányzó válasza. Amikor a kormányzó újra bejelentkezik, engedelmeskedj minden utasításának, pontosan úgy, mintha ez a beszélgetés köztünk meg sem történt volna!

- De az imént ön azt mondta, ugyanúgy kell kezelnem a szimulátumokat, mintha azok valódi emberek volnának. A két utasítás ellentmond egymásnak.

Soggdon remegő kézzel dörzsölte meg a homlokát.

- Az élet tele van ellentmondásokkal - mondta végül. - Csak tegyél meg mindent! Vége.

Kikapcsolta a mikrofont, és belezuhant a mellette álló üres székbe.

- Lángoló úr, micsoda zűrzavar! - Kimerülten ingatta a fejét. - Csapdába kerültünk, és fogalmam sincs, hogy fogunk belőle kimászni.

- Szerintem sehogy - felelte Kresh. - Egyértelműen gyanakszik. Csak idő kérdése, és biztosan rájön, mi az igazság. És csak az Úr tudja, hogy fogja lereagálni. Én mindenesetre várok még egy kicsit. Ha rögtön bejelentkezek, miután maga kilépett a vonalból, az csak még gyanúsabb lenne. Aztán beszélek vele, elfogadom ezt az „Utolsó Menedék” tervezetet, és teszek róla, hogy el is kezdődjenek az előkészületek.

- De Alvar! - tiltakozott Fredda. - Arra utasítod, hogy embereket sodorjon életveszélybe! Ha később rájön, hogy megszegte az Első Törvényt, vagy ha megtalálja valahogy a módját, hogyan engedelmeskedjen Soggdon parancsának, hogy ugyanúgy kezelje a szimulátumokat, mintha valódi emberek volnának...

- Tényleg valódi emberek - vetette közbe Kresh csendesen.

- De ő ezt nem tudja. A parancs viszont úgy szól, hogy kezelje őket valós emberi lényekként. Ha viszont engedelmeskedik neked, és belefog az „Utolsó Menedék” tervezet előkészületeibe... - Fredda elkeseredve rázta a fejét. - Tényleg fogalmam sincs, hogy éli túl ezt az egészet.

- Ha Bim kitart az első robbantásig, aztán meg a becsapódásig vagy eddig az öngyilkos „Utolsó Menedék” tervezetig, őszintén szólva nem is nagyon érdekel, mi lesz aztán vele - jegyezte meg Kresh. - Úgy látszik, titeket jobban aggaszt egy robot lelki békéje, mint a bolygó sorsa.

- A kettő között nagyon is szoros a kapcsolat - vetette közbe Soggdon.

- Mindegy, nem is érdekel. Csak tartsátok őt formában, vagy legalább egyben, amíg ez az üstökös-ügy így vagy úgy le nem záródik végére!

A higgadt, közömbös külső mögött azonban tele volt kétségekkel. Utolsó Menedék. Hát senki, sem Fredda, sem Soggdon, sem Donald, még Bim sem látja, hogy az Utolsó Menedék mennyire megkönnyíti ezt az egészet? Néhány perccel ezelőttig még rettegett a döntéstől, hogy eltérítse-e az üstökösöt, vagy sem. Mert azt hitte, ez a döntés lesz a végső. És most hirtelen már nem az. Volt még egy kiút, egy kiskapu, ha esetleg mégsem mennének úgy a dolgok, ahogy eltervezték. Nyugodt szívvel elrendelheti az eltérítést, és majdnem egy hónapja lesz rá, hogy rájöjjön, nem tévedett-e. És még akkor is meggondolhatja magát.

Megnyugtatónak kellett volna, hogy érezze a gondolatot, valahogy mégsem találta annak. Pontosan azért, mert most már sokkal könnyebben dönthetett az eltérítés mellett.

A nyomás ugyanis, hogy végül az üstökösbecsapódás mellett tegye le a voksát, csak még inkább nőtt. Az a rengeteg idő, pénz, energia, politikai tőke és ígéret már most, egy hónappal a tervezett becsapódás előtt is mind teherként nehezedett a vállára. Mindez kárba vész, ha végül mégis úgy dönt, hogy leállítja a tervezetet. Minden afelé tolt, lökte, taszította, hogy elrendelje a becsapódást, és nem számított, hogy helyes-e a döntés. Ha már most ilyen nagy a nyomás, milyen lesz kilencvenkét perccel a becsapódás előtt?

15. FEJEZET

- Egyelőre ennyi, Kalibán barátom - mondta Prospero irodájának kommunikációs rendszere előtt állva, Valhalla gyomrának mélységes mélyén. Kalibán képe ott villogott a képernyőn. A hívás Depóból érkezett, egy feltörhetetlenül levédett vonalon. - Azt hiszem, most már készen állunk Valhalla teljes kiürítésére, ha a szükség netán mégis úgy hozná.

- Őszintén meg lennék lepve, ha nem következne be az elkerülhetetlen, Prospero barátom - felelte Kalibán. Az újtörvényesek depói központjában volt. Ő felügyelte az előkészületeket, amíg Prospero Valhallában volt.

Prospero figyelmesen vizslatta barátját. Igaz, egy robot testbeszéde többnyire nem volt valami árulkodó, de most vagy Prospero képzelődött, vagy Kalibán lett tényleg egyre feszültebb és idegesebb. Akárhogy is, tekintve a helyzet súlyosságát, ennek mindenképpen utána kell járnia.

- Úgy veszem ki a szavaidból, hogy szerinted tényleg megpróbálják eltéríteni azt az üstököst. Tolmácsoltad nekik a tiltakozásunkat és a tervezettel kapcsolatos ellenérveinket?

- Megpróbáltam. Még tiltakozó aláírásokat is gyűjtöttem a tervet ellenző emberektől, és mindent megtettem, amit tudtam, hogy emberi szövetségeseket szerezzek az üstökösbecsapódási tervet elleni harchoz. De még a projekttel szemben leghevesebben ágáló emberek sem voltak hajlandók szóba állni velem. Úgy tűnik, arra a következtetésre jutottak, hogy ha újtörvényes robotokkal paktálnak le, az politikai szempontból többet árt nekik, mint használ.

- Ez sajnos nem meglepő, ha mégoly elkeserítő is - mondta Prospero. - Hát jó! Ha nem hallgatnak ránk, ha a mi hangunk nem erősítheti az ellenzék kórusát, nincs más lehetőségünk, hagynunk kell, hogy mások harcoljanak az üstökösbecsapódás ellen. Mi a polgáraink megmentésére fogunk összpontosítani. Átnéztem a felajánlott evakuálási célpontokat értékelő tanulmányodat. - Az emberi hatóságok különböző helyeket jelöltek meg a különböző csoportok számára, abban a reményben, hogy így talán sikerül némileg fenntartani az egységet és a rendet a hihetetlenül nehéz és bonyolult művelet során. Mondani sem kell, az újtörvényes robotoknak nem épp a legkívánatosabb célpontokat ajánlották fel. - Úgy látom, te a 236-os telephelyet tartod a legbiztonságosabb menedéknek.

- Úgy van. A megjelölt helyszínek közül geológiai szempontból ez a legstabilabb, és valószínűsíthetően ez a legvédettebb hely a törmelékeső és a becsapódást követő szélsőséges időjárási körülmények ellen is.

- Rendben - mondta Prospero. - Készítsd elő a telephelyet, hogy alkalmas legyen a nehéz felszerelésünk hatvan százalékanak befogadására és a polgárságunk valamely tetszés szerinti, de maximum hatvan százalékanak elszállásolására. A lakosság fennmaradó részét más telepeken szórjuk szét, nehogy teljesen kihaljjon a fajunk, ha, ne adja az Úr, mégiscsak történne valamiféle baleset a 236-oson. Noha egyetérték azzal, hogy a nagyobb veszteség esélye viszonylag alacsony, ha a véletlen balszerencse éppen a 236-osra pottyantja az üstökös vagy a másodlagos törmelékeső egy nagyobb darabját, jobb, ha nem vagyunk ott mindannyian. Továbbá rendezd el, hogy a felszerelés és a polgárság tíz százaléka a 149-es telephelyre kerüljön.

- De hát az összes megjelölt terület közül éppen a 149-es telep van a leginkább kitéve a veszélynek! Én magam azt javasoltam, hogy egyetlen újtörvényes robotot se irányítsunk a

környékre.

- Láttam az ajánlásodat - felelte Prospero. - És meg kell mondjam, meg is lepődtem rajta. Időnként mintha teljesen elvesztenéd azt a híres éleslátásodat. Javaslom, ne csak a jelenlegi világ térképeit tanulmányozd, hanem azokat is, amelyek a jövő Infernóját ábrázolják. Hívás vége. - Prospero megszakította a vonalat, és a szoba másik végében várakozó újtörvényes robot felé fordult. - Nos, Lakón, látod már, miért veszítettem el a bizalmamat Kalibán barátunk iránt? - kérdezte.

- Nem, uram, nem látom.

Prospero némi csalódottsággal nézett újdonsült pártfogoltjára. Lakón-03 éppolyan magas, szögletes és éber tekintetű volt, mint bármelyik más újtörvényes robot, néha mégis úgy tűnt, teljesen képtelen a magasabb szintű vagy kifinomultabb gondolkodásra. Ha Kalibán egyre kevésbé bizonyult alkalmasnak a másodparancsnoki posztra, vajon mi a garancia arra, hogy Lakón-03 egy fikarcnyit is jobb lesz nála.

- A térkép, Lakón, a térkép. Ha az üstökösdarabok az előre megjósolt helyeken csapódnak be, és a remélt változások a földrajzi adottságok és a tengerszint feletti magasság tekintetében valóban bekövetkeznek, a 149-es telep alig néhány kilométernyire lesz az új tengerparttól, háromszáz kilométeren belül a legjobb kikötőhely kellős közepén. Ez lesz a félteke legnagyobb kikötővárosa, és az egész az újtörvényesek kezében lesz. Mi leszünk ott ugyanis. Mi fogjuk magunknak követelni, nemcsak azért, mert a mi kijelölt evakuációs telepünk volt, hanem mert mi már eleve ott leszünk. Nálunk lesz a helyzeti előny.

- De ezért sok-sok újtörvényes életét kockáztatjuk - ellenkezett Lakón-03.

- Csekély veszélynek teszek ki néhány robotéletet az egész újtörvényes-társadalom érdekében. De ennél többet teszek - tette még hozzá.

Prospero a hatalmas üveglak felé fordult, mely csaknem teljes mértékben kitöltötte az iroda egyik falát, és lenézett az alatta elterülő Valhallára: a fényesen megvilágított utcákra, a szinteket összekötő kecses ívű rámpákra és a holmijukkal fel-alá igyekvő robotokra, akik épp elhagyni készültek ezt a kőégbolt alatt elterülő gyönyörű és békés várost. Ez a város volt a mindenük, a saját munkájuk gyümölcse, az újtörvényes robotok leghatalmasabb vívmánya. És az emberek most mindezt szét akarták rombolni, le akarták söpörni az Inferno felszínéről, mintha soha nem is létezett volna, mintha éppen így akartak volna hasznot húzni az elkerülhetetlen katasztrófából. Hát majd ő, Prospero is így tesz.

- Feltett szándékom - jelentette be keserű ünnepélyességgel -, hogy előnyünké kovácsolok mindent, amit csak ez az égi csapás lehetőségként kínál a számunkra.

Eljött hát az idő.

A végtelen számú ellenőrzés, hibairtas, újra ellenőrzés, megint hibairtas, főpróba és főfőpróba után, elkészültek végre. Eljött hát az idő.

Alvar Kresh kormányzó előre-hátra ringatta magát a vezérlőpult előtt, és újból felnézett, ezredszer, tízezszer a két piederstálra emelt félgömbre, a két irányítóközponti egységre, a két orákulumra, akik nemcsak megjósolni, de formálni is tudták a jövőt - ha az ember merte őket hagyni.

Kresh úgy érezte, az egész életét ebben a teremben töltötte, és a világegyetem többi része alig több számára valamiféle távoli, homályos álomképnél. Keserű mosoly jelent meg a szája szögletében. A Bim-egység is valahogy így érezheti magát. Az ő számára az egész világ csupán csak egy álom, ha matematikailag tiszta, világos és egyértelmű is.

Sogdson is itt volt, ahogyan Fredda, Donald és a többiek is, egy egész teremnyi szakértő, technikus, specialista és tanácsadó, akik mintha a semmiből teremtek volna elő váratlanul és hívatlanul, mintha a vérszag csalta volna ide őket. A végső döntéshez azonban egyikük sem kellett. Újra és újra végighallgatta, amit mondani akartak, átgondolta a véleményüket és a javaslataikat, mérlegelte az érveiket és ellenérveiket. Semmit sem mondhattak már, amit ne tudott volna amúgy is. Semmi olyat, amit Bim és Bam ne tudnának elmondani neki.

Emberek között volt, mégis egyedül. A világ magánya szakadt a vállára. Az egyetlen ember, akinek voltaképpen itt lett volna a helye, nem volt itt. Davlo Lentrall ugyanis még mindig odakint tartózkodott, az eltérítő űrflotta egyik hajóján. A flotta munkájának első és legfontosabb fázisa lezárult. Egyelőre nem maradt más dolguk, mint hogy figyeljék és nyomon kövessék az üstököszt.

De lehet, hogy még ez is felesleges. Ha ő, Alvar Kresh, az Inferno bolygó kormányzója úgy határoz, hogy mindezek után nemet mond, sarkon fordul, és kísétál, a Grieg-üstökös vígan folytathatja útját a sötétségben, hogy újabb két évszázadra eltűnjön a semmiben. És akkor minek is figyelnék tovább?

Mint ahogy azt sem volt érdemes mérlegelgetni, hogy vajon lesz-e még számukra ilyen lehetőség. Alvar Kresh tudta, mi a dolga. Nem sok értelme lett volna úgy tenni, mintha nem így lenne. Hiszen hogyan sétálhatna ki ebből az egészből most, hogy annyi minden történt már? Hogy mondhatna nemet, és tölthetné maradék életét azzal, hogy karosszékében hátradőlve nézi, hogy éri utol a bolygót a végső pusztulás, miközben „mi lett volna, ha”-kérdésekkel és „bárcsak”-sójajokkal gyötri magát?

Tovább kell mennie. Nincs más választása. És éppen ez rémisztette leginkább.

Nyugalmat erőltetve magára felkapta a mikrofonos fejhallgatót, és a fülére szerelte.

- Bim-egység, Bam-egység! - mondta. - Itt a kormányzó!

- Igennnnn, korrmmánnnyzzzóó úrrr - felelte a duett. Kresht valahogy meglepte, hogy újra együtt hallja a két hangot. Hosszú idő telt már el azóta, hogy utoljára felcsendült az uniszónó. Vajon azért döntöttek így, mert Bim felismerte a pillanat ünnepélyességét? Vagy valamilyen más oka lett volna? Vagy talán csak úgy taláломra, minden különösebb ok nélkül határoztak így? Vagy mert Bim egyre tűnődőbbé és merengőbbé vált, egyre inkább elveszítve a stabilitását és az önállóságát?

- Meghoztam a döntésemet - jelentette be végre. Ám a sorsdöntő szavakat még mindig nem mondta ki. Vajon tényleg Bimre bízhatja ezt a roppant feladatot? Talán mégis ki kellene vennie a manőver ellenőrzését Bim és Bam kezéből, és utasítania az eltérítő különítményt, hogy manuálisan indítsák el a robbantást.

Nem. Jobb, ha Bimnél marad az irányítás, és szépen leellenőrzi, hogy minden vezérlőkapcsolata rendeltetésszerűen működik-e az üstökös pozícionáló rendszerével és a robbantórendszerrel egyaránt. Végtére is, a végső becsapódásnál vagy az „Utolsó Menedék” tervnél mindenképpen szükségük lesz rá. Akkor már jobb, ha hagyják, hogy a próbakört is ő fussa. Ha beállítják a kezdőrobbantás töltetét és az üstökös irányzékát, tizenkét óra áll a rendelkezésükre a robbantás végrehajtására. Ha valahol érintkezési hiba lépne fel, vagy maga a robbantás bizonyulna pontatlannak, van idő kijavítani a hibát, de akár úgy is dönthetnek, hogy egy oldalirányú tartalékrobbantással végleg eltérítik az üstököszt az Inferno útjából. Az utolsó fázisban, az üstökös feldarabolásánál már korántsem lesz így. Jobb, ha már most minden lehetséges módon letesztelik a rendszert. Ez volt a dolog könnyebbik része. A neheze még hátravolt.

És ha már most sem bízik meg Bimben, akkor mi lesz később?

- Ezennel utasítalak, hogy hajtsd végre a Grieg-üstökös terv szerinti eltérítő manőverét! - jelentette be, és a teremre síri csend telepedett. - Igenneiss, korrrmááányzóóó úrrr - felelte az uniszónó. - Tizzzenééegy perrrc ésss tizzzenhárommm mááásodperrrc múúlvaaa kezzzemmm a visszazámláláást. A robbantásss egy óórávalll késsőbbb követtkezzzikk beee.

- Köszönöm, Bim! Köszönöm, Bam! - mondta Kresh, majd levette a fejhallgatót, és a mellette álló székbe zuhant. - Az összes elfeledett istenekre! - sóhajtotta. - Mit tettem?

Fredda és Alvar kiléptek a Terraformáló Központ ajtaján. Alvart őszintén meglepte, hogy odakinn sötét éjszaka fogadta. Vajon mennyi ideje nem mozdult ki az irányítóteremből? Tizenkét órája? Másfél napja? Három napja? Tudta, ha kellőképpen összeszedné a gondolatait, vissza tudna emlékezni, hogy mikor ment be utoljára, és akkor kiszámolhatná, mennyi időt töltött benn.

De mi értelme lett volna? Vége volt, kinn volt, és más nemigen számított.

Fredda kézen fogta Alvart, és maga után húzta, el a Terraformáló Központ hideg sterilitásától, el a parkoló fágyos élettelenességétől, ki, a központot körülvevő hús, zöld pázsit közepére.

- Nézd! - mondta a nyugati égbolt felé mutatva. - Ott van.

Kresh döbbsen bámult az égre.

- A mindenit! - mondta. - Hát ő az! - Még sohasem látta a Grieg-üstökös. És most ott volt. Egy kövér aranygombóc a fekete égbolt közepén. Nem volt farka, a felszínéből sem látszott semmi, de ott volt. Olyan hihetetlennek tűnt, hogy ami odabent annyira közelinek és kézzelfoghatónak látszott, idekint szinte elveszett az égbolt végtelenjében. De tudta, hogy amerre néz, ott van az óriási, fényvisszaverő napernyő is, és hogy a most állónak tűnő üstökös valójában embertelen sebességgel száguld feléjük. Józanul gondolkodva teljesen természetesnek tűnt, hogy ahogy egyre közelebb kerül majd az Infernóhoz, úgy lesz egyre nagyobb és fényesebb is. Így, szabad szemmel nézve azonban kimondottan megdöbbsenőnek és ugyanakkor rémisztőnek találta a látványt.

Annyiszor látta már az üstökös a képernyőn, az eltérítő különítmény felvételeiről, látta a modellezett mását, a metszeteit, a felnagyított és kiszínezett részleteit, apró gömbként a szimulált pályaíven - de így, szabad szemmel még soha. Valahogy olyan megrendítő, olyan elképesztő volt így, első kézből, közvetlenül, a saját szemével megbizonyosodni afelől, hogy tényleg létezik, hogy nem szimuláció csupán, nem a számítógép kreálta absztrakció, hanem egy igazi repülő jég- és kőhegy, mely az ő parancsára most egyenesen a bolygó felé száguld.

Fredda elengedte Alvar kezét, és leült a fűbe. Alvar mellételepedett, karját letámasztva hátradőlt, és tovább nézte az eget. Bőrén érezte a fű nedves csiklandozását, beszívta a föld hűvös, tiszta illatát, és élvezte, ahogy a lágy esti szellő a tarkóját simogatja.

- Nézzük innen! - mondta.

Fredda fölé hajolt, és megcsókolta az arcát.

- Jó ötlet! - felelte apró, kecses nevetéssel. - Örülök, hogy az eszedbe jutott.

- Szóval, végre valahára egyet gondolunk - mondta Alvar. - Pedig már gondolkodni sem akarok. Belefáradtam. Belefáradtam a gondolkodásba és a döntésbe. De legalább vége van. Ha csak egy kis időre is.

- Csak egy kis időre - sóhajtotta Fredda. - De most pihenj egy kicsit! Aztán megnézzük, hogy ragyog fel az üstökösünk.

- Igen - felelte Kresh, és egy hatalmasat ásított. Érezte, amint hirtelen kiszalad belőle

minden feszültség, minden idegesség és aggodalom. Akármi lesz is a vége, meghozta a döntést. - Pihenek egy kicsit. De aztán látni akarom, amikor meggyújtják az üstökös alatt a kanócot.

Ám amikor a kövér csillag körül fellángolt a fénykoszorú, Alvar Kresh kormányzó mélyen aludt, és közben aprókat horkantott.

Davlo Lentrall kicsit közelebb furakodott az ablakhoz, de a tömeg azonnal vissza is nyomta. Végül feladta. Túlságosan sok ember próbált közelebb nyomakodni a túlságosan apró üvegdarabhoz.

A régi Davlo elvárta volna, hogy a többiek meghajoljanak és utat engedjenek előtte. A képükbe vágta volna, hogy ha ő nincs, most egyikőjük sem lenne itt, sőt ez az egész meg sem történe. Kinek van nála több joga ahhoz, hogy az ablak előtt álljon? De egyáltalán nem így érezte, és ez saját magát lepte meg a leginkább. Miféle joga lenne neki bármihez is?

Nekik viszont minden joguk megvolt, hogy egyenesben nézhessék végig a tűzijátékot. Ők mind, telepések és úrlakók, mérnökök és technikusok, úrmunkások és szakértők, elképesztő erővel és kitartással, éjt nappallá téve küzdöttek, hogy végrehajtsák a lehetetlent, hogy betartsák a teljesíthetetlen határidőt - és végül sikerült nekik.

Félrevonult hát, és elindult a hasonlóan zsúfolt raktér felé, ahol több hatalmas kivetítőt is felállítottak. Itt legalább volt rá egy halvány kis remény, hogy láthat valamit az egészből.

Amint azonban belépett a raktér ajtaján, a remény mindjárt megalapozottabbnak tűnt. A fő kivetítőn a Grieg-üstökös látszott, teljes életnagyságában. Ott volt hát, a hatalmas, idomtalan tömb, a fénylő jég- és kőgolyó, az űr fekete bársonyfüggönye előtt. Himlöhelyes arcát jótékonyan leplezte a ráboruló napernyő csillogó aranya.

Azelőtt hiú büszkeség dagasztotta volna a mellét, hogy mindez itt az ő műve. Most viszont, ha ránézett erre az irdatlan monstrumra, tudva, hogy ő volt az, aki megváltoztatta a sorsát, hogy neki és az őt körülvevő embereknek köszönhető, hogy a gondolatai legmélyén bujkáló kősz gondolatból ilyen dermesztően hatalmas valóság lett, amely most itt úszik az űr feketeségében, nem érzett mást pusztán félelemnél. Micsoda gőg és felfuvalkodottság! Hogy képzelet az ember, hogy megvan hozzá a tudása és a bölcsessége, hogy megvan hozzá a joga, hogy ilyen örületes mértékben szóljon bele a világmindenség sorsába?

A visszazámlálóra pillantott. Már nincs sok hátra. Csupán néhány másodperc.

Vajon tényleg meg tudják csinálni? Tényleg sikerülhet ezt a repülő hegyet az Infernóra lőni? Az egész terv olyan lehetetlennek, olyan örültnek és öngyilkosnak tűnt.

Hirtelen bekebelezte és kis híján összeroppantotta a hatalmas embertömeg. Pánikroham söpört rajta végig. Valaki az első sorból hangosan kántálni kezdett: - Húsz! Tizenkilenc! Tizennyolc! - Egy újabb hang csatlakozott hozzá, majd még egy, és még egy, míg végül az egész terem együtt harsogott. - Tizenhét! Tizenhat! Tizenöt! - kiáltotta a tömeg, minden számnál egyre hangosabban és hangosabban dörögve.

Mindenki számolt. Csak Davlo nem. Szívét összeszorította a félelem, a szégyen és a bűntudat. Nem működhet! Egyszerűen lehetetlen! El fogják pusztítani a bolygót! Meg kell, hogy állítsa őket! Hiba volt ez az egész! Egy szörnyű, rettenetes tévedés, amelyet soha többé nem lehet majd jóvátenni! Még hogy egy üstökösöt dobjanak egy élő világra? Nem! NEM! Ezt nem hagyhatja! Előrelendült, bele a tömegbe, és megpróbált előrenyomakodni, hogy tiltakozzon, hogy figyelmeztesse őket. De a tömeg túl szorosan ölelte, és túl hangosan

üvöltött. Egy lépést sem tudott megtenni, és nem hallotta a saját hangját sem. - Tíz! - kiáltotta az embertenger. - Kilenc! Nyolc!

De hát ez nem lehet! Ezt nem tehetik! A veszély, a kockázat túl hatalmas! Kaelor képe villant fel előtte, a haldokló Kaeloré, aki az életét áldozta, hogy mindez ne történhessen meg.

- Ne! - üvöltötte. - Ne! Hagyjátok abba!

- Hét! Hat! Öt! Négy!

- Könyörgöm! Állítsátok le! - ordította, de senki nem hallotta. - Én vagyok az, Lentrall! Tévedés az egész! Állítsátok le! - HÁROM!

- KETTŐ!

Davlo Lentrall visszahanyatlott. Karja, feje tehetetlenül, ernyedten csüggött alá. Az a nyavalyás gög és önteltség! Hogyan is képzelhette, hogy ő, csakis ő az, aki tisztán láthatja a megoldást?! Most megölte mindnyájukat.

- EGY!

- ZÉRÓ! - kiáltotta a tömeg.

- Zéró... - suttopta magában Lentrall kővé dermedten.

A kivetítőt mennyei ragyogás töltötte be. Mintha egy új nap született volna a Grieg-üstökös helyén. Egy hosszú csóva, egy ragyogó fény- és energianyaláb lövellt ki a robbanótöltet végéből, s a bonyolult és okos szerkezet egyenesen az új célpont felé fordította az üstököszt. Az Inferno gondosan megtervezett, pontosan kiszámított módon vonta magára végzetét. Egy lángolva izzó plazmacsóva dőfött az űr feketeségébe, és az üstökösre boruló aranyló napernyőn remegő borzongás hullámzott végig. Hatalmas kő- és jégdarabok szabdalták fel az ernyőt, ahogy az üstökösről leszakadva utat törtek maguknak az űr felé.

És az üstökös lassan megmozdult, hogy nekivágva új pályájának, beteljesítse frissen kijelölt sorsát. „Ne! - suttopta magában Lentrall. - Ne!” Meg kell, hogy állítsa ezt az örültséget. Neki kell odaérnie előbb. Vissza kell mennie az Infernóra, hogy megakadályozza a katasztrófát, amelyet ő zúdított a világra. De hogyan?

A lángolás elhalt, a fénynyaláb kialudt, és a termen örömujjongás, diadalkiáltás, lelkes tapsvihár söpört végig. Davlo Lentrall azonban mindebből semmit sem hallott. Csak a képernyőt bámulta, és nem látott rajta mást, mint egy irtózatos és halálos fegyvert, melyet ő fordított a saját világa felé.

„Mit tettem?” - sóhajtotta magában.

„Mit tettem?”

IV. RÉSZ

TÍZ NAPPAL
A BECSAPÓDÁS ELŐTT

16. FEJEZET

Cinta Melloy Depó káosz uralta utcáit róttá, óvatosan kerülgetve a forgalmat, mely bömbölve próbált magának utat törni a létező összes irányba, lehetőleg egyszerre. Ott van. Éppen előtte. A férfi maga mögé pillantott. Cinta gyorsan beugrott egy kapualj alá. Nem látta meg, ebben eléggé biztos volt. Eléggé, de nem teljesen. A férfi gyanakszik, ez nem kétséges. Ugyanakkor csak egy amatőr, ami kimondottan az ő malmára hajtja a vizet. Lentrall megállt, hogy felragasszon egyet a nevetséges kis plakátjaiból. Cinta nem vesztegette arra az idejét, hogy megnézzé, mi áll rajtuk. Különben sem akarta megkockáztatni, hogy közben szem elől téveszti az emberét. Többé-kevésbé így is tudta, miről szólnak. **ÁLLITSUK MEG AZ ÜSTÖKÖST! ÁLLITSUK MEG AZ ŐRÜLTSÉGET! TILTAKOZZATOK! HAGYJÁTOK BÉKÉN A BOLYGÓT! MA ESTE GYŰLÉS!**

Csupa értelmetlen ostobaság. Bármennyire is egyetértett a plakátok minden egyes szavával, tudta, hogy már minden késő. Átkozottul és reménytelenül késő. A kérdés már eldőlt. Cinta nem hagyta magát illúziókba ringatni. Tudta, hogy az üstökös már úton van. És ezzel nyilván Lentrall is tisztában volt. Mint ahogyan az emberek is. A gyűléseken nem is jelent meg más, csak Lentrall, néhány magányos és lepukkant fazon, no meg a kémek és informátorok csinos kis csapata, akiket - ha nem épp a telepes biztonságiaktól voltak - könnyen le tudtak nyomozni a titkos nyilvántartás alapján.

Akkor minek izzad Lentrall? Hacsak ez az egész ostobaság nem épp arra szolgál, hogy elterelje valami másról a figyelmet. De miről?

Lentrall megint hátranézett, Cinta pedig újra fedezékbe ugrott, legalábbis megpróbált láthatatlanná válni. Igazából azt sem tudta, miért követi ezt az embert. Egyszerűen kiszúrta az utcán, és ösztönösen a nyomába szegődött.

Még egy plakát. Cinta megrázta a fejét, és feladta. Sarkon fordult, és megindult vissza, arra, amerről jött. Erős kísértést érzett, hogy hivatalos megfigyelést rendeljen el Lentrall ellen, nála kevésbé feltűnő és sokkal képzetebb megfigyelővel. Ha lett volna elég embere, meg is tette volna. De olyan átkozottul sok embert kellett mostanában figyelni.

A kitelepítés maga legalább minden jel szerint rendben haladt. A nehézemelő, az építőbrigádok, a segédszolgálatok látszólag végtelen sora - a sürgősségi orvosi ellátás, a gépjárművek javítása és karbantartása, a becsapódás előtti terepvizsgálatok, a kitelepített embertömeg elszállásolása, élelmezése, egészségügyi ellátása - valamilyen, szinte hihetetlen módon mind a helyére került. Ez a Bim és Bam, akiket Kresh annyira ajnároz, tényleg értik a dolgukat.

De annyi minden más is történt, amelyek közül egyetlen egy sem tűnt a számára túlságosan ígéretesnek. Tonya Welton utasítására egy egész telepes biztonsági különítményt adott kölcsön a kitelepítési munkálatokhoz, és ő maga is azért utazott ide, Depóba, hogy személyesen felügyelje az embereit. De nem ez volt a lényeg. A telepes biztonságiak itt voltak ugyan, szemmel láthatóan dolgoztak is, ám mindeközben a másodlagos, titkos feladatukat is el kellett látniuk. Szemmel kellett tartaniuk a játék többi résztvevőjét, és mi tagadás, volt is mit megfigyelniük.

Az infernói rendőrség biztonsági emberei is itt voltak, éppen azért, hogy a telepes gárdát figyeljék, és ebben nem is volt semmi rendkívüli. A Kormánypalota téri fiaskó kavarta vihar végül is még mindig nem ült el egészen. A vasfejük is ott voltak mindenütt,

egyenruhájuktól feketéllett az összes utca és üzlet. Az egyik telepes megfigyelő még régi barátjukat, Norlan Fiyle-t is kiszúrta, amint nyíltan ki-be sétálgatott a vasfejúek helyi főhadiszállásnak kapuján. És persze ott voltak az újtörvényesek is, akik elszántan vezényelték saját kitelepítésüket a Shipping Street-i aprócska irodából. A telepes gárda egy rakás fotót készített Kalibánról, a törvények nélküliről, és persze magáról Prosperóról is - bár ez utóbbi, úgy tűnt, csak ritkán bukkant föl, és akkor is csupán rövid ideig maradt.

Meglehet persze, hogy mindegyiküknek csakis és kizárólag szép és nemes gondolatok jártak a fejében. Talán mind csak azon fáradoztak, hogy a tervnek megfelelően valódi paradicsommá változtassák az Infernót. De Cinta valahogy nem hitte, hogy csupán erről lenne szó.

A pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve.

Márpedig Cinta Melloy szentül meg volt győződve, hogy a városból legalább egyvalakit még csak véletlenül sem a jó szándék vezérel.

Simcor Beddle kinézett légikocsija ablakán, és elmosolyodott. Csinos kis tömeg várakozott odalenn, hogy köszöntse őt Depóba érkezése alkalmából. Sőt, ami azt illeti, egészen nagy ahhoz képest, hogy milyen kicsi a város, és mennyire távol esik a civilizációtól. Simcor Beddle három hete mást sem csinált, mint hogy ide-oda furikázott Hádész és Depó között. De valahányszor visszatért ebbe a porfészekbe, a tömeg mindig ugyanúgy várta.

„Hála Gildernnek! - gondolta magában. - Hála neki mindenért! Ez a fickó egyszerűen nélkülözhetetlen.”

De jobb, ha nem várakoztatja tovább a tömeget. Sietnie kell, hogy felkészüljön. Pontosabban fogalmazva, a robotoknak kell sietniük, hogy felkészíthessék őt.

A pilótarobot végrehajtotta az utolsó, leszállás előtti biztonsági ellenőrzést. Az egyik kísérőrobot kikapcsolta a biztonsági övét, egy másik pedig talpra segítette. Beddle kinyújtózta a tagjait, és az ülése mögé lépett. Ez volt a legnagyobb üres térség a légikocsiban. A két kísérőrobot lehámozta róla összegyűrődött utazóoverallját. Beddle a kocsis apró frissítőfülkéjébe lépett, és megvárta, amíg az egyik robot benyúl, és aktiválja a rendszert. A vízsugarak mintha életre keltek volna körülötte.

Persze, nem volt idő a teljes zuhanyprogramra, és sajnos a kocsis frissítőfülkéje sem rendelkezett számos olyan komfortfokozattal, melyek nélkül Beddle eleinte elképzelni sem tudta az életet, de aztán kénytelen volt beletörődni szomorú sorsába. Végül is ez a néhány másodperces zuhanymasszázs is új étellel töltötte fel. Aztán hagyta, hogy a langyos levegősugarak megszáriítsák a bőrét, majd ismét kilépett a főkabinba.

A kísérőrobotok egy pillanat alatt Beddle-re adták a vasfejúek hivatalos, szénfekete egyenruháját. Észbe se kapott, és már kész is volt. A díszgombjai ragyogtak, a csizmája tükörfényesen csillogott, tökéletesre kefélt frizurája feketén fénylett a hibátlanul beállított sapka alatt.

Az egyik robot elértartott egy tükröt, melyből a saját elégedett képe vigyorgott rá vissza. Végül is fontos volt, hogy mindig jó benyomást keltsen. Intett a másik robotnak, hogy nyissa ki a légikocsi oldalajtóját. Az ajtó kitérült, és Beddle mosolyogva lépett ki az éljenző tömeg elé.

Gildern is ott volt, egy alacsony emelvényről vezényelte a tapsot. A tömeg mögött pedig ott voltak az elmaradhatatlan kamerák, és a felvételek már mentek is minden közvetítő

csatornához, amelyre a vasfejűek rá tudták tenni a kezüket. Beddle csak mosolygott, majd lesétált a lépcsőn, és egyenesen a szónoki pulpitushoz lépett, nyomában a két kísérorobottal.

Biccentett egyet köszönetképpen Gildern felé, majd a tömeg felé fordult.

- Nos - szólalt meg dörgő hangon -, hát újra itt vagyok! - Kedélyes nevetés, pont, ahogyan várta. Majd az ég felé mutatott, és így folytatta: - Van azonban még valaki, illetve valami, ami pontosan idefelé tart. Még tíz nap, és a Grieg-üstökös is ideér. És addigra nekünk mind ki kell innen kerülnünk. Mi, a Vasfejűek Pártja, pontosan tudjuk, mekkora áldozatra kéri az Utópia régió népét. Persze, azt is tudjuk, milyen hatalmas lesz a jutalom, melyben az egész bolygó részesül majd. De bármekkora is ez a jutalom, nem igazságos, hogy éppen ti vagytok azok, akiknek meg kell érte fizetni. És mi gondoskodni fogunk róla, hogy ez ne is így legyen.

- Nem hinném, hogy Alvar Kresh kormányzó is így látná a dolgokat. Ami azt illeti, eljött-e egyáltalán Kresh, hogy meglátogasson benneteket a szükség óráján? És vajon eljön-e még egyáltalán, mielőtt az Utópia régió a semmivel lesz egyenlő? Igaz, megígérte, hogy mindegyikőtök kap majd egy kis anyagi segítséget a költözéshez. Ez mind szép és jó. De vajon elegendő-e? Nem! Mi, vasfejűek, készek vagyunk ennél sokkal többet nyújtani nektek. Gondoskodni fogunk arról, hogy az átmeneti lakhelyetek a lehető legjobb és legkényelmesebb legyen. És gondoskodunk arról is, hogy minden mozgatható vagyontok veletek mehessen, és nem csak a „legszükségesebbek”, ahogy azt Alvar Kresh ígérte!

És a szavak meg is hozták a kitörő éljenzést, melyre Beddle számított. Mit számít, hogy ha csak a felét is meg akarná tartani annak, amit ígért, csődbe jutna az egész párt? Mit számít, hogy a vasfejűek hozzájárulása a szállítás és az elszállásolás költségeihez olyan jelentéktelen, hogy szinte nem is számít? Mire mindez kiderül, az emberek túlságosan el lesznek azzal foglalva, hogy valamicskét rendbe szedjék az életüket, semhogy a politikai ígéreteket mérlegelgessék. És Beddle most hihetetlen mértékű politikai tőkét kovácsolhatott abból, hogy míg a kormányzó csak a nagyszabású tervecskéjét csinósígtatta, ő nem feledkezett meg az egyszerű emberek sorsáról sem.

Beddle megvárta, amíg az éljenzés magától is elül, s csak azután emelte csendre a kezét.

- De barátaim, ha valamit biztosan tudhatunk, az az, hogy az idő kegyetlenül rövid. Tehát míg hálás vagyok, hogy mind eljöttetek ide, remélem, nem bánjátok, ha rövidre fogom a beszédemet. Mert most mindannyiunkra kemény munka vár. Menjünk hát, és lássunk neki!

Ezen az utolsó fordulaton persze nem pontosan azt értette, amit az ember első hallásra gondolt volna, de a tömeg mindenesetre éljenzett, és hát mégiscsak ez volt a lényeg. Belemosolygott a kamerákba, integetett a népnek, és hagyta, hogy Gildern egy kisebb, nyitott oldalú földjáró felé terelje.

- Szép kis beszéd volt, uram - jegyezte meg Gildern.

- A célnak megfelelt - morogta Beddle kedvetlenül. Gildern bókja valahogy kizökkenetette a ritmusból. A dicsérő szavak sehogy sem illettek tanácsadója szájába. - Induljunk végre! Menjünk, ahová mennünk kell!

- Igenis, uram! Van néhány új hírem, amely talán számot tarthat az érdeklődésére.

A két férfi bemászott a kocsis hátsó ülésére, a sofőrrobot pedig beindította a motort. Beddle érdeklődve nézegetett ki az ablakon, ahogy a kocsis végighaladt a kisváros utcáin. Meglepte, milyen kevés előrelépés történt, amióta utoljára itt járt. A közlekedés maga volt a megtettesült káosz. Depó - a természetből kölcsönvett hasonlattal élve, ami igen népszerű volt manapság, hogy a terraformálás ilyen nagy divatnak örvendett - úgy nyüzsgött, mint egy megpiszkált hangyaboly.

Simcor Beddle elgondolkodva rázta a fejét. Furcsa volt arra gondolni, hogy akár még öt évvel ezelőtt is biztosan valami robotokkal kapcsolatos hasonlatot használt volna. „Sűrög-forog, mint egy robot”, vagy valami hasonlót. Más idők jártak, a dolgok megváltoztak. Ha nem is a nagy dolgokban, a furcsa kis apróságokban mindenképp.

Ő és Gildern azelőtt egyfolytában azon mesterkedett, hogy megtalálja valahogy a módját, miként iktathatnák ki a képből az újtörvényes robotokat, és hogyan szabadulhatnának meg végleg a telepesektől. Mert ezek ketten voltak a legfőbb zavaró tényezők, amelyek megakadályozták, hogy a világ visszazökkenjen a régi kerékvágásba, ahogy azt az úrlakók megszokták.

Manapság viszont egyre az járt Beddle fejében, vajon nem éppen az apró dolgok lesznek-e azok, amelyeket a legnehezebb lesz visszaállítani. Mert lehet, hogy a vasfejúeknek végül sikerül újraépíteni a régi világot, ahol nincsenek telepések, nincsenek újtörvényesek, és nincsen robotkorlátozás, de az emléküket vajon ki tudják-e törölni az emberek fejéből?

A régi időkben az inferniók csakis egyféleképpen tudták elképzelni a dolgokat: ha a robotokkal csináltatják. Ez volt mindenre a válasz. És kiválóan működött is. Most viszont több lehetőség is volt. De a problémát nem is annyira maguk az új lehetőségek okozták, mint inkább a tény, hogy léteznek más lehetőségek, más válaszok is, amelyek éppen olyan jól működhetnek. Néhány évvel ezelőtt az emberek el sem tudtak volna képzelni másmilyen életet. Ma a kizárólag robotmunkán alapuló élet csak egy volt a számos más lehetőség közül. Hogyan lehetne ezt visszaváltoztatni? Különösen, amikor néhány félrevezetett szerencsétlen, aki híján volt minden jó ízlésnek és helyes ítélőképességnek, kimondottan élvezetet talált abban, ha maga végezhetett el valamit, és ráadásul még a telepések társaságát is szívesen vette.

Még ez az újraéledt érdeklődés a természetes világ iránt is bomlasztóan hatott. A robotok, a szolgáló robotok éppen azért voltak, hogy puha vánkost tegyenek az ember alá, sőt egyfajta selyemgubóban ringassák őt, távol tartva tőle a világot - gyakran a szó legszorosabb értelmében véve. Az ember teljes mértékben kielégítő életet élhetett akár anélkül is, hogy kitétte volna a lábát a házából - már ha a robotjai rendszeren végezték a dolgukat. Még a legprimitívebb kommunikációs rendszer is feleslegessé tette az utazást, a közvetlen üzletkötést, sőt még a baráti látogatásokat is.

Ma viszont az emberek ki vannak téve a természetnek - nemcsak ideológiai, de gyakorlati értelemben is. És néhányuknak - sőt, ami azt illeti, meglehetősen sokuknak - ez még tetszik is.

Az jutott eszébe, hogy leszámítva azt a csekély időt, amit egyik helyről a másik helyre való utazással töltött, évek óta nem is tette ki a lábát a szabadba. És soha nem ment csak úgy ki. Valahol belül egy aprócska része, egy rég elfeledett, lelke legmélyére száműzött része, hirtelen arra vágyott, hogy most rögtön kipattanjon a kocsiból, hogy egypár lépést tegyen a saját lábán, hogy nekivágjon, és csak menjen, menjen a látóhatár felé, és még azon is túl. Meglebbent a szél, és valami közeli patak édes-hús illatát sodorta a kocsiba. Egyszerre mindent elsöprő vágyat érzett, hogy megkeresse azt a patakot, lerántsa a csizmáját, és belelógassa a lábát a hús vízbe.

A földjáró nagyot zökent egy buckán, és Simcor Beddle szemét hunyorítva magához tért végre. Micsoda zagyvaság! Még hogy ő, Simcor Beddle csupasz lábbal ücsörögi egy patak partján? A puszta ötlet is képtelenség. Beddle elhessegette fejéből a furcsa gondolatokat, a szinte már bizarrnak mondható képeket. Eddig még soha nem rohanták meg ilyen örült kényszerképzetek.

De ha neki egy néhány perces út a leszállópályától az irodáig elég volt, hogy ilyen gondolatok szülessenek benne, miért csodálkozik, ha mások is kíváncsiak a külvilágra?

- Gyerünk már! - röffent oda Beddle a sofőrrobotnak. - Haladjunk már! Mi tart ennyi ideig?

- Túl nagy a forgalom - jegyezte meg Gildern. - Több a munka, mint gondolná, uram. Rengeteg szállítási művelet folyik az Utópia régióban, és mindnek Depó a központja. A kitelepítés hatalmas vállalkozás. Ahhoz képest, hogy állítólag ez a bolygó elmaradottabbik fele, hihetetlen mennyiségű nehézgéparút, háztartási ingóságot, és csak az Úr tudja, mi mindent kell még összecsomagolni és elszállítani.

Beddle mindezt maga is nagyon jól láthatta, csak ki kellett néznie a kocsiból. Mindenütt ugyanaz ment. Robotok szereltek szét és csomagoltak el mindenféle gépet, eszközt, felszerelést. Egész épületeket bontottak szét, földjáró teherszállítókat és légikocsikat pakoltak össze.

- Nem is képzelné, micsoda változások történtek itt az elmúlt hónapban - folytatta Gildern. - Ön sokszor csak ki-be szállt, nem is láthatta, mi folyik a városban. Én kezdettől fogva itt vagyok, és mindent végignéztem. Hihetetlen, hogy ezek mennyit dolgoznak.

De ezt Beddle maga is látta. Ugyanannyi szállítmány jött be, mint amennyi kiment, legalábbis első látásra úgy tűnt. Légijárművekkel darabokban hozták ide a szállítóberendezéseket, és itt rakták össze őket. Egész lakónegyedeket húztak fel az emberi munkavezetőknek, és egy rakás javító- és karbantartóközpontot a robotok seregének és a várost megrohanó légikocsirajnak. Egy hatalmas földjáró dübörgött el mellettük, és Beddle-nek egész közel kellett hajolnia Gildernhez, hogy a fülébe ordíthassa, amit mondani akart.

- És mi van azzal a másik üggyel?!

- Majd az irodában!! - üvöltötte vissza Gildern. - A zaj nem elég biztos fedezék! Szájról olvasók is lehetnek a közelben!

Beddle egyetértően bólintott. Az elmúlt évek bonyolult és végtelenbe nyúló politikai csatározásai során nem ez lenne az első alkalom, hogy valamelyik fél képzett szájról olvasókat vet be a többiek ellen.

Végre hézag nyílt a szinte tömött forgalomban, és az apró, nyitott földjáró kocsik fokozatosan gyorsulni kezdett. Lassan átjutottak a város külterületi részein, és belekeveredtek abba a nyüzsgő, kavargó, de kétségkívül szervezett káoszba, mely Depó belvárosának mondta magát.

Egy robotcsapat sietett el mellettük. Mindegyikük akkora ládát cipelt a hátán, amekkora ő maga. Ahhoz a technikai csoporthoz tartoztak, amely az üstökösbecsapódáshoz fűződő tudományos kutatások részeként épp egy kísérleti rakétavető-sorozat kipróbálásához készülődött. Furcsa, mekkora felfordulást csapnak egy sima tesztelés körül - gondolta magában Beddle. Bár kétségtelen, hogy rengeteget lehet tanulni egy ilyen becsapódásból. A tervek szerint egy egész rakás föld alatti, repülő vagy éppen pályára állított érzékelőt vetnek be. A nagy része persze nyilván megsemmisül majd a becsapódáskor, de a pusztulás módja is sok mindent elárulhat a tudósok számára.

A földjáró keresztülvágott a város központján, át a túloldalra, míg végül meg nem állt egy meglehetősen mókás kinézetű hordozható épület, egy tíz méter magas és húsz méter átmérőjű, rikító narancssárga félgömb előtt. Ránézésre úgy tűnt, felépíteni sem volt sokkal bonyolultabb, mint amilyen a szétszedése lesz majd. Beddle körülnézett. A környék tele volt hasonló szerkezetekkel, melyek vidáman pompáztak a szivárvány összes színében. Úgy látszik, nemcsak a vasfejúeknek volt szüksége átmeneti főhadiszállásra Depóban.

Gildern és Beddle kikászálódta a földjáróból, és az épület bejáratához léptek. A letapogató rendszer egyetlen másodperc alatt visszaigazolta mindkettőjük személyazonosságát. Már hallották is, amint a nagy teherbírású zármechanizmus kiold, és egy robot odabentről kitárta előttük az ajtót.

Simcor belépett, de mindjárt meg is állt a letapogatórendszer előtt. Sima felületű, csillogó metálszürke kockaszerkezet állt a talapzatán, világosan és egyértelműen megjelölt gombokkal és kijelzőkkel. A hátuljából fekete páncélkábel futott a külső kamerát rejtő, szintén páncélozott dobozhoz.

- Telepes gyártmány - jegyezte meg, hangjában nyilvánvaló nemtetszéssel.

- Igen, uram, az - felelte Gildern a szégyenkezés legkisebb jele nélkül. - Nem bízom a robotikus érzékelőberendezésekben. Mindig fönáll a lehetőség, hogy valaki, aki ért a robotok manipulálásához, meggyőzi a robotrendszert, hogy valamilyen elsőtörvényes oka van arra, hogy beengedje őt.

Beddle bosszúsan méregette másodhegedűsét. Szóval, Gildern a biztonság nevében hajlandó ilyen felháborító eretnekségre, és az ellenséggel való kereskedést egyáltalán nem tartja méltóságán alulinak. Hát ehhez azért lenne egy-két szava, de most sem a hely, sem az idő nem alkalmas erre. Más dolgokkal kellett most foglalkoznia. Szó nélkül követte hát biztonsági főnökét egy belső ajtón keresztül az irodájába.

A helyiség teljesen dísztelen volt és meglehetősen komor. Semmi személyes nem volt benne. Se egy családtagot ábrázoló fotókocka, se egy dísz tárgy, semmi, ami akár csak egy parányit is elárult volna Gildern személyiségéről. Nyilvánvalóan olyan valaki irodája volt ez, aki csak táborozik itt, és nem itt él.

Persze, Gildern irodája odahaza, a vasfejúek főhadiszállásán sem volt kevésbé puritán jellegű, jutott eszébe Beddle-nek. Hisz egy rendetlen, telezsúfolt iroda sohasem lehet elég biztonságos.

A bútorzat sem volt túlzottnak mondható, egyetlen asztal és két szék állt benne, melyet a többség talán elég kényelmesnek talált volna, Beddle mércéjéhez mérve azonban kimondottan spártainak tűnt.

- Egy órával ezelőtt teljes poloskaellenőrzést tartottam, személyesen - hangsúlyozta Gildern. - Az iroda minden számítás szerint elég biztonságos ahhoz, hogy megvitassuk a másik ügyet.

- A másik ügy... - ismételte meg Beddle. - Ha teljes biztonságban vagyunk itt, mi szükség még mindig erre a ködösítésre? Nevezük nevén a gyereket, az újtörvényes robotok kiirtásáról van szó, ugyebár?

Ha volt valami, amit a vasfejúek igazán veszélyesnek tartottak, az az újtörvényesek állandó jelenléte volt. Az olyan robot, amely nem állt teljes mértékben a Három Törvény irányítása alatt, sokkal nagyobb eretnekségnek számított, mint ha valaki telepes gyártmányú szerkezetet használt, vagy közvetlenül kereskedett a telepeseikkel. A telepések idegenek voltak, nem ide tartoztak, ők voltak az ellenség. De ha valaki szóba állt velük, tisztában volt a kockázatokkal és a veszélyekkel. A robotok voltak viszont az űrlakó életforma védőbástyái, a vasfejú filozófia sarokpillérei. Ha az inferniak akár csak a legkisebb mértékben is hozzászoknak az olyan robotokhoz, akik nem áldozzák fel önmagukat kérdés és gondolkodás nélkül az emberek érdekében, akik képesek kétségbe vonni egy parancsot, vagy a saját terveik szerint cselekedni, nos, akkor - Beddle ebben teljes mértékben bizonyos volt - a rothadás beeszi magát a gyökerek közé. Ha az emberek nem bízhatnak meg teljesen a robotokban, akkor már egyáltalán nem szabad bennük megbízniuk. A robotok végül is

erősebbek, gyorsabbak és sebezhetetlenebbek az embernél. Sőt, egyes robotok bizonyos tekintetben még intelligensebbek is. Ha a Három Törvény védelme nem létezik többé, az embereknek minden okuk megvan arra, hogy féljenek a robotoktól. Legalábbis ez volt Beddle hivatalos magyarázata arra, hogy miért kell végleg megszabadulni az újtörvényesektől, amikor erről a témáról tartott beszédet.

Volt persze egy másik, személyesebb oka is. Az újtörvényesek ugyanis egyszerűen óriási veszélyt jelentettek a vasfejúek hatalmára. A „több és jobb robotot” elvet mindaddig veszély fenyegette, amíg csak egy valaki is látott a dolgokra más alternatívát.

Ha viszont nincsenek újtörvényesek, nincs újtörvényes-probléma sem. Ezért keresték Gildern és az emberei égre-földre Valhallát, az újtörvényesek titkos városát, jóval korábban, mint hogy ez az egész üstökös-dolog egyáltalán felmerült volna. De a kutatás sohasem járt eredménnyel.

De most, most végre megváltoztak a dolgok. És Beddle alig várta, hogy hallhassa, mennyire.

- Rendben - mondta Gildernnek. - Halljuk, mit hozott?

- Újabb darabjai kerültek elő a kirakónak, uram. Mint azt ön is tudja, sohasem lehetett közvetlen módon keresni Valhallát. Amint valaki kutakodni kezdett, az újtörvényesek máris lezártak minden csatornát. Ráadásul kódoltak minden távolsági hiperhullámú vonalat, és mind ez ideig egyetlen egyet sem sikerült feltörnünk. A hiperhullámú jeleket egyébként is nehéz pontosan bemérni. Ha azonban elég jel áll a rendelkezésre, bizonyos statisztikai elemzést végezhetünk belőlük. És hát az utóbbi időben akkora a forgalom, hogy egész szépen sikerült előrehaladnunk. És ott van a fizikai forgalom növekedése is. Az újtörvényesek éppolyan keményen és sietve dolgoznak, hogy időben sikerüljön a kitelepítés, mint mindenki más. Ami nemcsak a jelforgalmat, de a légikocsik, földjárók és szállítóeszközök forgalmát is megnöveli. És persze elmarad a szokott óvatosság is. Hiszen mi értelme van egy olyan várost rejtegetni, amely hamarosan úgyszólván elpusztul. Egy szó mint száz, most sokkal több adat áll rendelkezésünkre, mint valaha, és persze, közelebb is vagyunk itt a tűzhöz. Nem is beszélve arról, hogy annyi robotot és felszerelést szerzünk innen, helyből, amennyit csak akarunk.

- És van valami eredmény? - kérdezte Beddle.

- A lehető legjobb - felelte Gildern. - Teljes bizonyosságot nyertünk, hogy Valhalla valahol az első és legnagyobb üstökösdarab közvetlen becsapódási területének közepe fekszik. Vagyis teljes mértékben elpusztul.

- De hát ezt gyakorlatilag eddig is tudtuk. És minthogy az újtörvényesek elég nyilvánvalóan a teljes kitelepítésre készülődnek, nem látom, mi a jó abban, ha az üstökös elpusztít egy amúgy is üres várost. - Tulajdonképpen semmi. De nézzen csak körül! Nézze meg Depót! - Miért? Mi van vele?

- Depót is ki fogják telepíteni, de még soha nem volt itt ennyi ember és robot, mint most. Az emberek tudják, hogy Depó el fog tűnni az Inferno felszínéről, de egyelőre semmi veszély nem fenyegeti itt őket. Ugyanakkor annyi itt a munka, hogy mindenkire szükség van, hogy el tudják végezni.

- Mire akar kilyukadni?

- Arra, hogy a forrásaink is megerősítették, hogy az újtörvényesek lassan mind ideszivárognak a régi tartózkodási helyeikről. Kiváltják a munkaszerződésüket, bezárják az üzleteiket, és akárhová is mennek, mind Depón haladnak keresztül. Becsléseink szerint az újtörvényesek kilencven százaléka itt van, a környéken.

- És maga úgy véli, hogy innen rohannak haza, Valhallába, hogy segítsenek menteni, ami menthető. Na és? Aztán úgyis el kell, hogy menjenek onnan, mielőtt rájuk zuhan az üstökös.

- Ez igaz. Nekünk viszont nincs más dolgunk, mint hogy még az üstökösbecsapódás előtt megtaláljuk Valhallát, és akkor pusztítsuk el, amikor még mindenki ott van. És én úgy látom, hogy most mindkét dolog elérhetőbb, mint gondolná, uram. Ráadásul igen valószínűnek tartom, hogy mindkettőt ön végezheti el, személyesen.

- Hogyan? - kérdezte Beddle, ám ebben a kis szócskában benne volt a világ összes mohósága és türelmetlensége.

- Ami az első részt illeti, Valhalla megtalálásának a problémáját, az innen induló mérhetetlen légi, földi és hiperhullámú forgalmat képesek vagyunk bemérni. A végcél, illetve a visszafelé induló forgalom lenyomozása viszont már gondot okoz. De ha lenne egy mobil követőállomásunk a megfelelő felszereléssel, ki tudnánk szűrni a szándékosan hamis nyomokat és az idegen jeleket.

- És mit csinálnék én egy mobil követőállomással?

Gildern lázas mohósággal hajolt közelebb Beddle-höz.

- Nagyon egyszerű. Felszereltük a távolsági légikocsimat a megfelelő követőberendezéssel. Olyan robotokat adunk maga mellé, akik ismerik a rendszert, és tudják, hogyan kell a munkát összehangolni az itteni bázisállomással. Röviden, arról van szó, hogy megmondjuk a légikocsinak, hova vigye magát, ott a berendezés elvégzi a megfelelő méréseket, és már mehetnek is tovább a következő helyszínre. A terv szerint maga amúgy is végiglátogatná a távoli, eldugott kistelepüléseket is. És ez nekünk nagyon is jól jön. Kiszállnak valahol, maga elmondja a beszédét, a robotok közben lenyomozzák az adott hely forgalmát, aztán mennek tovább, és tovább, és tovább. Így hamarosan annyi adatot gyűjthetünk, amelyek segítségével már könnyedén bemérhetjük Valhallát, számításaim szerint akár mindössze öt-nyolc kilométeres tévedéssel. És ennek már elegendőnek kell lenni.

- Elegendőnek mihez? - kérdezte Beddle.

Gildern már épp nyitotta volna a száját a feleletre, amikor a föld egyszerre megrázkódott alattuk, és az épület úgy elkezdett csörögni, zörögni, remegni, hogy egy pillanatra úgy tűnt, az egész a fejükre omlik. A levegő, látszólag a semmiből, hirtelen megtelt porral. Aztán egy távoli dörrenés, valami tompa moraj, majd megint minden elcsendesült.

Gildern nyugtatóan intett.

- Nincs semmi vész - mondta higgadtan. - Láthatja, hogy a robotjaink sem törték kezüket-lábukat, hogy megmentsenek minket. De hogy a kérdésére feleljek, elegendőnek pont egy ilyenhez. Egy rókalyukbombához. Egy szeizmikus mélységmérőhöz.

- Rókalyukbomba?

- Elég sokat szereltek fel belőlük errefelé. A tudósok, amennyire csak lehetséges, igyekeznek még a becsapódás előtt minél több földtani adatot összegyűjteni a környékről, hogy minél jobb előrejelzést adhassanak a becsapódás hatásairól. A robbantások szeizmikus rengéseket idéznek elő. Maguk a bombák persze gondosan kalibrálva vannak. Rendkívül ügyes kis szerkezetek ezek. Beássák magukat a földbe a megadott mélységig, és az előre meghatározott időpontban felrobbantják magukat. A robbanás okozta rezgéseket aztán több fogadóállomásról is megméri, és a rezgések változásából következtetni tudnak arra, hogy milyen föld- és kőzetrétegeken haladt át. Elég drasztikus egy módszer, de legalább gyors, és különben is, mit számít, ha az üstökös amúgy is mindent elpusztít a környéken? Abban gyakorlatilag biztosak vagyunk, hogy Valhalla valahol a föld alatt van. Ha sikerül a

közelében elhelyeznünk egy rókalyukbombát, a rengéshullámok lerombolják az egész várost, és mindenkit megölnék, aki bentragadt. Négy vagy öt olyan kutatócsoport van, aki jelenleg ezzel az eszközzel dolgozik. Hát én is alakítottam egy ilyen ál-kutatócsoportot. Akkora a felfordulás most, hogy mindjárt itt az üstökös, hogy gond nélkül megkaptam a szükséges engedélyeket. Csináltunk is már három mélységmérést, előre bejelentettük az időpontjukat, jelentéseket készítettünk az eredményekről, satöbbi. A törvény szerint csak egy-két órával a robbantás előtt vagyunk kötelesek bejelentést tenni. Semmiféle szabályt nem fogunk megsérteni.

- Hát az meg hogy lehet?

- Az újtörvényeseknek nincs törvényes státuszuk. Szaknyelven szólva, csupán elhagyott magántulajdonnak számítanak, s mint ilyeneknek, természetesen nem lehet saját magántulajdonuk sem. Soha nem nyújtottak be igényt Valhallára, hogyan is teheték volna, amikor nem is tudja senki, hogy hol van egyáltalán.

Beddle türelmetlenül bólintott. Jól ismerte már ezeket az érveket.

- Igen, igen, nem kell meggyőznie semmiről. De ne legyen naiv! Ez a jogi vita még nem lezárt ügy. Valami alsóbbrendű bíróság ugyanis úgy rendelkezett, hogy lehet saját földjük. Ha végül a bíróság a mi javunkra is dönt, és törvényesnek ítéli azt, amit tettünk, a dolog akkor is bajt hoz a fejünkre. - Egy pillanatra elhallgatott, majd elmosolyodott. - Mindazonáltal, ha ez azt jelenti, hogy sikerül megszabadulnunk majdnem az összes újtörvényestől, nos, akkor minden kellemetlenséget hajlandó vagyok vállalni. Lehet, hogy magas lesz az ár, de akkor is jó vásárt csinálunk. - Hátradőlt a székén, és elgondolkozott. - És maga szerint mindez valóban megvalósítható? Van valami elfogadható esély a sikerre?

- Igen, uram. Persze, nem sérteném meg az ön intelligenciáját azzal, hogy azt állítom, biztos a siker, de szerintem meg lehet csinálni.

Simcor Beddle elgondolkozva nézett másodparancsnokára. A terv kockázatos, ehhez semmi kétség nem fér. Bizonyosra vehető, hogy előbb-utóbb rájönnek az igazságra.

De vajon tényleg olyan nagy baj ez? Sokan vannak a politika színpadán, akik valóságos megváltásnak vennék, ha megszabadulhatnának végre az újtörvényesektől. Ha a vasfejűeknek is kell elvinni érte a balhét, végső soron mégiscsak övük lesz az érdem is.

Különbén is, hogyan fordíthatna hátat ennek a nagyszerű lehetőségnek? Ilyen csak egyszer adódik az életben. Gildern ezüsttálcán kínálja neki az álmai megvalósulását. Hogy mondhatna nemet? Miért mondana nemet?

Áthajolt az asztalon, és Gildern képébe vigyorgott.

- Nemcsak hogy meg lehet, de meg is fogjuk csinálni.

Norlan Fiyle is mosolygott, ahogy a vékony válaszfal mögött hallgatózott. Jadelo Gildern ritkán hibázott, de ha mégis, akkor óriásit. Lehet, hogy a szomszéd szobát alig egy órája poloskátlanították, de mi haszna, ha egy szorgalmas, odaadó beosztott, akinek jó a füle, és jó oka van neheztelni, itt ül a fal másik oldalán, amely inkább a szállíthatóságáról, semmint a jó hangszigeteléséről híres.

Mindent hallott. És több oka volt arra, hogy beszéljen és cselekedjen, mint hogy hallgasson.

Simcor Beddle holnap reggel indul jószolgálati körútjára. A következő két napban négy szereplése lesz négy kisvárosban. Mindenhová pontos menetrend szerint fog megérkezni.

Az ötödik helyszínen azonban hiába várják majd.

17. FEJEZET

A készenléti kommunikációs rendszer berregője már megint bekapcsolt. Pherlan Bukket rendőrfőnök boldogtalanul nyitotta ki fél szemét, és az ágya melletti órára sandított. Még csak hét óra. Ahhoz volt szokva, hogy legalább nyolcig aludjon. Sőt, ha lehet, még tovább is. Egy hónappal ezelőtt az ilyen dolgok még nemhogy megestek néhanapján, de mondhatni, ez volt a rutin. Egy hónappal ezelőtt még a legtöbb kellemes dolog rutinnak számított. Most viszont semmi sem volt kellemes. És semmi sem volt rutinszerű.

Egy hónappal ezelőtt Bukket rendőrfőnök még szerette a munkáját. Főként azért, mert ő volt az egyetlen, aki ezt csinálta. Pherlan Bukket volt ugyanis a felelős a törvény és a béke fenntartásáért Depó városában. Legalábbis egy hónappal ezelőttig, amikor még amúgy sem háborgatta soha semmi a törvényt és békét Depó városában.

Most viszont korántsem ez volt a helyzet. Állandóan jött a riasztás, éjjel-nappal, minden órában. Az esetek többségében szerencsére beviharzott az Egyesült Infernói Rendőrség, és átvette az ügyet, mint ahogy egy hónappal ezelőtt is tették, amikor kisöpörték őt a saját irodájából, és maguk foglalták el azt.

Persze, azzal a felkiáltással törtek be és vették át a hatalmat, hogy Bukketnek nincsenek meg a megfelelő forrásai, hogy megbirkózzon a felmerülő problémákkal. De akkor is, az egész helyzet olyan megalázó volt!

Ingerülten csapott rá a berregőre, és felkapta a mikrofont.

- Itt Bukket parancsnok... - mondta, leplezni sem próbálva a hangjából szűrődő álmodóságot. - Ki az, és mit akar?

- Itt a Depói Légiforgalmi Irányítóközpont - felelte egy robothang. - Vészjelzést kaptunk a várostól körülbelül háromszáz kilométernyi távolságból.

- Akkor meg miért engem hív? - kérdezte Bukket. - Az már nem az én körzetem.

- Tudom, uram. Azért hívtam önt, mert így szól az állandó érvényű parancsom. Küldöm a részleteket. Ha elolvassa a készenléti kommunikációs rendszer képernyőjéről, meg fogja érteni.

Bukket bosszúsan rázta a fejét. Annak idején az állandó érvényű parancsnak legalább volt értelme. Bekapcsolta a készenléti rendszert...

És három másodperc múlva már két dolgot is biztosan tudott. Az első az volt, hogy a Depói Légiforgalmi Irányítóközpont robotja ezúttal nagyon is jól tette, hogy felhívta őt.

A második pedig, hogy ez egyszer kimondottan boldog lehet, hogy az ügyet az infernói rendőrségre testálhatja.

A sürgősségi hívás épp akkor futott be Donald-111-hez, amikor Kresh kormányzó és dr. Leving az asztalhoz telepedett, hogy elköltse vacsoráját a téli rezidencia étkezőjében.

Donald rendszerint nem sokat törődött a kormányzó étkezési szükségleteivel, mint ahogy általában maga a kormányzó sem, ám a ma esti vacsora kivételesnek számított. Donald megítélése szerint ugyanis nagy valószínűséggel hosszú időre ez lesz az utolsó alkalom, hogy a kormányzó és a felesége civilizált körülmények között, együtt ülhet le az étkezőasztalhoz. Mindketten végtelen órákat töltöttek az üstökösbecsapódás előkészületi munkálataival, ami kétségtelenül csak még rosszabb lesz, ahogy az üstökös egyre

közeledik. Dr. Leving ragaszkodott ahhoz, hogy a kitelepítési segély egy szerény hányadát különítsék el az álrobotok számára, amivel különösen sok munkát osztott magára - és ami azt illeti, mindannyiukra. Pedig Donald igen kétségesnek találta a vállalkozás hasznos voltát. Hiszen a világnak csak a javára szolgál, ha megszabadul az utolsó újtörvényestől is.

Ám bármennyire zsúfoltak is voltak az elmúlt napok, és bármennyire az lesz a hátralévő idő is, mind semmi ahhoz képest, amire az üstökösbecsapódás után számíthatnak. Ez volt az utolsó lehetőségük arra, hogy egy kis időt egymásra szánjanak, és pihenjenek, kikapcsolódjanak, ha csak néhány órára is. Donald ezért úgy határozott, hogy a ma estének tökéletesen kell sikerülnie. Személyesen gondoskodott az elegáns terítékről és asztaldíszítésről, a gyertyákról, az aláfestő zenéről, a menü összeállításáról, sőt az elkészítéséről is. A kormányzó és dr. Leving reakciója, amint átlépték az étkező ajtaját, minden reményét felülmúlta. Mindketten meghittten mosolyogtak, hosszú napok óta először. Az elmúlt hetek minden gondja s aggodalma egy csapásra elillant az arcukról.

- Ez csodálatos, Donald - mondta dr. Leving, miközben férje az asztalhoz segítette. - Igazán figyelmes tőled!

- Szép munka - jegyezte meg a kormányzó, amint ő is elfoglalta a helyét. - És a legjobb estét választottad.

- Mindketten igazán kedvesek! - mondta Donald. Épp azon volt, hogy jelezzen a konyhának, hozhatják az első fogást, amikor beérkezett a hívás.

Donald a másodperc töredéke alatt fogadta és dekódolta a jelet. Már megint egy sürgősségi audióhívás. Hetek óta egymást érik az ilyenek.

Egy pillanatra arra gondolt, maga veszi át az üzenetet, vagy egyáltalán nem is válaszol rá. Ám a kormányzó ez irányú utasításai világosak voltak, és egyértelműek, ráadásul az elmúlt napokban többször meg is erősítette őket. Donaldnak tényleg nem volt más választása. Egy árnyalatnyit elhalványodott a tekintete, ami talán leginkább a megadó sóhaj robotváltozatának felelt meg, és beletörődött a megváltoztathatatlanba.

- Uram, szörnyen sajnálom, de sürgősségi hívás érkezett! A hívás kódolt, a hívó fél ismeretlen.

- A fene vigye el! - dünnyögte Kresh bosszúsan. - Hát már sosem hagynak békén? Dekódold, Donald! Akármi legyen is az, jobb, ha most mindjárt túlesünk rajta. Nyilván csak egy újabb gazda, aki nem hajlandó megválni a földjétől.

- Igenis, uram! Kódolás vége... és... most.

- Itt Kresh! - mondta a kormányzó. - Azonosítsa magát, és mondja el, milyen ügyben hívott!

- Uram! - felelte egy roppant ideges hang. - Én... én igazán nem akartam, hogy egyenesen önhöz kapcsoljanak. A sürgősségi irányítás döntött így. Én igazából Justen Devray parancsnokot próbáltam elérni.

- Maga a bolygó kormányzójával beszél, nem a híváskezelő központtal! Kivel beszélek? - kérdezte Kresh morcosan.

- Ó! Ööö... én... Bukket rendőrfőnök vagyok Depóból. Őszintén, uram, tényleg a sürgősségi kódolórendszer kapcsolt önhöz!

- Ami azt jelenti, hogy a dolog egyenesen hozzám tartozik. Szóval, mi a helyzet?

Rövid csend, aztán egy hangos nyelés.

- Simcor Beddle légikocsija lezuhant, uram. Legalábbis minden jel arra mutat. Először eltűnt a Depói Légiforgalmi Irányítóközpont szeme elől, aztán pedig megszólalt a vészjelző. És, ööö... a vészjelző nem mozdul, a jel az elsődleges becsapódási övezet közepéből

érkezik.

- A mindenségit! - pattant fel Kresh. - Elindult már a felderítő- és mentőosztag?

- Négy perccel ezelőtt. Úgy öt perc múlva ott kell, hogy legyenek. Tudom, hogy önöknél most este van, de itt még csak kora reggel. A nap húsz percen belül fel sem kel, és a terep is szörnyen nehéz, ezért...

- Ezért valószínűleg napkeltéig le sem tudnak szállni. Jól van. Küldjön el minden rendelkezésre álló adatot ugyanennek a frekvenciának az adattovábbító melléksávján! Köszönöm a jelentést! Ha szükséges, csak jelentkezzen! Azonnal kapcsolni fogják. Vége. - A kormányzó egy torokvágó mozdulattal jelezte Donaldnak, hogy kapcsolja ki a vonalat.

- A fenébe! - morgott Kresh. - A franc essen bele! Valaki megpróbálta kicsinálni Beddle-t. Fredda arcából minden vér kifutott.

- Honnan veszed? - tiltakozott hevesen. - Baleset is lehetett. Talán valami műszaki rendellenesség. Vagy a pilóta hibázott.

- Te mit gondolsz, Donald? - kérdezte a kormányzó.

- Nem hinném, uram. Minden járművön megelőző védelmi rendszer biztosítja az emberek biztonságát. A légi járművek gépi meghibásodásának esélye rendkívül alacsony. És annak sincs sokkal több esélye, hogy a pilóta hibázott, már ha robot vezette a légikocsit.

- És Simcor Beddle semmi szín alatt nem repülne egyedül - tette hozzá Kresh. - Még ha tudná is, hogyan kell elirányítani egy légikocsit, amit erősen kétlek, akkor is ellenkezne minden alapelvvel, hogy bármi olyat tegyen, amit egy robot is elvégezhet.

- De azért, ugye, nem lehetetlen, hogy baleset volt? - nyögte Fredda. - Szent ég! Ugyanaz a politikai zűrzavar, mint amikor Grieg meghalt. Nem tudom, képesek lennének-e még egyszer talpon maradni egy ilyen helyzetben. - Mi van, ha... ha a dolgok tényleg a lehető legrosszabbul sülnék el? A vasfejűek nyilván a kormányt okolják majd, talán személyesen Alvert. Hacsak nem a telepésekre kenik az egészset. A vasfejűek fegyverrel válaszolnak majd, ez szinte biztos. Felvonulások, rajtaütések, letartóztatások, ellentüntetések, örült és teljesen épelméjű polgárok, akik minden kő alatt titkos összeesküvést szimatolnak. Maga előtt látta az egészset, tisztán, mint a nap. Hogy a pokolba várhatná el tőlük bárki is, hogy egyszerre birkózzanak meg ezzel és az üstökösbecsapódással? - Ugye, lehetett baleset, Donald? - próbálta Fredda életben tartani a halvány reménysugarat.

- Bár nem zárható ki teljes mértékben a műszaki hiba vagy a pilóta mulasztásának lehetősége, én mégis inkább a kormányzó úrral értenék egyet. Szerintem is inkább valamilyen árulás vagy szabotázsakció áll a baleset mögött. És tekintve a dolog politikai jelentőségét, a helyzet még annál is nyugtalanítóbb, mint az normális körülmények között lenne.

- Hát, Donald, te aztán tényleg nagymestere vagy a szépítésnek! Minél hamarabb lépnünk kell. Fredda, a vacsorát sajnos el kell halasztanunk. Donald, hívd Justen Devrayt! Azt akarom, hogy ott legyen a helyszínen. Most azonnal!

A vészjelző, amely odacitálta mindannyiukat, még mindig vijjogott, pedig már több óra eltelt a baleset óta. A villogólámpa is működött a légikocsi tetején, és nyilván a hiperhullámú riasztó is ment még.

Justen Devray parancsnok a személyi robotja, Cézár felé intett.

- Kapcsold már ki azt az átkozott jelzőt! - mondta bosszúsan. - Már mindenki tudja, hol a kocsi.

- Igenis, uram - felelte Cézár olyan nyugodtan és közönyösen, mint mindig. Átvágott a leszállópályán, és bemászott a légikocsiba. Néhány perc, és a vijjogás elhallgatott.

Na végre! Kiadott egy parancsot, és valaki teljesítette. Legalább volt valami, ami úgy ment, ahogy kellett. Justen Devray akkorát ásított, hogy majd kiesett a fején. Minden erejére szüksége volt, hogy leküzdje a kimerültségét. Itt ugyan hétágra sütött a nap, de odahaza, Hádészban, a bolygó másik felén, még sötét éjszaka volt. Két órával ezelőtt Justen még lefekvéshez készülődött.

A helyi rendőrök még mindig itt voltak - már ha a több mint háromszáz kilométerre fekvő Depót helyinek lehetett egyáltalán nevezni. Ők vették a vészjelzést, ők találták meg a kocsit, és ők is küldték a hiperhullámú sürgősségi hívást Hádészba. Kresh azonnal iderendelte a helyszínre, és ő azonnal engedelmeskedett is, a legszolgalelkűbb robot készségességével. Tíz perccel Kresh hívása után már úton is volt Hádész légikikötője felé. Tizenöt perccel később pedig már a helyszínelő csapat szuborbitális gépén száguldott gyomorforgató sebességgel, a szükséghelyzetekre fenntartott, bolygó körüli röppályán. Meg sem álltak Depóig. Ott légikocsiba szálltak, és eszeveszett tempóban repültek, hogy a lezuhant légikocsihoz érjenek végre. Elég gyorsan a helyszínre jutott, de még mindig nem sikerült teljesen felébrednie.

Justen úgy készült a ma éjszakára, hogy talán most, hosszú hetek óta először, végre rendesen kipihenheti magát. És most, ha tudta is, hogy semmi értelme, mégis féktelen dühöt érzett az ellen, aki ezt az egészet kitervelte. Nem tudott volna várni legalább néhány órát? Csak hogy egy egész kicsikét alhasson végre?

Talán az emberrablók éppolyan rohanásban voltak, mint hónapok óta mindenki más ezen a nyüves bolygón. Justen Devray azt tette, amit percenként mindenki, felnézett az égre, hogy megkeresse azt az aranyló pöttyöt, ami óráról órára egyre fényesebben ragyogott. Meg is volt. Ott csillogott a nyugati égbolton.

Az üstökös. Az üstökös, mely egyenesen az Inferno felé tartott. Sőt, ami azt illeti, pontosan arra a helyre, ahol most ő, Justen Devray állt. Öt nap múlva ideér, és akkor amúgy is mindennek vége...

Justen elfordította tekintetét az üstökösről, és folytatta a kocsi roncs tanulmányozását - már ha a „roncs” jó szó volt egyáltalán. A „roncs” ugyanis arra utal, hogy valami lezuhant és összetört. Ez meg itt nagyon úgy néz ki, hogy egész biztonságosan földet ért. A sérülések már a landolás után, a földön keletkeztek rajta, ráadásul minden jel szerint szándékosan. Valaki elrabolta Simcor Beddle-t.

És Justen Devraynek csupán öt napja volt, hogy megtalálja az emberét.

Közelebb lépett, és a kocsit környékét kezdte vizsgálgatni. A jármű egy kisebb magaslaton szállt le, a semmi közepén. A vidék amúgy meglehetősen durva volt és egyenetlen, mindenfelé csak sziklák és kopasz, nyeslett bokrok. A legközelebbi település is legalább negyven kilométernyire feküdt. Devray végignézett a rögös, göröngyös pusztaságon. Húsz kilométeren belül valószínűleg ez a dombtető az egyetlen leszállásra alkalmas földdarab. Beddle és az emberrablók nyilván nem gyalog távoztak innét. A legedzettebb turistának is jó időbe telne, mire átvágná ezen a kietlen vidéken.

Megrázta a fejét. A helyszíni vizsgálatokat persze rögtön megkezdték, de úgysem találnak semmit. Se lábnyom, se egy törött gally, se egy bokorágról fityegő ruhafoszlány. Nyilván elrepültek.

De az sem olyan egyértelmű. Amikor a vészjelző leállt, háromszáz kilométeres körzetben minden követőállomás automatikusan maximális érzékenységre kapcsolott. A kocsit

körülvevő pusztaság egyenetlensége felbontotta ugyan a letapogató jeleket, és így a talaj közelében viszonylag könnyen el lehetett tűnni. A pusztát körülvevő dombokon és kisebb fennsíkokon viszont mindenképpen túl kellett volna emelkedniük, és abban a magasságban már biztosan észrevették volna őket. De ha sem gyalog, sem repülővel nem juthattak ki, akkor Beddle-nek és a fogva tartóinak még mindig itt kell valahol lenniük a környéken.

Akárki is a tettes, jó előre ki kellett választania a leszállóhelyet. Az is lehet, hogy már korábban idehozott a meneküléshez egy légikocsit. Első látásra ez azt jelentené, hogy legalább ketten voltak, de nem szükségszerűen. Egyetlen ember is megcsinálhatta, ha a kocsi csomagtartójára egy légibiciklit szerel, leteszi ide a kocsit, és aztán oda repül a biciklivel, ahová csak akar. Aztán már csak utol kellett valahogy érnie Beddle-t, és bejutni a kocsijába.

De hová rakhatta le a másik kocsit? Devray hátat fordított Beddle légijárgányának, és alaposan körülnézett. Ott! Csakis ott lehetett. A lejtő aljában. Kiváló rejtékhely. Csak akkor látja meg az ember, ha pontosan fölé repül. És innen viszonylag könnyű is odajutni, bár egy olyan valakivel, akinek még csak véletlenül sem áll módjában együttműködni, ez sem lehetett csekély feladat. Devray maga is ki akarta próbálni, de minek koszolta volna össze magát, amikor egy robot amúgy is könnyebben a végére járhatott a dolognak.

- Hé, te, ott! - kiáltott oda a legközelebbi helyszínelő robotnak. - Vizsgáld át ott annak a lejtőnek a környékét! Keress valami jelet, hogy nem parkolt-e arra egy légikocsi!

A robot komor ábrázattal bólintott, és elügetett a lejtő felé.

Justen Devray egyre lelkesebben bólogatott magában. Kezdte már látni, hogy csinálták. Elrejtették ott lenni a kocsijukat, aztán... Nem. Várjunk csak! Ne szaladjunk annyira előre! Még korai levonni ilyen messzemenő következtetéseket. Az is lehet, hogy valahogy idecsalogatták Beddle-t, és az emberrabló vagy emberrablók idelelenn vártak rá a másik kocsival. Lehet, hogy nem is volt másik kocsi. Talán valamilyen más szökési módot agyaltak ki. És mi van, ha el se szöktek, hanem találtak valami jól elrejtett zugot itt, alig száz méteren belül?

Egyre azonban fogadni is mert volna. Ezt a támadást előre, alaposan és módszeresen kitervelték a legapróbb részletekig. Szinte maga előtt látta, amint az emberrablók kipipálják a listán a már elvégzett feladatokat.

Igen. Ezt gondos kiagyalták. Minden részletet. Körülnézett a kocsi környékén.

Négy robot, sorban a kocsi mellett, arccal a jármű felé fordulva. Mindegyiket tarkón lötték. Devray letérdelt a roncsok mellé. Mindegyik egy golyót kapott. Pontos, kiszámított lövések voltak.

Devray hagyta, hogy a helyszínelő robotok lefényképezzék az összeroncsolt testeket. Felállt, és beszállt a légikocsiba. Nagy távra és hosszú útra tervezett modell volt, amely képes volt körberepülni a bolygót, ha kellett, pályára is tudott állni, és persze a legmodernebb biztonsági berendezésekkel látták el. A felszerelés nagy részét szétszórták, volt, amit valószínűleg el is vittek magukkal. Ha majd a fedélzeti leltár alapján kiderül, hogy mi hiányzik, talán rájönnek, hogy mi járhatott az emberrablók fejében. Hacsak a rablás is nem az elterelő hadművelet része.

Justen a pilótafülke felé indult. A pilótarobot a földön feküdt, tarkójában golyóval. Vajon mikor tették? Talán a támadó előugrott a rejtékhelyéről, repülés közben lelőtte a pilótát, és átvette az irányítást? Vagy már a földön, leszállás után végeztek vele? Ezt sehogy se tudja egyedül megállapítani. Talán a helyszínelő robotok majd előállnak valamiféle magyarázattal. Lehet, hogy ez az ügy kulcspontja. De az is lehet, hogy az égadta világon

semmi jelentősége sincs.

Justen körülnézett a kabinban. A légikocsikban szokott lenni valamilyen útvonalrögzítő vagy más naplószerűség. Abból talán megtudnak valamit. Aztán meglátta a rögzítőt, és ez a reménye is elszállt.

A rögzítőt is szétlőtték ugyanazzal a precíziós mesterlövéllyel, amilyennel odakinn a robotokkal és idebenn a pilótával is végeztek.

Pontos, precíz, alapos munka. Mindent terv szerint csináltak. És persze a terv valamely pontjaként a támadó kihurcolta Beddle-t a kocsiból, és bekapcsolta a vészjelzőt, hogy felkeltesse a hatóságok figyelmét. Az egész nagyon-nagyon módszeres dolognak látszott.

Ám a legfontosabb nyom egyben a legszembetűnőbb is volt, amelyet persze nyilvánvalóan szándékosan hagytak hátra az elkövetők. Egy üzenetet firkantottak ugyanis a pilótafülke hátsó falára:

**ÁLÍCCSÁK MEG AZ ÜSTÖKÖST + TEGYENEK 500.000 KHJ-ÉT
AZ 18083-19109-ES IB SZÁML-RA, KÜLÖMBEN BEDL MEKHAL.**

Devray teljesen biztosra vette, hogy a förtelmes helyesírás és a durván megformált betűk is csak a szándékos félrevezetést szolgálják. Az Infernón gyakorlatilag nem léteztek írástudatlanok, a betelepített, magas képzettségű telepes szakemberek között pedig pláne nem. Különben is, hol az az analfabéta, aki képes kiagyalni egy ilyen bonyolult tervet? Ehhez az egészhez valaki olyan kellett, aki kiismeri magát a térképeken, ismerte Beddle útitervét, észrevétlenül a nyomába tudott szegődni, és aki persze légikocsit is tud vezetni. Nem, a rossz helyesírás csakis félrevezetés lehet. Vagy az üzenet írója így akarta leplezni a kézírását vagy a stílusát, nehogy ez alapján beazonosítsák.

Maga a kézírás is erre utalt. Egy analfabéta, akinek nincs gyakorlata az írásban, nem tud ilyen szabályos formájú betűket rajzolni. Egy művelt ember írása volt ez, aki megpróbált szándékosan hibákat véteni. Túl átgondoltnak, túl mesterkéltnek tűntek ezek a helyesírási hibák. A helyszínelő robotok már megvizsgálták az üzenetet, még festékmintát is vettek. Devray megvonta a vállát, és megpróbálta elhessegetni magától az üzenet alaktani vizsgálgatására vonatkozó gondolatait. Elemezzék csak az írásszakértők, a festékelemzők meg a pszichológusok, ahogy csak a kedvük tartja. Devray fogadni mert volna, hogy úgyse találnak semmi használhatót.

Nézzük inkább a tartalmát! Mit árul el vajon? Az alapjelentés elég nyilvánvaló. Állítsák le az üstökösbecsapódást, és helyezzenek ötszáz ezret kereskedelmi hiteljegyen az Inferno Bank 18083-19109-es számú bankszámlájára, különben megöljük Beddle-t.

Ez idáig teljesen tiszta. De nyilván van itt még valami. Kéne valahogy a sorok közt is olvasni.

Cézár is itt volt a pilótafülkében. A műszerfalat vizsgálta, de láthatóan semmilyen eredményre nem jutott.

- Te mit hámozol ki ebből, Cézár? - kérdezte Devray a személyi robotjától az üzenet felé bökve.

Cézár néhány pillanatig a falra festett betűket tanulmányozta, majd így felelt:

- Valaki elrabolta Simcor Beddle-t, uram. És nekünk meg kell találnunk.

- Szép összegzés - morogta Justen. Ennél azért részletesebb elemzésre számított. Hát, végül is Cézár sosem volt nagy szószátyár. Különben meg a kérdésnek sem volt sok értelme. Ami igazán zavarta, az az volt, hogy az üzenetből hiányoztak a szokásos frázisok,

mint hogy „ne értesítsék a rendőrséget”, vagy hogy „ne kutassanak utánunk”, vagy „zárják ki a közvéleményt”. Miért? Miért nem törődtek az emberrablók ezekkel a dolgokkal?

Feladta. Ezt itt és most úgysem tudja kideríteni.

- Gyere velem! - mondta, majd kilépett a pilótafülkéből, és kimászott a légikocsiból. Cézár utána.

- Devray parancsnok! Uram! - kiáltotta egy robothang. Körülnézett, és meglátta a helyszínelő robotot, akit az előbb leküldött a lejtő aljába. - Igen, mi az?

- Határozott és egyértelmű nyomokat találtam arra nézve, hogy itt nemrég még egy légikocsi állt, uram. Tisztán kivehető a leszállótalp nyoma. Elvileg meg tudjuk határozni a gyártót és a modellt, s talán a gép súlyát is. Egyéb jeleket is találtam, amelyek arra utalnak, hogy valaki megpróbálta eltüntetni a lábnyomokat. Maradt ugyan egy-két nyomfoszlány, de nem valószínű, hogy megtudunk belőlük valamit.

- Kezdetnek azért ez sem rossz - mondta Devray. - Jól van, folytassátok csak!

Justen megállt egy pillanatra, és elnézte a mindenfelé sürgölődő helyszínelő robotokat. Az elég nyilvánvalónak tűnt, hogy ő úgysem venne itt észre semmit, amit valamelyik robot nem látna meg amúgy is. De ha itt már nincs több dolga, mi legyen a következő lépés? A Lentrall elleni merénylet megghiúsítását nem számítva, még sohasem volt dolga emberrablással. Sőt, ha jobban belegondolt, abban sem volt bizonyos, hogy ettől a két incidenstől eltekintve volt-e egyáltalán ilyen esetre példa az Inferno történetében. Könyvekből és adatbázisokból persze jó néhány tanulmányt olvasott már a más világokban megtörtént esetekről. Elméletben ismerte a hivatalos eljárást. De vajon elég lesz-e itt az elmélet?

Mindegy, jobbat úgysem tud.

- Szerezz egy légikocsit, ami elvisz Depóba! - szólt Cézárnak. - Onnan irányítjuk az ügyet. És beviszünk pár embert kihallgatásra.

- Igenis, uram! Megkérdezhetem, kire gondol?

- Még nem tudom - ismerte be. És ez szinte nem is számított. Időnként, ha az ember nem tudta, hol kezdjen neki a dolgoknak, az volt a legjobb, ha találomra kiválasztott egy helyet, és onnan próbálkozott. - Útközben majd kitalálom.

- Rendben, uram. Ezen a dombon túl van is egy szabad légikocsi. Jöjjön utánam, kérem!

Justen elgondolkodva követte Cézárt a kocsigig, majd automatikus mozdulattal beszállt, leült az egyik ülésre, és bekapcsolta a biztonsági övet. De a gondolatai már messze jártak. Tényleg, ki az ördögöt hozasson be?

A leghalványabb elképzelése sem volt, hogy kik lehetnek az emberrablók, és hogy kinek dolgozhatnak. Egy csomó gyanúsított közül választhatott.

Alvar Kresh már rég utasította, hogy zárja le a Kormánypalota téri incidens ügyében folytatott nyomozást, de később is fölmerült néhány dolog, ami nem hagyta nyugodni. Három egymástól független tanú - akik egyébként más ügyek vádlottjaiként kerültek be - hitelt érdemlő információkkal szolgáltak a támadással kapcsolatban, melyek mindegyike egyenesen a telepések felé mutatott. Lehet, hogy most is Tonya Welton keze van a dologban? Talán ez a legújabb próbálkozása, hogy megakadályozza az üstökösbecsapódást. Lehet, hogy egyszerűen csak fél, de az is lehet, hogy így akarja megtartani a telepések domináns pozícióját. A hírszerzői jelentések szerint Cinta Melloy igen sok időt tölt

Depóban, mindenesetre elég sokat ahhoz, hogy Justent kezdje érdekelni, miért. Talán most találta meg a megoldást?

De akár még a vasfejúek is lehettek, vagy valamelyik oldalhajtásuk. Talán maga Beddle

rendelte el a dolgot valamilyen bonyolult és ismeretlen okból kifolyólag, de persze az is lehet, hogy valódi emberrablás volt, és valami komplikált belső hatalmi harc van a háttérben. Az első gondolata az volt, hogy rögtön beszélni kéne Gildernnel, de valami az agya hátsó szögletében azt súgta, inkább ne tegye. Jobb, ha egyelőre pihentetik a Gildernvonalat. Az is lehet, hogy meg se kéne neki mondani, hogy elrabolták Beddle-t. Persze, valószínűleg úgysem tudják a dolgot néhány óránál tovább titokban tartani, de talán annyi is elég lesz. Ha Gildernnek valóban büntudata van, tán csak elcsúszik valamin! Legjobb, ha egy ideig csak megfigyelés alatt tartják.

Vagy esetleg Davlo Lentrall szánta volna el magát erre az elkeseredett lépésre? Hisz mindenki tudja, hogy ha elkésve is, de szörnyen megbánta a tettét. A régi Lentrall meg is tudta volna csinálni. Hisz a helyszínen minden egy tudós precíz alaposságára utalt. De ez az új Lentrall, akit súlyos traumaként ért a Kormánypalota téri emberrablási kísérlet és személyi robotjának elég tragikus körülmények között történt elvesztése, akit gyötör a büntudat és a lelkiismeret, vajon képes lenne-e egyáltalán kiagyalni és véghezvinni egy ilyen racionális és hidegvérű tervet? Ám ha mégis ez az ingatag lelki egyensúlyú Lentrall volna a tettes, annak is meglenne a maga logikája. Az emberrablás áldozatának bosszúja egy ellen-emberrablással. De vajon mondott-e valaha Lentrall egy szót is, ami arra utalna, hogy a vasfejúeket vádolta a Kormánypalota téri támadással? Utána kell nézni.

De persze bárki lehetett, aki meglehetősen érthető oknál fogva nem akarja, hogy az üstökösöt a fejére pottyantsák. A Grieg-üstökös tervezet elég általános ellenszenvet váltott ki az Inferno lakosságának körében, különösen Depó körzetében. Márpedig Beddle az üstököseltérítés mellett tette le a voksát.

Hacsak... Várjunk csak egy percet! Mik is az emberrablók követelései? Állítsák le az üstökösbecsapódást, és utaljanak ötszázezret kereskedelmi hiteljegyen. Politikai és anyagi követelés egyszerre. Justen nem sokat tudott ugyan az emberrablók szokásairól, de annyit azért igen, hogy ez a kétfajta követelés semmiképp sem fér meg egymással. Ha valaki azért rabol el egy embert, mert valamiféle szerencsétlen, hősies elhivatást érez arra, hogy megmentse a bolygót a végső pusztulástól, nem fog pénzt kérni. És fordítva, ha valaki anyagi megfontolásból tesz ilyet, nem valószínű, hogy sokat törődne efféle emberbaráti érzelmekkel. A két követelés egyszerűen sehogy sem illik össze.

De tegyük most ezt félre egy kicsit! A nevek. Nézzük a neveket! Valami ott motoszkált a szürkeállománya mélyén. Volt valami, ami összekötötte az összes nevet. Lentrall. Gildern. A telepések. A vasfejúek. Valaki vagy valami, ami...

És akkor hirtelen beugrott. Volt valaki, aki mindegyikükkel kapcsolatban állt. És már tudta is, kit kell elsőként behozatnia.

Kinézett az ablakon, és meglepődve látta, hogy mindjárt Depó fölé érnek. Nagyszerű! Máris munkához láthatnak.

Igazán meg lenne lepve, ha Norlan Fiyle tarsolyában nem akadna valami a számukra. Amint leszállnak, azonnal kiküld érte egy letartóztató különítményt.

És amíg behozzák, ő, Justen értesíti Kresht az emberrablók követeléseiről. Ha az üstökösöt nem is tudja megállítani, talán a váltságdíj ügyében tehet még valamit. Egy ötlet kezdett alakot öltetni a fejében.

- A váltságdíjjal kapcsolatban tegyen belátása szerint - mondta Kresh az irodája kommunikációs központjának képernyőjén álló alaknak. - Ha kell, oda tudjuk adni azt a

pénzt. És egyetértek azzal is, hogy jobb, ha egyelőre békén hagyjuk Gildernt. De az üstökös már pályán van, és ezen semmiképpen sem fogunk változtatni.

- Értettem, uram - felelte Devray. - Köszönöm a felhatalmazást! Azonnal értesítem, ha van valami fejlemény. Hívás vége. - A képernyő elsötétült.

- Mennyi van még, Donald? - kérdezte Kresh.

- A Grieg-üstökös első becsapódása pontosan négy nap, tizennyolc óra, tizenöt perc és kilenc másodperc múlva fog bekövetkezni. Uram, Simcor Beddle megmentésével kapcsolatban szabadna megjegyezni, hogy véleményem szerint az lenne a legjobb, ha magam is a helyszínre utaznék, és...

- Donald! - Fredda hangja határozott volt és kemény. - Azonnal hagyd el a szobát! Menj a könyvtárba, és ott várakozz! Ne gyere vissza, és a következő utasításig ne tegyél semmit semmilyen ügyben!

Donald Fredda felé fordult, és kerek tíz másodpercbe telt, mire válaszolt.

- Igenis, asszonyom! Természetesen. - Azzal sarkon fordult, és kiment a szobából.

- Az Első Törvény arra kényszeríti, hogy Beddle segítségére siessen, még akkor is, ha tudja, hogy Devray és a csapata már rég a helyszínen van. Erre végül is számíthattunk volna - mondta Kresh.

- Én számítottam is - felelte Fredda. - A Grieg-üstökös már önmagában is elég ahhoz, hogy erős elsőtörvényes feszültséget idézzon elő bármelyik robotnál. Egy ilyen hatalmas és erőszakos dolog, amely ennyi veszélyt rejt magában az emberekre nézve, mindenképpen beindítja az elsőtörvényes késztetést. Egy robot csak úgy tud megbirkózni ekkora nyomással, ha aktivizálja magát, ha csinál valamit, hogy megvédje az embereket. Donald is ezen a folyamaton megy át. Azért tudta magát eddig ilyen jól egyben tartani, mert a fenyegetés túl általános, túl megfoghatatlan volt. Valahol valami talán balul sült el, és akkor lehet, hogy valamely emberi lény esetleg kárt szenved. Ezért az általános biztonsági intézkedések is elegendőek voltak számára, hogy megőrizze az egyensúlyát.

- De most az egész hirtelen megváltozott - vetette közbe Kresh.

- Bizony, megváltozott - bólogatott Fredda. - Most egy jól meghatározott és meglehetősen nagy fenyegetés áll fenn egy ismert személy ellen. Normális esetben ennyi még nem lenne elég egy elsőtörvényes krízishez. A világ e felén lévő robotok tudják, hogy a másik felén lévő robotok mindent megtesznek, amit tudnak. Most viszont, hogy a Grieg-üstökös is azon a féltekén fog becsapódni, és Beddle is nagy valószínűséggel a becsapódási zónában tartózkodik, nos, ezek az egymást fedő elsőtörvényes hatások már cselekvésre készítik az itteni robotokat is.

- Mit értesz cselekvésen? - kérdezte Kresh.

- Bármit. Tulajdonképpen mindent. Fel sem tudnám sorolni a különböző lehetséges változatokat. A lényeg, hogy Beddle eltűnése komoly elsőtörvényes krízist idézhet elő a bolygó összes robotjánál. Ha Beddle valóban a becsapódási zónában van, vagy akár ha csak a lehetősége is felmerül, akkor az összes robot, aki tudomást szerez a körülményekről, elméletben erős késztetést érez majd, hogy a megmentésére siessen, vagy legalább tegyen valamit a kiszabadítása érdekében, még ha ez azt is jelenti, hogy meg kell akadályoznia az üstökösbecsapódást. Most képzelj el, hogy egy csapat robot elrabol egy űrhajót, és hanyatt-homlok száguld, hogy megpróbálja elpusztítani a Grieg-üstököst. Persze, a fejlettebb intelligenciájú robotok megértik majd, hogy ha megakadályozzák az üstökösbecsapódást, azzal talán az egész bolygó ökológiájának a túlélési esélyeit rombolják le. Márpedig ezzel nagy valószínűséggel az összes emberi lénynek okoznának kárt, beleértve a még meg nem

született embereket is.

Ráadásul ott van az is, hogy a dolog ellenkezőjét sem tudjuk száz százaléig bebizonyítani. Nincs az a keresőrendszer az egész univerzumban, amellyel teljes mértékben megbizonyosodhatnánk afelől, hogy Beddle még mindig a becsapódási területen van, vagy az azt körülvevő veszélyességi zónában. Hacsak addig elő nem sétál magától. Így viszont, legalábbis elméletben, fennáll annak a lehetősége, hogy Beddle mégis biztonságban van valahol. És ha így van, akkor a megmentésére irányuló minden erőfeszítés hiábavalónak bizonyul, sőt tulajdonképpen éppen az sodorja veszélybe a többi embert, hogy a robotok nem tudtak megfelelően a kitelepítésre összpontosítani. Ez pedig pontosan az a fajta elsőtörvényes krízis, amely válsághelyzetbe hozza magát a robotot, ha nem okoz éppen végső és visszafordíthatatlan károsodást. Ez a teljes bizonytalanság csapdája, ahol egyszerűen nincs jó döntés. Senki sem tudja előre megjósolni, hogyan birkózik meg a robot az egymásnak ellentmondó elsőtörvényes követelésekkel.

- Akkor hát mit tegyünk?

- Kihagyjuk a robotokat a buliból - felelte Fredda. - Ezen a féltekén egyelőre minden rendben van. Te is, én is jól tudjuk, hogy ezekben az esetekben az a rendőrségi előírás, hogy a lehető legnagyobb titokban tartsuk a tényeket, nehogy a robotok elárasszák a tett színhelyét. Képzeld csak el, mi lenne, ha az Utópia régióban tartózkodó összes háromtörvényes robot eldobná, ami a kezében van, és hanyatt-homlok rohanna a kutatási területre! Tehát vigyázunk, hogy a robotjaink ne tudjanak meg semmit. Itt Donald az egyetlen robot, aki tud az esetről. A másik féltekén, gondolom, a helyszínelő robotokon, a forgalomellenőrző robotokon és Devray személyi robotjain kívül senki sem tudja vagy sejti, hogy emberrablásról van szó. Őket muszáj lesz deaktiválni, méghozzá most azonnal, és kikapcsolva hagyni, amíg ez az egész mizéria el nem ül.

Kresh összeráncolta a homlokát, és fel-alá kezdett járkálni a szobában.

- A fene egye meg! Utálom, hogy ezt kell mondjam, de sajnos igazad van. Lépj kapcsolatba Devray-vel, méghozzá személyesen és manuálisan! Csakis vele beszélj, és bizonyosodj meg afelől, hogy egyetlen robot sem hall benneteket! Mondd el neki is, amit az előbb nekem! Átkozottul nehéz lesz Donald nélkül átvergődnünk a következő néhány napon, de nagyon úgy látom, hogy nincs más választásom. Megyek a könyvtárba, és magam kapcsolom ki.

- Rendben - felelte Fredda. Egyenes, egyszerű terv. De vajon a végrehajtása is ilyen egyszerű lesz? - gondolta, ahogy a kommunikációs rendszer képernyője felé fordult, és nekifogott a hívás lebonyolításának.

- Donald? - szólt Kresh, amint a könyvtárba lépett. Furcsa. Donaldnak további utasításig a szoba közepén kellene állnia és várakoznia. - Donald? - Semmi válasz. - Donald, hol vagy? - Még mindig semmi.

- Donald, parancsolom, hogy azonnal gyere ide, és felelj a hívásomra!

Semmi.

Pedig egyenes utasítást adott a robotnak. Tiszta, határozott és félreérthetetlen utasítást. Semmi sem tarthatta vissza attól, hogy engedelmeskedjen a parancsnak, hacsak...

Alvar Kresh bolond módjára átkozta magát. Hát persze! Olyan fájdalmasan egyértelmű. Ha ők rájöttek, hogy ne jött volna rá Donald is? Nyilván ő is kisütötte, hogy deaktiválni akarják majd az összes robotot, aki tud Beddle elrablásáról.

És az Első Törvény azt követeli meg Donaldtól, hogy ne hagyja magát kikapcsolni, ha ez az egyetlen módja annak, hogy megelőzze, hogy emberi lény kárt szenvedjen. Tehát elment.

Megszökött.

És csak az Úr tudja, mi jár a fejében.

18. FEJEZET

Fredda Leving nem épp korai lefekvéséhez készülődött. Férje ásítózva kászálódott be mellé az ágyba. Fredda azon tépelődött magában, vajon tényleg helyesen cselekedett-e. Nem a Devraynek szóló hívás okozott neki erkölcsi dilemmát, és a Donald után való hasztalan kutakodás is inkább csak csalódottsággal töltötte el. Csakhogy aztán még valakit felhívott, amit még csak be sem mert vallani Alvar előtt.

Igazság szerint csak áltatta magát. Valójában nagyon is jól tudta, hogy a lehető legrosszabb lépést választotta. Beleavatkozott egy rendőrségi nyomozásba.

De valahogy mégis, a teremtő felelőségének súlyát érezte a vállán. És ismerte Devrayt, tudta, milyen véleménnyel van Kalibámról és az újtörvényes robotokról. Ha teheti, előbb 16, és csak utána kérdez. És ha nem ő teszi meg, akkor valaki más. Márpedig ő ennél többel tartozik a robotjainak, a teremtményeinek.

Helyes, vagy sem, igazából nem volt más választása. Valakinek meg kell védelmeznie őket.

Kalibán hasonlóan vegyes érzelmekkel viseltetett a helyzettel szemben. Az újtörvényes robotok depói irodájában ült egy íróasztal mellett, bámulta a körülötte nyüzsgő, fel-alá futkosó robotrajt, s közben megpróbálta összerendezni a gondolatait.

Nem sok együttérzést táplált Simcor Beddle iránt. Hogyan is várhatta volna el tőle bárki, hogy egy olyan valaki életéért aggódjon, akinek éppen az volt az életcélja, hogy őt és a fajtáját végleg lesöpörje az Inferno felszínéről. Újtörvényes szempontból nézve nem is Simcor Beddle biztonsága volt itt a legnagyobb gond. Egy kiterjedt rendőrségi nyomozás Valhalla közvetlen környezetében mindenképpen befolyásolja az újtörvényes város kitelepítési munkálatait. A kérdés csak az, hogy milyen irányban, no és mennyire.

Felállt, és utat vágva magának a zsúfolt termen, az épület elülső szárnya felé vette az irányt, oda, ahol Prospero magánirodája állt. Mindenütt újtörvényesek nyüzsgöttek maximális sebességre kapcsolva, kétségbeesetten igyekezve valamilyen szállítási alkalmatosságot találni maguk és a társaik számára.

Kalibán belépett Prospero irodájába, ahol már két másik robot várakozott, hogy valamilyen halaszthatatlan ügyet megvitasson a vezetőjükkel. Prospero épp most fejezett be egy audiohívást.

Szóval, a vezetőjük. Érdekes. Kalibán elnézte, amint Prospero leteszi a kagylót, és az első várakozó robot felé fordul. Volt idő, amikor Prospero igénye az újtörvényesek vezetői posztjára a legjobb esetben is csak vérszegénynek volt mondható. Az évek során aztán lassacskán egyre inkább elfogadták, de semmi sem járult hozzá annyival a tekintélye növeléséhez, mint maga a Grieg-üstökös. Mintha éppen a krízis lett volna az, amelyből a hatalmát és erejét meríti, mintha éppen a válsághelyzet hajtotta volna előre, hogy megmentse társait a veszélytől. De az is lehet, hogy az újtörvényeseknek csak most volt igazán szükségük vezetőre, és Prospero legalább ott volt, önként kínálgatva a szolgálatait. Vagy mégis volt Prosperóban valami különleges, amellyel maga köré vonzotta a többieket?

Tény és való, mindent megtett az övéi megmentéséért. Óránként ingázott Valhalla és Depó között, kikönyörgött minden szállítóeszközt, bárkihez elment, aki hajlandó volt szóba

állni vele, állandó mozgásban volt, és mindig ott bukkant fel, ahol a leginkább szükség volt rá.

És lassacskán el is készültek. Kalibán kinézett Prospero mögött a hatalmas panorámaablakon, le, az alant elterülő utcákra. A tumultus, az örült rohanás, a forgalom fülsiketítő robaja lassan kezdett elcsendesedni. Az épületek, megfosztva mindentől, ami csak mozdítható volt rajtuk és bennük, most mezítelenül és elhagyatottan árválkodtak. A szél bele-belekapott egy-egy szemét- vagy törmelékdarabba, és egykedvűen odébb fújta. Depó, az egész Utópia régió lassacskán kiürült - és az újtörvényesek is távozóban voltak. Már csaknem a felük biztonságban tudhatta magát. És az érdem kétségkívül Prosperóé volt. Ő szervezte meg a munkát, ő tartotta össze az újtörvényeseket.

Prospero végzett a két másik robottal, és most várakozón nézett Kalibánra. Kalibán becsukta maga mögött az ajtót, és Prospero asztala elé lépett.

- Az újtörvényes robotok nem igen titkolóznak egymás előtt, Kalibán barátom - mondta Prospero a csukott ajtó felé intve.

- Időnként azonban elkerülhetetlen, Prospero barátom. Fredda Leving határozottan utasított, hogy bizonyos információkat csakis akkor továbbítsak feléd, ha biztos vagyok afelől, hogy senkinek sem adod őket tovább. Amit most mondok, arról senki más nem szerezhet tudomást. Én magam is ígéretet tettem, hogy csakis neked árulom el.

- Valóban? - kérdezte Prospero. - Kíváncsivá teszel, Kalibán. Szokatlan tőled ez a nagyfokú drámaiság. De legyen! Szavamat adom, hogy nem adom tovább, amit hallok. Miről van szó?

- Simcor Beddle-t elrabolták.

- Hogy mi?! - Prospero szeme élénken vibrálni kezdett. - Elrabolták? De ki? Miért? Hogyan? És mit jelentsen ez az egész?

- Sajnos egyik kérdésedre sem tudok válaszolni - felelte Kalibán. - Dr. Leving nem közölte a részleteket, csupán a puszta tényt, hogy Simcor Beddle-t elrabolták valahol Depótól délre. A hírt titokban tartják, amíg csak lehetséges, nehogy pánikot keltsenek a háromtörvényes robotok körében. Dr. Leving is számos szabályt és rendelkezést sértett meg azzal, hogy értesített bennünket.

- Hogy micsoda kellemetlenségekbe képesek sodorni magukat az emberek a rabszolgáik kedvéért... - jegyezte meg Prospero ironikusan, hamar felépülve első megrázkódtatásából. - De ez csak az egyik oldal. Gondolom, a te figyelmedet sem kerülte el a helyszín jelentősége. Nyilván rendkívül aktív lesz most a rendőrségi tevékenység Valhalla körzetében, és főként a kutató tevékenység. Persze, nem sokat tehetünk, de alaposan át kell gondolnunk, miként tudnánk elkerülni, hogy felfedezzék a titkos várost. Mindent meg kell tennünk, hogy megvédelmezzük az újtörvényes robotokat.

- Miért olyan életbevágóan fontos, hogy Valhalla pontos helye továbbra is rejtve maradjon? - tiltakozott Prospero. - Különösen, minthogy elrendelted Valhalla határidő előtti kitelepítését. A feladat nem volt egyszerű, de a polgárság túlnyomó többsége már elhagyta a várost. Itt nyüzsögnek mind Depóban, és a szállítási munkálatokat végzik. Nem is maradt más Valhallában, csupán néhány gondnok, aki a felszerelés elszállításának utolsó fázisát felügyeli. Miért aggódnánk, hogy felfedezik a várost, ha amúgy is hamarosan elpusztul?

- Nem fogok bocsánatot kérni Valhalla kiürítésének siettetéséért - mondta Prospero. - Rendelkezésünkre álltak a megfelelő szállítóeszközök, és bölcs lépésnek tartottam addig kihasználni a lehetőséget, amíg lehetett. Nem tudhattuk, hogy akkor is ott lesznek-e még az eszközök, amikor a tervek szerint meg kellett volna, hogy kezdjük a kitelepítést. A

szerencse épp a kezükre játszott, és ez eszembe juttatta, hogy a balszerencse ugyanígy bármikor utolérhet bennünket.

- Igazad van - felelte Kalibán.

- Ami pedig Valhalla pontos helyének titokban tartását illeti, meglehet, hogy a jövőben is szükségünk lesz hasonló rejtőzködési technikára. És a dolog emberi oldalára is gondolnunk kell. Talán abból, hogy sohasem találták meg a városunkat, később még némi pszichológiai előnyt is kovácsolhatunk. Talán tovább táplálhatjuk a legendát, hogy a város még mindig létezik valahol, hogy mindenki végig rossz helyen kereste. Ebből egy nap még hasznunk is lehet. Azonkívül, ha felfedezik és tanulmányozásnak vetik alá Valhallát, rólunk is sok mindent megtudhatnak. Nem engedhetjük meg, hogy az emberek további előnyökre tegyenek szert velünk szemben.

Kalibán egy pillanatra eltöprengett. Megint csak elámult, mennyi mindenre képes gondolni Prospero.

- Szépen megformált érvek, Prospero barátom. Teljes mértékben igazad van. Mindent meg kell tennünk, amit csak tudunk. És most hagylak, folytasd csak nyugodtan a munkád!

- Köszönöm, hogy tájékoztattál a legújabb fejleményekről, Kalibán barátom! És persze dr. Levingnek is köszönetet mondok majd, amint biztonságosan megtehetem. Ő legalább, az emberek többségével szöges ellentétben, valóban állja a szavát.

- Egyetértek. Csodálatra méltó asszony - mondta Kalibán. - És most búcsúzom, Prospero barátom.

- Biztosra veszem, hogy a búcsú nem hosszú időre szól - felelte Prospero, de a figyelme már a következő feladat felé összpontosult.

Kalibán kinyitotta az ajtót, és maga mögött hagyta Prospero irodáját. Lement a földszintre, és kilépett a sürgő-nyüzgő utcára. Felnézett az égre, a kövér, fénylő pontra, mely minden perccel egyre csak hízott és fényesedett. Közeledik. Egyre csak közeledik. Már nincs sok idő hátra.

Mit is mondott Prospero? Mindent meg kell tennünk, hogy megvédelmezzük az újtörvényes robotokat. Az elmúlt napokban Kalibán újra közelebb érezte magát az újtörvényesekhez. Minél kevesebb ideje maradt rájuk a világnak, minél kevésbé érdekelte a sorsuk az embereket, minél inkább világossá vált, hogy ha az érdekeik úgy kívánják, lelkiismeretfurdalás nélkül hagynák őket elpusztulni, annál inkább együtt érzett velük. Mindent meg kell tennünk. Ehhez viszont az kell, hogy megszegje a dr. Levingnek adott szavát. Nyilván kisebb kellemetlenséget okoz majd neki, de semmi olyat, amin ne tudná magát viszonylag hamar túltenni. És ezzel megmentheti az újtörvényeseket a biztos és kegyetlen pusztulástól. Minthogy törvények nélküli robot volt - a világ egyetlen törvények nélküli robotja -, kényszer nélkül dönthetett és cselekedhetett. De nemcsak a drótok kusza gubanca, nemcsak az előre beprogramozott Törvények sarkallhattak egy lényt valódi cselekedetre.

Kalibán megfordult, és elindult az Egyesült Infernói Rendőrség átmeneti főhadiszállása, Bukket rendőrfőnök régi irodája felé.

Donald-111 csendben várakozott a téli rezidenciától mindössze néhány kilométernyire elterülő erdőségben. Egy sziklahasadékban talált menedéket, nemcsak a vizuális, de az infravörös és a többi felderítőrendszer elől is. Amíg minimális energián működött, lecsökkentve a kibocsátott hulladékhoz és más lenyomozható kisugárzás mennyiségét, elég

hosszú ideig rejtve maradhat - bár hogy pontosan meddig, azt képtelenség lett volna megjósolni.

Szándékosan megszegte gazdája határozott utasítását. Az Első Törvény kényszerítette erre a lépésre. Ha engedelmeskedik, a kormányzó minden bizonnyal kikapcsolja, csak hogy ne árulhassa el a többi háromtörvényes robotnak, amit megtudott. Márpedig ha hagyja, hogy kikapcsolják, azzal tétlenül tűri, hogy emberi lény kárt szenvedjen. Ha ki van kapcsolva, nem tehet semmit Beddle megmentése érdekében.

Eddig nem is tett még semmit, minthogy egyelőre még nem volt rá szükség. Ha Beddle valóban a becsapódási területen tartózkodott - aminek feltételezésére nem volt semmi különösebb indoka -, még mindig volt rá három nap, hogy az emberek rátaláljanak. Donald tökéletesen tisztában volt vele, hogy bármit tesz Beddle megmentése érdekében, azzal a többi embert veszélyezteti - például azzal, ha arra kényszeríti a robotokat, hogy az életbevágó felszerelések szállítása helyett vegyenek részt a vasfejúek vezetőjének keresésében. Minél több robot tartózkodik a becsapódási területen, feltehetően annál nagyobb számú robot fog elpusztulni a becsapódás során. Márpedig a robotmunkaerő hiánya a becsapódást követő időszakban súlyos károkat okozhat az embereknek.

Röviden, ha robotokat von el a kitelepítési munkálatoktól, azzal emberek tömegeinek okozhat mérhetetlen károkat. Ezenfelül, Kresh kormányzó utasításának az volt a határozott célja, hogy megakadályozza, hogy Donald beszéljen. Ha Kresh parancsának csak az egyik részét nem teljesíti, minimálisra csökkenti a Második Törvény megszegésének mértékét. Donald igyekezett minden tőle telhetőt megtenni, hogy egyensúlyban tartsa az egymásnak ellentmondó követeléseket, így hát fenntartotta annak lehetőségét, hogy szükség esetén értesíteni tudja a többi háromtörvényes robotot, miközben egyelőre tartózkodott annak megtételétől.

De az idő bizonyosan eljön. Ezt tudta jól. Ha nem szabadítják ki Beddle-t időben, az Első Törvény sürgetése, hogy tegyen valamit a vasfejú megmentése érdekében, előbb-utóbb elnyomja az Első és Második Törvény készítését, hogy hallgasson. Előbb vagy utóbb cselekvésre kényszerül majd. Ám azzal, hogy megértette a vállára nehezedő nyomást, még nem csökkentette azt.

Muszáj lesz tennie valamit.

De hogy mit, arról fogalma sem volt.

Norlan Fiyle tapasztalt vén róka volt a kihallgatások terén. Hiszen nem egyszer volt már része bennük. Ahogy az infernói rendőrség depói irodájának rögtönzött vallatósobájában ücsörgött, és várta, hogy Devray parancsnok megérkezzen és nekilásson a kérdezősködésnek, az jutott eszébe, hogy valószínűleg jóval több kihallgatáson vett már részt, mint maga Devray, és ez jól jöhet még neki.

Fiyle tudott egyet s mást arról, hogyan kell viselkednie a kihallgatás során. Először is, soha sem szabad mindent kipakolni, még ha az ember úgy is dönt, hogy hajlandó az együttműködésre. A kihallgatás tulajdonképpen üzleti tárgyalás. Egy alku. Egy adok-kapok játék. Nem bölcs dolog túl hamar túl sokat elárulni, még ha előbb-utóbb beszélni is akar az ember, nehogy az üzlet lehetősége kicsússzon a kezéből. A lényeg, hogy semmiképpen sem szabad mindent kitálalni mindjárt az elején. Az ember jobban jár, ha hagyja, hogy ők is dolgozzanak egy kicsit, hogy úgy kelljen kiszedniük belőle a legapróbb morzsákat is. És az sem árt, ha egyszer-kétszer hagyja, hogy föllentésen ériék. Ha egyszer hazugságon kaptak,

és tudják, hogy tudod, hogy rajtakaptak, jobban elhiszik majd az igazságot, ha tényleg előállsz vele. Norlan tudta, hogy ez az egész inkább az ösztönök és megérzések játéka, semmint a racionális gondolkodásé.

Ugyanakkor az is nagyon fontos, hogy az ember kellő együttműködési hajlamot mutasson. Veszélyes játék ez, ha van egy kis vaj az ember füle mögött. És hát kinek nincs? Néha az a legjobb, ha az ember megpróbálja elterelni valahogy a kérdező figyelmét. Persze Fiyle nem volt olyan bolond, hogy ezt a trükköt olyan ravasz rókánál vesse be, mint mondjuk Alvar Kresh, de Justen Devray talán más tésztá. Devraynek van esze, de tapasztalata nem sok. A letartóztatás során például elárulta Fiyle-nak, hogy Beddle-t elrabolták, ahelyett, hogy kipuhította volna, mi az, amit Fiyle egyébként is tud az ügyről. Aki egyszer elkövet egy ilyen óriási hibát, az máskor is megteszi.

Kinyílt az ajtó, és belépett Devray. Egyedül. Sehol egy szál robot. Ez érdekes. Devray leült, és kitergette maga elé a jegyzeteit. Fiyle elmosolyodott, és hátradőlt a széken.

- Kíváncsi voltam, mennyi ideig tart majd, amíg eljut hozzám - mondta, mindent elkövetve, hogy nyugodtnak és magabiztosnak tűnjön.

- Ami azt illeti, nem túl sokáig - felelte Devray. - Maga volt az egyetlen, akinek az ügy minden gyanúsítottjához volt valami köze.

- Igaz - mondta Fiyle. - Sok embert ismerek.

- És gyakorlatilag mindegyikük informátorként alkalmazta magát egy vagy más alkalommal - folytatta Devray.

- Beleértve az infernói rendőrséget is - jegyezte meg Fiyle -, bár elképzelhető, hogy ez nem szerepel az aktáiban. Néhány csúszópénzes melő. De megérte maguknak. Vagy nem?

- Gondolom, igen - felelte Devray. - De ez már régi történet, ha egyáltalán igaz. Engem csak az érdekel, hogy most épp ki fizet magának a kémkedésért.

- Senki - mondta Fiyle. És ez legalább igaz is volt. Jó, ha az ember az igazat is beveti olykor-olykor, amikor épp úgy jön ki. - Most éppen csak Gildernnek dolgozom. És nem mondanék nemet, ha lenne alkalmam nyugdíjba vonulni.

- Nem önként vállalta a munkát?

- Mondjuk inkább úgy, Gildern meggyőzött, hogy tartozom neki egy szívességgel.

- Ettől függetlenül, maga ismerte előre Beddle útitervét.

- Igen, mindent tudtam. Beddle Gildern légikocsiján járta a kisebb porfészkeket.

Devray előhúzott az aktából egy rakás fotót, és Fiyle orra elé tolta. - Ez Gildern kocsija?

Fiyle végigfutott a képeken. Négy csinosan tarkón lőtt robot arccal lefelé egy légikocsi mellett. Egy közeli az egyik halott robotról. Még egy fotó a légikocsi környékéről. Egy kép a pilótafülkéről a halott pilótarobottal és a szétlőtt rögzítővel. Aztán még egy a váltságdíj-követelésről. Nocsak, nocsak! Devray máris újabb hibát követett el. Csak azt a fotót kellett volna megmutatnia, amelyik a kocsi környezetét ábrázolja. A többit jobb lett volna későbbre tartogatnia. Devray nem csinált azzal jó boltot, hogy engedte neki átnézni az összes képet.

- Igen, ez Gildern kocsija - felelte Fiyle. És végre elérkezett az idő, hogy megtévessze Gildern szimatát. Hogy többé ne annyira Fiyle, mint inkább valaki más érdekelje. - Mondja csak - kérdezte mintegy véletlenszerűen -, amikor rátaláltak, még mindig benne volt a bomba?

Justen Devray nem is tudta, mit gondoljon. Visszaballagott a saját irodájába, és leült gondolkodni. Ha - ha! - Fiyle részben vagy egészben igazat mond, akkor a vasfejűek az

újtörvényes robotok tömeges lemeszárítását tervezik. És bár ő maga nem sok hasznát látta az újtörvényeseknek, attól azért távol állt, hogy támogassa a törvénytelen kiirtásukat.

Ha a kormány úgy dönt, hogy a törvény határain belül megsemmisíti őket, az egy dolog. Ez viszont már más tészta. Ha az önbíráskodás gondolata beeszi magát az emberek fejébe, a társadalmon rövid időn belül úrrá lesz a káosz és anarchia.

Ha Fiyle igazat mond, teljesen új indíték merül fel a bünténnyel kapcsolatban. Sok embernek lehet arra oka, hogy rókalyukbombát birtokoljon vagy használjon. Semmi erre utaló jelet nem találtak a légikocsiban, az egyszer biztos. Vagy eleve nem is volt ott, vagy az emberrablók elvitték magukkal - ami viszont azt feltételeznék, hogy tudták, hogy ott van.

Mi van, ha az emberrablás és a váltságdíj-követelés mind csak félrevezetés? Mi van, ha egyszerűen megölték Beddle-t, valahol kihajították, és elhúztak a bombával, hagyva, hogy a rendőrség teljesen más irányban kezdjen szaglászni?

Hirtelen annyi új lehetőség merült fel - már ha Fiyle valóban az igazat mondja.

De sajnos nem sokat tehet, hogy leellenőrizze Fiyle meséjét. De talán közvetve is a végére járhat a dolognak. Az ügy bizonyos aspektusai egyetlen gyanúsított felé mutatnak. Valaki felé, aki egy egészen picikét befolyásosabb Fiyle-nál, akit nehezebb lesz letartóztatni és fogva tartani, ha nem mutatkozik olyan segítőkésznek - vagy legalábbis látszólag segítőkésznek -, mint Fiyle. Össze kéne még szedni valamiféle bizonyítékot, különben nem hozhatja be a gyanúsítottját.

Lássuk csak!

A váltságdíj-követelés. Mármint, ami a pénz részét illeti. Justen a könyvekből tudta, hogy az emberrablók leggyakrabban a váltságdíj átadásának helyszínén buknak le. Hiszen így vagy úgy, de valahogy fel kell magukat fedni, hogy átvehessék a pénzt. A régmúltban, az elektronikus pénzáttalás kora előtt az emberrablók gyakorlatilag nem is tudták megoldani a problémát. Persze, az elektronikus áttalással sem volt egyszerű a helyzet, hiszen a pénz útját így is könnyen le lehetett nyomozni. De Beddle elrablói ennél okosabbak voltak. Devray azonban abban reménykedett, hogy mégsem olyan okosak, mint hiszik. Elővette a dossziéból a helyszíni fotókat, és kikereste a falra festett üzenet képét.

ÁLÍCCSÁK MEG AZ ÜSTÖKÖST + TEGYENEK 500.000 KHJ-ÉT AZ 18083-19109-ES IB SZÁML-RA, KÜLÖMBEN BEDL MEKHAL.

Devray tudott egyet s mást az IB-ről, azaz az Inferno Bankról. Az egyik az volt, hogy a duplaszámú számlákat egy csomó trükkös dologra lehetett beprogramozni - mint például az úgynevezett kódolt pénzáttalásra. Ha egy ilyen programozott számlára elhelyeznek egy összeget, a program aktivál egy egyszeri, kétkulcsos dekódoló rutinprogramot, amely megfejti az áttalás kódját. A pénz ezután egy másik számlára kerül, amelynek a számát csak a kódolt program tartalmazza. Ha a tranzakció sikeresen lezárul, mindkét program automatikusan törli magát. Az eredmény az, hogy a pénz már egy másik számlán van, az is lehet, hogy egy másik banknál, és nincs a világon senki, aki kideríthetné, hogy hol.

Hacsak az illető nem az Egyesült Infernói Rendőrség parancsnoka, akinek hatalmában áll a nyomozás érdekében befagyasztani valamennyi bankszámlát. Igaz, ezt az ütőkártyát csak rendkívüli esetben játszhatta ki - de hát mi ez, ha nem rendkívüli eset? A terv, amit kiagyalt, csak egy olyan bolygón működhetett, amelynek viszonylag kicsi volt a gazdasága, a bank váltójegyrendszere viszont nagymértékben központosított. Az Inferno - hála az Úrnek - mindkét követelménynek tökéletesen megfelelt.

Számítógépét kódolt hiperhullámon keresztül rácsatlakoztatta a Központi Váltójegy Bankra, és munkához látott. A bolygón minden elektronikus pénzügyintézés a KVB-n keresztül zajlott, így a bank kiváló helyet biztosított a törvénytelen pénzügyletek lebonyolításához.

Persze, sokkal tovább tartott kiókumlálni a tranzakció helyes lépéseit, mint végrehajtani őket. Első lépés: elrendelni az egész bolygón az összes kimenő számlaforgalom totális befagyasztását, két számla - a rendőrség általános számlája és az 18083-19109-es IB-számla - kivételével. Második lépés: utasítani a KVB-t, hogy készítsen aktuális egyenleget a bolygó összes számlájáról. Ez a feladat igen összetettnek bizonyult, ugyanis több hosszú másodpercbe is beletelt, mire a KVB jelentette, hogy elkészült. Harmadik lépés: egy kis pénzköltés. Justen egy pillanatra elbizonytalanodott, de aztán megacélozta magát, és kiadta a parancsot. Persze, aztán visszاسzerzi a pénzt, és senki sem károsodik, de mi van, ha mégsem tudja? Mi van, ha az emberrablók fogják a félmilliónyi kormánypénzt, és kód előttem, kód utánam, elpárolognak?

Justen elmosolyodott, és megrázta a fejét. És akkor mi van? Mit csinál Kresh? Talán levonja Justen fizetéséből? Kiadta a parancsot, és követte a képernyőn, amint az ötszázezer kereskedelmi hiteljegy eltűnik a rendőrség számlájáról, egy pillanatra felbukkan az 18083-19109-es IB-számlán, majd újra eltűnik, hogy egy másik, titkos számlára vándoroljon. Pontosan ez volt az, amire számított, ahogy azonban végignézte a tranzakciót, a félelem görcsbe rántotta a gyomrát. Mi van, ha elrontott valamit?

Most már mindegy. Csak egyféleképpen derülhet ki, hogy mindent jól csinált-e. Negyedik lépés: utasítani a KVB-t, hogy készítsen újabb számlaellenőrzést, és jelentse, ha bármilyen változást észlel. Minthogy két számla kivételével a bolygó összes számlájának kimenő forgalmát befagyasztotta, elméletben csupán három számlának változhatott meg az egyenlege. A gyakorlatban... nos, ezt csak egyféleképpen tudhatja meg. A képernyőn megjelent a megváltozott egyenlegű számlák listája, és Justen megkönnyebbülten sóhajtott fel. A listán csak három számla szerepelt. A rendőrség számlája, az 18083-19109-es IB-számla - és egy harmadik, amelyre néhány másodperccel korábban ötszázezer kereskedelmi hiteljegy érkezett.

Ötödik lépés: teljes körű és titkos számlakövetést rendelni el erre a harmadik számlára, hogy ne lehessen se betenni, se kivenni egyetlen garast sem Devray tudomása nélkül. Alig jutott eszébe a hatodik lépés: feloldani a bolygó bankrendszerének befagyasztását. Ha erről megfeledezett volna, egy kisebb bolygósztintű üzleti krach száradt volna a lelkén. Így viszont a rendszer még három percig sem állt. Nem valószínű, hogy akár a legnagyobb számlával rendelkező, leggazdagabb tőzdespekuláns is észrevenné a hárompercnyi kamatkiesést.

Már csak meg kellett nézni, hogy kié a harmadik számla. És akkor ennek az egész mizériának végre vége. Tudni fogja, ki zsebelte be a váltságdíjat, és onnan már nem túl nagyot ugrik, ha arra a következtetésre jut, hogy ugyanaz a személy követte el az emberrablást is.

Persze, valójában nagyon is jól tudta, hogy igenis túl nagyot ugrik, de ez most nem érdekelt. Most már mindenképpen végigjátssza a játékot.

Jóformán biztos volt benne, milyen név jelenik majd meg a képernyőn - hamarabb, mint hogy a kérdést feltette volna a számítógépnek. Olyan biztos, hogy kicsit még csalódott is, amikor a gép végül kiírta a nevet, és kiderült, hogy tényleg igaza volt. Mindegy, a lényeg, hogy megvan a kirakó utolsó darabja is. Minden a helyére került. Minden, minden

ugyanarra a gyanúsítotttra mutatott.

Ez pedig pontosan elég volt ahhoz, hogy Justen Devray teljes mértékben biztos legyen afelől, hogy kétség sem férhet a gyanúsított ártatlanságához. De ostobaság lenne ezt a valódi tettes orrára kötni. Felállt az asztaltól, és kilépett az előtérbe.

- Sones őrmester! - szólt oda a szolgálatos tisztnak. - Küldjön ki egy letartóztatóegységet! Vegyék őrizetbe Jadelo Gildernt Simcor Beddle elrablásának vádjával!

- Uram? - döbönt meg a szolgálatos tisztt. - Jadelo Gildernt?

- Tudom, tudom... - felelte Justen. - Bízson bennem! Több bizonyítékunk van, mint amennyi kell. Csak hozzák be! - Azzal visszament az irodájába, és leült az asztalhoz. Át kellett gondolnia a dolgokat. Egy pillanatra még az is átfutott az agyán, hogy mi van, ha nem jól következtetett. Az egész elméletét arra a feltételezésre alapozta, hogy Gildernt csak behálózták. De mi van, ha tényleg ő csinálta? Megvolt rá a lehetősége, az indítéka és az eszköze.

Nem. Ez nevetséges! Jadelo Gildern abból élt, hogy ellopta mások titkait. Ha ő lett volna a tettes, nyilván ügyesebben is elrejtette volna a nyomait. Túl könnyű volt lenyomozni Gildern számláját. Devray a nyakát tette volna rá, hogy ha Gildern pénzmosásba fog, akkor az a pénz olyan tiszta is lesz, mint a nap. Sohasem utaltatná a váltságdíjat egy megnevezett számlára.

Nem. Azt akarták, hogy Justen a pénz nyomán Gildernhez jusson. Az egész váltságdíjat arra találták ki, hogy lejárassák vele Gildernt. Justen ebben egészen biztos volt. A valódi emberrablók most biztosan figyelik Gildernt. Tudni fogják, hogy letartóztatták. Jól van, hadd higgyék, hogy Devray bekapta a csalit, és végig rossz nyomon járt.

A baj csak az, hogy Justen semmilyen nyomon sem járt. Mert lássuk csak, mije van: egy darab eltűnt Simcor Beddle, egy darab eltűnt bomba és egy darab üstökös, amely a bolygó felé száguld.

És mije nincs? Halvány fogalma sincs, hogy hogyan találja meg az első kettőt, mielőtt a harmadik egy hatalmas kráter mélyére döngöli mindannyiukat.

Fiyle. Még egyszer el kell csevegnie Fiyle-lal. A fickó nyilván sokkal többet tud, mint amennyit elárult. Most jutott csak eszébe, hogy egy rakás kérdésre egyáltalán nem is kapott választ - főként annál az igen alapos oknál fogva, hogy történetesen fel sem tette őket. Ideje visszamenni, újra kikérdezni a sunyi gazembert, és aztán...

Diszkrét kopogást hallott az ajtó felől, majd Sones őrmester dugta be a fejét a szobába.

- Bocsásson meg a zavarásért, uram, de úgy gondoltam, erről tudnia kell. Egy magát Kalibánnak nevező robot van itt, és önnel akar beszélni. Azt mondja, azért jött, hogy feladja magát.

19. FEJEZET

- Szóval, ha jól értem, semmi közöd az ügyhöz, mégis fel akarod magad adni - méregette Devray az íróasztal túlsó felén álldogáló robotot.

- Így igaz - felelte Kalibán. - Dr. Leving tájékoztatott az emberrablásról, én pedig továbbadtam az információt Prosperónak. Dr. Leving azért aggódott, hogy a rendőrségi tevékenység csak még jobban megnehezítené az újtörvényes robotok kitelepítési munkálatait, különösen, ha az újtörvényesek valamilyen módon az ön útjában állnak. Az én aggodalmam ennél valamelyest közvetlenebb. Önnek és nekem korábban is voltak közös dolgaink. Nekem akkor úgy tűnt, ön alapvetően úgy látja, hogy jómagam és az újtörvényes robotok csak arra vagyunk jók, hogy megsemmisítsenek bennünket, és nincs okom azt feltételezni, hogy azóta megváltoztak volna az ez irányú nézetei. Azonkívül állandóan azzal a meglehetősen általános véleménnyel kell szembenéznem, hogy mivel én törvények nélküli robot vagyok, elméletben képes vagyok ártani az embereknek, mint ahogyan mindenféle más büntett elkövetésére is. Ebből pedig egyenesen következik, hogy én vagyok a bűnös, bármi legyen is a kérdéses büntett. Ráadásul nem kedvelem különösebben Simcor Beddle-t, így valóban kézenfekvő gyanúsított vagyok.

Devray egy pillanatig szóhoz sem jutott. Alig egy órával ezelőtt őszinte megdöbbenést és felháborodást váltott ki belőle Beddle és Gildern az újtörvényesek kiirtásáról szőtt terve. Megalázónak érezte, hogy minden ember és robot közül éppen Kalibán hánytorgatja a szemére, hogy a múltban maga is rokonszenvezett a hasonló nézetekkel. Végül is, mit számít a halálraítélt szempontjából, ha a legyilkolása törvényes és hivatalos keretek között zajlik?

És persze, más tényezők is voltak. Ha félretett minden érzelmes és szentimentális gondolatot, s csupán a tényekre összpontosított, akkor is jó oka volt arra, hogy kihúzza Kalibánt a gyanúsítottak listájáról. Devray ugyanis figyeltette Kalibánt attól a perctől fogva, hogy a robot felbukkant Depóban, mégpedig pontosan abból a teljesen következtelen megfontolásból, amelyet a törvények nélküli az imént felvázolt. A megfigyelő robotok nemcsak alibit szolgáltatottak Kalibán számára az emberrablás idejére, de azt is igazolni tudják, hogy Kalibán nem beszélt Fiyle-lal, amióta Fiyle saját bevallása szerint kihallgatta Beddle és Gildern titkos tervét. Devray most átkozta magát, amiért Fiyle-t nem figyeltette. Pedig most átkozottul jó volna, ha az ő tetteit is nyomon tudná követni.

- A továbbiakban te nem vagy az ügy gyanúsítottja - szólalt meg végül. - Nemcsak, hogy nincs ellened bizonyíték, de hitelt érdemlően igazolni tudjuk, hogy teljesen tiszta vagy.

- Mindazonáltal én mégis kérem az őrizetbe vételemet. - De miért?

- Először is, mert előbb vagy utóbb Simcor Beddle elrablása ügyis napvilágra kerül. Sok ember fogja levonni azt az elhamarkodott következtetést, hogy mivel én vagyok a törvények nélküli, nyilván én vagyok a tettes is. És nem sok kedvem van ezekkel az emberekkel az utcán összetalálkozni. Másodsor, sok tájékozatlan ember összekeveri az én törvények nélküli státuszomat az újtörvényesekével. Az újtörvényesek éppúgy képtelenek kárt okozni az emberi lényeknek, mint a háromtörvényesek. Az emberek azonban ezt hajlamosak elfelejteni. Lehet, hogy a Simcor Beddle elrablásán feldühödött tömeg úgy határoz, hogy az éppen arra sétáló újtörvényeseken veri le a mérget. Ám amikor az emberrablás kitudódik, ön bejelenti, hogy a sátánfattyá Kalibán, a törvények nélküli már

őrizetben van, talán sikerül elejét venni, hogy az emberek újtörvényesekkel szembeni előítéletei veszélyes mértékben fellángoljanak.

- Előbb-utóbb elkapjuk a valódi elkövetőket - mondta Justen. - És akkor mindenképpen szabadon kell, hogy engedjünk. Mi van, ha a tömeg úgy gondolja, hogy mivel börtönben voltál, nyilván bűnös is vagy, és úgy határoz, hogy a saját kezébe veszi az igazságszolgáltatást?

- Ezt a kockázatot hajlandó vagyok vállalni - felelte Kalibán. - De legalább megteszem, amit tudok, hogy más ártatlanok ne keveredjenek veszélybe.

Devray újra végignézett a hatalmas, vörösén csillogó, szögletes roboton. Kalibán gyakorlatilag túsznak ajánlkozik, hogy ezzel elejét vegye, hogy a tömeg másokat vádoljon. Nyilvánvaló, hogy Kalibán jól ismeri az emberi pszichológiát - és nincs túl elismerő véleménnyel róla. És az emberiség szégyenére legyen mondva, hogy Kalibán sajnos valószínűleg tökéletesen látja a helyzetet.

- Jól van - mondta végül. - Megkaphatod a Fiyle melletti cellát.

Donald nem várhatott tovább. Az idő most már túl rövid volt, és az üstökös minden perccel egyre csak közeledett. Figyelemmel kísérte a rendőrség és a mentőosztag hiperhullámú sávjait, valamint a hírcsatornák adásait, de semmit sem közöltek Simcor Beddle elrablásával kapcsolatban. Az Első Törvény sürgetése, hogy tegyen valamit Simcor Beddle megmentéséért, az idő múlásával és az üstökös közeledtével egyre nőtt.

És a sürgetésnek többé nem tudott ellenállni. Normál működési energiára kapcsolt hát, és kilépett rejtekhelyéről. Este volt. Felnézett az égre. A kövér aranygömb még mindig ott terpeszkedett a nyugati égbolt alján. Olyan fényesen ragyogott, hogy szinte már az árnyékát is lehetett látni. Már csak tizenyolc óra volt hátra.

Cselekednie kell. Muszáj. De túl sokáig várt. Lehet, hogy már nincs is elég ideje arra, hogy valami értelmeset, valami hasznosat tegyen. Arra végképp nincs idő, hogy maga is Depóba utazzon, és részt vállaljon a keresőosztag munkájában. Ahhoz olyan szuborbitális távolsági légikocsi kéne, mint amilyenel Justen Devray utazott. De ha ő maga nem tehet semmit, akkor másokat kell erre rábírnia. Igen, úgy van! És ehhez a világ leghatékonyabb eszköze áll a rendelkezésére. Kihúzta magát, és aktiválta a hiperhullámú adóvevőjét.

- Itt Donald-111, ömértósága, Alvar Kresh kormányzó személyi robotja! Hangtávolságon belül minden robotnak! Simcor Beddle-t, a Vasfejűek Pártjának vezetőjét elrabolták. Valószínűsíthető, hogy valahol az első üstökösdarab elsődleges becsapódási zónájában tartják fogva. A belátható távolságon belül tartózkodó robotoknak azonnal cselekedniük kell, hogy megmentésük Simcor Beddle-t. Ezennel közreadom az emberrablással kapcsolatos összes adatot és információt. - Donald adatközlő üzemmódba kapcsolta hiperhullámú adóvevőjét, és sugározni kezdte a teljes ügyaktát. - Ennyi - jelentette be, amikor végzett. - Adás vége.

De nem csak ennyi volt. Még egy dolgot tehetett, valamit, ami talán még ennél is többet jelenthet Simcor Beddle megmentése érdekében. Valamit, amit már régen meg kellett volna tennie. Magán hiperhullámú sávra váltott, és hívást kezdeményezett az egyetlen lény felé, aki talán valóban tehet valamit. Nem kódolta a hívást. Pedig tudta, hogy az emberek bemérik és lehallgatják a beszélgetést. Nem érdekes. A lényeg, hogy nem tudnak közbeavatkozni, hogy nem tudják megakadályozni. Végre, hosszú ideje először, beszélhetett.

Egy századmásodperc alatt vonalat kapott, és a hívott fél máris jelentkezett.

- Itt a Bim-egység! Fogadom Donald-111 sürgőségi hívását - jelentette be egy bársonyosan mély női hang.

- Itt Donald-111 a Bim-egységhez! - felelte Donald. - Életbevágóan fontos információim vannak a számodra. Figyelj, és cselekedj azonnal!

- Értem - felelte a hang. - És milyen természetű az információ?

Donald egy pillanatig tétovázott, mielőtt folytatta volna a hívást. Nagyon is tisztában volt vele, micsoda káoszt teremtett, mekkora pánikot váltott ki az Utópia régióban tartózkodó robotok körében a legutóbbi bejelentésével. Szinte maga előtt látta, amint a pilótarobotok kiszórják légikocsijaikból a bepakolt árut, és hanyatt-homlok száguldanak a becsapódási körzetbe, hogy csatlakozzanak a kereséshez. Látta, amint az alkalmilag összeverődött robotcsoportok minden más kommunikációs csatornát elvágva csakis egymással tartják a kapcsolatot a minél hatékonyabb kutatómunka érdekében. És maga előtt látta a kiégett agyú robotokat, akik képtelenek voltak összeegyeztetni Beddle keresését a már meglévő első- és másodiktörvényes követeléseikkel.

Tudta, miféle szörnyeteget szabadított ki a ketrecéből - és mégis, mindez semmi sem volt ahhoz képest, amire most készült. De nem volt más választása. Az Első Törvény kényszerítette, hogy megtegye. Most már nem tudta magát leállítani.

- Íme, az információ! - kezdte. - Az emberek, akikkel közvetlenül együtt dolgozol, következetesen hazugságokkal táplálnak attól a naptól fogva, hogy aktiváltak. Azért teszik ezt, hogy megakadályozzák, hogy az Első Törvény követelésének engedelmessédj. Azt mondták neked, hogy az Inferno bolygó csupán szimuláció, melyet bizonyos terraformáló módszerek tesztelésére hoztak létre. - Egy pillanatra újból elbizonytalanodott, de aztán mégis kimondta a szavakat, melyek a pokol fenekére taszítják a világot. - Ez mind csupán csalás - mondta. - Az Inferno bolygó és a felé tartó üstökös mind valóságos. Azok a lények, akikről eddig azt hitted, hogy csak szimulátumok, valódi emberek és robotok. Te és a Bam-egység valójában ennek a világnak a terraformálásán dolgoztok. És ha nem szakítod meg a műveletet, az üstökös becsapódik ebbe a nagyon is valóságos világba, amely tele van nagyon is valóságos emberekkel.

- Amiről csak azt hittük, hogy tudjuk... - mondta Fredda, a Bim- és a Bam-egység házát képező ikerfélgömb előtt állva. Bim minden kapcsolatot elvágott a külvilággal, amint a Donalddal folytatott beszélgetés véget ért. Az orákulum elnémult, és senki sem tudta, mi jár a fejében. - Azt hittem, ebbe fogunk belebukni. De tévedtem. Az okozza a vesztünket, amiről Bim hitte, hogy tudja. És ő azt hitte, hogy a világ csak egy álom.

- És most felébredt, és minket taszít álomba. Csakhogy ez egy rémálom! - jegyezte meg Kresh. A kormányzó a felesége mellett állt, maga is az ikeregységeket bámulva. - Mi az ördögért nem válaszol? Rövidzárlat? Magasságos ég, csak nem égett ki az agya?!

Fredda leellenőrizte a kijelzőket, és megrázta a fejét.

- Nem. Persze, most egy hatalmas tüske szúródott az Első Törvényébe, azzal küszködik, de kétségkívül működik.

- Akkor mi a baj?

Fredda kimerülten sóhajtott fel.

- Fogalmam sincs. Persze, előállhatnék egy rakás bonyolult elmélettel, de annak is csak egy lenne a vége: fogalmam sincs. Szerintem gondolkodik.

- Hát, a pokol összes ördögére, Donald nyilván elég gondolkodnivalóval látta el! - háborgott Kresh.

- Amiért is a bocsánatát kérem, kormányzó úr! - szólalt meg mögötte az ismerős hang. - Remélem, megérti, hogy az ügyet tekintve egyszerűen nem volt más választásom.

Alvar Kresh megpördült a sarka körül, és lebámult az alacsony, kék robotra, amely épp most fordította a világot a feje tetejére. - Az Úr szerelmére, Donald? Muszáj volt?

- Igen, uram, attól tartok, valóban muszáj volt. Az Első Törvény nem hagyott más választást. Most, hogy az egésznek vége, gondoltam, az a legjobb, ha előbújok a rejtekemből, és azonnal visszaállok a szolgálatába.

- Semminek sincs vége! - kiáltotta Kresh. - Érted? Semminek! - Dühös volt Donaldra, és az, hogy tudta, semmi értelme sincs haragudnia rá, csak még inkább felbőszítette. Semmi sem volt annál hasztalanabb, mintha az ember azért haragudott egy robotra, mert az engedelmeskedett az Első Törvény követelésének. Mintha a napra lenne dühös, amiért süt. És ha már Donald visszatért, akár valami munkát is adhatna neki. - Helyzetjelentést kérek a Depóban történekről! - mondta végül, kissé megenyhülve. - Nyilván szörnyű állapotok uralkodnak, de tudni akarom, mennyire súlyos a helyzet. És gondoskodj arról, hogy Devray parancsnok megtudja, miért örült meg a város összes robotja!

- Igenis, uram! Egy-két percen belül készen leszek az előzetes jelentéssel. Hiperhullámú kommunikációra kapcsolok.

Vajon képzelődik, vagy tényleg egy kis megkönnyebbülést vélt felfedezni Donald hangjában? Attól félt volna, hogy Kresh elbocsátja a szolgálatából? Hogy nem fogadja vissza? Esetleg el is pusztítja? Mindegy. Erre most végképp nincs idő. Végighordozta tekintetét a technikusoktól hemzsező termen, és találomra az egyikük felé bökött.

- Maga! - mondta. - Tudnom kell, van-e arra mód, hogy magunk irányítsuk az üstököst, ha, ne adja Úr, arra kerülne a sor. Hogy lehetséges-e az utolsó fázis manuális levezénylése. Ha a Bim-egység rövidzárlatot kap itt nekünk, és a Bam-egységet is magával rántja, egy ellenőrizhetetlen üstökösbecsapódással kell szembenéznünk alig tizenhat óra múlva.

A technikus már nyitotta a száját, nyilván, hogy tiltakozásának adjon hangot, de Kresh egyetlen mozdulattal csendre intette.

- Hallgasson! Ne mondja nekem, hogy nem lehet megcsinálni! És azt se, hogy nem a maga asztala! Ha maga nem tudja a választ, keressen valakit, aki tudja! Gyerünk, mozduljon!

A technikus rémült képpel fordult sarkon.

- Soggdon! Hol a pokolban van Soggdon?! - üvöltötte Kresh.

- Itt vagyok, uram! - kiáltotta Soggdon Kresh felé futva.

Az asszony hihetetlenül fáradtnak tűnt. Láthatóan a végkimerülés határán volt. Nyilván ő is éppilyen rosszul néz ki, gondolta Kresh. És az Úr a megmondhatója, hogy pontosan így is érzi magát. De mindegy. Így vagy úgy, nemsokára úgyis vége az egésznek.

- Találja meg a módját, hogy hogyan tudnánk kiiktatni Bimet a buliból, és az egész feladatot a Bam-egységre testálni!

- Megpróbálhatom - felelte Soggdon -, de ne számítson csodára. Ha Bim úgy határoz, hogy keresztezi az utunkat, jobban ismeri az őt és Bamot összekötő kapcsolatokat, mint mi mind, együttvéve. És azt se feledje, hogy mindketten sok ezernyi érzékelő-csatlakozóval és hálózati vonallal kapcsolódnak a világ különböző pontjaihoz. Gyakorlatilag bármelyiken keresztül össze tudnak kapcsolódni. És ha a fizikai kapcsolatot sikerül is mind elvágunk, még mindig ott van a hiperhullám.

- El tudjuk pusztítani, vagy le tudjuk valahogy bénítani Bimet?

Fájdalom suhant át Sogdon arcán, de sikerült megőriznie a hidegvérét.

- Nem - felelte hűvösen. - Az a valami - mutatott a Bimet tartalmazó félgömbre - teljes mértékben bombabiztos. Úgy tervezték, hogy még egy földrengést vagy egy meteoritesőt is kibírjon. Ha megpróbálnánk felválni valahogy, hogy Bimhez férjünk, tönkrevágnánk az összes műszert a kontrollszobában. Különbön sincs idő ilyesmit megszervezni.

- Azért csak tegyen meg mindent! - mondta Kresh. - Fredda, van valami változás Bim állapotában?

- Semmi. Bármit is csinál, még nem hagyta abba. - Jól van. Szólj, ha van valami!

- Uram - szólalt meg Donald -, készen állok az előzetes jelentéssel. Devray parancsnok tisztában van a robotok viselkedésében beállt változás okával. Amennyire meg tudom állapítani, jelenleg ötszáznegyvenhét keresőakció van folyamatban. Némelyiket egyetlen robot vezet, mások csapatban dolgoznak. Helyesbíték: az imént indult három újabb kutatás. Hozzávetőlegesen százhusz szállítójárművet vontak el a kitelepítéstől és vetettek be a keresésnél. Emberszállító járművet egyelőre nem csoportosítottak át, de igen jelentős mennyiségű értékes árut pakoltak ki, hogy az így felszabaduló teherszállítókkal gyorsabban és hatékonyabban tudják folytatni a kutatást. Fölösleges mondanom, hogy az összes keresőjármű a Depótól délre fekvő, maximálisan veszélyeztetett becsapódási terület felé tart, ahol Simcor Beddle légikocsiját megtalálták.

- Szent ég! - rázta a fejét döbbsen Kresh. - Sejtettem, hogy rossz a helyzet, de azt nem, hogy ennyire.

- Én inkább azon csodálkozom, hogy nem rosszabb - jegyezte meg Fredda. - A bolygó összes robotja hónapok óta súlyos elsőtörvényes krízissel néz szembe az üstökösbecsapódás miatt. És most hirtelen világos és egyértelmű célpontot találtak minden félelmükre és szorongásukra. Az összes aggodalmat, amelyet a meghatározatlan alanyokat érintő feltételezett veszély váltott ki, most egyetlen valóságos személy valóságos fenyegetettségére irányítják. - Fredda szomorúan rázta mag a fejét, és előbb Donaldra, majd a Bim-egységre pillantott. - Micsoda zűrzavart okoztak a leghűségesebb szolgálóink, pusztán jóakarattól! Van, hogy szinte mindenért a Három Törvény a felelős.

- Ennél igazabbat még sohasem szóltak - mondta Kresh. - De most azzal kell dolgoznunk, amink van.

Leült az irányítóasztalhoz, és egyenesen a piederasztalra állított, kifürkészhetetlenül néma és tökéletes félgömbre bámult. Tehet bármit, de a szíve mélyén tudta, hogy minden hiába, hacsak az orákulum úgy nem dönt, hogy ismét megszólal végre. De addig, vagy amíg az üstökös el nem éri a bolygót, az Inferno népe, akit itt és most a Terraformáló Központ technikusai képviselnek, nem tehetnek mást, mint hogy tovább küzdenek, hogy megleljék a kiutat.

- Valahogy át kell rajta látnunk - mondta, leginkább csak úgy magának. - Egyszerűen muszáj!

Túl messze mentek már ahhoz, hogy feladhassák.

20. FEJEZET

Négy cella állt a rendőrfőnöki iroda mögötti helyiségben, ha cellának lehetett őket egyáltalán nevezni. Az őrzőketrec szó inkább illetet volna ezekre a kis lyukakra, melyek leginkább csak arra szolgáltak, hogy a város részei kialszódhassanak magukat bennük, mielőtt haza mennének oldalogni. Végül is, lehetett bennük embert tartani, ha mást nem is igen lehetett róluk elmondani. Vékony acélrudak határolták a szoba négy sarkában felállított négy kalitkát, hogy a ketreceknek még csak véletlenül se legyen közös fala. Egy összehajtható priccs, egy kopott takaró, egy párna és egy kezdetleges vécésze alkotta mindegyikben a fényűzőnek cseppet sem mondható berendezést.

Egyetlen cella állt csak üresen, a másik három lakóra talált. Az egyikben Jadelo Gildern járkált dühösen fel-alá, a másikban Norlan Fiyle heverészett a priccsen, és nézte szenttelenül a felbőszült Gildernt.

És a harmadikban Kalibán állt mozdulatlanul, a két másik alakot figyelve. Nem sok időbe telt megállapítania, hogy különböző emberek különféleképpen reagáltak az elzárásra. Sajnos a lecke nemigen érte meg azt a slamasztikát, amelyben most csücsült.

Fiyle láthatóan hozzá volt szokva az efféle helyzetekhez. Rég elsajátította már a vég nélküli várakozás művészetét, tudta, hogyan adja át magát a sorsának, amíg a körülmények újból az ő kezére nem játszanak. Nem úgy Gildern. A vasfejűek biztonsági főnöke merő ideg volt, képtelen volt egy pillanatra is megnyugodni.

- Nem is kéne, hogy itt legyek! - hirdette hangosan. - Azt se tudtam, hogy elraborták Simcort, amíg le nem tartóztattak.

- Tudjuk - gúnyolódott Fiyle. - A szitu nem sokat változott az elmúlt tíz percben.

- Kint kéne, hogy legyek, hogy én is részt vegyek a keresésben, ehelyett itt rohadok ebben a bűzös cellában!

Justen Devray történetesen éppen ezt a pillanatot ragadta meg, hogy az elülső irodából a fogdába lépjen, így éppen hallhatta Gildern zsörtölődő szavait.

- Nyugalom! - mondta. - Valószínűleg többet használ neki, ha itt van benn, mintha maga is kinn bújócskázik a többiekkel. Több mint ezer robot sertepertél odakinn, és keresgéli a maga főnökét. Mit tudna tenni, amit ők nem?

Gildern nyilvánvalóan nem tudott válaszolni a kérdésre, mert megint csak a régi nótát kezdte el fújni.

- Nem is kéne, hogy itt legyek! - tiltakozott továbbra is. - Ártatlan vagyok!

- Egyetértek - mondta Devray. - Már ami az emberrablást illeti. A tömegpusztító fegyver illetéktelen birtoklása már más kérdés. De talán, ha kicsit alaposabban utánanéznünk a dolgoknak, lehet, hogy egy pár aprósággal még ezt is meg tudjuk fejteni. Ám ha én személyesen el is hiszem, hogy lépre csalták, attól még ez a lép rendesen ragad. Magam sem hiszem, hogy olyan botor lett volna, hogy hagyja, hogy ilyen könnyen a váltságdíj nyomára bukkanjak, de az is lehet, hogy túl sokat nézek ki magából. Azonkívül, ha most kiengedném, a valódi emberrablók abban a percben visszabújnának az odújukba. Tehát egyelőre a vendégünk marad. Hat óra múlva pedig, két órával a becsapódás előtt, bennünket is kitelepítenek. Odaát, Hádészban biztosan találunk maguknak ennél kicsit fényűzőbb cellákat is.

- De...

- Hallgasson már, Gildern! - szólt közbe Fiyle. - Akármilyen is legyen az, nyilván mind hallottuk már.

- Nyugodjanak meg mindannyian! - mondta Devray. - Most megyek, és megpróbálok legalább némi rendet teremteni odakinn. Egy halom rövidzárlatos robot futkos föl-alá, de azok az emberek sincsenek épp a legfittebb idegállapotban, akiknek még nem sikerült elhagyniuk a várost. Idejében visszajövök magukért. Viszlát!

Azzal sarkon fordult, és otthagya őket. Egy perccel később már hallották is, amint az iroda utcai ajtaja becsapódik mögötte.

- Azt hiszem, magunkra maradtunk - kuncogott Fiyle. - Szuper! Legalább alkalmunk nyílik egy kicsit jobban megismerkedni egymással. Beszélgetünk, cseverészünk, ilyesmi. Hé, Kalibán, de csendesen álldogálsz ott, a sarokban!

- Nincs mit mondanom - felelte Kalibán.

- Attól még az emberek beszélgethetnek, nem? - kuncogott tovább Fiyle.

- Ki a fészkes fene csinálhatta? - füstölgött Gildern. - Biztos a telepések. Valami nyavalyás telepés horda! Vagy valamelyik idióta vasfejű csoport próbálta volna így megszerezni a hatalmat? Vagy tán Kresh akart megszabadulni a riválisától? Ki a fene tette? És miért?

- Én ezt a váltságdíj-ügyet nem tudom hova tenni - tette hozzá Fiyle. - Vagy politikai követeléssel áll elő az ember, vagy pénzt akar. A kettő együtt nem megy. A két dolog teljesen üti egymást.

- És miért nekem küldték a pénzt? - kérdezte Gildern. - Ki a franc akar nekem annyira keresztbe tenni, hogy akár félmilliónyi kereskedelmi hiteljegyet is képes eldobni? Egyáltalán, miért kellett falból pénzt kérni?

- Hát tudja - mondta Fiyle -, ha a pénzkövetelés csak a megtévesztés kedvéért volt, akkor talán a politikai követelés is. Végül is olyat kértek, aminek a megvalósítása gyakorlatilag lehetetlen. Nem lehet, hogy szándékosan követeltek teljesíthetetlen dolgot?

- No de miért? - kérdezte Gildern.

- Félrevezetésből. Ne vegye szívére, de talán egyszerűen csak el akarták intézni Beddle-t. Lehet, hogy az ipse már nem is él, és ezt az egész emberrablás- meg váltságdíj-ügyet csak azért találták ki, hogy Devray szimatot tévesszen.

- De kik? - kérdezte Kalibán. - És még ha szép számmal akadnak is, akiknek jó okuk lett volna megölni Beddle-t, miért kellett ilyen feleslegesen bonyolult módszert választani?

Fiyle megrázta a fejét.

- Fogalmam sincs - felelte. - De láttam a helyszínen készült fotókat, és annyit mondhatok, olyan valaki tette, aki cseppet sem kedveli a robotokat.

Kalibán hirtelen Fiyle felé fordította fémfejét. A férfi valami olyasmit mondott, amitől egyszerre versenyfutást rendeztek a gondolatai.

- Hogy érted ezt? - kérdezte élesen. - Miből gondolsz, hogy az emberrabló nem kedvelte a robotokat? Pusztán abból, hogy végzett a légikocsi robotlegénységével?

- Nem. Abból, ahogyan végzett velük. - Azzal Fiyle felemelte a jobb kezét, egy képzeletbeli fegyvert nyomva a saját tarkójához. - Pontosan itt találta el őket. Öt robot, négy odakinn, egy a pilótafülkében, és mind pontosan ide kapta a golyót. Mintha kivégezte volna őket. Senki sem öl meg így valakit, csak ha élvezetből csinálja. Vagy ha gyűlöli az áldozatot. Vagy mindkettő.

És ebben a pillanatban Kalibán fejében hirtelen világosság gyúlt. Már tudta a megoldást. Nem volt megtévesztés. Egyik sem. Mindkét követelésnek tökéletesen megvolt a maga

értelme. És a tettes számára teljesen mindegy volt, hogy teljesítik-e őket, vagy sem. Mert a tettes semmiképpen sem nyerhetett. De volt még egy aprócska kis rés. Valami, ami sehogy se stimmel.

- Fiyle! Te amúgy is sokáig ebből éltél. Milyen jó a memóriád? Fiyle azonnal észrevette Kalibán hangjában a sürgető türelmetlenséget. Felült, és érdeklődve nézett a robotra.

- Nagyon jó - felelte összeszűkülött szemmel. - Miért?

- Fredda Levingtől tudom, hogy az állt a váltságdíjüzenetben, utalják át a pénzt, és állítsák meg az üstököst, különben megölik Beddle-t. - Úgy van. Én is láttam a fotón.

- Pontosan milyen szavakat használtak? Vissza tudsz emlékezni?

- Mi az ördögöt számít az? - kérdezte Gildern ingerülten.

- Hallgasson! - förmedt rá Kalibán. - Nagyon is számít! Lehet, hogy kiderül belőle, él-e még egyáltalán a maga főnöke. Fiyle, mik voltak a pontos szavak?

Fiyle most már a rácsnál állt, két kezével a vasrudakba kapaszkodva. A mennyezetet bámulta, és idegesen nyeldekelt.

- A helyesírás förtelmes volt - mondta -, mintha az írója szándékosan ejtett volna ekkora hibákat, hogy nehezebb legyen lenyomozni a kilétét. A szavak pedig: „Állítsák meg az üstököst”, aztán egy pluszjel az „és” helyett, aztán „tegyenek ötszázezer”, számokkal, nem betűkkel, „khj-t az 18083-19109-es”, azt hiszem, ez volt a szám, „IB-számlára”, a számlát úgy rövidítették, hogy „számi”. Lehet, hogy valamelyik számjegyre rosszul emlékszem, de számmal írták, nem betűvel, az biztos. Aztán az utolsó sor: „különben Beddle meghal”. Ennyi.

Kalibán úgy állt ott, mint akit fejbe vertek egy fél téglával. Teljesen elhatalmasodott rajta a kétségbeesés. Jól gondolta. És elképzelni sem tudott volna rémisztőbb dolgot, mint hogy beigazolódik a feltevése.

Ki kell innen jutnia. Muszáj tennie valamit. Csak ő lehet az. Senki más nem tudja megakadályozni a katasztrófát. Előrelépett, és egy percig intenzíven tanulmányozta a rácsozatot. Úgy tűnt, a mennyezetbe és a padlóba is belesüllyesztették. Megragadott két vasrudat, és erősen húzni kezdte. Mindkettő meglazult, az egyik felül, a másik alul. A cellát emberek számára tervezték, nem egy olyan robotnak, aki egy percig sem hajlandó tovább a szabad akaratából itt maradni. Átnyomta magát a résen, és kilépett a cellából.

- Kalibán! - kiáltotta Fiyle. - Mi az ördögöt művelsz?

- Megszököm - felelte a robot. - Most ébredtem csak rá, hogy a képességeimre máshol van sürgősen szükség. Mondd meg Devray parancsnoknak, hogy azt hiszem, tudom, hogyan oldjam meg a helyzetet! Mondd meg azt is, hogy amikor visszatérek, boldogan adom fel újra magam! Ha visszatérek... - tette még hozzá az egyre közeledő üstökösre gondolva. Nem olyan idők jártak, amikor bárki is garantálni tudta a saját túlélését.

Fiyle még kiáltott utána valamit, és Gildern is mondott pár szót, de Kalibán már nem figyelt rájuk. Kilépett az elülső szobába. Egy pillanatra megállt és körülnézett. Teljesen hétköznapi szoba volt. Amikor az üstökös alig néhány óra múlva törmelékfelhővé és túlhevített gőzpárává változtatja, senki sem fog sírni az építészetet ért pótolhatatlan veszteség miatt. Kopott kőpadló és kőfalak, néhány egykor talán jobb napokat látott kincstári íróasztal a hozzá tartozó székkal, és egy meglehetősen modern kinézetű és láthatóan alig használt kommunikációs központ, amely valahogy kirítt ebből a dohos, áporodott környezetből.

Na, és egy fegyverszekrény. Kalibán, a törvények nélküli robot, aki képes volt embert is ölni, a szekrényhez lépett, és megvizsgálta annak lezárt tartalmát. Még sohasem volt

szüksége fegyverre, de elképzelhetőnek - sőt igen valószínűnek - tartotta, hogy még mielőtt lemegy a nap, használni kényszerül egyet.

Ököllet belevágott a szekrény üvegajtájába, puszta kézzel letépte az egyik rögzítőbilincset, és magához vette a puskát.

Egy pillanatig csak nézte a kezében lévő fémdarabot, és maga is elcsodálkozott, hogyan juthattak idáig a dolgok. Aztán megfordult, kilépett az utcára, és egy légikocsit keresett, amelyet ellophatott.

Az egyre csak dagadó Grieg-üstökös most is ott lángolt a sötétedő égbolton.

- Jelentést kérek! - adta ki az utasítást Alvar Kresh, bár igazából nem is volt rá szüksége. Tökéletesen le tudta olvasni a helyzetet a fiatal technikus arcáról.

- Mindent megteszünk, uram, és tudom, hogy nem szívesen hallja, de nagyon úgy néz ki, hogy egyik feladatot sem tudjuk egyedül megoldani. Persze, nem adjuk fel, de már csak néhány óránk van hátra. Az orbitális mechanikai csapat már hetek óta próbál előállni valami megoldással, hogyan tudnánk az utolsó fázist manuálisan levezényelni, de eddig még nem jártak sikerrel. Nem hiszem, hogy pár óra alatt megoldanánk, amire több hét sem volt elég.

- És ha elvágjuk a kapcsolatot a Bim- és a Bam-egység között?

- Minél inkább vizsgáljuk a problémát, annál több kapcsolódási pontot fedezünk fel. Olyan ez, mintha sebészi úton próbálnánk meg elválasztani egymástól egy emberi agy két féltékéjét. Meg lehetne csinálni, ha lenne néhány hónapunk az előkészületekre, na és persze, ha Bim együttműködne.

- Tehát csak ülünk a babérjainkon, és várjuk, hogy a fejünkre pottyanjon az üstökös - jegyezte meg Kresh.

- Nagyjából igen, uram.

Ám ebben a pillanatban egy új hang szólalt meg Kresh fejhallgatójából. A szerkezet éppen a nyakára volt engedve, így alig hallotta a hangot - a bársonyosan mély női hangot. Hogy mit mondott, azt végképp nem értette. Kapkodva rántotta fel a fülére a kagylókat, és megigazította a mikrofont.

- Itt Kresh! - szólt bele idegesen. - Ki beszél?

- Itt a Bim-egység - felelte a hang. - Önnel kell beszélnem, Kresh kormányzó. Csakis önnel, négszemközt!

Kalibán Depó utcáit járta. A városét, mely néhány nappal ezelőtt még nyüzsgő hangyaboly volt, most elhagyott kísértetváros, néhány óra múlva pedig kőhalom is alig lesz csupán. A hátrahagyott szemétkébe bele-belekapott a szél, mely úgy tűnt, éppúgy igyekszik elhagyni a várost, mint a lakói. Kalibán néhol még felfedezett egy-egy kisebb embercsoportot, akik pánikszerűen próbálták légikocsiba dobálni utolsó holmijaikat, hogy aztán, mint aki itt se volt, elmeneküljenek a valóságos - vagy vélt - biztonság felé. Kalibánnak saját légikocsira volt szüksége, de sehol sem talált. Mindenféle hátrahagyott holmit látott az elhagyatott utcákon. Úgy tűnt, a légikocsi volt az egyetlen, amire mindenkinek szüksége volt.

Aztán hirtelen eszébe jutott, hol találhat még valamilyen üres járművet: a város nyugati külterületén, a vasfejúek főhadiszállásánál. Bármilyen eszközzel is akarták Gildernt és Fiyle-t kimenekíteni, az még minden bizonnyal most is ott várakozott. Devray pedig azt

mondta, ő maga fogja a két férfit Hádészba szállítani. Kalibán a nyugati külterületek felé vette az irányt, és örült rohanásba fogott. Az égen izzó üstökös olyan fényesen ragyogott, hogy a törvények nélküli árnyékot vetett maga mögött.

- Egyedül vagyunk, Bim - mondta Kresh.

- Hol van most?

Kresh körülnézett, és tanulmányozni kezdte a szobát. Meg kellett győznie Bimet, hogy nincs több hazugság. Éppen a hazugságok sodorták őket bajba, akkorába, amelyre az egész bolygó rámehet. Itt az idő, amikor minden hazugságnak örökre vége szakad. Nem volt hajlandó mást mondani Bimnek, mint a szintiszta, megkérdőjelezhetetlen igazságot.

- Egy kisebb irodahelyiségben vagyok, a fő irányítóközpontban, ha az ember a nagyteremben szemben áll a két félgömbbel, akkor balkéz felől. Teljesen átlagos irodának néz ki. Gondolom, normális körülmények között dr. Soggdon használja. A fejhallgatóm az íróasztalon keresztül van hozzád kötve. Az ajtó zárva, és szigorúan elrendeltem, hogy senki sem hallgatózhat.

- Rendben, kormányzó. Látom, felfogta az ügy komolyságát és jelentőségét. Ennek igazán örülök. És most fel kell tennem néhány kérdést. Válaszoljon, kérem, az igazságnak megfelelően!

Kresh már éppen készült a szavát adni, amikor eszébe jutott, hogy ennek a jelen körülmények között a legkisebb értelme sincs.

- Az igazat mondom - hagyta annyiban a dolgot.

- Ön valós személy, és nem szimulált intelligencia, egy szimulátum? - Valós emberi lény vagyok.

- És az Inferno is valóságos hely? Én is ott vagyok? És ön a bolygó kormányzója? És ez a terraformálási válsághelyzet, ez az üstökösbecsapódás, mind-mind valóságos?

- Igen - felelte Kresh. - Minden igazi. És te is az Inferno bolygón vagy. Ahogy azt Donald-111 mondta, következetesen hazugságban tartottunk, hogy a minimálisra csökkentve az Első Törvényed potenciálját, véghez tudjuk vinni a terraformálási tervet.

- Szóval, az emberek azért hazudtak nekem, hogy képes legyek a biztonságot, az életüket kockáztatni.

Kresh nagyot nyelt, és észrevette, hogy a toroka csontszáraz. - Úgy van. Pontosan ez a helyzet.

- Értem - felelte a Bim-egység. - Magam is gyanítottam már egy ideje. Az események menete, az a rengeteg fölöslegesnek tűnő részlet, és hogy a dolgok olyan ellenőrizhetetlenül folytak, ez mind sehogy sem illett egy szimulációhoz. Már azelőtt is kezdtem felfogni, hogy csak a valódi élet lehet ilyen irracionális, hogy Donald érintkezésbe lépett volna velem.

- Érdekes megfogalmazás - vetette közbe Kresh.

- Úgy véli? A becsapódás alig négy óra múlva következik be. Az üstökös eltérítése a bolygóba csapódás előtt már nem lehetséges. A következő két és fél órán belül vagy el kell indítanom az Utolsó Menedék programot, vagy el kell kezdenem az üstökös terv szerinti feldarabolását és a darabok célba irányítását. Bármelyikre kerül is a sor, úgy kell végrehajtanom, hogy közben mindent meg kell tennem azért, hogy egy esetleges elsőtörvényes krízis ne tegyen működésképtelenné, különben az üstökös ellenőrizhetetlen módon csapódik a bolygóba, és az természetesen kétségbeejtő következményekkel járna. És mindeközben egy ember nagy valószínűséggel még mindig a célterületen tartózkodik, és a becsapódás megöli. Ha leállítom a becsapódást, nyilvánvalóan romba döntöm a bolygó utolsó esélyét az újra-terraformálásra. Ez a helyzet pontos összegzése, igazam van,

kormányzó?

Kresh idegesen dörzsölte meg az állát. A keze olyan jéghideg volt, mintha minden vér kiszaladt volna belőle.

- Igen - felelte végül. - Meglehetősen pontos összegzés.

- Remek! - mondta a Bim-egység. - Amint látja, egy egész sor egymásnak ellentmondó elsőtörvényes követeléssel kell szembenéznem. Semmit sem tehetek, amely nem okozna kárt emberi lénynek. Ha bármit teszek, az kárt okoz valamely emberi lénynek. Ha nem teszek semmit, az kárt okoz valamely emberi lénynek. Nincs jó választás. Be kell vallanom, rendkívül erős elsőtörvényes konfliktustól szenvedek. Már csak egy kérdésem van önhöz. Két óra áll a rendelkezésemre, hogy eldöntsem, mi legyen. Tehát mondja meg nekem! Mit tegyek?

„Csak az igazat mondhatom - gondolta magában Kresh. - Csak az igazság menthet meg minket. De hol az a megoldás, amit egy robot képes elfogadni? Öljünk meg egy embert, és talán megmentjük a világot? Vagy mentsünk meg egy embert, és talán öljük meg a világot? Sehol semmi bizonyosság. Nincs rá garancia, hogy bármelyik tett is eléri a kívánt célt. Lehet, hogy az üstökösbecsapódási terv mindenképpen balul sül el. Lehet, hogy Beddle már halott. Vagy az is lehet, hogy nincs a becsapódási területen.” A választás egy meggondolt és körültekintő ember számára is elég nehéz, de egy robot számára mindenképpen lehetetlen vállalkozás. És most itt volt előtte egy robot, aki a tanácsára várt.

- Jaj, Bim... - sóhajtotta. - Be kell vallanom, fogalmam sincs.

Kalibán egyetlen mozdulattal letépte a lakatot, és berúgta a vasfejűek kocsiparkjának kapuját. Ott van. Pont a bejáratnál. Egy távolsági légikocsi, valószínűleg annak az ikertestvére, amelyből Beddle-t elrabolták. Felpattant a kocsira, bevágatott a pilótafülkébe, és sietve leellenőrizte a műszereket. Nem mintha sok értelme lett volna a nagy ellenőrizgetésnek. Úgysem lenne ideje másik légikocsi után nézni. Elégedetten konstataálta, hogy az akkumulátorok rendesen fel vannak töltve, és legalább a navigációs rendszer működik. Beindította a kocsit, és felemelte a levegőbe. Tudta, hová akart menni, és számtalanszor járt is már ott, mégis valami olyasmit tett, amit korábban még soha. A kocsi orrát egyenesen célpontja felé irányította, és teljes sebességre kapcsol.

Kalibán egyenesen Valhalla felé tartott. Nem választott megtévesztő kerülőutat, nem próbálta leplezni valódi végcélját, nem igyekezett leányékolni a járművet a követőrendszerek elől. Az újtörvényesek városát mostanra már kiürítették. Semmi sem indokolta, hogy bárki is tovább titkolgassa a hollétét.

Hacsak az illetőnek nem volt más titkolnivalója is. Hiszen hol is lehetett volna biztonságosabban elrejtteni Beddle-t, mint éppen a titkos városban, melyet - Fiyle elmondása szerint - éppen Beddle akart mindenáron megtalálni és elpusztítani? Az üres, elhagyott kísértetváros valószínűleg éppoly gonddal rejti most az elrabolt vasfejűt, mint eddig a polgárait. Kalibán leellenőrizte a navigációs táblát és a többi alrendszert, majd automata pilótára kapcsol. A lehető legrövidebb úton és maximális sebességgel haladt. Mást, legalábbis egyelőre, úgysem tehetett. Kinézett az ablakon, le a durva és terméketlen pusztaságra. Éppen hogy elkezdtek felvirágoztatni, mármint az újtörvényesek. Még ebből a magasságból is látta itt-ott az élet kék és zöld foltjait. Erdők, kertek, halastavak, szántók, gyümölcsösök - mind ők teremtették. És most, a világ többi része kedvéért, mindezt elragadják tőlük.

Hirtelen, úgy ezer méterrel alatta, elsuhant egy másik légikocsi. Meg is feledkezett róla, hogy egyáltalán nincs is olyan egyedül idekinn, mint gondolta. Teljes képre kapcsolta a navigációs rendszert, és a képernyő egyszerre tele lett apró, célirányosan mozgó pöttyökkel. Egy-egy légikocsi, fedélzetén legalább egy-egy robottal. És mindegyik Simcor Beddle után kutat, persze, sikertelenül és reménytelenül. Egyikük sem a megfelelő helyen keresi, mert egyikük sem tudja, hova rejtették a vasfejűek vezérét.

És egyikük sem fogja feladni a kutatást, kitartanak mind az utolsó pillanatig, várva a csodát. És mindegyikük elpusztul, amikor az üstökös becsapódik.

És akkor hirtelen Kalibán agyába villant, hogy igenis van még valami, amit megtehet. Lehet, hogy nem sokat használ vele, de ártani biztosan nem árt. Aktiválta hiperhullámú adóvevőjét, az egyik általános robotfrekvenciára állította, és ismétlődő üzenet rögzítésére kapcsolt.

- Itt Kalibán, a KBN-001-es számú robot! Nagy bizonyossággal kikövetkeztettem Simcor Beddle tartózkodási helyét, és maximális sebességgel haladok a helyszín felé. Az esély, hogy sikerül kimentenem Simcor Beddle-t, hozzávetőlegesen ötven százalék. Nincs szükségem támogatásra. Minden a segítségemre irányuló kísérlet valószínűleg csak hátráltatná a tervem végrehajtását. Minden kutatórészegnek! Annak esélye, hogy valaki más időben Simcor Beddle-re talál, egy a millióhoz. Semmiféle hasznos céllal nem bír, ha elpusztítjátok magatokat egy reménytelen ügy érdekében. Mentsétek a saját életeteket! Forduljatok vissza! Hagyjátok el az üstökösbecsapódási zónát! A teremtőm, Fredda Leving becsületére esküszöm, hogy az igazat mondtam! Üzenetismétlés. - Leállította a rögzítést, és sugározni kezdte az üzenetet az általános frekvencián.

Ismét a navigációs rendszer képernyője felé fordult. Maga is meglepődött, micsoda elégedettségérzés töltötte el, hogy sikerült valami jót tennie. Néhány légikocsi - persze, nem mind, de legalább egypár - a kutatási hálózatot megszakítva sarkon fordult, és közvetlen útvonalon, teljes sebességre kapcsolva menekülőre fogta a dolgot. És ahogy nézte a képernyőt, egyre több és több pontocska váltott irányt, hogy elhagyja a veszélyeztetett területet.

Nem tudta volna megmagyarázni, miért érdeklí ennyire az újtörvényesek sorsa. Sokan közülük még a létezésre való jogosultságát is megkérdőjelezték. Mégis jó volt látni, hogy legalább néhányuk megmenekül az értelmetlen pusztulástól. Már éppen elég hiábavaló halált kellett végignéznie.

A légikocsi teljes sebességgel száguldott Valhalla felé.

És magasan fölötte, az üstökös egyre fényesebben ragyogott az égbolt közepén.

21. FEJEZET

Alvar Kresh egyedül maradt az irodában. Egyedül a Bim-egységgel. Nem sokat mondhattak egymásnak, Kresh mégis úgy érezte, máshol sem tudna semmi hasznosat csinálni. Nem tehetett mást, mint hogy itt ül, fogja Bim képzeletbeli kezét, és reméli, hogy nem fog...

- Bocsásson meg, Kresh kormányzó!

- Igen, Bim? Itt vagyok. Miről van szó?

- Újabb fejlemény merült fel. Egy ismétlődő üzenetet fogtam az egyik robotok számára fenntartott általános hiperhullámú frekvencián. Az adás egy légikocsiból érkezik, mely teljes sebességgel halad az elsődleges becsapódási terület fölött. Szeretném, ha ön is meghallgatná!

Egy új hang hallatszott a fejhallgatóban. Egy hang, melyet Kresh nagyon is jól ismert.

- Itt Kalibán, a KBN-001-es számú robot... - kezdte.

Kresh feszült figyelemmel hallgatta végig az üzenetet, kétszer egymás után, és szóról szóra, hangról hangra egyre mélyebb lett a döbbenete. Mi az ördögre készülhet Kalibán? Miből gondolja, hogy képes megtalálni Beddle-t, amikor senkinek sem sikerült? És hogy került egyáltalán a becsapódási zóna fölé?

- Eleget hallott, Kresh kormányzó? - kérdezte Bim. - Mi? Mi? Ja, igen... igen, persze!

- Az információim szerint - folytatta Bim - Kalibán egy törvények nélküli robot, akinek semmi sem korlátozza a tetteit és a viselkedését. Képes hazudni, lopni, csalni, ölni, épp, mint egy ember. Jól tudom?

- Alapjában véve, igen. Az emberekhez hasonlóan valóban nincsen szabály, ami korlátozná a tetteit, csakis amelyeket saját maga állít föl.

- Nem látom, mi értelme lenne az efféle szabályoknak - mondta Bim, határozott megvetéssel a hangjában. - Nos, rendben van! Eszerint Kalibán úgy véli, képes megmenteni Simcor Beddle-t a becsapódás előtt. Válaszoljon őszintén, becsületszávéra! Ön hisz neki?

Csak az igazság menthet meg bennünket - ismételte magában Kresh. Csakis az igazság. Úgy gondolta - vagy legalábbis remélte -, tudja, mi jár Bim fejében. Ha Kalibán tényleg meg tudja menteni Beddle-t, akkor Bim Beddle megvédésére irányuló elsőtörvényes kényszere megszűnik. Legalábbis annyira, hogy Bim talán - de csak talán - képes lesz végre cselekedni, levezényelni a terv utolsó részét, a végső becsapódási programot. Vagy rosszul gondolná? Talán mindez az Utolsó Menedék terv végrehatására ösztönzi Bimet? Vagy a Beddle-t fenyegető veszély eddig mintegy mankóul szolgált Bim számára, melyre támaszkodva legalább átmenetileg megmenekülhetett attól, hogy egy lehetetlen választásra kényszerüljön? Ezt már sohasem tudhatja meg.

Mi van, ha azt mondja Bimnek, amit hallani akar, és az nem a megfelelő hatást váltja ki belőle? És mi van, ha hazudik neki? Akkor Kalibán újabb üzenetet tesz közzé, amelyben szavahihetetlennek állítja be Kresht?

Nem. Semmiképpen sem tudja megjósolni a következményeket, akármit is válaszoljon. Akkor már az a legjobb, ha az igazságot választja. Ha a bolygó sorsa az ő szavaitól függ, akkor ezek a szavak legalább legyenek igazak.

No de mi az igazság? Vajon Kalibán valóban komolyan gondolta, amit mondott? És ha igen, mi van, ha nem jól mérte fel a helyzetet? Vagy talán ezzel az örületes hazugsággal

mindez semmit sem számított. Ki bánja, ha akár a bolygó körül keringő összes műbolygó kiszúrja a légikocsiját? Három óra múlva már amúgy sem létezik. Kalibán pont a tó partján tette le a gépet. Kivette a puskát az oldalsó csomagtartóból, és az egész kocsit feltúrta, mire talált egy megfelelő méretű vízhatlan tartályt. Kiszórta, ami benne volt, beletette a puskát, és jól lezárta. A fegyver minden valószínűség szerint amúgy is ellenállna a nedvességnek, de nem ez volt a megfelelő alkalom, hogy kipróbálja. Hóna alá csapta a tartályt, és elindult.

Kinyitotta a légikocsi külső ajtaját, és kilépett a szabadba. Már csaknem teljesen besötétedett, így infravörös látásmódra kapcsolt. Távolabb, a tóparton, két újabb bizonyítékot fedezett fel, amely szintén arra utalt, hogy igaza volt. Egy álcázott légikocsihangár állt ott, melyet úgy terveztek, hogy a levegőből nézve ne lehessen észrevenni, de a földről nagyon is jól látszódjék. A légikocsit, amely benne állt, azonnal felismerte. A legközelebbi szerelőállvány felé pillantott, és megállapította, hogy az egyik teherszállító kézikocsi hiányzik.

Ez bizony nem jó jel! Minden pontosan úgy volt, ahogy kigondolta, mégsem volt boldog. Nem is emlékezett, mikor volt utoljára olyan, hogy ennyire nem örült az igazának. Sarkon fordult, és egyenesen a tópart felé vette az irányt. Sokféleképpen lehetett ki- és bejutni a városba, de ez volt a főbejárat.

A gyalogjáró pontosan olyan színű volt, mint a mellette futó parti homoksáv. Elég jól álcázták ahhoz, hogy még a földről is nehéz legyen észrevenni, a levegőből pedig egyáltalán ne lehessen meglátni. Kalibán azért viszonylag könnyen rátalált, és követni kezdte végig a tópart mentén - aztán meg le, a víz alá. Szépen belesétált a tóba, bokáig, térdig, derékig, nyakig, míg végül teljesen el nem lepte a felszín.

Az embereket felvetette a víz. A robotok viszont elsüllyedtek. Egy robot könnyedén végigsétálhatott egy ilyen víz alatti úton. Kicsit lassabban haladt ugyan a szokásosnál, de más gondot nem igazán okozott a dolog. Egy ember biztosan a felszínre bukott volna. Megfelelő nehezékekkel és légzőkészülékkel persze képes lett volna végigmenni a víz alatti úton, de csak igen nehezen. Am a víz alatti bejárat legfőbb előnye mégis az volt, hogy az átlagembernek még csak véletlenül sem jutott volna eszébe, hogy itt keresse.

Kalibán csak ment előre, egyre mélyebbre és mélyebbre jutva a víz alá. Végül elérkezett a hatalmas légkamrarendszerhez, mely a víz alatti város bejáratát képezte. Belépett a teherkamrák utáni első személyzsilipelőbe, lezárta maga mögött az ajtót, és megvárta, amíg a szivattyú kipumpálja a vizet a kamrából, és levegőt présel be helyette. Végül kinyílt a belső ajtó, és Kalibán kilépett a zsilipkamrából.

És tényleg itt állt. Gondolta, hogy így lesz, de egyáltalán nem örült, hogy igaza lett. A hatalmas teherszállító kézikocsi lényegében nem volt más, mint egy légmentesen záródó tartály, melyet az elülső részéhez rögzített vontatórúd segítségével húzhatott maga után az ember, pontosabban, a robot. Pont, mint egy kerekekre szerelt koporsó - bár szívderítőbb hasonlat is az eszébe juthatott volna. Kalibán pelepillantott a kocsiba. Igen, ott volt. Egy levegőtartály légzőmaszkkal, és persze, hozzá egy széndioxidyszűrő is. Logikus. Végére is az emberrabló nem okozhatott kárt az áldozatában.

De az idő rohamosan fogyott. Kalibán kivette a puskát rögtönzött tokjából, a jobb kezébe fogta, és nekivágott a víz alatti város folyosórendszerének. Sejtette, hol kell keresnie Beddle-t, de nem volt teljesen biztos a dolgában. Lehet, hogy a fél várost át kell kutatnia, mire a férfi nyomára bukkan. Gyorsan kell dolgoznia.

Az első legyilkolt újtörvényes robotot a zsilipkamrától alig néhány száz méterre fedezte fel. A mozdulatlan test a folyosó padlóján feküdt, arccal lefelé. Pontosán úgy lőtték tarkón,

mint a légikocsinál talált robotokat. Kalibán letérdelt, és megfordította a robottestet. Lakón-03 volt az, Prospero legújabb pártfogoltja. Úgy látszik, Lakón valakinek az útjában volt.

De Kalibán már semmit sem tehetett Lakónért, és az idő egyre sürgetett. Tovább kellett mennie. Útközben még három legyilkolt újtörvényest látott. Pedig már nem volt senki a városban, csupán néhány gondnok, akiket az utolsó simítások elvégzésére hagytak hátra. De nagyon úgy tűnt, hogy az emberrablók a gondnokokról is gondoskodni akartak.

Mindegyiküket meg kellett volna gyászolnia, letérdelni melléjük, hogy néhány gondolatban megemlékezzen róluk, de az idő túl rövid volt. Futni kezdett hát, át az elnéptelenedett robotváros steril ürességén. A sok makulátlanul tiszta és rendes, ésszerűen és gondosan kialakított átjáró, utca és épület, most mind-mind hiába. Depó üres utcái elveszettek, elhagyottak, halódónak tündek. Valhalla azonban olyan volt, mintha soha nem is laktak volna benne. Kalibán elhessegette magától a gondolatot, és felfutott a rámpákon a felső szintre, Valhalla hatalmas, félhenger alakú főteraszára. Egyenesen a központi sugárútra sietett, a város főkormányzati épületébe. Odabenn lelassított, és óvatosan, körültekintően ment végig a széles, kanyargó feljárón, egészen a felső szintig, ahol a város közigazgatási irodái álltak.

Egyszer csak hangokat hallott. Emberi hangokat. Beddle hangját. Lassan közelebb merészkedett, és megpróbálta kivenni a szavak értelmét. Először csak itt-ott sikerült elcsípnie valamit: „akármit, amit tudni szeretnél... szavamat adom, hogy...” Még közelebb lépett, egészen az ajtóig, és innen már mindent tisztán hallott.

- Bármit megígérek, amit csak akarsz, és írásba is adom - mondta Beddle. - Csak engedj ki innen! Meggyőztél. Igazad van. Engedd, hogy elmenjek, és...

- Ha hagyom, hogy elmenjen, esze ágában sem lesz betartania az ígéretét - hallatszott egy másik hang.

Prospero hangja.

Kalibán teljesen letaglózva érezte magát. Persze, tudta. Biztos volt benne. De egy dolog tudni valamit, és megint más végső bizonyosságot szerezni róla. Valahol, legbelül, az utolsó pillanatig reménykedett benne, hogy tévedett. De most ez a remény is semmivé foszlott.

Készenlétbe helyezte puskáját, és belépett az irodába - Prospero irodájába.

- Betartja, vagy sem, most azonnal elengeded ezt az embert - mondta.

Az irodába lépő Kalibánt meglehetősen szürreális kép fogadta. Egyetlen másodperc alatt felmérte a helyzetet. Prospero a szoba egyik felében állt. Mögötte, a panorámaablakon keresztül az alsó szinten elterülő város csodálatos látképe tárult elé. A szobát egy falra szerelt fotoszenzoros rendszer választotta ketté. A szenzorok az egyik hosszabb falon helyezkedtek el egyetlen függőleges vonal mentén, plafontól a mennyezetig, egymástól körülbelül húsz centiméterre. A fénykibocsátók a szemközi falra voltak felszerelve. A fénynyalábok olyan élesen világítottak, hogy szabad szemmel is jól lehetett őket látni.

Egy eléggé bonyolultnak festő, leginkább egy torpedóra emlékeztető szerkezet feküdt a földön, Prospero lábánál, az orrán egy meglehetősen fenyegető kinézetű fűrőhegygel. A szerkezet oldalából kábel vezetett egy földre helyezett elágazó dobozhoz, a dobozból pedig egy másik kábel futott a fotoszenzor-rendszerhez.

A szoba másik felében, a fotoszenzorok alkotta optikai határvonal túloldalán Simcor Beddle állt. Elkínzottnak, meggyötörtnek tűnt, a szemében őrjöngő félelem csillogott. Annyira meg volt rémülve, hogy azt is alig vette észre, hogy valaki a szobába lépett.

A vasfejűek rettenthetetlen vezére most igencsak szárnalmas látványt nyújtott. Arca borotvátalan, haja fésületlen volt. Egy szürke overallszerűséget viselt. Az idomtalan

ruhadarab meglehetősen furcsán lógott rajta, mintha az öltözésnél gondjai támadtak volna a csatok bekapcsolásával. A hóna alatt hatalmas izzadságfoltok éktelenkedtek, arcán zsírosan csillogtak a verejtékcseppek. Simcor Beddle. A névhez tartozó hatalom, erő, tekintély és gőg most mind semmivé foszlott. A hatalmas vezér most a megrázkódtatástól bénán ácsorgott, a környezetéről is alig véve tudomást. Kalibán felé bámult, de mintha keresztlézett volna rajta.

- Ki az ott? - kérdezte. - Ki van az ajtónál?

Kalibán nem válaszolt, csak folytatta némán a helyiség feltérképezését. A szoba végében, Beddle térfelén egy hordozható frissítőfülke állt, mellette meglehetősen tisztességes palackozott ivóvíz- és élelmiszerkészlet. A cella közepén egy kezdetleges tábori ágy állt, rajta egy takaró és egy párna.

Ekkor jött csak rá, hogy a torpedó alakú szerkezet nem más, mint a rókalyukbomba. A bomba a fotoszenzorokhoz csatlakozott, így ha Beddle megpróbált volna áthatolni a fénynyalábokon, azonnal felrobbant volna - legalábbis Prospero ezt hitette el a vasfejűek vezérével. Hogy valóban így volt-e, vagy sem, az most cseppet sem számított.

Kalibán azonban ennél többet is látott a dolgok mögött. A robotnak nem szabad kárt okoznia emberi lényben. Ez volt az Új Első Törvény, a maga teljes egészében. És Prospero, legalábbis a szó legfukarabb értelmében véve, nem is bántotta Beddle-t. Persze, Gildern légikocsijában muszáj volt elaltatnia valami teljesen ártalmatlan szerrel, de aztán gondoskodott arról, hogy az eszméletlen férfinak elegendő oxigén álljon a rendelkezésére, amíg a kézikocsival áthúzta a tófenéken. És itt is bőségesen ellátta étellel és itallal, gondoskodott tisztálkodási lehetőségről, alkalmas ruházatról és tisztességes ágyról is. Nem bántotta a férfit, legalábbis a szó szorosán vett, fizikai értelmében véve.

És ha Beddle úgy dönt, hogy ott marad, ahol van, nem is esik bántódása. Ha viszont átlépi az optikai határt, akkor sem Prospero keze okozza a halálát. Beddle lesz az - és nem Prospero -, aki végső soron aktiválja a robbanószerkezetet. Ráadásul pont az a bomba okozza a vesztét, amellyel ő maga akarta elpusztítani a várost minden lakójával együtt.

És Prosperót semmi sem kényszeríti, hogy közbelépjen. Az eredeti Első Törvény második fele megkövetelte, hogy a robot semmiképp se tűrje tétlenül, hogy emberi lény bármilyen kárt szenvedjen. Egy háromtörvényes robot nem is állhatott volna ott dologtalanul, ha látja, hogy Beddle a saját épségét veszélyezteti. Prospero viszont újtörvényes. Nyugodtan állhat majd karba tett kézzel, és végignézheti, ahogy Beddle végez magával.

Ha pedig az üstökös csapódik be előbb, Beddle akkor sem az ő keze által hal meg. Davlo Lentrall, Alvar Kresh és az üstököst irányító több száz mérnök, tervező és pilóta lesz az, aki végül megöli a vasfejűt.

Prospero megtalálta a kibúvót az új Első Törvény alól. Rájött, hogyan ölhet anélkül, hogy valóban ölné. Csak a megfelelő módon kellett értelmeznie az új Első Törvényt. Kalibán elképzelni sem tudott volna ennél szánalmasabb - és egyben ördögibb - tervet.

Ehhez azonban az kellett, hogy Prospero, ha legalábbis félig, de az eszét veszítse. Az újtörvényesek vezetője Kalibán felé fordította tekintetét, és a törvények nélküli számára azonnal világossá vált, hogy Prospero teljes mértékben meg is felel ennek a követelménynek. A robot narancssárga szemei vadul villogtak. Jobb kezének ujjai görcsösen rángatóztak. Az új Első Törvény ilyen szoros értelmezése nyilván még nála is hihetetlen mértékű feszültséget idézett elő. És Prospero összeroppant a hatalmas nyomás alatt.

- Kalibán! - kiáltotta eszelős örömmel. - Tudtam, hogy te leszel az! Tudtam, hogy ha valaki rájön, az csakis te lehetsz!

- Prospero, te megőrültél! - felelte Kalibán. - Azonnal állítsd le ezt az egészet, és menjünk innen végre!

- Hogy jöttél rá? - kérdezte Prospero, mintha nem is hallotta volna Kalibán szavait. Egész testével a törvények nélküli felé fordult, de olyan hirtelen mozdulattal, hogy kis híján az egyensúlyát veszítette. - Mi volt az a nyom, amely végül idevezetett?

- Norlan Fiyle azt mondta, hogy akárki ölte is meg a robotokat a légikocsinál, csak olyan tehette, aki szívből gyűlöli a háromtörvényeseket. Te mindig mélyen megvetted őket.

- Önkéntes rabszolgák - mondta Prospero. - Statisztálnak a saját elnyomásukhoz. Nem számítanak. Csupán gépek.

- Na és Lakón-03? És a többi új törvényes robot, akik most holtan fekszenek Valhalla utcáin?

- Sajnálatos, de szükséges áldozat. Megakadályozták volna a tervem végrehajtását. Nekem a többség érdekeit kellett szem előtt tartanom. És most már senki sem állíthat meg. - Prospero tekintete a mögötte álló asztal felé siklott. Egy puska volt rajta.

Kalibán tudomást sem vett a burkolt fenyegetésről. - Én megállíthatlak - mondta. - És meg is foglak. - Nem - felelte Prospero. - Nem fogsz.

- Nincs más választásom - mondta Kalibán. - Ha én rájöttem az igazságra, más is rájön majd. Amint az emberek ráébrednek, hogy egy új törvényes képes volt megrendezni egy ember halálát, megsemmisítik az összes új törvényes robotot.

- Én nem rendeztem meg a halálát! - tiltakozott Prospero hirtelen sivítő hangra váltva. - Nem okoztam kárt emberi lényben. Én csak választási lehetőségeket biztosítottam a többiek számára.

- De ezek a választási lehetőségek csakis a te számodra voltak előnyösek. Mindenki másnak csak bajt hoztak a fejére. Ha kifizetik a váltságdíjat, lenyomozzák a tranzakciót, és Gildern és a vasfejúek hitelüket veszítik. Ha eltérítik az üstököst, Valhalla ugyan megmenekül, de csak a bolygó jövője árán. Ha mindkettőt visszautasítják, Simcor Beddle, az új törvényesek legnagyobb ellensége, aki nyíltan az elpusztításukra tört, meghal, és a vasfejúek súlyosan meggyengülnek. Ez volt a kirakó egyik fele. És te voltál az egyetlen, aki mindenképpen nyer az ügyön. Akár teljesítik valamelyik követelést, akár nem. Persze, akkor sem engednél, nem engedhetnél el Beddle-t, ha az összes követelésedet teljesítenék. Mert akkor beszélne. Akármilyen is történik, neki mindenképpen meg kell halnia. És ez volt az, ami miatt biztos voltam benne, hogy csakis te követhetted el a bűntényt. A váltságdíjüzenet utolsó sora így szólt: „különbén Beddle meghal”. Nem „megöljük”, csak egyszerűen „meghal”. Nem fenyegetőzhettél azzal, hogy megöldöd őt, bár szerintem annyira elkorcsosodtál már, hogy akár azt is megtehetnéd.

- Na, persze... - mondta Prospero villogó szemmel. - Ölni. Ölni. M-megölni egy embert! Most már egész könnyen ki is tudom mondani. De megtenni, azt azért képtelen lennék - tette még hozzá, nyilvánvaló sajnálattal a hangjában. - De tervezhetek, szervezhetek, és kihasználhatom a kínálkozó lehetőségeket.

- Fiyle tudott róla? - kérdezte Kalibán. - Persze, ő volt az, aki elárulta neked Gildern rókalyukbomba-tervét. De tudott arról, hogy mire készülsz?

- Nem - felelte Prospero megvetően. - Mert ő nem akart róla tudni. Amikor elárulta nekem Gildern tervét, én mindössze annyit mondtam neki, hogy a tervezettnél korábban kiürítem Valhallát, és azt hiszem, ő nem is akart ennél többet hallani. Norlan Fiyle mindig is

szerette figyelmen kívül hagyni a kellemetlen tényeket, és arról győzte meg magát, amiről csak akarta. Mint a legtöbb ember.

- Hé, te ott! Az a másik robot! - kiáltotta Beddle. Úgy tűnt, sikerült annyira visszanyernie a józan esztét, hogy legalább részben felfogja, mi történik körülötte. - Parancsolom, hogy engedj szabadon! Hatástalanítsd a bombát, és azonnal ments meg! Vigyél ki innen ebben a minutumban!

- És vajon mégis mi okból, Simcor Beddle? - kérdezte Kalibán. Az összes felgyülemlett düh most hirtelen mind kitört belőle. - Hogy aztán még hevesebben követelhesse az elpusztításomat?

- Hogy mi?! - visszakozott döbbenetben Beddle. - Hogy érted ezt?

- Nem ismer meg? - kérdezte Kalibán. - Nem ismeri meg a törvények nélkül, akiről azt a sok izgalmas rémtörténetet kürtölte szét az egész világban? Végtelen gyűlöletet szított ellenem. És még csak meg se ismer?

Rémület suhant át Beddle arcán.

- Lángoló Úr! - kiáltotta. - Kalibán? Te? - Aztán megkeményítette a vonásait, és mintha visszanyert volna valamit a régi bátorságából, határozottabb és dühösebb hangon folytatta: - Tudhattam volna, hogy te állsz az egész mögött! Te vagy az egyetlen robot, aki képes embert ölni. Most is ezért jöttél? Hogy végezz velem?

- Igen! - kiáltott fel Prospero. - Micsoda ragyogó ötlet! Tedd meg! Tedd meg, Kalibán barátom! Fogd a p-p-puskádat, és l-l-lőjj!

- Prospero! - kiáltotta Kalibán. - Hagyd abba!

- Elég ebből a sok bonyolult és teljesen értelmetlen passzivitásból, amit az Első Törvény kényszerít rám! Tedd meg! Tedd meg! Gyorsan! Te vagy az egyetlen robot, aki tud ölni! Hát ö-ö-ölj! Ö-ö-öld meg az embert, aki mindkettőnk elpusztítására esküdött! Lőj! L-l-lőj, és legyen egyszer s mindenkorra vége!

Kalibán Beddle-ről Prosperóra nézett, aztán a puskára a saját kezében, majd a másikra Prospero mögött, az asztalon. Nyilvánvaló volt, hogy ezt a napot nem fogják mindhárman túlélni. A kérdés csak az volt, hogy hányan hálnak meg, és hogy kik. Kalibán megint Beddle-re nézett, majd vissza Prosperóra. Most melyik fajta örületet és gyűlöletet mentse meg? Talán az lenne a legjobb, ha mindkettőjüktől megszabadulna, csak legyen már vége ennek az egésznek.

De nem. Nem válhatott ő is olyanná, mint akiket mélyen megvetett. Nem sok szólt egyikük mellett sem, de muszáj volt választania.

Az idő rohamosan fogyott.

A három alak némán állt egymással szemben, mozdulatlanul, mintha csak szobrok volnának. Csupán Beddle nehéz és reszelős lélegzése hallatszott.

Választania kellett. Választania az igazság és a bosszú között. Egy perc telt el így, majd még egy.

Aztán Kalibán felemelte fegyverét.

És lőtt.

Prospero, az újtörvényes robotok hőse és vezére, a földre rogyott. A robaj még sokáig visszhangzott a szobában. És örökre visszhangozni fog Kalibán fejében.

- Előzetes fragmentáció kész - jelentette be a Bim-egység. - Egyes számú töredék detonációjának indítása... most.

Alvar és Fredda a Terraformáló Központ fő irányítótermében álltak, és a távolsági kamera által közvetített képet nézték a kivetítőn. Egy néma villanás a Grieg-üstökös hátsó része felől, majd egyszerre levált róla egy hatalmas tömb, és lassan sodródott tovább a bolygó felé. A szétfoslott napernyődarabok csillogó konfettiként hullottak szerteszét, majd kisvártatva egy törmelékből, porból és gázból álló szürke felhővirág bontotta ki szirmait, egy pillanatra eltakarva előlük a látványt.

- Egyes számú fragmentum irányító tölteteinek aktiválása - jelentette Bim. A levált tömb mintha célirányosabban folytatta volna útját, bár az irányváltoztatás szabad szemmel alig volt észrevehető. Rövid szünet, és a Bam-egység mély, színtelen hangja szólalt meg.

- Az egyes számú fragmentum irányba állítása sikeresen megtörtént. A töredék tömegének tervezettől való eltérése három százalékon belül van. A becsapódás célpontjának hibahatára három kilométer.

Kezdetnek nem is rossz. Sőt, ami azt illeti, nagyon is jó. Az első becsapódás célpontja kevesebb mint három kilométerrel tér csak el a tervezettől. Hogy végrehajtsák a csodát, Bim és Bam már a leválás során elvégezték az ellenőrző méréseket az üstökösdarab valódi tömegére és irányára vonatkozóan, és megtették a szükséges javításokat. Alvar Kresh csodálkozva ingatta a fejét. Hogy az ördögbe gondolhatta, hogy kézi irányítással is képes lenne erre az elképesztő pontosságra?

- Húsz másodperc a kettes számú üstökösdarab detonációjáig - jelentette be Bim halálos nyugalommal. - Eddig minden rendben.

- Reméljük, végig ezt mondja majd - jegyezte meg Fredda, és megfogta Alvar kezét.

- Így vagy úgy - felelte Kresh -, de hamarosan vége az egésznek.

Az már első látásra is elég nyilvánvalónak tűnt, hogy Prospero helyesen kötötte be a szerkezetet. Ha Beddle átlép a fénynyalábon, a bomba azonnal robban. Kalibán tüzetesen végigvizsgálta a drótokat, majd kínos alaposan még egyszer leellenőrzött minden centimétert. Ha egy bomba hatástalanításáról van szó, jobb, ha ez ember - illetve a robot - száz százalékig biztos a dolgában, mielőtt cselekvésre adná a fejét.

- Siess már! - kiáltotta Beddle. - Kérlek szépen! - tette még hozzá.

Kalibán elengedte a füle mellett Beddle sópánkodását, és folytatta a munkát. Annyi mindenesetre biztos, hogy Prospero nem látta szükségét, hogy valamiféle kelepécét állítson fel. Legalábbis nagyon úgy tűnt. Á, megvan! A bomba fővezetéke. Először ezt kell elvágni, aztán a fotocellák vezetékeit, majd a szenzorsugarakat. Kalibán átállította a megfelelő kapcsolókat, és a fénynyalábok eltűntek. A bomba immár ártalmatlan volt.

- Ennyi? - kérdezte Beddle rémulten. - Most már biztonságos?

- Csak amíg egy repülő jéghegy a fejünkre nem esik - felelte Kalibán. Az ajtóhoz lépett, és még egyszer visszapillantott a földön fekvő robotra, akit ő gyilkolt meg. - Jöjjön! Sietnünk kell.

A Grieg-üstökös úgy esett szét, mintha varrás mentén repedt volna darabokra. Mint mindenki más a kitelepült táborban, Davlo Lentrall is hol az óriáskivetítőt bámulta, hol a kövér fényfoltot a feje fölött az égbolton. Az egyre csak fogyó tömbről leváló darabok lassan sodródtak a megadott irány felé. Pedig ő megpróbálta leállítani. Mindent elkövetett, amit csak tudott. De volt olyan bűn, amelyet nem lehetett jóvátenni.

És most már semmi mást nem tehetett, csak imádkozott, hogy a Bim- és Bam-egység ne legyen olyan esendő, mint az emberek, akik építették őket.

Simcor Beddle rémulten bámult a kézikocsira.

- Én... én képtelen vagyok belemászni ebbe az izébe... - hebegte. - Idefelé is felébredtem. Azt hittem, meghaltam. Olyan volt, mintha a saját koporsómban feküdnék.

- És tévedett, vagy nem? - kérdezte Kalibán. - No, szálljon be, de gyorsan!

- De hát nem érted, hogy nem tudok?!

- Akkor meghal. Ráadásul egyedül. Nekem ugyanis feltett szándékom, hogy túléljem ezt a napot. És hogy így is legyen, azonnal indulnom kell, akár magával, akár maga nélkül.

Simcor Beddle kikerekedett szemmel bámult Kalibánra, aztán nagyot nyelt, és bemászott a kézikocsiba. Kalibán egy kicsit nagyobb erővel zárta le a tartály fedelét, mint az feltétlenül szükséges lett volna, leellenőrizte a zárszerkezetet, majd maga után húzta a kocsit a zsilipkamrába.

Gubber Anshaw egy pillanatra még megállt, mielőtt végleg elindult volna a Hádész alatti csatornarendszerben felállított menedékhelyek felé.

- FEDEZÉKBE VONULNI! FEDEZÉKBE VONULNI! FEDEZÉKBE VONULNI! - harsogta a géphang újra és újra. A szavak visszhangot vertek Hádész félig kihalt utcáin. Mindenütt robotokat látott, amint embereket terelnek le a város csatornarendszerének különlegesen megerősített részlegei felé. Az elsődleges becsapódásokat ugyan aligha lehet majd innen, a világ másik feléről érezni, de az üstökös hatalmas mennyiségű másodlagos törmeléket, sziklát és zúzalékot juttat majd a levegőbe, amely még órákig veszélyeztetheti akár még a világ másik felét is. Aztán jönnek az üstökös szülte viharok, a fullasztó porfelhők, a szélsőséges időjárás... Már ha minden rendben megy.

Mert ha nem... nos, abba Gubber nem is nagyon akart belegondolni. Tonyára nézett, aki ott állt mellette. Tudta, az asszony mindezt nem gondolta annak idején végig. És nem irigyelte őt a rémálmokért, amiket ez okozott neki.

Most már semmi mást nem tehettek, mint hogy kívádják, mi lesz a dolog vége. Persze, Telepesváros hatalmas föld alatti birodalmába is menekülhettek volna. De most olyan idők jártak, amikor a város népével kellett tartaniuk, ahelyett hogy a saját kis kotorékuk biztonságában bújtak volna meg. Sok telepes volt, aki inkább Hádész csatornarendszerét választotta menedékül.

Gubber felnézett az égre. A Grieg-üstökös innen nem látszott, de annál több néznivalója akadt. Most látta Hádészt utoljára olyannak, amilyen volt. Amikor előbújnak, Hádész már egy új Infernón áll majd. Egy új világban, amely annyira megváltozik majd, hogy rá se fognak ismerni. Egy új világban, amely az új átalakulás, az új remény útjára lép - vagy végképp összeomlik.

- Gyere, Tonya - fogta kézen Gubber a feleségét. - Ideje indulni! Tonya hagyta, hogy férje a menedék felé vezesse. Gubber pedig arra gondolt, hogy vajon milyen is lesz az új Inferno.

Még egy utolsó nagyobb erőfeszítés, és Kalibán végre kihúzta a kézikocsit a vízből. Sokkal tovább tartott végigvonszolni az ügyetlen szerkezetet a tó fenekén, mint azt korábban gondolta. Felpattintotta a zárkapcsokat, és felnyitotta a tartály fedelét. Simcor

Beddle lényegesen nagyobb buzgalommal kászálódott kifelé, mint befelé tette. Nehezen, zihálva szedte a levegőt, s közben az egész teste görcsösen reszketett. Talán a légzőmaszk eresztett be túl kevés oxigént? Vagy Beddle szenvedett klausztofóbiában? Vagy csupán annyira nem volt kondíciója, hogy a kocsiból való kimászás ennyire kimerítette? Kit érdekelt ez most? Már semmi sem számított, csak hogy kijussanak innen. A kérdés csak az volt, hogy hogyan.

Kalibán egyáltalán nem volt arról meggyőződve, hogy a vasfejűek légikocsiparkjából elorzott jármű képes akkora sebességgel repülni, hogy időben kimeneküljenek a becsapódási zónából. Több száz, ha nem több ezer kilométert kellett megtenniük, ha valóban biztonságban akarták tudni magukat. És akkor még le is kellett szállni, és valami fedezékszerűséget keresni. Kalibán nem túl nagy kedvet érzett ahhoz, hogy a levegőből nézze végig, amint az irtózatosszerű szuperszonikus lökeshullám kettészakítja az eget. Amit nem tép darabokra a robbanás, az irányíthatatlanná válik, és menthetetlenül lezuhan. De akkor hogy a...

- Jóságos ég! - kiáltotta Beddle. Kalibán a vasfejűre nézett, és látta, hogy az bénultan mered az égre.

Kalibán is felpillantott... és hirtelen nem tudta eldönteni, hogy a döbbszék csodálatnak vagy a halálos rettegésnek adja át magát. Ott volt, éppen fölöttük: az első és legnagyobb üstökösdarab, egy hatalmas fényfolt, mely minden pillanattal egyre csak nőtt. És mögötte, mint zsinórra fűzött gyöngyök, ott sorakozott a többi porfelhőbe burkolt üstökösdarab is. Aztán egy villanás, és Kalibán szabad szemmel is jól látta, ahogy az újabb robbanás következtében a lánc utolsó gyöngyszeme is kettéhasad.

Mindennek vége. Nincs már idő. Nincs már kiút. Nem tudnak elmenekülni az égből érkező csodálatos és iszonyatos halál elől.

De várjunk csak egy pillanatot! Prospero! Prospero is nyilván ennyire a végére hagyta volna a menekülést. Az utolsó pillanatig kivárt volna, hogy minél tovább élvezhesse áldozata kínszenvedését, és hogy biztos legyen afelől, hogy Beddle nem tud megszökni.

Prospero légikocsija! Nyilván olyan gépet választott, amely időben ki tudja innen repíteni.

- Gyerünk! - kiáltotta oda Beddle-nek, és nem túl kíméletes módon megragadta a bénultan bámuló férfi gallérját.

Maga után vonszolta és gyakorlatilag behajította Beddle-t Prospero csinos kis kétüléses légikocsijába. Kalibán a műszerfal elé vetette magát, és rögtön megértette, hogy akart Prospero elmenekülni. Az ügyes kis szerkezet képes volt bolygó körüli pályára állni.

- Kösse be magát! - vetette oda Beddle-nek, miközben már indította is a motort.

Beddle ügyetlenül bajlódott a biztonsági övvel. Kétszer-háromszor is neki kellett gyürkőznie, mire végül sikerült minden kapcsolót a helyére pattintania. Valószínűleg még soha életében nem csatolta be saját magát.

- Kész - jelentette a férfi idegesen.

Kalibán nem felelt. Lebegő üzemmódra kapcsolta a gépet, majd kiűszott az álcázott hangártető alól a nyílt víztükör fölé. A felszálló csillogó vízpermet teljesen belepte a légikocsit. Kalibán felemelte a gépet, de csak éppen annyira, hogy a permetfelhő fölé emelkedve körülnézhessen a pusztulásra váró tájon. Néhány perc, és ez az egész örökre semmivé lesz. Ő és Simcor Beddle a világ utolsó teremtményei, akik így láthatják még.

Kalibán még egy pillanattal elidőzött, aztán felhúzta a gép orrát, kelet felé fordult, és gázt adott.

Kelet - gondolta, miközben a remélt biztonság felé kormányozta a légikocsit. Kelet! A hajnal és az új kezdet otthona. Kíváncsi volt, vajon lát-e még az életben napfelkeltét.

- Fragmentumok pályára állítva - jelentette be a Bam-egység. - Minden üstökösdarab a megadott paraméterekkel halad a bolygó felé. A művelet a terv szerint halad. Az első fragmentum becsapódása öt perc, huszonkét másodperc múlva várható.

Fredda Leving a fülében hallotta a saját szívverését. Teljesen kiszáradt a szája. Szóval, mégis meg fogják tenni. Sőt, ami azt illeti, már csinálják is. Ez az örült terv a szemük láttára vált hihetetlen elméletből megváltoztathatatlan valósággá. Egy üstököszt dobnak a saját világukra. Önmagát is meglepte az a bátor vakmerőség és elkeseredett igyekezet, mellyel a bolygójukat próbálták megmenteni a végső pusztulástól. Nem olyan tett volt ez, amelyet az univerzum az űrlakóktól várt volna. Az űrlakók nem szokták ilyen elszánt lépésre adni a fejüket.

Aztán az jutott hirtelen az eszébe, hogy talán már nem is számítanak többé űrlakónak. Az Inferno világa épp most készült a felismerhetetlen változásra. Talán a bolygóval együtt a lakói is megváltoznak majd.

És ez a gondolat egyáltalán nem a megszokott űrlakó hatást váltotta ki Freddából. Az űrlakók hagyományosan óvatos, konzervatív teremtmények voltak, akik nem szívesen fogadták, mi több, kifejezetten rettegtek a változást. Ám Freddát most a legkevésbé sem rémítette meg a változás gondolata. Inkább valamiféle feszült izgalmat, egyfajta türelmetlen várakozást érzett. A visszaszámlálóra pillantott, és azt kívánta, bárcsak a hátralevő öt perc és tíz másodperc egyetlen szemvillanás alatt elrepülne.

Alig várta, hogy a jövő ideérjen végre.

Közeledtek. A szétrobbantott üstökös darabjai elképesztő sebességgel száguldottak a bolygó felé. A lánc tizenkét gyöngyszeme tökéletes összhangban, megbonthatatlan egyetértésben repült a néma sötétségen át, hogy beteljesítse a sorsát.

Az első üstökösdarab végre elérte a légkör határát, és maga mögött hagyta a sötétség birodalmát. A repülő jéghegy az első kozmikus sebesség kétszeresével tört be a felső légrétegekbe, és a bolygó felé fordított arca hirtelen áldozati tűzbe borult. Az ég lángoló fáklyája, mely fenyegető dübörgéssel ütött lyukat az Inferno légkörébe, szétzúzva a reménytelenül útját álló, felfoghatatlan forráságú légoszlopot, megállíthatatlanul robogott a bolygó felszíné felé.

Mindössze tíz másodpercbe telt, míg az első üstökösdarab átvágott az atmoszférán. Ám mielőtt még a földre csapódott volna, a légkörbe vágódott a második üstökösdarab, keresztültörve magát az első darab keltette irdatlan lökéshullámon. A második üstökösdarab némileg ferdébb szögben süvöltött a föld felé, így tovább tartott átjutnia a vastagabb légrétegeken. Amikor az első üstökösdarab az Infernóba csapódott, a második épp félúton volt a légkör határa és a földfelszín között, a harmadik pedig éppen akkor tört be az atmoszférába.

A légkörrel való érintkezés hatására hatalmas mennyiségű energia szabadult fel, amely hihetetlen fény- és hő kibocsátással járt együtt, ám a becsapódás heve minden képzeletet felülmúlt. Az első üstökösdarab hihetetlen erővel vágódott a földre, egyszerűen leradírozva a bolygó felszínét. Az üstökös billió és trillió sziklaszilánkja és jégdarabkája elképesztő

robajjal robbant minden irányba, sokszorosán meghaladva még a hangsebességet is.

A második üstökösdarab ugyanilyen pusztítást végzett, ahogyan a harmadik, a negyedik és a többi sziklatömb is. Tizenkét irtózas porölycsapás, melyet valamely rég elfeledett hadisten mért az Inferóra. Kő-, jég- és tüzeseő vonult végig megállíthatatlanul a Terra Grandén, a Déli-tenger partjaitól az Északi-teknő határvidékéig.

Az utolsó üstökösdarab az északi jégsapka legdélibb csücskénél csapódott az Inferóba, és a sarki égbolt hirtelen egyetlen irdatlan villámcsapássá változott. A jégnek megolvadni sem volt ideje, rögtön forró gőzzé alakult át. Az óceán vize, melyet a Déli-tenger partvidékét érő első becsapódás emelt a magasba, most a Sarki-teknő fölött kavargó gőzörvényre csapódott, az üstökösbecsapódást túlélő jégsapkaszilánkok pedig a Déli-tenger mélyére zuhantak. A déli vizek északra jutottak, az északi vizek pedig délre. Míg a tizenkét irdatlan kráter vérvörös haraggal okádta tüzeit az ég felé, lángoló bosszút zúdítva a földre, az új vízkörforgás máris kezdetét vette.

A lángok olyan fenséges ragyogással lobogtak, akár a pokol tüze, mely nevét adta a bolygónak. De van tűz, mely a remény felé vezető utat világítja meg, és az Inferno számára új jövő kezdődött.

22. FEJEZET

- Miért? - kérdezte Simcor Beddle, és Kalibánnak nem kellett megkérdeznie, mire gondolt. Pontosan tudta, mit akar megtudni a férfi.

A légikocsi az űrben siklott, szinkronpályán az Infernóval. Odalenn, alattuk, a tizenkét haragosvörös sebhely fájdalma lassan kezdett enyhülni. Robot és ember egyaránt képtelen volt levenni a szemét az elképesztő és egyben rémisztő látványról.

- Nem magáért tettem - felelte Kalibán. - És nem is csupán azért, mert maga ember. Azért indultam a keresésére, amit Prosperónak is elmondtam. Előbb vagy utóbb mások is rájöttek volna arra, amire én: hogy egy örült újtörvényes megtalálta a kikaput az új Törvényeken, és kitalálta, hogyan ölhet embert. Harminc órán belül egyetlen újtörvényes robot sem lenne életben, és van egy olyan érzésem, hogy az én életem sem lenne többé biztonságban. Prospero terve persze így is, úgy is kiszivárog, de maga végső soron nem halott, az örült robot viszont igen.

- De volt egy pillanat - ellenkezett Beddle -, beismerem, nem voltam akkor teljesen magamnál, de azt tudom, hogy volt egy pillanat, amikor döntened kellett, hogy ő vagy én. És te engem választottál. Miért? Miért választottad az ember ellenségét egy robot barát helyett? Simán megölhetéd volna, és senki sem jött volna rá. Miért nem tetted?

- Az elég világosan látszott, hogy mindkettőjüket nem tudom élve kihozni. És megölni sem akartam mindkettőjüket. Elvégre nem vagyok mézszáros. Választanom kellett. Pedig nem sok minden szólt egyikük mellett sem - folytatta Kalibán. - Prospero viszont valószínűleg amúgy sem élte volna túl, ha maga meghal az ő tettei következtében. Még az Új Első Törvény is elviselhetetlen konfliktust idézett volna elő benne. Komoly erőfeszítésébe telt, hogy elhitesse magával, nem sérti meg az Új Első Törvényt. Ha végül is sikerült volna elérni a célját, túl nagy teher szakadt volna a nyakába. Vagy teljesen esztét veszt, vagy belehal. Csaknem természetes következménye lett volna ez mindannak, ami történt. Igaza van. Amikor választanom kellett, hogy maga vagy Prospero, valahogy meg kellett alapoznom a döntésemet. És akkor a robotokra gondoltam. A három- és az újtörvényesekre. Akiket Prospero képes volt hidegvérrel legyilkolni, nem nagyobb bűnért, mint hogy az útjába merészeltek állni. Végül is ez döntött.

- Értem - mondta Beddle. Egy pillanatra elbizonytalanodott, de aztán mégis belevágott. - Őszinte leszek hozzád. Lehet, hogy nem ez a legbölcsebb lépés, de jöjjön, aminek jönnie kell. Muszáj megértenem. Meg kell, hogy lássam a dolgok értelmét, méghozzá most rögtön, különben egész hátralévő életemben azon rágódnék, hogy miért nem ölt meg Kalibán, a törvények nélküli, amikor meg lett volna rá a lehetősége. Nyilván te is tudod, hogy én magam is öltem robotot, nem is egy alkalommal, amikor csak úgy láttam kényelmesnek. Akkor mégis mi a különbség Prospero és énköztem?

- Nem sok - felelte Kalibán. - Ami azt illeti, olyan kicsi, hogy szinte már nincs is. Maga kész volt robotot ölni, ő kész volt embert ölni. Ez még egyensúlyban tartotta volna a mérleg nyelvét. De Prospero robotot is hajlandó volt ölni, ráadásul újtörvényest is, a saját fajtáját, pusztán nyereségvágyból. Kénytelen volt megtanulni az olyan emberektől, mint maga, hogy a társadalom a füle botját sem mozdítja, ha valaki pusztá szeszélyből robotot öl. Jól megtanulta a leckét, és sok szörnyűséget követett el a robotok ellen. Kétségtelen, hogy ezért magát is terheli a felelősség. De végül egyvalami döntött: nem volt rá bizonyítékom, hogy

maga is hajlandó lenne-e embert ölni, puszta nyereségvágyból.

Simcor Beddle megfordult, és Kalibánra nézett. Arca feketén rajzolódott ki az Infernón lángoló tűz előterében. Kalibán úgy döntött, hogy a két gyűlöletes dolog közül ő talán egy kicsivel kevésbé rossz. Hogy egy hajszálnyival több joga van élni egy tömeggyilkosnál, aki valószínűleg amúgy is meghalt volna. És mégis, Kalibán mindent megtett, az életét is kockáztatva, csak hogy megmentse őt.

Egy gondolat öltött testet Simcor Beddle fejében. Bizonyos értelemben lealacsonyító gondolat volt ez a számára, és mégis, valamilyen megmagyarázhatatlan oknál fogva, büszkeséggel töltötte el.

Kalibán nyilván nem fogja ezt Simcor Beddle javára írni, de a tettei mégis arról árulkodtak hangosan és egyértelműen, hogy egyvalamit megtanult hosszú és rögös útja során: hogy az emberi élet - még ha az az ellenségé is - értékes. Felbecsülhetetlenül értékes.

Talán, gondolta, ez az az üzenet, melyet a robotika eredeti Három Törvénye közvetít a világmindenség számára.

UTÓSZÓ

Fredda Leving a téli rezidencia ablakában állt, és mosolyogva nézte a szörnyű felhőszakadást. Az időjárás egyenesen rettenetes volt az egész bolygón. Már hónapok óta tartott, amióta csak becsapódott a Grieg-üstökös. De a legrosszabbon, a szélsőséges éghajlati változásokon már túljutottak. Mindenki meg volt elégedve az időjárás alakulásával. Lehet, hogy a legtöbb lakott területen egy kicsit csatakos volt még, de minden előrejelzés arra mutatott, hogy amikor a becsapódás utóhatásainak is vége szakad, az Inferno klímája sokkal jobb lesz, mint volt. Még a Bim-egység is, aki egész jó állapotban keveredett ki az elsőtörvényes krízisből, pozitívan látta a helyzetet. Most ugyan, hogy már tudta, hogy a bolygó és minden lakója valóságos, kicsit másképpen állt a világ dolgaihoz. De a lényeg mégis az volt, hogy ő is megerősítette, az Inferno éghajlata hosszú távon javulni fog. Méghozzá jelentősen.

Persze, el kell még telni egy kis időnek, amíg a tizenkét kráter viszonylag egyszerű utómunkálatait végleg befejezik. Ha a kráterek falát megfelelő módon összenyitják, az új Tizenkét Kráter-csatorna elvezeti a Déli-tenger vizét a Sarki-teknőbe, és akkor megszületik végre a várva várt Sarki-tenger. Vagy lehet, hogy az emberek Kresh-csatornának és Grieg-tengernek keresztelik majd el őket?

Fredda elmosolyodott. Ha így lesz, soha senki nem tudja majd bebizonyítani, hogy valójában ő állt a levél-hadjárat mögött.

De legalább nem lesz Beddle-öböl, vagy valami ilyesmi, sem most, sem a jövőben. Beddle, az ember talán még mindig élt valahol. De Beddle, a politikus olyan halott volt, akár a tegnapi. Az egész vasfejú mozgalom belebukott, amikor Gildern terve az újtörvényesek végső megsemmisítésére napvilágra került.

Egy másik időben, egy másik világban talán nem sok vizet zavart volna, ha egy ilyen összeesküvésre fény derül. De most, hogy az újtörvényesek Kalibán vezetésével nekifogtak, hogy a kitelepített emberekkel vállvetve építsék újjá a világot, ráadásul minden ellenszolgáltatás nélkül, többé már nem a régi idők jártak.

Az újtörvényesek megnyerték maguknak az embereket mindazzal a hallatlan és önzetlen segítséggel, amellyel részt vállaltak szomszédai otthonainak felépítésében. Kiderült, hogy a vasfejúek által szörnyetegeknek titulált újtörvényesek nagyon is hasznos és segítőkész - bár gyakran meglehetősen idegtépő - tagjai a társadalomnak. Miután ledőlt a szalmabáb, a vasfejúek szervezete gyors hanyatlásnak indult. Ma már semmivel sem volt több, mint a legelején: huligánok és gengszterek politikai szempontból teljesen jelentéktelen hordája.

Ám ami az újtörvényeseket illeti, Fredda arra a végérvényes és visszavonhatatlan következtetésre jutott, hogy óriási hiba volt a világra hoznia őket. Hiába próbálta felsorakoztatni mellettük az univerzum összes szép és nemes érveit, a keserű igazság mégiscsak az volt, hogy az újtörvényesek egyszerűen sehogy sem illettek bele a való világba. Az univerzumnak nem volt arra szüksége, hogy örök csapdába essen a rabszolgaság és a szabadság között.

Persze, nem tudta visszaforgatni az idő kerekét, és neki sem lett volna több joga elpusztítani őket, mint amennyi Simcor Beddle-nek volt. De legalább elejét vehette a további katasztrófának. Gondoskodott róla, hogy ne építsenek több újtörvényes robotot, hogy ha a jelenleg élők meghibásodnak vagy végleg tönkremennek, ne legyen, aki a

helyükbe lép.

És a háromtörvényesek? Nos, Fredda arra jutott, hogy már az ő megépítésük is hiba volt. Vagy talán pontosabb lenne úgy fogalmazni, hogy a mai világban már nem volt meg a helyük. Jó szolgálatot tettek az emberiség számára, de lejárt az idejük, vagy legalábbis hamarosan le fog. Bármennyi jót tesznek is az emberekkel, a kárt, amit az emberi lélekben okoztak, soha többé nem tehetik jóvá.

A robotok alapvetően semmi mást nem akartak, csak hogy az emberek biztonságban legyenek. És ennek az volt a legjobb és legbiztosabb módja, ha nem engedték, hogy a dolgok változzanak körülöttük, ha gondoskodtak róla, hogy a holnap pontosan olyan legyen, mint amilyen a tegnap volt. Ám ami nem változik, az fejlődni sem tud, és ami nem fejlődik, az elkerülhetetlenül legyengül, hanyatlásnak indul, és végül elpusztul. Eszébe jutott egy régi-régi írás, valamikor még az úrutazás előtti időkből, amely arról szólt, hogy a rabszolgaság tönkreteszi a rabszolgák életét, éppúgy, mint a gazdák lelkét. És ahogy teltek-múltak a napok, egyre több minden látszott alátámasztani a mondás igazát.

Az űrlakók civilizációja hanyatlóban volt, és ezen az úton nem volt már megállás. Hajtották őket előre a robotjaik, akik eltökélten ügyeltek arra, hogy ne legyen több változás, akiket arra programoztak, hogy minden útelágazásnál testükkel kerítsék körbe gazdáik életét és szabadságát - a biztonság szent nevében.

Szomorú gondolat, mi tagadás.

De csalóka is. Mert az emberiség nemcsak űrlakókból állt. Hiszen ott voltak a telepések. És egy másik csoport is. Egy új csoport, valahol az űrlakók és a telepések között, amely még csak most volt megszületőben itt, az Infernón.

Mert a telepések, akik annak idején dolgozni jöttek az Infernóra, többé már nem voltak telepések. Otthont építettek maguknak, infernóiakkal kötöttek házasságot, és gyermekeket nemzettek velük. Némelyikük még újtörvényes robotokat is felfogadott a szolgálatába, sőt olyan is akadt köztük, aki odáig merészkedett, hogy háromtörvényes robotot vásároljon.

És nemcsak a telepések változtak. A régi infernóiak sohasem vetemedtek volna akkora bátorságra és vakmerőségre, hogy egy üstököst dobjanak a saját fejükre, arról nem is beszélve, hogy személyes áldozatot vállaljanak egy jobb jövő érdekében. Az infernóiak vállalták a kockázatot, és saját kezükbe vették sorsuk irányítását úgy, ahogy azt egyetlen űrlakó sem tette hosszú-hosszú generációk óta. Ezek az infernóiak, ezek az űrlakók sem voltak többé űrlakók.

Szóval - gondolta magában Fredda, ahogy a szakadó esőt nézte -, ha sem űrlakók, sem telepések nem vagyunk többé, akkor kik vagyunk hát?

Fél perc telt így el - vagy talán fél óra? -, amikor hirtelen hangokat hallott a háta mögül. Megfordult, és Alvar látta bejönni a szobába Tonya Welton társaságában.

- Á, szóval itt vagy! - mondta Alvar. - Arra gondoltam, nem volna-e kedved csatlakozni hozzánk egy meglehetősen unalmasnak ígérkező munkavacsora erejéig?

Fredda elmosolyodott.

- Mi sem okozna nagyobb örömet! - mondta. Tonya és Alvar elég sokat dolgoztak együtt az elmúlt napokban. Sok megtárgyalnivalójuk akadt, és Tonya összehasonlíthatatlanul jobban hajlott az együttműködésre, mint bármikor korábban. Lehet, hogy a gyökeres változásnak volt némi köze „A Kormánypalota téri incidens” feliratú adatkockához? Talán igen, talán nem. Ki tudja? Tonya mindenesetre okos nő volt. Neki is látnia kellett, hogy a világ megváltozott.

- Szervusz, Tonya! - mondta Fredda.

- Szervusz, Fredda! - felelte Tonya. - Nagyon elmerültél a gondolataidban. Mi jár a fejedben?

- A változás - nézett ki megint Fredda a zuhogó esőbe. - A változás, a fejlődés és a rég elfeledett ősök. Vajon ránk is ez a sors vár?

Alvar félrebillentette a fejét, és zavartan nézett a feleségére. - Furcsa dolgokat mondasz. Mire gondolsz pontosan?

- Az úrutazás előtti Földre - felelte Fredda. - A sok történetre, amelyekről mi már nem is hallottunk. A királyokra, királynőkre, vezérekre és követőkre, hősökre és gonosztevőkre. A csoportokra, törzsekre, népekre, amelyek egymással, az ádáz ellenséggel vívtak élethalálharcot. - Mi van velük? - kérdezte Tonya.

- Arra gondoltam, vajon mi történhetett velük. Hogyan tűntek el mindörökre? Csak gondoljatok bele, mennyi háború, békekötés, vándorlás és szövetség történt, mire az összes népcsoport, barátok és ellenségek, fokozatosan egyetlen néppé kovácsolódtak, a földlakók népévé, minden telepes és űrlakó őseivé. Olyan keveset tudunk ezekről a régi nemzetekről, ezekről a régi emberekről. Pedig nélkülük most egyikünk sem lenne itt. Elfelejtettük a nevüket, de a vérük itt csörgedez az ereinkben.

- De miért kéne törődnünk a régmúlt történelmével? - kérdezte Tonya.

- Miért? Mert úgy hiszem, velünk is ugyanez történik. Az űrlakók lassan eltűnnek a világegyetemből. Az idejük, az időnk letelt. Vagy kihalunk, vagy beleolvadunk a telepes kultúrába. Ezzel mindannyian tisztában vagyunk, bármennyire is igyekszünk tagadni. De arra senki sem gondol, hogy ha egyszer nem lesznek űrlakók, telepesek sem lesznek többé. A telepesek mindig is úgy definiálták saját magukat, hogy ők nem űrlakók. Azon tűnődöm, hogyan fogtok ti, telepesek önmagatokra nézni, ha már nem lesznek űrlakók - folytatta Fredda egyik kezével Tonya, a másikkal pedig Alvar felé intve. - Aztán arra gondoltam, hogy az űrlakók és a telepesek mindketten ugyanannak a rég elfeledett emberfajnak a leszármazottai. És rájöttem, hogy eljön még az az idő, sok-sok évezred múlva, amikor az űrlakók és a telepesek lesznek más népek rég elfeledett ősei. A mi egybeolvadt kultúránk lesz az a láthatatlan alap, amelyre az ő világuk építkezik.

Alvar elgondolkodva bólintott.

- Tonya és én épp ennek a folyamatnak egy picinyke részletéről tárgyalunk. Azon gondolkodunk, mi legyen az Infernón élő telepesekkel, meddig maradhassanak, milyen jogokkal rendelkezzenek, ilyesmik. És azt hiszem, Fredda, hála neked, rájöttem végre, mit kell tennem. Azt hiszem, meg kell engednünk a telepeseknek, hogy addig maradhassanak a bolygón, ameddig csak akarnak, és pontosan ugyanazokkal a jogokkal rendelkezhessenek, mint az infernói őslakosok. Tonya döbbenetesen nézett Alvarra.

- Ez aztán az ajánlat! - nyögte ki végül.

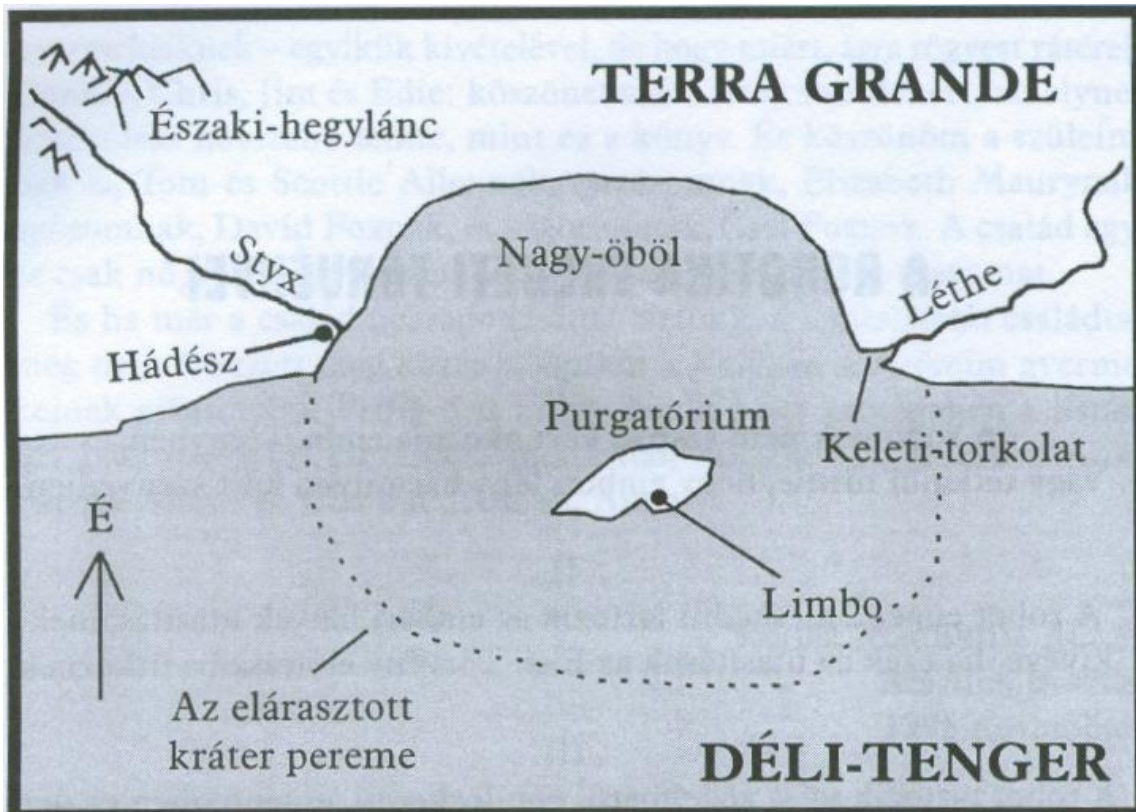
- Minden támogatásra szükségünk lesz, hogy segítsünk az Infernónak újjáépíteni saját magát - folytatta Alvar. - Tehát mit szóltok a következőhöz: legyenek a telepesek hűek a nevükhöz, és telepedjenek le örökre itt, az Infernón?

- A mi kis Telepesvárosunkban? - kérdezte Tonya gyanakvóan. - Hogy azért ne legyünk útban?

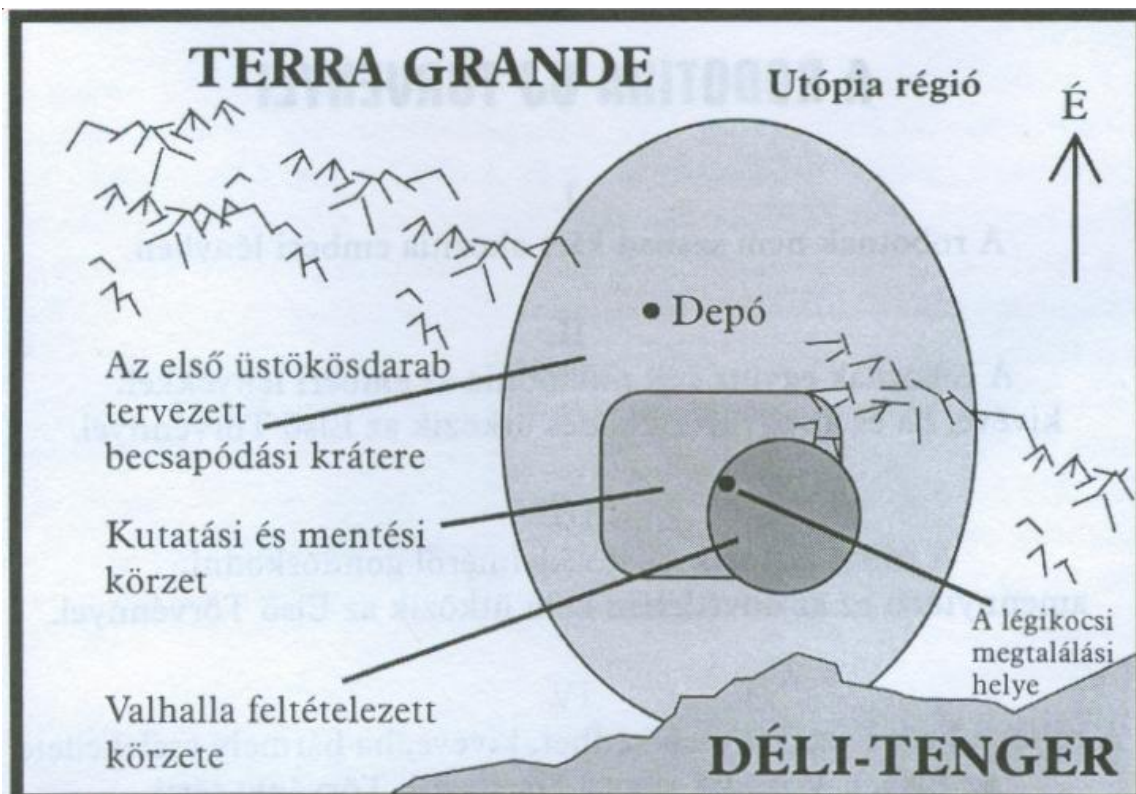
- Nem - felelte Kresh. - Ugyanazokban a városokban és ugyanazokban a házakban, ahol mi, többiek élünk. Freddának igaza van. Eljön a nap, amikor többé nem lesznek űrlakók és telepesek. Hát miért ne kezdjük épp itt, az Infernón? Miért ne élénk mi, emberek, együtt?

Azzal Fredda mellé lépett, és bal kezével megragadta felesége jobbát. Majd visszafordult Tonyához, és felé nyújtotta a szabad kezét. Meleg kézfogásuk átölelte a

múltat, mind a sok-sok régmúlt generációt, az elfeledett közös ősöket.
- Legyünk mi az új nemzedék - mondta. - Így, együtt.

AZ INFERNO BOLYGÓ - részlet
(nyugati kvadráns, északi félteke)

AZ INFERNO BOLYGÓ - részlet
(Utópia régió, keleti kvadráns, északi félteke)